III

348

[illegible]

Anno domini millesimo etc Nicolaus [illegible]
in [illegible] recognoverunt se teneri domino [illegible]
[illegible] fratri domini Abbatis Hermanno [illegible]
marcas in mediis [illegible] grossos solvendas [illegible]
se submiserunt ad [illegible] instantiam festo [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] censuris et [illegible] penis

BIBLIOTH: UNIV. JAGELLONICAE

DD. XV. 1.

[illegible] audita · de off[icio] ep[iscop]i · de [illegible] · de [illegible] ordinarii · de [illegible] · de vicariis

De procuratoribus · de causa [illegible] et [illegible] petit[ionis] [illegible]

De commissionibus et ibi de [illegible] [illegible]

De citationibus · de [illegible] [illegible] · de citatione [illegible] · de citacione [illegible]
[illegible] de [illegible]

De libelli oblatione

De lite pendente · De surrogatis

De exceptionibus

De [illegible] et [illegible]

De [illegible]

De [illegible] petitorii

De [illegible] et [illegible] et ibi de [illegible] et [illegible] · et de [illegible] beneficiis · et de [illegible]
et [illegible] · et de [illegible] petit[ionis] · et [illegible] viduarum · et [illegible] spoliatis · et de [illegible]
[illegible] et [illegible] spoliata

De testibus et ibi [illegible] adherentes [illegible] · et de [illegible]
et [illegible] testes [illegible] valeat

De renunciationibus

De exceptionibus · de petitione absolutionis ad cautelam

De sententiis · et ibi de [illegible] prelatorum [illegible]

De [illegible]

De re iudicata

De absolucione

De appellacionibus et ibi de [illegible] · et de appellatis [illegible] · et ibi de [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible]

De restitutione in integrum

De [illegible] expensarum

De taxacione expensarum

De [illegible] et ibi de beneficiis [illegible] · et ibi [illegible]
et ibi [illegible] [illegible] · et ibi de [illegible]
[illegible] · et de [illegible] statuta [illegible]

De executoribus

De unionibus

De permutacionibus et commutacionibus

De surrogacionibus

De iure patronatus

De [illegible] [illegible]
De [illegible] [illegible]
[illegible] · de [illegible] [illegible]

Regulares magistrales.

Auditor causarum appellacionum et negociorum pallatii in partibus interposite potest inhibere iudici a quo, dummodo constet sibi appellatum esse, de app. c. Romana § si vero vocatus, et prius conmonstat an sua sit iurisdictio et quod causa sit per appellacionem ad curiam legittime devoluta, alias non, de rescript. c. super literis. Et hoc quando est appellatum post diffinitivam, secus si a gravamine, extra quod nota in c. ut debitus de app. et c. cum inter nostras. ti. de quo vide in spe. ti. de app. § de officio vica. v. sed quid ubi de h. plenius per archid. in dec. c. Romana li. vi. super verbo prohibere etc.

Auditor causarum app. et negociorum pallatii, habet potestatem citandi ad partes, stante citacione potest inhibere, non in c. Romana § si vero vocatus c. non solum de app. Idem vide in longis decisionibus etc.

Item si nulla appellatione interposita de speciali mandato sanctitatis committitur, in causa cum potestate citandi ad partes, statim post decretum citacionem et ante eius execucionem potest fieri inhibicio ad partes, non in c. non solum et c. Romana c. ti. li. vi. etc.

Officialis episcopi, licet ex sua generali potestate et ex officio mero, non impetrato, possit inquirere de criminibus, non tamen punire crimina et delicta seu penam imponere, sed debet criminosum ad episcopum remittere, nisi aliud haberet in mandatis, de offi. or. c. ad hec et c. li. de offi. vica. li. vi. Et si contingit appellari ab officiali in causis quas sibi ex generali commissione committuntur, tunc non ad superiorem et non ad episcopum appellatur. Sed in causis que sibi ex speciali commissione committuntur, non ad episcopum appellatur, ut in dec. c. li. 2ª pars. Quia si episcopus commissione generali committat officiali aliquas specialiter, in causa generali, tunc est ordinarius, et in hoc non appellatur ad episcopum. Verum sibi committit ad et aliquas causas specialiter non adiecta causa generali, tunc censetur delegatus, et nichil appellatur ad episcopum, ut in dec. c. licet et c. Romana li. vi. de app. etc.

Iudex potest ex teste, si secum per eum in iudicio sito licet non scripto in actis cause, maxime in causa app. non autem in prima, quia non potest esse

BIBLIOTH: UNIV. JAGELLONICAE

4.

Tytuł tego dziełà, który tu brakuje, podany jest w innym bibliote-ki Jagiellońskiej rękopiśmie, a mianowicie w kodexie jurydic. Nro 81. (Aaa. I. 7.), gdzie tóż samo zawarte jest dziełò, ale również bez podania autora. — Należy do dawnego procesu sądowego, według szkoły kanonistów Bonońskich z wieku XIVgo. (Helcel.)

iudex et testis / secundum glo. in c. cum a nobis de testibus c. inter dilectos
et c. cum dilectus / de electione / de praebendis c. quam continentur de testibus c.
Romana li. vi.

Item idem est in advocato / et in procuratore / in causa app. non in principali. ar.
/ repertur. eius infra / de testibus

Ad auditorem palatii / est mittendus / pro testimonio ferendo / ut ad
certam personam / idem in advocato. ut in c. si quis / de teste
ipsius repertur. infra / de test.

Auditores palatii eximi non possunt / nisi a domino papa / etiam
si voluntarie se submiserint / quod est in r. cam.

Citatus per unum ex pluribus iudicibus datis in solidum / in causa / qui coram
eo / vel suo collega comparuit / non tenetur coram illo comparere / qui non
citat / et processus per collegam suum / non valet. no. in c. in plerisque de
off. dele. li. vi. ff. de iudi. l. interpares

Auditor in causa app. a diffinitiva / si exceperat de desertione app. /
post sive nova commissione / cognoscere de desertione app. quia iudex est
cognoscere an sua est iurisdictio. de rescriptis c. si et lite de of. dele. c.
tua / Sed etiam quia omissio causae in causa solet committi incidentes
dependentes et emergentes. ac huiusmodi desertio / est quaedam incidens et emergens
de quo tamen de principali / dum causa est cognoscendum. no. Jo. an. no.
de of. dele. c. i. et c. tua / Pronunciare enim super desertione / et
tam pro[cesso] expediunare / se non esse iudicem / quod potest et debet / quilibet
iudex / qui de sua iurisdictione dubitat / per iura superius allegata

Auditor pronuncians electionem app. / a denegatione confirmationis /
et cassatione electionis / bene appellasse / potest confirmare electum
et electionem / ut in cle. audi. de rescriptis.

Delegatus ordinarii / ad certam causam / non potest subdelegare aliquem actum /
cognitionem causae requirentem / sed unicum ministerium / sicut examinationem testium /
secundum Inno. et Hostiensem in c. cum Bertoldus de re iudi. et super quoniam

de offi. dele. / et in cle. dud / de offi. dele. / Statuo quia prim est in fordmo / ſtatim est facti //

Si auditor datus in Roman curia / commiſit de offi. prim examinacionem testium / tribus in partibus / ſine cla / quod ſi non dicet dno bri ze Et vinc ex illis committit collegis ſuo vel alicui etiam de offi. prim non vz commiſſio nec testium receptio / quia de pacto priuato ze / de foro competenti . c. ſi diligenti / licet nec valuiſſet conſenſus prim ambarum expreſſus / quod eos locum etiam deputatum cognouiſſet / nel cita ſſent / ꝑ l. in ullo . in . c . ſtatu de ſcriptis libr. / Vo quia ſi auditor commiſſiſſet / ut ordiauit delegatus non potuit / quia regula / quod delegatus ordiarii ſubdelegare non potest / quia hoc est priuilegium conceſſum ſolum delegatus a principe / qui hoc potest / ut in l. tu qui . ff. de iure omni iudic. / Sicut ſunt ut delegatus a principe / licet ille ſtat regula / quod ſubdelegatus delegati a principe ſubdelegare non potest / articulum requirens tac cognicionem / non de app. c . in cam . z c . in Betoldi / de re . iudic. / Sed hic caſu committit ut delegatus / quia non committit ſuo proprio ſed alieno / ſtatim . Jo . mo . de offi . / or in . c . Rom . //

Iudex potest expontane reuocare ſuam ſnia / contra quam pp̃na impedientem iudicem ſua / ut in . c . 1 . de offi . dele . //

Auditor qui tulit diffinitiuam ſententiam / a qua app. detulit / et tamen c . dicte proceſſit ad procedendum / potest cognoſcere de deſertione appellacionis / ſi ſibi committat. / quia est articulus a principali / Et quia iudex / qui tulit ſententiam / ſi post app. / ab ea non est preſentata app. / infra tempus a iure / vel ab homine preſixum / dz cam exequi . de app. c . ꝑſonas z . c . inmiſit rephenſibile . //

Auditor grauaminis / ſi ſibi plures commiſſiones / etiam ſpeciales habent relatum dz quod ſi ꝑ inſtruccionem ze / predant / tenet . primo expedire / articulum grauaminis / quo expedito / ſi inuenerit / ꝑ expreſſum / et male app. remittit pedam causam / in omnibus commiſſio . ſpecio auditori primo / a quo exiuit app. ut ipse victore / illarum commiſſionum

vn q delet ordinarii ſubd. n pt

procedat / et faciat quod mandatur fieri per dominum auditorem tamen per
dictas commissiones dirigebantur. quia ipse in hoc / ei succedit / Si
vero ipse procedat male processum / et bene appellatum retinebit
totum negotium principale / et de illo cognoscat / et tunc primo vigore
dictarum commissionum / procedat inania / vigore quarum nullam habet
potestatem procedendi / nisi in eventu / quo primus auditor terminavit
/ et quia ille eventus evenit / perdidit iudex novus / et
faciat iustitiam / ar. eorum que le. et no. in c. ut debitus / de
app. et in c. eam in ecclesiis et in c. cum sit Romana etc.

De duo ex tribus comitionibus in clausula / quod si non omnes
navat secundum absente notario et procedat non valet processus /
nisi aliqualiter constat de impedimento tertii primarii vel per
litteras / de quo in c. prudentiam de off. dele. quia alias daretur
occasio fugiendi quod esse non debet

Collector hanc potestatem ponendi tantum unum subcollectorem in una dioc. potest successive plures ponere / et ponendo secundum
/ revocat primum quia negociorum gestorum / ut in c. de procurat. li.
vi. ff. de negociorum gest. et negociorum gestorum / alterius potestatem
nec dici unum sed plures sibi / et ut dixi post / sed etiam dicunt litteras aperte
substituendi

Beneficia collectorum et subcollectorum semper manet reservata
/ etiam officio dimisso / quousque papa sibi conferat / et tunc
cessat reservatio premissa / non in c. ut nemini / de app. de sollen.
c. statutum / de offi. or. c. pastoralis et talis reservatio est
specialis / et intelligitur de beneficiis tempore collationis vel antea
obtentis / secus si post officium acquisierunt

Licet potestas collectoris non possit probari per testes / sed per bullam
pape / tamen sibi collectoris beneficium non per primo. in c. in nostra de offi.
dele.

Auditor datus in causa app. ad instantiam partis appellantis / potest procedendi

sup omissis in dicta sua, et illa supplere, repetit etiam infra de app. i. si appellat per viam partem, ut

De delicto officialis seu officialis vicarii epi, et etiam epus si delinquunt in officio sibi commisso, nisi quod non constat purgat delictum. C. de contrah. invel. l. fi. et c. i. ut lite non contest.

Officiali epi sit con... [illegible] alium officialem dare non potest ... sententia ... glo. l. ... mandatis ... [illegible]

Vicarius epi generalis, non potest aliud vicarium generale ad tempus de officio epi statuere, sine aut speciali mandato, non et vicarius epi in spiritualibus et temporalibus ex commissione et mandato epi, aliud vicarium in spiritualibus duntaxat deputare non potest, ut

Epus potest suo vicario generali dare potestatem recipiendi resignationem beneficiorum ad sua collationem spectantium, et ea conferendi. de offi. vica. c. lz. quod de benef. quo ad generalem commissionem sive potestatem conferendi beneficia, sed in spe requiritur ... sunt. l. ... in e. gestis. z. c. fi. de concess. preben. multa enim licet in genere, que non licet in spe. c. ii. accidente, de prob. c. explicit in stilis. Et non commissio generalis vel specialis in talibus facta vicario vel officiali etiam vive vocis oraculo, si episcopus negetur, dubitatur an possit probari per testes et videtur quod non, prob. vinea. C. de man. per z. c. ... de offi. dele. que jura procedit in delegato pape vel imperatore, in aliis vero inferioribus secus, in quibus licet locum jura communia videlicet quod per eum duos habent testes, et instrum in judicio. C. de fi. instrum. in exhibend. c. ii. c. in fo... ut

Item in c. de liberatione ... de offi. dele. ... ... legato etiam de latere, ne in genere vel in spe nunquam possit committere potestatem recipiendi resignationem, et conferendi beneficia, etiam personis ydoneis, infra legationem sua existentibus, quia per huiusmodi commissionem daretur via ad vacatura beneficia,

conferenda / contra concilium lateranense . de cons. preben. c. nulla
sed illud non habet locum in episcopo / seu quolibet alio ordinario in prima
sibi decreta / de offi. dele. c. ij et finali .

Officialis episcopi potest causam delegare sed alium officialem dare
non potest / de offi. vica. c. Romana in iiij glo. li. vj. nisi hoc habeat
in mandatis / in capitulo ca postulla super verbo de sto

Officialis non potest de crimine cognoscere . si sibi episcopus reruset . suspitus
de offi. dele. li. vj. in iiij glo.

Auditor camere apostolice de causis appellationum intelligitur ex curiam
ad sedem apostolicam sine speciali mandato pape / si non intromittat / alias processus
est nullus / quia a non suo iudice / ut in c. at si clerici / fallit in
casibus in quibus papa habeat iurisdictionem temporalem temporalitatis / excepta pena
sanguinis quam infligere non potest .

Auditor nulliter pronuncians / quia parte non citata vel legitime
non vocata / sententiam per se iudicans et nullam / non potest revocare
sententiam / secundum hostiensem tamen expresso / quia incerta vaga et nimis generaliter
fuit ista citatio / ergo non valet / ar. ff. de verbo. obli. l. qui insula
de rescripto c. si. et ibi super verbo indeterminata

Auditor causarum appellationum et negociorum principalium nullitate et iniquitate
si citet partem ad audiendam voluntatem suam in omnibus terminis
ventilatis in causa et ideo ad eandem diem peremptorie et terminat super nullita
te sine processu / illa sententia est nulla / quia incerta vaga et nimis
generaliter fuit illa citatio / ergo non valet . ar. ff. de ver. oblig.
l. qui insula / de rescripto c. si. et ibi super verbo indeterminate
Causa commissa duobus auditoribus et unus defert alteri
et remittit illi causam / et ille econverso remittit primo deferenti
processus illius valet .
Si episcopus committit causam inter subditos suos decano alterius
episcopi / qui procedit de tanto consensu primi valet processus / ex tanta

prorogacione inducuntur cum omnia que de iure inducere debuerunt
consensus partium ordinarii iudicis consentiente sive prorogante que sufficit
de foro competenti c. significasti et iudicis prorogati qui extra diocesim
vigore commissionis alicuius episcopi sibi facte possit quod consensit predicto
propria voluntate et non invitus comparuit et sententiam tulit arg.
c. licet de fil. presbiterorum c. volens inducit etiam consensus partium
qui extra diocesim et non per errorem coram huiusmodi commissario etiam
in alieno territorio causa materia quomodolibet possunt vel ad suam
diffinitivam includere quod non invite sed voluntarie quod sufficit ut
in c. cum episcopus de offi. ord. li. vi. melius in capitulo ut litigantes
per glo. Jo. an. qui limitate loquitur. Sed archid. ibidem dicit
sufficit consensus partium sine expressa licentia episcopi quia credendum est nisi
expresse episcopus contradicat tunc secus.

Si episcopus committit archid. ecclesie sue quod aliquem in possessionem
beneficii sui inducat per se vel alium quia ipse episcopus sibi contulit
iste archid. potest per alium inducere non obstante quod delegatus ab alio
quam a principe non potest alium subdelegare de quo vide supra quia fuit
ibi expressum officium dicti archid. ad cuius officium de iure consuetudine spectat
inducere beneficiatos in corporalem possessionem de offi. archid. c. ad hec
et c. ut nostrum et c. fi. nec est tale officium in quo est electa
industria persone de qua loquitur c. fi. de offi. dele. quod per alium
expedire potest.

Iudex delegatus extra diocesim non potest extra locum in quo deputatus
est subdelegare etiam de tacito consensu partium nisi sit expresse ambarum
ut in c. statutum in quo in delegatis li. vi. secundum archid. sed bene potest secundum
Jo. mo.

Subexecutor sine diffinitive debet tamen pare ... debet esse
de persona c. statutum de rescriptis li. vi.

Mandatum apostolicum directum episcopo alicuius ecclesie qui moritur re integra
electus confirmatus sed non consecratus successor potest illud exequi
de rescriptis c. si super li. vi. quod porrigit committitur dignitati episcopali quam
ordinarii que non moritur ut in dicto c. si gratiose ... tunc successor

post exequi mandatum diuertit per decessum / de offi. dele. cum / abbas cum ibi notatis /

Ex ponitor quarte in forma dignum / potest examen suum subdelegare de offi. dele. c. i. in vi. /

Legatus de latere / in sua legatione sua / potest vnire ecclesiam / prochialem / dignitati epi / vel alteri dignitati / ex ca rationabili ut in c. ij. de offi. dele. li. vj. /

Legatus de latere / non potest dispensare / super pluralitate beneficiorum incompatibilium / sm. c. de multa de preben / quia hoc solus papa potest / non in capitulo dudum / de elec. et in dd. c. de multa /

De procuratoribus. Rca.

Mandatum procur. est obligatoria commissio honesti et priuati officij / ab eo qui sponte et gratis suscepit exhibendi / et dicitur commissio ut differat / ab officio negotiorum gestorum / qui sine commissione gerit ff de negotiis gestis / Item dicitur obligatoria / ut differat ab administratoribus /

Non valet procuratorium / a capitulo missum / nisi persone de capitulo / singulariter et expresse in eo sint nominate / vel nisi sigillum capituli erat appositum / tunc valet / non in capitulo si. / de procur. sm. primo / et hoc tenet Rota /

Si procurator citatus / ante litem contestatam ad producendum mandatum comparat / et dicit se non habere in n.tiis et hoc / tunc debet puniri de falso / sed si citatus / post litem contestatam / dz quod deponatur in expensis / non in c. sepe de appellationibus /

Si decanus et capitulum / constituat procuratorem ad agendum etc. / contra eorum super expressa excepcione / et ad petendum absolucionem pro se et omnibus beneficiatis tale procuratorium / quo ad beneficiatos / non valet / Ro / quia / licet prelatus possit agere / et procuratorem constituere / pro membris et subditis suis / potest

le. z no m. c. cum de proc. de iudi. z. c. olim de rest. spo.
et p finno. et in cle. i. de rescript. tu ecia qz de p[ro]dicto bn[e]ficiato
non constitat q[uo]d erant subditi canonicorum/ decani/ et capli
g[eneral]i[te]r n/

Cum p[ro]curatore constituto/ ad devolutas causas tm/ non pot procedi
s[i] tempore constitucionis/ ca no erat devoluta/ ecia si postea
devoluatur/ nisi constitutus sit/ etiam ad cas devoluendas n/

Si citatus/ ad curiam/ post citacionem mittat p[ro]curatorem/ ad causas
devolutas tm/ et q[ui] procedit post/ vel p[ro]pter constitucionem/ valet omnia
facta/ acta post co[n]stitucionem h[uius]modi citacionis/ no obstan[te] p[re]dicta limi-
tacione/ que verificatur p[ro] commissione de speciali mandato istam/ que
devoluit/ qz sufficit se vigore illius legitime citacionis citatum/ et
postea p[ro]curatorem modo p[re]misso constituit/ q[uo]d sufficit/ in fi. cle. cum
electionis/ de elec. c. q[uonia]m p[ro] audiencia contraria/ in ch[ri]stianis p[er] citatum
sit p[ro]cessus/ quia imputetur sibi q[uo]d p[ro]curatorem expressum non misit/
vel q[uod] p[ro]curator p[ro]cedere omisit/ que negligencia sive omissio nocet
sibi/ ut lite no contesta. c. i. n

Qui in secunda instancia/ constituendo alium p[ro]curatorem/ non adiecta ista
cl[aus]a/ citra revocacionem/ eo ip[s]o revocat p[ri]mum/ licet p[ri]mus lite fuit
contestata/ tu p[ri]mo in p[ri]ma instancia/ z sive postea in secunda instancia
lata/ tu p[ri]mo p[ro]curatore est nulla/ th verius si revocaco/ ad p[ro]curatorem p[ri]mum/
vel ad iudicem p[er]venit/ ut in c. ex consumacione/ et in c. in nostra
z. c. mandato. de p[ro]cur. et c. ex parte decani/ de rescript. n

Duobus/ aut tribus p[ro]curatoribus/ no in solidum constitutis/ in ca beneficiali/ si cum uno eorum procedatur/ aliis se no opponentibus/ valet
processus/ quia iudex videtur istum elegisse/ de p[ro]cu. c. secundo
l. sane li. vi. n/

Si p[ro]curator scl substituat/ et protestetur. q[uo]d p[ro] aliqua occupacionem/ no
vult se amplius intromittere/ z etiam post simpliciter substituit/ alium
sine expressa revocacione p[ri]mi/ tacite intelligitur revocasse p[ri]mum/

5

substitutum / quia aliud est creare / et aliud revocare / vel substituere / que sunt diverse species. ff. de procur. l. si quis et c. non invite ext. c. si dno de proc. per Jo. an. et arch. li. vi.

Procurator habens potestatem substituendi revocandi et reassumendi / totiens / quotiens sibi videbitur expedire / qui substituit et protestatur se nolle plus intromittere de causa / potest revocare tacite vel expresse substitutum vel reassumere causam / etiam re non integra / quandocumque sibi placuerit propter formam mandati / ut in c. l. de procur. li. vi.

Procurator substitutus lite contestata potest alium substituere non expresso mandato / licet quia factus est dominus litis / per litem contestatam non in c. i. de procur. et c. in ecclesiam c. e. li. vi. Et iste sit substitutus habens potestatem et mandatum substituendi / ac si sit a domino substitutus / quia talis habet substituere quia factus est dominus litis per litem contestatam. Jo. etc.

In causa beneficiali quaevis persona non admittitur ad agendum et defendendum sine mandato / etiam cum cautione de rato / nec ad eius instantiam deveniendum est ... quia spiritualia exigunt ... non capiunt / de elect. ... c. querela / de offi. dele. c. coram / ... et Bernard. de ... cum ... et posso. c. cum olim ... in papham / de prebendis ... c. primo et de except. c. nonnulli et c. ... decanum ... c. ...

Ad accipiendam possessionem corporalem / ut et predia requirit speciale mandatum / de preben. c. accedens. ff. de acqu. poss. l. i. et c. ... quibus. ff. de nego. gest. l. si ... dominum et possessionem ... acquirunt. per nego. gest. hoc verum nisi dominus rata habeat infra tempus / quo possessio debet expediri per dominum / alias post illud tempus elapsum non valeret ratihabitio / ut ff. rem rata habe. l. ... per hoc vide Jo. mo. quia procurator simplex constitutus non habet administrationem / licet sit specialis ... imperatoris. ff. de offi. procu. cesaris. l. i. nec habet potest quaevis persona / quia licet leges ... et impetrare permittunt / non tamen faciunt ... procuratorem / de preben. c. si tibi absenti ... verbo ratum / ... contra ... vi ... in glo.

Jo. an. in cle. i. ut lite pendente super verbo collato / ibi si vero cuntis
Ego credidem salua cognitione corporali possessione beneficij / que est
recipere posse / pro quibusdam amicis seu consanguineis sine mandato
speciali quia hoc potest dari / et capi pro acceptatio / de preben. c. pro ..ro in
fi. et sic potest intelligi glo. Jo. an. in cle. supius allegat /
Certum vero de possessor / quia multa habet fieri / sine pro quod dominus beneficij
seu tantum dare / que sine speciali mandato non acquireret ut in
prima faciebus / pro quo valde dicta faciunt que dicit Jo. an. in nouell
de preben. c. si tibi absenti / vero in glo. li. vi. et pro archi. super verbo
collacionem recipere. c. i. n /

Substitutus in omnibus et singulis causis / in quibus constitutus
competit procurator / non admittitur in causis / in quibus non constat substi
tuente / cuius prouisionem in se recepisse / quia an acceptacionem non constitit
procurator / ar. a contrario cle. de pran. nichil non. c. r. ti. l. i. in ff. / et
non pro archi. / in c. i. eos qui de proc. li. vi. qui remittit ad notata
pro compostel. / de elec. c. statuimus in glo. / quecumque procurator et
Guil. in spe. c. ti. s. i. v. quid si procurator n /

Si quis committat auditori / pro vocato. vel. procuratore / et si conuenit
contra eum. super eo quod non / quod si repetat vero / cuius puenit beneficio /
talis auditor / tenetur admittere deffensionem / pro eo vel si quis
vero peteret / magis committa propria / etiam sine mandato / sed talis defen
sor non posset substituere / nec sententia omnes ternas / ut in c. appellationa
ut in cle. dispendiosa n /

Procurator constitutus ad agendum / et defendendum / appellandum / et
appellacionem prosequendum / si acceptat cuius appellandum / tenetur
prosequi appellacionem / si potest / quia eam prosequi non velit / pro cle. i.
de proc. non obstan. c. non iniuste / e. ti. quod non loquitur ad appellandum et
prosequendum. sed solum ad agendum et defendendum / tales enim in casu c.
non iniuste / si teneatur appellare / non tamen astringitur appellacionem
prosequi. Certum si committatur in mandato proprio acceptato etiam ad appellandum
et appellacionem prosequendum / quia tunc ad omnia in ea contenta / tenetur.

6

ut in cle. i. e. ti. n/
Procurator tenetur prosequi appellacionem ab interlocutoria, sicut a
diffinitiva, ut in c. non iniuste de procur. n/

Procurator generaliter constitutus in omnibus causis motis et movendis, potest
agere in causa beneficiali sine aliquo speciali mandato, ut in c. accedens et
c. petitio et c. dilectus, de procur. secundum Jo. an. n/

Tutor vel curator ante litem contestatam non potest dare sive constituere actorem
sive procuratorem in causa adulti sive minoris, sed minor cum curatoris
auctoritate. Sed post litem contestatam, sic, quia tunc efficitur dominus litis, ut in spe.
de actore universitatis. Et primo in i. colum. c. dilectus de procur. hoc
locum in procuratore generaliter constituto in causis motis et movendis, etiam si causa
post constitucionem est commissa n/

Procurator generaliter constitutus in omnibus causis et contra quascumque
personas, etiam coram quibuscumque iudicibus, extendit, etiam
ad causas post exortas, licet secus in commissione iudicis, de rescriptis c. i. li. vi.

De causa criminali, civili intentata, ab aliquo citato per procuratorem
procedit, cum procuratore usque ad condempnacionem, dubium, procedendum et potest sine alio
citatione fieri pro absenti, quia potest quis renunciare iuri suo sine privi-
legio, de consti. cum accessisset n/

Duobus procuratoribus constitutis in solidum, cum potestate substituendi
et revocandi, substitutus unus substituit, qui perdit in prima
instancia. Secundus substituit alium in secunda instancia, qui perdidit in
secunda instancia, tunc primus substitutus potest procedere in tercia instancia
et non intelligitur revocatus, arg. contra, quod le. et no. in c. si duo de
procur. li. vi. et in cle. i. e. ti. n/

Procurator si datus contra B. in causa beneficiali, mortuo B.
non potest procedere contra C. surrogatum in iure B. vel etiam pro suo
novo interesse venientem ad causam, no. in c. quia v. de iudi. de arbi.
c. exceptionem, quia persone sunt mutate, glo. et ca. de testi. venientes
et c. cum in tua, quia mandata procuratoria sunt stricti iuris, et ideo non
extenduntur nisi ad personas vel ad causas in illis expressas, de

procura[bz] c. qm ad agend|| li. vj. et in cle. non pot. e. ti. (n|

In ca criali licz reus liber| non posset constitue procur| tn captus |et
incarcerat sit . ff. de pub. iudi. l. vlt| de actu. c. veniens|et c. licet
|qz defensio legitima no est denegãda |etia diabolo si esset in iudicio|
|de excep. c. cu inter| que si p iudice denegat| posset licite appellari|
de app. c. ut debitus (z c. dilectus| n|

Uxor| clici coniugati in carceribus detenti| pot constitue procur| ad agend|
|et defend p suo marito detento| tanq coniuncta psona |ut in c.
excepte decrim. de procur (z c. honeste sm Inno. etia qz in fine p
sequnt. sua instancia| de testi. c. de cetero| de quo in c. vnico de
cliec coniuga. li. vj. (z de hoc cognosset iudex ecclasticus n|

Monales| ppstm canonice regulares hntes administracoem| vel
aliqua officia| vel bona destincta pnt age| et defende (z procure
constituere| p officio (z iure eo (z h ed intelliget. in quolibet
religioso hnte administracoem . qz ille pot age| (z defendere|
et procur constituere| sine consensu superioris| ut in c. edoceri (z c. cum
dilci de procur sm Inno. n|

Monachus pot age| sine mandato p suo abbe| capto privato |et
incarcerato| ad instan principis| eo pretextu ut restituat sibi|
regimen abbatie| (z ut liberaret. detractoribus| de actu. c. ad pre
tracoem| Preterea| quilt clericus pot et| et debet| bona ecclie| male
alienata| etia alijs clicis contradicentibus reposcere| ut de re (z no ah. c.
si quis presbiteror| et e. ti. c. hoc consultissime li. vj.| in clro fortius p sparz
alienatam| a placoe remota. xij. q. ij. frequens. de pe (z re. c.
cu infirmitas| hec at actio tendit| ad vtilit. ecclie| mo ad defen
sam p qua| quilt de ecclia admittit. sine mandato| de testi. c.
cu olim| (z ibi p Inno. xxiij. q. vltima. In fi. p arch| pro qua
conclusio facit no p Inno. de re iudi. c. cu su|.

Procurator| datus ad agend| (z defendend| ac crimina (z defectus
opponend| pot crimina oppone| licet no sint expressa in mandato. ut in
cle. no pot sm Io. an. (z pan. secus in prime ad appelland|| ab (

14

alicuius electione, postulacione, vel provisione sta vel fienda ut in c. precur. de electione li. vj.

Quis constituens procur. ad negocia, et iudicia sibi, postea constituit alios ad iudicia tantum, ad revocacionem omnium privatim suorum, quibuscumque verbis constitutorum, primus censetur quo ad iudicia, et non quo ad negocia revocatus, quia duo et diversa videntur esse mandata, et sunt civiliter intelligenda ut in l. qui dulcia ff. de vino tritico et oleo l. ij. et c. li. de procuratoribus li. vj.

Contra procuratorem constitutum ad certa causam, etiam ad appellandum, et prosequendum, appellacionem post diffinitivam sentenciam principalis appellat et libellat in secunda instancia et constituit sibi alios procuratores sine protestacione qui non acceptat onus, pro hac parte primus est revocatus intantum quod processus procedens in secunda instancia est nullus, quia licet quis litem contestetur sit sciendum diversa est que instancia, non tamen diversa causa, quod per sentenciam cessat a modo potestas acquisita per litem contestatam, per procuratorem statim cessat etiam potestas data procuratori ad appellandum et appellacionem prosequendum, per appellacionem interpositam per eundem, et prosecucionem eiusdem.

Procur. constitutus specialiter ad unam causam non revocatur per constitucionem aliorum, generaliter ad omnes causas non obstante quod in derogetur per speciem secundum Innoc. in c. nra de procur. et c. non iniuste secundum Innoc. et Jo. An.

Si procur. constitutus recepit omnes plures quo ad substituendum et substitutus decedat, vel recedat, primus procurator substituendi tenetur satisfacere notario sit principalis non sit in curia, qui si in curia fuerit ad satisfactionem compellet. Racio est quia recipiendo onus tenetur ad omnia que incumbunt, et sine quibus lis non potest expediri, de procur. c. accedens et c. constitutus et cle. i. ut lite non contestata c. i. talis procurator fieri posset fraudes, et prorogaciones litium, quibus est occurrendum, de do. et contu. c. fi. de offi. or. ut litigantes et notarii possent defraudari salario eorum, quod est non dicendum, quod interveniunt

dignus est mercede sua / de pstp. c. iu ex officio de pben. c.
cu sim aplin / z in curia. luce / q' etia le. / ipo die luce / de muy
sup spe. multe scilibz /

Procur constitutus a tunc. psonalr ad agendu z defendendu
in ca criminali / pot allegare cau absentie / z impedimti quare
citatus no potuit venire / lz tlis pcur sit qstitutus no spale
hret man. ad h ut in c. cupientes de elec. li. vi. / in glo. pmiss
omia / sm jo. an. de qro in c. veniens de actu. /

Si papa admisit advocatu / ad allegandu / si poss excusare
archiepu / uupen sicut etia c. exposuit / de dela vbi pcur qsti
tutus ad agendu z defendendu pposuit z allegauit causam
absentie / p Burdegalen archiepo / qd qmlt pcur etiam
face pot / z dz sm glo. ibide / quia ronem ponit ibide q' pcur
tenet. excusatores omnes / duo qpetentes ppone / als imputa.
ff. de excep. l. omnes z ff. de fideiuss l. ex psona /

Substituens. substituto occupato / perde in ca cuartus p iudi
cem / facit aliquem actu in iudicio / pz no reuocat. substi.
quomodo / postea no ipe / sed substitutus sume in ca pcedat / qr
forte tanqz legalior psona et melius instructa / de qstis
in articulis ipis qpellebat / pcedere / sit at no voluntarie sed
qpulsiue h fecit. Secus vero si voluntarie / et substituto
qsentiente / Redissz / z sit intellig. ea enim que qpulsi z metu
excomunicationis facimus nobis imputari no debet / ar. extra q
le. z no. / q metus ca c. delictis /

Procur / lit qt. substituit dnu z z substitutus recedit / uel
moritur / p'd pcur pot qpelli / ad deffendendu dnum / no obstan
q sit officiu voluntariu / vile z onerosum / et io ad id nro qpelli.
unitus ad suscipiedu / ut no. C. de pcur. l. invitus z e. ti. c. no
iniste / ut ibi note Rndet. / q h sunt vera ab initio / anteqz h
onus pcurare acceptit / sz post sel suscepit maxie lite qt tenet.
dnm suu defende / z eam vltius pseq etia invitus. ut in c. i. c. t.
io qui. et c. si z c. c. lz de pcur li. vi. / facit optie tlic. l. e. ti. fac

etiam in sede vacante licet procurator qui litigat tempore vacationis appellare ad diffinitiva non
tamen tenetur prosequi appellacionem ut in dicto c. non iniuste licet verum nisi
constitutus fuerit etiam ad appellandum et appellacionem prosequendum
quia licet appellare appellacionem prosequi ut supra.

Cle. si de procur. licet littera in procur. abbate translati ad aliud monasterium
quamvis novus abbas possit agitata per primum procuratorem post translacionem
abbatis ratificare. Ex quo quia numquam mors civilis equiparatur morti
naturali nisi in casibus a iure expressis ut no. in c. si rescriptum de rescriptis
li. vi. et in c. si eps. superveniat de suppl. neg. prela. e. li. Et per
omnes doctores contrarium dicebatur propter predicta. Tamen etiam quia
satis clare in textu expressum ponit clare tenet Gen. dominus cle. etiam
habere locum in civili morte puta in renunciacione de proposito a translat.
propter rationes antedictas. Et hoc in simile pat aliud dubium supposito quod
procurator predicti abbatis translati tunc spiratus propter huiusmodi translacionem cessa
vit, ulterius processit in causa ad multos actus, quos quidem actus
et agitata omnia per istum procuratorem novus abbas ratificat. Utrum
per huiusmodi ratificacionem valiant, vel validata sint processus habitus
post translacionem dicti abbatis, et videbatur quod non propter negligenciam
et regulam s. quod nomine meo non est gestum ratum habere non possum
de sen. exc. c. in quibus li. vi. et de reg. iur. c. ratum quis e. li. a
hoc distinguit, aut iste procurator egit nomine proprio abbatis aut nomine
monasterii. De primo casu sic audi erit regule, in secundo casu non habet locum
regula, sed ubi successor succedit in suum locum et tunc ut no. Inno.
de rescriptis c. sicut et de prebendis c. quod vero ita translatus quia succedit
monasterio et honore, de off. dele. c. cum abbas de pelu, sic quod
etiam si procurator nomine primi abbatis translati in procuratorio et libello fu
isset expressum, adhuc successor potest litem inchoatam a prede
cessore suo prosequi, pro quo alle. una singul. glo. no. Inno. in c.
quatuor de officio delegati. Et sic omnia acta habita per primum procuratorem
dictum nomine monasterii potuit quata et rata habere per regulam ratificationem
de reg. iur. li. vi. et per no. in c. ex parte decani de rescriptis per Inno.
Quod hoc videtur, ex quo alter procurator onus accipit, videtur incapax mecho
asse et corrupasse et sic alter de ipso negocio se intromittere non

pt/ not dz/ nisi in causis exceptis in c. ex et in c. si duo. de procur.
li. vi. facit c. cum plures in ver. de officio dele. c. li quidem forte
posset procedi/ si procuratorem substitutus post susceptionem onere actum/
judicialem in ea fecisset. sz quia h' non fecit et super vires de ea non/
intromisit/ sz semper continuatus fuit/ eius substituente qui primo
occupavit et possessit in ea devolvere videtur valuisse et valere
possessionem hmoi hrum eius dicto substituente/ quia non quesiit directe
fructus pro toto/ tamen quia proceder tacite videtur ipsum revocasse. ar.
ipso/ de cle coniug. c. i. si delegatus/ de off. dele. li. vi. de procur.
c. cum qui c. et ipso facit c. si quis c. b. et li. in vnc

Procurator in diversis causis/ habens a diversis personis potestatem substitu
endi/ qui in expressis substituit/ eius ex dicta veret c. substitutus pot
agere re integra/ secus si ab eo ut dicta lite sit substitutus valet
processus/

Si primus in data gre expectative agit contra ordinarium proximum
qui contra exclam/ dicto primum dat articulos obiectionis/ quos non probat
et sic sua sententia pro primo/ in secunda instantia secundus expectativus
pot agere/ contra dictum primum/ ex dictis articulis

Procurator substituit putem et eius suscipientem dom. ex. et proced.
cum substituente valet processus

Si expectativus constituit procuratorem ad acceptandum et renun.
plures beneficii eius valorem/ et procurator acceptat infra scilicet et recipit
possessionem/ et pertinacs inde mittit dicto scienti/ per h' extinguuntur
gratia

Procurator habens mandatum ante litem contestatam non ratificat/ tacite per expressum
ante post litem contestatam utroque modo

Si actor lite pendente moritur/ et in eius locum alter surrogatur. ille
non pot procedere/ contra procuratorem rei/ sine nova citatione/ ut in c. statuit
de rescriptis li. vi. c. quia vir. de judi. et c. sepe de resti. spo. repetitur etiam
in sexto/ ut lite pendente nichil innovatur

Quandam procurator dicto/ et non contradicere/ a sententia lata contra dictum appellat
licet non sit procurator valet appellatio

9

In absentia prin[cipi]s non existente in suburbijs Romane curie
etia[m] p[a]p[a] potest [com]mitti p[er] audiam [con]trariis sta[n]te fide auditori de absentia
p[ro]testis et iurandum, [et] p[er] sibi testes ipse [com]misit [con]cedere iuramentum
as[s]utum, reperit[ur] in s[ummo] de testibus.

Capitulum si aut[em] de iudi[ciis] li[bro] vj. h[ic] loq[ui]t[ur] etia[m] in laico maiori p[ro]m[ouendo]
a[n]n[o] defendente de iure sibi ex p[ri]uilegio ap[ostoli]co et an[te] con[cilium]
lateranen[se] in feud[is] [con]cessa.

Non sufficit clerico [con]iugato delicto in carcer[e] petitu[m] remitti,]plura
o[r]d[ine] s[ed] etia[m] [con]tinue ueste ord[inum] et deferre tonsuram et tonsus, et talis
gaudet p[ri]uilegio clericali, ita q[uod] in ca[usa] c[ri]minali, c[ri]minaliter uel ecia[m]
ciuiliter intentata, cora[m] iudice laico no[n] pot[est] [con]ueniri, de cuius in
tituli de cleric[is] [con]iu[gatis] c. d[iuersis]. li[bro] vj. ut in [con]tentibus.

Curator pupillo datus ad litem no[n] tenet[ur] facere in[uentarium] in[uentarium] facere
tenetur propter iura quae po[n]it Spe[culator]. ti[tulo] de actu. q[uia] dicit cura
tor est iuris publici, quem dat iudex delegatus uel ep[iscop]us vel
suus officialis, [et] no[n] a[liud] ut no[tat] in c[apitulo] si aut[em] de iudi[ciis] li[bro] vj. No[ta]
q[uod] inuentariu[m] debet incipere infra mensem, a die hereditate adepta
et d[ebet] co[m]plere infra duos menses post incepcionem, cu[m] c[ontr]a ep[iscopu]s, ut si
in ultima die p[rim]i mensis incepit, tu[n]c sequ[en]t[ur] duo menses ad co[m]plendum
et sic in toto h[abe]t tres menses, infra quos d[ebet] incipere et ista sunt [con]tinua.

Littere subrepticie ad b[ene]ficium impetrate sunt nulle ipso iure
sed ad litem eliduntur ope exceptionis, de re[scri]ptis c. ad aures [et] c. [con]
tinuis [et] c. eterni [et] c. sup[er] [et] c. [con]tra.

De commissionibus.

Non valet commissio in qua suppressit nomen dignitate, de re[scri]ptis
c. ad aures.

Nota q[uod] re[scri]pta sunt p[er]petua, c. de re[scri]ptis l. falsa [et] c. ex parte nata
de iudi[ciis] s[ecundu]m pe[trum] [et] albertum [et] spe[culatorem] ti[tulo] de officio iudi[cis] §. deb[e]t fin[ir]e [et]
p[ro]p[ri]um in cle[mentinis] ut collig[itur] de re iudi[cata] c. ij. [et] de re[scri]ptis ubi h[ic] loq[ui]t[ur] in curia
Romana

Causa commissa p(er) illa v(er)ba simplr et de plano h(abe)t locu(m) in dele-
gato pape / (et) no(n) in ordinario / no(n) in cle. dispendiosa de judic. / q(uia)
h(oc) p(otes)t solus princeps. / no(n) in spe. ti. dele. v(er)si ut nunq(uam) s(ecundu)m Gentz. — simplr et de plano

Nota / modu(m) p(ro)cedendi / cu(m) committit(ur) ca(usa) / q(uod) p(ro)cedat(ur) summarie sim-
plicit(er) (et) de plano / (et) q(uo)d sunt abbreviate vel ho(n)orate / sola facti
veritate inspecta / nec ta(men) possu(n)t abreviari (et) h(oc) est de stilo / q(uia) etia(m)
de jure q(uo)n(dam) possit p(ro)cedi / s(e)c(un)d(u)m in b(e)n(e)ficialib(us) (et) matrimonialib(us)
cau(sis) / ut in c. dispendiosa //

Si petat(ur) q(uod) ca(usa) commissa uni auditori / committat(ur) alt(eri) / et sic(ut)
commissio / s(e)c(un)da(m) (et) tunc auditor (et)c. / nec ta(men) censet(ur) advocata
vel revocata / a p(ri)mo auditore / sine expressa revocacione / q(uia) satis (con)stat
de mente committentis alt(er)i q(uo)d voluit ca(usa)m a p(ri)mo auditore remo-
vere / etia(m) ex quo mencio sit in s(ecun)do r(escri)pto de p(ri)mo (com)missio revocat(ur) / — n(ota)
de r(escri)pt(is) c. ceter(um) (et) c. audita / de resti spo. //

Si in commissione plura narrant(ur) / quar(um) aliqua vera sunt /
aliqua falsa / si ex veris p(otes)t sequi / (con)clusio(n)e efficax / valet
commissio ut in c. in n(ost)ra (et) c. ex olim de r(escri)pt(is) (et) c. r(e)l(igio)z
de p(ro)bat. //

Si cl(er)icus impetret r(escri)ptu(m) (con)tra laicos / vel cl(er)icus q(uod) q(ui)bus alios le(gi)-
t(i)me et laicos no(m)i(n)ant religiosos / in judicio tanq(uam) d(omi)nos / a quib(us)
h(ab)ent ca(usa)m / (con)tra illos no(n) p(otes)t p(ro)cedi / judex ip(s)i vigore / q(uia) non
de expressis sunt / nec inclusi / q(uia) no(n) veniunt maiora nisi expresse
(et)c. de r(escri)pt(is) c. p(er)tr(an)s (et) c. ex. no(n) p(otes)t de p(ri)mo //

Error nomi(n)is / vel cognomi(n)is / no(n) viciat / in (com)missione de quo
vide plenius infra / de ver. sig. (et) in rem. (com)missio(n)is //

Si petat(ur) p(ro)cedi / in commissione summarie / sola veritate facti inspecta
et tunc abreviate / vel istis t(er)minis (con)servate / et sign(at)a in
s(e)c(un)d(u)m / tunc / (et)c. / (et) p(ro)cedit(ur) summarie / et nichil est causa quod
omnia p(er)tinencia intelligunt(ur) (con)cessa / sic q(uo)d t(er)minum substancialia
videlicet ad articuland(um) / (et) dicend(um) (con)tra articulos / et ad p(ro)ducend(um)
o(mn)ia / et ad dicend(um) (con)tra p(ro)ducta / ad arbitriu(m) judicis p(otes)t abbre-
viari / s(ed) non totalit(er) omitti / ita q(uo)d in libello / ad libelland(um) //

et declarand(um) assignato, p(e)t(ito) termi(n)u(m) octo dier(um), vel decem, ad dand(um)
articulos assignan(dum), et ad dicend(um) q(uod) producta, attenta multitudine et
qualitate productor(um), et postea, sine alijs t(er)mi(n)is ad substan(cia)l(ia).
p(ro)cedi ad sentenciam, et hoc vigore dictor(um) verbor(um) in commissione
positor(um) que aliquid deberent operari, ex c. di. ad monitam,
de privileg. c. i. in glo. c. i. si papa. li. vj.

Commissio in p(ri)ma instan(cia) impetrata, q(uod) articuli obiectorum, et
male specificati, non obstan(te) lapsu termi(n)i, post t(er)mi(n)um admittant(ur).
Sed modo alias sunt publicati p(er) testes, non extendit(ur) ad secundam et
terciam instan(ciam), q(uia) tunc h(ab)et remediu(m) ordinariu(m), sec(us) si aliquo modo
non posset specificare vel probare, tunc vero si repetiti fuerint
in t(er)mi(n)o, sunt admitti in s(e)c(un)da instan(cia), et ad probandu(m) vigore
commissionis. de. f. instru. c. cu(m) Jo. repetit. infra. de p(ro)ba-
cionibus et articulis.

Si post commissione(m), alicui auditori in curia factam de speciali
mandato p(a)p(e) vel post devolucionem cause, p(ar)s adv(er)sa constituit
procuratores ad causas dictu(m) p(er) devolutas, sufficit, et in illo p(ro)cur(ator)e
pot(est) procedi in ca(usa), nec p(a)p(a) committendo causam, voluit ea(m), in curia
sua agitari, de elec. c. incipientes. li. vj. secus si constituit
p(ro)curatore(m) an(te), cum dicta limitacione, nisi addet etiam, ad causas
devolvendas.

Parte legitime vocata p(er) appellacionem vel citacionem in causa
commissionis, et ea absente impetrat commissio, q(uod) simplic(ite)r et de
plano, sola facti veritate inspecta, tunc non servatis vel
abbreviatis procedat. et singula audiat etc. et procedat
sedinarie et nichil de cancell(aria). in commissione, omnia petita
censentur commissa, et p(otes)t procedi, sine nova citacione, p(ar)te(m) eam
p(ar)te audiam co(n)trarie, nam si ca(usa) sit in curia p(er) appellacionem vel
commissione(m), de speciali mand(a)to commissa, citata p(ar)te legitime, debet
venire vel mittere sufficient(er), ad omnia que p(er)tinent actis, vel
impetran(dum) in ca(usa), q(uam) eam q(ue)d, si non fecerit, tenebit totum quicquid

ſcri ſibi et / in abſentia / in c. ſtatuimus et c. cupientes / de elec
li. vi. ut lite non con. c. quoniam et c. ſi quis min in poſſ. etc.

Si petatur in ca. ſupplica / quod procedatur ſummarie / ſimpliciter et de pla
no / ſine ſtrepitu / et figura iudicii / et ſimpliciter ſignatur / et
ſimpliciter audiat talis aud. / citet ut petitur / et iuſtitiam faciat /
licet predicta verba / vel aliquod eorum / non cancellet / auditor non poteſt
procedere ſummarie / ut petebatur / quia hoc non videtur commiſſum / immo
neglectum eſt / quia papa non voluiſſet / quia ſi voluiſſet bene
expreſſiſſet / de verbis etc. ad audientiam / et ad hoc quod ſubſtantialia
tollantur / oportet quod exprimatur / dilatationes exceptiones cauſas in
quibus lex dat poteſtatem / et ordine procedendi ſit / ut in c. diſpendioſam
in cle. de iudi. nec etiam dicat in ſignata / quod cum requiratur
expreſſio et ſpecialis commiſſio / et mandatum pape procedendi ſummarie
eſt textus clarus / in cle. ſepe de ver. ſig. in prin. ibi committimus
et mandamus etc. / verum tamen ſi ſignetur audiat talis etc. / et procedat
ſummarie / tunc bene auditor / vigore huiusmodi ſignature / poſſet pro
cedere / ſecundum formam cle. antedicte / quia tunc ſub illo verbo etc. / bene
veniunt omnia alia in commiſſione non cancellata / videlicet de
plano ſine ſtrepitu et figura iudicii / que tamen ſunt diverſa
/ ita quod unum ſine alio / ſepe ponitur / et committitur / prout notat Io. an.
in dicta cle. ſub verbo figura etc.

Si A. impetrat contra B. commiſſionem et A. ſubmitteret
/ auditor / inter B. et C. venire pro ſuo intereſſe non poteſt pro
cedere / vigore iſtius commiſſionis / quia nullus impetrator obtinuit
huiusmodi commiſſionem / contra alium / et mutate ſunt perſone / vel etiam
dicatur / quod opus eſſet / nova commiſſione / ex quo quinque perſone ſunt
mutate / unus eſt actor / et reus / inter alios acta etc. / de re iudi. c.
cum inter etc.

Si cauſa ſit devoluta / ad curiam / per appellationem vel citatur
executam / parte impetrante commiſſionem de ſpeciali mandato pape /
quod ſola facti veritate inſpecta / tunc non ſummarie procedat /

parte absente / valz commissio et procedat / per eam etiam super nova citacione
et valz in quantum potuit / ut in c. statuimus de elect. et c. si. supra
de app. n /

Item c. oblate / de app / non licz loco / in curia / in causis devolutis /
ad curiam / de non procedendo impetrandorum rescripti vel commission
de quo vide plenius j. de app. n /

Non valz commissio signata / ante appellacionem licz post / presentetur
hoc vero / ab interlocutoria / vero a diffinitiva / dummodo non
exprimatur. non in c. ceterum de rescripte in fi / ut pun. sl in medi
post app^{ccionem}. interpositam / a diffinitiva commissio auditori / presentetur
et contra eam exprimat. quod sit impetrata an appellacionem interpos
tam / bona est exceptio / et presumptive probat. s. presupponi voluntarie
que est legitima probacio / facit fidem / etiam in preiudicio de presump.
c. afferte / et hoc propter medium temporis interuallum ita quod esset
impossibile huiusmodi commissionem fuisse impetratam / rescriptum enim
super futuris app. / seu causis / non valet de rescripte c. si de app
c. n / que materia loquitur in rescripte app^{cionem}. ad partem impetrantem
in quibus apponitur data rescripti / ex qua liquide appet utrum
app. vel rescripti impetracio precessit / sed quia in romana curia
in commissione nulla data ponitur / et ideo die presentacionis et non
impetracionis attenditur. n /

Quando committitur causa in statu in quo mansit licz status non
exprimatur verum quia licet potest liciter constare per acta primi audit
in quo statu est / ar. ff. de con et de mo. c. non obstat / et c. in
monasterium de re iudi. licz vero sunt aliquos dicunt / nisi causa advo
cetur / per huiusmodi commission a primo auditore / quia tunc de toto processu
sunt voce oportet facere mencionem / ar. non in loco parallelo / et in c.
auditor / de rescripti. spo. et in c. ceterum / de rescripte / et j. per primo. quo
ad hoc sufficit si in commissione pretendebat causa causa / ceteris auditori
committi / addendo tamen / cum statu dignetur haberi per expressum / n

Si committatur causa / qua talis movit seu mouere intendit / cum
potestate citandi / etiam ad partes et producatur. app^{o}. parte adversa
per quam / devoluta est causa / licet non sit mencio / in

commissione de ea appellationis post tamen predictam appellationem de prim. in hys
de prebend. c. inde no. li. vj. / Ratio quia non est dubium quin ea
appellationum sit causa per quam totum negotium prouincie ad curiam extitit
deuolutum seruata forma c. 1. de elect. li. vj. nisi cle. cum elect.
tamen causa per huiusmodi appellationem apparet de causa contra que et super quo inte
causa non est verisimile quod licet tacite monuisset papam ad denegand
tamen huiusmodi taciturnitas non obstat / de rescript. c. super hys / sed etiam
superflua et haberi cautela non nocet / quod et quia predictam appellationem
tempore forte impetrationis commissionis non habebat et si habebat
vtique deuolui dubitabat quod commissionem ad partem citandum im
petrabat quemquidem citacionem licet honime citacionis iudex esset per appellationem
et non excludit vbi operatur dum minime augmentum operari non dicit
de prim. in hys / de preben. c. inde no. li. vj.

Causa inter A. et B. commissa super spoliacionis occupacionis et
detencionis castri quod A. dicit ad se pertinere / post aliquam petitorie
et possessorie / sed aliquibus dominis videbatur et postea tamen michi
quod dubitabat in possessorio quod primo erat commissum / et nullomodo super
proprietate / quod nichil habet ... / in possessorio. ff. de acqui. poss. l.
l. naturaliter §. nichil. / Omnis dominus sine exceptione tenebat quoniam
et hoc propter verbum pertinere positum in commissione / quod est latissimum
ff. de verb. sign. l. verbum pertinere / de fide instru. c. inter dilectos / et
ibi nota super verbo pertinere in commissione esse positum in vim tamen
sine per modum accessorij vero primo / et licet proprietas in eodem primo semper
semper ad se trahat possessorium et illi preualeat / ut de causa poss.
et prop. c. ii. c. xij et c. i. de elect. / et forte propterea iudex dato
super proprietate posset cognoscere de possessorio secundum Jo. et Innocentium in
c. i. de sequestre / tamen illud non procedit in casu commisso quia
nusquam reperitur quod possessorium trahat ad se proprietatem ut no.
in dictis iuribus et c. i. pastoral. / et propterea dixerunt domini mei quod
licet committeretur simpliciter causa possessionis absque dicto limitata vel
dubitat / tamen nichilominus posset agi de proprietate / secus vero
si limitante pro quo allegat. no. in dicto c. ij pastoral. de causa
possessionis et prop. et no. in c. i. de sequestre / quod glo. cuius vis
similitudines quo ad secundum dictum / videlicet quod in limitatione causa possessionis

vel ppetate qmittit. q℞ ℞pta sit stricti iuris et no extendunt
nisi ad casus expresse qmissos / de offi. dele. p. ȝ. de ℞pte r.
si. z c. cumqꝫ / in ibi notate. Sed quo ad scdm dcm / credo q
salua correctione glo. no ita intelli[dae]. nec sit laqui. sl verte
inspicantur / nã qn causa in deffinite z simplr aliqua causa
qmittitur iudici / ut ff. z B. sup tl. re / tnc pot agi petitor
et possessor / z fateor de plano / qr indeffinita equipollet vli.
de pn. c. qe ita / de cler. c. ut nrã li. vj / vbi dcm / vnotu
qmisso aliud no veiat / nisi p mod. conexionem / sim. Jo. z
vincen z c. i. de sequestratione / pmissa tn ptestatione qm alo
aut z qmiss. E. quo et qn iudex / de no in. p. / c. i. z. c. ij.
de oz. ꝯq. c. ij. / fimo tn neqdm sup no qmisso nnctuã
pcu pot agi / nisi ex nova qmissione / de ℞st. spo. c. audita
de offi. dele. c. ad olim / z c. ad qtinguat / alle. cña. (pdn
dn / q dcã glo / vnd dcm Jmno. in. s. Capd de re. no ali.
videlt q de vigore qtinua ℞pta / eo q de bonis / pot agi petitor
et possessor / z io in dubio / potius debemus interptare ℞ptum / qd
valeat / q̃ q ꝑeat / de vec. sty. c. abbte vo sile but

On appo / in partibus / a deffinitiua / et in tal. appo / qm app.
post / in cam̃ ℞pit cam / qmissa / ad instam / sli p mea vnus
vel nllus / appellantis / de cuius pcnd no qstat nec appllao
sui illius pcnp vnus vatificaue pot pcdi / neqr illius
commissionem / ad sniam / z valz pcessz. s. p auditam qtraz
q appellantis / et obtinuit sntam / qfirmatoriam pme sne
p ipo in partibus lata / nec qdepnaco / fructuum z expen
a qua sna no in roma / sz in partibus / a rebpe notus infra
decndum / appellauit / z appon cam / z nullitatis pdca vltie
sne / qmitti fecit / et pcessit sup nullitate qdicta / pcess
scdam sniam antedcam / dcditqz / ead no fuit loquis deuota
et suata tpa p appo / tu de spali mand. pape fuit cassa
ca / lz admistam sli vel nllius pcnp / in qua comissione
nominatus fuit expresse appta / qm potuit expmi. vti etiam /
mito impetrantis / ut no de rest. spo. c. ex qstione

falsus pcur

Falsus procur(ator) (con)de(m)pnat(ur) quo ad se non quo ad d(omi)n(u)m de excep(tionibus) li. vi. c(apitulum) excepte decetam et in c(apitulum) i. in ma de procurib(us)

Si a. p(rese)ntatus p(er) B. obtineat (com)missione(m) cont(ra) C. reum possesorem p(rese)ntatum p(er) D. mortuo A. actore post tempus B. possorem presentatu(m) p(er) D. mortuo a. actore p(osse)t tempus et eciam cont(ra) C. qui(?) in eo p(re)uen(it) C. p(rese)ntatus q(uod) A. non (com)misso(?) p(rese)ntasse eciam cont(ra) C. quia p(re)uen(it) C. p(rese)ntatus q(ui) a. no(n) hrat man(da)tu(m) (con)tra B. et p(er)ic(u)l(o) p(ro)p(ri)o p(rese)ntandi ad eu(m) p(ro)uidam pe tere eciam p(rese)ntatu(m) p(er) D. remouendi fore et remoue(n)d(um) p(ote)r(it) li. c(apitulum) no i. c(apitulum) sup(er) h(oc) (con)quo(?) ut lit(e) pendent(e) li. vi.

Electores et p(rese)ntatores p(ote)r(unt) dua(rum) electo et p(rese)ntato vel eciam sine eis esse in iudicio p(ro) eor(um) inter(esse) (et) p(ro)pt(er) eor(um) electo(re)s et p(rese)ntatores p(ro) eor(um) stat(us) canonicitate p(ro)uidam ut li. c(apitulum) no i. c(apitulum) statuimus et c(apitulum) i. in p(re)dictis (et) c(apitulum) q(ua)m sit de elec(tione) li. vi. de actu sup(er) h(oc) p(ri)mo.

Valet (com)missio sup(er) reb(us) non tunc sed postea alienat(is) q(ui)t donat(is) vel cess(is) p(ri)mo s(e)c(un)d(u)m aliquos si cessio vel donacio fieret p(ost) lit(em) q(ui)t valet (et) tenet ut in c(apitulum) abbas sane de r(e) iudi(cata) li. vi. nec impe dit p(ro) impetrante si except(io) q(uia) talis except(io) e(st) p(er)emptoria

Si (com)mittat(ur) iudic(atum) ut infra octo dies repetat venditor non debitore fruat(ur) intelligi(tur) de vbi(?) (et) iudic(atum) ut in c(apitulum) s(a)epe h(oc) e(st) et ciam (con)tra infra de verbor(um) sig(nificatione) ita q(uod) in octo dieb(us) iudic(atum) veniente(m) s(er)u(ar)et tem(pus) repetit(ur) audit(ur) (con)p(ro)bat(ur) p(ote)r(it) iudici(um) fuit alle(gatum) p(er) doctores de t(em)p(or)e vlt(imo) c(apitulum) i. de (con)fess(is) s(e)c(un)d(u)m c(apitulum) q(uia) d(e) q(u)alitate per Jo. an. (et) p(er) pan inde. de resti(tutione) in(tegrum)

Commissio impetrata sup(er) mote et mouendi non extendi ad post exportas (con)tra i(n)m(edia)t(e) de rescr(iptis) c(apitulum) si. ff. c(apitulum) ii. l. iii (et) iiii dectis in primo q(uia) h(ec) eciam extendit(ur) ad futuras no(n) in c(apitulum) no(n) iniuste de p(ro)ui(sione) s(cilicet) in quo quis (con)stituit ad motas (et) mouendas causas

Valet (com)missio impetrata (con)tra filio familias in p(ro)p(ri)a p(rese)ntate (con)stitutus eciam in ca(usa) p(ro)p(ri)a no(n) h(ab)ito (con)sensu p(at)ris du(m) tamen alienat(ur) q(ui)t emancipet et p(at)ris (con)sensus supueniet dectis in p(ri)mo q(uia) talis impetracio non est nisi quedam distribucio et non refert p(er) que(m) p(ate)r impetrauit

13

2

offᵒ. C. de pti. supra off. l. in diuersis.
Preterea valet commissio impetrata per excatum et per non habentem mandatum et per quemcumque etiam inhabilem, ita quod c. ipso iure et c. nonnulli de rescriptis non vendicat sibi locum in curia, nec huiusmodi impetracio in curia non est nisi quedam distribucio.

Impetranti commissionem de speciali mandato pape, in qua narrat se non posse consequi in partibus iusticie complementum, sufficit probare per suum iuramentum, quia ea que consistunt in mente vel animo alicuius aliter probare non potest. de sen. exc. c. si vero. de rescriptis c. statutum per Jo. an. super verbo saltem per proprium iuramentum. et c. cum etiam de elect. li. vj. habetur etiam infra de probacionibus.

De Citacionibus

Nota quod in prima citacione potest poni peremptorie, quia dilaciones legales sunt arbitratorie. ff. de iudi. post edictum in l. inhibeng. de dolo contu. c. caput. Item ubi sunt plures citaciones, tunc prima citacio debet fieri sine cause cognicione, sed alie non sine cause cognicione, que etiam fit parte absente. hoc vero de iudi. dele. non in c. preterea de rescriptis.

gp—spina
Justicia in partibus extincta per compulsoriam non vocata parte in partibus, licet ad curiam sit vocata, in curia non valet, nisi pars ad hoc in partibus fuerit specialiter vocata, vel per compulsorem subito fuit intimatum, nisi a procuratore notario, que ea fecit, habentur c. i. de fide instru. per Jo. an. et oste. in c. albiq. de testi.

Valet citacio ad domum ad diffinitiuam sentenciam audiendum, hoc vero si sel, maxime ab inicio fuit personaliter apprehensus, consequitur sum summo. in c. si. de eo qui mitt. in poss. repetitur etiam infra de app. ubi contra iudex est abprius.

Defectus sive diffinitiva quod sit citatum ad domum, tunc reputatur fieri et non contumax, et tunc potest a tempore sciencie appellare, ut in c. consulta.

de app. ut dr ibi q illi decem dies sunt utiles ab initio si continui
in expresse ut in c. quia diversitatem de concess. preben.

In causa prophana in citacione unica ad diffinitivam sententiam audiend.
necesse est exprimi peremptorie. secus in benef. ut in cle. sepe de ver.
sig. §. quo ad hoc judex l. iij. ff de judi. post edictum l. inhibere
ita q valeat citacio facta in audiencia contradictarum ad audiend. diffinitivam
sententiam etiam contra absentem proferendam sine expressione peremptorie quo-
modo casus appellationis nisi forsan et statutum c. cle. cum elect. de
elect. vel per citacionem de speciali mandato factam sit in curia tam in causa
per appellacionem q per citacionem huiusmodi pars absens citata ad tota
causam et singulos actus usque ad audiend. sententiam inclusive et
si non est necesse licet sit honestum et de more citari absentem per
audienciam ad singulos actus de novo prout le. c. non per primo.
extra c. jo. an. in no. c. c. auditor de rescriptis

In citacione exequenda in partibus de speciali mandato pape sive
cle. cum elect. de elect. ita q fiat diligencia in inquirenda
persona citandi vel in loco domicilii sive habitacionis si tute fieri
posset c. in loco beneficii de quo agitur sive in loco beneficii et in
ecclesia cathedrali et non q una tantum istorum non sufficeret etiam si
aliquis afferatur per personam citandi et citandi forte absentem
petens copia istius citacionis nisi constat de mandato. ar. quo
in dicta cle. cum elect. c. c. constitutionem extra. li. vj. per jo. an. i. novell.

Cum quis debet citari per edictum in curia et locis vicinis debet
fieri ad minus in duobus locis vicinis et plures locis duorum
ubi est contenta de regu. jud. li. vj. c. sicut in cle. cum super
verbo locis glo. jo. an. et h. qui forsan mandati de rescripto c. cum
dilecte

Citacio per edictum debet legi in audiencia contradictarum et debet affigi
valvis palacii s. audiencie causarum et ecclesie maioris ubi est curia
ut in Roma ecclesia sancti petri et duorum locorum vicinorum ut in publico
et non sufficit lectio vel publicacio vel copia nisi affigatur
citacio originalis in valvis illorum locorum et q dimittatur con-
tinuatione per aliquas horas quia pars non tenetur credere copie

nec sufficit copia / propter formam man(da)ti / non in c(apitulo) · d(ilect)i / et · c · in dicta / de rescripti · //

Omne rep(ertu)m pot(est) duplici(ter) opponi / in uim dilatorie / ad exclusionem iudicem iudicis / s(ecund)o in uim peremptorie ad primendum / totum processum / non de rescripti · c · constitutus //

Omne rep(ertu)m d(icitu)r / cum quis tacet exprimenda / sed obrep(ti)o d(icitu)r / cum quis exprimit non exprimenda / ut non in c · super litteris / ex(tra) · volum ut sit subrepcio in c(asu) arch(idiaconi) / et non econtra illa est obrep(ti)o / et illa tendit / ad ambiodem

Item pars / est semper vocanda / etiam vocatione iniuste / non in c · super litteris / et c · porro / de diuor(tiis) · et · c · / ad nostram de iurisiur(ando) · c · in dementia cle(mentina) · et s(ecundu)m formam man(da)ti et inde procedendum / quia pars debet vocari / et exceptiones et defensiones sunt admitti / de offi(cio) dele(gati) · c · ex parte ii · nisi papa ex certa scientia contrarium mandat / non obstante excep(tione) · et in talibus tunc concludit · ut ibi in glo(ssa) · //

Item dubitatur · utrum tempore feriarum / ad instantiam · bonorum introductarum potest citatio procedere et exequi / in valuis maioris ecclesie ubi tunc curia est · de pe(nis) · u(nico) li(bro) · 6 · de citacione decernenda / licet fieret et sit magna altercatio / doc(torum) · in c · i · § · de ferijs / et ibi per Inno(centium) · et Jo(hannem) · an(dree) · in nouella / plenius in glo(ssa) est · licet modernorum doc(torum) · conclusio citacionem factam die feriata / a iudice / feriata tenet et valet / quia non est actus iudicialis / sed potest fieri extra iudicialiter ut in domo / et sine quocumque strepitu iudiciali / et vocatione partis / et etiam cessat ratio · c · i · et ultimo de fer(iis) / quia cessante causa cessat effectus / de appel(lationibus) / cum cessante in similibus / licet Jo(hannes) · et arch(idiaconus) / in can(one) planta xv · q · iiii · v(ersiculo) de hac materia dicunt / quod decretum de citando / non potest fieri die feriato / ut c · de fer(iis) · l(ege) · fi(nali) · licet exceptio bene / per quo doctores faciunt quedam non insolidum per Jo(hannem) · mo(nachum) · de foro competenti · c · romana · § · contrahentes / li(bro) · vi · / quorum doc(torum) · dicta intelligo / cum decretum / de citando debet fieri / et fit cum causa cognitione / et iudice pro tribunali sedente / talis enim actus sine strepitu iudicialem non potest fieri quocumque die / de quo etiam in spe(culo) · ti(tulo) · de citacione · § · i · v(ersiculo) · item excepit · de foro compe(tenti) · c · i · in cle(mentinis) · super

[margin: principio obrepcio]

[margin: citatio die feriato]

verbo festinus/ p Jo. an. de excomunicato vel citacione sive in personam de excom. citatis
sive in domum/ non est dubium quin possit fieri die feriato/ quia
est facti/ et non fit p iudice/ nec in eius cognicione sed p nuncium
vel literas/ de app. c. cum parti de offi. dele. c. prudenciam/ et c. cum
contingat ibidem p Bar. Item hijs diebus non pot fieri excommunicatio
citacionis p eodem addit quod citatus contumax reputetur/ quia non pot legem
in audiencia contraria/ licet in valvis ecclesie fit sic/ nec pot procedi in eam contra
talem/ vigore illius excommunicationis/ quia non valet citacio nec per excommunicationem citatis ex [illegible]
quia nullus debet excommunicari/ nisi personaliter citatus/ vel moniti
sum Innocencius c. c. fi. de eo qui mitt in poss/ nisi in fraudem se
absentaret/ vel impediret/ quod non possit ad eum citacio vel monitio
huiusmodi pervenire/ ut lit. no. quod c. qui/ et de huiusmodi fraude et impedimento
debet constare/ antequam excommunicetur/ sed qui fraudem allegat/ eam probare
debet/ ff. de dolo. l. dolum/ Item notoria citacione/ constituit quod de
contumacia p regulam eius qui eam emittit //

Cum Jura clamitant/ quod contumax reclamant/ non audiet appellantem contumax
ut ij. q. vj. § fin. quorum xxxiij. q. iij. de illicita. C. de iud. l.
properan. C. quorum app. non recipi. l. j. Dubitatur utrum citatus per edictum
Jur. cle. j. de iudi. et non comparens possit a diffinitiva sua infra
decem dies/ a tempore notitie appellare. Videtur quod primo non sit observanda
vox/ si est vere contumax auditur appellans/ a diffinitiva infra decem a tpe placitandi sive
dies/ a tempore pronunciationis sive/ non est sic/ sed Jo. an. in cle. si aut
de do. et contu./ nisi expresse constaret de primis sua/ vel contemptu quod
plus fuerit/ quod non audiet appellantem/ ut in sua alle. l. //

Testes citati/ ad certum diem non iudicium/ ad iurandum et partes ad testes citati
videndum iurare/ si actus ille/ ista die/ non fiat/ sed sequenti
in absencia partis/ necesse est partes de novo vocare/ quia non valet
huiusmodi receptio/ quia indiciendum est eodem/ de testi. c. ij./ nisi Judex
ab eius continuitate assignasset partibus diem non inter. conservat de
offi. dele. //

Contumax non punitur/ qui non accusat eius contumaciam. C. de contumax
iudi. l. properandum in. §. quia pena contumacie voluntarie. de fugitivo Judicium
ff. q. qz quod Jur./ l. si quis Jus dicenti //

de excommunicato citatis

citatis de excom. citati

contumax

a tpe placitandi sive

testes citati

contumax

Senes videlt octuagenary qui no possut equitare excusantur
a psonali qparitõe si senes robusti no, no in c. querelam de
procur. ut lib. nong. t. e. gli. z in q. iij. ff. Item inuita eciã
ut phibeant testo^m ad eos s/mittendum, ut de testi. c. si. qui
testim/

Licet psonales et capitalex quere/ et inimicicie excusant
que/ a psonali qparitõe no tn qualex sunt, possttum sl detur et
qbet. q tles psonalr citati in lra saluu qductus, procipio illiq
pric vel inimicorum quecum faneturi/ possint venire et illas
obtinde sicud alc obtinnerunt, qui in illis ad mia alioz pmu
pu sufficiuit/ ut pbat. et ponebat. in sto ar^to. p lh. z q
le. z no in c. e. in dilu, de do. z gtu. z in c. e. venens ut lit.
nong. z. c. veiens/ de actu i^s sup diaz distincta .../

Si tres tim successiue assignauent/ ad vnu actu/ puta ad
videndum, qui absolui/ ad cautelam/ in alia citacõe/ pot venire/ et
opponde/ q in pmo potuisset opposuisse, qr isti tres tmd. loco vnig
peremptc. hend. c. quo z qui judex d. l. tres. p. c. in q. iij. de
peremptc. l. c. quo tim postea ad id assignati sit/ de qua ss. de in.
eli. inhibeng/ de do. z gtu. c. qnt/ de quo vide i. reglam ct.

In causa bnfirali introducta in curia p app^em, vel alia legitima/
pot pacd/ p audien gdraz/ q absentem possitum possore/ z p
actore vigore jur sibi an hinc lite, vel saltt tpe qmiss/
qpetru/ sy si lib pen/ impetrans nouam gram/ ut si nouti sua
qpetat/ et. vel aliqd aliud/ pr debet ad h. de nouo ontan/
Cum qr si pndeud nua impetrata no esset/ absens sine aui
p se reptasset/ p reglam/ actore no pban tel/ ce qr forte tpe
deuolucionis bn sciuit/ adueso ullm jus qpete/ idireo non
curauit venire/ neq mitte/ sed qr nouo sunt ipm volunt
venire/ qd simpli potuit ignorare/ qo. est sibi intranda ista
gra/ qua pot de simpetrane impugnare/ Ex hinc variabunt
videbatur hmoi intradum fieri no debere/ de jure rigore lez
de bonitate canonica vtile foret/ et conced posse/ qr ep quo

fuit citatus personaliter / possessor / licet non debeat venire vel mittere /
sufficientem / ad omnia que partes impetrant in ista causa quem / quod
nedum in negocio principali commissa est / sed etiam super omnibus /
incidentibus dependentibus / et connexis / et ideo sine citatione ista quam per actore
noviter impetratam / necnon incidentibus vel emergentibus / ad omnia illa
licite fuit citatus vel ab homine vel a iure / et ideo tenetur quicquid
fit in eius absentia / quia supplet divina presentia / de do. contu. c.
fi. Immo magis est verum / si non venit
veniente et c. n. c. ti. lib. vi. / Prima quaestio est vera / si non venit
neque misit / quia potest de sententia absolucionis aliter non / quia debet esse /
procuratorem sufficienter instructus / de omnibus / causam ipsam tangentibus /
prout sufficienter de sententia calup. / c. impetrandam / quo prout nec modo sufficit
citacionem fieri / eciam si sibi iudicialis daudat / ad concludendum
dum si eas petet / de proc. c. dilectus.

Causa commissa cum potestate citandi / et citatione decreta / et exemplum
ta nunc per eum compareat in termino prefixo / iudex in fine nova
citatione potest post / quidem alia parte comparente procedere / ar. c. quoniam
li. 2 no. in c. consulunt per Inno. de off. dele. et in c. auditor
de proc. / per eundem et plenius per Hostiensem / c. 1. de eo qui mitt. in
poss. et c. 1. de do. contu. li. vi. / Dummodo fiat mentio causarum / Citatio
nunque habuit causarum monitionem sufficienter ad ferendam sententiam expectare

Si quis facit committi causam in curia / et remittit citacionem ad
partes non dimisso procuratore / vivus vel eius procurator statim veniente /
an exemptionem citacionis potest procedere contra actorem / per illam commissionem
sine aliqua citacione actoris / ad diffinitivam sententiam si post
actoris absentiam procedatur / per citacionem sufficientem / pro eo / an exemptum
per dictam citacionem et perdat per audiam ad sententiam ad instantiam rei
contra actorem / absentem / usque ad conclusionem inclusive / et petatur per
partem rei ferri sententiam absolutoriam / ab impetitione actoris
Dubitatur utrum actor auditor possit et debeat talem sententiam ferre
in eam procedens / in quo dum erant varii / aliquibus enim videtur
quod ab instantia iudicii cadat / pro contumacia ex parte auditor

debere reu absolute / p auctentica / qui semel / c. et . quod et qui iudex / de off. dele . c . consuluit (z ibi no . z de do . z contu . c . actor li . vj . / q cum no citatu no confessu nec conuictu no pot diffinitiuam sniam promulgare / ij . q . i . nos in quemquam / q de confi . c . cetera sic mane / de ma z obe . nisi quando / de ca poss z ppe . c . i . / Ordz actor nunquam fuit citatus / go . rel . / Preterea / supposito / q eu fuit citaui adhuc / lite non contestata / pot peden / z desisiere aliter / ut c . de app . li . si quia libellus cum . ij . q . vj . / Si quis libellus oblatus / et p oste plene / de dom ple . c . si . z p arch / in deo . c . actor / multo fortius re integra antequam citacionis / exequeretur / desisiere potuit / sed nisi potuit / q in tam pedo debemus sesciunde prouid / ne non possit / ad actus citacionis exequende / ar . c . ... li . vj . / ut ibi notet / Alij dom et maior pars / sequuntur ingenii opinio / videlicet / q possit et debeat sni / diffinitiua sua absolutoria / ab impetitione / p eo optione monebant . p c . cum qz / de do . z contu . / ubi in contumacia actore p cedebat . lite non contestata / ad diffinitiuam sniam / etiam condemnatoria / go multo fortius absolutoria / p quo etiam allegat . l . properand . c . de iudi . / z no . p Bar . in c . puter de do . z contu / sic si c . / tamen qz bij et recte inspiciatur / loquitur in actore legitime citato p reum et contumaciter abeunte / loquitur etiam in ca matrimoniali / in qua no est lis contestanda / ut in cle . dispendiosam / de iudi . nisi in tam ne / reus venit sponte / quod ab actore erat citatus / go . rel . / sed qz impetrando commissione z citacionem ad pbandum / voluit tamen / esse in causa / io debuit s sperantie cognitionem / etiam prouincam in causa dimittere / ut si spe reus / sinne adversarius veniret / eu / defendere posset / sicud dicitur / de appellante / de app . c . ... z . c . ... ne ibi notat / li . vj . / de renunc . c . veniret ne ibi notat li . vj . / go sicud iuste / et ponitur q reu p audiam / etiam ad diffinitiuam sniam ped pcedi / ut in sile / in c . statuimus / de cler . li . vj . / preterea intimatio appellationis / ... foriam cle . cum cler / et citacion qui de spali man . tamen committit / sit ut reus differret / sup quo velit actor agere / et ls q possit venire vel mittere instructos / ut in cle . ij .

ut lite pen. / de dila. peti. / ac h actor ctus fuit / vel salte
debuit / de sto suo / de scripte. c. ab excepto / de regu. jur. c.
nec quum citus li. vi. / quo ergo erat opus citare eum / vel diffini
re de ea / et no. sm palate c. ij. lite pen. / Secundo precedit in
actore quod in no. rel. / Item ibi fuit commissiones ita quod venir
pt / un. scripto / etiam impetrato / eciam / judiciali / p actorem /
et econtra / de im. pe. c. i. et ij. et ibi et no. p primo in. c.
ex communione / de resti. spo. / quia eciam debuit actor respondere /
et sufficienter eciam velle / et posse venire / et tamen commissionem /
et dimisisse procuratorem / sufficientem / quod si non fecit / imputet sibi /
de app. c. sepe / et c. nicolao / et ibi note in glo. veni est contra
actorem / quod vel / ut in dine jurib[us] / tamen et c. actor / quia
aut quod pertere et desistere possit / an lit. h. t. / fatebantur dominium / si
venisset / vel de h contestasset / sed quia de h non constitit / quod actor
qui citacionem et commissione obtinuit / destitit / ponitur ita
debemus presumere de eo / et quod in eadem voluntate permansit
ar. de probe. c. si tibi absenti. li. vi. /

Dubitatur. utrum quod personam sit citata personaliter apprehensa
in citacione eius expressum / sed sub clausula generali / comprehensa et non
comparente procedi possit / p audiam contrariam / In quo domini erant
varii / aliqui et maior pars declinabant in partem affirmativam
moventur. ex quo predicto citato intersunt / et p executorem /
apprehensus fuit / statim exprimitur / super de qua. et h in predictam
personam citacionem / quod vero deberet sufficere / ut in c. ad / in multis
de rescripte in si. li. vi. / Preterea si decanus et capitulum / quod quoniam
in specie / et ij omnes alios nominatim dicta fuit citatus sufficiunt
legitime citati / et non comparuissent / et p audienciam processum / et lata
sententia diffinitiva fuisset p actore / et quod decanus decanus et capitulum
illa usque sententia condicionasset / ideo tamen viceversa / sed citato et
apprehenso / quia sciunt / cum sua acta / vel ignorancia potuit
pretendere / ut fuit / p citacionem personaliter apprehensa / ar. c. quod
in. / de re judi. et c. sub vero et l. tu. ff. attento quod h quod

sibi prouidi(ss)e/ p(re)d(ic)a sua/ etiam q(uod) decrauit/ et capella lata in(f)ra appel
la(tione)m/ ab ea n(on) debite citata ⁊ expensis suis poss(essori)s feudi/ dicebant
p(re)d(ic)i d(omi)ni posse p(ro)cede(re)/ q(uia) cu(m) p(er) audie(n)tiam/ sic citatu/ et apprehensum/
vigore d(i)c(t)e cle(mentine) (con)dalis/ ac cle(mentine) audito(r)/ de s(ententia) ex(communicationis)/ Alii d(omi)ni tene(n)t
contrarium/ de quor(um) n(umer)o ego eram/ dicebant enim q(uod) si executor
citatio(n)is huiusmodi habuisset p(otes)tatem/ extrahend(i) sp(eci)em/ a (con)clude/ p(ro)u(t)
s(ibi) ma(n)da(tum)/ q(uod) citaret (con)iudicem detentorem/ huiusmodi nominati/ vel q(uem)
actor/ sibi duxerit nominand(um)/ p(ro) quo t(ame)n/ ex(tra) h(oc) dubitabat/ ⁊ dubito
etiam auditor potuisset/ mandasse/ nulla certa p(er)sona p(er) ip(su)m expressa
in citatione p(ro)p(ri)a/ nec forte sub (con)missione (con)p(re)hensa/ et credo q(uod) non t(ame)n
q(uia) n(on) (con)missiones sunt strictissime interp(re)tande/ t(ame)n etiam (con)tra licet
iudex vel auditor vigore cle(mentine) (con)dalis h(ab)eat iurisdictionem in (con)tra sup(er)
omnes (con)p(re)hensos/ sub cl(ausul)a/ non t(ame)n in actu/ nisi exprimant/ antequam ex
p(re)ssionem non valet citatio/ q(uia) est de p(ro)cessu/ de p(re)bat. c. quoniam contra
p(er) h(oc) videt(ur). te(x)t(u)s clamans in c. pastoralis/ de excepti(onibus) in fi(ne) ⁊
c. cu(m) in multis/ in fi(ne) p(er) q(uod) dec(re)t(um)/ credo debe(re) fieri h(uius)mo(d)i expressionem
p(er)sonaru(m)/ (con)p(re)hensaru(m)/ sub cl(ausul)a (con)dali/ p(er) iudice(m) in p(ri)ma citatione
p(ro)ced(entium) decernenda/ (et) p(er) executore(m) citatio(n)is decreta/ sic puta forsan
ma(n)da(tum) exced(er)et/ si ad sp(eci)em descenderet/ sic q(uod) nichil facit/ de excepti(onibus)
c. cu(m) dilecta ff. ma(n)da(ti) l. diligenter/ debebat e(n)i(m) indistincte citare
omnes/ quor(um) interest/ p(ro)ut mandabat(ur)/ de elec(tione) c. si. li. vi.
/ Et q(uia) t(a)m(en) op(er)atu(m)/ talis citatio i(n)debita n(on)/ p(ro) primo/ ad q(uo)d p(re)m(issa)
p(ro)ba(ta). evidentius/ meo iudicio/ h(ab)et p(ro)ced(er)e in iudicio dato/ ex t(ame)n a
q(uo) iure de facili pot(est) sciri (con)tempsisse/ de p(er)sonaru(m) nominibus et
cognominibus earu(m)/ sec(us) vero in causa ubi p(ro)pter locoru(m) distan(tiam)
et malicia(m) intrusor(um) occupantiu(m) indebite/ et similiter iure b(e)n(e)f(ici)a
collata p(er) ordinem a(d) licitum/ dixerunt p(re)d(ic)i d(omi)ni sufficere/ de
equitate debe(re)/ expressione et citationem statim de certa p(er)sona
expressa/ sub (con)dali cl(ausul)a/ p(er) executorem in partibus/ maxime/ et
attenta for(m)a citationis/ que non citet/ sed auditor/ quor(um) d(omi)n(u)s
sapit/ aliqualem equitatem/ non t(ame)n scriptam in iure/ q(uo)d standum
erit nichilominus/ p(ro)ut l(e)x. z. no. de do. (con)tra c. u. ⁊ in cle(mentina). (con)tingit
lector de app(ellationibus). / Preterea si mandaba(tur) citari om(n)es quor(um) interest

et in genere citantur / talis citatio non est citatoria / sed monitoria
/ ita quod omnes qui putaverint sua interesse / potuerunt venire
ad eam / si voluerint / et de illis qui venerunt per predicta / ut patet not. in summo
et host. in c. dilecti de except. / ubi de hac materia plene / secundum
Innocentium in si. de app. omnium inspecta / in ead. decretali / iuxta formam c.
i. de elec. li. vj. / quia nam citat omnes / quorum interest / nec eos
citat / ad veniendum / nisi voluerint / pro quo facit / ego alle. quod
dicit Inno. / in c. pastoralis de rescr. / super quo alle. v. ar. glo. i.
ordinarium / pro et quod / utrum iudex posset citare cum expressione [illegible]
/ si vero velit venire et videre tenebit sua responso / ar. in si. c.
q. li. et no. de iure. calump. c. tamen cum glo. fi. ad idem / idem.
/ pro illa parte videlicet quod sententia lata / contra decanum et capitulum hinc
citatos preiudicat / quia sciunt eam suam agi fatetur / quod non audi-
retur postea volens agere / quoniam suam per se reportantis / obstaret sibi
exceptio rei iudicate / per sententia supra alle. sed tamen si velit tamen
et possessore retinere / nunquam sententia predicta mandabitur / quem excepti
non / quia non est lata / nec posset fieri / sed generaliter et incerta / videlicet
/ contra omnes / quorum interest / de elec. c. ij. § ceterum c. de sen. que
sine certa qualitate / l. i. pro toto nec debet in expressum condempnare / quia si
non opposuit / nec ad opponendum venit / immo absoluendus esset
/ ab illa citatione / et pars adversa condempnanda / in expensis ut per no.
per Inno. et host. v. supra in c. dilecti / et quod multum sua interest
quod non patiatur quod eum in specie per audiam / nisi fuit in primo citatio
expressus / per iudicem / prout de rigore iuris est faciendum / et si non
fuit expressus / licet per excepcionem fuit in specie citatus / quia citatio
ipsum / ad opponendum / non citat / et si / opponere non tenebatur / quia
non fuit / quanto contra eum non citatum / processus habitus / non tenet
de consti. / cum [illegible] mane / de re iu. robe. [illegible] quatuor / de ca. poss.
et propriet. c. i. / ut lit. non contest. c. quoniam / quo iure fuit [illegible] de duos
[illegible] / deinde / [illegible] / quod [illegible] actor obtineret / sententia [illegible]
valida [illegible] processus habiti / [illegible] citatum per audiam / quia [illegible] erat [illegible]
in ea ut probatur in [illegible] / [illegible] fuit [illegible] obtentum / et lata sententia

contra reum absentem · et malo secundum Innocentium · sed quod principi placet
etc. quia de nulla substantia potest fieri aliquid · et · de le · l. digna vox / Inst.
de iure naturali gentium · § · sed quod principi / iii q. hic quippe de renunc.
ecclesie · c · dicit · in ubi dominus notat ·

Ubi causa committitur / super desertione appellationis / necesse est citare partem de
novo / secus si pronunciatur super appellatione / et interlocutoria lata super desertione
appellationis a gravamine non habet vim diffinitive / secus si a diffinitiva
vel super exceptione peremptoria / nam hoc illud sunt vera in interlocutoria
lata super desertione appellationis interposite a diffinitiva / et in qualibet
alia interlocutoria / lata super exceptione peremptoria / habet vim diffinitive
/ ut notatur in cle · in appellacionibus / de appella · in cle · unica
de sequestratione / · tamen illud non procedit / in predicta interlocutoria super
desertione appellationis interposite a gravamine an sunt / sed dubitatum
est / quia post predictas interlocutorias / super peremptoria exceptione / vel
preiudicialibus / quibus / prolate nil restat ad cognoscendum / sed cognitum
exequendum demandum / ut in c. cum non super iure posito / adhuc restat &
cognicio principalis / quando nil videtur actum de aliquo restat ad agendum / n
iii · q · 1 · non · de resti · spo · c · persan / preterea predicte interlocutorie super
peremptoria exceptionibus / late habent suas etas executiones et effectus maiores
/ ut · c · tua de or · cog · quod non habent alie interlocutorie / que nunquam ·
quo ad iudicem in re transeunt iudicata / sicut alie de app ·
/ c · cum cessante et c · si a iudice / li · vi · multo poterit dici et non dub
sitat intercasum et sic fuisse obtentum /

Interlocutoria lata / non citata parte valet / etiam contra partem nisi
absens propter appellat. · hoc vero nisi sit interlocutoria / habens vim diffinitive ·

Lite pendente subrogatus in loco actoris / non potest agere / contra reum / vel per
ventum sum contra actorem constitutum / sine nova citacione / ut in · c ·
significaverunt / de except. · et c · 11 · de iudi · et c · preterea de resti · spo ·
habetur etiam supra de procur. / ut infra / ut lite pen ·

De speciali mandato pape / aliqui personaliter / aliqui litem citari / man
dantur / licet huiusmodi citacio / non fuerit debite executa / si tamen omnes
post huiusmodi citacionem comparuerint personaliter / ad huiusmodi causam prosequendam /

in curia / p[ro]sentur ip[s]os citatos / de p[re]miss[is] / etiam noticia h[ab]uisse / in tan[tum]
q[uod] contra p[er]sonal[ite]r citatos / ad exp[e]ctacione[m] et q[uo]s alios ad ulteriora
in ca[usa] p[ro]cedi pot[est] / de do[lo] et (con)tu[macia] c. ii. de dil[ati]o[n]ibus. ar[gumentum] q. l[ex]. in ele[ctione]. ta[m]
de elec[tione] in fi[ne].

De libelli oblacione.

In causa p[ro]phana iudex ex officio / repellit actorem / non dante[m]
libellu[m] / de li[belli] obl[acione] c. i. / quam in ca[usa] p[ro]phana libellus est de substan[ci]a
sicut in b[e]n[e]ficiali /

In ca[usa] p[ro]phana / si p[ar]tes sunt p[re]sentes / nec[essari]a est lit[is] (con)t[estacio] / ut in c. ex[ce]p[ti]onal.
sicut / si una pars est absens / tunc non fit lit[is] (con)t[estacio] / oportet tamen / eam
citari p[ro] audiam (con)tra se / idem in ca[usa] appellac[i]onis / in p[ri]ma sa[ltem] tercia
instan[ci]a / s[ecundu]m Inno[centium] c. ex p[ar]te tua / de app[ellacionibus] et in l. fi. C. de tempo[ribus]
app[ellacionum]. s[ed] illud (con)tra s[ecundu]m archid[iaconum] in c. ex p[ar]te de iura[mento] calu[mnie] li. vi.

In causis / in quibus s[ecundu]m Clem[entinam] s[ae]pe, ordo iudiciarius / p[ar]tes lit[is] (con)t[estacionem] renun[-]
ciare non possunt / vel q[uia] h[oc] est in favore iuris publici / de fo[ro] (com)pe[tenti]
c. si diligenti de fen. ex. c. cu[m] (con)tingat / de fid[e] i[nstrumentorum] c. ii. etiam q[uia]
lit[is] (con)t[estacio] est exordium / et s[ub]stan[ci]ale iudicij / sic lit[is] (con)t[estacio] / est de actibus iudi-
cij / et non de actione cause / et veniunt in defensione[m] p[ar]tis / in defensione
partis / ut sunt instru[menta] p[ri]vilegia / libellus / de except[ionibus] que p[ro]du-
cunt[ur] in iudicio / et non fit lit[is] (con)t[estacio] / et ita dicebat in relacionibus

Libello dato p[er] actorem / et petit[ur] q[uod] r[espon]deat[ur] p[er] reu[m] / qui postea
r[espon]det / p[ar]tem (con)fitendo / et p[ar]tem negando / et nichil[omin]us actor nichil
(con)tradicit / vel absens fuerit / lis est (con)t[estata] / ut in c. Dominus de lit[is] (con)t[estacione] / et lit[is] (con)testacio fit
lit[is] (con)t[estacio] fit / p[er] narracione[m] actoris / et (con)fusione[m] rei / unde s[e]q[ui]tur /
/ de elec[tione] c. dudum de lit[is] (con)t[estacione] c. i. s[ecundu]m Inno[centium] / et s[ecundu]m hoc [illegible] s[ed]
lis non s[i]t (con)t[estata] / adhuc pot[est] (con)testari / et lit[is] (con)t[estacio] nichil aliud est
q[uam] s[implex] testacio sive mentis declaracio / volentium litigare / q[uod] v[ideli]c[et]
datur / q[uia] s[imp]l[ex] eo[rum] tempore / debuerint / (con)currere / p[e]ticio actoris et
rei r[esp]o[n]sio / ut in l. (con)ff[ess]i ff. de acti[onibus] et obli[gacionibus] / et ad h[oc] r[espon]debat[ur] q[uod] dato
libello actor s[e]p[er]s[e] facit de animo suo litigando / ma[ni]f[est]e et
insistendo / ut reus (con)pelleret[ur] ad standu[m] et r[espon]dendu[m] / et sic p[ro]se-
q[ue]ndo in sua p[e]ticione s[upra] h[ab]ere[t] a[n]i[mu]m litigandi q[uod] h[abe]tur ad h[oc] /

sunt petitio statim fieret litis contestatio / etiam si multa exorbitantia propter
conuenientia actor non in c. cum olim de testibus quia quis non compellit
parte lite contestata

Omnis enim post litis contestationem fuit petitio licet non exprimatur secundum specu.
ti. de actionibus § viso et Jo. an. in c. de except. / et assignatio
terminis est dilatoria / secundum Inno. in c. cum de testibus in vite / etiam in causa
prophana seu in beneficiali

Si metu excommunicationis late vel comminate quis respondit libello / et hoc
protestetur / et non appellat valet responsio / et litis contestatio / secundum Inno. in c.
c. cum dilectus quod metus causa / repetitur etiam infra de sen. ex. et
pars respondens libello negans narrata prout narrantur / et dicit
petita fieri non debere / litis contestatio / licet non dicat hec verba / ad litem
contestandam / ff. de iudi. l. rem non nouam et spe. de lit. cont. / de
elect. dudum iis.

In causa restitutionis in integrum / propter lapsum fatalium non est
necessaria litis contestatio / vide infra de resti. in integrum.

Si in libello actionis fit mentio / de aliquo priuilegio / vel scriptura
super quibus fundatur intentio actoris / vel libellantis / si hec
instrumentum exigatur an litis contestatio cedere / si reus petat / alias non / et super
hoc defert. hic iuvamentum actoris / nisi scriptura sit penes reum /
vel saltem sit informatus reus / ex tenore libelli

Nota si pars protestetur quod per ea que dicit non intendit litem conte-
stari / si protestatio non est contraria facto / non impediat litis contestatio / et
facere potest animo sustinendi iudicem / secus si est contraria facto / nam in
c. i. § ij. de lit. cont. li. vi. non etiam in c. in ah. ferrarien. de
consti. / primo etiam nec dum sufficit respondere narratis in libello
/ licet non petat / ut nota in c. i. de lit. cont. in nouell. / per Jo. an.
/ nec innuaret protestatio secundum rigorem. s. quia per plenam responsionem non
redderet litis contestatio / nota in c. solli. de app. / nec mirum quia per pacta
iura loquuntur simpliciter tamen ante. / expressionem non requirunt / quia non
presumitur quod quis exprimat verba / que mente non concipiat / de reg.
iur. in vi. li. vi.

Item si pars actoris respondit / per verbum credit / tunc fit litis contestatio

[illegible] lit. cont.

Item si pars rea reddit negative sive parti sive judici, lis contestata.
Item in causa accusacionis et inquisicionis accusatore prosequente, nota extra de
lit. cont., secus si proceditur ex officio.

Cum quis petitur declarari per ordinarium incidisse in canonem
si quis suadente vel in excommunicacionem a jure latam, quia percussit clericum,
ad finem quod denuncietur excommunicatus, non requiritur lit. cont., sed citacio et
summaria cognicio potest videlicet non vocata, et ordinarius qui est
executor canonis debet de hoc inquirere, ut in cle. pastoralis de
sent. et re iu. de penis super verbo quomodo, quia ibi vel petitur
admoniri vel audiri, sed excommunicacio sive jam late per canonem,
et hoc fit propter periculum animarum, s. contra hoc [illegible] tenet contrarium
quod in sua cognicione etiam requiri lit. cont., sed non quilibet ordinarius
potest hoc facere sed solus diocesanus de quo in cle. multorum de penis in
glo. ple. Nota [illegible] debet summarie informari et habita informacione
faciat citari partem que excessit ad dicendum causam quare non debet
denunciari vel declarari [illegible], et actore vel probante
reus debet absolvi, etiam si reus petat, de ca. poss. [illegible] et
in c. ut nostrum [illegible] sive de [illegible].

Ordinarius de feudi legat cum sua salvo iure suo, tunc delegatus non
potest ferre sententiam pro duo sive alio libello sive peticione.

Citatus personaliter in causa criminali, contra quem datur libellus con-
cludens criminaliter, si comparet tenetur respondere, si non potest excusari,
quia non solum propter penam ordinariam [illegible] pro crimine infligendam, in qua
non potest indulgere princeps, sed etiam propter enormitatem criminis vel
scandali ex hoc in partibus exorti, et ad terrorem aliorum ne similia
perpetrarent, quia non potest ita bene constare nec probari per testes de facto
sicut per suam responsionem et confessionem. Procuratores ad reddendum libello debent
personaliter venire super mandato pape, quia ex diversis causis citaciones
personales [illegible], de judi. c. i. li. vi. Et quicumque fuit
personaliter citatus non sufficit mittere procuratorem, de ma. et obe. c. si
de dolo et contu. c. [illegible], ubi notorie constat de juridiccione judicis, sed si
dubitatur tenetur ire vel mittere vel allegare privilegium vel
exempcionem, ut in c. venientes de accu.

[illegible] nota petitur

Qui in libello narravit ad se ptinuisse / et ptunc consuevisse
pot sibi fundum adiudicari (etiam si non dicat ptunc / videlz li̇a
psufficit / q libellus pcedat / ex psuppositionibus / ut in c. cle. cum
de. licet ff. de lige q fun. con. Inno. in c. ij. de li. ob / nec
obstat qui hic non alle. in quid in l. edita C. de edendo. inquo
... et glo. ad dictum ff. de geiss le. certum / q ista intelliguntur
ut in lib. petantur q sequuntur albuertacem / hic vero sic q petit pur
adiudicari nec obstat glo. in l. certum / q loqu. in confessionem / q non
recipit verbor extensionem / q prudicant confitenti / quod non
est simile / ex eius mente pcede / sed hoc loquitur in libello qui capit
extensionem / et latam interpretationem / in favorem libellantis / ut in l.
solemus ff. de judi. et ff. de stipulan ... stichum ff. de ver.
ob. et ita poss ... / tunc certa tamen nec obstat l. si adulter
ff. ... palliorum.

Quando agitur de nullitate processus / vel sentencie / an requiratur
lit cont. / et ordo jud vide c. Rome ij. de elec. / de prebend. ... c. cum ...
de testi. cogen. c. consequente / ... et non ... / q consentitur ... rectitudine
et iuste sed non p rectitudine / Et est rectitudo ut ordo jud et
solemnitas non obmittitur. quod vide ... testibus / Item distinguendum
sit (aut de huiusmodi nullitate notorie constat / ex actis / aut non /
in primo casu / non est necessaria lit cont. / nec datio libelli / sed datur
libellus / inde ... / si posset constare judici / ex actione sentenciam
primi judicis nullam / tunc sup huiusmodi nullitate / statim / vocata
parte / ad audiendum sentenciam / potuit sic expediri / et pronunciari /
pro quo alle. ... / ad audiendum / de testi. cogen. et c. olim de
judicio et c. pastoralis / de re iudi. In secundo vero casu si ...
non ex actis / resultat nullitas / sed aliunde requiritur / aliud actum
in ... et aliam probationem / tunc iterum post distinguendum / aut
principaliter intentatur. nullitas / aut incidenter / in primo casu
requiritur. lit cont. et ordo jud Inno. non ... de offi. judi. c. ij.
(qui allegat ... de procuratoribus) in ... de offi. dele. c.
cum contingat / aut incidenter tunc non requiritur lit cont. ... l.

z nō de rescr. mitte petere pn vel incidenter de offi. judi. c. ij. p
primo de rescr. mitte / sufficit / z hoc in casu ubi prius agebatur de excl.
sine z debet super libel[lum] .
Si actor super una prependa de trahat inter duos plures / z ambo
fundant se super gratie / sua. cle. dispendiosam de iudi. /
Si / in aliquo libello fit mentio de privilegio vel scriptura / super quibus
fundatur intentio / libellantis / ille scripture / si petantur / aut pars
appellata reddere / sit explicande / hoc recepto hinc z vel hinc / post / alias
recepto prius iuramento / quia ista non habet sibi manibus / nec videre potest /
ut in c. 1. de plac / sin primo. z spe. de instru. eden. § nunc dicamus
/ si p p / gelden / unde attendi vera ut scripta sit talis quod de
ea / penitus vnd / vel eius tenor sati exprimatur / in libello / quia tunc sine
aliqua productione / potest deliberari / reus / z sic cessat ro. primo . /

Item / qui petit . absolutio / a sua excommunicatione / non est necessarius libellus /
nec lis contestata / nec potest / contra petitionem / absolutionis / obici exceptio spoliationis /
ad hoc ut non absolvatur . / quia ista causa est mere spiritualis / in qua non servatur
rigor iuris / nec potest opponi / contra petitionem absolutionis quod teneat alia / excommunicatione
nisi / ista exceptio opponatur . pro eius nimis interest / ista excommunicatio / tunc
tenetur . /

Procurator iurans de calumpnia / non solum in animam domini / sed etiam in
animam propriam iurare debet / z recusanti imponitur pena / c. ult.
de iura. calump. c. non / sed dominus iuraverit nihilominus procurator iurare
debet / quia ipse posset calumpniari si contra dominus / sic in Jo. an. in c. 1. de iura.
calump. li. vj. super verbo / ab ipsis / sed in iuramento calumpnie / iuramenta
principis et domini / censentur unita . /

Iuramentum calumpnie / est de credulitate / actor equiparatur . credulitas
et scientia / quia hinc inde offendi / de conscientia ut in c. statuimus de
elect. li. vj . /

Curator / pupillo datus / ad litem non tenetur . iurare /

De lite pendente .

In lite pendente / in palatio apostolico, licet possessor prorumpendo vel
alias transferendo beneficium / in alium / z mora . huiusmodi prorumpendo prius
per viam attemptandi / z contra suppositum / eo tum vocato / secundum primo .

z c. cu mt de testi. z ostk m. c. in tenuam[9] z c. etia sie mar
ut lit cle. / seran ranon / pcedit in act / aliqd post citacoem
decretam / lz no executa attemptante / qd in veo / qz actor etiam est
de commissarie impetrata / ut ib. pz lic dicat pendere z cle. y. hz
locum / qz ad actorem commission ppe vel sup. orem puta / sed quo ad reum
non nisi citacone executa / et relacone facta / no m. c. i. ut lit
pen z cle. y. c. te.

Si lite pen / moritur possessor / ad instan actor p[ot] pcedi / qz omn
quorum interest / ad sicam / z forte propter fructus sequestratos
/ tm optinendos / nam qui finale obtinet victoria / fructus sequntur
eos / supra forum cle. vnj. de sequestrac / etiam sepe qn. / de fructu
defferdite / ut strat. de iure supstite / z h. y. q. i. in prime / z litz /
appare defuncto / amplius non deben / no appl lz supstite vincere
sequntur debet / adhz de rptl. c. olim / lz cum et alia. le. z no ut
lit pen / c. i. sup verbo / defuncte / z p jo. an. in littera in novell
li. vj. /

Cle. / y. ut lit pen / non ht locum / in curia Romana / z ubi citacio
fit / p cursorem / quo ad exprimenda / in ea ubi iudex / z partes sunt
pntes / et pars citet / p cursore ad dicend. commissione / reus pot
leviter recipe copia / commission / z se informare si vult / z videre
ad nunc instum / z sup qua causa sit commissa / imputz sibi / copia
no recepit recipit / sz cle. y. loquitur / qn citacio fit / p scriptam
/ secus si p nuncium / ut dictum est / qz nec sufficit / ptr fuisse citatum
/ et p cursore / relacone subsecuta / ad inducendum lit pen / quo ad
actorem ista postea invocanda / z hz placet dnis omnibz / lz jo. an.
in cle. ny. in glo. vlta / tenz contrarium

Mortuo putato / vel electo / p unum pot putatum vel eligens qui
muare causam / contra alium

Si reus possessor / appellat a gratia adversarij / que est nulla / et
intimet adversario / z postea / ab commissarium obtentam impetrat
novam gram / non faciendo mencoem / de gra adversarij / nec de sua
appellacone / valz impetracio / nec gra huiusmodi / ppter hz, ... /
ut no / p reglam / no obstat impedimentum rei / de rhe. in li. vj.
de elect. sindicus / et in hz omnes concordant / etiam appt sim non
/ qz si ipse expressisset / quo adversario suo / nullum ius in dicto beneficio /

cepisset / et postea appellasset / nichilominus et multo fortius / trac
seu cautum / pro sibi dedisset / si stetisset / de rescr. c. super litteris / et sic
cessat racio / quia ordo / que statum mouere ad decernendum / vel denegandum
possent / sunt exprimenda / de rescr. c. cum adeo z c. ancire z c. si
proponente propterea huiusmodi appellacio non est inscripta quod dicitur prorogacio ad eam
de app. c. si proponente ad sit / z sic non est introducta per eam /
vid lite pen.

Lite pen. super restitucione ad appellandum / a diffinitiva sentencia si actor
adipiscitur possessionem / illa non reuocatur tamquam attemptata / de app. c. non solum
li. vi. glo. [illegible] infra / de attemptatis

Si lite pendente in causa reus possessor moritur / non est finita
lis / sic quod actor possit possessionem capere / ymo surrogatus in jure da
rei / post petere huiusmodi possessionem adeptam / per actorem statim reuocari /
ut attemptata / lite pendente / sicut si tunc adepta esset possessionem /

Surrogatus in jure actoris lite pen. non potest agere sine noua cita
cione / contra principalem rei constitutum / quod principale actore repetit
etiam sup. de proc.

De Attemptatis.

Materia attemptatorum est materia fauorabilis / quia causa possessoria / ea
attemptatorum cognitio spectat ad officium judicis / de app. c. bone z lite
pen. c. i. Item in possessorio ut in c. exposite de rescr.

Attemptata appellatione a diffinitiva pendente / ea deserta non reuocantur / ut
attemp. li. vi. si ex actis constat / notorie de desercione appellacionis /
quia tunc [illegible] at si non esset apparet / l. fin. ff. de [illegible]
[illegible] de sen. excom. li. vi. in alio sensu / Item si desercio ex
actis notorie non constaret / sed eam allegans vellet probare / tunc enim
propter priuilegium attemptatorum quam tamen [illegible] sunt reuocanda /
Judex potest eam reuocare / non obstante desercione allegata / z probanda / sed non probata / ar. c. non solum de app. li. vi. z c. inprimis super
verbo [illegible] de elect. li. vi. / [illegible] debebat / vel dicitur exceptione
desercionis esset [illegible] / petere attemptata reuocare quia de illa
ante omnia esset cognoscendum / et judicandum / de or. cog. c.
intelleximus z c. [illegible] / et ibi notatur

lite pen.

Petenti / possessionem beneficii / per viam attemptatorum / sufficit / probare
tempore / inchoate litis / se possedisse / etiam sine / titulo colorato li-
nisi notorie constaret / de non iure suo / vel si petenti tenore attemp
tata lite pendente / sufficit probare quod fuit in possessione / et quod lite pendente
fuit / ipsa possessione spoliatus / et quod alter possidet / etiam si alter possessor
sua non colorat / et judex ista attemptata / incidenter sine libello
/ nullo ordine iudiciario servato / ex officio et proprio officio suo / in statum pristinum
/ revocabit / de constitu. c. ad hoc. secundum Innocentium. in c. dilecti de ma. et obe.
/ et licet judex sic revocando non condempnet in expensis / potest postea condempna
re / cum predicta pronunciacio sine sententia censeatur interlocutoria / et non diffinitiva
/ et sic non functus / officio suo / de offi. dele. c. in litteris / et cum sine
negotii principalis / non dicitur diffinitiva / sed interlocutoria / quia predicto Innocentio
de testibus c. ex parte / de ma. et obe. c. cum dilecta / de excep. c. dilecta
/ de app. c. non solum per Jo. an. / faciunt etiam non in cle. ista / de se-
questratione / quod intelligitur vera / si predicta interlocutoria / transeat in rem judicatam
/ nam tunc huiusmodi condempnacio expensarum / non nisi quando interlocutoria expectata
/ et non nova sententia / secundum Innocentium. in c. sepe. de app. / licet possit ab huiusmodi
expensis condempnacione / appellare / nam istud tempus / condempnacionis trahitur /
ad tempus sententie / secundum Innocentium. ibidem. /

Ad instantiam illius / de cuius / non iure clare constat / non veniunt attemptata
lite pendente / revocanda / secundum Dinum in libro vi / de regulis notabili in cle. ista / de
sequestratione / que intelligitur vera / si predicta interlocutoria / transeat in
rem judicatam / ut c. constitutus / de fil. presbi. secundum Innocentium. in c. significasti de divor. / ne per hoc detur / huiusmodi notorie iure non habenti
violentus ingressus / ut in c. eum qui / de eo qui mitt. in poss. li.
vi. / et quia sua non interest / per text. de elec. / cum in / cum in / ii. q. vi.
/ non solet / de resti. c. veniens / postquam si revocacio huiusmodi attemp
tatorum / tendat / ad restitucionem possessionis adepte / ne detur violentus
ingressus /.

Attemptans aliquid in preiudicium lite pendente / condempnatur in fructibus
perceptis / et non percipiendis / etiam si / licet non petatur / quia dolosus possessor
male fidei censetur /. c. unde ut l. generaliter. de resti. spo.
c. cum ubi notata / repetitur infra / de expensis –

Usq3 ad conclusionem inclusiue pot peti reuocacio attemptatorum que in qualibet parte litis tamquam ex officio ante omnia sunt reuocanda per competentem iudicem, et pertinet no. in c. i. de solid.

Sententia super attemptatis lata est ante omnia exequenda, vide infra de execu. sent. et ibi melius.

In appellatione a sententia super attemptatis lata non habet locum c. i. de appellat. quo minus auditor possit recipere testes etiam super aliis quam in appellatione expressis, quia licet in locutorum constat tamen habet vim diffinitiue.

Quo ad reuocacionem attemptatorum non sufficit dicere uel per testes probare, quod talis possessio sibi facta, sed nisi constet de possessione eius, quia dolo possessionem, quia dicitur videtur, sibi non licere mandasse, nota no. in c. i. ut lite non contestata.

Licet in causa appellationis a diffinitiua in partibus interposite coram quocumque auditore in omnia contestata lite possit proponere super attemptatis, quia post appellationem in partibus interpositam et attemptata petit reuocari, quia in hoc est priuilegiata huiusmodi actio, quod ante omnia inquantum pro littera est expedienda, ut in c. i. de solid. de app. li. vi. nec per hoc causam contestatam videtur huiusmodi priuilegio renunciasse, tamen quia ad hoc compulsus fuit, et non voluntate sua fecit, sed quia actor diceret se spoliatum per iudicem, et non voluntate sua fecit, sed quia actor dixisset se spoliatum per iudicem et tunc quibusdam rebus pro rata et tunc super hiis esset lis. tunc etiam ibi reus potest dicere et excipere se velud spoliatum eisdem rebus per actorem et petere huiusmodi spoliacionem reuocare, per viam attemptatorum sicut et velud spoliatus, sicut per violenciam in preiudicium reus litigare, de resti. spo. velud spoliatus, sicut violencia sibi perpetrata est, ut no. in c. i. de or. cog.

Quo ad reuocacionem attemptatorum post appellacionem interpositam a diffinitiua non sufficit probare appellacionem interpositam a diffinitiua per confessionem partis appellate, sed etiam infra decem dies, et per hec intentum, potentem interponendi de elec. c. in dilacione et intellige c. non solum de app. li. vi. et c. i. ut lite non contestata. — [marginal note: et sic constit. ut cessante appell.]

Reus possessor de cuius non iure notorie constat per acta nec agitur super attemptata nec possessorio potest tamen bene dare obiectiones contra sententiam tam quam contra conuentorem, quod contra personam ad effectum absolucionis optinendam, ut in c. ut dicta de elec. li. vi. de causa poss. et propr. c. in causa, tamen vide infra in

Ad revocand[um] attemptata / que app[ellatio]ne pend[ente] est / ab interlocutor[ia] requiruntur / quod primo proponatur exceptio dilatoria vel peremptoria contra testes / secundo requiritur / quod offerat se probaturum tria ... quod appellat in causa / quod non admittitur probatio oblata / et ipso casu revocantur omnia post dictam appellacionem / et iudex a quo est suspectus / propter probacionem exceptionis oblatam / et non admissam / si autem non offerat se probaturum / tunc non revocantur attemptata / nisi constat de veritate appellacionis / de hoc in c. non solum de app. li. vi. c. exparte ad de testi. / et in c. iustificata app[ellatio] probata exceptione / secundum Inno.

Licet saepe contingat / infra x. dies / a tempore noticie / possit appellare / tamen attemptata post decem dies / a tempore sententiae / et ante interposicionem appellationis non veniunt revocanda / per viam attemptatorum / seu nullitatis / secundum Bud[rio] in ... doc[torum] / et consuetudo de hoc / in causa appellacionis / quia post lapsum x. dierum iudex non debebat nec tenebat / post expectare / sed poterat ad execucionem procedere / de off. dele. c. pastoralis / de re iudi. quod ad consultacionem / de testi. c. significasti / de elec. c. cum dilectus / et sic dicebant d[omi]ni / quod c. non solum / non habet locum in execucione / infra x. dies datos / ad appellandum / lata quo ad revocacionem attemptatorum li. vi. ... porro / repetitur / etiam infra / de app.

Attemptata per iudicem / vel partem / post appellacionem / extra iudicium interpositam / et ante eius notificacionem eis statim / non revocantur per modum attemptatorum / propter iustam ignoranciam eorum / quia de nulla temeritate redarguuntur / pone ar[gumentum] c. ... de cler. / tamen videtur multum obstare / quod dicit Inno. in c. dilectis super verbo innotuerat / de app. / videtur expresse quod appellans in absencia iudicis / ante notificacionem sibi statim / ita exprimitur a iudicio iudicis / a quo appellavit / sicut in eius presencia appellasset / alle. c. pastoralis / c. ti. / et ii. q. vi. ... dicit / etiam dicit in c. ... in c. appellacionis super verbo iudicis c. ti. li. vi. / concedit dicit Inno. quo ad translacionem iudicii / non sequitur ... / quod non solum sufficit / quo ad revocacionem attemptatorum / in quo oportebit / appellantem probare / duo scilicet / ex causa probabili / appellasse / et veram causam app[ellatio]nis fuisse / vel saltem illam proposuisse / coram quo iudice / appellavit / et obtulisse

se ad probandum / et non admissum fore / de app. c. interposita / de testi.
c. exceptionem / ad e[ius] / duo euidenter probare / appellans / quo ad huiusmodi
iudicium / essentialiter intelligitur / prout habetur per Inno. Jo. an. et alios /
in c. Romana / de app. § qui se obiurat / super verbo an sit / vo li.
6. / per celebratam fuerit / nota in c. postquam / de elect. / post Jo. an. et per Jo.
monachum.

Rector ecclesie / appellans / a visitatione ordinarij / post excommunicationem / alle-
gatam excommunicationem / tenetur probare excommunicationem / aliqualiter / licet non plene / an reuocata
sententia / attempte / et antequam absoluatur / ad cautelam / habetur etiam in fi. et
ibi melius. appellatio a visitatione

Si appellans post appellationem / ante diffinitiuam extraiudicialem / a
processibus suis / interpositam / et sibi intimatam / aliquid facit / vel
possessionem capit / non reuocatur / ut attemptata / nec per veritate eorum
possessorum in appellationibus / expressarum / nisi iudicialiter / eorum veritas probetur / ut in c.
non solum / de appellationibus / et in c. Romana § cum vero / et c. ti. li. 6.

Nisi appellationes causa per ipsum proponitas obtulisset se probaturum / ut in c. cum
proposita extra. / de app. / quo iure decretalis / potest intelligi / solum de appellatione
iudiciali / tenor in fi. / de app. / et in c. per / si appellans /

Attemptata lite pendente / cum causa est commissa / ad appellandum / a di-
ffinitiua reuocantur per viam attemptati / ut est expressus finis / dictum
textum / si non sunt executionem / de app. c. non solum in fi. et c. Romana
§ cum vero / c. ti. li. 6. nam postquam papa / causam restitutionem commisit /
videbitur ad se totum negotium reuocasse / et nichil potuit fieri / me-
dio tempore / negotio sic pendente / de app. c. ut nostrum / de elect. c.
si eo tempore / li. 6. / et idem etiam / de testi. [illegible] /

Attemptata lite pendente / coram iudice primo / non possunt petere reuo-
cari / coram iudice appellationis / et contra. ?

Attemptata / et acta per iudicem / a quo post appellationem manifeste
sunt frivolam / et post inhibitionem iudicis appellationis / tamquam non
canonice facta valent / fallit in auditore cause / ut in fi. de
app. ibi iudex appellationis. /

Declarato quod incidisset / sententiam excommunicationis / statim post appellationem
a sententia excommunicationis / aut post citationem executam / non reuocatur / per
viam attemptati / de app. c. pastoralis / et c. non solum / c. ti. li. 6. /

Ut si post citacionem ad partes, dictum p̄ auditorem et eius executorem, et post appellacionem eiusdem, a sua executione, in aliquo p̄ ordinarium lata, ad sedem aplicam interpositam, que declarat̄ incidisse in p̄dictam excommunicationem suam, et denunciet publice et aggravet. Utrumque p̄ modum attemptati p̄dicta essent renocanda, videt̄ aliquibus quod sit, p̄ vulgarem iur̄, ut lite pen̄, in rubro et nigro, de app. c. non solum. li. vi. sed in libro aliquibus, pleni que fuit p̄ maiore parte dominorum determinatum, contrarium, nam licet p̄ appellar̄ suspendit̄ executio aliarum sententiarum ut ff. de appell. l. i. et de sent. iud. c. veniens, tamen hoc fallit in executione sententie que sua natura habet executionem, ut in c. pastoral̄ de app. et ibi de p̄dicta conclusione p̄ Inno, et ord. p̄dicta, non fuit nisi quedam executio declaratio sentencie sue, que status huius essent. Et p̄ conclusione etiam faciunt notata p̄ Inno in c. ii. de app. Vide ad materiam, nota. Io. mo. in c. licet. et c. ex parte, de sen. exc. li. vi.

Pretor, adipiscens possessionem, lite pen̄, sed restitutione vel nono ut attemptata, attemptata, lite pen̄, pendente petitione vestra, usque ad conclusionem in causa, exclusive, non in c. non solum de app. li. vi. et Jo. mo. in c. cum ipsi clericis de cler. sed verbo, attempt. li. vi. cedat sie c. ii.

De posicionibus et articulis.

Commissio impetrata, in prima instan̄, que articuli obiectuum, non obstan̄ lapsu termini, et mala specificacione admittant̄, dummodo alii sint probabiles p̄ testes non excedit̄ ad secundam et tertiam instan̄, que tunc habet remedium ordinarium, secus vero si aliquo modo non potuit specificare que ne. vel impos̄. ad specificandum, tunc si petit̄ sedent, in tertio post et debet admitti in sua instan̄ ad plenum, vigore sue commissionis de sic. instru. ad Io. ipse etiam infra supra de commiss.

Iudex admittens articulos, parte non vocata, non gravat, si autem sunt citata ad dicendum contra, et deputat̄ quod est actus iudicial̄ dedit, tunc ab huiusmodi admissione tanquam iniqua, et repulsio est super exceptione possit appellari de app. c. dilecte, et c. ex parte

licet ibi alle. in qua satis valde / quod huiusmodi admissio est interlocutoria
ad quam est pars vocanda / de app. c. a iudice. li. vi. / de offi. dele.
c. ad contingat / hoc enim admissio secundum eosdem / qui hoc allegant est quedam
declaratio continentie articulorum et per consequens admittendorum / et sic munim
in positione dicti / super remissione ad partes / quod non est in consuetudine
nisi parte vocata / absente / et per contumaciam / ut littere non conficiantur ic. quia frequenter
de eo qui mittitur in possessione. c. ad contingat / Tamen Jnno. in
c. auditor tenet de preb. / quod ab interlocutoria lata parte non vocata valet
et est notabile / Preterea sunt causa sit per appellacionem / sive citacionem / de
speciali mandato / in una parte sub citate / ad totam causam / et ad singulos
actus / usque ad diffinitivam sententiam inclusive / et citaciones que post-
modum sunt per audientiam vel alibi / potius sunt de consilio urbanitatis / quam
necessitate / seu rigore iuris / ut patet lege. et no. in c. statutum de elec. li. vi.
et in dicto c. auditor / de preb. per Jnno. de dolo et contu. c. fi. per doc.
in glo. li. vi.

Servatis terminis / et citata parte ad dicendum contra articulos / iudex potest admittere
articulos / parte non citata / de novo / de app. c. dilectis ii. c. ex parte /

Habens gravamen sic inventum / quod sibi red. / talis potest dare articulos obiectio-
nis / etiam male specificatos / et corrigi se de iure suo / repetitur infra
de gravamine.

In causa criminali / civiliter intentata / articuli dati post terminum admittuntur
si sunt rei et defensione ad absolucionem obtinendam / secus si fuerint
actoris secundum compost. de fide instrumentorum. Jo. de lig. et pan. in c.
constitutum / de elec. sed omnino tenet pro compositum in capitulo pp... sed peremptorie
secundum Jo. an. in cle. sepe de verbo sig.

Reus necessarius / alias non compellitur / respondere interrogatoriis
datis / per actorem / tangentibus negocium principale / nec eciam / nisi fue-
runt date / dispositive / per modum articulorum / hoc vero si reus expectat /
alioquin / si reus respondere noluit / nec est ei concedendum / secus in prepara-
toriis tunc / si pars est arrestata / ad videndum illas / interrogacionibus
/ et illis tenuata recredit / auditor potest eum compellere / si vult / pro
quo facit notatum in c. cum de iure calump.

absolucionem

citacio dicitur

si noviter

3

In causa iniuriarum cum agitur civiliter non requiritur expressa et
magna specificatio c[ir]cumstantiarum ut in cap. libello § q. c. ver. qui lati
in materia obiectiva sed ponitur dicit in li[bel]lo actione in qua requiritur
expressa specificatio nominis loci et aliarum circumstantiarum de quibus
in dicto cap. de iure. hic non requiritur specificatio diei vel hore
sed sufficit ut in isto casu sub specifice ut in dicto cap. libellorum
de quo vide c. tue de procur. nisi dies et hora essent de substantia
materie et articuli deducti tunc foret necessarie exprimenda quia aliter
non essent concludentes et sic non admittendi ut off. dele. c. cum
contingat vel sic in intentione iniuriarum cum agitur civiliter sufficit
specificatio talis in li[bel]lo et articulis quod pars possit differre et
testes possint deponere licet non sint tanta in sua quanta in
obiectibus qui sunt odiosi ut in dicto c. tue de procur. et c. exposita
de testi. et c. accedens de purgatione.

Nota quod tunc dicitur agi de causa civiliter de foro ecclesiastico quando
quis punitur vel removetur ab officio sed tunc agitur criminaliter quando in
libello concluditur quod puniatur poena canonica secundum ... ut in c. cum
olim de testi.

Licet in materia obiectiva requiratur specificatio nominis loci et
temporis non tamen diei vel hore sed in quibus testes deponunt de loco
et tempore quia locus et tempus sunt continua in quibus de re iudi.
c. ... ... l. vi.

Articuli dati in prima instantia per procuratorem etiam per iuramentum possunt in secunda
instantia per dominum meliorari et mutari etiam non dato de errore
quia hic iuramentum non fuit de veritate sed de credulitate etiam quia procurator
non fuit ita bene informatus sicut principalis qui non potuit
variare post ... in ... de hi. in c. cum positionibus de iure iur. li.
vi. sicut verbo iusta de cau.

In causa beneficiali et matrimoniali iuramentum de credulitate habet eundem
effectum quod iuramentum de veritate.

Articuli de iure competenti pertinentes in materia et forma dati post ...
in causa prophana an concludentur debent admitti de equitate licet forte de
rigore iuris ... ut in c. pastoralis de exceptionibus et opposite in c. ...
sunt de elec.

Terminus fuatus valz recipos testium sup articulis de iure date / in causa bnfirali / et etiam attemptatoris expresse no admissoris —

Articuli dati in euentum / si euentus no eueniet non sunt admittendi / quia no releuant / de off. dele. c. ad ptinencat pn qz de quo / non est dubium / quia ut informatus / ut si adusarius meus habet de / gratia ex qua ptendit / si nec habet qua eo ipso sunt preterim vel / aliud dessem / volo euariare / prouis debeo illud euentum ponderare / et specialem mandatum dare / et si adusarius non dat de gratia quam / intendo p obiectum p me in casu et euentum datos / in illo euariare / tunc articuli mei obiectum mp aliam gelden / no sunt admittendi / sed si postea huiusmodi gratia producatur. tunc predicos articulos repetere / poto et nouos dare / si de nouo ad mea noticiam aliqua euenit / fuata tn forma decretal / ut extra vlta. c. le. Consul de elect

Articuli decani et capli ecclesie cathedr. dicentis / si no esse ipso epo / no admittendi. Vide infra de exceptionibus / z ibi tonea /

Si opponatur. aliam qui bnficium p ipsum resignatum in curia / et / post huiusmodi resignacionem admissam inchoacionis quod nec bnficium. / tenuit et possedit / et fructus percepit / ipso vel aliud / not / expeditum illud aliud exprimat / et de curia man. dedit / no / erit quo ad h audiendus / quia licet materia / est bona / tn est obiec- / tiua que requirit exacte specificacionem / ut in c. sup hys / et c. accedens / de accu. de elect. c. l. 2 . c. . ut eta h. dq. Idem / fuit etiam postea conclusum de filio impetrante / z optinente conprime / de psup. que fuit p acceptacionem aliud bnficium ipso vel aliam / statim / quia no bn specificiret / repetitur. etiam infra de gratia.

In ca bnficiali et matrimon proud articulos datos tanq p errore / pot reuocare / no dicto de errore / licet etiam de dicto p iurandum / de vsu stilo z obsuancia / palacii . lz de iure forte esset obsuandum / contrarium / put le. z no de confess in c. c. fi. et ibi p Inno. n / pot hede q proud / quia no est semp instructi / et io semper et / frequenter ponunt quia ipsi nouas informaciones / eis missas / vel / datas p clientulos suos / et postea admitti corp reuocacio / salte / no iurando sup errore ut fuat. vitat / sepius in talis passibus /

vt in c. cum poſtnonibus de confeſſ. li. vj.

Poſſor beneficij / appellans / ex / iudicialiter / decretis ſibi can. punitis / et aduerſarius
nullum ius habens / et qui ipsum indebite inquietat / et moleſtat / nil
plus exprimendo / vel obiciendo in ſua appellatione / non repellitur ab obiec-
tibus / dandis poſtea in cauſa / verum ſi aliquos ſi appellans ius ſumiter ſuo
deducendo / ſed in eius parte aduerſe impugnando / ab eius intruſione vel
non canonica / inſtitutione / etiam in cauſa / appellatione / niſi / tunc circum-
ſtancias / huiusmodi intruſionis / in appellatione exprimendo / repelle-
retur / poſt ea ab obiectibus / et cadit a iure ſuo.

Super articulis non admittendis / racione defectus materie / non recipiantur
teſtes affirmativi / repetitur etiam infra in eius / de teſt.

Si auditor / poſt admiſſionem articulorum / ſtatim recipit teſtes / et
appellatur / ab admiſſione articulorum / auditor reponit partes / et poſt
iterum / admittendos / et non appellatur / recipiendo teſtium iuris ſtatus / valet.

Suſpenſo petitorio / venit dans articulos ſuper petitorio / per
adverſariam actorem / et cogere eum / ad videndum illos / repetitur infra
de petitorio et poſſeſſorio.

De restitucione spoliatorum

Et petitorio ac possessorio

Intruſo / et opponenti ſe / reſervacionem / et expectatione / non datur reſtitutio /
non in c. cum venisset et c. conquerente et c. item cum quis de
reſti. ſpo. ſecundum Jo. an.

Poſſor beneficij / eius nomine poteſt agere conditionaliter / deducta querela
de eleccione / pro penſione ſoluta / ſuis predeceſſoribus / et ſibi ſubtracta / qua
ipſe nunquam poſſedit / tamen de ea poſſ. et ſpo. c. in octava dictum / et
ſi poſſeſſor beneficij agens pro penſione conditione deducta querelam /
ſuorumque licet probare titulum

Poſſor beneficij / non probato bene titulo / beneficij nomine pro quaeſtione poteſt agere /
nomine ſui beneficij / conditione deducta / querela / de elecc. / pro penſione
annali / quondam ſoluta ſuis predeceſſoribus / et ſibi ſubtracta / licet ipſe
nunquam fuit in poſſeſſione percipiendi / eandem / non in c. licet de reſti. ſpo.
et c. in ſuper de ea poſſ. et ſpo. ſecundum Jnno.

Item l. quicumque C. de apochis publicis li. x. ne dum hoc locum in possessore
tributarios sed in quocumque etiam alio emphiteote ut puta non spo. ti. de
loca. ff. nisi aliqua ratione. dubium est in ista materia c. ti. de
quare notandum.

Item si aliquis semel solvat unam pensionem et postea non vult eo ipso potest
agere de spo. non in c. licet de rest. spo.

Ubi quis dicit se in possessionem alicuius pensionis et probat quod pensio post
sibi a retroactis temporibus soluta non apparat de mandato illius qui
dicitur percipere pensionem debet et sibi fuit soluta presumitur quod solventes quiverint
mandato ut in l. ad indebitum ff. de probat. quod intelligo [illegible] et
ordines presumitur quis contra tenentem actum quod sit de mandato dicitur non in c.
non nulli super verbo de mandato de rescript. prima. ad quod non obstat
c. statutum super verbo capellani de rescript. li. vi. quia non est verisimile
quod solventes velint iactare pecuniam suam et maxime etiam presumitur
sciente illo qui dicebatur debitor soluta est pensio quia tunc
videtur solucionem ratificare et mandato dare arg. non in c. ex parte decani
de rescript. et sic sequitur quod si petit se restitui restituetur quia per tales
soluciones presumitur fuisse in possessione nisi aliud probetur.

Agens possessorie pro recuperando beneficio tunc tenetur colorare titu-
lum sicut si agit ad adipiscendum pro optinendo quia tunc tenetur
colorare titulum et probare suam institucionem vel quod auctore superiore
sit institutus et tunc licet iustificare possessionem et colorare titulum
de rest. spo. c. in literis secundum Inno. et Jo. an. et in cle. una de causa
poss. et pro. in glo. ult. et c. ad quos de eo qui mittitur in poss.
c. et non est aliud esse in probando et aliud in probando sed loquimur
de probacionibus et summa subtili sed illa indiget sciencia nisi probato et
exhibito titulo colorato secundum Ho. et Jo. an. et Pau. in cle. ista
super dicta ubi loquimur in probando articulo tunc sufficit deducere
colloracionem sive canonicum titulum et illud postea proferre vel liquide
probare quia satis deducitur dicendo se canonice institutum nec obstat
predicta incertitudo sive generalitas quia potest per dictum testium sive productionem
instrumentorum ad certitudinem et specialem deduci maxime quia predicta materia
non est obscura sed de iure date quo requiritur tam expressa specificacio de
elec. c. constitucionem in cle. Porro si testes dicant vel per literas vel per

instrum appet benefitiu collatu / et se institutu / ptlem / et q ad collacoem
alterius / concurrit ptinet collo / et institucio de pate / nec appet / ipm canonice
institutu / 2 est p verbu can. / frm plati declarat.
Sed obseruandu est contrariu / videlz q agens possessorio rennpando
debet colorare titulu / hitte possessionis /

Si agenti possessorio sup beneficio obiciat. et pducat. papalis
reseruacio specialis vel generalis / sine tn sine post / suspen petitoriu ad
dat. instituco / quia decla ipe / non solu sufficit / vel infert / titulu
sz etiam possessionem / de app. c. ut nostrum / et c. attempta de resti. spo.

+ || Reus possessor / de cuius iure tn / notorie non constat / excepcio non agit
possessorio / nec sup attemptatis / sed potest dare obiectus / q reseruacoem / ta
de etiam / q contra psona / ad effectu absolucionis / obtinend / sz non
adiudicacoem / ut not. in c. cta / de cler. li. vj. / q apposicio manus
pape / 2 reseruacio / non solu / affert / vel infert / titulu / sed etiam
possessionem / hetur etiam sup de attemptate.
Cle. 1. de cau possessionis / non hz locum / in cau prophana / videlz q appellacionem
et appte. ponit suspende petitoriu / vtriusqz parte / q eh de spale / in
cau beneficiali / ut ibid. patz / in glo. / p pan 2 50. an. / in pnti verbo
qn appellato.

Ubi non constat / de iure actoris / licet reus / et possessor / nullum
iure hrat / a possessione non est amouendus / ymo ab impetitore actis
absoluendus / ut in c. cu ecclia / de cau poss. et c. licet / de pbend.
li. vj. / etiam medius detentor / repellit agentem / in ven / si sua no
interest / put quomodo possessionem / seu retenco / ff. quibus modis
pign. / vel hipo. soluit. l. pan / tro in c. / compromissarie / de proben
2 c. cu olim / de repta / et c. cu nobis / de concess pben sui iure.
/ et in c. 1. / li. de resti. spo. /
Libellans / in ecclesia vn. vi. / petit mobilia / p violencia ablata /
restitui / no tenet. specificare / an lit qt. / sz violencia in libello
deducere / quia plata sufficit / res ablatas / p iuramentu pbare /
ut in c. vlt / q metus ca.
Iuredictu / e qd solempniu vlorz actorum / q prius aliq iubeat / vel phibeat
qd inapie faciebat / ubi sup possessione vel quod aliquid ratione / litigabant /

Interdum unde vi . et condicio l. ij. de rei ven. non potest simul intentari / sed nullitas et restitucio eciam simul /

In causa possessionis oz / testimonium auditus / a parte spoliante et occupante / ut in capitulo licet / de resti. spo. etiam nisi de testi. /

Tempore feriarum / et vacacionum / potest suspendi / petitorium et procedi in solo possessorio / nisi papa mandaverit procedi in utroque /

Duo agunt inter se / possessorio tamen / tamen veniet super eadem re / potest agi petitorio / non obstante lite pendente / super possessorio / dummodo ipse non fuit / spoliator / quia similiter possessionem conducendo / in omnibus spoliante / de or. cog. c. si / de resti. spo. c. cum ad sedem de cau. poss. et pro. in c. ista

Si amicus meus / nomine meo / recepit possessionem beneficii / et teneat et recipiat fructus / nomine meo / sed expellatur et spoliatur possessione / michi non competit actio / nec datur unde vi contra spoliantem / nisi dotem / quod de mandato meo possessionem recepit / vel quod huiusmodi nomine meo / sicut ratum habuerim / et fructus vel possessionem michi solvit / et sic intelligitur regula / qui alterius possidet / cuius nomine possidet. de reg. jur. li. vj. de resti. spo. c. cum venisset / de restit. c. cum diligenti.

Spoliacionem non sufficit probare / per fractionem hostii / vel similia / nisi probetur violencia facta / persone spoliate / vel familie eius / existentis in domo / quo ad expulsionem / quia potest esse quod domus erat vacua / et sic nulla violencia / commissa / sed nisi in c. / cum ad sedem / de resti. spo. / sed verbo interdicto unde vi /

Quando per beneficium canonice collatum possessum / et spoliatus de petere / se restitui / admittitur / licet non doceat / de institucione et per quem institutus / et admittitur ad probandum in eminia / 2 exp / et tunc potest probare suam institucionem / et inductionem / de testi. c. pretendat li. vj. / de iure patronatus / cum ex eo / etiam nisi de proba. ibi agitur possessorio

De suspensione Petitorij

Item fuit dubitatum an quis pluries possit suspendere petitorium in una et eadem instantia ante conclusionem, puta aliquis in principio cause sive litis suspendit petitorium, postea in medio litis revocat huiusmodi suspensionem et procedit in petitorio, an vero conclusionem iterum suspendit petitorium an hoc sit licitum, et videbatur quod non, quia non licet sic variare, nec diffugia alicui, de iure iud. c. mutare. li. vi. de renunc. c. cum illusio. in cle. i. hoc hoc sit privilegium attribute quod possit suspendere petitorium ante conclusionem, et verum est hoc privilegio semel tantum, per actum contrarium videtur renunciare, et renunciare huic privilegio, vide n. actu contrario per dictum privilegium, de const. c. ad actessisset, et de preben. fuit decisum et determinatum per omnes doctores dominos, quia cum nam hoc privilegium suspensionis petitorii concessum est in odium spoliatoris, ut in cle. i.ª de causa poss. et prop., durante enim hac causa, durare debet et privilegium, hoc est ante quam purgata est eius violentia et spoliatio per restitutionem, propterea durabit hoc privilegium, in tantum quod non solum in prima vel secunda instantia, sed tercia potest suspendere petitorium ante conclusionem, ultime instantie, que est conclusio totius cause, de fi. instru. c. cum ipso.

Nec obstat contrarium de veritate, quod variatas in iste plenitudine nemini est aucupanda, . ii. q. v. . si quis libellum, de app. c. cum cessante, de app. c. interposita ff. de off. test. l. properandum et l. nonnulle de actu. ff de iudiciis. cum si. sed. l. si quando, quod privilegium per dictum unius actu contrario, verum est si iste actus habuisset effectum, puta si iste suspendens petitorium primo, et postea reassumeret obtinuisset sententiam in petitorio, et vellet nunc iterum suspendere petitorium, hoc non licet, quia hoc petitorium trahet ad se possessionem, de causa poss. et prop. c. . delecti, de testi. c. . sicut inspirante, propterea oppinionem vide facere quoddam non opinio pan. in cle. i.ª de causa poss. et prop. ubi compl.

Volens suspendere petitorium, debet suspendere in scriptis, et ante conclusionem tamen tutius est, quod fiat in principio litis, et protestatio debet ad hoc fieri vel bis citatum, vel semel intitulatum ut nota in c. pastoralis de causa poss. et prop. et talis suspensio sive protestatio debet fieri in ordine instantie qua actum poss. nec sufficit protestatio in una instantia. Hec est forma suspensionis petitorii ut sequitur, Dominus g. prud

protestat

vel tlis / circa renouacionem procuratoris suorum / suspendit petitorium in
preiudicium per vtrumque partem vel alterum earum / intentatam vel intendendam
prestatur et procedatur. quod in solo possessorio intendit procedere / et quod si contingat
ipsum aliquid facere vel dicere / quod sapit petitorium / hoc facit solum et dumtaxat /
ad colorandum suum possessorium et quod non intendat / a tali suspensione
recedere nisi ad hoc faciat mencionem expressam. /

Causa intentata super possessorio et petitorio / si suspenso petitorio
procedatur et pronunctietur in possessorio / et appellatur / et cum appellationis et negocium
principalis committatur alteri / coram vtroque iudice pendente pretextu appellationis / et
rediret ad petitorium / si voluerunt / ut infra c. ti. /

Suspendens petitorium vtriusque partis / postea dans libellum
concludentem in vtroque / a suspensione videtur recessisse / etiam si
protestatus fuerit / quod non intenderet / neque vellet / recedere a predicta suspensione /
nisi hoc exprimeret / satis enim hoc expressit / cum petitorium recedit / quod
actum contrarium / de consti. c. cum contingat / et c. attenta / de restitucione spoliatorum.
Sed est magnum dubium / vtrum si suspenderet petitorium eiusque reassumere
non possit iterato / petitorium suspendere. /

Ad impediendum suspensionem petitorii / sufficit producere commune / quia
per hoc volunt hoc beneficium vitare / per assensum alterius. /

Si Rector parochie agit / possessorie contra religiosos pro decimis certarum
terrarum / infra parochiam suam / quibus dicit se spoliatum / a decem annis
citra / Et religiosi ad excludendum / possessorium dicunt / se illas per centum
annos vel xl. vel xxx. possedisse / illi audiuntur. quod possessorium non
obstante c. ad decimas de resti. spo. li. vi. / quia nichil facit ad
casum predictum / quia loquitur in actore / et non in reo se defendente /
per eiusmodi prescripcionem et temporis continuacionem / facit c. cum olim
et c. cum venissent / de resti. spo. li. vi. / quia qui possessionem suam
continuat non spoliat / ut ibi scribitur. /

Quia suspendens / petitorium / vtriusque partis iudex pronunciat
suspensionem non habere locum / a quo appellatur / et iudex deserit / et postea
procedit / in petitorio / non valet processus / quia per declaracionem desine-
bat esse iudex in tota causa / de app. c. in appellacionibus /

formalis / li. vi. / z. c. licet de offi. le. / z. c. ut debitum, de appellac.
/ quia a non suo judice / censetur factum.

Si petitorium suspendatur / et in possessorio procedatur / et pronunciatur
et appellatur / et appellacio desertur / vel ab appellacione et reconvencionem
alteri auditori committatur / tunc coram illo quod coram primo judice / peti
torium potest resumi / Si vero una vellet / coram primo judice procedere
in petitorio coram secundo / non est admittenda / propter privilegium spoliati / de
or. cog. c. fi.

Spoliato / attento / in dicto verbo / restitui / ad suum beneficium per tres
sentencias diffinitivas / in possessorio latas / vel per unam / que transivit in
rem judicatam / antequam actor in petitorio / debet satisfieri de expensis
et fructibus perceptis / in quibus spoliator est condempnatus / alias
spoliator non debet / audiri / nota in c. conquestus. de resti. spo. de si
possi. c. veniens / Verum quod contra sentenciam absolutoriam latam pro spoliatore
possidente / quod spoliatus condempnatus in expensis / quia spoliatus si velit
potest inchoare vel reassumere petitorium / an prius suspensum /
et non tenetur / ante huiusmodi inchoacionem vel reassumpcionem / satisfacere
possidenti / quia victus expensarum / super possessorio sententia sibi petat et
recuperat illas si velit / et nichilominus in petitorio procedat / Racio
diversitatis / inter primum et secundum casum est / quia hoc est privilegium
spoliati / quod ante ingressum petitorii / debet plene / et integraliter
restitui / et hoc modum spoliantis / ut de or. cog. c. ij. ut in suo
pretextu / sed in illo casu / non reperitur / in contrarium / et ibi cessat eadem
racio / illud non erit dicendum / ar. ne. pre. va. / c. i. in fine libro vi.

De suspenso petitorio reus dat articulos contra petitorium
potest arrestare actorem / et cogere ad respondendum illis / quod non recedat
de Romana curia / donec responderit / si actor velit recedere / Sed quod videtur
primo quod non teneatur illis respondere / per responsionem positam / in primo
articulo / videlicet si constat / de suo beneficio etc. / de conclusione que prestatur
ex loco / ut ibi dicitur / sunt / clausule manu / auditoris / ita quod predictum
actorem ad illud compellere non possit / et sic videtur quod huiusmodi
arrestacio / ad articulos datos / in petitorio si non expedit / ar. eorum
que scripsi / in prima conclusione / eadem alle. / tamen quia nichil habet / c. qui. presentas

possono . ff . de acqui . poss . l . naliter . § . michi hsunt . c . pasto
pastoralis / de ca poss et ppe / cu ibi note / Preterea / si ad li posset
et deberet cpelli / et aliquos articulos sapiente petitorium oste
tur / posset preiudicari / sibi / huiusmodi confessio / etiam in possono / fecimus
cplz no in . c . constitutus / in . c . de r . pssbi . p iuno . ad id cpelli no
debet / de pban . c . i . / Preterea arlis impertinent . et in admissibilibus
no est respondend / de offi . dele . c . cum contingat / ac huiusmodi articuli
sunt impertinentes / et primi no admissibiles / qui etc hijs rationibus
non obstantibus / fuit decisum et conclusum concord / p omnes dnos / et h
ne copia pbacon / in futuro tempore pereat / et augeri . / de testibus
. c . albus / et . c . significaverunt / . c . ii . / Cum etiam causa petitorij
semper manet / in omni / licet ad tempus sit suspensa / fienta /
ıgıt causa possorij / si reus vellet ingredi / in petitorium nulla
relevantur / p responcem adversarij / maxime / quo ad articulos nega
tivos pbandi / de confessis . c . i . li . vi . / alias si no videret / periret
sibi copia pbacon / que negatam / p resp nam etc . / de pbac de cler .
. c . Bone / Item / quadmodum teste absentum vel mortuum an
litem ct / et etiam super articulis obiectis / vel no admissibilibus / vel
numquam admittend / respondere / ut in . c . cum fingitur / ut lite non ct .
/ et hoc ppt pdictam rationem . s . ne pbaciones pereat / ista et multo for
non ratio / in casu nro cpelli debere pdic arlis . q confessio nec sibi
in nullo preiudicabit / in possono / maxime / si de hoc fuit protestatus / et
supposito q cosstet talia / ppe que clare constaret / ipum nullum ius / sive
titulum habere / in beneficio / no esset minus absurdum dicere / q sibi preiudicaret
/ et restitucionem suam impediret / ne daret . sibi vicosus ingressus /
et nec pro beneficium ecclesiasticum teneret / de resti . spoliatorum

Dñi agenti possono / opponitur iuramentum sponte prestitum / p spoliatum
de no molestando spoliatorem / in iudicio vel extra / ampliusque no audie
di / resti . spo . c . audita / qr q pprium fuit /
Sed videbatur . aliquibus dnis / q pdictum iuramentum no impedi
ret restitucionem / ex parte racione . c . solliciti . de resti . spo . Item
ex eo q huiusmodi iuramenta sunt annulla / interptanda / de iureiur . c . ut
veniens / sic pdictum iuramentum potest intelligi / et interptari de molesta

cione facti et non iuris quo ad etc. Item per metum dolo extortum quod non
obligat quia dolus et fraus etc. de rescr. c. ex tenore, et c. sedes
et presertim in odium violanti qui non audit. ex parte, de renun-
ciatione de non con. institutione, de resti. spo. c. in lit. etc. Item ne ge
promissio non obstante fuit, dictum dixi, nec etiam renunciatione
iuramento firmata non impediat restitucionem, ut in preallegato c.
solli. tum pactum et iuratum de non agendo videtur obstare agenti
interdicto, prout nota per Bar. in c. significante, de pign. et Inno.
in c. fi. de renun. et prosp. ti. de poss. et pen. § fi. v. xi.
et vide per hoc ... de iud. c. pervenerit, a Jo. An. et c. debitores
et c. ad nostram c. ii. ... facit c. i. de resti. spo. v. pa-
lesius, ... renunciavit admisisset in petitorio, facit per hoc
regula generalis quod iuramentum nec dolo nec vi extortum quod potest serva-
ri, sine interitu salutis eterne, est servandum, ut in c. cum contingat, de iure-
iur. et huiusmodi iuramentum sine detrimento anime potest servari quo ad etc. detrimento
presertim quia non replicabatur per actorem de dolo, metu vel vi
in quibus casibus adhuc relaxacionem intellige per Inno. in c. ad
aures c. ii. ... Immo presumitur dolo vel metu presertim
quia non est verisimile etc. ut in c. super hoc, de renun. quia ut presup-
ponebatur in facto presertim erat post spoliacionem factam quod non
spontanee. Videtur hanc presumpcionem tolli per alias presumpciones et multo
forciores, nam in instrumento primo producto super dicto iuramento presertim
expresse continebatur quod sponte nec coactus, nec dolo et fraude in-
ductus iuravit non molestare, et quia contra huiusmodi iuramentum non
fuit aliquid dictum nec exceptum quo ad illud standum, donec replicetur
de presump. c. illud, de fide instru. c. cum Jo. primo in c. fi. ... et c.
solli. renunciavit et abiuravit beneficium et totum ius sibi competens
in illo quod dissimul... admittitur. Quod renunciacio sive abiuratio actoris
ut in c. ... de iud. c. quemadmodum etc.

Si opponatur spoliato quod sponte renunciavit beneficio suo per
ipsum tamquam spoliatum reservato impetrato, et producatur instrumentum
renunciacionis factum per eum sponte et libere in manibus sui ordinarii,
licet contineatur in instrumento quod fuit huiusmodi renunciacio admissa
... tamen predicta renunciacio obstat actori volenti, ideo quia pre-
dictam renunciacionem ... renuncians admisit possessionem ...

etiam proprietatem, quod tamen in eo fuit, id semper obstabit et preiudicabit
sibi. Sed spontanea renunciacio licet illa in nullo preiudicet suo superiori,
quominus possit eam retinere si velit, etiam invito, ut notat Bar. [illegible]
et Oste. in decre. ad monet. et c. quam in dubiis et c. super li. de renunc.
admissio eius per prelati non est necessaria, quia absoluta fuit dimissio a
sua iurisdictione, nec per eam confertur, neque aufertur ius sive titulus in bene-
ficio, secus si fit per resignacionem, etiam ex causa permutacionis facta, quia opus
est nova collacione, etiam in casu recessus, ut notatur in c. in [illegible] de preben.
et de rebus permu. c. cum universorum et c. i. li. vi. Preterea renunciacio
non obstat etiam agenti possessorio ut in c. accepta de resti. spo.
renunciantibus eius iuribus suis, non est animo dandi recessum
ad ca. vii. q. i. quam periculosum [illegible].

Si intentatur petitorium et possessorium simul, post suspenditur petitorium
et optinet in possessorio, ad condempnacionem fructuum et expensarum, quibus et
etiam restitutus, postea succumbit in petitorio, condempnatur in fructibus
a tempore mote litis. Hostiensis super utroque, scilicet possessorio et petitorio ut
in glo. c. de resti. super verbo remissa et in c. sicut sermonem [illegible]

Si pro spoliato suspenso petitorio lata est sententia sua in possessorio
potest in secunda instancia resumere petitorium, etiam invito spoliatore repe-
titur, infra, etiam de expensis

Eodem casu, si spoliatus post sententiam in possessorio latam, que transivit in rem
iudicatam, seu expensis omnibus intravit in possessionem, ista possessio non potest
revocari per viam attemptati, ar. c. non solum de app. li. vi.

Publicacio attestacionum facta in possessorio non preiudicat in petitorio
etiam super articulis directe contrariis.

Spoliatus agens contra spoliatorem ad restitucionem, talis spoliatus
non potest excipere contra talem agentem contra eum petitorio, secundum eundem Hostiensem
de resti. spo. c. frequens li. vi.

Agenti possessorio obstat excepcio quod predecessor, per cuius mortem
dicit se possedisse, illo tempore adhuc vivit, et illa excepcio est
petitoria.

Si a sententia lata pro actore contra possessorem tunc appellat, possessio non
esse, et tunc non potest impediri sequestro, ut no. cle. i. de sequestro
fruc. ad comprehendendum, licet impediret actualis et realis execucio.

31

sententie, ut in c. cum super de re iudi. cum ibi notatis etc.

De probationibus seu attestationibus.

Quinque sunt modi probationum qui notantur per hunc versum: Vox, scriptura, notorium, sacramentum, confessio dixere. Vox i. testes qui loquuntur voce; scriptura i. per instrumenta probatorum, de fide instrum. per totum; notorium; sacr. i. iuramentum, quia iurare est sacra verba et deum presentem intelligere qui aliquid iurat in causa, ff. quibus modis natu. libe. efficiuntur. collo. vi. Confessio i. per confessionem; sed confessio et iuramentum non sunt proprie probationes, sed relevatio ab onere probandi, ff. de iureiur.

Licet secundum canones in possessione negativa non cadit probatio, quia natura non patitur ostendi quod non est, ut Dy. [?] sermonis exponit, quia stricta captio prohibetur et diuturna sententia non sunt sub tali negotio [?], dicimus tamen cadit relevatio per confessionem, de confess. c. i. li. vi. et ar. licet quod presumptionem iuris et de iure non admittetur, tamen admittitur confessio; licet etiam renunciatum sit probationi post conclusionem, tamen confessio includitur, quia iudex potest interrogare partes et testes, sicut probatur de fide instrum. c. in presentia dixit, ut quia iudex videt ut iudex aliquid in probando fieri, et si illud in probando induceret presumptionem, ad hoc debet presentari, aliter sententia est nulla, ut in l. i. C. de edendo, ff. quasi appel. [?].

Agens per viam attemptatorum super beneficio non tenetur probare neque colorare titulum. Secus si agit possessorio adipiscendo [?], licet etiam supra de petitorio et possessorio, et est ibi Dy. et incipit actione possessorio etc.

Non statur litteris collationis beneficii per ordinarium facte sine sigillis sigillate, sine subscriptione notarii et testium, in preiudicium impetrantium, sicut in quolibet collatore ecclesiastico, sine nuncio apostolico habente potestatem conferendi beneficia, de valore, ut in c. post cessionem de prob. c. ii. c. in nostra [?] de testi., quia [?] clandestina que est reprobata in c. [?] absentia, quia ledit, ibi per Io. et alios.

quorum interest, licet alias in consistorio proposita fuit, et petitur sententia
simpliciter, licet ordinarie Papa Bonifacius dominus voluit, concedendo de ista
materia videtur infra de beneficiis in facto et recipiendo beneficium ab illa
tenetur probare, quod sit infra tempus in littera illius comprehensum, quod est
pars quaedam fuit, et per illam tempus limitatum, alias collatio non valet
de concessione praebendae c. ad ea. quod in glossa. quia clarum videtur multum obstinate
non attendunt in c. si a subdelegato de officio delegati li. vi. si quod commissio
et subdelegatio hujusmodi probatur per litteras solo sigillo ipsius sui delegantis
sigillatas. Pretera persuasio sententiae quod exemit se litteris apostolicis
probatur per litteras solo eorum sigillo sigillatas, ut in speculo ti. de remissione.
si. vale verum tamen remissio judicis ... et appellationibus de rescriptis et res
tante de elec. li. vi. c. statuimus.

Littera institutionis episcopi in qua narrat se clericum ad praesentationem
patroni instituisse sufficienter probat sibi litteram praesentationis contra.
quod hic est de praesumptione et incipit valet praesentatorium.

Credimus litteris episcopi solo suo sigillo sigillatis sine tabellione
et testibus super resignatione beneficiorum, et eorum permutatione in suis
manibus factis et collatione secuta, de probatione c. ex tuo loco et c.
quoniam contra falsum instrumentum, et ostenditur c. i. li. vi. de fi. instrumenti in hiis quae
spectant ad suum officium et inter subditos suos, et episcopus tamen
cum persona publica fit fidem, et est auctentica, verius quam adhoc
procedit ut videtur, et in c. processio e. li. et c. in a nobis
de testibus et c. quoniam contra de probationibus.

Collatio facta per papam de beneficio spectante ad praesentationem seu
collationem laici patroni alicui facta non valet, nisi expressa fuerit
papa laico patrono praejudicare intendit, tamen specialis collatio probata
de tali beneficio spectante ad collationem patroni laici alicui facta
per litteras apostolicas de jure patronatus nulla mentione facta per testes
probari potest, quod ea facta sit specialiter ipse et ea probata per testes quam de certo
capite non est invalida nec surreptitia reputanda secundum majorem
partem doctorum auditorum, licet aliqui magistri declinaverunt in partem
oppositam allegantes principaliter quod eadem sollemnitas requiratur.

Et litteris et sigillo episcopi
inter subditos

Et patroni ipse
quod laicus collatio

32

in pbacone declaracon sine qua dispens. remanz nlla z dualida
ipo iure sicud in pbacon requirit dispen. principal, lz secus
vbi dispens. alr no ptinet suffit iure nulla.

Si agit alr de qualitate vel quantitate declaranda inō nisi
constaret de huiōi sicud . s. cōa quid est nlla ipo iure ut suppon.
et patet p Inno. de off. dele. c. dilcus de iure pronat .c. cum
dilcus de pben. c. y. li. vj. p Jo. mo. archid. et Jo. an. et ibi
plene videt. q no pot pban nisi p lras p pª alle. l. q si quis
infecdo vº ff. dele. i. z l. hdes pilla s. sli mo z s. sz si nota
ff. de testi. z pcitā distendo. videt. pbare ad lram ut l. quotiens
i. z y. sº ff. de hē. insti. cndz ista distinctio ponit Cy. c. de
codi. l. i. dicit q si agit. de validitate abinio dualida confirmada
requirunt. eadz sollemnitas. Si vo de valida declanda sufficiunt
duo testes ut in s. sz si nota sº induerbat. ad ista l. in ypothec.
cndz ea glo. de gratia pbanda que debet pbari eo modo sicud
dispens. principal z no alr sm hip z azone licet aly videlicet
Jo. z hugo dicut q veda modis pmiss sz aliis eciam mod
pban pot huiōi gratia.

Impetrans bnficiu vacans p contractu matrimoy no sufficit
pbare p actu scm de contrhendo vel sponsalia contacta sz cons. p
verba de psnti lz no fuit consumatum p carnale copula sm Jo. an.
in c. i. de clicis coniug. sup quo cciā vide reglam cancellarie

Valent acta agitata in partibus cora officiali epi licet non
pbet. eius ptas plene patet dumodo a ptibus no neget.
si vero neget. sufficit pbare habilitate et reputacion et
nominacion ad h ut acta valeat de elct. c. in ff. de offi. no
ptoris. l. B.

Impetranti bnficiu tanq vacans p assecucon alterius sufficit
pbare illud violenter et de scto assecutu ut sufficit fama vel
vox publica dictapat qz actor clare debet pbare intencoem
suam. c. y. q. vj. actor

Impetrant bnficiu tanq vacans pluribus mod pm p ostitucoe
execrabilis vel p no pmocoem sufficit pbare vnu.

Agenti et petenti bnficiu ex ca pmutacon sufficit pbare titulu

ꝯpruntantꝭ pscriptiue . s. cum reputatio et habitum p tali et eius in pacifica possessione beneficij fuisse .

Varians in qua se tenet beneficium ꝑ se tractatu non tenet . h. pbare nam sufficit facere mentionem de corpore beneficij q2 quis obtinet et si exprimit hoc sit ex ps habundanti cautela que sibi obesse non debet . no. in cle . c . si dignitatem de pben .

Vi pbatur quis tenuisse et possedisse beneficium in vita sua presumitur etiam tempore obitus possedisse . nisi ꝯtrarium pbetur . ff . de atquir poss . l . ij . §. admittendum .

Acceptanti beneficium sufficit illud pbare vacasse . an sua acceptacionem licet testes non ꝓbant vtrum p tempus vacacionis vel morte qr si pbetur vacacio precessisse acceptacionem presumitur infra debitum tempus acceptasse et diligentem fuisse nisi pbetur negligencia maxime in breuo tempore de . ar . l . si defendatur . c . ar . tutele . vita . l . in indebito de pscrip . et ad hoc ꝑ quis dicitur negligens requiritur . arbitrio boni viri hoc . not . si clericus de pben . li . vj . in glo .

Monachus non pot esse notarius de hereti . c . ut officium li . vj . in glo . pbat nota q notarius pot facere substituere instrum ꝑ alium sed ipse se subscribat in instrum . no . in . c . cum frequent . jo . lig .

Confessio extraiudicialis ut in ꝯtrarius parte et partibus vel testibus presentibus regulariter pbet . s. non in delicto quo ad effectum pot ordinario impedire . de ꝯf . c . ij . et p bar . de ex pass pla . c . q si ꝯtrar ut pbi beneficiatum ꝯfessum fuit se crimen adulterij ꝯmisisse non deponitur sed bn pnatur ut p Jno . et ostin .

Agenti possessorio sufficit ꝑbare institucionem non presentacionem beneficij ad colorandum titulum et articuli admittuntur . in curia et ext . et tunc potest pdure suam institucionem de testi . li . vj . in principio de testi . ꝯpo . c . in litis h vero q agitur . pri . et directe interdicto adipiscende vel optinende non debet . vicesima in ꝯfessio ut in . c . cum qui de eo qui mitti in possessionem li . vj . vero qui agitur . interdicto recuperande tunc non tenetur . colorare titulum ut in deo . c . cum qui et in . c . cum in litis et in . c . item cum quis de testi . ꝯpo .

Jura extracta in partibus in dum ꝯpulsorio non valet nisi in parte

pars fuerit ad hoc specialiter vocata, hoc dicit, sed per aliud notarius qui in primo in notam recepit habetur. de fide instru. c. ii. et c. ex fi. sum primo et coll. et de testi. c. albertus et c. significaverunt. c. ii. preterea qui testes et instrum. pari passu ambulant. c. de fi. instru. c. inter dilectos, quod si constat non valet testium receptio parte non vocata sic idem de instrumentis exemplificandis. no. in c. fi. de fi. instru.

Instrum. notariorum regni prelatorum et universitatum confecta iure territorii constitucionum valet etiam extra et in Romana curia. Secus si extra territorium sunt confecta, quod hoc competit dumtaxat apostolicis et imperialibus. sum primo et coll. in c. cum tabellio spe. et instru. eodem §. restat v. sed quidquid.

Instrum. extracta in partibus parte non vocata sunt nulla nisi pars que in partibus non fuit citatur hic in curia ad dicendum contra ea et si producat ea ipsa contra se ipsa inquantum contra se faciunt, et si pars michi dicat quod videtur tacite ea approbare. xxx. di. si servus et c. in nostra de testi. et de cens. c. ii. in cle. de fi. instru. c.

Impetracion

Licet impetrans beneficium vacans teneatur eius valorem exprimere etiam si non neget, quia pars contra se est, non tamen beneficii litteris continetur. Cancellaria quod oportet in litteris etiam exprimere valorem et sic servatur. unde Urbanus papa v. ordinavit quod in de impetrandis cuiusvis beneficiis vacaturis et quovis modo vacaturis de valore illius teneatur facere mencionem, sed etiam de valore omnium beneficiorum que optinuerit tempore impetracionis et hoc sub eorum confirmacionem, non sub tempora cione detinere quod aliter ... alias debent huiusmodi gracie fore nullius valoris vel momenti et nisi erunt sub motu proprio et eadem volunt in confirmacionibus observari.

Si vendicas a te castrum quod dico iure dici vel quod ad me pertinet quod tu possides et pro parte mea possedisse et quintum pro vero dico dicendo utrumque reputato non sufficeret, si pars adversa venit absolvenda nisi probet aliud, hoc quod auditor hic eadem dicemus et probando aut quod dicendo sed neutrum eorum potest dici in pro... non que ista sunt opus prelatorum que possessio in tali reputacione dicimus presumpcionem sufficientem inducat. l. liberis et l. si colonus. c. de agr. et cens. li. x.

et l. tertio de solut. in dot. cum reprobant in l. cum res de proba.
et ibi plene per arch. et per bar. in l. quicq. in fine ff. de cond.
inst. ubi glo. de hoc tangit. Item non potest dici hoc de quo domino qui
aut hoc dicimus de quo non certo primo in persona patris et hic sclato
eciam absque adicione in persona filii a in l. l. iii. in fine ff. de libe-
ratione et post quam de domo certo de novo in persona filii sed venit etiam
dici potest quod etc. Primum non omnia quatuor in traditione ista actione
necessario requiruntur. s. traditio iusta causa traditionis vacua possessio possessoris
admissio de duobus primis et quarto facit tex. ff. de pub. l. i. ii
et iii. per totum de instr. de accept. § a. Tercium desiderant doc-
tores in l. predicta cum quibus capitulum concurrant. ut l. sine s. arbi. ff. de pub.
in quo requiruntur in l. fi. ff. de proc. et ista quatuor predicta requiruntur
plena in cathedram novam dominum in domo quod patris fuit et sine traditione
sufficerunt et quod domino id licet ipse causa non potest probare nisi per
bullam secretam de qua ter.

Iustum locacionem probat possessionem quo ad contentum sed non quo ad
alios extraneos ut in c. ind. de elec. de s. instr. ius. quo ad con-
tentum videtur probari possessio ar. l. predicta ff. de acqui. poss. quod
ipse certa sit ipse non per arch. et io. an. in proemio li. vi. et etiam
in cle. dudum de sepultura aliquid tangitur.

Quaeritur utrum dampna petita et specificata in libellis et ar.
possint probari per iuramentum distingue aut principaliter agitur super
dampnis ante litem contestatam illatis per dolum et violentiam tunc probata violentia
alia veniunt per iuramentum. Si vero nullus dolus vel violentia
in dampno dato intervenit sed provenit ex aliquo casu accidenter
et exinde aliunde provenientem tunc est probandum per testes ut notatur
glo. notabilis arch. in c. dilecti de foro compe. et ultra glo. que alle-
gatur inst. de rei. obli. s. non solum hoc facit et c. in olim de offi. dele.
s. ad primum principaliter deinde videlicet quod dampna principaliter petuntur quia tunc sunt
probanda per testes. Si vero post litem contestatam dampna veniunt ex post facto
succedere de do. contra c. fine et c. quoniam de testi. spo. de foro
competenti c. dilecto et de iud. fin. c. olim iii. q. i.
Commissio ab ordinario facta alicui potest probari per testes licet non
per litteras

Confessio spoliatoris sufficit ad coloradum titulum spoliati attenta
per testimonio. quaere supra de peticione et possessorii quod incipit in causa

commissio ordinarii

possessor repetitur infra de testi. c. in principio.

Agenti possessorio pro prebenda sufficit probare se in possessionem mansi vel
fundi spectantis ad prebendam corporaliter inductum fuisse et animo
possidendi ingressum fuisse et apprehendisse. de dona. c. pro tuas.
possess. acquir. quia corpore et animo possessio acquiritur. possessio ff. de acquir. poss. l.
quibus. Et fructus et redditus a redditnariis recepisse et com-
paruisse quo ad incorporalia quia effectus possessionis consistit in percep-
cione fructuum. de resti. spo. c. in veniens in glo. precisum. ff. de
acquir. l. bone fidei. et non sufficiat stallum in choro assignatum
probare vel sibi possessionem traditam fuisse per cordas campanarum et
per cornu altaris vel per alia signa quia talia sunt possessionis iura ca-
nonicalia quam prebendalia de preben. c. relatum de consuetudine. c. cum mo-
dis in primo. c. ij. de consue. et c. iij. in gl. de resti. spo. ut si est
domus vel camera ipse ceteris spectans ad preben. ut in quibus dicit.
in possessionem et non de preben. c. cum qui. et c. licet. in lo. vide per
archidiaconum.

Agens possessorio ad prebendam non tenetur probare mansum vel fundum
quibus spoliatus est spectare ad suam prebendam quia istud possessorium
capit probare dominium quod ad hoc locum non habet per c. in gl. de resti. spo.
et de ordine cog. c. si. ut et videntes ut notum in ecclesia quia tanta
et tam vehemens presumptio est pro possidente ante superiore possessi-
one quod non admittitur probatio in contrarium vel saltem sufficitur probatio
in negantem propter huiusmodi tam et vehementem presumptionem de presump.
c. litteras et c. si. ut ibi. ut notum minus eius cuiusmodi. agens
interdicto unde vi non tenetur probare nisi duo videlicet se spoliatum
et possedisse rem de qua agitur. de offi. dele. c. consultationibus.

Item dubitatur an unica re prebendali apprehensa et ea spoliata
potest et debeat fieri restitucio ad omnes alias res et iura inque
pro prebendam agente possessorio possessa seu apprehensa et videtur quod
sic quia enim est in possessione partis in possessione totius esse videtur
ff. de servi. urba. pre. l. prima et qui minimam partem fundi possidet totum
ff. de acquir. poss. l. possideri et qui partem tenuit totum tenuisse
videtur de pre. di. c. vulgaris que a. vide pro hoc de presump. c. audite
super verbo interrupte et in c. cum Bertoldus de re iudi. super verbo quod-
dam sed non dicta sunt hoc ubi quod intelligantur de personis vel in rebus
dissimilibus et separatis in divisibilibus et cetera prout dicta

Juna et ar. s; quatenus ad proposita Inno. et ostien. in decr. c. in lite fuit
contrarium / Est enim dicit possessionem iuris can. vel prebendalis non
extendi ad alia nisi ad apprehensa et possessa et per consequens nullam
fieri restitutionem nisi quo ad possessa et capta Inno. tenet contrarium
ibi et eciam in c. cupientes c. ti. nam si canonicus vtatur aliquo iure
can. mediante per hoc acquirere possessionem aliorum spectantibus et
consequentibus et pertinentibus hiis ad quos spectat sufficit
quo ad restitutionem congrue. omni iuris canonicalium et hanc
tenuerunt qui omnes dixerunt et parcit de iudicio rigori fuit de in c. i.
de reg. iud. li. vi. / et Inno. h. id. videtur alibi consentire videlicet /
quandocunque quis nanciscitur possessionem alicuius rei quam de iure
vel possidere tenetur pot. in totum possidere videtur in decr. c. auditor
de rescriptis et de except. c. cum venerabilis in pen. glo. facit eciam de resti.
spo. c. cum venissent non obstante decr. Inno. in c. ij. in prima col. pro parte
de preba. quod procedit in adipiscenda possessione non autem recuperanda
que est plus priuilegiata / de or. cog. c. ij. et c. si. de resti. spo.
vna re prebendali apprehensa et ea spoliata debet fieri restitutio
quo ad alias res et iura spiritus non possessa pro prebenda /

Instrumenta et Jura producta in prima instantia per quod constat de non iure actorem
agentis petitorio et possessorio non preiudicant nec desolorant titulum
suum agentis / nisi in instantia in qua suspendit petitorium quominus
actor venit restituendus.

Item si post diffinitiuam latam sententiam per A. contra B. que in
rem transiuit iudicatam quando C. de nouo obtinuit causam contra
dictum A. habentem sententiam pro se / ut premittitur / fuit dubitatum vtrum
instrumenta et iura producta per dictum A. contra B. in alia sententia producta et registrata
et nunc de nouo reperta contra C. in hac instantia faciunt
fidem / quod videbatur quod sic / quia postquam semel producta sunt in iudicio
et redacta in actis sunt publica et autentica documenta quae fidem
faciunt perpetuam / ut in c. cum contra de preba. de eleccione c. dudum et
testa. de re iudi. c. inter dilectos nisi fuerit quod vel per indirecta probata
vel habitus causam ab ea, et quid agitur de re iudi. c. quamvis et ibi
per Inno. et melius per ypom. de testi. c. tamen et in cle. super de
ver. sign. per Jo. an. alle. per eum de resti. c. venientes / quia res inter
alios acta etc. nisi in casibus notatis in decr. c. quamvis quorum

vnu no c re. / Et vo dnde. et. p suo dd interesse / a dicta sentencia lata p A. z G. B. infra tempus appellasset / et de suo interesse docuisset sic q execucoem impedivisset ut ea que. le. z no in. c. si de re judi. tunc cum predictis effectualiter finita no esset / aliter videtur fore dicendum videlicet q dicit omnia acta int. A. z B. illius judicii hiti int. A. et B. q primo effectualiter ne du erat finitum q sententia huiusmodi erat appellacon suspensa / et sic acta cause adhuc durant / et sidem faciunt interessentes venientes ad causam quorum interest de test. c. venientes z in. c. ad sup. si ex quo dicta sententia lata p A. B. ut presupponebatur in suo in rem transivit judicata / et sic tal effectualiter erat terminatus / et de novo p dim. E. inchoata / sunt exclusum p omnes dictos acta primi judicii hinc. et. no obstare nisi causam suam scivisset agere et se no opposuisset / quia tunc sibi no opponebat. nec pbat / tunc cum predicta acta sibi bene prejudicassent / prout no p Inno. in dict. c. causam in si. et etiam in dicto c. prius.

De Testibus

Ad auditorem palacii z ad auditorem camere / mittitur pro testimonio ferendo / ut ad extraneam personam / no in. c. si qui de test. in glo. idem in advocato. ff. de jud. jud. l. ad personam

Item ubi no videtur prejudicium / creditur uni testi / cum juramento partis principal / de presumpcionibus. c. ex confirmacoe / quia ibi agebatur possessorio / et sic no prejudicat in principali secundum Inno. et hoc est verum in favorem possessorii.

Judex pot ee testis super actu p eu in judicio scto licet no scripto in actis / ut in ca appellacon / no aut in prin. secundum glo. ca. cum a nobis de test. z c. Romana extra. li. VI. de actu. c. cum dilecti et c. quia quedam. spe. de sen. expla / C. inquit V. / sed pone.

Testimonium auditus valet in possessorio a parte occupantis / vel possidentis rem de qua agitur ut in c. licet. ij. de test. z c. quod sit

de confess. spoliator.

Item dubitatur utrum in possessorio cause beneficialis sufficiat confessio
spoliatoris ad colorandum titulum spoliati agentis et restitucionem
beneficii quo se dicit spoliatum petentis, et videbatur aliquibus quod non,
quia per confessionem adversarii non probatur titulus, ut l. secundo in c.
qui dicto quem mitti in poss. et in c. i. de confessionibus li. vi. quod ...
quod est verum ad effectum adiudicationis sive canonizacionis tituli, sed
ad effectum restitucionis beneficii quo quis dicit se maxime per violenciam
spoliatum domini responderunt et concluserunt omnes dictam confessionem factam
per spoliatorem pro colore huiusmodi sufficere, et hoc in odium spoliantis, propter
quod multa specialia contra eum statuuntur, patet in cle. i.a de causa poss. et
propr. Puta reus et possessor et spoliator volens excipere spolium
et plures agentes intrusionis privatum iuste per sententiam iudicis, que bene
obstaret agenti intruso, ut in c. audita extra eodem, conquerente de
resti. spo. dicit et dat in posicionibus et articulis suis quod predictus
agens fuit verus canonicus et rector parrochialis ecclesie et in
pacifica possessione eiusdem per multos annos, et quod postea propter quoddam
homicidium voluntarium ipse auctoritate apostolica fuit ab eo iuste et finaliter
privatus predicta ecclesia, et ipse in possessionem eiusdem eadem auctoritate introductus,
et quod vigore huiusmodi introductionis tenet et possidet non violenter
sed iuste et sancte, quod esse [illegible]. Contraria ex quo predictam confessionem vult
excipere contra se iiij. q. iij. § si quis, de testi. [illegible] si Romanorum
faciunt [illegible] per Inno. de exceptionibus c. cum venerabilis

Item fuit dubitatum utrum adherentes appellacioni in causa beneficiali
possent esse testes pro appellante. Et super hoc fuit determinatum et
conclusum per omnes dominos quod non propter affectionem cause, cum quia propter
adhesionem faciant se partem, ut in c. statuimus et in c. impre-
entes de elec. li. vi., et nullus potest esse testis in causa propria, ut iiij. q.
iij. § nullus, insti. de testi. § licet. Preterea si similitudo cause repellit
testem, ut in c. pponas de testi., multo forcius [illegible] testis in eadem
adheret agenti, et sicut procuratores et advocatus repelluntur a testimonio
propter affectionem cause, ut in c. Romana de testi. li. vi., ita adherentes

adherentes appellacioni non possunt esse testes

qui sunt partes in ca/ ut supra dictum est/ et sunt etiam adeam/ et
procedat in facto verum quia reputabatur/ pro parte adversa quod appellacio
sunt propterea non presumerem desita/ et sic per hoc/ cessavit ab adhe
sione/ unde dicebatur valuisse testimonium/ dictorum adhaerentium/ deposi
tum in ca/ post dictam appellacionem/ huiusmodi cuius cum sunt
exclusum et declinatum/ per omnes dominos/ nam licet cessasset
huiusmodi appellacio tamen non cessavit ca/ que per viam simplicis
querele sunt in curia introducta/ non est dubium quod canonici producta
in testimonium non quesito adhaeserunt/ propterea quia suspecta fuerunt/ quia
suspicio durante ca/ durare videtur/ licet cessat adhesio ar. dec.
c. Romana de test. li. vi. Ubi apparet expresse quod prius/ etiam deposito
officio non potest esse testis in eadem ca/ in qua prius fuit propter
affectionem quam ipsius/ parti ipsi et ultro fecerunt adhaerentes/
qui adhaerendo fecerunt se partem/ et propterea presumitur nimis et
plus fautor unius parti quam alterius/ quia nimia familia repellit
etiam iudicem/ a testimonio/ ut lex non est. i. c. attendens/ quod et ergo
fatetur non confitetur. ti. de test. c. i. Ubi sicut/ quod si iudex.

Sollicitator/ per partem missus/ non potest esse testis/ in ca/ sed
per personam deputatur bene/ non in c. Romana de test. li. vi. per
dictum.

Si partes remittant iuramentum/ sine consensu iudicis non
valet testimonium/ ut in c. tunc de testi. statuto in iuramento calump.
quo expresse partes remittere non possunt alia processus nullus/

Testes recedentes a curia etiam propterea et non ad suburbia/ sunt
assumendi etiam si papa ibidem resideat cum cardinalibus/ hic tamen
etiam supra dictum est/

Item si ad instantiam partis/ producentis testes/ publicarentur atte
stationes/ publicentur/ non sunt suscepte/ prius licet non citata/ vel parte non
vocata/ ad videndum iurare eos/ Dubitatur utrum eadem pars possit
eosdem/ vel alios super articulis eisdem/ producere et videbatur aliquibus
quod non possit/ si dicunt testificata propter periculum subornacionis
tamen quia sibi ipsi viam preclusit secundum Geminianum/ in c. fi. test. de test.

Sciendum vero

Secus vero si ad instanciam sui adversarii esset facta huiusmodi publicacio quia tunc non debet parti impedimentum quod de iure non sortitur effectum de re iud. c. non constat li. vi. Item quia inreportdinabiliter aut de actu quali. i. unde deponitur quod non tenet pro non recepte habendum. facit quod no. c. de testi. in cum (et c. f. in clamor de proba. c. in prin. Preter hac casus ionces et per ele. in prin. sunt contrarium eciam si ad instan producentis sit facta publicacio et dicit testis nam aut dicunt teste id quod primo et sic cessat subornacionis timor a dicunt contrarium et sic non innabitur eidem nec erit in probacione et sic in utroque casu cessat ro porta in ele. c. testibus quia poterit perdidit in adversario volente producere testes super articulis directe contrariis non obstante non in c. in tua et c. venerabili de test. quia poterit facere pro hac opinione quia loquitur in testibus nite receptis et ob ad primo et ob aliud sed producti sed hic loquitur sunt ad eundem effectum et super eisdem articulis probandi producuntur. quia prima productio receptio et attestacio nil valuerat. Si vero debite recepta fuerit et idem dicunt quod primo valebit eorum deposicio sed si deponunt contrarium vel extra articulum nil valebunt nec proderunt secundum eorum producentes de testi. c. de testi. de proba. c. li. de testibus cogendis prin.

Constitucio vel statutum canonicorum vel capituli potest probari per testes quia scriptura non est de substancia sive forma legis vel constitucionis no. in c. venerabili ii. de testi. xv. q. ii. constitucionem et de iure iur. c. i. in fi. li. vi. de immunitate. c. i. c. li.

Casus in quibus requiritur scriptura no. de const. li. vi. in glo. Jo. an.

Si testis iuratus vel examinatus super certo articulo vna die se dicit nichil scire de contentis in eo. Tercia die redeundo dicit se scire non creditur ei sententia iuno. Bar. et alii in c. pietatis de testi. co. prospr. ti. de test. § i. v. Item quod testes pro hoc faciunt eciam no. B. in c. cum causam in glo. ult. et c. venerabili et c. cum in tua in fi. de test. preterea si redeunt ad corrigendum statim dicuntur sunt ut in dictis finibus et c. ti. in clamor

Item habiti testes diligentissime sunt examinandi que elicitur no. in c. perturbauit de test.

statutum capituli probari

testes nō citati

Item dubitat[ur] an depositio testis Inuiti in prima instancia et Judicis no
tu citati valeat, et videbat[ur] aliquibus dnis q̄ no / q[ui]a si testes volunta
rie venerunt et deposuerunt sponte suspecti sunt de subornac[i]o[n]e / ar
v. q. v. illi qui / sed illud loquit[ur] in ca accusacion[e] uel criminali / testes
enim non dnt se ingerere ymo debent citari et compelli ad phibendum
testimonium veritati / de testi. c. ꝑ totum . C. de testi. aut rogati in hac
partem videt[ur] declinare Guill. de mon. lau. in cle. Roman de iu
iurand super verbo actor / sic q̄ allegat l. si omnia . ff. de pro[bationibus] / in hanc parte
videtur etiam declinare / spe. ti. de testi. § qualit[er] v[er]o volens et[iam] ipse
spe. in septi v[er]o Judex q[u]o[d] videt[ur] innuere contrarium videlicet sufficere q[uod] Judex
assignaret certum terminum volenti producere testes infra que eos produceret
quo facto hijs quos producturus est colliget eos quos potest habere
et producat eos / et Judici representat et dicat dne Judex hos testes
vobis representato in tali causa ꝑ prima dilacione et productione / et faciat in p[ri]ma
productione et in 3a. Ex quibus verbis spe. apparet sufficere q[uod] pars
producens testes eos colligat et producat / sine citacion[e] Judicis / et p[ro]
ista parte fuit conclusum p[er] omnes dnos Rote quadam racione venientis
voluntarie admodum compelli videtur suo adversario quia presentius
citatus / et no. per de sampsso in c. Rome de elec. et arch. in c.
propositum lxxxij. di. ita dicendum est / de testi. q[uia] rogatus forte prece
venit admodum / ad phibendum testimonium / ne veritas occultet[ur] / et malu[m]
ut bonum estimet[ur]. xxiij. q. y. § ꝑ verba / enim reus est / qui veritatem
occultat / et qui mendacium dicit / de ceteris sci et c. i. de tucia quia
presentius citatus / si Jurauit in prima adversarij nichil opponit / et
sic Jud[ex] suo remittatur de regula ad aplica ponens enim debemus
iniciatam ut dictamen testis valeat / q[uod] pertinet / vel dispensacion[em]
vel ꝑ Jud notet[ur] / ut de testi. c. i. cu tu.

No[ta]n notavimus no[n] potest committi examen testium / de tacito consensu partium
licet de expresso sic / no[ta]n in cle. Judicis et in c. cu causam de testi.

Super articulo non admittendis / uel Jam repulsis / de sui materia
non debent recipi testes / assertum / Nam ꝑbacion[em] impertinen[tem] ordo
dicit iuris reprobacio / de offi. dele. c. cu contingat / et ea racione qua in p[ri]ma
instancia repellunt[ur] eadem racione in aliis in ambabus instancijs tocius cas
tra prima instancia / Decius vero post lapsum term[in]i / vel defendi forme

fuit repellendi / cum deffectu materie / quia male specificati / Varos e / quod
testes a partium non solum respectu illius instancie recipiuntur. sed respectu
totius litis quod eciam absencie / ad omnes instancias deseruiunt / et ideo ante
inchoacionem totius litis recipiuntur. ut in c. quoniam frequenter / ut lite non contestata
/ modo de articulis male specificatis in prima instancia / ponit specificacionem in
secunda vel tercia instancia / quoniam ne copia probacionum pereat / potuit et debeat
recipi in hoc casu / ut in de eo. c. quoniam. Etiam si / auditor vult deliberare
an articuli sint tales super quibus debeant testes affuturi recipi /
eos arrestet / sub pena excommunicacionis ut illucidat et quousque deposuerint
recedant etiam si testes te interim recesserint / auditor non gravavit
quod super hoc pendente potuit esse dubium iudicis / et sic / quod sententiam adhuc
non vidit / Item quod non debuit auditor presumere quod recederent contra arrestum
et se excusacionem permitterent / ideo appellatio post hoc interposita fuit / ab omnibus
illicita reputata / sed tamen si in hoc gravasset / non potuit habere locum / ut in
cessante de app. et c. si auditor / c. ii. li. vi. / et licet procedat hoc expresse de
iure tamen de equitate posset sustineri / Gwin /

Valet / recepcio testium / non affuturorum / super articulis non admissis in
materia attemptatorum / in quacumque causa beneficiali / dum tamen sint / de quibus dantur
et dum / alias conferti / formati sint / formati / et eo ipso / quod testes / recipiuntur /
articuli admittuntur / saltem tacite / iuxta notata in cle. sepe. de sen. etc. (

Notandum quod iudex / non potest / compellere testes / ad perhibendum testimonium / in causa
criminali / Secus in civili / nota in c. in causa de testi. / et c. dilectus / de
testibus cogendis etc. (

Item si / auditor / admittit / articulos / in aliqua causa / et recipiat
statim testes / super illis / et postea ab huiusmodi admissione articulorum /
appellatur / et pars appellans / per auditorem / in pristinum statum reponitur /
et postea iterum / idem articuli admittuntur / fuit dubitatum / utrum recepcio
testium post admissionem primam / et ante repositionem / facta / valuerit /
et videbatur quod non / nam ex quo auditor / appellantem reposuit / in statum
in quo fuit / ante huiusmodi admissionem / fatebatur se gravasse / et ideo revocando
gravamen / videlicet admissionem / que fuit principalis / videbatur etiam omnia
accessoria revocasse / et recepcio testium / nichil valuisse / alias non revocasset
gravamen / arg. cessante / de app. et in cessante et c. si auditor li. vi. / Con

excludebatur per omnes duos contrarium nam licet auditor parte appellante
reposuerunt hec fuerit animo deliberandi et non repellendi sed potius
admittendi articulos quadmodum postea declaravit eos admittendos
nec etiam super eos duos esset magnum periculum si singularis omnibus dictis
reciperentur testes super articulis alias pertinentibus et admissibilibus immo
secundum aliquos eo ipso quod iudex testes recipit articulos admittit saltem
tacite et iudicis in partibus similibus sufficiendum numquam super admissione
vel repulsione articulorum interlocutum sed testes et instrumenta recipiunt ad
probandum eos et si actor probat intentionem suam procedit ad diffini-
tivam suam nec huiusmodi admissio est de substantia ordinis iudiciarii
nec vitiat receptionem dummodo alias sint pertinentes per hoc facit c. constitutionem
de elec. in vi. Preterea licet ab admissione articulorum fuit appellatum
non tamen a receptione testium quia post admissionem quam declaravit pro ma bonam
et canonica repetitur etc. ut in supra de ap. etc.

Publicatio attestationum facta in possessorio non preiudicat volenti producere
testes in petitorio super articulis etiam directe contrariis nota in c. ex parte
de testi. etc.

Pars actrix volens non potest cogi ad edendum instrumenta propria sed iudex ex
officio bene potest compellere partem ad exhibendum iudici quando videt vel
sunt communia et ad causam facientia vel hoc nota in c. i. de proba. et in
l. ea quidem C. de edendo de privileg. c. in persone li. vi. et sufficit
iuramentum partis quod maliciose ipsa instrumenta non petat etc.

Nota testis ridens statim in examinatione est suspectus et tunc si bene
deliberet nota in c. cum causam de testi. etc.

testes singulares

Nota quando testes dicuntur singulares vel non et ideo dicuntur singulares
quando unus contrarius est eadem veritas licet diversis modis percepta ab ipsis
et posita quod ipsi testes non probant unus directe tamen probant in uno
singulares et sic singularum testimonia faciunt fidem quando unus dicit se
vidisse alium ... alium recepisse ... alter dicit ab alio ... (alium)
quorum ... testimonia faciunt fidem de pau. in c. qualiter de accu.
... diceba contra ... testimonia singulares ... aliquid certum
... et omnia in ... singularium testimonia quia bene
faciunt fidem ut in exemplo posito sed illa testimonia sint singularia in

omnes concordant in forma singulorum ut videlicet quod tales exegerunt interdictum
uel vsuram recepit et sic ipse diffiniunt. //
Petenti dilationem pendente calumpnia non debet concedi, ut in c. i. pro-
latione, tamen non detur dilatio ff. de fer. l. i. § sed c. i. de dilatio.
Omnis dilatio probatorum quam testes est peremptoria et non dat. alia nisi
cum cause cognitione. //

De Remissionibus.

Si termini duorum vel trium mensium datus iudicibus remission-
um infra que debent testes recipere et examinare, sufficit infra
dictum testes recipere et aliqualem diligentiam fecisse examinando
prout est in decretali statuimus receptio quia quod repertum est presumptio tamen de off. dele.
c. de causis fuit est sic videlicet examinatio quod potest fieri per notarium et expe-
ditionem concedi de re iudi. c. in Bertoldi. //

Ad probandum recipiendum exceptionem sufficit quod testes sint producti et iurati
et examinati licet non sint publicati infra octo dies, non in c. pia
de except. li. vi. ubi hoc stat per partem quia quod in e. [illegible] //

Remission bullata etiam articulis non inclusis nec ad partes remiss-
auditor sine noua commissione non potest audire causam, etiam si pa-
vellet renunciare remissioni ex quo papa manum apposuit, infe-
rior se intromittere non potest, de app. c. ut nostrum, de offi. dele. c. licet
et c. si eo tempore de elect. et c. [illegible] li. vi. //

Remission data in prima instantia pro testibus producendis non est danda
in secunda etiam super nouis articulis admissibilibus, quia tunc noui
articuli dicuntur probari per testes in curia et hoc ante aperturam attestationum
in partibus factarum ne appareat via fraudibus de do. c. [illegible]
c. sine de testib. c. fraternitatis et c. de testi. in cle. //

Licet per instrumenta producenda in causa appellationis vel de speciali mandato
ad curiam deuoluta seu commissa non datur remissio ad partes
nisi per exceptionibus dilatoriis perambulis et incidentibus contingit

nouorum sigill et instrumentis si negetur. et in excep. peremptor. pu contra testes vel alit his dat. quia illa sunt probanda per testes quoque produce nequiuerat nec tenebatur ut le. z nō in c. statuimus de elect et c. cupientes li. vj. z de app. c. cordi. e. li. n

In ciuilibus non fit remissio sed in delictis fit quia delicta non debent manere impugnita in cle. pastoralis de re iudi. non sic est in ciuilibus quia contrahentes debent sibi prouidere in contrahendo quod non est in delictis non in c. cum de foro competenti. et contentis n

Licet pro instrumentis non datur remissio tamen si sunt aliqua probanda per instrumenta et aliqua per testes hic datur. et tunc possunt produci etiam instrumenta de respons. c. auditor. ele. n

Si in prima instancia admittitur ad. in curia et extra et propterea non recepit remissionem in prima instan. nichilominus de benignitate canonica possunt in ea habere in secunda instan. post eam tempore quia probationes non sunt angustande. C. de tempo. app. l. ipsum de app. de fi. instru. c. ad postulaciones z c. significauit z c. Albericus de testi. n

Terminus datus iudicibus remissionis pro testibus producendis et recipiendis de quibus in c. licet de pbn. et c. prudentie de testi. li. vj. non currit tempore commissionis nō. in cle. quoniam de app. z aud. vel si tamen C. de tempo. app. z etiam c. de causis de offi. dele. videtur fatendum per veram opinionem videlicet consensu partium predictum tempore possit prorogari quod currit etiam de consensu iudicis qui in huiusmodi prorogatione temporis est necessarius secundum Inno. z oste. ibidem. Preterea allegatur cle. quoniam de app. et aud. si tamen C. de tempo. app. in quibus apparet per commissionem vel aliter de consensu partium expresse impeditur cursus temporis fatalis dati a iure vel ab homine ad prosequendam appellacionem sic etiam videtur quod per commissionem sic fiat de con. consensu partium expresse impeditur cursus decursum mensium assignatorum ad testes recipiendos quod ceteris paribus si commissio esset generis sed si esset unius partis tunc ceteris illa parte per huiusmodi commissionem a productione huiusmodi testium non excusari ar. nō. in dicta cle. per pan. de tem. dec. dierum dato ad appellandum cum tamen datur uni parti ad suspendendum suam vel restituendam effectum sed tempus currit commissionem vel contra consensum non impedit quia istud

tempus presentationis appellationis datum utrique parti quod etc.

De Exceptionibus.

Non admittitur exceptio peremptoria opposita contra commissionem que respicit negotium principale nec litem impedit ut in c. 1. de lit. cont. li. vj. nota primo in c. exparte de foro compe. et in c. cum sit de rescrip. quia illud quod venit in principali non dicitur proponi in exceptionem ut in c. exceptionem in glo. super verbo assignatum ut si per impetrantem commissionem narraretur clare de iure suo et non iure partis adverse constare et propter hoc dicatur sine exceperit per eandem partem adversam dicat similiter quod sententiam commissione fore surreptitiam huiusmodi exceptio non est admittenda quia est peremptoria contingens negotium principale ut litem non impedit etc.

Exceptio peremptoria admissa in principali potest opponi in causa appellationis ut in c. ut Johannes de fi. instru. de app. c. cum app. sumus li. vj.

Exceptiones dilatorias fori non admittuntur post terminum ad dandum contra commissionem nisi sint forensis c. pastoralis de excep. nisi appellans probet quod de novo ad eius notitiam pervenit etc.

In exceptionibus reus est actor in causa unde admittitur omnem materiam repugnantem intentioni originali actoris licet hoc non exprimat sunt vero sunt exceptiones quomodo ex eis aperte pateat intentio proponentis et ideo citanda est et audienda pars appellans contra absolutionem ad cautelam etc.

Licet sit altercatio inter doctores in c. pia de excep. et c. licet de senten. exc. li. vj. utrum per denunciationem quis probetur excommunicatus qui in causa dilatorie exceptionem opponitur cum denunciatio non probat exceptionem excommunicationis oppositam in causa peremptorie contra impetrantem quia non sequitur tale est denunciatus quod excommunicatus Et cum huiusmodi exceptio sapit obiectionem quod debet clare docere et probari de actu c. sollicitus z. c. accedens de elec. z. c. per z. c. in eca li. vj. propter ele. c. ... sicut etiam et eciam admittuntur probantur et expediantur dilatorie quod peremptorie de ordine cogn. c. in dilectus de lit. cont. c. 1. li. vj. et ibi notatur etc.

nota de denunciatione quod probatur excommunicatus

Tres sunt excepciones peremptorie priuilegiate / que possunt opponi / in
vim dilatorie / an lit cont. res iudicata / transacta finita / et iuris iur
Item in exceptione proponenda / quo ad deuolucionem negocij principal
sufficit exceptionem proponi / et petit admitti / q si non admittatur /
appellat. et sic deuolutum negocium principale. ad superiorem etc.
Sed quo ad victoriam cause oportet veritatem excepcionis / ut in dec. c. ex
parte adec. de testi. non. iiij. c. in verbis. ulterius. de excep. etc.

Ad hoc quod res dicatur iudicata vel finita / requiritur quod sit / idem corpus
vel quantitas / de qua agitur. idem ius sine eadem causa petendi / eadem noti
cia personarum / et coram eodem iudice / et inter easdem personas. ff de excep.
rei iudi. non. de excep. c. ij. li. vj. et c. quia de re iudi. de excep.
c. adversarius / in glo. quod ut contra / de re finita excipi non potest. Et quo
modo dicatur finita videtur spe. de excep. § sed de dilatoriis. vlt.
vij columpna. ubi sic ponit / facta confessione per me iniquam / ante partem delatum
quod non est in iniquitate cauter / quod res iudicata Item confessum / si sit longo
silencio sopita / Item confessio per pactum / de non petendo imperpetuum / vel
per amicabilem composicionem etc.

Sed contra petentem absolucionem / ad cautelam opponitur exceptio
rei iudicate / vel manifeste offense / ex sola non per rem rei iudi. tamen
exceptio non est admittenda ubi est allegatur nullitas sive excommunicacionis /
ex defectu iurisdiccionis vel per errorem intollerabilem expressum / patim
quia dicitur excommunicacio lata post legittimam appellacionem pro illa tamen iurisdiccio
non negetur. / et dico secundum Inno. in c. solet. de sen. ex. cum reddere non potest /
quia / sua excommunicacionem non habet vim iudi. licet sit lata / a competenti iudice. C.
si a non compe. iudi. per totum / de iudi. at si alia / aut enim manifeste constat
de iniusticie / aut constat de non iniusticie / manifeste / aut nec constat /
de uno / neque de altero / sed dubium est / primo casu / non potest peti huiusmodi
absolucio / ex defectu iurisdiccionis / et de ea constat manifeste / nec secundo
casu / quia de nullitate excommunicacionis constat / manifeste / Tercio solo casu /
videlicet / cum de iniusticie dubitatur. / est locus / peticioni huiusmodi / sed illo
tercio casu / non potest dici res iudicata / manifeste / nec pro quo offensa /
non pendo ei / quia in nullo statur possit / an sit res iudicata / nisi stetur
iudicio illius / qui eam tulit / quod nec unus sine alio potest esse notitia /

excep. rei iudicate et finite.

Caveat tamen / a sola iudicis negatione faciat iudicem dubium et videndum
circa quod sit videlicet dicendum quia aut intencio negantis fundata est
de iure communi tunc sola negatio facit rem dubiam quia probabilis ymo
iam probata est / ut si ille qui non est iudex de iure communi et ita procedit
l. c. q ad lib. prela. h. no h. / aut econtra intencio iudicis et causa negacio
fundata est de iure communi / et tunc negacio est improbabilis / et per consequens non
facit rem dubiam / secundum non dy de pronibus libri / et h. vel p. nisi
allegaret et probaret excepcionem / saltem semiplene / et tunc redderet
iudicem dubium / et sit per consequens rem iudicata et offensam ar. non
per primo v. e. z. p. dy in dec. s. / ex qua colligitur inferebat / alia videlicet
non sufficiat in excepcione predicta videlicet vel iudicate vel manifeste
offense excipient iudicem dicere / sed oportet ultra deducere / notorie
iudicem certum ..

Terminus octo dierum statutus / ad probandum manifestam offensam / offensa manifesta probata
propositum / ad impediendum absolucionem beneficiorum / ad cautelam impetra-
foraneam c. p. h. / de sen. ex. / currit a die excepcionis huiusmodi / ad probandum
per iudicem admisse / et non a die allegacionis seu proposicionis / et fuit
conclusum per non spe. in te. de dila. c. i. v. si nequid currit / et
currit de momento ad momentum / contra m. c. pra / quia illi currit
a septima die / si quia in primo capitulo sppa h. non expressit quia si voluisset
ita bene expressisset / in uno capitulo secundum in alio ..

Articuli decani et capituli cathedralis ecclesie / dicentis in modum excep- / que dicunt se non subesse episcopo
cionis / se non subesse episcopo non admittuntur / nisi docent de alio prelato qui
huiusmodi iudicium in eos exerceret / quia nullus potest se ipsum iudicare
vel corrigere vel possidere / ergo nec prescribere / quia anima non debent
manere impunita / et nec contra papam nec contra imperatorem / tales possunt prescribere
de foro compe. c. cum contingat / sed alius in ipsos bene prescribit / vel ipsi possunt
prescribere quod alteri prelato subsint / quo admittendum et corrigendum non in
c. cum ex officio et c. cum tanto liceat / z. c. auditor de prescr. ..

Si in causa beneficiali appellatur in partibus ad curiam post causam suspi-
cionis vel aliquam excepcionem probabilem tamen dilatoriam vel declinatoriam
non admissam et appellatio debite intimatur uniuersaliter causam totius negocii

41

principale censetur ad curiam devolutum ut in c. statuimus supra de elect. li. vi. et in dicta cle. cum sup. vo. octon repetit. etiam infra de app.

Si contra petentem absolucionem ad cautelam dicit. ar. de ma. offensa licet non dicat excipiendo sed dare intelligitur tamen excipiendo dedisse ad eo quod audito et hinc repulso absoluatur tunc grauat et ab eo libere appellatur dummodo alias non peterent in materia et in forma nec fuit forme talis quod aut ex aliquo capite repellendus sicut factum est quod interno actenus fratrum nactam subiecte manet de qua agitur est consideranda ut probat per legem illam si uno anno in parte ff. locati in glo. facit c. cum inter dilectos de fide instru. de ista materia vide infra de absolucionibus et quid sufficiat ad probandum excepcionem excommunicacionis habetur supra de commission.

De prescripcionibus

Contra negligentem currit prescripcio et non contra latentem quod in c. examinata de iudi. sup. lapsu in c. cum in tua de consue. li. vi. et c. vigilanti

Valet consuetudo quod uxor succedat marito in omnibus bonis mobilibus cum liberis extantibus sed ex libera immutat. repetit. infra de dona.

In diocesi singule eccl. iure quod est per episcopo quod ipse habet iurisdictionem in spiritualibus et si quis eo inferior prescripsit contra ipsum tal. nichil plus acquirunt vigore illius prescripcionis quam quod seruat in episcopo et locus est presencioni ut in c. venerabili de excep.

Prescripcio decennalis procedit in hiis que non sunt quarum tricennalis ista id est xl. annorum non tollitur nisi per aliam consimilem prescripcionem

Non minor prescripcio xl annorum non potest iura vincere ordine tollere vel mutare et ideo ad statum sicilane propter assistenciam iuris omnino sufficit prescripcio xl. annorum tamen prescripcio quanto possessionem et ideo si expressus in alia diocesi prescripsisse collacionem beneficii non intelligitur prescripsisse destitucionem vel permutacionem

Prescripcio est continuatio possessionis tempore lege diffinito ff. de usu. cap. l. iii. Unde prescripcio habet se ad consuetudinem sicut dispositio ad dispositionem licet cum repetitur que consuetudinem diximus et continuato tempore lege diffinito quam prescripcionem vero dispositionem in spec. ti. de prescrip. v. sed quid est dicta

Exemptus in sua possessione pot vendicare privilegium sue libertatis non autem in possessione ecclesie Romane de presumptionibus c. ad olim non de arbitris c. nd tpe in verb. glo. et c. subiecta.

Quibus modis et quibus modis intelligitur presumptio vide glo. c. illud de presump.

In minori statu beneficium requirunt c. xl. annis alias sufficit plane pro primo statu beneficii ut in c. cum de beneficio de preben. li. vi.

Capitulum sede vacante non pot conferre potestatem recipiendi resignationem aliquorum beneficiorum.

Prelatus a collegio electus et ab ordinario confirmatus licet ordinaria iurisdictionem in clericos de offi. or. c. nd ab ecclesiarum secundum Inno. et Jo. an. et competit ipsi ex consuetudine prescripta. sed episcopis et superioribus competit de iure quod de offi. or. ar. ad hec de offi. or. c. nd episcopus li. vi.

Judex ordinarius censuram licet et illius vigore excommunicare suspendere et interdicere pot de ver. sig. c. quaerenti.

Cura animarum pot conferri per inferiorem episcopo ut in c. cum olim de presump. et c. cum in tua de consue. li. vi. secundum archi. et Jo. an. — prelati ordinarii

Decanus et capitulum ecclesie collegiate pot conferre potestatem excommunicandi et interdicendi installandi vicariis ac possessionem ipsorum acquirendi per unicum actum non in c. cum olim de presumptionibus et c. dilectus de app. ubi. — decani

Est tamen quod decanus ex consuetudine licet iurisdictionem in clericos sue ecclesie possit interdicendo de pro. ibi.

Omnes excommunicationes placet et aliorum interdicta pot conferri licet non contra infra de sen. ex.

De Conclusionibus.

Si post conclusionem factam in causa beneficiali ad instantiam actoris admittuntur articuli vel testes renovata conclusione licet vero post auditor statuit conclusionem quod non est necessaria in causa beneficiali etiam in prophana non in clemen. sepe de ver. sig. primo idem in prophana de quo vide infra sexta decisione in primo scripto in longe.

Post conclusionem auditor pot admittere testes super habilitate impetrantis

et super signis et sigillis p informatione Judicis in effectu ut in cle.
appellanti de app. ad ubi Jo. not. qz quis in ca bnficiali non est nitia
ut in dicta cle. sepe.

De sentencia.

Snia lata in possessorio quevis sit principalit est diffinitiva / Secus si
fundat se sup exceptione / tunc non est diffinitiva / no in c. cu ad sedem
de resti. spo. / an snia lata sup exceptione peremptoria sit diffinitiva vel
non vide cle. de app. c. in a repulsione / et ibi in glo. //

Quando errorem vel iniquitas pot apprehendi / et colligi ex actis / tunc retrahat
a diffinitiva snia / et hoc casu equipat. ca bnficialis / et minori quo ad
tunc in rem judicatam / ut in cle. lator et c. consanguinei //

Si in causa bnficiali actor possessor et reus n. vel non probant / ideo qz
petit adiudicari sibi bnficium / quibus absolvit. ab impetitione alterius
sive condempnacione expensarum et potius absolutoria p actore / non qz actor / sed
quia possessor ut c. ex litteris de probat. et c. licet ex c. ti. / Sed si actor tm
petit adiudicari / tunc reus absolvit. quia actore non probante / etc.

Ad audiendum sniam in notorio requirit. simplex citacio / Secus in
non notorio ubi requirit. peremptoria / no in c. . . . ut sit Roman. de app. / sed in
snia executacion / non requirit citacio / sed sufficit / tunc monicio precedens /

In citacione ad audiendum sniam in prohanis nemo excipit peremptorie
sed nominatione ad eam / no in c. . . . possessio de foro comp. / Secus
in bnficiali / de quo in cle. sepe de ver. sig. / et quomodo et quando
judex v. l. iij. //

De absolucione.

Si actor et possessor nichil probat / et reus p eum in ca tractus
nichil petat / sed dans obiectis qz actor / et non probans / postea
commendat liti / snia absolutoria / ab impeticionibus et molestacionibus
p actore possidente potius snia / et sup illis / sed reo perpetuum silencium
imponitur / de prob. c. ex lit. / et c. li. et condempnatur actori possidenti
in expensis / quia ab initio liti non renunciavit / sed dedit obiectus
in quo p probacione deficiat / vel saltem propter exceptionem oppositam et no

probitatem condempnatur in expensis. p. c. fi. de do. et contu. et c. statuimus de elec. li. vi. ubi loquitur textus in obiciente et in probatione obiecti proponit deficiente.

Si actore non veniente reus debet absolui ab instancia iudicii si reus hoc petat et actor debet in expensis condempnari premissis tribus citacionibus per audienciam et quarta ex superhabundanti et est sententia interlocutoria per quam non perditur iudicium quia actore de novo veniente et instante reus debet de novo citari per fi. no. in c. consuluit de offi. dele. et c. i. de eo qui mitti. in poss.

Item si quis sit reus in iudicio et sententialiter fuerit condempnatus ipse tamen licet non fuit citatus quia non citandus de novo vel habuit effectum ut in c. l. c. ff. de in ius vocando.

Sententia lata contra citatum non comparentem sed legitime impeditum tenet sed rescindetur per restitucionem in integrum de re iudi. c. cum olim.

Pro reo excusato absente et sic per procuratorem defendente potest fieri absolutoria sed non adiudicatoria ut no. in c. cum int. de except. et c. i. de procurat. de app. per quod facit l. ff. de adul. adulterio.

Sententia potest probari per testes. c. de fi. instru. l. emancipacionem et de test. c. albertus. hostiensis tamen infra de probacionibus et glo. in melius.

De Appellacionibus.

Nota quod aliud est preceptum et aliud est sententia quia appellacio interposita a precepto dicitur et censetur interlocutoria. Item si a sententia vero tunc si libellus non offertur sed actor proponit summarie et reus statim confitetur tunc ex tali confessione iudex precipit ut reus solvat tunc non est necessaria littera. nec libellus nec sententia tunc fieri in scriptis. si tunc appellatur tenet vim interlocutorie. Item cum actor dat libellum quia tunc debet fieri litis contestacio et sententia debet fieri in scriptis et hoc no. in c. ex parte de ver. sig.

Appellacio suspendit effectum sed non extinguit nisi a sententia sit appellatum quod appellacione pendente suspenditur presumcio et sic non dicitur res iudicata vel sententia.

Per applacom ca non devolvit(ur) ad iudice(m) applacon(is) nisi ple(n)e
ca vera ut in c. ut debitus in p(ri)ncipio ..

Causa applacon(is) in applacone debet exp(ri)mi . in plin de ca p(ro). ut
deferat honor iudicibus de app(ellationibus) c. ut debitu(m) . et iudex possit co(g)no
sc(er)e si et in quo gravavit / et quales aplos dare debet / ut in c. cordi
c. ti. li. vj . s(ecundu)m q(uod) no(n) possit amplius variare / et g(e)n(er)alit(er) in applacone
referendo solu(m) ad acta no(n) sufficit / sed oportet exp(ri)mi ca(usa)m gravaminis
si no(n) fiat no(n) reputat(ur) applans ut in cle. p(ri)mis de app. ..

Interlocutor(ia) lata sup(er) dese(r)con applacon(is) a gravavit non habet vim
diffinitive / cum sit a diffinitiva vel ab exceptione peremptoria ..

In applacone an diffinitiva(m) exp(ri)mens unu(m) gravamen / cum ea tacite
sit et ab omnibus aliis gravaminibus / que ex actis colligi p(ossu)nt no(n) valz
app(ellati)o q(uo) ad no(n) exp(re)ssa / ut in cle. app(ellanti) et in c. cordi de applac(ionibus)
li. vj . ..

Non valz app(ellati)o interposita ab interlocutoria / nulla ca(usa) iniquitatis expressa
/ ut in c. cordi de app. li. vj . ..

In ca(usa) applacon(is) a diffinitiva p(er) auditore(m) cause / vel quemcu(m)q(ue) aliu(m) /
iudicem lata / tene(tur) . t(ame)n / ut in p(ri)ma instan(tia) ..

Triginta dies ad dand(um) et recipiend(um) aplos / curr(u)nt a die applac(ionis)
interposite et no(n) a tempore sc(ie)ncie / s(ecundu)m ostien(sem) / et Genz(elinum) et curr(u)nt de mo(m)ento
ad mo(m)entu(m) et s(unt) co(n)tinui no(n) ut(iles) / q(uia) ad consultacionem et s(upra) de app.
c. restat vide(n)d(um) in medio v. sed nunq(uid) dies / sili(cet) et t(em)p(o)r(e) applacon(is) p(ro)sequ(en)d(e)
s(ecundu)m Genzelin(um) / de mon. lau. in cle. si(cut) de app. et in cle. p(ri)mis . ..

Si iudex dat acta p(ro) aplis vide(tur) deferre videt(ur) / nec o(bstat) licet non /
p(re)feru(n)t ve(r)bum deferimus / satis deferre videt(ur) / et a se abdicare iudicium
et in sup(er)iore(m) t(ra)nsfundere / ad eo q(uod) p(ro)cessus eius / ea(m) post ea de co(n)se(ns)u
p(ar)ciu(m) factu(m) no(n) valz / nisi ca(usa) p(er) sup(er)iore(m) sibi remittat(ur) . de app. c. i.
. circa applaco(n)ibus . li. vj . ..

Processus factus p(er) iudice(m) pende(n)te t(em)p(or)e ad dand(um) et recipiend(um)
aplos no(n) valz / quia pende(n)te dilacon(e) quiescit officiu(m) iudicis / sic(ut) in
in accessoriis ut in c. sup(er)stante de app. et cle. p(ri)ma et cle. q(ue)ru(n)t ..

Iudex pot(est) recipe(re) testes absentes no(n) obstan(te) dilacone / sic(ut) in app(ellati)o(n)e pende(n)te
nichil est innovand(um) / verum est p(er) iudice(m) / nam pars no(n) obstante
applacone aliud pot(est) vti iure suo .. ..

Appellatus in ca beneficiali potest in curia appellacionem prosequi in partibus per suum advocatum inchoatam, etiam si non intimatam dudum, sed de ea constet, etiam iuncto appellante et in absentia appellantis citari potest audiam contradictas secundum pan. c. Bentzius ... statuimus de elect. li. vi.

Tenet diffinitiva sententia lata contra citatum ad domum inhabitacionis potest appellari infra x. dies a tempore sententie notitie sue late, licet dictus ad quod tenet sententia si sol... in ea comparuerit, maxime ab initio fuit personaliter apprehensus, vel quod sol... comparuit, sed quod potest appellari quia presumptive non debet reputari contumax, secundum Innoc. in c. pl. de eo qui mitti. in poss.

Si appellatus infra tempus vel in termino ab homine assignato appellanti ad prosequendum appellacionem impetret commissionem, licet appellans similiter contra eam exceperit et persistat nec exceptionem nec premittat ... appellat. huiusmodi diligentia appellanti prodest appellanti, ita quod si post dictos dies appellat. procedat in ca appellationis appellatus si vult potest defendere se ... de iure ... vult de iure ... c. i. vi. et c. ex ... de re iu... quia si ... vult prosequi alius potest se defendere, ut in c. ... de app. et de exc. ... c. ... de deleg.

Si auditor pronunciat appellacionem desertam et appellantem et iniuriam ... de diligentia appellantis, auditor potest ... ita interlocutoria et non diffinitiva reputatur, ... quod semper potest ... de app. c. ... et c. si auditor li. vi. ... c. i. et ii. de app. ... breviter ... pone.

Post expectata xx. diebus date expectantibus ... statuimus de elect. et si procedat et libellus offeratur sine aliis ... citacionibus per audiam contradictas valet processus, cum tales citaciones sunt de bene esse.

Lapsis temporibus c. statuimus de elect. li. vi. post quindecim infra annum potest appellans appellacionem prosequi in curia per audiam contradictas secundum ard. in c. statuimus sine expectete, quia ea semel est devoluta, nec obstat dicto quia tempora c. statuimus sunt ... tam pro ... appellantis quam appellati ... de app. ... si appellans vellet post annum prosequi appellacionem tunc requirunt nova citacio de eiusdem ...

Utrum appellans a sententia que nulla videtur appellare tenetur distinguitur aut talis sententia est ... et simpliciter nulla tunc videtur appellare ...

qui est aliqua respectu sententie priorie, non in c. ult. de re iudi. li. vi.

Si sententia nulla licet appellari propter dubium ut in c. cum venisset, de eo qui mitti. in poss. et c. ult.

Si appellaverit ab interlocutoria sententia citat. ad audiendum diffinitivam sententiam, prolata ea appellacione ab interlocutoria sententia diffinitiva revocatur ut attemptata, de testi. c. cum venisset.

Si appellacio a sententia diffinitiva in causa beneficiali in partibus interposita deserta, potest per appellatum facere committi et in negocio principali procedere in curia per auditores sine nova citacione, et non obstat desertio, quia semel est causa ad curiam devoluta, per c. statuimus de elect. li. vi. et extra. c. statuimus sunt omnia.

Licet appellacio a sententia diffinitiva in causa beneficiali in partibus interposita et licet non intimata sit deserta, quia appellaverit infra annum et biennium non fuit prosecutus in interlocutoria post lapsum fatalium, pars appellata potest causam appellacionis committi facere et in negocio principali procedere per audienciam contra partem, immo etiam appellantis potest, quia causa semel est ad curiam devoluta, et non obstat desertio ut in c. statuimus supra allegato, nec aliquis inferior se de causa intromittere potest, de app. c. ut nostrum et c. quamvis li. vi., nec requiritur nova citacio, quia c. statuimus citat quorum interest etc. et eciam ipsius appellacionis desertio in curia tractari debet tamquam accessorium quod debet sequi naturam principalis, de re iudi. c. accessorium li. vi. Sed dicit Fobiltz et ego hoc verum si causa appellacionis sit commissa infra fatalia, secus si post, quia tunc non debet per modum accessorii sed incidenter agi de desertione.

Sed vocanda est pars in partibus quia potest dicere de legittime impedimento propter que a neglig. prosecucionis appellacionis excusaretur, de app. exceptionem et cle. sicut appellacionis c. ca. hoc forte poterit dicere se atque misse sententie et appellacionis renunciasse quod potuit, de app. c. interposita et c. sollicitudinem.

Pretera sequitur dicit de appellante infra tempus appellacionem non prosequente sed postea prosequi volente quod appellatus non requirit nova citacione de rigore iuris sed de equitate sic.

In appellacione interposita a sententia super attemptatis lata non habet locum cle. appellanti quamvis auditor potest recipere testes et de aliis que in appellacione expressa generose maxime incidenter, nam licet talis sententia redacta sit interlocutoria, quia per eam non diffinitur negocium principale, habet tamen vim

diffinitiue siue excepcione peremptoria lata / maior si per eam sit restitucio
possessionis adepte / alias vel appellacione pendente / vel post inhibicionem non in . c . de
ad comprescendum .

Judex pronuncians appellacionem desertam / quia appellans non probauit diligencia(m)
suam prosequendo appellacionem / a quo est appellatum . judex appellacionis / potest
reponere partem si vult / ad docendum de huiusmodi diligencia / et remittere eam
ad primum judicem / ut ipse in causa appellacionis quod pronunciauit deserta / per
errorem / que re vera deserta non erat / vlterius procedat .

Si appellans si renunciat appellacioni / vel si desperat . non debet condempnari
in expensis propter appellacionem / ut in . c . ex veniens / de eo qui mittitur in possessionem
et sic non restituat expensas / qui leuiter appellant / licet postea appella-
cioni renunciant / de pen . ex . ii . li . vi .

Judex appellacionis a grauamine / potest licite arrestare / testes a partibus re-
cipere / propter periculum et valebunt huiusmodi attestaciones coram judice / ad quem
est appellatum / ut in . c . cum super / ut lite non contestata / in principio / si pronunciet
male appellatum / si pronunciet contrarium / tunc nunquam debebunt /

Si appellante ab interlocutoria / comminatoria prestacione facta / fuerit post hec aliquem
actum / per hoc non videtur renunciare appellacioni / de test . c . ex veniens / ut si
excommunicatus / post appellacionem petat se absolui / per hoc non intelligitur renunciare
appellacioni / quia bonorum metuum / et ibi tunc nulla pena etc .

Parti appellanti in partibus vnus sunt assignati certi termini / ad prosequendum
appellacionem / primum mensis / alium ad intimandum prosecucionem / sufficit iterum ante
ad prosequendum huiusmodi appellacionem infra primum terminum / licet non intimat
judici / vel licet sigilla / infra terminum non impetret rescriptum sed super hoc tractat
appellacione non in . c . statuimus / de elect . li . vi .

Si assignatus est certus terminus in partibus / ad prosequendum appellacionem / suffi-
cit appellanti / infra terminum iterum ante / sicut si assignetur terminus
medius ad prosequendum / sed eciam ad producendum / apostolos effectus / tunc non
sufficit / itinere arrepto / nisi sequatur . realis presentacio vicecancellarii
vel locumtenentis . si eius copia potest haberi / alioquin fiat presentacio in
valuis palacii ut moris est / Denique si in curia sit appellatum / tunc requiritur .
maior diligencia / secundum glossa . et spe . ti . de app . § . tunc vero sunt
Sed si assignauerit terminus ad finiendum / tunc eciam verbum finiendi / fiat etc.

in ipse ponitur et sicut iniustum, continue ad iter arripiendum, quia inferior non
pot imponere legem superiori nota in c. ex insinuatione de maio. et obe.
c. in inferior / n

Auditor cause appellationis deserte a diffinitiva pot. pronunciare appellationem desertam
licet eam desertam in commissione non exprimat. et etiam confirmare primam
sententiam si voluerit, potissime si in commissione negotium principale sibi expresse
committatur. nam ex quo transierunt iniuria iudicata et tempora absolutionis
sunt lapsa, et per sententiam confirmata, ut in c. personae et c. cum sit de
app. & ideo non male facit confirmando / n

Fatalia ad prosequendum et finiendum appellationem a diffinitiva statuta
non currunt agenti super attemptatis. Secus si scriberet in attemptatis
quod tunc sibi non impedimentum praestitisset et dolose cessisset, et tunc
dolus et fraus sibi prodesse non debet de rescriptis c. actum ex tenore / n

Tempus fatale dicitur tempus x. dierum ad appellandum. Item tempus ad petendum
apostolos. Item tempus praefixum ad prosequendum. Item tempus ad petendum
super apostolis competentibus quibus non servatis appellatio dicitur deserta. n

Appellatio in causa beneficiali pot intimari appellato per quemlibet etiam non habentem speciale
mandatum ad hoc, dummodo constat de appellatione et intimatione nam sufficit qualitercumque
in notitiam appellati devenerit fore appellatum ff. de pre. he. l. Item veniat. §.
post petitam et in cle. tam in fi. quae incipit cum dicere est de rescript. in prin.
vers. n

Processus factus per iudicem a quo est appellatum post inhibitionem est nullus
etiam si pars appellationi renuntiet et tacite vel expresse per regulam
[illegible] ab inferiore. de elec. c. auditor de rescript. c. Rodulphus et c.
[illegible] de iudi. et c. exhibita de exceptionibus [illegible] [illegible]
[illegible] revocata [illegible] quidquid postea [illegible] n

Appellatus in causa beneficiali in [illegible] prima [illegible] appellationem vel [illegible] personaliter
citata est appellatio [illegible] cle. eam si procedit per audientiam et [illegible]
[illegible] quod eum pot ab [illegible] appellare infra decem dies appellationem
[illegible] non [illegible] Secus in appellante qui de [illegible] non
potest quia [illegible] statim [illegible] in c. statim super verbo
infra mensem / n

Iudex [illegible] inhibuit, [illegible] post pronunciavit male appellatum
et remittit eam ad primum iudicem, primus statim pot procedere etiam

si sit appellatum · supra · donec inhibeatur / de novo de app · c · ut debitam · nam
ex quo / post sentenciam causa sit remissa / sublata erat omnis inhibicio / illa
appellacio de ultima quia hic probabilis causa non in c · dilectis / de app · n(

Item / qui dicitur / per ea que fiererunt post appellacionem ultimam / sunt nulla
intelligitur / quod carent viribus effectus / ut in c · ut nostrum / de app · / Item excommunicatus
non potest appellare extra iudicium · secus in iudicio / non in c · bis / de app ·

Capitulum non solum / non habet locum / in sua expectacione / in parte dicta lata / quo
ad revocacionem / attemptatorum / de quo in c · venerabilis · § · porro de sen
ex · li · vj · n(

Si appellatur a iudice expectante / vel remittente / parte que non reddit
libello / et iudex appellacionis inhibet / primo iudici / processus postea factus
per primum iudicem nullus / ut in c · ex non solum · § · ij · c · et · romana · § · si vero · n ·
tamen secus diversa / a negocio principali · que sic ante negocium principale

Appellatus non potest prefigere / nec restringere terminum appellacionis / ad prosequendum
appellacionem / sed appellatus · sit / dicitur non ultra annum terminus eius / qui a iure
indulgetur · incipit currere / donec ille terminus elapsus fuerit / cum
infra eum non posset procedere / etiam si velit / ut in c · oblate · que in predicto
non currit prescripcio / sed appellatus · potest appellare appellacionem / et petere ut in
non currit prescripcio / sed appellatus potest / vel deducit
fra dum iure veniat / ad omnibus actis / nisi forsan · c · cordi · vel dicitur
facimus eius esset / appellans si ipsum / actendo nisi dum iudici si posset
teslo · in c · prosonat de app · c · c · ut sit romana / c · c · ex confirmacione
et · c · oblate · c · spe · in ti · de app · § · qualiter vero / sed · tantum et
tunc teneq optinuit vim prescripcionis n(

Appellacio alternativa valet / puta / ad papam / vel archiepiscopum / secundum spe · ti de
app · / § · nunc tractemus · vero · sed pone · n(

Absens indefensus / et prescripcione · contumax / non appellatus · infra decem
dies / a tempore noticie non potest petere restitucionem / in integrum / ad appellandum
infra illud idem tempus / quod quidem superest / veniendum ordinarium /
non est remittendum ad episcopum diocesanum / de officio iudi · ordi · c · ij · n(

Licet appellacio interposita / ab interlocutoria / vel diffinitiva per partem posset
remediari / sed simpliciter non debet / non in c · multiplici in glo · de decimis

sum Hostiense et hoc intellige de renunciacione expressa per pactum. Sed quid
sum de renunciacione tacita, puta si post interlocutoriam contra me et ego infra decendium
michi datum ad appellandum, comparco coram eodem judice et produco testes vel
aliud actum exerceo, videtur quod renuncio appellacioni. Inn. respondet quod per talem actum
renunciatur appellacioni. Inn. respondit de offi. dele. c. quanto, de app. c. sollicitudinem, de rescriptis
c. ad Wormaciensis. Et multo forcius respondet quod facilius renunciatur iuri
quesito quam querendo. ff. de acquir. her. l. is qui, de in integrum restit. quemadmodum, de
app. c. constitutus, de prebendis c. si eccl. vi. li. ij. de concess. preben. c. si e.
li. Preterea hoc videtur expressum in l. ad solucionem C. de re iudi. ubi
dicitur quod si condempnatus petat tempus ad solvendum, eo ad quod est condempnatus
videtur acquievisse sententie nec potest appellare. Sed Jo. an. in c. sollicitudinem supra
ius allegato, quod ibi expresse renunciavit appellacioni et potuit sententie acquie-
uisse. Sed hoc non tunc causa quod lex gaudet simpliciter quod infra x. dies sit licitum
appellare in hanc partem videtur declinare Jo. an. super verbo renunciare
eo tenet in c. quod ad consultacionem super verbo recipiente. Et Jo. an. in c. si
a iudice super verbo tenen de app. li. vj. ad quod concordat hostiensis distinguit
dicens aut iste actus quem facit condempnatus infra x. dies continet interlocu-
toriam contra ipsum latam aut non. Si continet, tunc non potest postea appellare
quia videtur agnovisse et interlocutorie acquievisse per l.
ad solucionem antedictam. In secundo vero casu contra opinionem Jo. an. contra hostiensem
sentenciam prout supra est tactum, dicens quod si actus tendet ad
declinandum iudicium iudicis, quod tunc non renunciet per ipsum actum appellacioni
ut pater Inn. respondet de quo post ex. per an. in c. si a iudice
de app. supra alle. Verius si non esset talis actus declinatorius
iudicium, sed potius approbatorium, puta si producuntur testes in negocio princi-
pali ut in dictis c. quanto et in c. ad Wormaciensis et similibus supra allegatis.

Si appellantes petunt apostolos licet non instanter et iudex deserit et tunc
ad prosequendum, persequitur, quia pars acceptat, valet non obstante quod apostoli
non fuerunt cum debita instancia petiti salvo unico contrarium. Jo. an. scribit
cle. c. 1 uno de app. Racio est quod apostolorum peticio cum tanta
instancia debet fieri ut debitus honor iudicibus deferatur, ut
propterea moveatur ad revocandum gravamen si gravaverint

Alia

Si pendens appellationis partes per me cum protestacione in qualibet faciat per me et non aliis neque ultra si aliqua contradictio mea conficit et faciat contra me ista michi non nocent propter protestacionem premissam que contra procedit mihi ut in c. cum ex de consti. in si contenta in appellatione sunt vera narrata tunc pars et non sua nec dispositiva quo michi probat de preml. c. ex speciali li. vj. Vera si esset appellatio pura vel instrumentum predicti quia tunc illis stantibus contra me Et non possem recipere partem per me et partem contra me secundum Innoc. in c. cum dilectus de except. de fide instrum. c. Inpugnan. et de rescript. c. in olim.

Institus dilecciones in cau. in prosequendo non erit ratio pone totum tenorem commissionis que portat in iudicio sed sufficit quod sit alicui tenoris dummodo noua persona sunt eadem et iudex a quo fuit appellatum per que apparere potest voluntas appellantis volentis quia hec eam mente potius considerandum est quam verba de ver. sig. intelligentia et c. sicut sed hec tamen mente quam verba.

Si appellans post terminum assignatum appellationis ad prosequendum appellationem impetrat commissionem virtute cuius partes dicitur ad videndum eam et postea appellatus docet de diligentia per certitudinem per eum sua in sua tamen sub perpetuum videtur processus habitus virtute commissionis quia ex quo appellatio perdita non fuit de facta utraque parte potest tamen procedi per c. oblate de app. et c. ex insinuatione et sic diligentia appellantis post appellationem.

Si possessor bonorum appellat ab iudicio a publicacione processus adversus sibi impetrantis appellationem et in appellatione dicit processus adversus a xiiij diebus per predictos cit. ad suam notitiam devenisse et infra predictum appellasse et tamen est processus adversus de nouo citari facit. cum auditor habet commissionem de speciali mandato cum potestate citandi in curia et extra ne processus valeat quia ubi deest fundamentum etc. j. q. j. cum paulus de pre. non hap. c. vtrimque et quod contrariatur habetur de pbta c. eam ij. q. j. not. in prin. de consti. c. ecclesia de ma. et ob. mentionem de eo poss. et prebende c. j. i.

Si appellans a certis processibus post et quam appellationem in partibus iurisdictionem est appellatus et post hec videt in ratione facit processus excommunicationis et commune processus extendendo et aggrauando et appellans obtinet tamen commiss.

in curia neglexerunt vigore huiusmodi commissionem potest q(uod) app(ellatio)nem ab sententia
perdere q(uia) licet videbatur non detulisse app(ellati)o(n)i parti adverse contra quo obstat
et licet prosequitur causam suam recipiendo possessionem absque tamen violentia et
propter fructus ista tamen non veniret revocanda per modum attemptati nisi
ante omnia doceatur de validitate cause app(ellatio)nis extra iudicialis et an diffinitivam
interpositam . ar. contra q(uod) le(gitur) et no(tatur) in c. non solum . § . fi. li. vi. de app.
et c. si postquam de elec. c. li. q(uia) non dicitur innovare sed antiquum
ius continuare et conservare quemadmodum . sed pro . ar. c. ii. ut lite pen(dente)
nisi iudex detulisset app(ellati)o(n)i et remisisset causam ad curiam tunc secus
q(uia) tunc ea est in membris superioris et manus inferioris sit clausa

Item app(ellatu)r a diffinitiva sententia lata in partibus in causa beneficiali et
desertam app(ellati)o(n)em per utramque partem et post fatalia app(ellati)o(n)is impetrat
commissionem super desertione app(ellati)o(n)is in curia dubitatur utrum app(ellat)us debeat
citari in partibus ad dicendum contra hanc commissionem et dicendum
de deliberatione vel an possit procedi contra eum per auditorem super quo erant
doctores varii aliqui dicebant quod si per causam app(ellati)o(n)is devoluisset negotium
principale ad curiam quia tunc posset procedi per audientiam super desertione
tamquam super accessorio quod sequitur naturam sui principalis de
regulis iuris c. accessorium li. vi. Et aliqui doctores dicebant contra
si causa app(ellati)o(n)is fuit commissa infra fatalia secus si post quia tunc
non est per modum accessorii sicut accidit hic . de desertione
et vertenda est causa in partibus quia forte vult tempus doctore
de impedimentis legitimis propter quod a negligentia potest eum excusare
de app. c. ex ore et cle. pastoralis de app. c. ii. vel forte potuit dicere
et probare se acquievisse sententie contra eum in partibus late vel app(ellati)o(n)i
renunciasse quod potuit de app. c. interposita et c. pastoralis et in
hanc opinionem declinavit maior pars dominorum. Item app(ellati)o extra
iudicialis hic renunciata post causam lis fi(nit)

Per iudicem app(ellati)o(n)is ab exceptionem suam super qua dicitur non
constare de potestate exceptoris vel eo modo expressisse et sententiam per
se lata in istam latam non datur inhibitio nisi docto de causa appella-
tionis et de premissis aliqualiter in appellatione expressis

Ab exequtoria non est appellandum nisi modus excedatur et nisi quis renunciat appellationi ut in l. finali. C. quorum appellationes non recipiuntur et ff. de appellatione recipienda vel non. ibidem l. ii. et c. i. Si quis pressus de appellatione recipienda de re iudicata c. quod ad consultationem etc.

Pena renunciantis appellationi est quod processus qui alias forent invalidus erunt validus de appellatione c. ut super. li. vi. nisi sententia ipsa esset nulla etc.

Si officialis episcopi quittat vices suas in totum quo ad unam causam a sententia eius delegati appellandum ad episcopum vel officialem secundum Jo. an. et archidiaconum in c. ii. de conseruatoribus li. vi. quia licet officialis episcopi quittat totaliter vices suas in una causa nichilominus remanet iudex ordinarius in omnibus aliis que ad iurisdictionem eius data est, et eundem conservatorem licet episcopus de appellatione c. Romana et c. ii. de conservatoribus li. vi. Sed archidiaconus in c. i. de officio vicarii li. vi. secundum verbo generale dicit [illegible] remisse tenetur appellari ad primum delegantem ut in c. dilecto de appellatione et remittit ad no. per eum in c. delegatus de officio delegati li. vi. vide tenent illam glosam veram etc.

Victor potest appellare a sententia qua iudex non condempnat victum in expensis quas actor non petiit in libello quia regulariter victus victori debet eas et condempnari in expensis ut in l. properandum C. de iudiciis de penis calumpnie etc.

Si appellatum sit contra diffinitivam sententiam ab aliquo gravamine etiam vero et iusto et nichilominus contra diffinitivam feratur et postea articulis pendentibus appellationis sive gravaminis alterum alteri auditori quittatur et petatur procedi et pronunciari super dicto gravamine pars illa dicit petens non esse audienda nec de illo cognoscere et pronunciare. quia dicit sententia interim fuerunt efficaciter exequtioni demandate per cle. ut calumpnie ii. [illegible] de re iudicata vallegatur glo. Jo. an. plus et an. plus [illegible] dicit quod istius exequtio non impedit prosecutionem appellationis nec potest contra ultimam sententiam a gravamine dicendum tempora appellationis non sunt elapsa que re illa alibi posuit sicut si primo debet fieri exequtio et postea dicti appellationi prosecutio sed hoc videbatur quod non per cle. Quamvis de appellatione nec per li. [illegible] continuacionem prosecutionis et pronunciationem impedire exequtio sed ipso facto si pronunciatum fuit male processum et bene appellatum tunc retractabitur per eam nullitatis in diem

predicta sña post dictam appellationem lata secundum communem opinionem et quemadmodum
scriptum est ibidem de elec. c. qualiter de pen. c. auditis. de re iudi. c.
pastoralis. in cle. Unde vero dominus diffinivit ex quo predicta conniventia
et fraudem timebat, validitate dicte sententie quod super illo nullo modo an
valem et efficacem, exemptionem predictorum dicta summarie deberet audiri
et quod melius et tutius esset supersedere conventionem et prudentiam audire
donec essent predicte sententie exemptionem demandate, prout vim cle. audire
in princ. et circa ad eiusmodi cautelam de testibus c. auditis in cle.
postquam sententia appellatione a predictis gravaminibus an placeat dicte sententie
diffinitive non sunt commissa, vel pendente dicebat. quod si dictus pedetur
tunc aliquem dominum bis dubitabat aliquem non primo eorum, quod super dicebat.
p. n. rp. cle. ut calup. audiri per eius intellectum vide ibidem Jo. an.

Iudex a quo est appellatum post dedit appellationem, potest tria dic partibus
prefigere terminum ad prosequendum appellationem ut in c. ad appellationem. scholis de app. li.
vi. super verbo appellationem Et ibi videtur tenere Jo. an. et dicunt aliqui
doctores quos non nominat tunc quod non quod per delationem videtur habere,
cum tamen accessorium quod principale negotium in superiorem transtulerunt
ut. C. de app. c. dilectis. §. preterea, vel appellantis sine termino quod
statim habet terminum sui C. de app. ad sit .

Si post appellationem a diffinitiva an datum apostolorum et terminum assignatum
ad prosequendum, pars petat committi causam et post dacionem et
assignationem predictorum non facit aliam diligentiam, forma sufficit
itaque appellatio non dicitur deserta, nam ex quo in eo tamen appellatus defert
et terminum statuit ut. ij. q. vj. §. biduum de app. c. ad sit statim
potuit prosequi de app. c. oblate ez q. et supra quod apostoli sunt pro
appellationem ut in c. cordi z. c. ab eo. li. vj. et in cle. quis eius
non autem fecerunt apostoli petiti pro vestro appellatione aut non, in primo casu
si fecerunt. petiti et tunc ad dandum et recipiendum apostolos per
iudicem prosequens an datum eorum, vel potuit vel debuit fieri
per partem vel iudicem, tunc offerendo pendente termino conquestus de
app. c. sicut in secundo casu si non fecerit petiti, non reputabitur ad
huc appellatione quod super eo quod non erat adhuc in termino nam ~~vel potest~~
nichil potest fieri vel impetrari, de desertione impetr. c. ad desse-
rendum cum allegationes ibidem et Gofr. C. de commissionibus

Capitulum oblate

Capitulum oblate de app. non habz locum in curia ubi statim datz a plis parte app. q impetrat commissionem ad certain nos sup app. victore cuius commission tenetur procedere sz cum committit causa ex curia tunc impetrans habet quis volt nec contradicit. in audientia contradictas vel alio vano ut lite ticius finis imponatur de dolo. z contu. c. fi. de rescr. c. audits in cle. n

Si a sua que ipso iure est nulla appellat. z app. deseri. sup illa pot primitari et postea app. tota effectu opam pot primo cum appellacoy ad curiam devolvebat nedum app. sz etiam negocium principale maxime si delatum erat p judicem ut probatur in sto de app. c. sepe c. salius z. c. ti. c. ordi. li. vi. sio p eam parte app. ad curiam citabi. tercio q in eum app. potest pot at app. consequi nullitatem sue a qua appellauit no p primo. in c. dilectus de app. q non potat sed erat desta n

Si judex a quo detulit et dey ad prosequend assignauit postea etiam de consensu parcium no pot reassumere cam licet app. no sit suprom putata uel p ipsa recepta ut in c. ut nunc de app. z. c. in app. simol. h appet expsse q p delacem judicis transfundit. tota iudicio in superiorem in tm q de illa ca se intromitte amo no pot nisi p superiorem remittat. que remissio censetur ratione commissio et in eum istud nove et antique commissiones perde pot et consentire parcium quo ad h nichil operatur. qz pactu privatorum rc. de foro. cpt. c. si diligenti. ff. de iur om judi. l. si conuenit sed ad ordinarium uel ad alium judicem qui pot adiri p suum querelam potest partes redire no obstan delacoy ar. c. i. de foro cpt. et c. Romana de app. li. vi. n

Si appellat. per unam partem tm a diffinitiva sua pars appellata pot petere a judice app. primam suam supplere et punitam sub commissione in p. de officio deleg. c. tu cognoscat de jud. jud. c. veniens nam ex quo sunt p unam partem app. a tota sua a q appellacio ipsius effectum suspendit. ff. de appell. l. i. demum nrs c. veniens et sicud petitur per appellantem totaliter infirmari

sen parte adversa potest petitionem confirmari et suppleri omissa
que forte in prima instantia non fuerunt adeo plene probata sicud in secunda
questione etc. quia primo judici non constat plene de facto sicud secundo
Item ar̄ supra ar̄ omisso judex appellationis potest pronunciare de facto
et cum solute C. de tempore app. l. prohibent. Quia sicut judex potest eam
in parte confirmare ita et ille addere et supplere ut in dec. Raymundi
et Reynaldi Ex quo quia pars appellata non appellavit a sententia videtur acquie-
visse sive eam ex toto tamen appellasset tunc vel non modo potest
petere nisi simplicem confirmationem illius de re judicata c. ad confirma-
tionem de testi. c. fin. de app. c. cetacium li. vi. et post videtur
textus de testa. Raymundi et Reynaldi in quibus per utramque
partem fuit appellatum et ita judex causae appellationis ubi supplevit addidit
et subtraxit tamen sive quod alias non potuisset et videtur quod judici non
licet supplere de facto sed de jure ut C. quando de facto et non proponi fuerit
optimo l. tot ff. de app. et de offi. dele. c. cum contingat et non in
c. cum debitus de app. quia judex appellationis dictaverat potest et debet
pronunciare sententiam justam vel injustam et nil aliud continere sunt
per omnes doctores determinatum communiter et dictum est –

Quando judex est absens sufficit appellare ad domum suam in presentia
notarii et testium cum protestatione de absentia vel metu non pro so. an.
et arch. in c. appellationis de app. super verbo judicii li. vi. sive an domum
quia nullus debet intrare domum alterius eo invito quia domus est
tutissimum refugium ff. de in jus vocando l. plerique Ex aliquibus
tamen videbatur contrarium quod si appellans fuisset ubi erat auditor in
loco bene distante a domicilio suo per duas dietas et sic debebat
appellans ivisse et ad locum infra predictas dietas perivisse sed hoc non
fecit nec predictam appellationem predicto auditori quem potuit fieri tamen
videbatur appellationem renunciasse ex p. c. cordi. et c. ab eo de app.
li. vi. insuper cle. quamvis et c. ti. fuit determinatum contrarium nam licet
jura volunt quod coram judice sit appellandum ut debitus honor de-
feratur ut in c. ut debitus de app. et ij. q. vj. si bidum et ibi
per Jo. de app. c. suggestum prout constat tamen hoc est intelligendum

si habi(t)i pot eius copia et in pr(esen)cia no(n) c(er)to vel villa sub v(er)ba ut
in dev. c. § biduu(m) vel nisi iustus metus appellante(m) excusat
ut in c. fi. de app. Et si iustus q(ui) no(n) tenet(ur) ip(su)m adire p(er)
p(ro) ap(osto)lis dand(is) cu(m) sit petend(i) temp(us) et loco co(m)munis ac h(abi)t(is)
locis videl(icet) domicili(is) sunt co(m)munes ubi appellant infra tempus
debitu(m) et ap(osto)los instanter petit q(uo)d app(ellati)o(n)es no(n) renunciant q(uia)
iuribus h(uius)mo(d)i succedentibus satis fecit Item ap(osto)li sed p(ro)p(ter) appellac(i)o(n)em
et de eius forma q(uo)d q(ui)libet app(ellan)s tenet(ur) infra xxx dies ad debita(m)
instan(tiam) pet(er)e alias videt(ur) app(ellati)o(n)i sua renunciare immo no(n) reputabit(ur)
app(ellan)s ut in cle. q(uonia)m c. ic. ordi. et sive iudex appellac(i)o(n)em
recipit sive no(n) semp(er) ap(osto)los tradere et dare tenet(ur) p(ro)ut le. et
no. in c. ordi. c. ic. sup(ra) de app. li. vi.

Ab officiali et vicario ep(iscop)i h(abe)nte sp(eci)alem p(otest)atem (con)ferendi
b(e)n(e)ficia in illo actu ad ep(iscopu)m appellatur q(uia) h(abe)nt collac(i)o(n)em b(e)n(e)fi(ci)a
rius ep(iscop)i (con)tendit(ur) q(ua)l(ibe)t in sp(eci)alibus facere no(n) pot sine speciali
mandato et (com)missio(n)e ep(iscop)i de offi. vica. c. fi. li. vi. Cu(m) i(gitu)r
h(uius)mo(d)i collatio no(n) cadebat in sua g(e)n(er)alem p(otest)atem vicariatus no(n)
pot p(ro)p(ter)ea ad h(oc) censeri ad (con)ferendu(m) s(ed) censet(ur). unu(m) sp(eci)alis ke
sine tac(ita) (com)missio q(uo)d si ep(iscopu)s vel suus g(e)n(er)alis officialis aliu(m)
faceret c. ab illo app(ellatio)n(em) (con)tingit ad ip(su)m ep(iscopu)m vel eius officiale(m)
possit appellari ut in c. dilec. de app. c. c. ii. de (con)fe.
li. vi. Et p(er) Jo. an. pan(ormitanum) Gentz c. q(ui)bus in cle. ii. de rept(is)
v(e)l ponit dominu(m) m(agist)r(um) vicariu(m) ep(iscop)i in sp(eci)alibus deputatu(m)
ad iurisd(icti)o(n)em facit p(er) dicta gl(ossa) c. c. a collac(i)o(n)e de app. li. vi.

App(ellatio) in ca(usa) b(e)n(e)ficiali post lapsa t(em)p(or)a c. statuimus de elec.
pot infra an(n)u(m) (con)tendit(ur) cu(m) sua app(ellatio)n(e) p(ro)sequi in unu(m) et
p(ro)cedere p(er) audienc(iam) (con)tinere q(uia) app(ellan)s aliquotiens sedem s(e)c(un)d(u)m
in dev. c. statuimus q(uia) ca(usa) s(e)c(un)d(u)m est devoluta no(n) obstat
dec(re)to q(uia) t(em)p(or)a c. statuimus sunt g(e)n(er)a(lia) tu(m) pa(rti) appellanti
q(uam) app(ella)to h(abe)tur eciam sup(ra) e. ti.

Appellans c(ausa) p(ro) iudicialem in ca(usa) b(e)n(e)ficiali s(e)c(un)d(u)m c. statuimus et
intimans adv(er)sario suo appellac(i)o(n)em s(e)c(un)d(u)m cle. cum c. app(ella)tus i(n) co(n)tinuam

BIBLIOTHECA
UNIV. JAGELL.
CRACOVIENSIS

appellantis prosequitur et reportat sententiam pro se appellatus non potest appellare
infra decem dies a tempore late sententie quia maior est contraria
actione quam rei de do. et contu. c. cum [et] c. per tuas et ff. de actor. li.
vi. Verum in appellatione. Et sic venit hic utrum contrarius audiatur appellans
verum est de verbo vero et non de facto. Sed aliquibus dominis videbatur
contrarium nam in iudicijs servanda est equalitas ita quod non debet
licere actori quod reo non licet nec econverso de nu. per c. ... et ij.
de reg. iur. li. vi. non debet. Sed licet nullo sic perdit in alicua
parte appellare in causa beneficiali et sunt contra eum sententia. ipse de stilo
et more curie infra x. dies a tempore prolacionis sententie potest appellare
quam et appellans quod tamen non est de iure. Quomodo appellatio debite intimata sit
impetrantis forum ele. audiri quod verum contrarium non audiatur appellans
ut non expresse. Compostella c. archid. in dec. c. statuimus.

Appellatio ab electione provisione et postulacione alicuius facta audienda
fienda una voce sine scriptis licet in primo pro appellante interposita non
valeat nec devolvit quia in appellationibus interponendis impetrantis c. statuimus de
elect. requiritur forma c. cordi. de app. quia debet fieri in
scriptis. Sed aliquibus dominis videtur quod quamvis alleius unum non audit in c.
cordi. de app. super verbo primum cum sine ubi archid. videtur
dicere quibusdam et quomodo appellatio ad sedem etiam sine scriptis
et licet etiam nullam causam assignaverit nec apostolos petierit procedere
potest in causa appellationis ut c. alle. c. sicut et c. Roman. de sen. excom.
et de app. c. ad appellationes. formulas li. vi. ex quibus dominis videtur quod appellatio una
voce interposita etiam si non sit scripta et nulla causa assignata devol
vat totum negotium principale ad curiam quod intelligitur verum si iudex
huiusmodi appellationem recipiat et ei deferat tunc enim per huiusmodi
delationem a se iudicium abdicat et totam suam potestatem in superiorem
transfundat et sic loquitur glosa allegata per archid. et etiam
innuunt sic dicunt. Secus vero si huiusmodi appellationi non deferret unquam
talis appellatio devolveret quia esset manifeste frivola per quam
videtur ad curiam nullum negotium devolvitur ut in c. ut debitus
de app. et melius in c. quia de elect. li. vi. et ibi textus clarus.

a speciali delegato episcopi vel eius vicarii generalis ad quem licet eorum appellari
sed super collatione beneficii vel alio articulo specialiter sibi commisso, tamen ad
episcopum appellatur, tamen non in hoc sed in generali commissione veniret. Omnium
predictorum cessatur. –

Si binis ex tribus iudicibus datis cum clausula quod si non omnes etc. subdele-
gat collegae, cum clausula donet etc. vel unus committit vices suas
non in totum ab illis duobus appellari ad papam, ut in c. si delegatus de
offi. dele. li. vi. Et fuit dubitatum utrum valeat huiusmodi appellatio
et causa dubitandi fuit c. si delegatus in fi. de offi. dele. li. vi.
propter verbum debebat ibi positum, quod importat necessitatem. de sen. ex.
c. ut fame, de app. c. oblate, et no. de sta. mo. c. i. super verbo
debebat in cle. et postea in dicto c. si delegatus in glo. fi. in principio
volebat archidiaconus dicere huiusmodi appellationem non valere, nec processum habentem vigorem
eius, etiam si de hoc non esset exceptum, tamquam factum ab eo qui non est
iudex competens. alle. no. per Inno. c. ost. in c. responte de sponsalibus
et in ce[teris]. archidiaconus in aliis inferioribus iudicibus ad quos non potest
appellari omisso medio. Contrarius vero in principio, prout le. et no. in c. dilecti de
app. et ideo concludit archidiaconus et Io. an. post eum contrarium tenent et valet
appellatio interposita ad papam omisso delegato in tali casu. Si delegantis
et tenebit processus si non excipiatur, pro quo alle. no. per Inno. in c.
cum Bertoldus de re iudi. in glo. ordi. et remittit Io. an. ad ea
que ipse notavit ibidem super verbo ad nos, et in hanc partem
omnes declinant, et predictum c. si delegatus intelligunt de unico
iudice delegato subdelegante alteri et non collegae suo. Secus
vero in duobus vel tribus delegatis committentibus vices suas
non in totum aliis collegis suis, tunc enim propter huiusmodi importunitatem dicebat
licet quod non liceret alle. de cons. c. ut al. c. aqua et c. c. ti. c. i. li.
vi. quo facit no. per Inno. de pben. c. cum in principio et de elec. c.
statuimus per eundem, precipue ubi in mihi non sapuit, quia non
vidi neque video rationem diversitatis in primo et secundo casu non nisi
huiusmodi iudicium delegatorum an plus noceret quam prodesset de offi. dele.
c. super quoniam §. si vero et c. cum super e. ti. –

Si appellatur a gravamine ante sententiam diffinitivam et committatur

causa appellationis huiusmodi gravaminis alium alteri auditori non potest, preter
appellationem attemptata, litis pendentia coram primo auditore a quo fuit emissa appellatio
per renunciationem pro auditore dato, nisi appellationis gravaminis nisi essent atte
mptata post appellationem, ut eo in parte et sibi commissum de iudi. c. ex
hibita de reptis c. Radulphus de except. c. dilecto, vel nisi essent attemp
tata post inhibitionem per ipsum factam primo iudici de app. c. Romana
et ii. non solum ff. li. vi. sed etiam de nullo alio possit cognoscere
nisi de gravamine in appellatione expresso ut in cle. appellanti de app. et hoc non
fuerunt expressa nec commissa sibi quia etc. pro predicta attemptata videntur
concernere principalem causam qua non habet nisi in eventu de app. c.
ut debitus, puniendo ipse male processum et bene appellatum cognoscat
de aliis attemptatis, alioquin causam remittat primo auditori nisi
non m. c. ut debitus de app. et ii. cum in contra et c. Romana c. ii.
li. vi. n.

Si iudex appellationi et apostolos petenti cum debita instantia prefigat certum terminum
ad dandum et recipiendum apostolos in quo appellans petit apostolos, et iudex eundem
terminum ad aliud certum diem prorogat, in quo nec appellans nec appellatus comparet
nec iudex dat apostolos. Dubitatur de duobus. Utrum appellans in termino
prorogato non comparendo nec apostolos petendo videatur appellationi sue renunciasse.
Secundo utrum iudex non dando iurisdictionem suam amiserit, et an quod rectius
fuit eius processus postea per eum habitus, sed primum omnes domini dicebant
standum glo. or. Jo. an. in cle. quamvis super verbo vi. in quo contra parti.
pro omnia et clarius loquitur. Videlicet quod licet tutius sit quod appellans in termino
prorogato iterato compareat non tamen de iure tenetur. plus petere apostolos licet
oblatos tenetur recipere, sufficit enim una vice ipsum petiisse et sic
negligente vel renunciante dici non posse, et hoc dicit pan. satis
colligitur de mente ipsius dec. que de ecto termino non loquitur. Interest
enim appellantis ne tempora currant in eodem nam ex quo bis cum debi
ta instantia petiit, iuri suo constitutioni satisfecit quod negligens
dici non potest, absurdum enim esset si in predictis dec. appellationi singulis
diebus tam primo et pluribus diebus honeste dici posse ad dandum compelli
et petendum astringi et arctari. Item pro eadem motiva fuit determina
tum de termino anticipato per iudicem ubi quia iudex assignavit terminum
suum sive ultima dies termini sui ad dandum et recipiendum apostolos voluit

autem dare predictum terminum iud in quo app^{nte} in^{nte} · contente iudex dat
aplos refutatorios et in continuam citatione et non contente tunc nec post
in termino iud · fuit dubium utrum app^{nte} renunciasse appellacioni sue / Et
fuit conclusum quod non / Et quia stante in termino prorogato non tenebat
petere per sententiam supremi allegata ita nec in anticipata / quia stante iudex
potuit prorogare ita et multo forcius ar. no. in c. nisi sit de app. et
de sen. et re iudi. quod ad consultacionem / Et etiam quia in tali iud primo
sibi prefixo etiam non tenebatur · concurrit nec petere aplos · cum daret frustra
eum quem petat et continue hz de iudi. c. examinata / Cum similibus
In secundo dubio dum erant varii assuerunt pedire non dante aplos
in termino prorogato relaxationem ... amisisse / Et ita quia non fuit
in ipso termino debite per app^{nte} requisitus quod velit constitui ut supra c.
ab eo / de appell. li. vi. / Et quia totus terminus iud sibi cedat / addendo aplos
adhuc afferre et dare potest / ut sit in similibus iud / et sic iud^{o} eorum
in totum non compareant / nec passus esse impeditus primo forte s^{m}
pan. ut c. app^{nte} tenebat eos recipere post terminum iuris / ut dentur ad
instructionem superioris / sed si non recipit eorum ... / ante
... cle. in fi. app^{onem} suam ... posse et pedirem post
terminum aplos dante iud^{onem} in negocio pri. amisisse per dictum ut
supra li. vi. de app. c. per quam / et c. decernimus ab eo c. ti. primo in cle.
... in fi. / clarior pars / et sic omnes in predicto s^{o} dubio tenuerunt
et concludendo diffinierunt / auditore non dante in s^{o} termino per ipsum prefixo
debite per app^{nte} petitis ... amisisse et processum postea ...
non valuisse / Et hoc quia nec illi termini fuit partis ad petendum sed
etiam iudicis ad tradendum assignatus ut in dicto similibus et no. ... an in
cle. ... sed verbo tempore eius pan. ibidem / Sed iud^{o} non tradidit requisitus
pende est ac si expresse denegatus fuisset / per si. cle. antedictam / sed
si eos denegasset iud^{onem} amisisset ... nec dat aplos postea
iud ... sine nova commissione recuperaret / ar. c. cum
app^{o} frivola in fi. de app. li. vi. / Semel enim contracta iud^{o} non
reuniretur ... de cons. di. iiii. quod ff. de solu. l. quia ... Et ideo
Imputet enim sibi quod se ... abeunando ad ... actum ... potuit
sm pan. ... favore respirat per l. quod favore c. de le.
et in rescr. ... c. quod ob ... li. vi. Nec habet locum in hoc casu /

materia purgacionis quo ad recepcionem iudicum aut validacionem processus
habiti postea, licet bene quo ad restitucionem supradictorum illos potuit dare et mittere
per decretum remittere positum in fine ut supra allegatum. Ex qua conclusione sequitur
quod si iudex in termino primo per eum prorogato illos dedit etiam petenti in promptum
eodem termino et recipiente quod nichilominus iudicium annullat, quod tamen
non sonat, licet textus sit clarissimus in dicta cle. quamvis, quod si iudex inito
ff. si. et glo. super verbo expresse et sequenti sequitur, cum concepte expressis
et verbis. Una alia glosa prima facie, quod licet pars in termino prefixo apostolos petat
quod iudex nichilominus illos dare tenetur et ultimo me se addit offerre
quod si non fecit desinit esse iudex, nam secundum aliquos sufficit perpetuis
sine requisicione qua fecit appellantem tempore appellacionis. Sic attento eciam quod
ille terminus prefixus per iudicem est finis, sicud partes ipse dicit, et tenetur facere
quod fuit licet pars sit negligens in actu suo de dolo et contumacia, titulus de lite
et c. actor li. vj. Tamen salva correctione non credam hoc dicendum veritate
fulcitum, maxime quia ex quo appellans in termino sibi prefixo non petit cum debita
instancia apostolos appellacionis sue renunciavit, si renunciatum sit appellacioni iudex
apostolos non tenetur dare, sed potest ad ulteriora procedere et valebit et tenebit
eius processus. Tercio pro quo michi videtur textus clarus in dicto c. ut
supra in fine. Dum dicit si vero iudex non exhibuit apostolos requisitus
expresse si in causa procedat irritus sit eius processus, nisi appellacioni renunciatum
fuerit, quod intellige ibidem vel sive tacite sive expresse. Cum ergo sumus
in casu ibi excepto, dicendum erit processum iudicis post renunciacionem validum
fore, vel eciam hoc dictum quia cessat causa et id quod supra appellacione quo non
est, dantur apostoli secundum ... de despon. impu. c. ad dissolvendum, pri. c. ab
eo post c. insuper editum declarat per oppositum quo illud verbum requisitus
debebat intelligi, videlicet necessario de prima requisicione, sed requisicione secunda
et tercia, que olim ante edicionem cle. quamvis de rigore iuris requirebantur,
licet hodie per eandem cle. sufficiat unico contextu sub debita instancia
petere in loco et tempore eodem a iudice petere in eandem cle. quod eciam
stringit et artat appellantem ad petendum apostolos, statuto in termino sibi a iudice
prefixo, quod si non fecit reputatur non appellans ac si non appellasset, sed iure
dacionis apostolorum per non esse. Quarto iudex non dando non fuit in culpa. Quinto ad penam
non tenetur de consti. c. cum nostris, cum similibus quo ad te [illegible]

Appellanti a diffinitiva sua iudex non potest dare apostolos alios quam
reverenciales, quia iura differt alios non premittunt, ut in c. venientes ij. de ve

Jud. c. r. de pen. de app. n

Si judex dicat app. et aplos petenti infra terminum juris dabo aplos
tunc sufficiunt duobus diebus vel hec de rigore juris tamen petere semel
sed dicat in termino juris dabo aplos etc. tunc requiritur petere ultra dietam
tamen ut in cle. q̄niam de app. glo. per petat. n

Judex app. frivole non debet inhibere judici a quo et si inhibet
procedens tamen postea fuit valet, quia huiusmodi inhibitio non est can.
facta fallit in auditore camere quia ibi etiam si fuit frivole app.
inhibet. sed ut ad ipsum sit remissio sive bene sive male ab eo fuit
app. et specialiter in eo c. judex app. cognoscit illam sententiam et hoc fuit
de stilo quod fuit jure de cam. sed r. q̄ q̄m. Ad huiusmodi inhibitionem
can. fiendam requiruntur duo videlicet quod app. sit ex probabili et manifesta
causa quod sit probata forte debeat legitima reputari ut in c. ut debitus
et in c. pastoralis de app. et quod per talem app. sit devolutum negotium
ad suum auditorem et quod ipse recepta huiusmodi app. ex tali probabili inchoata
incipiat cognoscere an huiusmodi causa sit vera, habent hec c. plerumque in c.
Roman. de app. li. vi. in s. cum sit obviat. Aut primo et non ante
post inhibere ut ibi et tunc can. dicatur inhibitio propterea quod nil valet
quod agitur ut in s. ca. c. in c. non solum de app. li. vi. Sit in causa
non ex probabili nec ex verisimili sed manifeste frivola causa competit app. quod per
talem appellationem non fuit nec etiam ad superiorem devolutum de cle.
c. q̄niam li. vi. et in dec. c. ut debitus. Ideo non respiciendo per judicem
app. quod recepta fuit hoc fuit de facto et non de jure de quo non
est curandum nec quod sit sed quod fieri debet providendum de cle. c. in
causa per regulam quod app. manifeste frivola interposita ante sententiam prestat
quod jud. app. post sententiam a qua sed ab ea fuisset licitum appellare ut
in cle. sit ante de de. c. q̄ns. Ideo multo fortius inficit processum
illius et inhibitionem per causam fiendam quod fundatur super app. a jure
reprobata et infecta cum inde defecit nec est a judice defendendum de
cle. c. ad nostrum olim de app. c. in app. li. vi. Ideo non valet
prohibitio nec attemptanda de ind. c. ad quod tangat c. c. ad quidem
quod ante valeat a quod post inhibitionem non licet statim expressa quoad
revocationem attemptatorum recte et probare veritate cum expressione
in appellatione ut in dec. Juribus c. Roman. c. c. non solum. Item et
non per se. non. in c. cupientes super verborum li. vi. et ubi aliquis nisi

et replicatio a iure et frivola iustificari non pot ut de resc. c. cum tu
de re iudic. c. cum ex te de conf. c. cum tanto de re iud. c. pastoral in cle.
Quod in casu non nunquam possit per clarius videtur ar. app. et si pbacio non
relevaret qz frivola ideo non admittenda de off. dele. c. cum olim ... ut
nec pretextu app. iustificari ex novis causis sup venientibus ut in cle.
app. de app. quod constat glo. vera sed qz ... licencie retinetur in de
de rescr. ipso. c. audita de regu. iur. c. estin li. vi. Et que dicitur
app. manifeste frivola vide p Jo. an. in cle. si aut. de do. et cont.
qz scpt dicit illud inat. quod non est de app. c. consuluit sicut glo.
sum et consultud. forte tamen qz si dns auditor examinatoria quod aut
non exhiberet aut inhibicionem factam revocaret vel salte male appellatum
et processum p primo pnunciaret p quam tn pnunciacionem non validaret
processus post inhibicionem si fuisset cum scilicet facta si bri an non in c. non
solum p Jo. an. n

Si app. facit quitti cam pnc. sup deserc. app. in curia necesse
est de novo vocari parte et processus facta in ista ca. sine citacione
pertinet est nullus n

Quo ad devolucionem cae p app. sup prochiali ecclesia sufficit citacio
ordini episcopi et appellacionem intimari cum non reperitur et eciam in cathedrali
et prochiali ecclia de qua agitur licet possessor intrusus personaliter
non apprehenditur nec alia diligencia fiat de ipso reperiendo n.
app. tenetur ipsum alibi querere quam in ecclia pro. et eciam cathedrali
succedit loco domicily ut in cle. cum Et ideo ibi et in loco beneficii
de quo agitur fiat citacio sufficit h d. p c si c tale beneficium
quod requirit residenciam personalem in quo personaliter tenetur residere
sicut mansuetudinem Si vero sit beneficium sine cura tunc citetur
non loco beneficii et in eccia cathedrali sed eciam in loco domicily si quod
de facto pot et qz personaliter apprehendatur tunc cessant omnia sup
Jnno. in c. cum. de eo qui mitti. in poss. c. i. c. ex parte de rescr. non
resi. sim Jnno. in c. i. epoc. de preb. c. i. statutum de rscr. n

Si in causa beneficiali appellatur in partibus ad curiam ppt cam suspicionis vel aliquam exceptionem perhibitam etia dilatoriam vel declinatoriam
non admissam et app. debite intimatur. insup. cle. cum totum negocium
principale censetur ad curiam devolutum non in c. statutum sup quo si h sim
Jo. mo. C. archid. et in cle. cum si verbo ocon n

In causa beneficiali non sufficit appellanti dare copiam appellationis dicto iudici a quo, sed requiritur quod appellatio sit legitime intimata parti appellate vel eius appellato; licet non legatur tenor, secundum glo. c. cum Ordo, non tradatur tunc copia, sufficit tradi ... copia appellationis, nisi eam petat sub publica manu; tunc requiritur quod sibi tradatur sub publica manu, alioquin causa non censetur devoluta ad curiam, ut in dicta cle. causam, nisi aliter constat per aliqua iudicia appellationis de huiusmodi appellacione et indubitanter huiusmodi notoria.

Cum iudex deferit appellationi et appellatus petat appellantem vocari ad acta, licet non petatur tempus per iudicem vel appellantem, ita sunt anni, post precepta, citetur appellans sine nova citacione ad partem et sufficit quod citetur pro audiendo contradicto. ||

De Restitucione in integrum

Si petatur restitucio in integrum propter lapsum fatalium, non est necessaria litis contestacio, quia non principaliter sed incidenter petitur. De offi. iudi. c. ij. secundum Inno. in c. suscitata de restitucione in integrum. ||

Item restitucio concessa ad appellandum non est necessaria litis contestacio, nec in aliis preambulis, puta in probando infamiam propter quod sit vilis, ... forte lex ... ff. de ino. t. ... Inno. in c. auditis et in c. ex parte de resti. in inte. c. ... de ... iudi. ||

Non sufficit petenti restitucionem in integrum ad appellandum ad effectum quod tu sunt in rem iudicatam, vigore commissionis etiam specialis in qua allegabantur impedimenta, ... probare nisi aliqualiter doceat de ... et lesione, quia post ... in ... sed ... inutiliter ... non ... audiendus ... de ... c. statuimus ... actu. c. super ... et ... Inno. appellationibus quorum ... c. in c. ... in fi. et in c. ex parte de resti. in inte. ||

Causa nullitatis et restitucionis potest simul intentari ... Inno. de resti. in integrum c. ex parte ... et ... de rest. ... et c. ... de emp. et ven. ... non potest ... quia ... quis petat contractum rescindi quia deceptus ultra medium iusti precii ... ||

ab initio validu vel saltē titulu qualē q dat colorati titulo possa
q bona fide possidet et bone fidei possessor no spoliat arch. de resti
spo. c. olim et c. cognita et c. in ad peticio

Procurator an litis cont. pot petere restitucōn in integrum sine spali mandato quia venit in pncipali sensu si post litis cont. tunc no pot sine spali mandato

Lata contra quosdam sententia diffinitiva si petat restitucō in integrum contra eam et ad probacionē in prima instan obmissa datur quadmodu copiute a die vltime sentencie et no currit nec a ? peremptorie ad probandum assignato in prima instan nec lapso termino peremptorie erat completa lesio in probanda nō erat in scda et tca instan no apposita ppona et no plura placita pbiliter probant. et. de tempo. app. c. de fi. instru. c. cum Iohes quoniam prima sentencia pars no est lesa ? sit app.

Post litis cont. in ca restitucōn in integrum principalis intentata pcludit. via conuencioni pambule de lesione sen in insta. sentas aduersus quas petitur restitucō no in c. in ex litteris c. audita de resti. in inte. ? est quedam dilacio que cessat post litis cont. de re iudic. c. ? ? m

Pen ca restitucōn ad appelland. a diffinitiva sentencia ? ? fuit in dem facta reuocat. tamquam attemptata si no sed expectacionem de app. c. no solum ins. et c. Roman. ? de ? ? ?

Caucio c. prestitata de resti. in integrum no ? ? petitur expensa actus aduersus petente restitucōn in inte. contra tres sentas diffinitas pro possessore

Si pen ca restitucōn contra tres sentas diffinitas actor adipiscitur possessionem no reuocat. ut attemptata si ? ? c. prestitata

In ca matrimoniali admittit. ? petens restitucionem ad appelland. a sentencia que transiuit in rem iudicatam

Petens restitui ad appelland. dicens sentenciam iniustam vel iniquam vel etiam nullam et ipsa dicit placet michi quod restituat. potest de iure et tunc non est restituendus nisi primus pbauerat vel iudicatum sentencia si dicit sentenciam nullam ex defectu iudicis quia a non competenti judice vel causa non erat est deuoluta

De execucione sententiarum.

Sententie super attemptatis late antequam procedatur in petitorio sunt ante omnia exequende, quomodo pendente sive habeant vim diffinitive prius sit lite pendente vel post appellationem a diffinitiva aliquid sit attemptatum circa possessionem vel de qua agitur. et hec sapit naturam veram possessorii quia est mere et plene execucioni demandandum, an intersit petitorii. de rest. spo. c. pisanus nec possit opponi nullitas contra execucionem eorum nisi nullitas exprimitur de sui possessorio c. ad presentiam extra de re iud. ut Calderinus in glo. ultima.

Si appellatur ad papam in partibus ab execucione sententiarum diffinitivarum vel unius que alias transiverit in rem iudicatam pro eo quod pretendit de potestate predicti executoris non constitisse neque constare et si constare potest dicimus quod dicte sententie expressint nullitatem et dicte sententie per falsa instrumenta late fuerunt et committatur causa huiusmodi appellationis alicui auditori sacri palatii et petitur ante omnia inhibere predicto executori ne ad ulteriorem execucionem procedat huiusmodi inhibicio non est aliqualiter concedenda nisi aliqualiter constiterit de veritate appellationis et de commissione in appellatione expressa. vide c. cle. de re iud.

Ordinacio est prout visum fuerit dominorum priorum quamvis in appellatione expressatorum tamen quia regulariter ab execucione non potest appellari nisi modum excedat que excessus non presumitur nisi doceatur. de appel. c. nonnullis de re iud. et quod ad consultacionem ubi de hoc tamen quia dicta appellatio est extraiudicialis que iustificari debeat antequam inhibeatur iudici a quo ut de app. c. ut debitus et c. non solum § si. li. vi. tamen quia etiam causa in appellatione expressa d. s. quod sententie fuerint late per falsa instrumenta tangit nullitatem ipsius sententie que non impedit execucionem de re iud. c. ut Calderinus in cle.

Licet exceptio nullitatis impedit execucionem sententie que in rem transivit iudicatam non in actione super nullitate. de testi. c. denique ii. q. vi. c. super eo de cau. pos. in glo. i. de re iud. in cle.

Licet per viam excepcionis nullitatis possit impedimentum execucio alicuius sententie que in rem transivit iudicatam prout le. in no. per B. de offi. dele. c. pastoralis in glo. ad intelligentiam et per Io. mo. de excepcio.

li. vi. et per spe. ti. de execucione sen. c. i. in fi. et hoc verum si integmenta execucio. probatur alias non deficiens execucio de testi. c. venerabilis ii. tamen huiusmodi execucio non impedit. per viam actionis super nullitate prima pars que non appellat obtinuit causam committi alteri auditori et petit inhiberi primo iudici qui voluerit exequi sentenciam suam que valebit eciam huiusmodi execucio sta. lib. pen. et post inhibicionem suam primo in. c. [illegible] de offi. dele. super verbo de man.to et sic obtinebit agens de nullitate eciam obtinebit revocacionem execucionis de testi. in nota c. i. substituta ‖

Et petitur execucio alicuius sentencie que transivit in rem iudicatam et producatur instrumentum sentencie coram executore in quo narratur commissio iudici et sententiam presentacione libelli oblato lite contestata et alia substancialia iudicii et expresse [illegible] quod que debet fieri execucio de nullitate processus et [illegible] omnia in predicto instrumento contenta fuit dubitatum an incumbat onus probandi an agenti an execucionem petenti sed quod [illegible] secundum Johannem Andree in dicto de offi. dele. [illegible] super verbo de man.to aut contentum in predicto instrumento partes quod sentencia lata sua fuisse presentem aut non in primo casu incumbit onus probandi expresse in secundo casu agenti pro contrario quod ibi ponit et etiam in c. [illegible] de ple. et in c. [illegible] de renunciacione pro [illegible] et [illegible] vide eciam [illegible] ad reprimendam de offi. or. in glo. fi. et pro verbis de re iudi. secundum Johannem [illegible] vii in c. Rome me de elec. [illegible] in absente pro [illegible] cuius quod videtur dicere Johannes in c. [illegible] in facto contrario [illegible] modo contrarie cuius [illegible] supplet [illegible] de [illegible] de arbi. c. i. li. vi. C. de iudi. l. [illegible] et de testi. [illegible] per doc. presumitur presumptiones sed non [illegible] dicit qui sententia est iuste lata [illegible] est ubi sollempnitas est servata et non creditur nisi quatenus constat per acta prima sic que pars non est citata ad videndum iurare testes vel [illegible] vel qui ordo iuris non est servatus ut in cle. ii. de testi. ‖

Nullitas iudicis semper impedit execucionem ut in cle. ad compescendas de sequestro fructuum et hoc casu cle. ut calumpnie de re iudi. non habet locum ubi pretenditur nullitas iurisdiccionis ‖

De taxacione expensarum .

Si executor suarum in curia citat partem per cursorem ad videndum
taxari expensas sive remissionem predictarum sive valeat taxatio facta parte
citate, dummodo modo non expressit in taxando in facta citatione illius
citati qui in dubio ex quo se executorem dictarum suarum nominavit debebat
comparuisse et sibi sibi fieri de sua potestate petiisse quod si non fecisset
forte taxatio non valuisset et sic loquitur c. nam nunc de off. dele. sed
quia hoc non fecisset nec comparendo aliquid allegavit ideo valuit taxatio
facta in suum contumaciam ff. de iudi. l. si quis ex aliena de actu c. unde

primo executor sive vide. inter executor qui non tenetur citare partem
nisi velit ad executionem faciendam ut in c. decreto de re iudi. et non
in c. pastoralis de off. dele. et si citat hoc sit ex superhabundanti ex
industria et pro informatione summaria habenda de fructibus et de omnibus
deducendis ut in l. ad copia. ff. si sub rebus ff. de re iudi. in qua
citatione non requiritur talis et tanta solemnitas seu expressio que habetur
in cle. ii. ut lite pen. nec iudex sive executor tenetur semper mittere
seu ostendere suam originalem potestatem parti nisi ex hoc petatur licet bene
teneatur inserere tenorem potestatis sue in citatione et hoc verum quando citat
pluries demum sibi commendans ut hic et sic intelligitur c. cum venit penultima
de off. dele. etc.

Dubitatur utrum subexecutor sive diffinitiue non in dignitate constitutus possit taxare fructus in quibus victus fuit condempnatus
et videtur quod sic maxime si partes consentiunt nam iste sit unus et
idem articulus qui potest de expresso consensu partium prorogare iudicem sive executorem
etiam extra locum in quo deputatus est expediri ut c. in illo
quoque in c. statutum de rescrip. li. vi. C. de h. c. scilicet statutum non habet
locum de iure in executoribus simplicibus et taxatoribus secundum Jo. mo. archi. et
Jo. an. hic ibid. hoc verum in meris executoribus datis ad providendum
vel exequendum secus vero in mixtis et assumentibus sibi iudicem
et causarum cognitionem prodeuntibus talis enim debet esse in dignitate
constitutus et canonicus ecclesie cathedralis scilicet ut sum dixi. antedictum
Cum ergo predicta taxatio fructuum requirat notitiam partium et cause
cognitionem dispuit omnibus dicunt partes expresse non posse expediri
huiusmodi actum requirente cause cognitionem nisi per executorem sive in dignitate
constitutum etiam si partes ambe vellent nec hoc consentire ut c. in illo
quoque supra allegato non habet locum quo ad personas sed ubi quoad

lota / archi. tn / sub dubio videbatur / quod licet in predicta taxacione / in
requireretur partis vocatio / illa tamen taxacio fit ad instructionem et informa in
cionem sentencia habenda / de qua et interloquenda / super ipsis quod eciam possit in
fieri in parte absencia / ut le. et no. in cle. iudicis / de offi. dele. in
tamen eciam quod huiusmodi est quid accessorium / ad execucionem sine quod potest ex
pediri / secundum pau. ar. de re iudi. li. vi. / et hoc tenet expresse bulla
de mon. lan. et canonicatum sedes apostolica / Contra opinionem meam
/ fuit allegatum quod no. Jo. an. in c. de cetero de sen. et re iudi. quod licet
mere executor / pro sua / possit aliquas probaciones recipere / ad sui instruc
cionem / super aliquibus propositis coram eo / tamen de hoc nichil possit iudicare
/ sive diffinire / sed debet et tenetur supersedere / et totum negocium sufficienter
instructum / ad superiorem remittere / et quia predictus subexecutor / ut proba
batur in facto nostro / per probaciones / super valore fructuum receptas / sentenciam /
illa arbitraria / diffinivit fructus taxando et partem ad soluendum per
censuram ecclesiasticam compellendo / hoc fuit per auditorem huiusmodi cause
sua sentencia annullata / et de novo per eundem auditorem fructus taxati
in qua sentenciam quoque postmodum / ex dicto Jo. an. supra alle. confirmat / licet
opinio ibidem tenet contrarium / per auctoritates opinionis faciunt plura iura / quod pro opinione
Jo. an. videlicet de testi. c. si qui / eo adeo ad mea constitucionem postulasti / ad
audiam et c. si proponente / de offi. dele. c. exceptionem et c. super eo de app.
/ dilectis et ibi per Jo. an. in novella u /

Licet sentencia lata per aliquem in prima instancia / si revocatur in secunda / ex
nomine actus excuset a condempnacione expensarum factarum in secunda instancia / non
in c. fi. de do. et contu. secundum Jo. an. et confirmat / Certus / quod ex eisdem actis
contra eos apparet / de iusticia sue intencionis manifeste / que sentencia non excusat
a condempnacione expensarum secundum Jo. an. ibidem et Jo. mo. in c. cordi de app.
super verbo in expensis li. vi. u /

In taxacione expensarum iuramentum debet prestari taxacionem aliis invocata
ut attestata liti pen. non in c. constitutus de proba. in si. et in c. cum
venissent de testi. u /

Licet quo ad taxacionem rerum ablatarum per iudicem faciendam / parte contra quam
ipsa taxacio debet fieri / sit citanda / tamen quo ad defendendum invenitur
contrarium c. super eo quod in c. ca. et l. si. qui c. et. unde vi. sum dic

nut partem vocari nō esse necessariā / et de necessitate nō deffendi
in odiū voluntatis vel dolosi / et nō in dubio similibꝫ ptes nō interest sine
vocat. sunt nō ꝯ all. l. quadmodū ff. de iudic. ꝑ tan .. /

Decius de iurando de lite vel depositio actoris vel reo deffendi
nisi forum. c. fi. de iur. iur. tunc enim ubi requirunt ꝯptes vocatio qum
illorum interest et dicit poterit quelibet pars sibi fore deffendi / et quia
etiā una pars pot alio deferre ut sibi .. /

Expense computantur a tempore citacionis / et nō a tempore contracte litis
sim. Inno. in c. dilecta de do. ꝯtu. in fi. .. /

Si fiat condempnatio expensarum in causa attemptatorum nō pot fieri taxatio
earum / an sine placitum in prīncipali tñ taxabitur tñ ꝑ sententia quantum /
si esset lata super prīncipali / ut in c. iusti . 90 . xxiii . quia enim diffinitiue
habet sed ꝑ adnotato et pnnibus ad arbitriū iudicis .. /

Sententia lata super attemptatis sine condempnacōe expensarum / iudex pot post
ea huiusmodi condempnacōem facere .. /

Occupator beneficii condempnatur in fructibus / a tempore mote
litis / nisi constet de mala fide a principio occupato / tunc a tempore
occupacionis condempnatur. licet tempus occupationis / nec valor / nec
quantitas fructuum / fuit probata coram iudice / sed probabitur coram
executore nec obstat ꝙ lis fuit dicit. incta / quia in attemptis
pot fieri lis / sicud sim. Inno. in c. tanta de excess. pla. de resti.
spo. c. ad ad audientiam / ut lite pen. / c. cetera seruant attemptatis lite
pendente / condempnatur in fructibus perceptis / et percipiendis / secundum etiā
sup. de attemptatis .. /

Sicut Auditor pot qualiter condempnare / in fructibus perceptis
et percipiendis / sic executor / pot qualiter monere sup fructibus condempnatum
tū taxacōe ut de illis satisfaciat actori / infra certum terminum / et pot
venire et allegare se illos nō recepisse vel in utilitatem beneficii
eos conuertisse / quod si nō fecit / sententia executoris lata est iusta et nō
relaxetur donec plene fuit satisfactum / quia res iudicata est
priuilegiata in c. solz de sen. exco. li. vi. .. /

Auditor pronuncians beneficium debitum / procedendo de ipso pot ex officio
condempnare in fructibus a tempore mote litis / ꝯ possessore ꝯperceptis
etiam nō petitis in libello de ꝯptis. c. auditor / facit etiā nō ꝑ

finio de re iudi. c. cu sup. et c. quia de testi. spo. et ibi psumo.
et ostd vtr et qn veniunt ex officio iudicis fructus percepti auditor
capat etiam perceptos post snam et ante capacon.

Interdum petitorium et possessorium scil. post suspenditur petitorium et
optinet in possessorio deinde succubit in petitorio debet condempnari
in fructibus a tempore mote litis sup utroque [illegible] etiam sup.

Expen. fce p appellante in ca desertionis non restituuntur. Et si supponitur quod
valebat snia sive desertionis appellationis lata nichil tenet snia condempnatoria
expensarum videtur quod sic qua victus victori etc. de do. contu. c.
fine ibi nota per quod appellando videtur eu trahere et reparare et
in expen. fcte occasione huius reparationis potuit et debuit
condempnari per quod videtur textus clarus in c. imposita. [illegible] de
de app. quem textum intelligo de expen. fcte per appellantem coram prosecu-
cione appellationis imposite per suam adversum quod forte misit ad curiam pro
curia et alia ad prosequendum usque appellationem tamen cum appellantes ad adversus
venditant et se adducere a quo appellavit remitti potuit quod sibi
licuit ante tamen presentacionem appellationis superiori factam seu vel quod commissio
sup appellatione impetrata ut ibi. Et in tali ca appellantis in hac expen.
fcte occasione appellationis si dicatur desertionis quia licuit appellantem deserere
illi quod renunciare tacite et expresse re integra appellatione pendente et
contradicere ut in de eo qui. c. et c. ut si et c. et c. quia de
elect. li. vi. [illegible] et quod culparet in condempnacionem vide no. quem de
offi. c. quoniam contra ex eum cum promissione reo et lede per dispone
pati de elect. c. cum et via vulgarem et cle. una de rescr. cum in
silibus et sic fuit obtentum et previamur totum processum super desertionem
appellationis sup [illegible] et sunt quod absentem non ratam.

De Gratiis.

In causa beneficiali quilibet est actor. Item laicus potest accep-
tare beneficium si consentitur patronus et resignare [illegible] pau. in c. cum
ei quem.

Expectans non sacerdos potest acceptare beneficium per ecclesiasticam
personam fundatum requirens ex fundacione actu sacerdotium divinum.

sit tante etatis q infra annu possit fieri sacerdos nec tunc derogatorie
partis in litteris non obstan consuetudinibus et statutis ecclie Racio quia
papa vult derogari eclijs non laicis ne trahant a fundacione beneficiorum
secundum Jo. an. in c. si pauperibus de preben li. vi. Jo. an. in c. si tm c. ti.
et li. et sic consuetudines et statuta ecclarum tollunt per tales clas derogatorias
in litteris positas quo ad primam partem ibi etiam requirit. monicio quia est
penale.

Acceptacio in forma pauperum facta infra mensem ante provisionem gracie
a nostra.. expectacione non ante impetrantis valeat quia si postea destituit
de sua habilitate valebit et acceptacio et collacio aliter facta est nulla per
regulam quod per me non stat etc. c. in c. tu ei q de concess preben s. secun.

Cle. tu ei q de concess preben licz loca etiam in forma pauperum. si gratiam
provisionis tue pot acceptare ligate sunt manus ordinarij dummodo
acceptans acceptat infra mensem a die note vacacionis in loco beneficij et
provisionem gratiam suam secundum Jo. cal. ymo etiam si pro acceptat.

Impetrans in forma pauperum ante provisionem tue pot acceptare
sed non pot fieri proviso ut in cle. tu ei que.

Impetrans beneficium vacans certo modo vel alio quomodocumque intelligitur
ex eadem persona desiderare Secus si dicetur aut ex quanis alia
persona secundum lapu. in c. susceptu de rescriptis et c. dilecti sane de re
iudi. li. vi. quia in beneficialibus uno modo expresso alius non venit
quia in beneficialibus strictissima consideracio facienda propter ambitionem
ut in dicto c. susceptu Secus si papa facit graciam tunc venit omnes
modus secundum lapum.

Quando status beneficij mutatur tunc requiruntur .xl. dies alias
sufficit probare primum statum inp. c. nu de bn. de preben. li. vi.

Impetranti secundum formam c. cum de beneficio li. vi. sufficit probare beneficium
ultimo rectori fuisse per clericos secularis per x. annos nisi ex adverso probet
ipm per xx. annos per regulares fuisse ante rectorem tunc propter muta-
cionem status beneficij requirit quadragenaria prescripcio Jo. an. in
c. si de consue. li. vi. et sic una prescripcio tollitur per aliam contrariam
de priul. c. accedens Ex pio Jo. an. in c. duobus de rescriptis super glo.
si est fundata in forma pauperum.

Clausula in confirmacionibus posita dummodo ex ordinaria beneficij debeatur
non intelligitur de ordinaria date tunc sed etiam acceptacionis quia tunc primo beneficium
erit debitum ut in c. i. et si. de concess preben li. vi. Obtinens i for.

58

tarium in forma pauperum debet probare duplum valorem ..
Unde pluralibus beneficia possunt impetrare in forma pauperum si sunt exigua ut
in regula Urbani Quinti . Et si impetratur beneficium specialiter reservatum oportet
quod fiat mentio specialiter de detentore et facit cle. quinta ..
Ubi quis impetrat diversas litteras sub eadem data diversas gratias continentes
si utitur una non videtur aliis renuntiare . Extra in lib. presentis . Impetrans
beneficium tamquam vacans per assecucionem alterius beneficii debet primo indicare
Si impetrans apostolicus acceptet beneficium cadens in titulum suam per unam
diem ante vacacionem eiusdem faciendo sibi provideri de eodem et post vaca-
cionem eiusdem beneficii infra mensem ad sedem apostolicam appellet ab intrusione
impedientis tamquam adversarii sui impedientis et occupantis illud
beneficium narrando in eadem appellacione vacacionem acceptacionem provisionem intrusionem
molestacionem et impedimenta predicta per que se dicit impeditum in assecucione
fuit dubitatum de duobus utrum valuisset acceptacio predicta facta ante
vacacionem fuit conclusum breviter quod non propter formam gracie moderne
in qua apponitur mensis tantum ad acceptandum qui incipit currere a tempore
note vacacionis unde etiam antequam vacacionem non valet acceptacio neque
provisio ut in cle. cum ci. que de concess. preben. licet ubi mensis non est
appositus valet conditionalis acceptacio de prima sua vel certa preben. proxime
vacatura nulli alteri de iure debita ut in c. de c. ne captandi de concess.
preben. li. vi. Sed quia formam non valeret acceptacio de certa prebenda
in spe ante vacacionem eiusdem propter captacionem mortis alicuius ut ibi expresse
statuitur ac hoc in casu nostro certa preben. certo modo vacare que in veritate
adhuc non vacat acceptavit ergo acceptacio nulla .. Secundum autem
dubium est magis forte et magis dubitabile videlicet utrum quedam appellacio
interposita infra mensem a tempore vacacionis beneficii sub forma premissa narrata
habeat vim acceptacionis . Fuit super hoc dubio sollempniter allegatum in pluribus
relacionibus advocatorum utriusque et primo pro parte negativa sic videlicet beneficium
etiam vacans non debent impetrantes nisi sub condicione scilicet si illud
acceptaverit ut in dicta cle. cum ci. que quod si forte ut ibi notatur Et licet
aliquis cum ira deberet sub condicione forte si tamen ascenderet ca-
pitolium ascenderet alia de eadem qua eadem condicionem implendo nichil videtur
agere nam ex hoc condicione impleta est in casu proposito quod nulla appellacione
fiunt verba sonantia voluntatem volentis acceptare ex quo tamen non
fecit actum appellacionis sed actio ad curiam negotium devoluendi quod appel-
lacionem ex tenore appellacionis non videtur acceptare ar. l. condicionum ff. de condi. et
de mo. actus enim non operatur ultra intencionem agentis de pen. c. quotiens.

cum igitur iste hmi interveni sua non pot hmoi app° aliq operari pu-
licet quis pro voluntate adeat hereditatem sibi delatam immiscendo se rei here-
ditatis nisi habeat animum adeundi non videtur adire ut ff. de reg. iur. et supp. su-
scipitur. l. generaliter in p° qu° nec appellando videtur quis acceptare
cum ob aliam causam et aliud fine fiat app° nec constat alterius de aliis que tamen
l. generaliter sunt introducta per parte alterius contraria prout inferius tangitur.

Duobus impetrantibus in data concurrentibus qui p° presentat executori
litteras et facit fieri processus propter diligenciam preferetur ut in c. tibi qui
de rescriptis et c. si a de preben. li. vi. secundum archid. et c. per aliorum quia omnis
executor datus ad procedendum est collator secundum archid. in dicto iuribus
allegatis et habet locum nisi p° c. duobus de rescriptis et no z°

Ubi sunt duo expectantes acceptantes sub diversa data acceptatio et
provisio secundi non valet propter defectum primi impedientem quia acceptacio secundi non
pot ad se trahere provisionem dum defectus primi instat acceptacionem et
provisionem secundi

Gratia pauperum et specialis in qua ponitur maior summa et clausula non
obstantibus si per alios etc. dum alie sunt equales ad eandem collacionem quam in aliis c.
duobus si in data sunt concurrentes qui aliud prevenit coram executore
in presentando litteras suas erit potior in beneficio vacante ut in iuribus supra
allegatis

Motus proprius licet tollat q° ex parte narratas non tamen narratas beneficii .s. curam animarum
nec exempcionem tollit nec iure tercii nec dispensacionem inducit nisi expri-
matur ut in c. si motu proprio et c. si summus pontifex

Motus proprius pape non probatur nisi per litteras de preben. c. si motu proprio
li. vi. Item non extendit se quoad beneficia secularia hospitali nisi papa
ex certa sciencia hoc dixerit ordinandum de preben. c. per litteras in cle. tamen
hmoi certa sciencia non probatur nisi per litteras ut ibi no. card. per pan. et
Gwillin

Habens potestatem conferendi beneficia sedi apostolice reservata antea ap°
potest conferre specialiter et generaliter reservata secundum non vacantem in curia .s.
per assecucionem vel mortem nec legatus de latere illa confert quia
illa non veniunt sub generali concessione de offi. le. c. i. li. vi.

Pertinencia collacionis probatur per famam reputacionem et auditum et alia
adminicula .s. quia beneficium de quo agitur conferri consuevit per talem
et clerici admissi presentati sunt inde esse facere per collatorem extra de. in
nova. i. q. iii. Et quis Episcopus de hered. c. cum conducto melius habebit
locum infra de collacionibus que hic

l. generali
collacio probat

Thesauraria de iure cõi non est dignitas. Item expectatiue potest acceptare beneficium, sed non facit sibi preiudicium, quia acceptatio non est nisi quedam declaratio voluntatis quam expectatiuus retinuit. ideo potest contrahere matrimonium ut in c. significanti de eo qui dux. in matri. de sponsa duo. et c. ex c. vitatis ff. primo. et c. ex decernit de pre. ex. li. vi. c.

habens gratiam de beneficio vacato in certa ecclesia potest acceptare ad colla[ti]onem quorumcumque etiam episcopi u.

Si expectans auctoritate apostolica acceptat aliqua parochiale ecclesiam vacantem sibi et non alii de iure debita, nullum modum vacationis exprimendo, fuit dubitatum an valeat huiusmodi acceptatio. et videtur quod non, cum tres sint modi vacandi et vno expresso alius non venit de prebe. c. susceptum li. vi. preterea predicta acceptatio videtur esse nimis generalis vaga et incerta, cum in ea non exprimatur nec modus vacandi nec qui eam vltimo tenuit, que generalitas parit obscuritatem et obscuritas dampna vel plurimum sectabat ut in c. in presentia de proba. non enim licitum est vagam eam destinare alicui, de li. ob. c. i. his non obstantibus fuit declaratum et conclusum per omnes dominos meos videlicet huiusmodi acceptacionem valere maxime cum acceptaverit eciam corpus beneficii et postea processu tempore declaravit modum vacandi et per cuius personam ut ponebatur in facto. licet si non declarasset nichilominus acceptatio valuisset per Jo. mo. in c. si de absenti de preb. li. vi. per hoc potest induci vnius textus nobilis de app. c. Bone. nam licet non valeat generalis appellatio et a futuris grauaminibus de app. c. ij. et c. cum cessante et c. consuluit tamen ibidem valuit et per ipsum recepta extitit et ideo sicut ff. primo. quia licet fuit ista appellatio generalis et incerta quia contra incertam personam tamen sufficiebat quod fuit certa quo ad rectam et ff. et ideo fuerat accepta post ipsam revocata sic in proposito licet enim predicta acceptatio fuit incerta quo ad personam et modum vacandi tamen fuit satis certa quo ad ipsam ecclesiam et certam ff. quia tanquam vacantem acceptauit illud enim dicit vacare quod vacare reperitur. prout pulcherrime deducit Jo. mo. vbi supra. per hoc enim tollitur racio inductiua de incertitudine et obscuritate allegata nec obstat etiam c. susceptum de prebe. pro contrario allegatum quia non loquitur in expectativa acceptatione sed in prouisione et sic de certo corpore certo modo vacaturo mandatum preiudicium tunc enim non

pos impetranti prouisio si alio modo vacet propter formam mandati
et intencionem scribentis quod exacta diligencia est obseruanda de rescriptis
c. cum dilecta de prebendis tm li. vi. cum similibus
Habens graciam in eccia post acceptare beneficium in Ermitis scilicet in
capellis quarum item habenti graciam de beneficio in eccia ad collacionem
epi expectancie dictarum etc. non venit vnum beneficium ad collacionem
vnius eorum vero si talis in capitulo non habet alia beneficia conferre
secundum archid. in c. si propter litis pauperibus li. vi.
Si mandatum alicui prouideri de maiori prebenda vacante vel vacatura
in eccia in qua variantur maiores et minores valet impetracio
acceptacio et prouisio de maiori non obstante clausula postquam in litteris licet
ibi sunt minores de quibus non facit mencionem
Valet acceptacio beneficii per mortem etc. quod vacat per mortem B. si
non prouiso quia error quo ad prouisionem nocet ut in c. si eccie
tu de rescriptis li. vi. et allegatur ad hoc quod vno modo expresso non venit
alius ut in c. si abbate sane de re iudicata li. vi. Ex alio quia
prouisio debet esse certa et non incerta ut in cle. i. de elec. li. vi.
Si papa mandat alicui prouideri de beneficio certo modo vacante vel vaca
turo si ex aliqua causa huiusmodi prouisio non potest sortiri effectum nichilominus
beneficium manet reseruatum et fuit declaratum per vicecancellarium quod
huiusmodi reseruacio debeat censeri specialis pone exemplum de expectanti
impetrante beneficium vacans
Materia que alias est obiectiua vtrique gracie si neutri iure competit
prouidendum tunc de iure tercium graciam impetrantem est admittendum quia alias
cuique potest admissio suo iure non competit quia hoc totum est de iure suo quia
per hoc sibi prouidetur secundum no. c. constitutionem de elec. in cle. hoc eciam supra
de porcionibus et articulis
Si mandatum alicui prouideri de maiori prebenda cum vacabit non obstante
consuetudine quod de minori ad maiorem ascenditur tollit eciam consuetudinem
optandi attento eciam quod per expressum quod de maiori prebenda mandabatur
prouideri non obstante
Habens graciam qui impetrando optulit se dimissurum dictum in impe
trando suum beneficium tenetur facere mencionem de prima gracia quia nondum
erat optineta alias illa secunda gracia est surreptitia

Quis impetrando canonicatum offert se dimissurum aliud durum quod alter postea impetrat, primus impetrant quod possit alios canonicatus retinere non faciendo mencionem de quo alterius non valet gratia non in c. quinque de rescriptis li. vi. si tibi absenti secundum lapsum per me capo qui primus habent beneficia et impetrant quod ad certum tempus per ea retinere postquam aliud impetrant quod post lapsum illius temporis indulti habeat beneficia. Sed e contrario si quis vellet impetrare et non faceret mencionem de gratia aliter non valet ratio quia Roma gratiosum per quod alter preiudicium afferri et invalidum nisi de primo faciat mencionem per me in dilectum de rescriptis in constitutiones li. vi. quinque li. vi. de concess. c. cum in tua extra de offi. dele. c. super eo valet consuetudo quod de minori prebenda ad maiorem fiat optio secundum non ergo. —

Quando mandatur si neutri etc. quod subrogacioni procedatur partes debent vocari nisi aliqua esset quadruata ista refert. ut in c. cum olim de elect. et c. cum si forte e. ti. li. vi.

Impetrans beneficium si neutri ius competat litigancium tenetur facere mencionem de quantitate valore et de modo vacandi et de resignacione beneficiorum aliter gratia est surreptitia, quia nova gratia et nova provisio et nomen tituli titulus acquirit. Nouo omnia que sunt papam movere ad concedendum vel denegandum sunt exprimenda aliter rescriptum contradicentes et gratia surreptitia. —

Impetrans beneficium si alter non sunt ius contra non tenetur facere mencionem de apostolico impetrante expectantem illud beneficium acceptum sed de electo vel presentato canonice sic ille dicitur pacificus possessor qui non patitur contradictorem iure vel facti ut in c. cum in tua de elect. li. vi. —

Habens gratiam specialem de beneficiis ecclesiasticis ad invadendum sive non ad collacionem spectantem decani et capituli alicuius ecclesie collegiate potest acceptare canonicatum et prebendam vacantem in eadem quia etiam venit in forma pauperum secundum stilum canonice et sic nomine beneficiorum et tamen venit prebenda secundum aliter in tam alienacion extra. q. u. et c. tua et c. olim de ver. sig. et c. ult. de preben. secundum Jo. an. in novell. sed non in ecclesia cathedrali nisi hoc exprimatur in supplicacione. —

In reformacionibus non est mitte fieri mencionem de beneficiis habitis. Item quando exequutor possit examinare et idoneum pronunciare parte non vocata tunc eius pronunciacio et provisio non valet ratio non notis ratio quia in ea non fuit vocatus. Secus si esset vocatus et illorum

q̄ nō in c. p̄posuit / de concess. preben. ..

Capitulum quest / de elec. li. vi. hz locum in elec / ad ecclias cathedrales et regulares sed ad epos abbates / et nō ad inferiores dignitates / puta ad collegiatas ecclias / p quorum obitum platorum / eccle nō dicunt viduate / nec tales debent portare anulum / quia hoc solum respicit Epos et abbates etc / quia clerus anulatus aut fatuus aut prelatus ..

Iurans seruare statuta / eccle tempore receptionis sue / q̄ eos impetrare potest / nec censetur periurus / propter tales derogatorias q̄ hodie ponuntur in litteris aplicis / idem si fieret motu proprio principis / quia in iurando intelligitur auctoritas superioris excepta ..

Sicut Canonicatus et prebenda in curia vacan / p alicuius obitum nō possunt obtam virtute consuetudinis / ff. soran. c. si. de consue. ita nec grossi fructus / pro eius possess. de consue. c. ad nostram / etiam si illi grossi fructus redierint ad capitulum / prout dns Greg. vi. declarauit / p bulla in iudicio producta ..

Purificatio gratie pauperis potest fieri ad instantiam consanguinei non habentis mandatum / quia in huiusmodi purificatione nō requiritur talis cognitio nec partis vocatio / nō p Inno. c. cum. de presp. c. si. de tiusar epo. c. licet ynsi. p Inno. in cle. Iudicem / de offi. dele. p Io. an. et alios / et plene p pan. in cle. ad ei quem / de concess. preben. / et potest fieri etiam ex officio et in absentia impetrantis / quia ad illa fiunt examinatus / et in sentencia receptus idoneus / propterea nō sit nouiter sua persona / et de sua qualificatione debet inquiri in loco ubi est qualificatus / de elec. c. cum nobis. et de presp. c. quoniam ipm. pan. et hoc nō in dicta cle. Iudicem / sed verbo inquisicione / quia tamen habet q̄ per idoneitate purificatur ..

Prouisio facta sine litteris nō valet / ut in c. si co. de app. / quia per receptionem litterarum p̃. recepit efficaciam intentionis / et de hoc determinauit Greg. xi. in regula cancellarie / et hoc seruatur secundum Inno. in c. ex conquestione de resti. spo. Jo. de lig. distinguit / q̄ prouisio sine litteris nō valet eapud / sed esse valet si a tempore presentationis litterarum apud ..

Conducta persona nō potest acceptare beneficium sine speciali mandato / nō in c. accedens / de concess. preben. / et c. si tibi absenti secundum archid. / in hijs nō cadit estimatio / nec vigore generalis procuratorij potest acceptare / ut in dicto c. si tibi in glo. iij. / nec renunciare / nec resignare / causa permutacionis / q̄ est p doc. nō etiam sup. / de prebendis maximis ..

Ubi quis nō repugnat / ibi quis potest habere plura beneficia / attenta decretali de multa / ibi nisi nobilitate persone vel gradus alterius / nō etiam in c. grand / de reptc li. vi. quia tale c. de multa / § i. si. in aliis ibi id est pluribus

Habens canonicatum a papa sub expectatione prebende post mensem potest
prebendam vacan[tem] alias non collatam nec acceptatam acceptare eciam in quolibet impetrante
littere gracie ad collacionem etc. cum cura vel sine cura secundum Jo. an. et Jo. de ly. et la pu
in c. si eccl[es]ie de preben. li. vi. et c. si tibi absenti et ibi cum et quia per dominum et plat-
ive qua recepti in canonicos auctoritate apostolica, iuxe sue recepcionem et ione ipsius can[oni]cos
et preben. vacan. omnibus aliis quacumque auctoritate venientibus preferetur casus
ut sibi debitas petere posset, et si petat collacio aliis facta postea est nulla
ipso iure, ut in c. cum in[ter], et c. hii qui, et c. si postquam li. vi. de rescript. et
ibi qui et c. duobus. e. ti.
Si huius beneficium spectans ad collacionem laici promoventur ad episcopum
et papa post dispensat quod possit amborum retinere non faciendo mencionem
de iure patronatus valet dispensacio.
Si mandatur michi providere de beneficio vacato per contractum matrimonii et
post ille qui habet resignat in curia et alter impetrat ille habebit, non
ego de rescript. c. susceptum.
Item Gregorius xi. in regula cancellarie voluit quod de certo expediretur licet super
resignacione beneficiorum vacandorum per professionem ingressus religionem dum tamen
tempore date fuit religionem ingressus
Executor in forma pauperum vel cancellaria ex officio et in absencia partis potest
inquirere de vita et moribus impetrantis cum tamen fuit in curia Romana
examinatus et declarare ipsum ydoneum ad graciam consequendam, secus
in forma dignum qua tunc requiritur partis presencia.
Si tempore est apposicionis decisionem et non fuit de voluntate prima et de. potest
prorogari et tenet sententia ultra tempus statutum lata in spec. de iudi. dele. §.
restat v. quod si certa fi.
Clausula que ponitur in graciis in forma dignum cum appositione decreti et cum cla-
usula valere, tollitur retro licet tempore date gracie non fuit purificata.
Si habet graciam de canonicatu sub expectacione prebende in forma dignum preferetur
in assecucione prebende quo ad suam ordinacionem in data litterarum ad collacionem
etc. cum cura vel sine cura etiam primo presentante, ex eo quia canonicus
eius debetur sibi prebenda ut in c. in duobus, cum ibi notatis propter clausulam
supremam propositam.
Si papa facit graciam A. de beneficio ecclesiastico cum cura vel sine cura
spectante ad collacionem etc. decani et capituli alicuius ecclesie collegiate communiter
vel divisim, et B. condicionalem in forma dignum sub data eadem, mandando
sibi provideri per suum executorem de canonicatu sub expectacione prebende ecclesie collegiate
predicte si per inquisicionem solertem etc. voluit tamen papa et decrevit postquam idem B.
est repertus ydoneus irritum et inane ad acceptacionem premissam quemquam attemptet

super hoc a quoque quamvis ante acceptam prebende ac si canonicatum eidem. Q.
contulisset et prebendam eius consequendam cum inspiciatur dicti reservatio qua
gratia an vacationem prebende pacificata et in possessa eciam post eandem ad
collationem dominorum decani et capituli communiter spectante quibus eorum. s. d. et B. infra
tempus debitum acceptavit et de eadem sibi fecit provideri. B. tamen ante pa
cificacionem dicte gratie litteras suas capitulo presentavit. Dubitatur et in rela
cionibus publicis super hoc alle. quis eorum esset potior et primo allegatur multum
subtiliter pro potioritate gratie prebende B. tamen quia prima eius dicto vacante
et ligante statim, de rescriptis c. ti quamvis. de prebendis c. dudum. de concessione prebende
c. i. et c. si pluribus et si causa li. vi. et alia condicionalia cum dicto non ligatur
nisi a tempore purificationis condicionis, de rescriptis c. si pro te li. vi. videtur etiam
si predicte ioure eius pariter qua non obstat dicta clausula retroactiva sive
decreto prebende valere, posita in gratia prebende B. per quam videtur trahi ad tempus
date prebende tunc, hoc est verum quo ligavit dicti, sed non videtur quod pre ista
verba papa concessit canonicatum neque vult conferatum per canonicum exprimere
videlicet a tempore date ponte ista. verba ad unum effectum posita aliorum
operari non debet maxime in rescriptis que sunt stricti iuris et in non expressis
ut in l. non aliter ff. de le. iii, de rescriptis c. cumque et c. super litteris et presertim
in beneficialibus que potius sunt restringende quam laxande propter ambicionem
et curiositatem materie, de prebendis c. quamvis et c. cum. de re et c. si motu proprio in
fi. li. vi. Quia verba illa prebende sibi eorum primum sed disponunt super certo et
indeterminato scilicet super assertione prebende et ligatura statim cuiuscumque
collatorum et in hanc assertionem et ligaturam vult papa retrotrahi ad
tempus date prebende ac si canonicatum contulisset, et sic papa expresse disposuit super
effectum sed non super ea, nam effectus collationis canonicatus est afficere prebendam
ut in c. cum quam. et in c. si postquam et c. dudum de prebendis li. vi. unde ipse
canonicatus est eius effectus et non affectio unde trahendo effectum eius ad unum dis
positum unde videtur pretera trahere ipsam causam et disponere super eam prebende certe
in simili in l. Barbarius qui erat servus et gessit se pretorem dum postea
aperiebat quod erat servus ita quod pretor esse non potuit imperator decrevit
gesta per eum valere ac si fuisset pretor verus, nunquam per hoc sunt eius pretore
certe non, sed dumtaxat validavit gesta sua propter comunem ignorantiam
populi de quo in c. n. de elect. per primo. per hanc partem facit l. sua
glo. 2a sacrilegii pena. ff. si quis ex metallo dampnatus, hic providebat
si per sinistro maiores dampnatus fuisset numquam propter ea servus manifestus teneatur
aliis condicionibus, et non quia de hoc non fuit expressatum nam solum dispositio
expressa hoc dicto prebende operatur ita hic potest dici quod fuisse hoc fuisse de
mente pape et etiam quod mens sive intentio in rescriptis non est fac
ienda cum verba de se clara sunt ut l. ille ff. cum verbis ff. de le. iii.

nec obstat si dicatur illa verba R. operantur etc. quia d. operabitur ad que
sunt apposita nam alias ex tali gratia non afficeretur prebenda nisi a tempore
purificate condicionis ut in cle. i. de concess. preben. ymo trahitur retro per hec
verba premissis allegacionibus non obstantibus fuit decisum per omnes dominos[nostros] concordiam
et revocatam per [dominum nostrum] quod huiusmodi causam in rota instanti domino suo fuit late p. d. ex quo
mus tunc actis coram me productis et h. propter dictam concordiam retrotractiva
in gratia ipsius R. posita que sonat sic de verbo ad verbum. Et insuper
si dictus R. ad huiusmodi repertus fuerit ydoneus ut premittitur exinde prout
tunc decernimus et mane si secus super hiis a quoquam quavis auctoritate scienter
vel ignoranter contigerit attemptari. at si nos die date presentium eidem R.
contulissemus tunc eciam dicte canonicatum et prebendam si qua tunc vacabat vel
cum vacaret in ecclesia prelibata quam eidem R. ut premittitur duxit acceptandum
conferendum eidem R. donacioni apostolice ad mei posicionem dicti domini nostri
specialiter reservandam. Datum etc. Et in tantum in principio dictus R. contulisset
ubi nunc est[?] quod d. credisset ac dictus nuns eidem et c. si post quam
et c. dudum de preben. li. vi. et sic ponor in prebenda ac c. duobus
de rescriptis in principio. Purificata igitur condicione prout est ac si tempore
date tantum eidem R. contulisset. ergo postquam ut probatum in ipso constatim
purificacione facta dictus R. de canonicatu premissis extitit per suum
procuratorem ergo nudo postea possessionem in prebenda postea vacante per iura
supranus allegata primum secundum adiudicandum pro ista parte allegante. gratia R.
non fuit condicionalis quia est quedam condicio subintellecta videlicet si
est ydoneus que porrecta sonat in condicione que condicionem nisi ut non in
c. dudum de presumpcionibus in primo et in cle. unica de offi. dele. quippe tunc
predicta dictio. dumtaxat dictum pape non ligat ante purificatam condicionem
etiam subintellectam prout non in cle. unica de concess. preben. igitur non purifi
cata igitur condicione trahitur ad tempus date. ergo non obstat si parte de
rescriptis que loquitur in pretatiua condicione et non causali prout non in dicta
cle. unica de concess. preben. ergo non obstante quod d. quia est incertum vel sine
certa et quod ex hoc debet constare ubertatem quam ubertas non concedit nisi ita
burficari[?] in huiusmodi gratia quo ad placidem ac c. quia per te de preben. li.
vi. non obstat l. inter glo. supranus in gratia per dictam prout quia attentis
verbis cle. supranus in gratia R. ponitur satis constat quia purificata
condicione voluit ipsum habere per canonicatum a tempore date ad illum effectum
quod ceciderunt ab illo tempore nulla in preiudicium suum attemptata. Ex quo
clare infertur quod putacio literarum et earum publicacio facta per d. et quicquid
prout secutum est in preiudicium illius R. totum fuit irritum nullum.

Si probetur aliquem tenuisse et possedisse dictum beneficium ante tempus obitus adhuc superstitem possidere nisi contrarium probetur. ff. de acquirenda possessione l. iii. §. admittendi.

Valet acceptatio expectantie que acceptat unam etiam per quotidianam vacationem licet modus vacationis non exprimatur.

Si prepositura in scriptura a partibus alicuius impeditur etc. habet unum acceptationem beneficii nomen decanatus ponat in dignitate an prepositura decanatus sit principalis dignitas.

Nota quod beneficium quo ad titulum potest conferri etiam nullo vocato, secus in dignitatibus ut no. in c. si. de elect. tamen conferendo clandestine ordinarius confert tenet collatio ut no. in c. licet ij. de preben. li. vi.

Habens gratiam de canonicatu sub expectatione prebende non dicitur beneficiatus. Item habens gratiam de beneficio ad collationem vel episcopi non potest acceptare prebendam etiam collegiatam spectantem ad presentationem episcopi et institutionem capituli nisi capitulum instituat de facto non de iure facta monitione in gratia sed de canonicatu que obtinet et non de prebenda, quod si distincte gratia est surreptitia.

Capitulum quamprimum de elect. habet locum etiam in prebendis plurium ecclesiarum collegiatarum. s. quod teneatur dare clericum infra sex menses.

Prescriptio vel consuetudo in causis prophanis non procedit potest in spatio decem annorum ubi sunt distincte prebende quod et pluribus annorum communis decennalis sufficiat ubi actualiter non sit distinctio prebendarum.

In ecclesia ubi sunt distincte prebende prescriptio inducitur spatio x. annorum tantum de consue. c. in ista li. vi.

Ex consuetudine prescripta pluribus annorum potest quis plures optare secundum lapsum in c. in ista. Optio potest induci spatio decem annorum et prescribi quia non contra ius ut in c. in ista.

Quatuor sunt modi impetrandi quibus excluditur expectativa via acceptandi beneficia videlicet per mutuam permutationem, per ingressum religionis, per contractum matrimonii et per aliquam assecutionem, sed non per liberam resignationem. per lapso expectatib.

Legatus preter conferendi beneficia reservata potest conferre generaliter et specialiter reservata sed non in curia vacantia, quia illa non veniunt in generali concessione nisi per constitutionem execrabilem vel alio modo vacantia certo tempore post possessionem, sed de beneficio devoluto tempore possessionis ut in cle. si de beneficio de preben. in glo. de offi. le. c. i. li. vi.

Legatus de latere sive nuntius habens potestatem a sede apostolica conferendi beneficia qualitercumque vacantia devoluta et indebite occupata non confert beneficia reservata nisi per constitutionem execrabilem nec etiam quod ipse offert se dimissurum passerum ubi super manum apposuit de offi. le. c. i. li. vi.

Clericus in minoribus ordinibus potest presentari ad beneficium curatum dummodo tamen infra debitum tempus promoveri possit de institutione c. i. li. vi.

De executoribus

Si duobus ex pluribus delegatis non in solidum deputatis perdat non tenet processus. Cum committitur absolucio vel testium examinacio seu iudicium ministerium aut aliquid super quo controversia ordinatur, primus examinet et postea subdelegat et hoc contingit in forma dicitur.

Si duobus ex tribus executoribus cum clausula quod si non omnes, dummodo tamen constat de impedimento tercii procedere et unum vel procedat valet, dummodo postea constet vel constare possit de impedimento tercii, item non collo prebendarum ecclesiarum collegiatarum de iure communi spectat ad capitulum.

Si episcopus executor gracie pauperum cum clausula si tu non vel vis vel potes et execucio executor potest committere alteri et tunc illi duo ponunt execucionem quia tunc processus illorum non valet.

Executor gracie committens alteri potestatem procedendi et providendi in omnibus gracie commissis et committendis sibi intellige de commissis tamen quo ad committendis non valet, quia quod non dum habuit committere non potuit.

Omnes executores tam gracie quam similiarum sunt delegati et non ordinarii. Si episcopus committat suo officiali potestatem procedendi gracias in quibus est velsunt executor talis non potest procedere gracias tunc factas si quibus hec non erant commisse, nec etiam post gracias factas in linde commissis ante presentacionem earum episcopo vel sibi factam concor. li. vi.

Episcopus habens conferendi simul omnia beneficia tunc vacancia reservat tercio canonico prebendam confert unum canonicatum reservata prebenda sibi et illi alteri de bita tunc vacancia conferenda et ante huiusmodi vacacionem prebende et collacionem monitum episcopus nichilominus cum canonico est collatus prebendam postea vacantem potest acceptare c. a. c. si super de offi. dele. quia gracia erat facta que non expirat per obitum gaudentis quia racione canonicatus debebat sibi prebenda de preben. i. c. relatum facit c. si is cui z. c. quod de preben. li. vi.

Potestas executoris cum mandatur quod vocato clerico possessore alicuius beneficii et aliis qui fuerint evocandi si est ita procedat, talis mortuo delegato nunquam expirat sicud in executore mero quia ille sine cause cognicione potest procedere cuius potestas durat etiam mortuo mandatore

ex quo iurisdictio durat / Et delegatus nichilominus habet vocare partem / et cum
causa commissione procedere ad provisionem faciendam / ut in c. exhibita de iudi.
de verbo. si ex parte et c. olim / sed quia procedit delegatus hic non fecit
primo nec litteras recepit / ergo mortuo mandatore non potuit procedere /
ad executionem mandati requiritur causa commissionem / nec obstat / quod ista
durat / ergo potestas executionis / nam sicut per morte mandatoris / sic
per morte mandatarii expirat mandatum . in c. relatum de offi. dele. sicut
ergo mortuo mandatore suo executore impetrans eius iurisdictio durat
nichilominus habet recurrere ad mandatorem / puta ad papam / pro alio executore
/ ut non . in c. cum dilectus de rescripto . et per archid. de verbo. c.
tertia q. li. iii. ita et in proposito mortuo mandatore licet causa adhuc durat
recurrat ad suum successorem pro novo iudice / seu executore sibi expedito

Quibus ex tribus executoribus super pauperum datis / ad clericos quod si non
omnes est tertio se excusante cum primum fuerat a quo ad alia subdele-
gavit / ut commonentur illis libris ponibus sponsis et clericis / et simplex
clericus providet / et ridunt valere provisio / quod licet de stilo cancellarie sit quod
non dentur executores etiam in curia vel synodo nisi sint in dignitate
constituta / tamen iste stilus non est servandus in subdelegatis quibus
non committitur / nisi inquisitio in iustitia / puta provisio vel inductio in corporalem
possessionem quae sunt quasi merae causae commissiones fieri possunt et iis simplicibus
clericis committuntur / quod adducit dicit. de examinatione testium ut in c.
cum Bertoldus de re iudi. / Cap. 18. X. de re iudic. (2. 27.)

Executor exceptatus potest providere maiori si ille cui providet ignoret
eius exceptatum / quia non inspicitur persona quae providet sed cui providetur
ar. l. cogi. ff. ad trebell. §. qui solu. §. legatum licet faciat contra
c. quia diversitatem et c. post electionem . et c. sed hic non constat ubi quia
est alia ratio quod hic propter perceptantes /
Exceptatus putare potest si sit clericus simplex secundum laicus / de offi.
dele. c. dilectus /
Capitulum statutum non habet locum / in executoribus mere gratiosis et
similiter / nisi dati sint quod vocatis vocandis propter causae commissionem / sed etiam
habet locum in executoribus gratiosis in impetrata habet iurisdictionem / non mera tamen
quo ad personas / quam quo ad loca / civitates et diocesis / in tamen quod si

predicti executores procedunt contra bona eius deputatu uel partes trahunt
ultra unam dietam nil valet quod agitur nisi de expresso consensu partium hoc fiant
ut ibidem in c. in nulloquoque et clementina precedente ibidem in fine positum
ratio quia predicti executores non sunt iudices sed sunt mixti iudices
et ideo tales commissiones citata parte et ordine iudiciorum servato debent
procedere ut in c. exhibita de iudi. ratio quia dum trahere et citare non
potest episcopus locorum eius deputatum facere nisi secundum formam dicti c. nullus
et hoc tenet expresse in cle. pa. de rescrip. Guillelmus de mon lau. Item
ideo hoc nuptam singulariter secundum Archid. c. c. statutum Item c. statutum
non habet locum in executoribus gratiosis quia executores tales dantur ex directo
et ultra duas uel tres dietas.

Inductio in possessionem facta per executorem habet vim collationis de rescr. c. i.
iudices huius potestatem conferendi beneficium ydoneo persone potest conferre
licet huius causa sub expectatione beneficiorum.

De unionibus.

Unio facta ex falsa causa formata tamen forma iuris tenet
secus si nulla causa subest xvi. q. ii. in fi. et in cano.
sine except. et c. dudum de re. et no. a.

Unione ecclesie parrochialis episcopali uel alteri dignitati facere potest legatus
ex causa rationabili de offi. dele. c. ii. li. vi.

Perpetua vicaria ecclesie parrochialis potest univi alteri monasterio
sive mense abbatiali.

In dimembratione ecclesie seu bonorum eius pro legatum facta requiruntur cause
commodum expressio et vocatio eorum tractatus et ratio horum et alie
sollemnitates cum sine exap. xvi. q. ii. c. c. dudum de re. et no. ali.
li. vi. quia huius dimembratio est quedam alienatio perpetua rei
ecclesie in qua requiruntur omnia supradicta quia licet unio ecclesie posset
fieri rectore non vocato tamen dimembratio sive alienatio partis
ipsius ipso non vocato fieri non potest no. Jo. in cle. si una de re
et alie.

Confirmatio papalis ex certa scientia facta supplet vim predicte vocationis et
alias solemnitates superius positas et omnes defectus si qui intervenissent sed
non substantialia videlicet potestatem legati dimembrantis et veritatem causarum
expressarum per Inno. in c. i. xii. et Host. de confir. uti. et c. i. de bis sola.

Dimembratio sine ordinario facta subiectis non resolutis tenet licet media omnino fructus, sed possit resolui ut in c. ex parte de cons. appell. secundum Inno.
Abbas etiam a.[illegible] in galeo non potest in aliquo prioratu eius dependente a suo monasterio conferre custodiam, ut illi preiudicet, desperatum illo priore non vacato.

De permutacionibus

Beneficia resignata resignata in manibus episcopi ex permutacione vacant et episcopus non confert ea aliis, nec resignantes habent regressum ad ea propria auctoritate, quia talis resignacio veram vacacionem inducit, quia sunt resignata permutantes volentes redire ad priora beneficia non competit interdictum unde vi, ... net ... legis de interdicta non obstante ... quam amisit possessionem de rerum ... c. ... de rest. spol. attestante sententia Inno.

Permutans unum beneficium pro duobus quod potest ... non c. ... de prebendis et ... de rerum perm. c. i. si unum eorum quod est resignatum et aliud dimittat vel velit dimittere potest habere regressum ad primum auctoritate superioris, et tamen opus nove collacionis, ut in ... c. si beneficia de prebendis li. vi. ... intra ... c. ... de rerum perm.

Permutatio vel transposicio facta per ordinarium, vel eum ad quem spectat institucio de beneficiis spectantibus ad patronum laicum, eo inconsulto, et non vocato non est nulla ipso iure, sed ope exceptionis annullanda, quia patronus potest ratificare et approbare permutacionem si vult infra tempus quod habet ad presentandum. Sed si patronus fuit requisitus et contradixit ex causa racionabili infra tempus iuris, et postea fiat permutatio vel transposicio talis est nulla ipso iure. Si vero fiat in presencia patroni et non contradixit valet institucio et permutatio secundum ... c. ii. ... de rerum perm. c. i. ... et ...

Ad acceptandum resignandum et renunciandum beneficium ex causa permutacionis requiritur specialis mandatum, ut in c. ... de rerum permut. ... est ad ... in c. ... et ... potest ... permutatio ... in ...

Si illegitimus habens dispensacionem ... c. i. de fi. pres. permutat beneficium cum legitimo permutacio est nulla, ut in c. ... de ... et ipsi habent regressum ad priora beneficia ... de fi. pres. et sine auctoritate superioris qui ... est ... renunciacionem veram

in pmutacone pcedtā fcā p qua quilz amisit ius qd in bn°. habuit et h recupare no potuit sine noua collacoe que debet fieri p supiorē hntem ptatem sup h decrel̄z no in c. ex de re. pmu et c. est beneficia de p̄ben̄ li. vj. et Jo. an. in no. z arch. de fi. psbi. in c. no pot. s. illud aut li. vj. ex quo psse q collo no vz ad pdca dispensacio petita est effrēn et io collo sine rettpcō s. non valz. ii

Si epus habet conferre bnficium situ in alia dioc. si illud debet pmutari debet resignari in manibus Epi in cuius dioc situ est et non alteri hntis conferre. ii

Legatus vel ordinarius no pot aliqm ꝯmitte q recipiat resignacoez alicuius bnficy singularis psone et conferat alij ꝯmunis dissidentium et in qua h posse ii

Agenti et petenti bnficiū ex causa pmutacon sufficit pbare ꝯpmutantem hntem et reputatu p tali et ipm in possone pacifica tal bnficy fuisse ii

Volentes renūciare bnficys sine pstum dignitatibus seu bnficys cura aiaz hntibus faciant renūciacōem in manus Epi vel vicary eiusd seu illoz qui hnt in supdictis ius instituendi z destituendi et renūciacoes alias facte no valent ipo iure ꝯcor. q no consal dicz Dy. q. y. z. c. q in dubys et c. admonz et c. sibi de renūc. z de app. c. ad app. li. vj. in gl. Jo. an. sicut in clo ante ꝯfirmacoem uel hnti iure adreui. tales pont renūciare in manibus simplicis notary ut in c. si. clo de cler. li. vj. ii

In rebus prophanis et iuribus pot renūciari ante litē ꝯt. z sufficit dimitt litē et cāc sed no pot renūciare iuri qui renūciatus est alt et lite de cler. c. admitz de renūc. c. sicut et c. veniens h etiam nota inno. in c. in nra sup verbo recepti de restit in fi. et pot fieri h renūciacō litis in absencia partis s̄m inno. in c. cu pte de pact. sup verbo renūciamus Cum quod dm pomit dram inter renūciacoem renūciacoem litis tm z renūciacoem litis et cāc nam resignando litē solū videtur respicere instan. renūciare vero cāc toti negociorum pnli in iudicio deductū renūciando igr litē et cāc nedu instancie s totonegocio pnli in iudicio deducto videt. renūciasse h vero tacite s̄m legistas z post lite mota ale sicut pnt ipi nont in l. postq̄ alia cu sunt acta cāc alia litis pnt no inno. de testi. c. tam z Jo. an. in cle. sepe de verb. sig. prior dm pot pcedere si fuatur pro

Dra... renūc litis et renunc... litis et cāc ii

contra concessa / q no est an lit cont. / de rez. sen. c. fortius / de off. dele. c.
sup eo / ex l. amplius / ff. rem ra. ha. / de iniz. pro. c. ex lit. /
Ex mod vo sua / dec ca vide p Jo. an. in novella / de actu. c. cum
dilectus / de iuramento calupn. c. fi. p Jo. mo. li. vj. et in cle. dudum de
sepul. § in studijs super verbo con vel ca p pau. Etiam dictam
inter lite z cum vide. E. / de trasar tausu l. lite in rylo. et que quid
sit de sto suatur q nullus studitoz renunciacion fnd. in benficio
admittit sz bnd lite et cac / nec vacat benficium / seu alia vacatio / nisi
seu tli indunt. q si pndet multa benficia vacaret / z impetra posset
qd tn nuq est auditu / fatebam tn q p dca renunciaco inio / seu
tli bnd obstanet / postea agere volenti / sup eod benficio / q admodu
pactu de no petendo / sive no agendo creditori sive dno / licet per
illud no pdidisset dm. / E. de trasar. l. si pfundo ar. c oz q no in
c. 11. de lit cont. li. vj. /
(Renunciare simpl iuri futuro quis no pot / sed bn per pactum)
renunciare pot quis expresse appoi in sponenda / quis etia p pactu
contrarium renunciatur /
(Renunciacon recepto est impo. vo facienda est in manibus illius
qui pot / in iu recede / & tuc pdit titulu / z possessem / z valz sede vacan
in manibus capli facta /
Permutatio facta de benficio qd habet symoniacus vel intrusus
cum alio habente iustum titulu no tenet / z alius red. ad suu benficium

De surrogacionibus.

Licet in surrogatione iuris z litis alicuius deffuncti impetranda
a papa debeat fieri mencio de benficijs obtentis / qui vim
collacon hz / ut lite pen. c. 11. z. 1j. li. vj. tn si quis primo ipetrat
aliquod benficium litigiosum / a ppa tanq vacans per obitu / nulla
facta mentione de lite pendente / facit tn mencionem de omnibus
suis benficijs per eum obtentis et postea ad narracoe pnie que
optineat a ppa se surrogare in lite / et in iure deffuncti / nulla facta
mencoe in hac surrogacoe de benficijs obtentis in alia gra Expss
se dixerunt omnes dni / ppt hoc sedam quidm / non dimani / nec fore
surrepticiam / tn qr cum serius asoriaco / pnie que / in qua non est
necesse exprimere benficia / antea expssata / sm ordinacoem novam

domini Gregorij pape. xj. Tu quia in sa fit plena narracio de po
ximo relacio ad primum Tum qr mit impetrat. eidem corpus et pecandi
personam etiam modus narrandi exprimitur et destruit in forma videlicet
lit pen. toll et p h solut. obiectio videlicet q no victore forme h fuit
nulla sz sede tunc inc impetrans exequitur. de hac decisione vide glo.
plt in c. si aplice de preben li. vj.

Surrogatus in iure et literis qd competebat defuncto si in parte sit
mentio de possessione defuncti ad illa recipitur surrogatus licet
illud in terra no tangatur nam licet possessio quedam sit sed tu ipsa
quesita et apprehensa est ante ut in c. tu ino de concess preben.
Litigans et possessor in pno renunciet liti et cause nisi constet quod realiter
et de facto possessionem dimiserit comprobatur in fructibus p eu perceptis
quia p talem renunciacionem perdidit possessionem ius ut no p Inno. in
c. q in dubijs et in c. sup h de renunciacionibus no potuit ad
hunc possessio modo realiter et de facto sed si spoliaret possessione restitu
eretur ut no in c. sup h. Actor tu no pot possessionem sine exequu
tore aucte apprehendere de preben. c. eud gni. li. vj. sed expedit
q habeat sumam pse

Cu alicui obiciatur resignacio facta in manus ordinarij licet
in instro resignacionis nil dicatur de admissione ordinarij non
nocet et obstat acc nolenti litigare quia per dictam resignacionem
sponte factam in manibus ordinarij vel sui iudicis aut prelati
ne dni idem renuncians si etiam appetat etc ut etiam ptinet supra
de suspen. petitorij ubi si opponatur spoliato

Resignacio facta per vim et metum valet metu iure licet restitui pot
officio iudicis actore q me. ca. p h alle. c. abbas c. ad audien
c. c. multorum. s. sane quia illud est ius novum et spale in isto casu
s. q resignacio fcta p captivem et detencionem secularium ptatu est
irrita ipso iure ho. nisi ista interveniat valet et tenet ut dicit pan.
et Stephanus sup verbo detinuit et innititur ad no in tan ancte
xvdoj. et xxxj. q. iij. inter cetera et in c. abbas ubi glo. notat ps.
regula vero qd fcta p metum valet et tenet qr coacta voluntas volun.
est. xv. q. i. c. merito et ponit casus multos exceptos a regla et so. an.
addidit multas alias et ostendit in forma q me. ca. s. plt ps. xx.
inter quos no est iste ergo standum erit regle nisi reperiatur contrarium
in iure et c. de testa. l. conprimus

Surrogatus in ius mortui licet non in possessione potest petere possessionem
adoptivam possessionis statim per adversarium lite pendente ut attemptata revocari

De iure patronatus.

Possessor bone fidei castri ratione cuius competit ius presentandi ad ecclesiam licet ipse prius nunquam presentavit et moveatur sibi lis super castro potest presentare de iure pro. c. consultationem. quia possessor bone fidei facit fructus suos et eligere et presentare est fructus.

Non sufficit infra tempus eligere vel nominare presentandum nisi actu presentetur nisi etiam dent sibi litteras presentationis nota per Jo. an. in c. fi. de iure patronatus li. vi. c. ii. ti. li. vi.

Sufficit infra tempus presentare licet non instituatur presentatus.

Presentatus infra tempus per patronum non admissus sed ad superiorem ad quem spectat institutio nec presentationem suam ultimus prosequatur. ymo post annum renunciat iuri suo in manus patronorum ille potest alium presentare.

Presentatus potest agere contra superiorem qui eum iniuste admittere negat. de iure pro. c. pastoralis. dummodo saltem sit habilis et ydoneus sed si non sit ydoneus tunc patronus perdit ius presentandi quia tunc ad superiorem devolvatur.

Ius presentandi potest dari per laicum loco religioso sine vendicione globa de terra ad modum globi.

Valet consuetudo quod maritus cui uxor dedit in dotem villam cum iure etiam cuius presentandi ius spectabat ad uxorem presentet.

Collatio a suspenso facta non valet de rest. c. ad dilectos de elec. in c. Non valet presentatio patroni laici facta monacho professo ad ecclesiam parochialem.

Si episcopus dicat in litteris institutionis se talem instituisse ad presentationem talis patroni sufficit licet non producatur presentatio in iudicio. de proba. c. per accessionem.

Renuncians dignitati constitutus in mortis articulo in manibus alicuius prioris quia copiam episcopi non habuit nec habere potuit tamen statim post duos dies elegerunt unum episcopi civitatis comunita confirmavit electionem queritur an valeat electio et confirmatio. Jo. de mon. in modo tenet quod valet renunciatio electio et confirmatio. Jo. an. tenet contrarium vi. de regu. c. presto c. non confirmatur in nulla.

Si propter negligenciam patroni laici devolvatur collacio alicuius beneficii ad episcopum statim post lapsum quadrimestre vel semestre scilicet ab ultima die incipit currere semestre episcopo et archiepiscopo datur laico ad presentandum computandum etc.

Licet archiepiscopus sit legatus natus non tamen habet duo semestria ad presentandum quia negligenciam propriam purgare non potest licet inferior vel suum capitulum vero sit vacandi et vacat beneficium tunc tempus devolucionis currere de facto et episcopus fuit in diocesi vel adeo prope quod potuit scire huiusmodi vacacionem et negligenciam suam alias non currit sibi tempus predictum nisi a tempore noticie (de electione presben. c. quia diversitatem de supplenda negligencia prelatorum c. licet) ffer. Inno. etc.

Vel archiepiscopus legatus natus non habet duo semestria in conferendo beneficio ad ipsum negligencia inferiorum devolutum quia negligenciam propriam purgare non potest etc.

De donacionibus.

Donacio vel remissio facta alicui post collacionem vel presentacionem de beneficio non inducit symoniam Inno. in c. Veniens etc.

Valet consuetudo quod uxor succedat marito in bonis mobilibus eciam debitoribus creditoribus et liberis extantibus mayoris secundum Wr. hinc Innocencia ffrm. Dy. in re. indulto hec tam supplenda de postulacionibus etc.

Cessio vel donacio rei facta lite pendente eciam per litigantem alicui contra litigantem per tercium valet in c. ablate. li. vj. etc.

Cessio vel donacio facta in filium clericum emancipatum quamvis valet emancipacio filii clerici potest fieri coram iudice ecclesiastico vel seculari. Actiones valet ponit cedi per non possidentem et eciam actorem quas ille inte tat. Pater potest dare pheudum filie in dotem sine consensu domini usque ad vitam pheudatarii inmoporcium non quia talis est quedam alienacio que est prohibita alias possessori pheudi alienari etc.

Inferior a principe non potest illegitimum legitimare quo ad successionem hereditariam ut in c. per venerabilem qui filii sunt le. etc.

Confirmacio papalis cum certa sciencia tenet licet modus non servatur quamvis possit ad resolucionem rei date condicionem ob causam peti non per Ber. Inno. et Host. in c. Vere de con. appo. Item c. sig. de presben. punit legatus ordinat quod certum monasterium habeat certos redditus alicui

parochiales eccie, dummodo ibi sint duo monachi ad serviendum in divinis
pro anima fundatoris, ut extra de vnionibus etc. /
Prelatus enim sine consensu capituli, et auctoritate superioris locare, ad certum
fructus prelature sue, tenetur usque ad vitam suam, locatio fructuum prelature facta
per prelatum, nomine proprio, expirat, per eius mortem ipso iure etc.
Or datur personaliter tuto, et libere suis personam secundo filio suo, abuti acquirit.
actio etc. /
Iuramentum metu extortum non obligat, secundum Io. an. in c. verum de iureiurando. Glosa quodque
Pater plures habens filios, in potestate sua, constituit singulos in rebus certis,
et illos iussit esse contentos, multa legata relinquens, est testamentum, de testa.
c. si pater. li. vi. etc. /
Papa non dispensat, in futuro delicto, non in c. inter dilectos, de excessibus
prela. nec privilegium, nec indulgentiam, pape, datum universis quo derogat ecclesiastice
libertati etc.
In heredes, non transeunt actiones penales, surgentes, ex maleficio delicti fuerit,
dampnum in sexto de. r. bonorum raptorum et iniuriarum, ex obligacionibus regulariter
transeunt, in heredes, licet expresse, de eis nil dicatur. ff. de pena in heredem
C. si pretorum. ff. de emp. et ven. in .ii. colum. v. primo aut etc.
Monacho habenti separatum peculium, competit actionem, etiam contra, quod prelatum
suum, Cocluit de moniali seu claustrali, de sta. mo. c. cum ad monasterium
§ tiba etc.
Monachus professus, non potest agere, quod abbatem suum, pro alimentis, sibi subtractis
sed per instrumentum, bene ut in c. ex parte, de actu. quia ista requirunt cele-
ritatem, pro primo dicto non Io. mo. in c. cordi. de app. li. vi. super verbo
expensis in fi. glo. etc. /
Pubes contrahat cum impube, an tamen pubertate contrahat matrimonium, de matrimonio
cum alia pubere, etiam contra inde eius, valet matrimonium etc.
In causa matrimoniali, admittitur exceptio, petens restitutionem, a diffinitiva appellatione
a sua, que transeunt in rem iudicatam etc.
Clericus in minoribus ordinibus, contrahat matrimonium, cum vidua, quod
etiam consummavit, quod impedimentum, separatus est, dummodo clericus remanet
bigamus interpretative, ad quos solus papa dispensat, in suscepte et suscipiendis
ordinibus, et non aliter etc.
Dominus potest agere actionem iniuriarum, et per interesse suo, quod turbante subditos (et tlr. alias)
suos, si in odium vel preiudicium, sibi fiat, alias non, nec ad dampna sub-
ditorum potest agere, tamen non, si non fecit iniuriam domino, sed propter specialem odium subditi
dominus agit, admittendus, sed non careat domino, suam iniuriam sua aucte
vindicare, sed per iudicem secundum Inno. in c. dilectus de app. in prin.
super verbo iniurias, et c. contingat, de sen. exc. et per Io. an. in c. auctore
de privil. li. vi. non in c. cum dilectus, quod dominus appellationem et agere potest pro subdito

suo / et agere tanquam pro suo interesse. /
Item dominus non potest agere pro rebus ablatis eius subditis / vel violentis vel dampno eis illato / quia dominus non interest / nec est legitimus procurator subditi / preterea / si hoc posset dominus suo iure petere / quo et cum / tunc pactum faceret de non petendo / quia cuilibet licitum est renunciare iuri suo / C. q. 1. quia per . . . de regu. c. ad apostolicam. nec potest remittere ius subditi quo et cetera. /
Interesse est lucrum cessans / et dampnum emergens / et probat. per circumstantias non in c. dilecti de fo. compe. /
Estimacio in iure fit / per estimacionem iudicis singularis consideratis quantitatibus / et circumstantiis / que possunt augere vel minuere huiusmodi estimacionem secundo iuramento partis / et suo iudiciali arbitrio taxabit / ita estimacionem huiusmodi minuere / seu quantitate / non ut in c. . . . sed quo ad . . . vel in c. non ultra. /
Pro iniurijs verbalibus non admittitur agere volens / post annum nisi infra annum a tempore irrogate iniurie computando / fuit lite inchoata / quia per lapsum anni tollitur hec actio / ut C. de iniurijs l. si non convicij tollitur etiam lemis p. dissimulacionem ut insti. de iniurijs et dissimulare presumitur ex quo tanto tempore tacuit / notandum primo et Jo. an. in c. . . . de re iudi. /

De sententia excommunicacionis.

Excommunicacionis sententia / et effectus illius / per appellacionem post interpositam / non suspenditur / de app. c. pastoralis. et ibi est racio. /
De metu excommunicacionis late / vel comminate / quis videlicet liberato in excommunicato / et hoc prestatur / et non appellat / valet processo / et lis dicitur contestata / Jo. host. super de li. ob. et lit. cont. in fo. /
Sententia excommunicacionis tribus modis dicitur iniusta / ex causa. ex ordine / et ex animo / de sen. ex. c. sacro. /
Per denunciacionem non probatur quis excommunicatus / de sen. ex. li. vi.
In sententia excommunicacionis non requiritur citacio simplex / vel peremptoria / sed requiritur / trina precedens monicio / de app. c. in sua romana vel una pro omnibus / nam sufficit quod iudex dicat / moneo te ut statim / pro trina et canonica monicione / ut illud facias non in c. in spalio de app.
Contra petentem absolucionem ad cautelam / vel simplex / sufficit in crimine excipere / de manifesta offensa / vel iniuria / sine specificacione / usque ad probacionem sufficit c. solet et c. venerabilibus / de sententia excom. li. vi. /

Si quis petat se absolui et pro contra eum, quod pro manifesta offensa sit excommunicatus
talis non admittitur, initium ad petendum absolutionem nisi prius satisfecerit pro manifesta
offensa secundum Innocentium in c. cum dilectus de or. cog. et c. solet de sen. exc.

Excommunicatus pro manifesta offensa de qua per sententiam vel ordinariam fuit constat, ita
quod non sit locus inficiendo, debet ante absolutionem emendam prestare de offensa de. sol.
ex parte et c. solet. e. ti.

Petens absolutionem simpliciter tanquam iniuste excommunicatus et oppositi manifesta
offensa absolvitur cum iuratoria cautione de parendo et satisfaciendo de
expensis

Si vero quis fuit excommunicatus pro contumacia quia non venit licet postea
venit purgaturus suam contumaciam primo satisfaciat de expensis vel cautionem
sufficientem pignoraticiam vel fideiussoriam det de iudi. c. i. de sen. exc.
c. in venerabilis

Reincidens in sententiam excommunicationis ab homine latam sive in generali contra certa
ta parte, que citatio sufficit pro tria et canonica monitione

Ab excommunicatione non appellatur sine expressione cause nec ab interlocutoria in c.
cordi de app. li. vi. de sen. exc. c. pastoralis

Ad optinendum absolutionem ad cautelam sufficit producere absolutionem ultimam
et demum excommunicationem post factam

Excommunicatio post sententiam contra metum proposita de offi. or. c. ij. de testi.
c. constitutus de sen. exc. c. in medicinalis li. vi.

Prolatio sine excommunicationis et interdictionis clericorum posset postulari.

Si post appellationem ab excommunicatione sententia interpositam aut post citationem contem
tam quis declaratur incidisse sententiam excommunicationis non fit revocatio per
viam attemptatorum, Vetus in diffinitiva de app. c. non solum li. vi.

Interdictum speciale post relaxari ad cautelam, sed generale non sed relaxatur et
tollitur de sen. exc. c. provide li. vi.

Omnes incurrunt sententiam excommunicationis generaliter lata in omnes qui non
solvunt caritativum subsidium infra certum terminum, nisi probet se igno
rasse sententiam, quia constitutio divulgata non ligat ignorantem, si talis
vult diluendo probare de sua ignorantia, ut in c. de consti. secundum Innocentium et
in c. cum in tua, quod inter actu pos. et sic ligat a tempore sciencie detentores
rerum ecclesie vel usurpatores iniuste pena excommunicationis xvij. q. ij. quicunque modo
ex qua excommunicatione nisi pro manifesta offensa sit excommunicati non debent absolui
ante satisfactionem. de ver. sig. c. ex parte et c. pisanus de resti. spo.
secundum Innocentium.

Ad absolutionem ad cautelam sunt vocandi qui per eam gravantur et
leduntur qui manifestam offensam opponere possunt. Jo. mo. in c. solet de ma

z obs c. inter quatuor / et pot distinctio qua aut agit^r. contra etiam
personam tunc pars est vocanda et in i^ta d. dup. q. c^ta intu^{ca} consistit
in vi z signifficatione verborum / alia excepti^{ca} que precedit z sequit. et per
illa non comprehenditur / no in c. albtq. de testi.

Adherens app^{oi} petens absolui ad cautelam non audit^r. nisi probet se ad
hesisse infra x. dies infra quos potuisset appellasse z adhesionem
de hoc tempore iudici intimasse alias huiusmodi adhesio nec app^{o} defendit n^r.
effectum excommunicationis impedit sed suspendit in c. statuimus z c. impedire
Alienis agit. cum lege que in iustis legis ff. de arbi. l. celsus

Passive ligatus a conservatoribus vel si sit ligatus coram iudice ordinario semel si
coram delegato no in c. i. de rescrip. li. vi. et in c. ad probandum de re iudi.

Rector ecclesie appellans a visitatione episcopi dicens in appellatione se exemptum per similem
quem app^{oi} et sic sui eam nullam petens absolui ad cautelam a sua excommunicatione
contra per suum episcopum contra eum lata post appellationem interpositam vel attemptata
probet non tunc est absolvendus nisi doceat aliqualiter de exemptione
licet non plene ut illudatur ordinarius iurisdictione et potestate per quo facit
pro cumque quod resistit agenti z absolutionem petenti de resti. spo. c.
ad decimas z c. solet de sen. exc. z c. ex tenore de concess. preben. de
pen. ne aliqui z ideo arguitur attemptata revocantur.

Nomine fructuum beneficii non computantur cothidiane distribuciones
nec in valore beneficii / quia distribuciones dantur ratione servicii
personalis puta interessentibus divinis quo non sunt de fructibus neque
de corpore beneficii / primo sunt aliud quam istud quod datur ratione beneficii sed
fructus sunt beneficii vel accessorii / ad beneficium de off. or. c. pasto.
et debentur beneficiato ideo sub i^to nomine non comprehenduntur. ut in c. i. z
de preben. de cle. non resi. c. i. li. vi. secundum Jo. an. in additionibus spe. de
concess. preben.

Nomine personatus venit quicquid honoris habent in bonis suis. Goff. de
pen. c. i. totum quod honoris habet appellatur persona. i. q. iii. totum
etiam appellatur persona hereditas vel persona continetur / ff. ad trebell. l. si servatus
z l. na q inst. z l. si z l. cogi. Intelligitur tunc similiter sunt per personam
nominata Jo. dicens appellatur personatus omnes res continetur nach dignitatis
et valor indeterminate mensurant. et tunc accipitur large ut in primo
sermone.

Episcopus non potest dispensare cum illegitimo ad prebendas ecclesie cathedralis
obtinendas / Nomine enim venit utilis z uniuersalis ut habetur supra
de concessionibus et incipit si continuatur. audi z ibi vide.

Annus domini incipit a natiuitate domini et non a die circumcisionis / et ita computatur in Romana curia, et iste dicitur annus natalis. Sed alius incipit et computatur a die incarnacionis domini, incipit post annum natiuitatis domini secundum cursum Romane curie. Sed post mensem marcii currit similiter cum eo numero, tamen annus a natiuitate precedit quia annus ab incarnacione subsequens.

Error nominis vel cognominis illius qui impetrauit commissionem scilicet in commissione non viciat processum dummodo constat de corpore, i. de persona in commissione expressa per circumstancias vel etatis vel coloris. quia tamen sit putat in commissione sit expressum maxime si fiat execucio citacionis quando ipsa vigore dicte commissionis sub eo nomine et cognomine quam constituat pertinere ad eam, extra de ele. c. si quis in nomine. C. de testa. l. si quis in nomine ff. de re iu. l. ... popo. c. ad intentum de rescriptis et nota in multis in glo. li. vi. et c. l. ... de testi. de consanguin. et affini. c. ... et c. in multis secundum Jo. mo. et archi. li. vi. super verbo nomina spe. de requisicione libelli. c. nunc propone ordine vel quod si hominem vel suum perte volo ...

— Et sic finis —

Leges. — Imperio sistens cohibens sub legibus orbem — Justinianus imperator
Canones — Justicie docta clerum ponens in canone decreta — papa Gregorius IX.
Theologia — Res ut singula tractant sub certo claudo libello — M. petrus sententiarum
Theologia — Agmina superna quo subsunt ordine trado — Dyonisius dictus Ariopagita
Theologia — Quod tria sunt unum / qua possum monstro figura — Boetius de trinitate
Theologia — Alta deitatis contemplor numina plana — Jo. damascenus doctor —
Theologia — Jaculo sagittas pestifera dogmata pello — Augustinus hereticorum malleus
Arismetrica — Explico per numerum que sit proporcio rerum / pictagoras ...
Geometria — Rerum mensuras et earum signo figuras — Euclides geometra
Astrologia — Astra vias quibus poli varias ... — tolomeus astrologus
Musica — Inuenit ... per me modulamina vocum — Tubalchain musicus
Logica — Argumento concludo sillogizo sophismata ... — Aristotiles philosophus et logicus
Rethorica — Veste decora mea / ... adorno puellas — Tullius Rethoricus
Gramatica — Quicquid agant artes ... — priscianus gramaticus

70

140.

[illegible] excommunicamus et anathematizamus ex parte dei omnipotentis patris et filii et spiritus sancti. auctoritate quoque beatorum apostolorum petri et pauli ac nostra, omnes hereticos gazaros patarenos pauperes de lugduno arnaldistas speronistas passaginos wiclefistas fraticellos. et quoscumque alios hereticos quocumque nomine censeantur ac omnes fautores receptatores et defensores eorundem. Item excommunicamus et anathematizamus omnes piratas cursarios latrunculos maritimos et omnes fautores receptatores et defensores eorum. Item excommunicamus et anathematizamus omnes qui in terris suis nova pedagia imponunt. Item excommunicamus et anathematizamus omnes falsarios bullarum seu litterarum apostolicarum et supplicationum gratiam vel iustitiam continentium per summum pontificem vel vicecancellarium seu gerentes vices aut officium vicecancellarii sancte romane ecclesie de mandato eiusdem summi pontificis signatarum aut sub nomine summi pontificis seu vicecancellarii aut gerentium officium predictorum signatarum supplicationum falsarios. Item excommunicamus et anathematizamus omnes alios qui equos arma ferrum lignamina et alia prohibita deferunt sarracenis quibus christianos impugnant. Item excommunicamus et anathematizamus impedientes seu invadentes victualia sive alia ad usum romane curie necessaria adducentes vel ne ad curiam romanam adducantur vel deferantur impediunt seu perturbant. et qui talia faciunt vel defendunt cuiuscumque fuerint ordinis preeminentie conditionis et status. etiam si pontificali regali reginali aut alia quavis ecclesiastica seu mundana prefulgeant dignitate. Item excommunicamus et anathematizamus omnes illos qui ad sedem apostolicam venientes et recedentes ab eadem (necnon illos qui iurisdictionem ordinariam vel delegatam aliquam non habentes in eadem curia morantes. temeritate propria rapiunt spoliant et detinent aut eos propterea [illegible] mutilare vel interficere presumunt) et qui talia fieri faciunt seu mandant. Item excommunicamus et anathematizamus presumentes aliquem [illegible] petentes de bona [illegible] xiii [illegible] ausu sacrilego presumentes [illegible] dei iudicio ac per processum [illegible] cardinalis [illegible] constantiensis et [illegible] de heretica [illegible] ac scismatica [illegible] ac ab ecclesia [illegible] adherentes complices et sequaces ipsius et dantes ei auxilium consilium vel favorem cuiuscumque preeminentie dignitatis vel ordinis, etiam si pontificali regali reginali vel quavis alia ut premittitur ecclesiastica vel mundana prefulgeant dignitate. Item excommunicamus et anathematizamus omnes illos qui per se vel alium seu alios quascumque personas ecclesiasticas vel seculares ad romanam curiam super eorum causis et negotiis [illegible] recurrentes illasque in eadem curia prosequentes aut procurantes, consultores advocatos vel promotores ipsorum vel etiam auditores seu iudices super dictis causis seu negotiis deputatos occasione causarum vel negotiorum huiusmodi verberant mutilant vel occidunt aut bonis spoliant cuiuscumque preeminentie dignitatis ordinis conditionis aut status fuerint, etiam si pontificali regali reginali vel quavis alia prefulgeant dignitate. Item excommunicamus et anathematizamus omnes mutilantes vulnerantes et interficientes seu capientes et detinentes sive depredantes romipetas et peregrinos ad urbem causa devotionis et peregrinationis accedentes et in ea morantes et recedentes ab ipsa et in hiis dantes auxilium consilium vel favorem. Item excommunicamus et anathematizamus omnes alios qui per se vel alium seu alios directe vel indirecte. quocumque titulo vel colore. occupant detinent vel hostiliter destruunt seu invadunt aut occupare detinere vel destruere hostiliter presumunt, in toto seu in parte almam urbem Regna sicilie trinacrie, insulas sardinie corsice terram citra farum patrimonium beati petri in tuscia ducatum spoletanum comitatum venaysini sabine marchie anconitane massetrabarie romandiole campanie, atque maritime provincias ac terras specialis commissionis et arnulphorum, civitates quoque nostras Bononiensem ferrariensem beneventanam perusinam auinionensem, civitatem castelli tudertinam et alias civitates terras et loca vel iura ad ipsam ecclesiam spectantia et pertinentia et adherentes ac fautores et defensores eorum seu in hiis dantes eisdem auxilium consilium vel favorem non obstantibus quibuscumque privilegiis et indulgentiis ac litteris apostolicis generalibus vel specialibus eis vel eorum alicui vel aliquibus cuiuscumque ordinis status conditionis dignitatis et preeminentie fuerint, etiam si ut premittitur pontificali regali reginali seu quavis alia ecclesiastica vel mundana prefulgeant dignitate. a predicta sede sub quavis forma vel tenore concessis quod excommunicari aut anathematizari non possint per litteras apostolicas que plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indultis huiusmodi ac ordinibus locis nominibus propriis cognominibus ac dignitatibus eorundem non fecerint mentionem, necnon consuetudinibus et observantiis scriptis et non scriptis et aliis contrariis quibuscumque, per que contra huiusmodi nostros processus ac sententias quominus includantur in eis se iuvare valeant aut tueri, que quo ad hos processus tollimus et omnino revocamus. Ceterum a quibuscumque sententiis nullus per alium quam per romanum pontificem nisi duntaxat in mortis articulo constitutus absolvi possit, nec etiam tunc, nisi de stando ecclesie mandatis satisfactione vel sufficienti cautione prestita, illos autem cuiuscumque fuerint preeminentie dignitatis ordinis conditionis aut status, etiam pontificali vel alia qualibet ecclesiastica dignitate prefulgeant qui contra tenorem premissum [illegible] vel eorum alicui vel aliquibus absolutionis beneficium impendere de facto presumpserint excommunicationis et anathematizationis sententia innodamus, eisque predicationis lectionis administrationis sacramentorum et audiendi confessionis officia interdicimus predictos apostolicos transgressoribus et prepositis [illegible] spiritualibus et temporalibus prout expedire cognoverimus processuri. Ut autem huiusmodi processus ad communem omnium notitiam deducantur. cartas sive membranas processus continentes eosdem, maioris ecclesie florentine necnon sancti palacii apostolici in quo commoramur in ora [illegible] valvis seu hostiis ac liminaribus faciemus affigi que processus ipsos suo quasi sonoro preconio et patulo iudicio publicabunt, ut hii quos processus huiusmodi contingunt quod ad ipsos non pervenerint aut ipsos ignoraverint nulla possint excusatione pretendere vel ignorantiam allegare cum non sit verisimile quo ad ipsos remaneat incognitum, quod tam patenter omnibus publicatur. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostre excommunicationis anathematizationis prohibitionis cassationis irritationis annullationis innodationis interdicti et constitutionis infringere vel ei ausu temerario contraire. Siquis autem hoc attemptare presumpserit indignationem omnipotentis dei et beatorum petri et pauli apostolorum eius se noverit incursurum. Datum Florentie V° idus aprilis pontificatus nostri anno tertio. de curia. p. stalberg.

Anno XIIII° Indictione XIII. pontificatus Martini pape V anno tertio die [illegible] publice in vigilia pasche que erat XV[a] aprilis Bulla eiusmodi suprascripta fuit lecta [illegible] in novella Florentie ubi tenebat palacium apostolicum apposita [illegible] presentibus [illegible] M. p. lohier p. [illegible] [illegible] huiusmodi [illegible] et petrus [illegible] ab alto [illegible] bulle presentibus collatione etc.

Pulli qui vident milvum fugiunt ad gallinam matrem suam Sic et nos qui
sentimus milvum i. temptationes dyaboli debemus fugere ad christum qui tamquam gallina
defendit nos tamen ad deum fugimus. Auceps ponit unam avem sub rethe
suo ut aliae aves visa ea secum veniant. Sic deus pater posuit filium
suum ut eo viso secum accedamus ad deum tamquam nos similem. De animabus [de anim.]
in purgatorio. Cum aliquis in disciplina regis detinetur nec potest aliquis amicorum
suorum ipsum visitare personaliter mittit ille pueros et mandat per aliquos de
suis suis regis amicis suis necessitatem suam. Sic etiam defunctorum quae sunt in
disciplina regis caelestis scilicet in purgatorio mittunt ad nos deum de amicis regis
caelestis cui cognita est necessitas ipsarum et petunt quod necessitatem suffragium et
liberationem ad nos ad ut edunt de custodia quam merentur etc. Versus. De eodem
Theophilus Cum lapidem magis iacit aqua sursum salire facit Sic quo
diabolus amplius misit ipsos ad aeterna gaudia sursum tollit. De [de ascens.]
Ascensione domini. Dominus mittens qui mittitur a domo suo ad aliquam
civitatem ad quam esset ut ipse dominus veniens studet quod aliqua veniret
dominus quod hospicium et alia omnia sint parata Similiter fecit dominus ut
ibi hospicia et alia delicatissima parantur amicis suis. De eodem
Agricola post laborem vadit in domum suam ut quiescat cum familia sua
Sic dominus post laborem et afflictionem quam sustinuit pro nobis in hoc mundo
intravit ad domum suam scilicet caelum ut ibi quiescat cum familia sua scilicet
angelis et sanctis suis. De avaritia. Avarus comparatur cani qui non comedere [de auar.]
vult fenum super quod iacet et tamen si quis vult inde accipere latrat et
mordet Sic avarus de divitiis suis nec comedit nec aliis tribuit. De eodem
Sicut latro qui vadit furari tunc nihil cogitat de patibulo quia oculos mentis
habet orbatos videt ad furtum secum quod capitur et ducitur ad suspendium
tunc nollet cogitat de morte Sic avarus currit huc illuc ut
possit congregare divitias cum multiplicare congregando et claudunt oculos
mentis nec volunt cogitare de penis inferni sed quando incipit eum de cor-
pore et trahetur ad mortem tunc demum aperiat oculos quos prius clau-
serat. De adulatoribus. primum adulatores sunt sicut syrenes marini [de adula.]
qui sunt maiores hominibus ubique et ita dulciter cantant quod nautas
obdormire faciunt et sic naufragium patiuntur. Syrenes istae adulatores sunt
[illegible] sunt homines dormire faciunt et sic naufragium infernale utique paciuntur
Ysa. Popule meus qui te beatum dicunt ipsi te decipiunt. Debita [illegible] [de lite]
flumen inunder pellit pisces in fundum sic [illegible] ab hominibus pellit de-
mones in abyssum inferni. De eodem Sanctus [illegible] Maior est [illegible]
[illegible] quam in die a sole sic maior est [illegible] in nocte [illegible]
[illegible] et molestie quam in die felicitatis affluentiae mundanae. De eodem
Alanus. Nubes non solum vapores et aquas sed ranas [illegible] assunt [illegible]
signum ego [illegible] in [illegible] pluviam [illegible] cadunt
[illegible] sic maria non solum iustos recipit sed et peccatores [illegible]

De eodem Theophilus Sol in die lucet et in nocte in celo Sic maria in die
prosperitatis mente nos illuminat in nocte autem tribulationis et angustie dum probis
illustrat De eodem Simplicius Quantumcumque sit elevatum celum inde videtur
attingere terram Sic maria quantumcumque sit elevata super omnes celos
celos tamen sue pietatis attingit humiles De eodem Gallienus Quamvis autem
maria in infinitum super omnes choros angelorum ascendit nobiscum semper habitans
et visitat Unde Euzebius Quantum ad nupta melli fuit inestimabilis
dulcedo inde coniungit Sic tamen dulcedo ave nunc gratie miscetur mox itaque tanta
fiunt tam dulcissimus ut lingua humana nec angelica potest enarrare De
eodem Egidius Arbor circa aquas longiores emittit radices tam in pro
fundum quam in altum Sic inter aquas tribulationis longiores emittit radi
ces sue consolationis et gratie infinite De eodem Tennistinus Manna est
cibus non in die descendit sed in nocte sic manna est nunc gratie non in die
prosperitatis felicitatis et affluencie sed in nocte tribulationis [illegible] descendit
De eodem alle Cum sol vos cecidit die illo serenitas erit Sic dum ma
ne fideli ave advenit mox serenitas consequitur felicitatis sepitur De eodem
Theophilus Quamcumque aqua hostium perfunditur sine strepitu fragore [illegible]
aperitur sic ad maria aquis lacrimarum perfunditur [illegible] mox iocundius
aperitur sic [illegible] De eodem Albertus Nubes rubet in mane ut
appareat gloriam sue [illegible] rubet in vespere ut serenitatem indicat sit maria in mane
[illegible] fundet rubet in vespere ut serenitatem indicat sic maria in mane
prosperitatis vite rubet ut [illegible] simulat [illegible] gratie rubet in vespere mor
tis ut serenitatem inferat [illegible] sempiterne vite Tundalus [illegible] cum in
vita neque in morte homines illa dulcedine [illegible] salvatore abesse potest
De bonis operibus [illegible] cum homo amittit aliquam rem [illegible] non solum
querit [illegible] manum apponendo Similiter qui amittunt Christum qui debet
esse carius super omnia debemus ipsum querere non solum verbis sed etiam bonis operibus
De eodem Homines qui sunt in tempestate maris non putant se esse securos
donec veniant super terram firmam Sic qui sunt in mari
huius mundi [illegible] donec conari perveniat [illegible] plena opera
qua [illegible] securi donec ibi sint De eodem Homo libenter aperit
ostium qui dona portat Sic ostium aperitur paradisi [illegible] que portat opera [illegible]
De spiritu sancto Aliquis agricola ponit ignem in campo suo ut male her
be comburantur et bone crescant Sic deus ignem spiritus sancti ponit in
[illegible] ut vicia comburantur et virtutes augmentantur De Correctione ma
lorum [illegible] tam diu volat circa gladium donec se vulnerat et
cecidit Sic mali tam diu frequenter visitant tabernas et lupanaria
donec a diabolo capiuntur et ad infernum deducuntur De contritione [illegible]
Quamdiu est ferrum in vulnere tamdiu dolor est in corpore Similiter quamdiu
est peccatum in memoria [illegible] amisit homo deum debet esse dolor
in mente De eodem. ~~[illegible] firmus apparat signum est [illegible]~~

ne opilis
de spe
[illegible] malef
[illegible]

Verecundia esset uxori si non ostenderet quod dolore quando maritus eius se-
pet[ur] absque amore simulat verecundia est anime si non ondere[t]
contricionis dolore quod cogitat quod Christus separat[ur] absque obseruanciis De eo[dem]
Ubicumque fumus apparit signum est quod ibi est ignis ita ubicumque contricio ap-
parit signum est quod ibi est ignis divini amoris scilicet spiritus sanctus Et sicut fumus
de oculis lacrimas producit Sic spiritus sanctus peccatis gemitus facit De confes- de confessione
sione gemitus Infirmus ipsum te sua ondit medico ut possit recuperare
sanitatem corporis Sic peccator debet ondere peccata sua sacerdoti qui est me-
dicus anime ut possit recuperare sanitatem anime De eodem Sicut
dicunt medici ut possit recuperare sanitatem anime De eodem Sicut
vulnus non sanat[ur] in quo ferrum infixum fuit nisi extrahat[ur] ita ne-
bulosa nichil prodest nisi peccatum confiteat[ur] De eodem vas ubi
debet ponere vinum fortiter lavat[ur] Sic cor hominis ubi debet gratia dei habi-
tare prius lavari debet per confessionem De eodem Quando aliquis habet
lavari debet primo per confessionem Similiter quod aliquis est in mortali peccato
infirmitate querit bonum medicum Similiter qui aliquis est in mortali peccato
debet querere bonum confessorem De eodem latrones qui volunt furari bona
hospitis obstruunt os suum ne possit clamare ad auxilium vicinorum
sic demones qui volunt gratiam dei furari claudunt eius os ne possit
per confessionem clamare ad auxilium suorum De eodem leo ut non in-
veniat[ur] a venatoribus vestigia cauda operit Sic homo pura confessione
De eodem dyabolus facit peccatori sicut fit furi cum est fur in domibus
sufficiat ei ut unus custodiat eum si fugit omnes sequunt[ur] eum
clamantes ut non evadat Sed quando dicit peccator in peccatis suis unus
dyabolus custodit eum quod fugit per confessionem et penitenciam omnes isti
dicunt[ur] ei Sane ergo tempore paschalis quia fugit in Christum De eodem
Johannes medicina non solum sanavit et alangwor quod est confessio.
Cuius ideo est Nam in dicta scripta alangwidos langworem expiat
sanus erit sanitatis peccatorem efficit Et confirmat ut dicit Avicenna Si
confessio non sit fiat ab impiis quod est ecclesia anime hominibus vivus De
corpore Christi Si quis ymaginem Christi in luto proiceret a contemptu
igni deputaret[ur] tamquam infidelis Quid ergo de illo qui corpus Christi in
se deturpat mortaliter peccando igni infernali deputabitur De eodem
Theophilus Cum dentes surgunt infantulis magis plorant Sic dentes
surgunt dentes mei qui carnem sumendo et sanguinem eucaristie magis
ploraris est felix lacrima De eodem Gregorius. Nullus cibus sumendus
est nisi precesserit appetitus Sic nunquam sumat[ur] cibus eucaristie nisi
precedat appetitus et amor De eodem Crisostomus. Cibus qui irato
cordis sumit[ur] nil nutrit Sic sit qui corpus Christi irato animo de caritate
contra proximum sumit nullum omnino confert sed nutrimentum De caritate Cor
ardens super ignem positum et accensum cunctos pellit bufones
et serpentes Sic cor ustum magne caritate cunctas pellit vicias

144.

castitate dyabolica fraude et fallacia. De castitate. Ysiodorus: aspide cum vita se
volunt. vallens si aggreditur premit basiliscum. Sic princeps et corporis castitate
comparem inferiorem a nobis occidemus. De compassione. Quando oculus
compassione patitur aliquod malum statim manus compatitur et iuvat eum. Similiter
cum aliquis in aliquo corpore est ut patitur aliqua infirmitate corporalem
sancta cruce debent et alii compati et ipsum iuvare. De sancta cruce. Quando castrum est
captum levatur vexillum eius cum victoria et potencia est captum ut inimici
videntes fugerent. Sic dominus levavit signum sancte crucis. Nunc mundus ut
dum demones videntes illud signum fugerent. De eodem. Quando avis quam alia
avis insequitur fugit ad arborem ramosam. Sic quicumque sentit se per-
sequi a dyabolo per temptacionem debet fugere ad arborem crucis et cogitare
diversas graves penas quas Christus in ea sustinuit et sic evadet. De cantu
vano. Sapiens: ut acetum in vitro sic qui cantat carmina cordi pes-
de vano cantu simo. Acetum in vitro apparet sed vitrum corrodit cor. Sic tales vi-
dentur audientibus solacium facere sed postea senciat amaritudinem. De di-
lectione dei. Jacob patriarche septem anni videbantur paucissimi et leti
dilectione dei propter dilectionem quam ad suam pulcherrimam domicellam quam Rachel habebat.
Similiter dilectio quam homo habet ad deum omnes annos facit ei breves
et letos. Insuper omnes adversitates facit ei dilectos. De malis doctoribus.
malis doctoribus Crux in via alijs viam ostendit et ipsa nusquam vadit. Sic quidam alijs
iudicio ostendunt priam et primam et ipse manet in peccatis. De die iudicii. Sa-
cerdos in quadragesima notat illos qui veniunt ad confessionem et postea in pascha
illos communicat. Illos autem qui non sunt confessi a communione separat. Sic deus
die iudicii faciat illos quos invenerat scriptos in libro vite recipiat ad
gloriam suam aliosque repellet sicut excommunicatos. De eodem. Re-
the quod trahit bonos pisces ad litus trahit ac ramis sed pisces ad re-
gionem domum deportantur ramus in luto proicit. Sic sancti et boni ad
celi palacium angeli deportantur mali in luto inferni proicientur. De
dyabolo et temptatione dyabolo et temptatione. Auceps ad hoc quod possit aliquam avem capere
tendit laqueos aliquando ad terram aliquando ad celum. Similiter dyabolus ad
hoc ut possit capere animas diversis utitur temptationibus quia aliquando de superbia
modo de avaricia et cetera. De eodem. Quando aliquis fructus vult colligere
primo inclinat arborem ipsius tirum postea carpit fructum. Sic dyabolus primo
inclinat hominem per temptacionem ad peccatum et postea colligit et devorat
bonorum operum fructum. De eodem. Pullus equi quocumque sequitur lupum
postea lupus devorat eum. Similiter dyabolus devorat eos qui eum sequuntur.
De eodem. Auceps cum capit aviculam non interficit eam sed sinit ut postea
plures capiat. Sic dyabolus non statim interficit hominem quem capit sed sinit
plures secum trahat ad infernum. De eodem. Cum aliquis princeps castrum adver-
sarii sui capit preciosiora que ibi invenit predatur et viliora comburit

Sic dyabolus hominem qui contra castra dei eum cepit corpus temporalia non curat
solum animam predari cupiens. De eodem. Considerandum quod in quibusdam regionibus
prelatum bellantur vaccis et contra rusticanam profunda paritatis / quia
si videt loci honorem et profunditatem prius permittet se volvere et ex
occultari quam se permittet in abissinam paritatis. Sic dyabolus ponit velum
ante oculos cordis scilicet delectationem peccati ne infernalis puteri consideraret
De detractoribus. Canis videns currentem aptus et spumam excitat et quasi
latrat super stellas quasi super umbram. Sic detractores sunt ore aptum
male de aliis loquentes et spumas excitat id est excogitationes mendacia et
quasi latrat super stellas scilicet detrahunt sacerdotibus vel religiosis quasi super
umbras id est simplicibus ita quod nulli parcunt. De divitiis. Serpens insilit in
vespas et nudum fugit. Sic dyabolus est in illis divitiis quas pauperibus non
distribuunt; ab illis autem fugit que pauperibus erogantur / quia in
terra nullus eo utitur quam diu vivit sed cum occiditur illi coopera illi
pes illi salsucam / sic de divitiis eorum nullus utitur nisi per mortem
De eodem. Naute videntes suas naves imminere periculum dum honerantur
merces suas in mare proiciunt ut ad littus ad vitam evadant. Si tu temporalibus
honerata ne in mari huius mundi subingeris submergaris et ad
littus celeste pervenire posses. De eodem. Gallina milvio veniente vocat
pullos et aliqui circa spicam occupantur et sic a milvio rapiuntur / Que est
gallina nisi deus qui dicit quotiens volui congregare filios. Qui sunt
pulli nisi homines quid spica nisi temporalia quod milvus nisi dyabolus qui rapit
occupatos circa temporalia. De eodem. Si canis sequitur duos homines cuius
sit ignoratur / sed cum ad ambivium separantur sequitur canis dominum suum sequitur.
Duo primo sunt homo et mundus et cuius divitie sunt ignoratur. Utrum hominis
an huius mundi sed in morte divitie relinquuntur mundo et homo nudus recedit
de mundo. De eodem. Si arbor non habet fructum ullus querit in eam Sic
qui divitias habent ultra latinas sustinent et oppressiones paciuntur. De
elemosina. Si in fetore evadit et fructum habere fac ut agricola / educas
fimum super terram marcillente et dispergas et sic fructificabit. Similiter
moneas pecunias et des macilentes scilicet ieiuniis vigiliis orationibus laborantibus
non ioculatoribus non pigris et sic fructum habebis. De fide et de illis
qui fidem carent. Natura aquila talis est quod sigillatim pullos suos
ponit in radio solis et illos qui acute aspiciunt radio solis retinet
et pascit alios ad terram proicit. Sic deus illos qui veram fidem habent
et integram qui est radius illuminans animam amat et reficit Sed alios
id est non credentes in ignem infernum proicit. De eodem. Homo exponit brachium
contra gladii ictus ut caput suum posset defendere. Sic homo debet exponere
vitam suam ut posset defendere fidem Christi que est caput nostrum.
De eodem. Sicut enim ethiopes lucis solis proximi existentes quia in
meridie sunt sub sole non recipiunt lumen pulchritudinis immo potius maiorem

titudinis Sic male infideles ad radios solis non recipiunt ut clariter sanitatis
nec volunt eam comprehendere primo grandis peccatores ut sunt pagani heretici
incantatores et mali xpiani. De fletu. puer qui videt matrem elongatam
fletu a se incipit flere Similiter animus xpianus qui videt se elongatum a deo
peccatum flere debet per contricionem cordis. Ideo ego plorans sum intus et oculus
meus deducens aquam .i. potius quia longe factus est a me consolator .i.
felicitate deus qui elongat se ab homine peccatum. De felicitate mundi phisicus. venenum
dum quis bibit gustum quidem primo dulcescat postea vehementer amare-
scit Sic mundi felicitas et prosperitas mundi quidem dulcescat peccatori
vana gla sic tamen amarescat eternaliter. De vana gloria. Gallina ovum faciens cla-
mat dum quispiam veniat et tollat. Sic aliqui et siquid boni
faciunt per vana gloria voce exaltant, demones dyaboli veniens totum mitu
tollat. De gula. Equus postquam fuit bene pastus et pinguis equitem
gula dominum suo ostendere et recalcitrat et fiat eum inclinat. Sic facit
homo caro si eam multum impinguaverit. De honore. Montes alti
honore communiter sunt steriles. Sic honorabiles et altiores homines seculi a deo fructu
celesti privati sunt infecundi. De humilitate. Aves parve transeunt per
rethe sed magne detinentur. Sic humiles evadunt laqueos dyaboli sed super-
bi capiuntur. De ira vel impacientia. Silex plenus est igne sed non apparet
donec percuciatur ferro et tunc exit ignis Sic quidam videntur esse
pacientes quamdiu non tanguntur sed cum aliquid audiunt contrarium statim
emittit ignem impacientie. De eodem. Sicut ignis in se deficit cum ligna
non apponuntur Sic ira furoris cui ei non respondetur. De eodem. Sicut
olla que fortiter bullit si fortiter elevatur cesset bullire Sic ira eius qui
furiat cessat si abeo recedit. De pena inferni. Lictoris qui cito
audit dat pecuniam quod latronem ligat sibi manus et oculos sine ali-
qua contradictione et sic ducit ad suspendium. Similiter faciunt demones in
morte quia quanto vident quod deus dat pecuniam contra peccatorem statim
ligantur manus quia ulterius non potest operari bona anime et oculi
ligantur quia ulterius videre faciem dei et sic ducitur ad penam inferni. De
misericordia. Spina in principio cum nascitur est mollis et non potest pun-
gere sed quanto magis crescit tanto magis pungit Sic quidam sunt in iuventute
humanes et misericordes et libenter dant elemosinam et in senectute dabant
sua contra rapiunt aliena. De infirmitate. Ager qui videt quod discipulus
non vult ire ad scolas primo ei primo blanditur si autem blandimentis non
vult trahit eum per crines. Sic facit deus quia multos videt pigros
qui nolunt eum sequi tunc trahit eos .i. infligit eis febres et alias
diversas infirmitates et tunc quia violenter trahit eos. De eodem. Sicu-
ti facit asinus ~~vel~~ velocius ire sic infirmitates homines faciunt fe-
stinare ad bene operandum. De laude dei. Nobiles quidam nutriunt aviculas
parvas et dat eis victualia ut cantent et letificent dominum suum Similiter deus

nutrit nos filios in hac vita et dat nobis nutrimenta ut petra cantat et lau
dat deum suum. De locatione mala. De sepulcro aperto nil ~~exit~~ egreditur
nisi fetor mortuorum. Sic de ore mortuorum non egreditur nisi fetor verborum
immundorum et fetendum in conspectu angelorum. De eodem. Lupus invenit fiella
tibia et tam bene sonat intus aliqui boni invenire et dixit bonum sonum
habes sed parum depingitur. Sic quidam multa vis dissimunt facere non nichil
De mundi instabilitate. Iocunditas ista est sicut pregnans mulier que cum delectatione
concepit sed cum vehementissimo parit. Sic multi gaudebunt nunc et delectatione
delectantur in hoc mundo sed in fine vehementer dolebunt quod ibi dolorem in
parturiet. De eodem. Amarum fetet illis qui sunt mutui longe amari et
domus sutorem et non illis qui de prope vel continue fuit hoc modo mundus scilicet
qui longe sunt ab eo per desiderium et conversationem fetet illis vero qui ei
sunt in eo non fetet. De immundicia. Mulier quedam faciebat caseum
et veniebat cattus et percuciebat eum manum et ponebat sic immunda
manum super caseum et super muscas sic sunt multi qui mundicia vite
petunt sed manum inquinant per mala opera. De malorum pueritia. Homo ali-
quando in orto suo nutrit virgas cum quibus corrigat pueros suos cor-
recto pueros virgam proicit ad ignem. Similiter deus homines malos sustinet
per eorum crudelitatem corrigat pueros suos et tam fiunt pueri eorum mali
proiciunt in igne eterno. De eodem. Ortulanus qui diu conservavit ar-
borem et non facit fructum indignatur succidit illa et in igne mittit
Sic facit deus de homine ille. De iusticia. Ille est qui gravatur infirmus
multum timet de morte et tamen cum considerat quod ille medicus qui
habet eum in cura est bonus medicus et quod multos curavit debili
infirmitate iste non est dubium quod multum confortatur. Similiter cum homo in mor-
te consideraret peccata sua gravia multum timeat de divina iusticia sed cum consi-
deraret summi medici misericordiam et quod multos sanavit debilibus peccatis et cel
de generationibus multum confortari debet. De malis operibus. Cum quis seminaret
tribulos et expectaret spem fructum stultum reputaret Sic qui facit mala
opera et expectat vitam eternam hic stultus debet reputari. De eodem.
Milvus de iuventute sua venatur bonas aves sed in senectute capit
mures et vermes Sic isti quidam qui faciunt in iuventute opera bona et
laudabilia sed in senectute vilia quia in iuventute aliqui sunt casti sed
in senectute non sufficit. De eodem. Pastor cum habet aliquam ovem sca-
biosam que non potest ambulare frequenter accidit quod propter tedium ex-
ponit eam lupis Similiter facit deus cum videt quod peccator non vult
corrigi et est ita inveteratus quod non vult dimittere peccatum tunc exponit
eum lupis i. demonibus. De morte. Nauta qui bene vult navem
regere ponit ponit se in extremo fine navis Sic qui bene vult regere
vitam suam debet in memoria habere diem mortis sue. De vanitate. Ex-
mercatores proposito aves in volumine in viles pannos. Sic facit corpus

[illegible]

[illegible]

faciam suam deitate in velum voluit vili similitudine ira. De adulatione
eorum patitur defectum corporalem inter aperit os ut attrahat aerem per
que confortetur, a multo magis qui patitur defectum in anima debet os aperire
in oratione devocionis per qua anima roboretur. De obstinatis. Cristallus sive
ponatur in sole sive in igne tamen non solvitur. Sic obstinati peccatores
quidquid eis predicatur sive de celesti gaudio sive de penis inferni tamen
non credunt nec convertuntur. Augustinus: facilius celum novum et terram creare
quam obstinatum peccatorem convertere. De oppressoribus. Oppressores similes sunt
in coquina qui tam lingit ut scutellas per totum hospitale in hospicio
Cuius coquinarius vel oppressor. coquos dyaboli. coquinarius mors. Canis
lingit scutellas hoc est oppressor vel usurarius hic lingit unam viduam
tras alia. Sunt de corde qui non audet saltem ad fenestram i. currit
roma ad sanctum Jacobum etc. hec nichil iuvat nisi restituat. De eodem.
Cymilegus qui apportat bufones et serpentes vivos ad cameram domini sui
credens placere ei cui tamen displicet sic qui portat ad ecclesiam cum e
camera dei denarios de usura vel de furtu vel rapina et quos offerunt
credunt placere deo cui tamen displicet. De passione. Bona ancilla
que si videt quod forte est macula in panno suo facit forte lixivium
ut eam possit removere. Sic pater celestis videt quod totum genus humanum
erat maculatum gravi macula i. originali peccato ita quod nullus po-
terat delere. Deus fecit forte lixivium cum sanguine suo in cruce fundit
et sic totum genus humanum mundavit. De eodem. Omnis res que multum diligitur
perdita sollicite queritur. Sic pater multum dilexit genus humanum quod perditum
fuerat per peccatum primi hominis ipse filius hominis xxxiii annos solli-
cite quesivit et sic tanta passione acerbam mortem invenit. De eodem
Lineus res sive merces quas mercator emit care non libenter perdit Sic
christus nos non auro vel argento sed sanguine suo redemit. Ideo nollet perire sed
omnes salvare. De predonibus. Canis generans et capiens carnem in hamo ra-
piendo incurrit periculum mortis. Sic predones rapiendo aliena ~~rapiendo~~
rapiuntur ad suspendium et anima rapietur a demonibus ad penam. De eodem
Lucius est piscis et pisces comedit tandem comeditur. Ite. De pictura
facierum. Legitur Hester xv. quod ipsa roseo colore ad regem ingressa intrat
credens potius regem placare sed rex eam videns a furore magno
est commotus tunc regina timens corruit et in pallorem mutatus fuit
color eius Rex videns eam sic palidam deposuit iram et recepit
eam in graciam. Per hoc datur intelligi quod mulieres que se colorant deo displi-
cent. Jeronimus: Nescio qua audacia levat oculos in celum quas creator
non noscit quia immutaverunt facies suas eas colorantes. Sed quia
que per abstinenciam sunt pallide deo placent. De eodem. Venditor
vini vinum vitro clarificat ut vinum in eo vitro pulcrius appareat
ut alliciat videntes Sic dyabolus corpora mulierum iuvenum vestibus et
coloribus ornat ut videntes magis alliciat ad peccandum. De prima
Homo aliquis transit de valle in montem ut melius possit terram

videre Similiter homo debet transire de velle peti ad metem gratie ut melius videat deum etc. De eodem. Vespertis(?) nostra melior est veteri reputata. Sic prima sani et iuvenis acceptabilior est deo quam senis infirmi. De predicatoribus. In domibus religiosorum aliquis est assignatus ut alios excitat ut surgant ad matutinas et veniat ad ecclesiam. Sic deus in hoc mundo assignat predicatores qui alios debent excitare ut surgant a peccato et veniant ad primam(?) et sic vadant ad celestem gloriam. De eodem. Lupi eciam desolatis(?) ad primam campanam et dimittunt predam et stupefacti fugiunt. Sic ad vocem predicatoris flatum(?) fugiunt demones et dimittunt predam quam ceperant i. animas et timent amplius temptare eas ad peccatum. De peccato. Est quidam serpens qui vocatur tarascus cuius venenum si tangit ungulam equi tamen statim moritur equus et ille qui est super equum similiter moritur etiam et corpus nisi penitrat(?) ingenti. De eodem. Homines qui sunt in navi cum videtur quod navis perire debet statim egrediuntur ne cum illa pereant. Simile debent homines exire de peccato ne dampnentur cum illo. De eodem. De domo(?) sicud nemo expectat fructum sic nec de homine opera bona in mortali peccato est debet aliquis expectare remuneracionem. De eodem. Minute gutte pluvie implent et minuta grana arene si multa sunt opprimunt navem ita plura minima peccata occidunt animam. De eodem. Sicut vulnus non sanatur in quo ferrum infixum fuit nisi extrahatur ita eciam beneficia nil prosunt nisi peccatum relinquatur. De peccatore. Freneticus quando ridet et parentes eius flent. Sic peccator quando gaudet et letatur et angeli lacrimantur. De eodem. Homo piger non vult mane surgere de lecto suo quia timet frigus. Sic peccator non vult de peccato surgere quia penam. De gratitudine(?) dei(?). Animalia aliqua(?) et aves in aere cum esuriunt non possunt quiescere donec habeant plenum cibum. Similiter anima non debet quiescere donec Christum inveniat qui eam plene reficiat. De redempcione. Est natura aquile que elevat pullos suos ut respiciat radium solis atque clarius intuantur solem cognoscat. Et que non facit abiciat. Sic Christus qui penetravit ut mundi(?) qui verum credit facit proprios qui et verus sol videat cum devotis(?) operibus. Illi autem qui non credunt ut iudei et alii infideles ruant in infernum. De eodem. Cattus quando ludit cum mure cum aquatitud(?) permittit abscondere i. currere(?) et iterum facit eum ad peccatum redire. De ...(?) latrones cum ad forum(?) deferuntur vel cito mures per pendunt(?) eodem correctorem permittunt et cito cito liberantur peiores efficiuntur. Sic peccatores cum infirmantur timent satisfactionem permittunt et cum sani efficiuntur peiores inveniuntur unde delusores ipse deludet. De raptoribus. Canis natans in aqua vel in aqua et frustum panis vel carnis in ore portans videns in aqua umbram maiorem rapere eam volens totum amittit. Sic multa aliena rapientes quam res cum sunt omnia perdunt. De spiritu sancto. Ligna cum exsiccantur et humiditas in eis consumitur facilia sunt ad susceptionem ignis sic corda exsiccata per abstinenciam parantur ad susceptionem spiritus sancti. De sanctis(?) ...(?) Cuicumque necessitati(?)

sit tenebra tamen cum ad partes accedimus aliqua^r presentium. Sic quamvis longe sit
tenebra hominis vite tamen auxilium sanctorum percipimus dum ad ipsos mentalis
pervenimus. De superbia. Cornix cum non potest invenire frangere ascendit cum ea in
altum et dimittit eam cadere super lapidem ut frangatur. Similiter dyabolus
elevat hominem per superbiam postea permittit eum cadere in penam. De eodem.
Superbi diligunt ventosa et ideo sunt vesica inflabiliores. Sicut enim
compuncta detumescit sic cor superbia et inflacio subito detumescat.
De eodem. Pavo elevata cauda et ea visa superbit visis pedibus
deprimit eam. Sic homo visis bonis eius superbit visis fine eum habet
humiliandi se. De tribulacione. De tribulacione latro libenter recurrit ad eum
quem scit quod posset eum liberare ne suspenderetur. Assimili debemus cla-
mare ad deum quia potest nos a quacumque tribulacione eripere. De eodem. Vena
enim quanto plus purgatur tanto magis vinum multiplicat. Sic vita iusta
quanto magis tribulacionibus purgatur tanto magis cor multiplicatur per eum.
De eodem. Certum species quanto plus teritur tanto plus redolet.
Sic est de illis qui frequenter in amore dei sunt quanto plus opprimuntur
tanto amplius eis omnes tribulaciones dulcescunt. De verbo dei. Cribrum
si ponatur in aqua statim repletur sed cum extrahitur nichil remanet.
Sic multi sunt insipientes qui audiunt qui pleni sunt quamdiu sed cum re-
cesserint vacui remanent et audiendi mediam non habent. De eodem.
Vas enim cui frequenter aqua infunditur licet non retineat tamen mundius
est quam si non infunderetur. Sic ille qui frequenter audit verbum dei quam
ille qui non audit. De eodem. Cum quo homines non libenter inspiciunt spe-
cula sic peccatores non libenter audiunt sermones quia timent audire sua
[illegible] rumores. De eodem Gotfridus abbas. Quid durius lapide quid mollius
aqua et tamen gutta sepe cadendo penetrat lapidem. Sic verbum dei
saxea dura corda penetrat etc.

Instrumentum donacionis super decima

In nomine domini Amen. Sub anno Nativitatis eiusdem Millesimo Quadringentesimo 1419
decimonono Indictione duodecima die Martis decima septima mensis Januarii hora
tercia pontificatus sanctissimi in Christo patris et domini nostri domini Martini divina providencia pape
quinti anno secundo, in mei notarii publici testiumque infrascriptorum presencia in domo honorabilis viri magistri Clementis Canonici Vladislaviensis circa
Ecclesiam kathedralem Vladislaviensem predictam situata in loco consistorii consueto, Coram honorabili
viro domino Sandiuogio decano et Canonico Cruschwicensi necnon vicario in spiritualibus
generali Reverendi in Christo patris et domini domini Johannis dei gracia episcopi Vladislaviensis ac officiali
eiusdem, et in mei notarii publici subscripti testiumque infrascriptorum ad hoc vocatorum
specialiter et rogatorum ipso domino Sandiuogio pro tribunali sedente personaliter constitutus di-
scretus dominus Johannes plebanus in Sgoblawnicza persona^{liter} constitutus attenta
et considerata discreti domini Johannis Hugaschek presbiteri diocesis Vladislaviensis devocione.

et pro predecessorum suorum et suarum animarum remedio, que in Ecclesia parochiali
Sgolwanthsa in domo residerunt ac donacionem perpetuam hereditatis ville Skolo-
wanthza, quam ex successione paterna et iure hereditario hereditarie ipse dominus
Johannes Sligasz obtinebat et possidebat cum omni iure et dominio, et per illa
prefate Ecclesie parochiali in Sgolwanthsa dedit, et domino Johanni pro tunc Rectori
eiusdem et suis successoribus perpetuo donavit. Nunc igitur prefatus dominus Johannes
Sligasz presbiter defectus in sustentamento corporis in futurum prout videtur et
prospiciens faciat predictus dominus Johannes plebanus in Sgolwanthsa de consensu
et voluntate ipsius domini Sandmegri decani Cathedralis vicarii et Officialis predicti
ipso consenciente et licenciam ad hoc dante decimam spectantem et pertinentem ad
Ecclesiam in Sgolwanthsa et ad ipsum dominum Johannem tunc Rectorem Ecclesie ibidem
in Sgolwanthsa ac ad Ecclesiam suosque successores in maiori Mezissimo diocesis
Wladislaviensis ad vitam dicti domini Johannis Sligasz dedit et inrevoca-
biliter donavit. Ita tamen quod post mortem ipsius domini Johannis Sligasz supranomi-
nata decima in Mezissimo maiori spectare et pertinere debebit ad ipsam
Ecclesiam parochialem in Sgolwanthsa et ad ipsius Rectorem pro tempore existentem.
Dictoque prefato domino Sandmegro decano Cathedralis et vicario ac Officiali con-
senciente et consensum suum ad hoc dante voluit supranominatus dominus Johannes
plebanus in Sgolwanthsa et vult quod sui successores attenta predicta donacione
sic ut permittitur per Ecclesia parochiali in Sgolwanthsa prefatum dominum Jo-
hannem Sligasthz facta in donacione predicte decime in Mezissimo ad vitam
ipsius domini Johannis Sligasz ipsum in aliquo minime impediant et perturbent.
Super quibus omnibus et singulis prefatus dominus Johannes Sligasz nunc Notarium
publicum subscripto sibi confici unum vel plura publica Instrumenta. Acta sunt hec
Anno domini Indictione pontificatus hora die mense et loco quibus supra presentibus
discretis viris dominis Paulo perpetuo vicario Ecclesie Wladislaviensis presentibus testibus
testibus circa premissis vocatis et rogatis etc.

In nomine domini Amen. Sub anno Nativitatis eiusdem Millesimo Quadringentesimo decimo nono Indictione 1419
duodecima pontificatus Sanctissimi in Christo patris et domini nostri domini Martini divina providencia pape quinti
Anno secundo Die Martis decima septima mensis Januarii hora tercia vel quasi in domo habitacionis
venerabilis viri magistri Clementis Canonici Wladislaviensis in Curia Cathedralis Wladislaviensis prope sita
loco Consistorii consueto Coram venerabili viro domino Sandivogio decano et Canonico Crusvicensi
necnon vicario in spiritualibus generali Reverendi in Christo patris et domini domini Johannis dei gracia episcopi Wladislaviensis
ac Officiali eiusdem tunc pro tribunali sedente et iudicio presidente ac mei Notarii publici
subscripti testiumque infrascriptorum ad hoc vocatorum specialiter et rogatorum presencia Constituti
personaliter discreti viri domini Johannes Sligasz Rector parochialis ecclesie ville ... in Coszeleg
presbiter Wladislaviensis diocesis et Johannes plebanus in Sgrowantheca unanimes concordantes et ambo
deliberato ac unanimi consensu et voluntate approbaverunt laudaverunt et ratificaverunt ac
laudato fuit habere volentes approbaverunt et laudaverunt piam donacionem et anni-
versarium quam et quod predictus dominus Johannes Sligasz ordinacionem et piam predecessorum
et sui animarum recordacionem quam in ecclesia parochiali Sgrowantheca in domino requiescunt
predicte ecclesie pro anniversario perpetue fecerat et donavit hereditatem in villa Sowerowtowo
diocesis Wladislaviensis quam ipse ex successione paterna et iure hereditario cum omni iure et
dominio possidebat quam quidem villam in manibus ipse retinendo et suis propinquis sed
censibus supradicte ecclesie in Sgrowantheca et domino Johanni protunc Rectori et suis
successoribus pro anniversario huiusmodi subtenore dedit et temporibus perpetuis donavit (Ita tamen
quod ipse dominus Johannes Rector parochialis ecclesie in Sgrowantheca et sui successores racione
huiusmodi donacionis et ... perpetuis et annuis ac ... domini Johannis Sligasz
fiendo anniversarium in anno ... predicte donacionis in Crastino Assumpcionis beate
in Crastino Nativitatis eiusdem subsequenti Concepcionis Purificacionis Annunciacionis ac
Visitacionis beate Marie virginis gloriose vigilias cum Novem leccionibus et laudibus ac
omnibus pro defunctis fieri consuetis ac missa Requiem singulis annis et temporibus
perpetuis solempniter et Notabiliter decantabunt et ipse dominus Johannes plebanus mo-
dernus in Sgrowantheca decantabit) Et si ipse dominus Johannes plebanus in Sgrowantheca
et sui successores obstinaci piam donacionem et anniversarium in predictis festis Sancte
Marie non fecit aut non fecerint ac facere neglexerit aut neglexerint seu contempserit
aut contempserint (Propterea huiusmodi non facionem et neglectionem predicti Anniversarii in
supradictis festis Sancte Marie penam medie marce latorum grossorum Numeri polonicalis
et monete ~~polonicalis~~ Pruthenicalis ipse dominus Johannes Rector parochialis ecclesie in
Sgrowantheca et sui successores tenetur et tenentur ac irremissibiliter tenere debent
quando quociens penam tociens quociens in aliquo festorum predictorum predictum anniversarium facere
neglexerit seu neglexerint ac non fecerit vel non fecerint sui successores videlicet medie
marce monete et Numeri predicte prefate ecclesie Wladislaviensis Kathedrali pro fabrica

ipse dominus Johannes plebanus in Ogrodzieniec supranominatus et sui successores persolvant et persolvere debet et debent. Eandem pecuniam perpetui census Ecclesie Wladislaviensis predicte kathedralis in ipso domino Johanne sepedicto plebano in Ogrodzieniec vel amministratore et suis successoribus reperte [illegible] et debebit. Ad quem omnia predicta nominatus dominus Johannes plebanus in Ogrodzieniec vel amministrator sit ut premissum est et ad penam [illegible] [illegible] se et suos successores [illegible] huiusmodi donacionis libere obligavit petentibus [illegible] [illegible] unum vel plura instrumenta. Et super huiusmodi [illegible] ordinavit [illegible] notarii subscripto unum vel plura confici. Et super [illegible] [illegible] apud dominum Sandivogio decano et Capitulo Vicario ac Officiali Wladislaviensi et [illegible] sigillo suo literas huiusmodi communire. Actum et datum anno indictione [illegible] die mense [illegible] hora et loco quibus supra presentibus discretis viris dominis Paulo [illegible] vicario [illegible] testibus etc.

Sandivogius decanus et Capitulum Crusvicensis etc. Adam [illegible] attendens querelam [illegible] quomodo [illegible] sua legitima [illegible] ipso [illegible] marito suo post [illegible] querela [illegible] in thoro lecto mensa etc. ad [illegible] non [illegible] [illegible] posito [illegible] quo se in thoro lecto mensa etc. [illegible] surgente [illegible] aliud [illegible] illegitimum assumpsit in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] per non nulla tempora adulterando. Mandamus vobis etc.

Incorporatio

Venerabilibus in Christo patri et domino domino N. dei gracia Episcopo Wladislaviensi necnon venerabilibus et discretis viris dominis Capitulo singulisque Canonicis et personis ecclesie ac universitati vicariorum ac ipsius vicariis omnibus et singulis communiter vel divisim Ecclesie Wladislaviensis ac illi vel illis ad quem vel ad quos collacio provisio presentacio seu quevis alia disposicio ecclesie parochialis sancti Johannis Baptiste in [illegible] ++ [illegible] [illegible] communiter vel divisim spectat et pertinet. Necnon illis omnibus et singulis quorum interest vel qui sua putaverint interesse et quos infrascriptum tangit negocium seu tangere poterit quomodolibet in futurum cuiuscumque status condicionis status vel dignitatis existerit communiter vel divisim Jacobus [illegible] gracia Episcopus Ploczensis Executor sive Commissarius ad infrascripta a sede Apostolica specialiter deputatus Salutem in domino et mandatis nostris [illegible] [illegible] apostolicis firmiter obedire. Literas bulleas annexionis et incorporacionis parochialis ecclesie sancti Johannis Baptiste universitati vicariorum sive ipsarum vicariis Ecclesie Wladislaviensis [illegible] Sanctissimi in Christo patris et domini nostri domini Innocencii divina providencia pape septimi eius vera bulla plumbea in cordula canapis more Romane Curie dependente bullatas sanas salvas et integras non viciatas non cancellatas non corruptas non rasas neque in aliqua parte sui suspectas sed omni prorsus vicio et suspicione carentes per discretum virum Jacobum Johannis [illegible] vicarium [illegible] in ecclesia Wladislaviensi suo ac [illegible] et [illegible] omnium et singulorum vicariorum dicte Wladislaviensis ecclesie communiter vel divisim nominibus coram Notario publico et testibus infrascriptis nobis presentatas nos ea qua decuit reverencia ac in forma iuris noveritis recepisse Quarumquidem literarum apostolicarum tenor de verbo ad verbum sequitur et est talis Innocencius Episcopus servus servorum dei etc. Post quarumquidem literarum apostolicarum presentacionem et receptionem nobis et per nos ut premittitur receptionem [illegible] [illegible] nominibus quibus supra fuimus cum debita instancia requisiti ad execucionem dictarum literarum apostolicarum et contentorum in eisdem

++ [illegible] [illegible] Vladislaviensi

in fo(rm)a huiusmodi Bimonis (?) inp(re)sse(?) vigorem et formam earundem sedis Apostolice nobis directarum et in eisdem litteris contentis
procedere curaremus. Nos igitur Jacobus et executor supradictus mandatis apostolicis supradictis
nobis ut prefertur directis volentes reverenter obsequi ut tenemur. Cum ad deposicione(m)
fidedignorum testium coram nobis in forma iuris productorum receptorum admissorum ad deposicionem
corporali satisfactis evangeliis tactis iuratorum et inp(re)ssa vigore et formam commissionis
predicti Sanctissimi in Christo patris domini Innocentii pape septimi nobis facte interrogatorum
reperiatur dictorum vicariorum ac exilitate redditus et proventus ipsorum minime fuisse
certe fuisse et esse auctum et taxatum ipsorum quam dicte ecclesie in dicta commissione comprehensi
necnon ex parte ipsorum etiam auctoritate ordinaria fuisse et esse incorporata huiusmodi expressam
incorporacionem et unionem ordinariam predictam apostolicam alias confirmatam ac omnia in
commissione vel divisione ipsa commissione contenta per diligentem et debitam informacionem et singula
fuisse et esse vera invenimus parrochialis ecclesie sancti Johannis baptiste cum omnibus et singulis
iuribus spiritualibus et temporalibus ac cura animarum omnium et singulorum parrochianorum eiusdem
ecclesie spectantibus ac cum omnibus et singulis fructibus et redditibus proventibus censibus
obvencionibus ac emolumentis quibuscumque quocumque nomine censeantur ad ipsam ecclesiam
quolibet spectantibus et que spectare et obvenire quovismodo possunt dicte universitati
predictorum vicariorum sive ipsis vicariis omnibus et singulis communi et divisim in usus
ipsorum convertendum Christi nomine invocato perpetuis temporibus incorporamus annectimus et
unimus et tenore presencium auctoritate apostolica supradicta ac inp(re)ssa vigore et formam
nobis data ad omnibus et singulis supradictis communi et divisim unimus annectimus
et incorporamus prefatos vicarios videlicet omnes et singulos ac universitatem ipsorum
pro tempore tenendam habendam regendam gubernandam exigendam levandam percipiendam recipiendam
ac pacifice et quiete cum omnibus et singulis supradictis perpetuis temporibus possidendam.
Et nichilominus inp(re)ssa vigore et formam eiusdem sedis apostolice nobis data dispo-
nimus ordinamus et tenore presencium damus et concedimus. Quod cedente dicto cura pro libere
resignare (?) ipsius qui nunc est cedente vel decedente vel alias quomodocumque prolibus
dimittere vacante vel ipsam vacare contingerit dicti vicarii et quilibet ipsorum
et divisim ipsam eandem cum omnibus et singulis supradictis communiter vel divisim ipsorum grant (?)
et ipsorum corporale et realem possessionem nullo alio superiore requisito dicta auctoritate
apostolica et propria libere recipiant ingrediantur et nanciscantur. Quibus eis. Quibus
ipsorum communiter et divisim ad omnia et singula supradicta communiter et divisim tenore
presencium liberam et omnimodam auctoritatem et potestatem sive facultatem recipiendi in
prendendi et nanciscendi eisdem damus et concedimus. Et ne cura animarum pro-
chianorum eiusdem ecclesie spectancium et administracio ecclesiasticorum sacramentorum et divinus
cultus in ipsa ecclesia vel iura spiritualia vel alia iura vel onera ipsi ecclesie incumbencia
negligi vel obmitti aliquo possint vel valeat disponimus et ordinamus
et tenore presencium dicta auctoritate apostolica disponimus et ordinamus quod curati morem
dicte ecclesie pro libere sive curatam curam animarum et administracionem sacramentorum ecclesiasticorum
parrochianis ipsius singulis ebdomadibus duo corporis vicariis predicti cultum
in dicta ecclesia peragendum et curam parrochiali sive animarum exercendam et administracionem
ecclesiasticorum sacramentorum parrochianis dicte ecclesie prefatos vicarios sive universitate
ipsorum deinceps et inantea ac futuris temporibus deputentur sive ordinentur inp(re)ssa
quod inter eos dispositum fuit sive ordinatum. Itaque divinus cultus sicut ut
prefertur per duos vicarios deputandos sollempniter peragatur et cura
animarum sive onera negligentia laudabiliter exerceantur. Iura quoque spiritualia et alia
iura ac onera ipsi ecclesie incumbencia prefatos vicarios ac universitate ipsorum
communiter vel divisim persolvantur. Ad que et adquibus ipsorum communiter et divisim
facienda et exercenda ipsos vicarios et quibus ipsorum communiter et divisim obligamus

et deservientes ipsorum et cuiuslibet ipsorum iuxta vim et formam dicte commissionis nobis facte premissis
omnino sortiri. Non obstantibus si aliqui super provisionibus sibi faciendis de huiusmodi vel aliis be-
neficiis ecclesiasticis in illis partibus specialis et generalis apostolice sedis vel legatorum eius litteras impe-
traverint etiam si per eas ad inhibicionem reservacionem et decretum vel alias quomodolibet sit processum.
Quocirca vobis Reverendo in Christo patri domino N. episcopo ac capitulo singulisque prelatis canonicis
et personis ac vobis vicariis sive universitati vicariorum omnibus et singulis quibuscumque et
quocumque ecclesie Wlach omnibusque et singulis supradictis quorum interest vel qui sua pu-
taverint interesse quomodocumque vel divisim huiusmodi litteras apostolicas et hunc processum
unionis annexionis et incorporacionis dicte ecclesie sancti Johannis dicte universitati dictorum
vicariorum ac ipsis vicariis omnibus et singulis continentem ac omnia et singula in eisdem
litteris apostolicis et hoc nostro processu incorporacionis unionis et annexionis super et
infra scripta intimamus insinuamus et notificamus et ad vestram et cuiuslibet vestrum
noticiam communiter et divisim deducimus et deduci volumus per presentes. Nichilominus vobis
Reverendo in Christo patri domino N. episcopo Wlach omnibusque aliis supradictis quibuscumque et divisim districtius
inhibentes ne interim, ad ipsam ecclesiam preterquam universitati dictorum vicariorum ac
ipsis vicariis instituatis seu admittatis aut aliquem seu alios quantumcumque vobis
fuit permittatis vel alios de huiusmodi ecclesia disponere presumatis quovismodo decernentes
prout etiam continetur in litteris apostolicis decretum est irritum et inane si secus super
hiis a quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attemptari. Quocirca
tam vos Reverendum in Christo patrem et dominum N. episcopum et capitulum Wlach omnesque alios
et singulos supradictos communiter et divisim primo secundo et tercio et peremptorie tenore
presencium requirimus et monemus vobisque et cuilibet vestrum auctoritate apostolica predicta di-
stricte precipiendo mandamus quatenus universitatem dictorum vicariorum ac ipsos vicarios dicte
Wlach ecclesie in assecucione dicte ecclesie sancti Johannis ac corporalis et realis pos-
sessionis eiusdem cum ipsam vacare contigerit ac omnium iurium et pertinenciarum eiusdem
nullo modo manifeste vel occulte directe vel indirecte vel alio quesito colore per vos
et alium quemcumque vestrum aut per interpositam personam vel personas impedire presumatis vel aliquis vestrum
presumat. Alioquin quod absit si secus feceritis vel aliquis vestrum communiter vel divisim
fecerit et mandatis nostris immo verius apostolicis non parueritis aut aliquis vestrum
quicumque vel divisim non paruerit ipsosque universitatem et vicarios in assecucione ipsius
dicte sancti Johannis ac corporalis et realis possessionis ipsius ac omnium et singulorum
fructuum redituum et proventuum vel emolumentorum in toto vel in parte directe vel
indirecte manifeste vel occulte vel per se aut interpositam personam vel personas impediti-
verint et absque impedimentis oppositionibus et impugnacionibus realiter
et cum effectu infra sex dies post predictos vicarios seu alterum ipsorum fuerit
requisiti sine contradiccione qualibet non cessantibus aut aliquis vestrum quicumque
vel divisim non cessaverit et absque mandatis nostris immo verius apostolicis
communiter et divisim non paruerit in vos omnes et singulos supradictos et alios
contradictores quoslibet et rebelles cuiuscumque status gradus ordinis vel con-
dicionis existat et singulariter singulos predicta canonica monicione premissa
in hiis scriptis excommunicacionis sentenciam proferimus et excommunicamus et excommunicacionis sentenciam
excommunicamus in capitulum vero dicte ecclesie Wlach suspensionis et in ipsas
ecclesias Wlach et sancti Johannis interdicti sentencias ferimus ac eciam promulgamus
quorum sex dierum duos primo duos secundo et reliquos duos dies pro tercio et
peremptorio termino ac monicione canonica vobis universis et singulis supradictis
et cuilibet vestrum communiter et divisim premissis assignamus. Vobis vero Reverendo

pri dño n. Epo wlad oñ obedienciam vir pontificali dignitati deferre volum9 inhibentes
pte et qui pfatos nr̃os suos nolumus sic ligari hijs si contra premissa vel eorum
aliquid fecerint pros nos submissam psonam publice vel occulte pdicta sex
dierum Canonica monicione premissa ingressum ecclesie interdicimus Si vero pdictam sentenciam
dicti palios sex dies pfatos sex dies immediate sequentes sustinuerint
simili Canonica monicione premissa vos suspendimus ab diuinis Ceterum si vero
sub interdicti et suspensionis sentencias palias sex dies dictos duodecim con
nuos immediate sequentes animo quod absit sustinuerint indurato extunc prout
extunc et extunc prout extunc in vos dicti d. n. Epm wlad superiorem autem
aplica suspensa Canonica trina monicione premissa excommunicacionis huiusmodi sentenciis sinarum
sinam et privilegiorum in huiusmodi scriptis pfatas quoque litteras aplicas et huiusmodi
nostrum processum alia que munimenta huiusmodi negocium tangencia volumus penes
vniuersitatem tenorem romanam et nos pros vel alios huiusmodi contra nostram voluntatem
qualibet detineri Cantorum vos facientes pdicta canonica monicione premissa
pfatis nr̃is suis prout inscriptis late sunt volumus subiacere premissis mandantes
tamen vob. Copiam fieri de premissis si eam pecierint et habere voluerint
vestris tamen sumptibus et expensis Absolucionem vero omnium et singulorum qui suspensionis
sentencias nras siuas prolatas vel eorum aliqua incurrerint quoquomodo
nobis vel superiori nro tantum reservantes In quorum omnium et singulorum fidem
et testimonium premissorum presentes nras litteras incorporatas et annexas
lras seu pnt publ. Instrum. huiusmodi nras litteras incorporatas et
annexiones nostre continent seu continebit exinde fieri et p. S. Notarium
nrm scribam infrascriptum scribi et publicari mandavimus Sigilli maioris
appensione iussimus roborari Actum et datum etc.

Pronunciacio arbitralis

Anno dni etc. Nos S. decanus Capituli ecclesie Collegiate Crusuicensis et Ciprianus Sandithoba
Rector parochialis ecclesie Arbitri Arbitratores seu Amicabiles compositores assumpti inter
et per discretos viros dnum Martinum Rectorem ecclesie pro lite in Radzcow ex
vna et nobilem dnum Lupum Nicolai de Brzeske gnd subhereditarium Brzeske
suo et suorum fratrum atque sue genitricis dne K. relicte eiusdem Nicolai heredum
in Brzeske nominibus pro et super omnibus et singulis displicencijs molestijs ntih
ac iniurijs que inter ipsos verbaliter vtrique et esse debebant occasione decime
manipularis per manerias tam Kmethones quam prediales ibidem in Brzeske
pte exsoluta Ad omnium et singulorum noticiam quibus expedit deducimus Quod
ex vtriusque auditis et intellectis propositionibus et peticionibus parcium vtriusque quas
ipse partes dicere et proponere voluerunt Super hijs omnibus prehabita diligenti
eorum deliberacione ac vtriusque partis investigata et cognita voluntate
Exigente premissi in nos vtro facti de alto et basso omnium suarum displi-
cenciarum et controuersiarum quarumlibet vnde eiusque et quorumque suborta ballata
pena porcionis sexagenarum grossorum inpterum tolerandarum nre sine huiusmodi
cuius medietatis pfabrica ecclesie wlad matricis medietas vero parti tenenti
suum arbitrium fieret applicanda toociens quociens aliqua eorum huiusmodi nrm
sunt contingit contraire Ac primas partes ipsa pena sub ballata suscepta Dei
nomine inuocato pleno paris et concordie presentes inter ipsas partes tenendum et servandum
presentes laudamus sinamus ac pronunciamus videlicet debet dnus Lupus cum suis fratribus nobili
domino Martino tempore decimandi et fructa sua ducendi vna die prius quam incipiat sua
frita tam in hyemalibus quam in estiualibus etc. dicimus et pronunciamus Item dnus Lupus
debet promittere locari decima libere ipso dno Martino in sua hereditate Brzeske vbi
ipse dnus Martinus commode poterit locatum rehabere Et insuper dnus Lupus cum
suis fratribus ac iure villano debet prs vel pontificiam psonam directe vel indirecte

cum fideiussore ipse dnus Martinus veniat ad tollendam suam decimam sum

facere impedimentum. Quod si non poterit locum aptum in Brzeszcze invenire, extunc
poterit dominus Martinus, ubi comodius valebit, sive decimam in alia hereditate collocabit.
Item dicimus quod dominus Lupus debet dare domino Martino viii° mensuras avene pro sat-
isfactione dampnorum que passus est annis preteritis in annona, infra duas ebdomadas
a die date presencium sine omni difficultate. Reservamus autem nobis potestatem declarandi
et interpretandi super omnibus et quibuslibet super premissis vel aliquo premissorum si quando
fuerit opportunum, et hoc semel vel pluries, pluries pronunciandi si nobis
videbitur expedire. Lata et pronunciata est hec sentencia sive arbitrium per nos
arbitros et amicabiles compositores suprascriptos sub anno domini M° cccc°
xix° die sancti Galli confessoris in Cracovia in domo providi et honesti
viri Nicolai de Crupinsky oppidani, ibidem presentibus dominis partibus
et ipsam sentenciam emologantibus ac confirmantibus, mediantibus quibus ambabus sibi
dari petentibus super hiis in majorem testimonium. Sigilla nostra presentibus sunt
appensa, presentibus ibidem discretis viris dominis Johanne Nicolai Szak de Ra-
czkow, Pietro Nicolao Crupinsky pedello et aliis pluribus fidedignis
testibus in premissis.

Instrumentum procure domini S. decani custodis scolastici Wladislaviensis

In nomine domini amen. Sub anno nativitatis eiusdem millesimo quadringentesimo xx°, indictione tredecima,
pontificatus sanctissimi in Christo patris et domini nostri domini Martini divina providencia pape quinti anno tercio,
die Jovis nona mensis Maij, hora quasi vesperorum vel quasi, in Antiqua Wladislavia, in domo habitacionis
discreti viri domini Pauli vicarii, presentibus Talic Wladislaviensis, in mei notarii publici subscripti testiumque
infrascriptorum ad hoc vocatorum et rogatorum presencia personaliter constituti honorabiles viri
domini S. decanus Crusvicensis et Ian canonicus Wladislaviensis, ecclesiarum Wladislaviensis diocesis, omnibus melioribus
modo via et iure forma et causa quibus potuit et debuit fecit constituit creavit
et sollempniter ordinavit suos veros certos legitimos et indubitatos procuratores actores factores
et negociorum suorum gestores ac nuncios speciales et generales, ita quod specialitas generalitati non
deroget nec econtra, providos ac circumspectos viros dominos Paulum Stanislai de Clodawa
et Johannem familiare domini Miroslai doctoris in Curia Romana procuratores, absentes tamquam
presentes, ambos in solidum, ita quod occupantis condicio melior non existat, sed quod unus eorum
incepit, alter prosequi valeat mediare et finire, ad prosequendum petendum et agendum seu causas
que vertitur seu vertuntur seu verti et esse sperantur inter eos constituentes ex una et quendam Petrum
Boleste presbiterum Lanciciensis Gneznensis diocesis, vel quoscumque alios et singulos sua interesse
putantes, et super Tanta et presbiteriis Talic Wladislaviensis, et omnes alias personas cuiuscumque
status ordinis gradus condicionis et preeminencie existant, ad comparendum pro ipsis dominis
constituentibus et eius nomine coram venerabili et circumspecto viro domino Auditore
causarum sacri palacii apostolici in Romana Curia, vel alio coram quovis alio judice seu
judicibus presidentibus apostolica auctoritate vel ordinaria delegatis vel subdelegatis, dans et concedens
dictis suis procuratoribus plenum mandatum et omnimodam potestatem ad agendum defendendum ac eo
et causas predictas excipiendi replicandi duplicandi litem seu lites contestandum triplicandi
et eciam iuramenta sollempnitate quadruplicandi libellum seu libellos et quaslibet alias peticiones
summarie dandi et recipiendi dari et recipi videndi litem seu lites contestandi et contestari
videndi de calumpnia vitandi et veritate dicenda et quodlibet aliud licitum iuramentum
in animam ipsius domini constituentis prestandi et prestari videndi ponendi articulos ponendi et articulos
videndi summa et defectus obiciendi opponendi et probandi beneficium absolucionis simpliciter
vel ad cautelam ac restitucionem in integrum petendi et recipiendi et obtinendi testes et
instrumenta et alia probaciones genera quecumque producendi testes alterius partis iurare videndi
ac in eos et in eorum dicta ac dicta producta et producenda contradicendi dicendi opponendi
excepciones quascumque proponendi terminos et dilaciones petendi judicium officium implo-
randi allegandi judices et notarios suspectos recusandi concludendi et concludi videndi
ac sentencias tam interlocutorias quam diffinitivas ferri petendi et audiendi et ab ea seu ab eis
ac quovis gravamine alio si necesse fuerit appellandi et provocandi apostolos petendi appellacionem
seu appellaciones intimandi et prosequendi expensas petendi et super eis iurandi eas-
que taxari petendi unum vel plures procuratorem seu procuratores loco eorum substituendi
eumque vel eos revocandi et omnes huiusmodi procuratores reassumendi tociens quociens eis vel eorum
alteri videbitur expedire. Et generaliter omnia et singula alia faciendi dicendi gerendi
exercendi et procurandi que in premissis et circa premissa fuerint necessaria et eciam quomodo oportuna. Et
que idem met constituens dominus faceret seu facere posset si premissis et quolibet premissorum personaliter
interesset, etiam si talia essent que mandatum exigerent magis speciale ac relevantis

et relevare volens dictos suos procuratores et substitutos ac substituendos ab eisdem ab omni onere
satisdandi promisitque dictus dominus constituens michi notario publico tamquam persone autentice stipulanti
stipulanti et recipienti vice et nomine omnium et singulorum quorum interest seu interesse poterit
substitutos seu rationum gratum atque firmum perpetuo habiturum quidquid predictos suos procuratores et sub-
stitutos seu substituendos eorum ab eisdem actum [illegible] seu factum in premissis vel aliquo premissorum
seu eorum quolibet procuratum. Necnon judicio sisti et judicatum solvi cum omnibus suis clausulis
oportunis sub obligatione omnium suorum bonorum presentium et futurorum ypotheca. Acta sunt
hec Anno Indictione Pontificatus die mense hora et loco quibus supra. Presentibus ibidem discretis
viris dominis Paulo Mathie de [illegible] Bernone [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et Mathia Wenceslai de [illegible] clericis Gneznensis diocesis testibus ad premissa vocatis specialiter et rogatis
Et ego Stanislaus Nicolai de [illegible] clericus Gneznensis diocesis publicus imperiali auctoritate
Notarius Quia predictorum procuratorum Constitutioni aliisque omnibus et singulis premissis dum sic
ut premittitur fierent et agerentur Una cum prenominatis testibus presens interfui eaque omnia et
singula sic fieri vidi et audivi Ideo presens publicum instrumentum manu mea propria scriptum confeci
publicavi et in hanc publicam formam redegi Signoque et nomine meis solitis et
consuetis consignavi rogatus et requisitus in fidem et testimonium omnium et singulorum
et singulorum premissorum

Instrumentum [illegible] [illegible] [illegible]

In nomine domini Amen Anno nativitatis eiusdem Millesimo quadringentesimo decimonono Indictione duodecima
pontificatus Sanctissimi in Christo patris et domini nostri domini Martini divina providentia pape quinti Anno eius
secundo [illegible] die mensis Augusti hora [illegible] vel quasi In mei Notarii publici testiumque infrascriptorum
presentia personaliter Constitutus discretus vir dominus Nicolaus Bartoldi de [illegible] [illegible] [illegible]
diocesis [illegible] et dominum dominum Bernhardum Abbatem Monasterii in Oliva [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] diocesis [illegible] [illegible] in persona in [illegible] adiens quasdam litteras apostolicas ordinis [illegible]
[illegible] Sanctissimi in Christo patris et domini nostri domini Martini pape prefati eius vera bulla plumbea
in cordula canapis [illegible] more romane curie bullatas sanas et integras et illesas
non viciatas non abolitas nec abrasas neque in aliqua sui parte suspectas sed omni prorsus vicio et
suspicione carentes et ad nullos processus desuper emanatos [illegible] [illegible] et produxit
[illegible] litterarum principia et fines inferius annotantur vigore quarum [illegible] [illegible] in
[illegible] [illegible] dominus Johannes [illegible] ultimum et immediati rectoris [illegible] acceptavit
[illegible] [illegible] [illegible] ipsi dicta ecclesia [illegible] de iure [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ad aliud [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ecclesia [illegible] sic ut premittitur
acceptatam litteris et processibus antedictis [illegible] dominum Abbatem requisivit ut sibi
dictam ecclesiam [illegible] et corporalem possessionem [illegible] qui dominus Abbas litteras prefatas
[illegible] ea qua decuit reverentia recepit mandans eas per me Notarium publicum subscriptum legi
quibus perlectis dominus Abbas [illegible] ut filius obedientie dictam ecclesiam [illegible] in
[illegible] sic ut premittitur [illegible] dicti Nicolao [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et dominus Abbas [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible]
de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et domini domini Johannis [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]
ad palacium ascendit [illegible] [illegible] ibidem in palacio [illegible] [illegible] discreto viro domino
Johanni Stankel [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] ut asseruit ibidem [illegible] tenens
insinuavit notificavit [illegible] atque eas legi mandavit quibus in maiori parte perlectis dominus
dominus Johannes Stankel eas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] post hoc
[illegible] dominus Abbas hora [illegible] vel quasi cum domino Nicolao [illegible] dicte [illegible] ecclesie
[illegible] [illegible] adiens invenit eam clausam [illegible] [illegible] vidit quosdam
armatos manu [illegible] balistas lanceas et gladios ibi stare quibus [illegible] dicte ecclesie
qui [illegible] [illegible] [illegible] et dominus prefatus [illegible] ad eorum manus dicte
custodiret [illegible] ad mandatum domini Petri capellani domini [illegible] et [illegible] domini
Abbatis prefatus [illegible] [illegible] et mandatum ista facerent et [illegible] [illegible]
[illegible] domini [illegible] et [illegible] Abbas prefatus [illegible] [illegible] custodia illorum
[illegible] domini Nicolao [illegible] [illegible] traditionem [illegible] et dicte [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] ecclesie [illegible] ut ecclesia [illegible] corporalem [illegible] possessionem Super
quibus omnibus et singulis [illegible] dominus Nicolaus requirens me Notarium [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] litterarum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et est talis
Martinus [illegible] servorum dei [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Februarii pontificatus nostri Anno [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] collacio
[illegible] [illegible] [illegible] alia dispositio [illegible] [illegible] vel [illegible] omnibusque aliis et singulis

81

8

quorum interest vel interit et quos hujusmodi infrascriptum tangit negocium seu tangere poterit quomodolibet in futurum cujuscumque dignitatis status gradus ordinis vel condicionis existant etc.
Acta fuerunt ibidem presentibus discretis dominis Nicolao [illegible] et Albto [illegible] clericis [illegible] et Maguntinensis diocesis testibus ad premissa vocatis et rogatis. Acta
sunt hec anno indiccione pontificatu mense die hora et loco quibus supra presentibus ibidem discretis
viris [illegible] [illegible] Martino [illegible] Petro et Nicolao
[illegible] dicto Helser Johanne [illegible] laicis Wladislaviensis diocesis testibus ad premissa vocatis
specialiter et rogatis etc.

Et ego Rothgerus [illegible] clericus Wladislaviensis diocesis publicus sacra imperiali auctoritate
notarius quia litteras apostolicas et processum [illegible] et acceptacionem premissorum omnibusque
aliis et singulis dum sic ut premittitur fierent et agerentur una cum prenominatis
testibus presens interfui eaque sic fieri vidi et audivi ideoque presens publicum instrumentum exinde
[illegible] et nomine meo solito signavi me aliis occupatus negociis [illegible]
fideliter scribi feci hic me propria manu subscripsi rogatus et requisitus in fidem et
testimonium omnium premissorum

Instrumentum appellacionis et [illegible]
[illegible] decani Crusuicensis [illegible] Wladislaviensis

Anno domini [illegible] sub anno Nativitatis ejusdem millesimo quadringentesimo [illegible] indiccione [illegible] pontificatus
sanctissimi in Christo patris et domini nostri domini Martini divina providencia pape quinti anno [illegible] die Martis penultima
mensis Januarii hora [illegible] vel quasi in choro ecclesie Cathedralis Wladislaviensis in mei notarii publici
subscripti testiumque infrascriptorum ad hoc vocatorum et rogatorum presencia personaliter constitutus [illegible]
vir dominus S. decanus Crusuicensis et canonicus Wladislaviensis [illegible] quandam appellacionem suam tenens
[illegible] interposuit et eam [illegible] cujus tenor de verbo ad verbum sequitur et est talis. Anno domini [illegible]
[illegible] et [illegible] ad [illegible] tamquam [illegible] et
[illegible] appellacionis remedium est adinventum [illegible] institutum ut ea que sunt juris et justicie
[illegible] omnium [illegible] [illegible] se valeat reformare. Hinc est quod ego S.
[illegible] et appellacionis remedio [illegible] et iterum provocandi et appellandi [illegible]
decanus Crusuicensis et canonicus Wladislaviensis [illegible] et discretis viris [illegible] presentibus et [illegible]
dico et appellando [illegible] de anno domini [illegible] die lune
[illegible] tamquam persona [illegible] et [illegible] ordinarie [illegible] et [illegible]
prima mensis Januarii ejusdem anni [illegible] et auctoritate [illegible] Swatoslai de Galancza [illegible] et
[illegible] Wladislaviensis [illegible] et [illegible] per [illegible] debitum [illegible]
immediate [illegible] et [illegible] ejusdem in [illegible] et de eisdem [illegible]
[illegible] et [illegible] Wladislaviensis [illegible] et domini domini
de Comorniky custodis [illegible] et [illegible] institutus et investitus fuisset
Johannis de [illegible] Wladislaviensis [illegible] et [illegible] duos [illegible] et
et essem inductus receptus et admissus [illegible] stallo in choro et voce in capitulo
[illegible] capitulariter congregatis [illegible] ecclesie Wladislaviensis [illegible] actualem realem et corporalem pacifice et
in assecutacionem [illegible] et [illegible] actualem realem et corporalem pacifice et
quiete possedissem et [illegible] distribuciones cottidianas in [illegible] ecclesie Wladislaviensis
[illegible] et [illegible] percipiendo et levando [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] Petrus Boleste prepositus
teneo possideo et [illegible] dominus Petrus Boleste prepositus
[illegible] de anno domini [illegible] die Sabbati [illegible] mensis
Januarii [illegible] Stanislaum [illegible] subexecutorem [illegible]
[illegible] Andree [illegible] episcopi [illegible] executorem
[illegible] ac [illegible] et [illegible] omnibus et singulis [illegible] et obvencionibus
[illegible] ad omnes et singulos [illegible] et [illegible]
possessione [illegible] et [illegible] reali et corporali [illegible] et me
[illegible] infra sex dies [illegible] reali et corporali [illegible] et me
[illegible] ordinarii [illegible] et [illegible] super
[illegible] in cathedralibus collegiatis et [illegible] ac
conferendo omnibus et singulis [illegible] tam in cathedralibus collegiatis et parochialibus ac
[illegible] qualitercumque vacantibus vel vacaturis [illegible]
[illegible] concilii [illegible] et sanctitate [illegible] ordinarii loci [illegible]
[illegible] qualitercumque [illegible] diocesis beneficia [illegible] vacaturum conferre
et de eisdem providere [illegible] dominus Johannes episcopus Wladislaviensis [illegible]
[illegible] beneficio disponere et [illegible] providere [illegible]
et [illegible] Wladislaviensis in auctoritate ordinaria [illegible]
[illegible] dominus Petrus Boleste [illegible] in [illegible] et
[illegible] molestare [illegible] et [illegible] et

agerent et fierent ut premittitur presentibus testibus, quibus ut supra, cum eciam omnia et singula sic fierent vidi et audivi [illegible] ideo presens instrumentum publicum manu mea propria scriptum exinde confeci publicavi et in hanc publicam formam redegi signoque et nomine meis solitis et consuetis consignavi rogatus et requisitus in fidem et testimonium omnium premissorum

molestat [illegible] domini Ordinarii mei et iuris mei ac modicam [illegible] et gravamen et me [illegible] Petrum [illegible] Subcustodem iniqua suggestione [illegible] [illegible] et premissorum [illegible] Swarz [illegible] esse [illegible] [illegible] Subcustodem [illegible] ipso [illegible] posse [illegible] [illegible] dominus Subcustos [illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible] et quibuscumque [illegible] penis et censuris [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] alias [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] principales executores seu subexecutores [illegible] et aliis omnibus et singulis delegatis vel subdelegatis [illegible] [illegible] et domini [illegible] domini Martini pape quinti et [illegible] [illegible] [illegible] Romanum [illegible] provoco et appello et apostolos [illegible] instanter [illegible] instancius [illegible] sedem apostolicam [illegible] debita [illegible] [illegible] [illegible] et si quis sit qui [illegible] vel dare debeat [illegible] [illegible] [illegible] testimoniales in [illegible] [illegible] Subiacens me et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] presencia et futura et [illegible] vel adhesione et adherere volencium tuicioni [illegible] et defensioni Sedis apostolice [illegible] Et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] alias seu alias appellacionem seu appellaciones de novo formandi et interponendi et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] lecta et [illegible] [illegible] dominus S. [illegible] [illegible] [illegible] forma [illegible] et [illegible] fieri [illegible] [illegible] publicum instrumentum Acta sunt hec Anno indiccione Pontificatus die mense hora et loco quibus supra presentibus [illegible] et [illegible] viris dominis Johanne de [illegible] decano [illegible] de [illegible] Petro [illegible] decano [illegible] Laurencio [illegible] et Petro [illegible] prelatis et canonicis ecclesie Wladislaviensis testibus ad premissa vocatis et rogatis

Instrumentum Insinuacionis

Anno domini dominice Incarnacionis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] indiccione [illegible] pontificatus sanctissimi in Christo patris et domini nostri domini Martini divina providencia pape quinti Anno [illegible] die [illegible] [illegible] mensis Januarii hora [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ecclesie Cathedralis Wladislaviensis [illegible] [illegible] dominis Johanne de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Petro de [illegible] decano [illegible] Jasskone Custode [illegible] [illegible] [illegible] Petro [illegible] [illegible] et Stanislao de [illegible] Custode Poznaniensi et Johanne de [illegible] [illegible] [illegible] Johanne [illegible] magistro Laurencio de [illegible] et [illegible] Petro [illegible] [illegible] magistro Clemente de [illegible] [illegible] prelatis et canonicis ac personis [illegible] [illegible] [illegible] Wladislaviensis ibidem in choro [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] celebrato ad sonum magne campane [illegible] congregatis In mei notarii publici infrascripti et testium subscriptorum ad hoc vocatorum et rogatorum presencia [illegible] [illegible] honorabilis vir dominus [illegible] [illegible] [illegible] et Canonicus Wladislaviensis [illegible] [illegible] instrumentum appellacionis publicum retroscriptum manu mei notarii publici scriptum et subscriptum et signatum [illegible] Petro [illegible] et Johanne [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] et notificavit ac ad noticiam omnium quorum interest vel interesse poterit deduxit et produxit [illegible] [illegible] ac [illegible] [illegible] alta et intelligibili voce legit ad maiorem [illegible] insinuacionem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] lecto et [illegible] Subsequenter [illegible] dominus S. [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dominus [illegible] [illegible] appellacionem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] adherere [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dominus Johannes decanus Johannes [illegible] Jassko Custos [illegible] Cantor [illegible] prelati et canonici [illegible] [illegible] [illegible] appellacionem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] appellacionem [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] Sedis apostolice [illegible] [illegible] [illegible] appellacionem [illegible] S. [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Anno indiccione [illegible] [illegible] [illegible] Pontificatus et loco quibus supra presentibus ibidem [illegible] [illegible] Stanislao [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] Nicolao de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Wladislaviensis testibus ad premissa vocatis specialiter et rogatis

Et ego S. [illegible] de [illegible] clericus [illegible] diocesis publicus imperiali auctoritate notarius Quia predictis insinuacioni intimacioni [illegible] publicacioni et adhesioni [illegible] [illegible] testibus [illegible] [illegible] ideo presens publicum instrumentum manu mea propria scriptum exinde confeci publicavi et in hanc publicam formam redegi signoque et nomine meis solitis et consuetis consignavi rogatus et requisitus in fidem omnium premissorum

Następujący traktat jest to:
Joannis Andreae Summa de processu et omni ordine judicii.
~~drukowane było~~ często, między innemi w Norembergu 1512. in 4to. (Helcel.)

Antequam dicatur de processu iudicii. Notandum est quid sit iudicium et que sint species iudicii et que sunt persone que debent consistere in iudicio. Iudicium est actus trium personarum scilicet iudicis actoris et rei in unum consistencium. Alie persone quinque sunt scilicet necessarie in iudicio ut testis advocatus assessor procurator et auditor. Iudex est ille qui iudicat de causa et dicitur iudex quasi ius dictans vel dicens et dicitur iusticia quia debet esse iustus. Alio nomine iudex. Tres sunt species iudicum Ordinarius delegatus arbiter. Ordinarii iudices sunt qui habent propriam iurisdictionem scilicet potestatem ut decanus presbiteri et episcopi. Delegati sunt qui utuntur iurisdictione aliena ut qui dati sunt iudices a papa vel a delegato eius. Arbitri sunt in quos partes de communi consensu compromittunt. Tria sunt que impediunt aliquem esse iudicem Natura lex et mores. Natura prohibet surdum vel mutum vel furiosum esse iudicem. Lex prohibet excommunicatum necnon paganum et hereticum esse iudicem. Mores prohibent mulierem esse iudicem propter eius inconstanciam. Actor est qui agit contra aliquem in iudicio. Reus est contra quem agitur. Et dicitur reus non a reatu sed a re contra quam agitur. Excommunicatus non potest esse actor quia non habet personam standi in iudicio preterquam in paucis. Testis est qui perhibet testimonium in iudicio. Multis modis aliquis prohibetur esse testis et repellitur a testimonio qui habent mores prohibitos vel quia conditio sexus etas discretio fama et fortuna. Fides in testibus ista requiruntur et locus et tempus conveniunt eis. Ubi quando aliquis sit servilis conditionis non potest esse testis. Mulier etiam non potest esse testis in causa criminali scilicet ubi agitur de furto vel de homicidio et puer non potest esse testis. Item non fatuus vel furiosus. Item non insanus nec vitiosus. Item non fortunatus nec pauper quia presumatur presumitur quod corruptus fuit per munera propter paupertatem nimiam sed hoc intelligitur de vilibus et de inhonestis pauperibus. Pauper enim honestus potest bene esse testis. Item infidelis scilicet hereticus vel paganus repellitur a testimonio. Item testis debet deponere scilicet testari de aliquo certo loco et certo tempore. Advocatus sive patronus dicitur qui causam defendit pro salario. Multa prohibent aliquem esse advocatum sicut si est infamis vel servus vel surdus vel puer vel monachus vel regularis canonicus. Monachus potest tamen advocari si abbas suus ei imperat et si est pro causa ecclesie. Idem iuris est de canonico regulari. Item sacerdos non potest esse advocatus nisi in quatuor causis scilicet in causa propria et in causa sue ecclesie et in causa coniuncte persone scilicet fratris vel sororis vel nepotis. Item in causa miserabilis persone ut vidue vel orphani vel ceci claudi. Assessor est qui assidet iudici in iudicio et instruit eum si iudex est imperitus. Procurator est qui de mandato domini sui negocium vel plura agenda suscipit. Aliquis prohibetur esse procurator multis de causis ut si est miles vel excommunicatus vel puer vel mulier etiam prohibetur esse et rusticus. Auditor est cui aliquis committit causas audiendas vel examinandas committitur auditor scilicet recepto testium hoc de personis que in iudicio debent consistere dicta sufficiant.

Sequitur de ordine et processu iudicii qui talis est. Reus primo citatur audiatur et ei veniente ad iudicium offertur libellus quo oblato induciae deliberandi dantur in quibus deliberare debet an velit contendere cum lite cedere. Finitis induciis redeunt. Reus ad iudicium et si non competunt ei exceptiones per quas possit declinare scilicet effugere iudicium tunc tenetur. Actor subjectione sua affirmando vel negando quod actor petit contra ipsum et ista affirmatio vocatur litis contestatio et lite contestata prestatur de calumpnia in quibus prestito iuramento calumpnie partes scilicet actor et reus intendant supra facto principali audire debent. Partes debent producere testes et instrumenta ad probandum intencionem suam post hec publicanda sunt dicta testium in iudicio partibus presentibus super quibus disputabitur. His omnibus premissis cum iudex sufficienter fuit instructus de meritis cause debet terminare diffinitivam sententiam aequa sententia fuit. Si iniqua fuit potest appellari. Processus iudicii continetur his versibus. Primo citat reum iudex et post liber illi fertur et inducie dantur. Deinde peremptoria lis contestatur sequitur calumpnia partes exuerunt testes ac instrumenta sequuntur producti manifestantur super his placitetur diffinitiva post hec sententia detur.

cause mala si fuit data appellatio patet. Secundo de citatione. Citatio est aliquorum voc-
atio ad iudicium et est principium et fundamentum cause, et quia principium cum dicitur esse in cita-
tione, primo fori eius citationem. Unde si iudex citet aliquem et citatus preveniente cita-
tione transferat se ad aliam iurisdictionem, id est ad iudicium alterius iudicis, propter hoc non
potest declinare, id est effugere iudicium primi iudicis, quia preventus est citatione. Nota
quod citatio debet fieri una peremptorie ita quod reus citetur peremptorie prima facie. Et
Notandum quod si iudex delegatus sit qui datus est a papa vel legato, citat aliquem,
in citatione debet inserere auctoritatem pape vel legati hoc modo: Decanus maioris ecclesie ...
+ 1410. iudex unicus a domino papa delegatus tali sacerdoti salutem in domino. Litteras domini pape rece-
pimus in hec verba: Alexander episcopus servus servorum dei dilecto filio suo decano ...
salutem et apostolicam benedictionem. Sua nobis ... conquestione monstravit quod B. miles
de Viburg et quidam alii clerici et laici ... super ... et ... ...
... et diocesium super ... debitis ... Huius igitur auctoritate mandati vobis manda-
mus quatenus citetis ... Post hec notandum quod iudex non potest neque debet aliquem citare
tempore feriato. Sunt autem ... ferie sollempnes, rustice et receptive. Sollempnes
sic dicuntur que introducte sunt ob reverentiam dei et sanctorum ut dies dominici et festa
apostolorum et aliorum sanctorum quorum ... cultus ... solet celebrari, et ... feriis
sollempnibus non valet citatio ... processus iudicii ...
... si iudex procedit vel sententiam ... in hiis feriis nisi esset de consensu partium
non valent. Rustice sic dicuntur que introducte sunt propter necessitatem hominum ut est tempus
messium et vindemiarum ... quiescere omnis strepitus in iudicio ...
de consensu partium fuit iudex posset citare et procedere in ea vel ferre sententiam in hiis
rusticis feriis. Receptive dicuntur quas aliquis princeps introduxit propter honorem
nativitatis sue vel quia ... natus ... fuit ei filius vel quia ... propter hoc
victoriam ... vel propter aliam causam ... hoc ... in usu non sunt. Reus citatus
ad iudicium vel comparet vel non comparet et contumaciter se absentat. Excommunicandus
est pro contumacia et iudex qui eum excommunicat scribit sic: T. dei gratia decanus
maioris ecclesie ... iudex unicus a domino papa constitutus etc. Si vero reus citatus
comparet et si comparuit exceptiones debet opponere. Unde notandum est quid sit ex-
ceptio et quot sunt species exceptionum. Exceptio est actionis elisio vel exclusio.
Est enim exceptio quedam defensio per quam reus intendit se defendere. Ex-
ceptionis due sunt species: quedam est dilatoria, quedam peremptoria. Dilatoria ex-
ceptio est que ... differt causam et impedit. Et exceptio dilatoria opponitur
contra iudicem quandoque ... iurisdictionem eius, quandoque contra actorem et ...
actorem, quandoque contra ... in quo aliquis citatus est. Contra iudicem sic opponit
reus dicens: non potestis esse iudex meus quia estis familiaris ... actoris vel
excommunicatus vel suspectus in ea causa eo quod estis inimicus meus vel consanguineus
adversarii mei sicut superius dictum est. Contra actorem opponit sic dicens: vos non
potestis esse actor quia excommunicatus estis vel non habetis personam standi in iudicio ...
opponit reus contra ... actorem quod sit excommunicatus. Contra iurisdictionem iudicis
opponit reus dicens: non potestis me citare quia non sum de vestra ... Cum ego sim
de diocesi ... et vos sitis iudex ... hec exceptio valet contra iudicem ordi-
narium et non contra iudicem delegatum a domino papa quia ipse potest citare aliquem de aliena
diocesi. Sic etiam opponit reus ... non possum ... citari quia feriatum est ...
peto ut condempnetis ... in adversarium meum in expensis quas feci. Exceptio
peremptoria est que perimit ... causam et intentionem actoris ... ut si dicat
reus ad actorem: tu petis a me x marcas quas debeam tibi persolvere, sed remisisti
michi debitum et fecisti michi pactum de non petendo, id est quod non peteres a me debitum. Hoc

Rps 348 III

fito reus absolvitur ab instantia iudicij et actori imponitur perpetuum silencium. Si reo
citato venienti ad iudicium non competunt exceptiones iudicis tunc statim ius contestandi
est super quo impetitur ab actore. Unde offerri debet libellus modo contestandus ut
dicit canon decretalium offerat ei id est reo qui ad iudicium est vocatus et xxx dierum
gaudeat inducijs ut deliberet an velit cedere an contendere.

Sciendum quid sit libellus et quomodo sit offerendus et qualiter sit formandus. Libellus est
conventionalis scriptura continens personam iudicis et nomen rei nomen actoris et rem
que petitur et causam petendi et formatur sic. Domine iudex ego titius spiritu tradidi domino
B. dicto de verb. xxx marcas puri argenti quas ipse mihi solvere promisit in proxima
pascha transacta quod adhuc non fecit. Peto ergo ad solutionem predicte pecunie compel-
lari. Hec peto salvo iure addendi corrigendi et declinandi. Peto etiam expensas
in lite factas et que lites adhuc faciendas. Et nota quod dicitur libellus conventionalis
quia per ipsum reus convenitur ab actore et debet hunc libellum actor offerre iudici
et iudex eum offert reo. Oblato iudex dabit inducias reo ad delibe-
randum in quibus deliberet an velit contendere reus an liti cedere. Et nota quod libellus
non debet esse obscurus. Si obscurus reus petat eum declarari. V. g. Si petat actor
xxx marcas reus petat declarari cuius monete sint. Item si petat [illegible] agrum vel
vineam reus faciat declarari et determinari quis sit ager ille et ubi sit situs.
Item partie. Et nota quod causa petendi id est quare [illegible] petat actor comprehenda et ut
dictum est si actor petat [illegible] agrum vel domum vel [illegible] ipse debet ex-
primere causam quare petat ab eo. V. g. Domine iudex [illegible] ego [illegible] titius [illegible] ego
propono coram vobis quod B. miles agrum quendam in tali loco situm violenter occupat vel
detinet qui me hereditario vel titulo emptionis ad me spectat quare peto quod
predictum B. ad restitutionem agri cum fructibus iudicialiter [illegible] compellatis. Ecce quomodo in hoc
libello exprimitur causa petendi per hoc quod dicit iure hereditario vel titulo emptionis ad me
spectat. Hec de libello conventionali et inducijs deliberationis dicta breviter sufficiant.

Finitis inducijs deliberandi partes id est actor et reus ad iudicium redeunt et reus
videbit libello dicens sic. Domine iudex hoc quod petit actor contra me proponit nego
illa esse vel confiteor illa [illegible]. Et nota quod hec negatio vel affirmatio rei vocatur
litis contestatio. Unde sic [illegible] litis contestatio est et principalis negotii coram suo
iudice [illegible] ut cum [illegible] actoris proponitur et per [illegible] contradictionem
id est negatio rei exprimitur ut si dicat actor adversus: Tu debes mihi xxx marcas et
reus dicat ego non debeo. Extunc propter illa lis est contestata. Et nota quod omnes
dilationes exceptiones de quibus supra dictum est et persone iudicis recusatio debet
proponi ante litis contestationem post litem contestationem non [illegible] audiatur [illegible]
si [illegible] voluerit. Unde si excipere reus contra actorem vel contra [illegible] ac-
toris vel contra [illegible] id est [illegible] speciales vel alia sic [illegible] debet hoc
facere ante litem contestatam et maxime in principio litis debet excipere contra personam iudicis
si fuerit suspectus et debet ipsum recusare tamquam suspectum ante litem contestatam. ~~utra non potest~~
~~nisi de novo~~ quia postea ipsum recusare non potest. Item nota quod si reus velit recon-
venire actorem debet hoc facere ante litem contestatam postea non potest nisi [illegible] finita sit actoris
unde actor cum offert libellum reo ad conveniendum reus si velit ipsum reconvenire
actorem id est reagere in ipsum debet statim libellum suum actori ad conveniendum actorem.
Hec de litis contestatione breviter sufficiant.

Post litis contestationem ut dictum est actor et reus statim iurare debent de calumpnia
et hoc vocatur iuramentum quod aliquis cum bona fide et sine dolo agat vel iudicat
agat si est actor [illegible] si est reus et de calumpnia [illegible] petitio [illegible] lis [illegible] dicatur
iuramentum calumpnie subauditur iurare. Unde [illegible] est iuramentum calumpnie iurare quia partes
debent vitare calumpniam id est [illegible] instantiam [illegible] ut dictum est hoc iuramentum in [illegible]

debet post litem contestatam forma huius iuramenti talis est actor iurabit quod credit se habere
iustam causam reus sibi illud iurabit. Item utique iurabit quod interrogatus a iudice non
negabit dicere verum nec utetur sciens falsa probatione nec petet dilationes vel inducias pro-
pter hoc ut causam protrahat. Item iurabit uterque scilicet actor et reus quod nec dedit nec dabit
nec promisit nec palam promittat aliquid propter hanc causam vel pro ferenda sententia et in
iurando ponat manus suas super libro. Fere iuramenti de calumpnia continetur huius versibus
Illud iuretur quod lis sibi iusta videtur. et si queretur verum non inficietur
vel negetur. Nil promittetur nec falsa probatio detur. Ut lis tardetur dilatio nulla petetur
Si actor noluit prestare hoc iuramentum erit pena eius quod cadat a causa vel non
possit agere. Pena vero nolentis iurare erit ut pro confesso habetur vel nec reputetur. Ita
quod si confessus fuisset hoc iuramentum. Ideo est inventum ut homines metu huius iuramenti
non facile veniant nisi credant se habere iustam causam. De iuramento calumpnie dicta sufficiant
Post quam positum est iuramentum de calumpnia. quibus ut dictum est interrogande sunt
partes et debet advocati partium formare illas interrogationes. Verbi gratia advo-
catus actoris rogabit iudicem quod interroget quo iure reus possideat talem vineam
vel agrum super qualis utitur. Si reus interrogatus respondeat quod iure hereditario possi-
deat talem agrum vel vineam interrogetur a quo emit et proposito precio et ubi et quo
coram quibus et omnes circumstancias scilicet debent ab advocato actoris. Similiter
advocatus rei dicat iudici quod interroget actorem quo iure petat talem agrum vel
vineam et si actor respondit quod titulo emptionis vel donationis talem rem petat et
breviter quidquid respondit actor ad interrogationem scilicet et ad advocato rei / Credendum
aut reus confessus fuit in iudicio quod est contra ipsum pro convicto habeatur. Si vero reus ne-
gavit quod actor affirmat actori incumbit probatio et probare debet quod dicit. Notandum est quod
multa sunt necessaria ad hoc quod alicui noceat sua confessio que habentur in hiis versibus
Maior sponte sciens contra se ubi ius sit et hostis. Certum nec natura favor lis ius
nec repugnet. Maior ideo dicitur quia si aliquis infra xxv annos confessus fuit
contra seipsum non preiudicat seipsum. Sponte ideo dicitur quod confessio per metum extorta non
nocet quod cum talis metus non sit estimatum iuxta illud. Non stant federa facta
metu / Sciens ideo dicitur quia si aliquis per errorem confessus fuisset contra seipsum et probat
se errasse non nocet ei / Contra se ideo dicitur quod sibi contra [illegible] alium confitenti contra se
et non vice confitenti prodesse vivus sit ideo dicitur quod confessio facta in iure vel in iudicio nocet
quod iudicium et coram non suo iudice non nocet. Hostis ideo dicitur quia absente ho-
ste suo vel adversario suo vel eius procuratore non valet confessio nec nocet confitenti
Certum ideo dicitur quia si ille qui confitetur non dat certam responsionem sed incertam et
obscuram de aliqua re vel quantitate rei non valet confessio sua / Natura ideo dicitur quod si aliquis
confitetur quod est contra naturam non nocet ei verbi gratia. Ut si aliquis illum dicat esse
filium suum qui est senior eo per annos. Item si dicat illum esse servum suum qui mortuus
est / Favor ideo dicitur quia nobilis persona per errorem suum vel simpliciter confitetur
aliquid dummodo non probet contrarium talis confessio non nocet ei et hoc propter favorem li-
bertatis fit quia libertas est res valde favorabilis. Lis ideo dicitur quia si adversarius confite-
tur rem aliquam super qua non litigatur hoc non nocet ei verbi gratia. Tu petis a me agrum
ego dico domum mea non est tua vel est tua hec confessio non nocet. Ius nec repugnet
ideo dicitur quia ius non patitur quod iudeus habeat servum suum vel servam christianorum
professam opinionem versum. Notandum est ecclesia quod interrogationes parte non semper solet fieri nec
ubique locorum sed sepius obmittuntur ab advocatis et ideo hec interrogationibus con-
fessis dicta sufficiant ~

Redictum est igitur quid sit iuris quod reus in iudicio interrogatus confitetur
consequenter videndum est quid sit iuris quando reus negat quod actor proponit contra
ipsum. Verbi gratia si actor petat agrum quem dicat esse suum et reus negat illum esse

actoris actorum incumbit probatio et probare debet quod ager ille suus sit quem petit. Nota
sit ideo quod sit probatio et que sunt species probationis. Probatio est ut diffinitur in decretalibus
ideo rei dubie per argumenta fidem faciens fidem et dicitur probatio ab adverbio probe quia qui
probat quod dicit probe agit. Septem sunt species probationis scilicet evidentia facti et
assertum corporis presumptio, instrumenti dilatio, testes, iuramentum, presumptio
ut ff. Si aliquis clericus habet parvulos in domo sua probatur per facti evidentiam quod est
incontinens. Item per aspectum corporis probatur ut si aliqua virgo dicat se violenter cor-
ruptam ab aliquo et mulieres per aspectum inspectam probant eam esse virginem. Item per famam
probatur ut cum fama vel vicinorum in aliquo parte concordat dicere ita esse
Item per presumptionem probatur ut quando vehementer presumitur quod eam cognovit carnaliter
de aliquo facto ut patet si inventi sunt soli nudus cum nuda presumitur quod eam cogno-
vit carnaliter. Multe sunt species presumptionis est enim quedam presumptio temeraria
quedam probabilis quedam violenta et quedam necessaria. Presumptio temeraria est insuffi-
ciens et repellitur a iure et non debet movere animum iudicis. [illegible] Si iudico unum
loquentem secrete cum muliere non debeo presumere quod peccatum fecerit et si presumo
presumptio est temeraria. Presumptio probabilis est quae surgit ex signis et fama
sed iudex non debet eam sequi quod per propriam sententiam ferat contra aliam. Item
violenta presumptio est quae surgit ex probabilibus [illegible] similibus ut ff. ut si credi-
tor restituat creditori presumitur quod sibi solvita sit debita sua et sic quod presumptio
moveat iudicem ad sententiam nisi probetur contrarium illius presumptionis. Necessaria presumptio
est si aliquis [illegible] sponte [illegible] [illegible] [illegible] dicit [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] quod [illegible]
[illegible] ei non est presumendum quod sit [illegible] de similibus [illegible] [illegible] instrumenti dila-
[illegible] est sit probatur [illegible] una pars sunt differt [illegible] [illegible] quod [illegible] in [illegible]
quod aliquid ita sit vel ita non sit. Testes etiam absque probatur et hec probatio ma-
xime valet. Et nota quod omnes possunt esse testes exceptis quibusdam qui prohibentur
si suus [illegible] puer minor annis xiiij et [illegible] destructus sive fatuus et insanus
et [illegible] inhonestus et hereticus sive [illegible] [illegible] consanguinei [illegible] et
ipse testare non potest [illegible] et [illegible] et [illegible] [illegible] suis [illegible] non potest te-
stimonium [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et hec [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Condicio
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nota quod in [illegible] causa duo testes [illegible] sufficiunt
et [illegible] quia [illegible] [illegible] quod in ore duorum vel trium stat omne verbum. [illegible]
testimonium unius testis non valet nec sufficit in causa. Nota etiam quod testes non
sunt introducendi in iudicio nisi per [illegible] [illegible]. Item nota quod testes debent [illegible] non enim
sunt credendi testibus nisi primo iurent [illegible] certa forma iurandi scilicet quod ipsi testes dicant
veritatem et nullam interponat falsitatem de quibus super qua dicant [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et quod non iuret testimonium pro aliquo precio amicicia vel
odio vel [illegible] aliquo [illegible] quod [illegible] fuerint vel habent vel habituri sunt. Postea testes
[illegible] [illegible] ducat [illegible] ad locum secretum et [illegible] singulos
quod [illegible] [illegible] quod unus non audiat alium et singulorum dicta [illegible] Iudex autem
interrogabit singulos testes sic interfuisti tu facto et ille dicit [illegible] [illegible] querat
iudex in quo loco audivit et in quo die et in qua parte diei et quod [illegible] [illegible] transacti
et coram quibus hoc factum fuit de hijs et alijs circumstancijs interrogabit iudex sin-
gulos testes sed [illegible] [illegible] dicta testium [illegible] interrogatus super dicta que [illegible]
[illegible] [illegible] et paulum [illegible] [illegible] quod petrus emit [illegible] [illegible] a paulo pro
x. libris halle et sunt duo anni transacti quando emit et [illegible] quod [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] emit illa. Interrogatus quando emit dicat in meridie. Interrogatus
si ipse interfuit dicat in initio [illegible] [illegible] interrogatus qua hora dicat in meridie
Interr. si ipse interfuit dicat quod sic. De hijs circumstancijs iudex sit querere si placuit ei
Similiter interrogatus secundus testis et alij si plures fuerint et quilibet unus absque [illegible] deponit

ita scribendum ut patet de primo teste dicta testium scilicet conscripta. Iudex debet diem prefigere partibus
ad publicandum id est manifestandum dicta testium quo die advenientibus publicantur id est le-
guntur dicta testium in iudicio utraque parte presente. Factis istis publicationibus id est recitatis dictis
testium in iudicio reus petat vel advocatus ipsius ut detur sibi copia dictis
illorum id est testimoniorum. Petat etiam advocatus rei sive ipse reus a iudice ut prefigat
sibi terminum id est ad excipiendum in personas et in dicta testium productorum contra ipsum ex parte actoris
quo die sive quo termino ad excipiendum prefixo redeat reus ad iudicem et excipiat con-
tra personas et dicta testium actoris contra personas scilicet excipiat dicens: Domine iudex dico quod
talis et talis testes etc. non valent quia est frater vel filius fratris actoris vel alias est consangui-
neus vel [illegible] actoris vel quia [illegible] vel vilis vel puer vel vitiosus vel insanus
ut puta si sit fur vel latro vel homicida vel periurus. Huiusmodi exceptiones dicuntur persona-
les [illegible] id est quia dicuntur in personas testium et dicuntur per hos usus. Contra [illegible] sive depositiones test[ium]
contra dicta testium scilicet excipiet reus vel advocatus ipsius: Domine iudex dico quod testimonium
talis vel [illegible] quia iste testis [illegible] alteri discordat in loco vel in tempore quod unus
dicit quod hoc fuit [illegible] in foro alter [illegible] Item unus quod actum fuit in die dominico
alter in vi feria [illegible] dico quod testimonium tale non valet propter diversitatem loci vel
temporis. Item cum actor non [illegible] intentionem suam per testes quos ipse induxit, certo
quod me absolvat de [illegible] eidem perpetuum silentium imponat. Et hec de
testibus et exceptionibus [illegible] contra personas et dicta testium [illegible] tractata sufficiant etc.

Sequitur de [illegible] probationis que fit per instrumenta et de exceptionibus contra ipsa instrumenta.

Instrumentum est [illegible] ad probationem facta alicuius rei et dicitur instrumentum quia instruit iu-
dicem. Instrumentorum [illegible] due species aliud publicum aliud privatum. Publicum instrumentum est quod pub-
lica habet auctoritatem [illegible] et est multiplex. Nam uno modo dicitur publicum quod publicatum [illegible] scriptum
est id est per manum [illegible] id est per manum publici notarii. Secundo dicitur publicum instrumentum
quod sigillatum est autentico sigillo [illegible] episcopi vel [illegible] magne persone. Tertio dicitur
publicum quia [illegible] iudicum [illegible] est [illegible]. Quarto dicitur publicum quod in iudicio scribitur.
Quinto dicitur publicum quod habet subscriptionem [illegible] duorum vel trium testium [illegible]. Sexto modo
dicitur publicum quod [illegible] ut est liber censualis id est in quo scribuntur census
vel redditus. Privatum instrumentum est [illegible] tamen fecit [illegible] alii vel [illegible] alii
similes. Et [illegible] si utraque pars [illegible] instrumenta [illegible] plures intendit debet [illegible]
[illegible] testium [illegible] pars voluit [illegible] vel etiam transcribere instrumentum
seu privilegium [illegible] copia instrumenti vel etiam transcribendi dabitur ei et postquam transcripserit
seu transcriptum fuit ab adversario [illegible] reddetur ei. Et multis modis excipitur contra
instrumenta scilicet [illegible] contra stilum contra bullam et [illegible] loci habet in his principalibus
[illegible] contra instrumenta excipitur scilicet [illegible] et [illegible] tunc non [illegible] Item si
instrumentum est [illegible] non valet rasura [illegible] Et hec de instrumentis [illegible] sufficiant.

Postquam vero [illegible] tractata sunt dicta testium et exhibita [illegible] utraque pars [illegible] seu
ad [illegible] et postmodum allegationes [illegible] advocati [illegible] sive
absentibus partibus [illegible] iudex [illegible] sive
instrumenta [illegible] allegationes et rationes advocatorum [illegible] in iudicio
plenissime [illegible] veritate investigata debet ipsum negotium determinare per diffinitivam sententiam.
Exsequitur de diffinitiva sententia breviter. Sententia est [illegible] diffinitur. Sententia est iudicium [illegible]
que recursus id est litibus finem imponit [illegible] iudicis condempnationem vel absolu-
tionem continens. Sive initialis due sunt species alia est diffinitiva alia interlocutoria.
Interlocutoria sententia sic describitur: que profertur per iudicem inter principium et finem causae scilicet non
sicut principaliter causa sed super emergentibus et incidentibus quo iubet ut super libello offerendo
vel [illegible] vel dandi dilationem vel negandi et super similibus. Diffinitiva est sententia
que principale negotium terminat continens absolutionem vel condempnationem. Nota quod sententia formula

est a suo iudice quia non sol. a suo iudice non valet nec tenet. Item nota quod iudex sedendo
non stando et in loco consueto ubi iudex presidere solet debet ferre sententiam uel maliquid
loco honesto non in lupanari uel in taberna et debet eam ferre utraque parte presente uel
altera parte per contumaciam se absentante. Item nota quod sententia iudicis in scriptis est redige-
nda et proferenda aliter non potest dici nisi sine nomine sententia. Sententia scribenda est in scriptis
Ego h. decanus sancte trinitatis iudex in causa que vertitur inter petrum ex una parte et pau-
lum ex altera super tali vinea auditis allegacionibus hinc inde propositis et cognitis meritis
ad plenum parte ex utraque deprehensis virorum consilio proffinitiva sententiam absol-
uo petrum ab instancia pauli eidem paulo perpetuum silencium imponens super vinea
tali et in expensis condempno petrum pro qua lite contestata indiciis et excepcionibus quas fecit petrus in lite
predicta et condempnata lite lata est dicta sententia in claustro sancte. Anno domini m° cc° xl
Sequitur de appellacione. Appellacio est provocacio facta a minori iudice ad maiorem
super iniqua sententia uel iniqua gravamine. Si enim iudex male sentiat uel iniquus gravet
aliquem partem illa pars que sit gravata appellare debet ad superiorem iudicem super tali sententia uel tali
gravamine. Et nota quod a minori iudice appellandum est ad maiorem et non econverso. Item nota quod
gradatim appellandum est ab episcopo sancte ad metropolitanum enim de metropolitano ad
legatum uel curiam sedis delegato ad papam. sed tamen omni medio obmisso . i. aliquando libet
legatum curie sedis . Item nota quod a die late sententie . i. in qua sententia lata
iudicis contra quem appellari potest ad papam. Item nota quod a die late sententie uel inquisite sententia lata
est audiencie infra decendium . i. x. dies appellandum est. quia post x. dies nemo audietur
appellans nisi valet appellacio facta. Item nota quod appellans debet prosequi appellacionem infra
annum si iusta est causa . i. uel si impedimentum intervenit uel est infirmitas uel captivi-
tas tunc indulgetur biennium. Item nota quod in scriptis appellandum est sub hac forma. Ego
paulus sentiens me gravatum a sententia viri domini decani sancte trinitatis qua contra me
tulisset pro petro super tali vinea ad sedem apostolicam uel ad dominum appellavi apostolos et
apostolos instanter peto. Nota quod apostoli dicuntur littere dimissorie et formantur sub hac forma
Sanctissimo domino suo ac patri summo pontifici h. humilis decanus sancte trinitatis sancte.
Cum debita reverencia filialem in omnibus subiectionem sanctitati vestre notifico.
licet indignus cum debita reverencia filialem in omnibus subiectionem sanctitati vestre notifico
facto et paulus clericus procuravi exhibita a sententia mea quam tulit pro petro
laico sancte super vinea tali pro qua lis inter eos vertebatur coram me appellavit ideo
tunc sanctitati vestre dimissum et absolutum vestre sanctitati presentavi per litteras
dominum paulum clericum meum dimissum et absolutum vestre sanctitati presentavi litteras
premissis consimiliter. Nota quod ad officium iudicis ad quem appellandum est spectat nisi confirmet uel
infirmet sententiam uel corrigat hoc de processu iudicum et ordine subsequendo dicta
Iura non allegantur hic sed pauca obmittitur non potest igno // sufficiant.
racia doctoris sed ob vetillitatem discernitur et ad quorum pertinet hec formula scripta est
quibus lacte opus est non solido cibo omnis enim bonus doctor laudem et vanam
gloriam querere non debet et capere sed magis profectum illorum quos informat.
Item quando erit tempus ad comparandum uel ad comparandi tunc audiat causam coram iudice
qua ipsa opponit contra ipsum uel partes eius uel ipsius audita causa tunc dicat
reus uel qui cum eo est ad iudicem. Domine iudex ego peto tempus ad deliberandum salvo iu-
ris beneficio et tunc iudex non potest minus dare spacio nisi xv. dies sed ipse debet
petere tempus longiorem ut possit querere consilium aliquorum peritorum quo possit se defendere
ab infamie mulieri et suspecta que quidem fecit cum pravis et scandalo denigrare
quia non sunt hic iurisperiti qui possit consiliari. Et post hoc tempus deliberandi
elapso compareat iterum et postquam uel ipsa uel ipsius pars proposuerit contra ipsum tunc
petat libellum in scriptis et libello presentato dicat. Domine iudex quoniam ista mulier
que ex est infamis proponit contra me causam criminalem et infamia peto quod s. ordine
iuris subscribat se penam talionis subire / quod si noluerit se subscribere uel cum

pars rea petat judicem ipsum absolvi ab instantia. Si judex noluit utroque fiat
tunc dicat. Domine judex ego sentio me gravari a vobis et plus velle gravare et tunc
recedat cum copia libelli et faciat protestationem coram notario judicis et omnibus astantibus
et petat quod notarius ponat ad acta tunc ipsius audiencie quod contra eum est pars replicet
dicat statim Domine judex et notarius et adastantes et si ipsa aliquid confitetur vel
pars reus quod sibi possit prodesse iterum faciat protestationem. Et si subscripsit se
pena talionis tunc dicat sic. Domine judex ego peto michi terminum assignari contra dictum
libellum et recipiat tempus quanto longius potest pro ... consultis iuris peritorum
Coram vobis reverendo patre in christo patre domino .. dei gratia episcopo etc. dico ego excipio com-
parendo propono et proponendo excipio quod in capitulo quia me citastis nequaquam est coram me
procedendum excipio et dico quia cum [illegible] denunciatio debeat servari forma et regula ewan-
gelica dicente salvatore Si peccaverit in te frater tuus vade et corripe eum inter te et
ipsum solum Si te audierit lucratus eris fratrem tuum. Si te non audierit adhibe tecum
unum vel duos ut in ore duorum vel trium stet omne verbum. Et si non audierit dic
ecclesie aut ecclesiam non audierit sit tibi sicut ethnicus et publicanus. Sic ergo denunciatum
procedere debet duplici amonicione una que [illegible] non potest alia quia premittitur denunciatus
et alia que fieri potest et debet presentes iure canonicas sanctiones. Ego qui appellat
post admonicionem premissa me non excusari est contra formam iniquitatis et odii fomite
me pertinacem vobis delatum quorum delatoribus iniquis non deberet esse
apponenda auris credula et fides aliqua adhibenda. Nam denuncians talis esse presumitur
vel quia timosus est et inanis presenserat quod exceptionis operam legitime non in multo re-
pellentur. admonicionem. Et si forma servata esset firma ewangelica de qua supra, quia
qui trabem gestat in oculo festucam de oculo fratris non potest eruere post admonicionem igitur
premissam vel denunciatio vel aliquid quod opera vel obicem sciat contra talis denunciationis formitate
subsistit verum qui finis denunciationis est prime correctio et fori penalis non est fine litibus
imponere vel tales controversias decidere precedere nam est et si eius tenet denunciato et va-
let quod ea nullo ordine ad deteriorem aliorum [illegible] non esse procedendum Ideo ego
suprascriptus dico excipio et propono quod alia via post denunciationem qua usi estis de me fe-
stinam presumptionem illegittima temeraria et indigna aliqua ratione contra me procedere iure non potestis.
Et ideo vos reverende pater post hec non faciatis vel lite vestrum est si quis contra me agere vo-
luit sicut [illegible] iuris ordine paratus sum in iudicio legitime tantum hec exceptio tamen
sit iuris iuridica et vera probacione non indiget est et nunquam eius aliqua probacio ne-
cessaria concurret tunc eam me offero legitime probaturum et ad probandum me peto ea
admitti. Ubi vero in aliquo sui parte non possit probari non potest quia negativa honus
probandi transfundit in denunciatorem. Et protestor quod hanc exceptionem possim corrigere
et declarare et alia vel alias de novo dare ceteris iuris beneficiis michi salvis.
Innove [illegible] Cum appellationis remedium ut non sit iniquitatis vinculum est innocencie
presidium a sanctis canonibus institutum. Et omnis qui gemebat eo vocabantur a saul
confugiebant ad david ut quos dura principis opprimebat austitas pii regis clemencia
sublevaret. Constitutus igitur coram vobis domino .. episcopo etc. ego dico et propono quod cum ego excep-
tiones legitimas proposuerim coram vobis veridicas et iuris approbatas easque exceptiones ob-
tulerim me probaturum et ad probandum eas me petierim admitti vos vero eas spretis
repulsis et erectis [illegible] vel contra iniquum contra me contrario procedere contra iuris
ordine presumpsistis de facto et amplius procedere comminando in gravamen meum et preiudicium et
gravamine timeoque imposterum plus posse gravari ad sedem apostolicam in hiis scriptis provoco et appello
subiciens me et statum cause mee et omnes michi adherentes et adherere volentes pro-
tectioni sedis eiusdem apostolos peto et instantissime peto si sit qui eos michi dare possit
et velit leta et instanter est hec appellacio etc.
Modus procurandi in causa est talis pars aliquorum vel advocatus dicat excipio coram vobis

tamquam coram homine [illegible] vestro non complendo iurisdictionem vestram nisi mihi prius [illegible] de tuo debitur et michi
de ea constabit et de ipsa legitime petitis edoceri per eos michi locum copia iurisdictionis vestre
et tunc michi competentem assignari ad dicendum contra et petat tunc satis longum et recipiat terminum
audiendi assignatum et petat hec poni ad acta et de hiis fieri publicum instrumentum vel in
formam [illegible] et quotiens videbitur oportunum et semper ad dicendum semper meliori modo et for-
ma quibus debitur possum. Et si iudex decreverit dare copia sue iurisdictionis petat tunc
super ad dicendum contra commissionem sub forma et procurator competendo sibi dicat quod data co-
missio non procedat debitur nec continet aliquam iurisdictionem attributam ipso vel ordinatum
et propter quam datam et ubi qui eam debitur non potest dare et petat in materia
suprascripta et in forma est vel nimis generalis vaga et incerta et talis que non procedit debitur ut
et in forma est quod vel nimis generalis vaga et incerta et melius de [illegible] et [illegible] dico et
oportunis in scriptis apparet et si opus fuit et inscriptis melius deliberato et [illegible] dico et
opus nullam [illegible] iurisdictionem contra partem meam hic dimostrat ipso vel ordinatus supra-
dictus post hoc alia [illegible] comparuit inquam ipse iudex habet iurisdictionem iudicandi et
in ea [illegible] vel forum procedendi. Et si velit in eis consentire tamquam in iudicem delegatum
vel subdelegatum petatis abeo quod vobis provideat de advocato [illegible] competenti in iure
canonico vel civili instructo ut sit inter partes equalis proportio advocatorum competens
[illegible] cum consilio in causa predicta agere et in ea consulte et eam predictam tractare et defende-
re valeatis. Et si dicit dominus iudex queratis vobis ad votum petatis tunc tempus mensis
ad quem [illegible] in curia vel in [illegible] ubi copia peritorum advocatorum petit
reperiri et si denegabit vobis secure petitis [illegible] defensionibus [illegible]
et exceptiones semper proponende sunt ante litem contestatam quia postea non admittuntur. Et si iudex
vult in causa velit procedere [illegible] oportet quod partes iurabunt iuramentum calumpnie quod
ultra [illegible] actor iurabit quod credit se habere
[illegible] et negacionem partem contestatam [illegible] non negabit dicere veritatem
iustam causam. Reus iurabit [illegible] ad articulandum etc. Si ad votum
Post hoc ad votum partium [illegible] forum [illegible] ad articulandum [illegible] Si ad votum
actoris rogaret iudicem [illegible] reum quo iure possideat [illegible]
iudicem vel partem vobis [illegible] informet quia responsiones libelli posuistis per
credit et [illegible] credit [illegible] non credit quod ista [illegible] actor [illegible]
[illegible] hoc [illegible] lucidius continetur. Et si in aliquibus vos iudex agrava-
ret dicatis tunc ista verba contra [illegible] iniusta illata ego [illegible] et in
[illegible] dies insinuetis [illegible] ad petendum apostolos et dictis [illegible] cum testes
[illegible] faciunt [illegible]

Cum iudex pro tribunali sedet si citatio lecta fuit vel non dicat procurator [illegible] Domine
reverende vos citastis dominum [illegible] Ego sum procurator et [illegible] suus et protestor quod procuratorem
meam non consencio in vos tamquam in iudicem sed veni ad vos tamquam ad hominem et [illegible] non
[illegible] domini mei ad videndum et audiendum si [illegible] citari fecistis. Si iudex dicit
vos in citatione audiuistis [illegible] dicat procurator citatio est viciata et corrupta [illegible]
et sigillo et non in consueta et debita forma iuris quia [illegible] non fuit [illegible] in ista in
citatione. Unde non [illegible] Si iudex fecit legi rescriptum [illegible] vel aliud
aliquid [illegible] dicat procurator. Domine salva protestatione mea peto copiam rescripti apostolici
et etiam copiam subdelegationis vestre [illegible] salvis [illegible] tamen dilatoriis quam
declinatoriis domino meo et in eius nomine competentibus et tunc ad dicendum [illegible] Si iudex
negavit dare procurator appellet et si pars adversa offert libellum in iudicio et iudex
[illegible] dicat procurator Domine non [illegible] iurisdictio [illegible] non [illegible] offerendi
vel recipiendi libellum et si iudex [illegible] et decrevit recipi libellum dicat procurator sal-
va protestatione premissa et salvo [illegible] iuris beneficio michi super hoc competenti recipio
libellum et peto tunc ad dicendum contra rescriptum apostolicum et [illegible] et personam iudicis
et actoris. Si iudex assignabit tunc xv dies vel infra dicat procurator Domine nimis

est brevis tempus quia dominus meus vult personaliter adesse cause sue et ipse est debilis et va-
litudinarius et tempus hyemale et dies breves et frigora invaluerunt. viae etiam sunt fumose et cava-
les inquibus non est prepartandus sed cum maturitate et tempore egrediendus. Item peto dilacionem longiorem
ut dicat procurator. Domine xxx dies sunt brevicum ius ad deliberandum super libello oblato
dicitis nunc tamen ad dictos xxx respectu apostolico et quod iurisdictio vestra. Et preterea si necesse
fuit dare debetis xxx dies dicat etc. procurator tamen videtur oportunitatem. Domine protestor
de expensis et sumptibus litis factis et faciendis in lite et contra litem. et peto satis dare
abactorem qui dicit se esse alienigena et vagabundus et vagus non habens certum
domicilium quod caveat iudicio sisti et iudicatum solvi etc.
fforma appellacionis si necesse fuit. Cum vos domine qui dicitis vos subdelegatum esse in
causa que vertitur in copiam rescripti apostolici et iurisdictionis vestre denegastis vel mini-
mum assignastis prout me gravatis. Ideo ego ad sedem apostolicam appello in hiis scriptis
et hanc appellacionem contrariam vobis dabo infra tempus iuris etc.
Innomine domini amen. Coram vobis honorabili viro domino H. Cantore qui vos dicitis iudicem
esse in causa cuiusdam appellacionis interiecte ad diffinitivam sententiam per vos lez(?) contra dominum
.. clericum tandem lata per honorabilem virum Consulibus in .. eiusdem diocesis contra discretum
virum .. a sede apostolica delegatum. Ego Jo. procurator et nuncius prefatorum dominorum .. procuratorio
dicto nomine procuratorio quod nuper die videlicet xx mensis marcii dum coram vobis causis
contra vos et iurisdictionem vestram allegare aliasque exceptiones dominus meis et in
nomine eorum competentes proponere vellem et expresse dicens quod non consentire in vos tamquam
in iudicem sed contra vos rationabilibus causis vos habere suspectum petens similiter ut ea
proponenda me admitti et ad hoc tempus assignari vos huiusmodi facto refutantes non dum
tradita in rescripti apostolici copia quam petebam contra pravitates de facto ut dicitur
non potestatis. peto quod iurisdictio dicto de qua tamen omnia constare et tractari debuit si quod habuit
per iudicatione mea suspensa fuit vos nichilominus iurisdictionem huiusmodi usurpantes
nullo iuris servato ordine nulla cognitione etc. summaria per petita non servata forma
rescripti apostolici in eo quod dicat vocatis qui fuerint evocandi et auditis hinc inde pro-
positis etc. et in eo simul quod predictus Tilo in commissione falso suggessit quod propter
consilium multo prohorrescat eos infra diocesis talis non posset convenire securus quod
omnino est falsum notorio et plusquam notorie vos tamen dicens. idem prohorrescentia posito
nulla fide nulla probatione vobis facta nullo iuramento per dictum Tylonem et huiusmodi ti-
more posito vel per vos coacto prestitis contra ius expressum quod de rescriptis etc.
statutum l. vi. Et eius silone causa fori ecclesiastice consueta iuramento deperendo litem
similiter et mandatis ecclesie non posito vel coacto presumere citacionis tamen simpliciter simpli-
absolvistis facto que dicitur non potuistis absolvere presumpsistis quia claves ecclesie non estis
cum non sitis in sacerdotem constitutus et propter rationem supra allegatam cum premissa attemp-
tata post appellationem revocetis de plano in dampnum preiudicium et gravamen dominorum
meorum consilium predictorum. Cum autem in oppressorum subsidium appellationis remedium sit
ad inventum et quibus huiusmodi processus dicti sint irriti nulli et nullius momenti pro-
nunc. Ego tamen procurator antedictus sentiens dominos meos predictos et me nomine eorum oppressos
et huiusmodi processus viciatus de facto indebite et iniuriose gravari ac timens plus inde
gravari. Et ne per vos inceptos deinceps vel moveatur simpliciter a vobis et processibus
vestris ad sedem apostolicam in hiis scriptis provoco et appello submittens et subiciens me et dominos
meos causis bona et iura eorum cum omnibus eis adherentibus et adherere volentibus protec-
tioni sedis eiusdem et apostolos peto et iterum peto ac instanter instantius instantissime
peto a vobis michi tradi. Acta sunt hec anno etc.
Innomine domini amen. Coram vobis honorabili viro .. arbitro electo et iudicibus in causa
vacationis predicte contra honorabilem virum dominum Judicem a sede apostolica delegatum in causa appellationis

pue ventil. int. C. ex vna pte et D. pte ex altera. Ego Joh. procur et nuncius dicti B. pro
pono et dico q vos dni rr di inprimo ingressu processus iurisdic. vre dum vnp
die bz tñ Ego ad plures excepciones et recusaciones ex pdcis dum .. pr
me appositas tm in quib. cptetem pvos assignari peterem vos vra et faculta
tem pcludendi in qbus pcludentes tpe et tm minus artasti prefigentes in sno dies
ad pbandum primo termino et sno in medio, septem pximo et alios sno vl septe aut
tciat ptio termino et ad sup huiusmodi tm peticone aute iuuamentum de malicia
potuistis indebite grauantes et nichilominus qui ad qlz actum meu vl vestrum huiusdi
uim tn cogete conmantes cu tn constet et sit notoriu q inueniendo de in. qd
comm tlcm oportet me habere et expende duos dies instando aut iuri vl in
cerum tlcm oportet me hre et expende duos dies instando aut iuri vl in
dies in illo termino hactenus huic vno die potui expedire gº nil. potui eius
sup esse potit ad inquirendum inuestigandum et attrahendum testes necessarios in ad cum
et ad pruendum et ar sunt. vnde grauastis dnm meos et me eorum nomine
Itm dico q vos excepciones legitimas cont. iudice in rca recusacionis prme oppo
tas expressas et applicatas cum ad quas pbandum me obtuli refutastis et
no admisistis dico eciam q vos informacionem primo recusati et suspecti iudic
pe vob. porrecta recepistis. reputa se eciam ptem fecit et facit admisistis et eam
septes prmiciaste que quidem pnunciatio vera et eciam ce ptm iudicialis ex
pmacioni cont. respectum ceptarum expressam subtpe pponendum solum ptestato
fcta fuit in excepcionibus recusacionis pqua eciam informacionem ipe recusatum iudex
pte se factos visitat excepcioes cont. se appositas bz q ipe fuit et est eciam in
ca prati s. appellacionis dci Tilonis illis fautor consiliarius et director spalis
ptea dico q vos in dno [illegible] iudic eo prute et vobis asserente ad vo
luntate suam actus vros [illegible] egistis et pfecistis. vos [illegible] suspectos
fecistis Itm dico q vos tm ad dictam cont. informacionem vobis recusati
et suspecti iudice tradita in denegastis assignatis tm iuris infra que si m
placet appellacionem oppinissis omnibus et quodlz premissis que in alternatiua pono
manifesto opz q vos q vos nimis fauorabiles fuisti estis dicto dno .. can.co dicto et
in ptem eius declinates vos rdidistis et factis michi et valde suspectos ista times
ego et pscienties abinicio in elacione vri dnorum coram eo recusati et suspecti iudic.
in vos nolui consentire sz tamen in pximo clamore assistenti in compbacionem
nec no ad quorumdam exhortacionem que nõ exlonra fide pcessit prut compettatis
rei docet qui stupefactus et pplexus in vos et in vitus vide consensi. Et quia
res sz pculosa sub suspectis iudicalibus litigare quia eciam appellacionis remediu in
oppssorum subsidiu est inventum ideo compmissis et spt pmissa senciens dnos meos
et me eorum nomine p vos indebite et iniuste grauari timens dissimulare plus in
antea grauari vos iudices sepiis tamqm suspectos recuso a vobis et processibus
vris et grauaminibus illatis et inferendis ad sedem aplicam nomine quo supra prouoco et
appello et apostolos peto a vobis in dari et iterum peto et instanter instancius ac i
stantissime peto submittes me et dnos meos bona et iura eorum cum omnibus
ipis et michi adherentibus ptectoni sedis antedicte rc.

Cora vob. dno .. Judice in causa appellacionis int. prite adiffinitiua snia ptem lata
ptibus asede aplica delegato. Ego p. iam dcorum .. procur et nuncius spalis eccia
pono et dico q quia pculosa res sz et tristes et ferre consueuit euectus subiudice
litigare suspecto. Et quia vos rr dne suspectus estis dnis meis pdictis et michi
eorum nomine pter causas et rones que secuntur. primo vz. quia vos et Tilo p
dictus estis affinitate coniuncti in eo vz. q sr. eius C. pectrus s. defunctus fuit consagnea

vob. ꝯmiss quietis meo [illegible] in vx[illegible] et coca relicta liberos utriusque viri consignem
quorum idem T. et tutor ad pus et est patr. Scd̄o vos T. et fri suo estis et semper
fuistis nimis familiares in eo quod vos in pluribus eorum causis eis motis coram duo ep̄o
aliqueque adhuc pendent defacto in lite. Tercio quod vos eidem T. et fri suo fuistis
et estis nimis favorabilis et de[illegible] declinatis in partem suam. Quarto quod ego non
quo super a vob. appellavi iuste et iuste appellavi et quod vos procuratus estis et
procuratus suspectus. Quinto quia vos nimis precipitatis in processu iudicii et suis vestris
prout fecistis nuper in primo citacionis termino cum ego non dum consentirem in iur[illegible]
[illegible] primo revocare eum in dubium vos [illegible] [illegible] defacto iudicii iurisdictione
publicatum. Recepti apostolorum copiam quam petebam non dum in tradita [illegible] T. [illegible]
[illegible] eum me contradicente absoluistis et attemptata post sua appellacione
revocastis defacto [illegible] non [illegible] per quod vos fore nimis favorabilem
realiter demonstratis et de [illegible] vestri iuste presumptionis argumentum dedistis. Sexto
quia vos in ea parte appellacionis fuistis et estis eius T. consiliarius et direc-
tor precipuus quia idem T. [illegible] iacomus confessus est [illegible] et [illegible] personis
et ut [illegible] vos ipse [illegible] [illegible] fuistis [illegible] in parte appellacionis negocium [illegible]
[illegible] esse [illegible] vel [illegible] [illegible] et propter premissa que alternative pro-
pono dico et [illegible] vos suspectos [illegible] iudices. et michi eorum nomine et vos tamquam
suspectum in hiis [illegible] recuso me offerens ad probandum ea tamen que intencioni me
sufficiunt [illegible] coram arbitris ad quos [illegible] eligendos me parat[illegible] offero et
si [illegible] possem [illegible] [illegible] [illegible] me eligo [illegible] salvis omnibus excep-
tionibus [illegible] et quod [illegible] appellacio [illegible] fuisse et obtentum ad vos
contra [illegible] [illegible] [illegible] suo tempore [illegible].
[illegible] [illegible] coram vob. Ego [illegible] et [illegible] duorum propono et
dico quod vos [illegible] cum duo [illegible] fuistis arbitri et iudices in causa recusacionis
premisse [illegible] dum coram vobis duabus causis et [illegible] legitimas [illegible]
approbatis et ad [illegible] [illegible] [illegible] allegare et in iudicio [illegible] vos [illegible]
causas admittere denegastis [illegible] ad quam probandum michi [illegible]
[illegible] assignastis ergo vo. infra tempore [illegible] infra [illegible]
[illegible] appellavi a vob. et apostolos [illegible] vos [illegible] et recipiendum [illegible]
diem [illegible] [illegible] quo [illegible] ego coram vobis [illegible] ad recipiendum
apostolos [illegible] dubium quod interim evenerat in [illegible] et [illegible] vos
[illegible] sedentis [illegible] vos soli duo fuistis vel essetis arbitri aut esse aliquis
[illegible] vos ambo [illegible] quod soli essetis duo arbitri quod soli duo
[illegible]. ego quia errore ductus in appellacione a vob. interposita tres arbi-
tros [illegible] huiusmodi errore meum revocari et [illegible] tamen [illegible] de-
appellacione et [illegible] appellacionem meam tamen ad vos duos restringens et
super huiusmodi revocacione [illegible] potestis in [illegible] et [illegible] [illegible]
Exhibitores [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] sufficienter
[illegible] [illegible] [illegible] iusticie [illegible] [illegible] in-
[illegible] que coram vob. [illegible] agendo et defendendo placitare et de-
terminare voluerint iusto et equo iudicio [illegible] vel [illegible] [illegible]
ac [illegible] vel similibus vel minoribus [illegible] [illegible]
Causa in causis [illegible] decimarum matrimonialium atque testamentorum [illegible] sim-
pliciter et de plano sine strepitu iudicii et figura iudicii [illegible] [illegible]
[illegible] quibus [illegible] causis et [illegible] talibus [illegible] solliatus et disertus [illegible]

ad vocatorum non advertat pro suo posse et laboribus parcendo ea que coram ipso proponuntur ob
simplicitatem ipsius vitate animus diligenter advertat et attendat tantumque notitiam
deducta quelibet redeundo etc.

Verum quia boni judicis est cuncta rimari et conspicationibus testium depositionibus et
advocatorum allegationibus partium assertionibus instructum informare cum sui motu
ut veritas sepius exagerata clarius splendescat inclite confessionis viro nobili
et mercenario quilibet interrogatoria vel premissa sunt dicta et deinde quecunque que in ex-
posita et allegata rei veritatem credit ut veritas elucescat cum non conspirationibus
et preparationibus luce meridiane clarioribus quia obnixius timens reus et constans sit
comprehendere et sanctius est nocentem absolvere quam innocentem condempnare. Et interroga-
toria generalia declaraste ipse causam sive de testium testimonium ad scire sunt rem petitam
cognoscere vel loco tempore auditus ipsius vel de auditu auditus visu sua credulitate
fama certitudine et quibus mandatis quibus testari licet et an quilibet productorum testium
talis sit qui testificari valeat ante non alleget iure natura prohibitus et interdictus
ut pote coactus minor servus aut infamis Et premissorum omnium supplicat
ut pote dispensatus inuit non proposuisse verum ne fuisset in fore prestat
discretus vir quod si erravit non proposuisse verum ne fuisset in fore prestat
cum premissa dans prudens quod ea possit corrigere et alia de novo dare et totiens
quotiens videbitur expedire etc.

libellus
verbalis

Coram vobis honorabili viro domino iudice causae et partibus infrascriptis. Proponit magi-
strum etc. specialiter deputato procuratorio reconventionis proponit a. procurator et nomine pro-
curatoris contra item seu contra quemlibet aliam personam pro eo et eius nomine in dicto iudi-
tio legitime intervenientem ad querelam et dicit. Cum licet ipse sit natus de nobili pro-
genie regni Polonie comitibus parentibus quod vir bone fame et honeste conversationis
et petiti velut probatur apud honestos et graves in toto regno Polonie tam dictus
nescitur quo ductus spiritu et quod inde desaria perurgens in derogationem fame
et honoris dicti domini verbis et insimul coram talibus non iniuriandi et calumpniose
appellavit et dixit eum furatum fuisse surtulisse de pecunia regali domino Kazimiro re-
colende memorie olim Regi Polonie debendo in... certas xvi milia marcarum gr.
quas ... non contentus dicit licet falso quod
fecit quandam vetulam Bethsinam meretricem et maleficam cum maleficiis
se adiuvat ut ipse asserit mediante in omnibus factis suis ferretque cottidie
penes se cum hiis bene iudici maleficatum et malis priora superaddens dixit
eum rusticum et ignobilem atque furem et latronem que verba ipse dictus mox tunc ad-
animum revocavit et nunc revocat acsi x marcas de rebus propriis amisisset imo
mallet mediare penitus suis facultatibus quam ab eo talis in iniuria sustineret
cum omnis sufficiet famam suam exnarre petit dictus procurator per vos et vestram dif-
finitivam sententiam pronuntiari declarari et decerni dictum dominum fuisse et esse nobilem et comitibus
parentibus virum honestum et bone fame non infamatum neque convictum de aliquibus furtis
vel latrociniis dictumque dominum calumpniose mediante et falso dixisse et scripsisse verba
predicta in derogationem honoris et fame prefati domini et condemnari sibi ad iniuriam tenere
et pecuniam iniuria ad satisfaciendum Alias de predictis x marcas aut ad penam iure con-
pensatam in dictis pena de calumpniato vel ipsum condempnandum fore et per vos condempnari
et puniri secundum iuris debitam iuris formam. Verum ad hec officium humiliter etc.

libellus super statuto

Coram vobis domino iudice talis procuratorio ego talis contra p. quod cum talis capitulum vna cum ep
pulsata campana prout moris est et sic communiter nullo contradicente statuisset ut nullus dies
peteret absit abetam sua vel alius huiusmodi etc. sub pena c. k. dictus p. per prefatum

constitutionem publicatam et eo facto contra ea dicto die festo abfuit unde peto ipsum in c.
sol. condempnari etc.

Positiones super dicto libello

Pono quod capitulum talis die talis fuit convocatum in talem locum Item quod fuit ad hoc pul
sata campana Item quod fuit ibi statutum quod nullus abesset ab ecclesia sua die
festo Item quod fuit apposita pena c. sol. contra contravenientes Item quod hoc fuit publice
statutum Item quod omnibus concordantibus Item quod duo menses fluxerunt a tempore [illegible]
publicationis huius statuti Item quod fuit moribus utentium approbatum Item quod ipse presens
fuit et ita hoc scivit Item quod ipse tali festo abfuit ab ecclesia sua. Et [illegible]
ponere poterit prout sibi expedierit etc.

Super rescripto libellus subreptionis

Coram vobis etc. ut supra quod prescriptum subreptionem vel [illegible] me coram tali iudice ma
liciose et indebite tanto tempore fatigavit propter quod nullus sumptus [illegible] feci
gravamina dampna perferre unde ego contra ipsum et peto ipsum per vos [illegible]
condempnari in expensis propter hoc factis quas estimo ad c. et [illegible] [illegible] [illegible]
in lite peto etc. dampna et interesse que estimo ad l. libras

Petitiones super dicto libello

Pono quod me coram tali iudice traxisti Item quod auctoritate rescripti quod apostolicum esse dicebas
Item quod rescriptum erat talis forme clementes etc. Item quod tanto tempore me coram tali
iudice coegisti litigare auctoritate illius rescripti Item quod respondi [illegible] illa oratione
Item quod dapnificatus fui meis negotiis vel perdidi talem equum [illegible] [illegible]
do et [illegible] mea non litigasse in l. quam [illegible] fui [illegible] negotiis
vel perdidi talem equum liter prosequendo Item dolo vel fraude [illegible] vel sup
pressisti tale quid quod rescriptum ipsum [illegible] vel erat [illegible] in loco suspecto
etc. prout videbitur et reus ponat etc. prout videbitur etc.

Libellus super consuetudine

Coram vobis sindicus seu procurator conventus talis monasterii etc. contra talem monachum qui
se gerit pro electo talis monasterii ex eo quod electo abbate in tali monasterio debeat fieri
de tali monasterio de antiqua et approbata consuetudine de alio [illegible] incorrupta non [illegible] ipse
eligi non potuit nec debuit contra predictam consuetudinem antiquitus observatam Unde
peto predictam electionem de facto attemptatam si electio dici possit cassari et cassam
irritam [illegible] [illegible] non electum [illegible] de gremio talis monasterii [illegible] esse [illegible]
[illegible] diffinitive declarari [illegible] appellasse peto etc. in [illegible] ipsum in expensis
[illegible] quas in processu iudicii declarabo etc.

Positiones super dicto libello

Pono quod tu es monachus talis monasterii Item quod vacante monasterio fuisti de facto electus in abbatem ipsius
ipsius monasterii Item quod de antiqua consuetudine vacante monasterio [illegible] monachi [illegible] consuevit
abbatem eligere de monasterio tali Item quod hoc tanto tempore observatum est quod de cuius contrario
memoria non existit Item quod talis et talis sic fuerunt electi Item quod hoc consuetudo est prescripta.
Item quod fuit obtenta contradicto iudicio etc.

Depostulatione

Coram vobis clementissimo patre domino etc. propono ego talis sindicus vel procurator capituli talis ecclesie
que ipsa ecclesia pastoris solacio destituta canonici ipsius ecclesie de electione tractantes futuri
pontificis vocatis omnibus qui voluerunt potuerunt debuerunt et comode interesse Deinde per va
rios et diversos tractatus in tres compromisit [illegible] in tales potestatem providendi de pastore

ipsius ecclesie vacavit translate vel quod talem hominem votum et pastorem ipsius ecclesie postulavit quod postulationem alter eorum suo et aliorum nomine in quorum presentia fuit quarum supplicatio nomine dicti capituli postulationem ipsam delegavit quatenus sedis apostolice admitti et applicari dictumque postulatum eadem postulationem ipsam delegavit ... per vos preedi in episcopum et pastorem. Si si sit scrutinium posita primus dicere ad ubi interesse inter potestates ipsorum scrutinium electi fuit tres de collegio fide digni et illis qui secrete et sigillatim vocatis cunctorum votum ... et in scripturis redacta mox in ... publicat et tandem collatione habita diligenti repertum fuit quod omnes vel duas partes in postulandum in scrutinio consensisse quam postulationem predictus p. decanus cuius vice ... demandato omnium celebravit et etiam sollempniter publicavit quare supplicatio etc.

Super actione personali libellus

De p. qui michi tenetur in x. talentis monete quas sibi mutuavi vel apud eum deposui unde illas peto michi dari et reddi et eum ad id per vestram sententiam condempnari peto etc. Item in lite expensas ... interesse et dampna quia non solvit tempore debito et loco statuto etc.

De hiis que vi metus causa fiunt

De p. quod me metu vel possessione mea spoliavit vel metu quod cadere poterit in constantem virum me renunciare coegit vel eam abstulit vel vendere donare vel promittere coegit cum quod in metus vel causa fuit debet irritum revocari peto dictam rem cum fructibus perceptis percipiendis qui ... in ... in totaliter restitui et eum ad id per vestram sententiam condempnari etc.

... sententiam appellatur tunc ... libellum in causa appellationis

Coram vobis etc. ... olim talis quod suprame et talem coram tali judice ... et ... intulit quod si solvens adversario ... quare ... non ... appellavit ... quare.

Si vero appellatus prosequitur appellationem et appellans non.

Coram vobis prout supra quia idem judex eidem ... sicut debuit ... quod tunc erat ... vel quia ... fuit ... judice ... appellavit ... negavit admittere ... appellationis ... ut supra precedenti libello ... male et iuste processisse et dictum talem malum etc.

Prout ... admittitur

De ... negavit vel non esse admittendum interlocutus perperam et inique decrevit unde ... gravatum secundum ... apostolicam appellandi. Cum quod ... commisit ... et sine debito ... quare peto per vos pronunciari dictum judicem male et inique processisse vel perperam et inique interlocutum fuisse et me ab eo ... appellasse dictasque ... admittendas esse peto ... cassari et irritari interlocutoriam ipsam et processum et quicquid post predictam appellationem in meum preiudicium esse nosceretur attemptatum videlicet hoc et hoc et quod ... in principali negotio procedatis.

Super comodato libellus

De p. cui equum meum comodavi ... ad talem locum quod equum restituere ... etc.

Super peculio clericorum

Peto contra p. quod ... predecessor meus ordinatus fuit ad dictam ecclesiam cum nichil haberet ... vel talem summam pecunie congregavit quod ipse p. habet et tenet et possidet unde ... ipsius dictam ... vel pecuniam peto restitui et eum ad id per vestram sententiam condempnari.

Super testamento

Contra p. quod talem domum vel pecuniam tenet et possidet quod talis predecessor meus ... ecclesie nosceretur acquisivisse vel eidem ... ecclesie eiusdem data fuit vel legata ... idem p. dictam predecessorem ... in suo ultimo testamento legasse

q̄uis annr eliq̄ sit q̄hibita testā facultas quare peto mee dn̄y vel q̄i dam d̄ vel
pecuniam in restitu tam fructib' mee [illegible] eiq̄ ad id finalit' condempnari etc.

De sepultura

Ego pr̄br. N. t. c. nomine [illegible] d p. [illegible] tūs ecc̄e qui corpus dte p̄rochie mee
post appellacōem ame hanc interpositam [illegible] ne corpus p̄rochi mei in sua ecc̄a se-
pelliret p violencia rape z in suo [illegible] cimitio no metuit sepelire. Quare peto
corpus ipm seu ossa eius et q̄cūq ob̄cone eius seu sepultur illius obuenerit
s. p. in restitui atq reddi et ne de cetero talia p̄sumat si p vos finalit' in di.

Libellus sup petitorio

Cont. etc. p̄pono q̄ cum inter me z eam in f. hanc p̄ita [illegible] contr̄ p̄ [illegible] in mis
siocem sub arracione [illegible] carnalis s. int' nos copla sub [illegible] peto eā p vos in
in virū adiudicari et int' nos m̄i fore declari et q̄pelli eā q̄ tam [illegible] [illegible]
q̄ [illegible] in aliis me maritali affectione p̄tractet peto eā p vos [illegible] nec depen
dente lite [illegible] vob. aliq̄ in p̄iudicium m̄ vel eius vel [illegible] dicte [illegible] mouet vel
attemptat et ad hoc ipm finaliter condempnari etc.

Sup poss°

[illegible] cum olim [illegible] m̄ hanc in facie ecc̄e [illegible] et eidem traducta [illegible] int' nos
[illegible] diu cohitassem [illegible] in omni maritali affectione tractassem nunc [illegible] nescio
quo ducta spu ame [illegible] sine iudicio ecc̄e dilicit me possessio vel q̄si [illegible] sui
p̄sone siue [illegible] sine maritali possessione et cohitacone sua ausu temerario spon[illegible] [illegible]
peto ipam [illegible] mea p vos in restitui et possessione vel q. et ut ad me reuertatur
et me [illegible] affectu p vos cogi et ad hoc [illegible] ipam finalr' [illegible]

Sup calūpnia

p̄pono cont. p. q̄ ipe [illegible] calumpniosam [illegible] cont. me instituit vt mea fama
in [illegible] [illegible] et graues [illegible] laceraret asserens me symoniā vel adul
terium vel aliud [illegible] q̄misisse z se ad ea p̄bandū et ad talionem eā obli. [illegible]
accacōe calūpnia et in [illegible] obiectorum defecit quare peto ipm ab ordine [illegible] in quo
est depositum in [illegible] depositari z ad h. ipm finalr' condempnari ego etc.

Sup solario

[illegible] cum m̄ pollicitus est p. pro patrocinio q̄ ei p̄stiti in [illegible] causa vel cum [illegible] no sta
ret quo minus [illegible] vel paucā infinitate [illegible] vel p doctrina illa p. m̄ soluere recu
sat [illegible] ago cont. eum ut m̄ soluat et ad h. [illegible] offi. [illegible].

[illegible] Rescript vel p̄uilegi no admitt'

p̄pono ego q̄ ablas [illegible] mon. q̄ [illegible] p̄uilegii eidē mon. [illegible] ap̄ca concessa [illegible] in
[illegible] subditos eiusd mon. [illegible] suas [illegible] fulmicaut vel alia
[illegible] intulit. quare peto [illegible] suas cassari et irritari et cassas z irritas nunc. z ea
ne de cetero attemptet finalr' [illegible] cum illis ius sit s. [illegible] peto eā ca [illegible]
ne p̄uile. [illegible] mon. concessa de cetero violare p̄sumat etc.

Libellus accione in iuriarum

De p. q̄ m̄ [illegible] anno z mense [illegible] die vel loco vel vico [illegible] ciuitat. iniuriam [illegible] dixit
s. me vocauit filiū [illegible] vel hereticum vel cantauit de me male [illegible] q̄ iniuria
nollem q̄ m̄ [illegible] vel de me cantasset vel scripsisset [illegible] marc. Quare ego [illegible]
eum accione iniuriarum et peto [illegible] c. marc. m̄ dari vel prestari etc.

Vasallus

1. Nota si z obligatus ad [illegible] seruicium ita q̄ no p̄misit fideli[illegible] [illegible] ad [illegible] p [illegible]
testari si [illegible] [illegible] fidelitate z [illegible] no p. [illegible] [illegible] alios [illegible] de vniuersit'
siue de collegio p. tam in ciuili q̄ in criminali [illegible] cont. [illegible] testari testificari. Item
si [illegible] de vniuersit' [illegible] no p. inducere testes de vniuersit' nisi in [illegible]
[illegible] q̄ ablas et conuentus [illegible] p̄ [illegible] agit z p. ablas testi[illegible] et [illegible]

venta. Item quod si repellere testem primo nichil defendi non potest in aliquo obiectione nisi essem partes huiusmodi
nunc adversarius ... quia ago cum mea domus processo per testes res non est eis co-
rum. Nota quod coram [illegible] teste pari pena cum teste punitur. Nota quod certus per testificari de
hiis que prius vidit quod unquam vocatus fuit ... per testes. Nota quod si testis deponit
super adherentibus et dependentibus unde valet et si super possessione inducatur et interrogatur de
proprietate nichil dictum eius valet. Nota quod cum ago super certo ... aliarum ... comme
tuo recepti et in dicto testis et illi deposuerunt super confessione ... et absoluenda quia probata
intentio. Si testis contra que producatur ... alia admittitur. Nota quod ad
vocatus per testes quod non recepit ... et licet eam recepit pecuniam pro advo. Nota
quod si aliquis in iudicio ... ac per ... producere removet ... et testes et con-
tra non possum aliquid dicere. Nota quod qui committitur super ... testium
non debet testes replicare ... nisi ... in mandatis. Casus in quibus
iudex tenetur mittere notarium ad examinandum testes si fuit testis pauper vetulus et remo-
tus debilis egregius aut quod producit ... ubi testes ibi debebit mittere iudex
non debet tunc iudex esse facilis minus ad ... cum solus potest interesse etc.
Nota quod cum episcopus vult probare quod talis ecclesia est subiecta ita debet subesse ei articulando
tunc formet sic articulos. Intendit probare talis episcopus seu procurator eius ... quod ipse habetur
ab omnibus ... eius diocesis ... Item quod possidet ... ... ad ... et
agit et ... ut episcopus ... duobus articulis. Item intendit probare quod
dictus procurator se gerit pro rectore talis ecclesie. Item quod dicta ecclesia est infra fines Bituricensis diocesis
sita. Item quod dictus procurator et predecessores eius qui pro tempore ibi fuerunt consueverunt eidem episcopo et
eius successoribus qui fuerunt pro tempore manualem obedienciam facere. Item quod episcopus Bituri-
ensis ibi consuevit rectorem instituere et statuere. Item quod ipse procurator et alii qui fuerunt pro tempore rec-
tores eiusdem ecclesie consueverunt venire ... ire ad synodos Bituricensis ... consueverunt. Item
quod ibi consueverunt venire ... processionaliter ... plurimo et ... celebrando. Item
quod tanto tempore venerunt ... non existit. Item intendit probare quod ...
... et intendit ... rectorem et eius predecessores et ecclesiam ipsam ... consueverunt
pro tempore ... et eius predecessoribus consueverunt ... obseruare. Item quod ... episcopi
ibi consueverunt ... corrigere ... beneficiare ... absque aliqua con-
tradictione. Item quod de premissis est publica vox et fama et ... articulum ... intendit
probare. Sequitur.
Nota quod cum ... vult ... cum ... formet sic suos articulos. Intendit
probare ... quod ... in domo vel in loco ... consueverunt.
Item quod ... et ... erant ... Item quod ... eandem desponsavit. Item quod
eandem desponsavit ... Item quod eam subarravit anulum in eius manu immittendo.
Item quod ... cum ea. Item quod ... et ... verba quibus ...
Item quod de premissis est publica vox et fama etc.
Si vero vult agere possessorio tunc formet articulos quare ipsa fuit in possessione vel quasi ... viri
et quare ipse vir ipsam traduxit ad domum et eam in uxorem tractavit in domo lecto
et mensa et de tempore ... et quare se ... et ... tenetur vir et uxor et
quare eam ... et quare ... eius possessio eam destituit seu spoliavit
... vero aliquo modo vult probare aliquem ... modo tunc sic articulat.
Quod talis et ... in ... Item intendit probare quod ... fuit ... modo.
Item fuit illud ingressus. Item quod ibi fecit professionem in manibus ... vel ... Item
quod ibi ... ut monachus et ... monachalem gestavit. Item quod in ipso ingresso se et
sua omnia ... obtulit deo et ... modo. Item quod tempore sui ingressus talis [illegible]
... possidebat. Item quod ipse tunc eum ut ... possidebat. Item quod ... omnibus ...
... vero quis ... quia ... contra testes tunc sic intendit probare quod talis

testis tpe depositionis fuit excoicatus. Item q erat paup. Item q erat ptr paupertatem suspectus
Item q istam cam reputat sua ppriam et de alijs exceptis
Exemplo quis egit cont venditore ad rem tuc s. intendit pr q eum fuit aaacem Item
q eo tpe emit Item q pretium soluit emit Item q talibus pntib Item q idem actus meum
vendidit Item q ei no tradidit Item q ipe 3 presumitas. Item q est talis psona que potuit
vendere Item q dam fund tenui 2 possedi Item q ei dedit vel peres pr albi fuisse
dat vel ut te pscripsisse ut ad te copie suaesse ptine 2c. de plurib 2c.
Rens q vero testis pducatis reprobare s. formabit arlos Interdt pr p. q. a. 2 b. testes
tunc cam ab h in tali causa producti st in fames tpe sue depositois. Item q erant
in fames ex tali causa prim Item q iuravit in tali causa falso teplenet q iuravit
et de alijs Et scias q articuli pulla affirmatiua poterit fieri 2c.
Interrogatoria supprimis arlis 2c. debet hapi h' 3 interrogatorium aut testes p. ad loca
suspicitas due Judex ad eum pstitet offici eius tuta cumum 2 cxp ordine plena testice
distante prim de vob supp ut testis ptes altius diliget no pcurtorie ex annectl 2 ab
eis pdent sup quol arlo queratur de singulis cuustatis. vy dexamus loco tpe au-
ditu visu sba credulitr fama tatitudine ex de side testia et condicione an sunt nobles
vel plebes in fames vel reprhensibles diuites vel egeni et suspecti 2 an eo lucri
depnat an sunt amici vel inimici altius ptes an de visu vel auditu depnat 2c. grat
debet ex omnibus queratis ex. utp sit demendatoe vel utp doctus vel instructus sunt
testi quam ptem mallet optine et de eius etate 2 an conveniunt cum alijs testib
testi quam ptem mallet optine et de eius etate 2 an conveniunt cum aliis testib
sit dre et de omnib cuustantis que fuit et dent mei indicatis moue et de quib una
dicitur et debet a testib esse quiend et ad spem ex. descendatis s. sup pmo que arlos
pmi casus Si testes dicant dam epm fuit hi asubdit. Prepo queratis quo sciunt
et quare sciunt q ad ministrant possidebat agat et tolhat ut epus. et qn et ing
eum viderit her et administrare possiderit agere et exhere ut epus. Item quib pntibus
et quot. Item sup 2o que si testes dicant de dam ecclam esse 1. fines dioc. vituz
queratis quar hec sciunt et queratis de limitib dioc. et q et ubi sint. Item sup tio
queratis quar hec sciunt et queratis de limitib dioc. et q et ubi sint. Item sup tio
que si dicant manuale obedientiam fuisse epo pstitam queratis quar hec sciunt 2 q
sit manualis obedien. et qn 2 ubi et quib et aquib quib pntib pstita fuit 2
an noie dre ecce vel altius pstita fuit et ubi 2 qn et aquib 2 pquos censina 2 alia
sita fuit que in eod que continet. et an noie dre ecce vel altius. Si vo dicat se
audiuisse queratis aquo ubi qn 2 aquib 2 quib pntib et aquo audierit. Item
sup quarto que queratis de sinodo aquo et qua ca 2 in quos qn et quar an in septis
vel sine et an causa fuit expressa vel no et quib pntib lata fuit et ubi 2 quar
et qn et aquib fuit obseruate et quis epus quas vel que. et qn correxcit vel re-
formauit in dca ecca et quar hec sciut Item si dixerint esse consuetudo vel consue. que
queratis q sit consuetudo et quar indicat. et quali cognoscat. et an idem sit consuetudo
q hos scripta Item que 3 scripta eo et ro consuetudinis et an hodie sit ut testis dca consuetudo
et qn actus eam indicat et quoties fuit pnuncata vel fun cam et ubi 2 pquos. Item
in quito que si dixerint fore de h. fama publica queratis aqt 2 ubi 2 quonus audiuit et
an illi erant amici vel inimici 2 an bone vel male fame 2 quod sit fama publica et
quot homines fama indicat 2 ubi sit publica et an fuit publica fama an lite mota
vel post. Sequitur
Inqo vo casu cum agit de extractu minor sit pt interrogatorium formari dicit Judex 2c.
prit 2c. in prima forma usq ibi sup pmo que arlo 2c. Junge si dicit q ad tlem dom
vel ad locum conuenit queratis quar h. sit et qua hora. et quo anno et quo die 2 in q
et in eius domo vel qua pte domus vel loci vel in q camera et an domus illa habet solar so-
larium vel et camera queratis ex qui fuit pntes et an fuerit plures qua ipe no-
minavit Si vo dicant ext. domu fuisse extractum m. queratis an in via vel in platea
et si dixit in via queratis in q vel qua eam pte et de late vie 2 de eius circustancijs
Si dicit q in pletea queratis in q et qua pte et de eius confinib 2c. de alijs. Sup 3o
Si dicit q eam despensauit publica dispuit queratis quo sciret utp visu vel
vo que Si dixit q eam

audita et si dixit visu querat an in ipso actu desponsacionis starent vel sederent contrahentes et quibus
vestibus erant induti querat etiam qua manu et in quo digito in misit anulum et an esset
aureus vel argenteus vel qualis an cum lapide vel etiam sine lapide et an [illegible] vel alius inmisit
Si dixit quod audivit queratur ubi a quibus et quibus presentibus et an hoc ante litem motam
vel post audivit queratur etiam de verbis quibus dicuntur prius depositus tunc et que futuri et
quis eorum prius interrogat. Item an mulier an in primo instanti interrogacionem secuta fuit responsio
et an animo contrahendi vel carnalem copulam extorquendi vel ludendo illa illa prolata
fuit et an ad tractatus de matrimonio contrahendo precessit illa illa et an metus vel coactio
intercessit vel sponte id fecerunt et an semel vel pluries contraxerunt et quo anno et quo
mense quo die et qua hora diei et an noverit tunc vel modo noscit contrahentes et utrum fuit
[illegible] amici vel inimici graves vel leves et quis fuit presens eius tunc vel plures seu pares
loci Si viderit quod [illegible] fuerit queratur quo sciat queratur etiam an alius contractus de presenti pre
cessit illa illa et an testis sciat aliquod impedimentum tunc fore contrahentes et ipse rogatus
fuit ut veniret videre quod sic fieret. Super tamen vero que queratur an in vitus vel volens eam tra
duxerit vel cum presenserat presenseravit et an eam tenuerit pro concubina vel uxore et an
sit impedimentum consanguinitatis vel affinitatis vel aliud inter eos etc. De aliis prout videris expediens
creandi agitur. In cause de re de venditione interrogetur testis ubi et presentibus et coram quibus et pro
quanto et quo anno mense et die vendita fuit venditio et an [illegible] fuit facta et an sciant
pro dubio vel fama vel hoc vidit seu audivit. Si testis dicat actorem esse dominum
rei debet interrogari quomodo sciat quod actor sit dominus ex quia eam habuit dominium. Et si dicat
quod ex causa emptionis vel alterius contractus interrogetur a quo emit quia non omnes ven
dere possunt interrogetur etiam de quantitate precij et an res fuit tradita quia sine rei traditione
non acquiritur dominium et an hoc vidit et presens fuit et an interfuerit vel in parte aliqua parte emit
Nota quod diversitas testium quoque admittitur et hoc [illegible] actus [illegible] quod [illegible] vel
in contractum vel extractus. Sed reus [illegible] sit cautus vel inducat reget quod actor [illegible]
[illegible] quotiens fuit [illegible] Si dicat quod semel tamen contrahit quod testis male deponit vel [illegible]
[illegible] sic se debet habere circa examinationem mandatum [illegible] articulis videlicet sic anno et mense die [illegible]
[illegible] articulos [illegible] exhibuit infrascriptos super quibus petit testes suos interrogari [illegible]
vero si [illegible] intendit probare et [illegible] scripto qua die [illegible] scribit eorum depositionem
hoc modo anno et mense die [illegible] testis [illegible] super primo articulo [illegible] et exposito
qui incipit intendit probare [illegible] dixit vero [illegible] que in ipso articulo continentur
et interrogatus quomodo sciret [illegible] quod interfuit etc. Item super [illegible] articulo qui sic incipit [illegible]
et exposito dixit etc. Sequitur

Forma inquisitionis

[illegible] an sciat vel credat vel fama est [illegible] vel electum clerum fecisse [illegible] collacio super [illegible]
re spiritualia vel pecunia vel alia re temporalia data vel promissa vel recepta vel [illegible] vel
[illegible] Item an sciat vel credat vel fama [illegible] quod aliquis dedit aliquod [illegible] pro eo quod
est [illegible] vel pro eo quod habet vel habuit concubinam vel sustinuit quod aliquo alio commodo
temporali Item vel prius quod aliquis [illegible] recepit [illegible] vel per alium vel habuit [illegible] vel [illegible]
[illegible] vel [illegible] aliquid dederit vel promisit [illegible] vel [illegible] persona [illegible]
[illegible] obiciendo vel [illegible] eligeretur vel [illegible] illud contulerit Item an sciat [illegible]
[illegible] quod [illegible] monuit suos clericos super vita et honestate et diligencia in divinis
officiis et aliis et quod delinquentes puniunt Item aliquem clericum [illegible] status vel
ordinis concubinam habere ei cohabitare vel eam [illegible] in domo vel [illegible] tenere vel
aliquam accedere vel ad se venire vel cum aliqua suspecta [illegible] vel colloquium
habere. Item [illegible] esse vel [illegible] vel [illegible] seu [illegible] vel alienatorem
rei ecclesie vel obligatorem vel male administratorem vel res ecclesie dilapidantem et [illegible]
[illegible] vel male dispensatorem Item sciat [illegible] quod sacrista vel thesaurarius vel custos
vasa vel vestimenta et alias res vel ornamenta ecclesie puta libros vel alia divino
cultui dedicata bene servavit et si aliquid de mobilibus vel de immobilibus diminuta sit
et sic queras super singulis officiis etc.
Item si sciat vel credat vel fama est quod officia divina devota horis competentibus et sollempniter
celebrantur et an in singulis ecclesiis [illegible] ecclesie [illegible] vel [illegible] fuerit in divinis

et an intersint exequiis mortuorum et an teneat crismas vel oleum vel eukaristiam vel reli-
quias vel alia huiusmodi munde et caute et qualiter baptizat vel per primas inungunt
et ad faciendum prompti sint vel negligentes et an aliquem obliga sine penitencia vel kapp
deseruerit. Item aliquid esse in civitate vel dioc. hereticum vel suspectum de heresi vel co-
nventiculas proibeas fieri vel an sciatis predium vel domum vel locum ubi conveniunt vel an
sciatis an credis vel fama est esse aliquem receptatorem vel fautorem vel credentem vel de-
fendentem vel laudatorem vel vite eorum imitatorem eas quo ad vitam vel ad vestitum
et alia vitia. Item an capitula et altaria sint assidui et officia et an surgant ad matutinas
horas competentibus et an intrant chorum honeste cum capis vel sine cap. cum superpelliciis vel
sine si dormiunt in uno dormitorio et comedunt in una mensa si accepit vel aliquid
de possessionibus ipsius ecclesie auctoritate propria sine episcopi vel capituli negligentia aliquid ecclesie sit alienatum
Item an sciatis aliquos de prioribus tres priores dilapidatores Item queratur de singulis in quibus
consistit honestas clericorum et prout inquisitionibus diligentem indigent procedatur ut an aliqui
sint adulteri incestuosi coniuncti et similiter de filiis etc.

Notarius sic scribet postquam attestationes sunt publice lecte et publicate sic hec nuncupate coram tali
iudice parte utraque presente et testium productioni renuntiante.

Forma protestationis quando videtur impugnare testes productos

Ego p. protestor quod in salvum sit obiicere contra personas et dicta testium productorum contra me corpore
de iure causa secundum hec coram iudice et an apertura et post hec in corpore testio.

Nota quod testes contra testes in questionibus inspectus sit dicere sicut et quod productos ad hoc eum si
Nota quod testes contra testes inquisitos inspectos sit dicere sicut et quod productos ad hoc ... obiicio etc.
tempore in depositionis sunt infames vel non ... si post facti sunt infames non prodest obiicio etc.

Forma exceptionis
contra testes

Coram vobis domine iudex ego in presentia vestra constitutus in modum exceptionis propono contra testes
partem contra me inductos in tali causa quod nulla vel modica est eis fides adhibenda.
primo sunt atestis repellendi nam omnes et singuli sunt in suis testimoniis singulares. Item
talis quia et erat tempore sue depositionis levis opinionis et vite suspecte et in famis et
in famia etc. et quia talis quod talis est periurus et in tali causa fuit de periurio convictus
Item quod est et erat tempore sue depositionis adulter et fornicator et adultia condempnatus
et sic procedas de ulterius prout visum tibi fuerit et petere quod isti testes recipiantur etc.

Forma notarii de renuntiatione testium
quam sic scribat

Die tali etc. p. et h. vel tales syndici vel procuratores interrogati per talem iudicem an vellet in causa
que inter eos vertit super hoc coram eo producere plures testes dixerunt quod non dicentes quod tempore
pure libere et sponte renunciabant productioni testium in dicta causa et renunciaverunt.

Primi decreti seu interlocutorie forma

Iudex Amen Nos h. causam que inter a. et b. super hoc vertitur tali auctoritate suscepimus audiendam post sine
debito terminandam dominum ad dictum a. instrumentum. dam b. citari fecimus primo secundo et tertio in die tali
in nostra presentia comparitura. Tandem ... in termino prefata dicto eo ipse vel procuratorem
per dominum minime comparente vel aliquo eius defensioni se offerente et dicto a. eius contuma-
ciam accusante ipsam exigente iustitia reputavimus contumacem et in eius contumacia
libellum porrectum altius recepimus contumaciter. Coram vobis etc. proximo eodem b. in sua contumacia
producte et post ipsum tamen prius dimicius compositum. Idem a. instante ... petiit se
in ... petitis in libello possessionem induci et hoc cum realiter agitur. Si vero personaliter dicens
sic petiit se in bonorum possessionem ipsius b. primo debiti in libello petiti primo mobilium
si appareat alioquin in mobilium induci. Nos igitur recepto prius ab ipso h. calumpnie iuramento
quo asseruit veram contumaciam esse in sua petitione et se credere eam posse ... credere in melo do
promittemus et decernimus dictum a. fore mittendum ob contumaciam dicti b. in possessionem talis
equi vel iuvenci vel eorum pretium et si non habet mobilia dicat talis fundi ... respondeat

dt. causa custodie et missum seu inductum in eam p[ro] [illegible] causa quia quevit dde defendi tandem absentem eidem nichilominus in [illegible] litis expensas quarum taxationem in posterum reservamus Sequitur.

Nota quod actor tenetur dare copiam reo sui libelli vel Judex faciat copiam reo [illegible] actore et p[ro]s[ens] qui recepit libellum p[ro]testetur taliter sub forma Salvis omnibus exceptionibus et defensionibus mihi competentibus tam contra Judicem quam contra partem quam contra formam quam contra [illegible] vel Rescriptum et quibuslibet aliis dilatoriis et peremptoriis recipio hunc libellum et hanc protestationem faciat in actis redigi ad cautelam

Nota quod quando dicitur quod infra talem diem solvat vel etc. et si ultima die solvit solvere dicitur

Nota quod quando Judex prefigit certam diem ad exceptiones proponendas et se fortassis absentet tunc sub hac forma fiat coram discretis viris vel notoriis actorum
Cum in tali causa qua talis ad usus me coram tali Judice movet et movere intendit [illegible] [illegible] in diem hodiernam statuit ad exceptiones dilatorias et declinatorias proponendas non possum dictum iudicem habere copiam volens p[ro]p[ri]us absentia [illegible] [illegible] gravari cum paratus sim exceptiones [illegible] eo proponere si eum [illegible] possem coram vobis talibus exceptionibus [illegible] propono que tales sunt. Cum periculosum est [illegible] proponatur totum tenor et te notarium peto de hoc publicum conficere Instrumentum Et si debet dari inscriptis [illegible] notarius [illegible] debet assignari in scriptis

Nota quod quando aliquis vult excipere contra aliquem se asserentem prelatum tunc tale dicat sic. Cum non es platus nec es in possessione platurae neque haberis pro prelato.

Exceptio peremptoria super re iudicata vel transactio
vel negotium finiti sit formatur

Coram vobis domine Judex propono ego [illegible] contra talem petitionem talis in qua petit talem rem [illegible] dicens ad se eam pertinere quod alias [illegible] coram tali iudice super hoc [illegible] nos contulit [illegible] et [illegible] sententiam diffinitivam reportavit a qua non contulit appellatum vel pro illa fuit p[ro]transactum [illegible] scripta vel questio est finita etc.

Judex vero pronunciabit
super dicta exceptione

Quia vobis constat quod super eo quod talis petit ei obstat exceptio rei iudicate a qua non fuit appellatum vel [illegible] vel negotii finiti diffinitive pronunciamus dictum talem super dicta petitione non esse [illegible] [illegible] [illegible] silencium imponendo.

Vel [illegible] modo

Cum reus contra petitionem talem exceptionem proponit et dictas [illegible] [illegible] eam sufficienter probavit actorem non admittendo ad agendum et non admittendum fore pronunciamus

Nota quod proponere exceptiones propositas p[ro] li. 9.

Nota quod valde periculosum est exceptionem peremptoriam pure proponere quia qui eam proponit actoris videtur fundare intentionem ergo dicat sic etc.
Non credo me aliud actori debere et si ostenderit contrarium propono exceptionem rei iudicate vel pacti de [illegible] et similiter in reali dicet eius [illegible] credo nisi ostendat me teneri ad restitutionem id quod nunc petit et si ostendas rem quam nunc petis esse vel fuisse tua obicio p[rae]scriptionem vel usum vel aliam peremptoriam

Forma proponendi exceptiones

Coram vobis domine [illegible] qui vos asseritis iudicem inter talem [illegible] seu [illegible] [illegible] [illegible] parte una et talem ex altera [illegible] propono ego talis dicens quod non estis Judex meus [illegible] causa Item dico quod estis [illegible] suspectus quia fuistis in hac causa advocatus adverse partis vel est infamis vel excommunicatus. Item dico literas apostolicas ad vos directas prevalere [illegible] [illegible] tacita veritate vel expressa falsitate optentas se [illegible] [illegible] vel se [illegible] [illegible] vel legere cum non sit quo tacito vel expresso literas [illegible] fuisset Item dico actorem non posse stare in iudicio cum sit excommunicatus excommunicatione maiori per talem Judicem in tali causa. Item dico quod procurator adverse partis est institutus ab excommunicato Item dico quod [illegible] Jus revocandi [illegible]. Nota quod dee exceptiones non debent sic proponi copulative Nam si in una defecerit [illegible] etc. Nota quod [illegible] exceptio recusatoria in fine sic subiungere.

Hoc aut ppono ad tpc pns salius aliis dilatoris in ppetetib; pue tlcd. s. q Respsit 1 z ab oes
comicato incurrit 1 Ite q z subrepticiam zc. de aliis quib; sit sprecasitac sub ingins quas
exceptioes altnatiue ul alterum que pse sufficiat me p. offo pluri loco z tpe optus
Si reus no pt ex causa aliq. iudicem recusare pponat tam contr. Respsit 1 ppot alia
inhat forma zc.

Cor vobis tali ego tc exapiendo ppono q lr ptalem ad vos optente nc possum pcas conue-
nire quia sit impetrate ab excoicato. Ite sit subrept. quia no fuit mencoez de pro-
cessu cor ordinar sup hoc nego lito zc. de aliis subiungas infine has aut ex
cepts pvos admitti peto et eas subaltnacone ppno ut altera pbata que sufficiat
alteram pbare no cogar nec ad omes pbandas me astringo sed ad vna solam que suf-
ficiat admixtacoem mea fundadaz et dea ptestacio debet fieri in pcmptis ppnendo

Excoicacois excepto sic ppnat.

Cor vobis zc. ego exapiendo pponosad peticoem tlis in causa tli pced no potest nec
ipm admitte ad agend pco q ipe excoicatus est maiori excoicacoe ptlem iudicem
ordinari ul delegat 1 ul tlis canonis incte|exponunt. Canon.

No. q minor excoicacio no repellit
iudice seu ptiapa oc s maior

Contra iudicem excomunicatum sic excipitur

Cor. vobis dno n qui vos iudicem in tli causa assitis ppono ego ego tlis q cor vob.
no teneor rnd ul pced ul aliq pbare pco q ip vos est in tli ca ptlem iu-
dice maiori excoicacoe ligatus 1 deoq no pt in vob iurisdicio esse zc.

fforma intlo. inter plures

Cum nos in tli causa que int p. et h. vtit. seu ut sperat cuctu dni pape agnosce vo-
luissem vnus pa p. a nobis citatus cont lras app excipiendo pposuit inhat
forma et pc. ul pposuit h. inpetitorem tpe impetracois fuisse excoicacois vinclo
innodat 1 et quia timeo eis ad hc pband statuto 18 h. suam excepcom suffi-
cient pbauit 1 deo lras ipas pp hoc ad nos apud sedem ap cuz optectas lito pitoy
consilio intloquendo pnunciam no valere z nos pcas ad ipius instanciam no
posse pced inhat causa Si vo no fuit pbata ut sup dictas ingte s quia
no pbauit idcirco intlodo pnuncia vam actorem excoicat 1 no esse z ad pro
secucoem cause sue debe admitti et nos ad execucoem mandata apli pced posse
exceptoib; huoi no obstante ul

No. q si as actus recessit dcas excepcoes
de ill. ex fiat mencio in pnunciacoe

Nota q iudex pt pt. x. dies suam intlocutoris reuocare et h. vm inept 1 non
dedit aplos ul ad hue dua ca no dum est emissa.

Ptestacio qn vult ne lis ptestet.

Cor. vobis dne ego ptestor q pca que cor vobis dicam ul ppnam no intendo
lite ptestes et petat repini in actis zc.

Appellans sic libello rndebit

Ego talis salius excepcoib; z defensiomb; tam realib; quam psonalib; exque ccd
et quomodoque mo competentib; lite. 9. ppono ex hec excepcio no fuit ppita cor cor
iudice ul si fuit ppita pro appellacois appellans no optulit se pbaturus z si fecit
eam iudex admitte no recusauit. Et recusauit no fuit appellat 1 ex hac causa
Et si fuit appellatum ex isto no tn 1 tpus legam vpam s prsecutus nc insupe nec
fuit apli petiti. Et si fuit sc appellatum et petit 1 appellans no fuit infra tpus
legittimu psecutus vnde dico ea que narrat inh inli. narrat. va no esse
Et q petit fieri no debe vnde peto appellacom que dz inpoita ullam pemitty pnuri

et me de ipsorum iudicum coram remitti. Et petam ad idem in copiis litteris gerentur vel
si unde sicut pro vos primum male male appellatum et bene pronunciatum esse et sindicum quecumque
cosa secuta sit confirmari debere etc.

Nota quod quando aliquis se negat percussisse vel clericum non percussisse vel illum clericum non
esse tunc contrarius formabit positiones sub hac forma.

Pono quod percussisti clericum. Item quod in tali parte corporis. Item quod cum pugno vel alio. Item quod tali die.
Item in tali loco. Item quod talibus presentibus. Item quod temeratus contra causa illum percussisse. Item
quod percussisti eum iniuria manifesta. Item quod ille eo tempore erat clericus. Item quod erat in possessione
clericatus. Item quod scalias eum clericum esse. Item quod vidisti eum tonsuram clericalem deferre etc.

Nota quod quis agit rei vendicacione contra possessorem petens fundum qui ad se dicit pertinere iure
dominii vel quasi sol. positiones

Pono ego talis in causa tali contra me quod fundus de quo agitur fuit t. qui vendidit
michi dictum fundum. Item quod vendidit precio tali. Item quod tradidit possessionem michi dicti fundi. Item
quod solui eidem pro tali fundo.

Cum vero mutuum aliquid petitur sit sic

Pono ego t. in tali causa contra me quod ego mutuavi x. ciatos. Item quod ipse ciatus illa x.
michi reddere promisit. Item quod promisit in tali tempore solvere. Item quod illo tempore preteriit.

Super deposito

Pono ego etc. quod depositum penes t. talem meum. Item quod tedos ille erat incarnatus coloris.
Item quod erat glosatus. Item quod habuit desuper coopertorium rubeum. Item quod significatur eius
insculptum sit. Item vos sit. Item quod dictus t. recepit dictum C. in deposito. Item quod se obtulit deponere.

Appellatio ab interlocutoria qua Rescriptum repellitur sima.

In nomine domini amen. Cum appellacionis remedium generaliter et in futuris gravaminibus contra oppressos
subsidium asanctis canonibus sit ad inventum. Idcirco ego n. procurator t. Constitutus coram
vobis domino etc. vel saltem coram te notario publico tamquam persona autentica et fideli dico
et appello proponendo contra licet in causa que coram vobis domino n. tamquam iudice asede apostolica specialiter
delegato vertebatur inter eundem n. actorem ex una et p. reum parte ex altera super quibusdam
bonis certe partem violenter raptis et occupatis parte dicti rei fuisset contra Rescriptum
apostolicum per partem meam vobis presentatum quedam excepciones tamquam ad nissibles oblate
videlicet de una dieta et per vos fuissent ad plenum admisse. Et licet post modum super eisdem
excepcionibus testes quos dicta pars ad ipsa duxerit producendos productos constitutionis vestri fu-
isset prout et sunt excommunicati obmisso primitus de veritate dicenda iuramento. n. vocato
me ad videndum de veritate dicenda iurare testes eosdem Et attestaciones eorundem testium
pertenuisse si sit dicta mentio fuisset publice. vos tamen domine Reverende non advertentes quod huiusmodi
attestaciones pertenuisse facte fuerunt et ad eas processum sunt obmisso primitus de veritate
dicenda iuramento non decreta mihi copia dictarum pretensarum attestacionum n. eciam dato mihi termino
ad dicendum et excipiendum tam contra personas quam eciam contra dicta eorum testium licet eundem
terminum una cum copia attestacionum pretensarum cum debita instancia postulaverim
prout hec omnia et singula ex inspeccione earundem pretensarum attestacionum et contrariis ipsa
causa coram vobis actitatis apparet euidenter. Adhuc me refero dicto nomine procuratoris et huius
preceptis et oppressis hec volo insignum fuerunt prius specialiter prius mee appellacionis
mee ad ultimum instantis partis adverse suppositis excepcionibus unius diete primitus
minus iuste per unam interlocutoriam sinam parte adversa de dicta vulgari ponentes predicta
gravamen yemali xviii° miliarum predicta vero estivali xii. et plures dictam partem adversam
tractatum fuisse asinue droc sine ultra una dictam contra constitucionem lugdunensem et ob
hec me et partem meam in expensis ...e indebite fatigare parte adverse excipiantes partem
partem adversam ab instancia iudicii vestri dimittetis et lunantes quod nunc dieum huiusmodi
debuissetis vestro remedio semper salva cum eciam de duodecim miliaribus ponendo predicta esti-
vali pronunciatum est idem potest fieri de xviii miliaribus de quibus testes producti licet non
iuranti deponunt eo quod hec non super est tamen duo miliaria tota dictam vicaire non

no debeat neqz pt. Et supposito qd iuste et sete pruaca(ri)o iussz decreta q(uod) ty negatur
adhuc me (et) ptem meam in tot iniuriis opprimit vz. C. marcas eidem parti aduerse mee co
depnare debui[illegible] eo q(uod) ips. m. dicto et potenciam seu cum eius parte aduerse (et) ad in
formacionem ipsius fuit prout (et) est suus benefic. et [illegible] iuratus et co. dominatum
ingo degebat ita eadem burgra sua (et) cma crudelit est relegatus pronunc de
notabiles insidie ab eadem parte aduersa de auferenda vita sua (et) corpe [illegible] pro
vna bic ipe. n. fuit et ipe cor. mens euaser[illegible] quem nec[illegible] [illegible] credit in
costancie n. no insidias et pte [illegible] supradca ad solucionem dictarum pecuniarum devenire
no posset n. pt licet ad eadem pecuniam iuste iussz condepnatum q(uod) no credit. pecunias igi

Quedam causa al[illegible] [illegible]

[illegible] V. [illegible] Salutem in dno (et)cetera nup quidam scelerati viri et conspiratores ciuitate
et Ciuitatem. de n. clerum clericum vel capellanum de n. innocentem et penitus immunitatem
diris impulsionibus sagittates inhumane occiderunt submergentes. Et ne tante
temeritatis temeritatis processus remaneat impunitus cum dig[illegible] sit ut nephandi
eciam flagicii [illegible] seueritas percellat. ipe [illegible] culpam plagas
modus pcubet. Nos qui iurisdicc(i)o dyocesana fungimur in hac parte cum ad nram per
venit presenciam audienciam tenor processum ciuium (et) corrigendi. Vobis (et) cuilibet vrm
suspensa [illegible] pecuniam ipsis equa in vos et vrm quemlibet tria can. monic. premissa
[illegible] si mandatis nostris non parueritis cum effectu. districte man
ferimus in [illegible] scriptis si mandatis nostris non parueritis. cum effectu districte man
damus q. [illegible] requisiti fueritis. personaliter ad locum eundem in n. et ad ecclesiam pro-
chialem ibidem [illegible] stante processu seu sentencia predicto. cuncte mea n. no
[illegible] [illegible] provincial. sup pcessibus similibus vice promulgate et observate
quod hic [illegible] volumus premissa. pmatis in eadem causa cum tu medium etc. Nos in hiis
scriptis ferimus et canonabiliter promulgamus inuiolabiliter obseruandam. Tamen dum vobis presato
dni decrepi et [illegible] premisso processu digne et sufficient fatis. sin. dat. etc.

libellus spoliacionis

Coram vobis etc. cum quela et dicat etc licet dudum a. n. [illegible] xx. pl. [illegible] et
[illegible] et [illegible] et [illegible] et [illegible] [illegible] vel [illegible]. [illegible]. [illegible] meorum
no [illegible] [illegible]. [illegible] et quelibet dispositio cause parochialis seu curate in dilko
[illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible], et ad [illegible] spectat et pertinet
solum ad [illegible] et ad [illegible] [illegible] fuit [illegible] sine consilio requisitione vel assen
su aliarum personarum [illegible] vel secularium et in [illegible] vel [illegible] eiusdem collacionis provisionis sine
dispositionis eiusdem cause [illegible] pz. qui fuit [illegible] fuit pacifica et quieta [illegible] supra
dicta. Ita est q(uod) [illegible] [illegible] meorum Rector ipius [illegible] cause in dilkowa [illegible] q(uod)
collacione [illegible] meorum dni Joh. [illegible] [illegible] olim [illegible] fuerat assecutus Nup tunc
vz. die. xv. mensis [illegible] mortuo presato [illegible]. Tamen et presata Relicta [illegible]
sua in [illegible] manus suas sacrilegas in [illegible] [illegible] spoliauntque eandem cameram
dilkowen ac [illegible] ipius rebus relictis post morte dni Rectoris vz. vno equo
valente [illegible] [illegible] sex vaccis valentibus in [illegible] marcas. [illegible] valentibus in [illegible] marcas
vna balista [illegible] [illegible] [illegible] scuto et gladio valen[illegible] vna marca. bladis
frumenti et farina valentibus [illegible]. marcas. lectisterniis vestibus [illegible] mensalibus et dom
[illegible] supplectilibus [illegible]. marcas. Cumque presatus dns [illegible]. [illegible] pz. eandem
ecclesiam in dilkowa [illegible] [illegible] auctoritate ordinaria honesto viro petro [illegible] pre
[illegible] familiari suo [illegible] contulisset [illegible] [illegible] cum [illegible] sua ipum [illegible] causa
pro violencia repulerunt spoliantes temere et iniuste ecclesiam pz. et ipum dnum [illegible] [illegible]
[illegible] seu iure [illegible] eandem ecclesiam [illegible] occupatis. insuper [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] q(uod) no in [illegible] [illegible] dum [illegible] ult. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] monitos primo n. [illegible] mandatis cause
[illegible] [illegible] et [illegible] fecit in pluribus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] iusticia [illegible] et [illegible] fecit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. petit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sup. [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] diffinitiv. sententiam

privari, declarare et decernere dictam ecclesiam Bilkowicz pleno iure/cum iure patronatus sine
iure conferendi eandem cum vacaret solummodo ad ecclesiam Pragensem et ad episcopum ipsius ecclesie pertinere
necnon ecclesiam seu eius ipsius qui fuit pretextu fuisse et possedisse ut quondam eiusdem ecclesie
Bilkowicz et iuris patronatus seu collationis ipsius decessorem Can. [illegible] nunc sua res
pedere ecclesie Bilkowicz relictas in dote post mortem dicti Rectoris tamquam non pertinentes
ad ipsos ausu sacrilego temere sustulisse et obligacione incidisse in penam iuris et statu-
torum Generalium provincie ipsosque ad restitutionem earundem teneri ac ab occupatione eiusdem ecclesie et
iuris patronatus ipsius removendos fore et per vos removeri dictumque Petrum presbiterum per vos
de eadem ecclesia per prefatum dominum episcopum ut presentetur ad possessionem ipsius pacificam in-
ducendum fore et per vos induci tam canonice et statutis quam a dicto domino Episcopo
contra occupatores necnon ecclesie Bilkowicz a [illegible] processus ipsius latas in [illegible] inceptatos
[illegible] ecclesie Bilkowicz [illegible] debere sortiri effectum et usque ad satisfactionem de-
bitam et mores suam esse [illegible] ac suum debere sortiri effectum et usque ad possessionem ecclesie
bitam observari debere Ipsumque dominum Episcopum Pragensem et ecclesiam suam Pragensem ad possessionem eius
ecclesie Bilkowicz ac iuris patronatus sive conferendi ipsius restituendos fore et per vos
restitui cum omnibus iuribus et pertinenciis ac [illegible] cognoscatur necnon [illegible] canonice et
restitui cum omni iure suo [illegible] ecclesie Bilkowicz dotis pertinencias ipsius ac pre-
mia suam ad restitutionem eiusdem ecclesie Bilkowicz ultimi Rectoris ibidem ut perdiat vel ad solu-
cionem rerum receptarum per eos post mortem ultimi Rectoris condempnandos fore et per vos condempnari
valorum ipsarum ipsi domino Episcopo et ecclesie Pragensi [illegible] condempnandos fore et per vos condempnari
eisque super impugnatione et inquietatione eiusdem ecclesie Bilkowicz perpetuum silencium in-
ponendum et per vos imponi et ad id compelli iuris remediis oportunis et aliis inde et
[illegible] hinc fieri quod iuris fuit et racionis [illegible] ad hoc effectum [illegible] implorando pre-
super premissis fieri quod iuris fuit et racionis [illegible] ad hoc effectum. Humiliter implorando pre-
super premissis fieri quod iuris fuit et racionis vestrum ad hoc effectum. Humiliter implorando pro-
testatione iuris beneficio in omnibus sibi salvis etc.
tenti in super expensis [illegible] et faciendis protestatur iuris beneficio in omnibus sibi salvis etc.

Tractatus testamentorum et codicillorum
Forma testamenti brevis et communis

In nomine domini Amen. Anno etc. discretus vir A. de [illegible] mente et sensu sanus per dei graciam
in corpore languens suarum rerum et bonorum dispositionem ipsius nuncupativum sive scriptum te-
stamentum sine scriptum inscriptum modo fore [illegible]. Imprimis quidem reliquit
de bonis suis [illegible] libras monete de quibus dari voluit et mandavit
maritum ecclesie protestantur eiusdem ecclesie solidos [illegible] dicte [illegible] libras. Ite-
rum [illegible] cui iussit tam sua funerem et sepulturam eius quam se elegit apud
ecclesiam sancti [illegible] quam inter ceteras loca religiosa hospitali pauperes et alios secundum
quod utilius pervenius anima sua visum fuerit eius commissario infrascripto [illegible]
quidem commissarium suum ad predicta omnia et singula exequenda voluit dari C. de
[illegible] et aliis suis bonis reliquid iure legato que fuit libras in omnibus
aliis suis bonis mobilibus et immobilibus iuribus et actionibus presentibus et futuris
de J. eius filium et heredem instituit et hanc suam voluntatem ultimam asseruit tunc
velle quam valere voluit iure testamenti quod si iure testamenti non valet va-
leat saltim codicillorum vel alterius ultime voluntatis dicte etc.

Clausule instrumenti scripte procedant sub inducione processibus post literas apostolicas tenorem secundum
ordinem processuum diversitatis etc.

Nos igitur executor prefatus recepta informacione sufficienti quod dicta ecclesia sancti ut premittitur
per dicte literas apostolicas dicte predictarum post mortem dicti F. apud Romanam Curiam defuncti vaca-
bat prout et adhuc vacat et in ea non erat prout apparet prout in [illegible] quod appareat
ius alicui specialiter acquisitum/ ipsam ecclesiam sancti V. vacantem etc. sancti quelibet respondentes cum
omnibus iuribus et pertinenciis suis dicto C. clerico dicti domini iure ipso conferimus et assignamus
investientes ipsum in eam presencia personaliter [illegible]/ per birretum nostrum presencialiter de eadem

Nos itaque executor prefatus vocato dicto R. et aliis qui fuerunt super hoc vocandi premissa
invenientes veritate fulciri predictam principalem ecclesiam tam [illegible] uno [illegible] ipsa

186.

plapsum ipius huiusmodi de quibus plenarie nobis constat vacantem si in ea tempore dat. dictarum litterarum non
sit alicui specialiter ius quesitum eadem R. cum omnibus iuribus et pertinentiis suis auctoritate apostolica nobis
in hac parte commissa conferimus et assignamus investientes vos . . vestrum dominum Erhardum
ipius R. recipientem per annulum nostrum de eadem vos igitur domine abbas etc.

Et mich[i] lo[c]um eiusdem Jo. postquam dicte ecclesie sancti . . fuit possessionem pacificam assecutus ut ad
capitulus dicte ecclesie ad prefatam ecclesiam sancti . . p. iuxta posse apostolici dicti tenoris auctoritate apostolica
supra dicta transferat ipsumque in ea recipi faciat in canonicum et in fratrem et similiter in
rudem non obstantibus omnibus supradictis et si quas etc.

Nos igitur executores prefatus volentes iuxta tenorem mandati apostolici obedire cum nobis
constat plenarie quod dictus dominus . . olim electus vel verus episcopus eam diu vel infra tempus
habit . . in minus consecrationis recepit et prebenda dicti canonicatus et prebenda vacare noscuntur
ipos canonicatum et prebendam sic vacantes cum plenitudine iuris canonici ac omnibus iuribus et
pertinentiis suis dicto A. licet absenti auctoritate apostolica nobis in hac parte commissa conferimus
et assignamus et de illis magistrum N. recipientem eiusdem N. nomine per nostrum annulum
presentialiter investimus eius tamen dicto domino episcopo auctoritate apostolica predicta etc.

Nos igitur executores prefatus volentes mandatis apostolicis huiusmodi nobis directis humiliter ut
tenemur obedire cum plenarie nobis constat quod prefatus dominus I. electus dictos canonicatum
et prebendam ecclesie . . quos ut premittitur in manibus domini domini nostri pape libere resignavit prout
de huiusmodi resignatione et ipsius resignationis admissione per litteras apostolicas cum filis sericis
bulla plumbea ipsius domini pape bullatas perspeximus dicto G. et nobis et aliis executoribus
nostris concedit quod vigore ipsarum litterarum canonicatum et prebendam easdem per huiusmodi resignationem
vacantem cum omnibus iuribus et pertinentiis suis ipsi G. conferre et assignare ac omnia et singula
in dictis premissis litteris contenta exequi libere valeamus quarum litterarum ultimarum te-
nor sic incipit Gregorius etc. et sic finit dat. etc. ipos canonicatum et prebendam sic vacan-
tes plenitudine iuris canonici ac omnibus iuribus et pertinentiis suis dicto G. licet absenti auctoritate
apostolica nobis ut premittitur in hac parte commissa conferimus assignamus et de ipsis dominum
P. eiusdem G. nomine recipientem per nostrum birretum presentialiter investimus eius tamen auctoritate
predicta vobis domino episcopo etc.

Quando committitur provincie ad partes

Post quarum quidem litterarum apostolicarum presentationem et receptionem dictus G. a nobis cum instantia po-
stulavit ut ad executionem dicti mandati apostolici nobis in hac parte directi procedere deberemus
Nos itaque executores G. tempore prefatus volentes huiusmodi mandatum apostolicum tenentes procedere
ut tenemur. Cum prefatus G. qui in nostra presentia constitutus de litteratura sua quod nobis
in nostris litteris apostolicis mandabatur diligenter examinavimus repertus sit in illis convenienter ydo-
neus ad cetera cum beneficium optinendum. Nos auctoritate apostolica nobis in hac parte commissa
eundem G. ad optinendum beneficium cum cura vel sine cura vacans vel vacaturum ad
collationem domini episcopi collationem provisionem seu quamvis aliam dispositionem pertinens secundum
tenorem et formam usque ad valorem et similiter in eisdem litteris annotatum in huiusmodi scriptis
pronunciamus ydoneum et esse reputamus itaque quod huiusmodi beneficium cum cura vel
vel sine cura nulli alii de iure debitum existeret ab olim clericis secularibus assignata
ad collationem ut prefertur domini episcopi collationem pertinens si tempore dat. dictarum litterarum
vacabat et esset reservamus etc. inhibentes etc.

Forma diffinitive pronunciationis contradictionis seu iudicii confessionis

In Christi nomine Amen. Dudum orta quadam materia super quibusdam decimis capestribus in
villa S. Gnez. dioc. inter . . I. parte ex una et A. tum parte ex altera coram Reverendo
in Christo patre domino archiepiscopo Gnez. idem tamen dominus archiepiscopus huiusmodi cause volens per se presidere

hon. vir. dnis Alberto decano et Jo. archidiac. sive vor. oraclo inh. ulta tamqt
Audiat dns Albtus decanus et dns Jo. archidiac. tam pdtam int ptes pdas
et iusticia faciat ipas sua mere exnunquid dni mandto huior abyp dno
Archiepo recepto volentes venient peqni huior mandatum et iusticiam facere int
ipas ptes decreverint litteras Citatorias ad instanciam seu petitionem Jo. pdti cont
Andream pdtam ctam diem in easdem ptibus assignando quo coram eisdem compareret
sua cum sup decima supius novata pstituri. Exnunquid die venientes ptes
novale pse coram eisd suis Judicibus comisse comparentes prefatus dns Joh. tamqm libellus
pt actor & cond Andream suam petitionem vbo solum obtulit in hec vba etc.
Coram vob. hon. vir. dnis A. et Jo. Ego Jo. etc. Ago cont. Andream pbrm pfuar.
astante in desco an de Jure vo spectat mee pfiture decima campestri in
villa S. quam possidz dnus tpali in pinditam meam detinet et occupat ipam
in pictum dic sic recipiendo Exnunc peto p vos dnos meos ac Judices co
missarios nobis datos ipm Andream mpdtam decima pfiture mee in y dump
nissam. vob. datos ipm Andream adinditari vl no ipm ad restitutionem fructuum inde
et eand pfiture mee adiudicari vl no ipm ad restitucionem fructuum inde
perceptorum quia ptem suam diffinitiva mete exnunquid petitioe sic ab habitum
oblata mox Idem Andreas animo lite cont. hoc vba dixit Nego ipam decima
ipius esse dni Jo. vl pbri. sue. et peto me ab instancia ipius absolvi
et statim sup pfes. sic ut pmittit fris et iussioe ad eandem pfiture
scienta iuravit. Et de vitate dicenda hunc inde ptes pstiterunt et volentes
pbre ptes fatigas et expensas eorum pte solempnis iur. quibus uti debebant in causa
hmoi renunciavit et mox ad pbacionem ad pducendum testium suppositum racione
hmoi renunciavit et mox ad pbacionem ad pducendum testium supposita racione
pstiterunt & quibus testibus enotandis dns Jo. pditus pdtus peciit citatorias &
an sibi ancidibus pnominatis qui quidem iudices ad instanciam petitionem eiusd
litteras citatorias ptestibus tunc coram eis novatis ad ctam diem pducendis pcurandis
et ptem adversam ad videndum eosdem iurare decreverunt ac emiserunt quamvis
quidem die veniente ipo Judice Jo. tamqm actor testes pparte sua induxit
aquibus pfati dni iudices iuramentum recepistis. more ordine iur. in forma
sup ea eis comissa prestiterunt. Tandem altera die veniente ptibus coram eisdem
dnis astantibus tamqm in termino eis assignato ulteriori pduxit renunciavit
ac cum eis in causa concludi petierunt quiquid iudices volentes ptium petitoi
annuere ad vtis ptibus concluserunt in causa pnoita. Et mox pfatus Andreas
intelligens testes deposuisse cont. eum confessus est pdtam decima in S. fuisse
et esse ipius Jo. et sue pfiture offerens se eet. de fructibus al. decad pcepte
eid Jo. et suis successoribus satisfacere et imposterum sine contradictione aliq. eand
solvere. Exnunquid confessioe eiusdem Andree pfatos dns dnos iudices audita
et in iudicio coram eisdem facta mox mox ad ptestatum ptis ad vise super
eadem confessioe dixerunt. Cum in confessionem nulle sint ptes nisi vse Judices nisi in
condemnando vobis dne Andrea mandamus et pcipimus auctoritate nra iudiciaria decim
tpis decima in S. dno Jo. et suis successoribus solvas sine contradictione qua pa
confessioe tua iure exprimis ad ipius pm pfiture et mox idem dns Joh. recepit
anne nota. pmiss & fieri unum vl pt plura publica instra data sub h. anno dni etc.

libellus de iniectoe manuum violenta

Coram vobis etc. Ego p. noie eccl. mei p. tamqm. coniuncta psona cont. p. ut dicat
fiarentoris stole gnez. et cont. qlz psonam pro eo et eius noie etc. dicens
et pmo ex lege tam sit in Jure ingredios et eruditores pvilor et aliorum studio

in genere

bero similes esse debet et benignos suis auditoribus et que ipi nouit inbari mi-
strare cosque docere quorum censeant esse magri et rectores adhibita si opus est cita
generi eruditionem modica et debita leui castigatione quod non aduertens prefatus sueuetor
nuper tali die in illa causa precedente quodam ductus rancore ac nimium in seuiens
non informandi aut corrigendi sed pocius in iurandi animo arripuit dictum p. clericum
et traxit eum capillando enormiter et asspere hinc inde plura diuisa coram scolaribus
adultis et iuuenibus scole predicte / nec contentus de premissis modum correctionis excedens
eundem p. indispositum sui citatus ac sacius cum clericum in moribus constitutis pedibus
calcauit lesit et trusit deuocit ipm libris capucio flaueo quod adhuc penes se de-
tinet de facto sive de iure / et dato quod idem p. clericus sueuetori predicto rebellasset et recusasset
dare pignora sua quod non credit adhuc decuit vim que sibi inferebatur tenebatur
repellere / qua quidem predicta iniuria et violencia sic illatas mox ut premittitur tanquam
mea grauiter ad animum reuocaui et nunc reuoco et estimo bona fide ad l. marcas
quod ymo mallem tantum de proprijs pecunijs amittere qua huiusmodi iniuriam sustinere
Cum itaque nimia seuicia preceptoris culpe peto dne iudex nomine quo supra per
vestram diffinitiuam sententiam pronunciari declarari et decerni dictum p. sueuetorem prefatum / ex-
cessisse modum correctionis debite nec amplius esse ydoneum ad officium sueuetoris
et eruditoris exercendi / dictam iniuriam non corrigendi sed seuiendi animo commisisse
et intulisse et ob hoc sua exigencia culpa sententiam canonis / si quis suadente
et ceteris sententiam p. c. cum voluerit etc. contenore dicent. eo ipo facto incurrisse /
propterea tanquam excommunicatum denunciandum fore et denunciari debere necnon ad solutionem l. marcarum pre-
iudicio et ad restitutionem capucij et librorum condempnandum fore et condempnari condempnatum
que compelli censura ecclesiastica mediante premissis peto cum expensis.

Appellacio amotione a sentencia
super hereditate

In nomine domini Amen Cum appellacionis
asilum canonibus sit salubriter ad remedium ad presidium innocencium et in iuste grauatorum
nominibus v3 a. et pet. constitutus coram te et notario publico tanquam persona autentica
ac personis viris hic astantibus et presentibus dictis et appellacionis proponere ex hijs causis
eiusdem hereditatem b. al. vtre m. qui ducitur defluit et prendit principias et de
meos qui sunt prope tanquam veros dnos et heredes plenos iure et dno et al.
ab integro spectauit et pertinuit spectaret et pertinet spectat et pertinet pertinet et spectare
dinoscitur palam publice et notorie a tanto tempore et per tempus tanquam ac supra tpa so-
lum et in solidum et non ad aliquem alium cuius mutuo seu contrario memoriam hominum
non existit / fuerimusque vna cum fratribus meis predictis in eiusdem lacus possessione reali
et integra singulis quibus et supra tpa continue et in concusse obseruata pacifica
et quieta Nuper tamen v3 de anno proximo preterito dne Ja. Can. ac pau. capituli
Gnez. cupiens ut conseruerit cum aliena ditari iactura necesse quo ductum spiritu eiusdem
lacum vna cum fructibus suis ac piscatura contra deum et iusticiam post vsurpauit
et vsurpat / occupauit et occupat me meosque fratres eodem lacu et iure dominij
ipsius terre et de facto sive de iure et in eius possessione perturbauit homines quoque meos et
fratrum meorum accessuros in eodem lacu prohibet retibus spoliauit spoliat / comminatur
que et insidiatur eis manifeste / suosque homines in predicto lacu piscari facit per
potenciam secularem contra deum et iusticiam ac contra mea ac fratrum meorum voluntatem
nec contentus de premissis nuper v3. prima die mensis talis. quosdam processus prefatos
Capituli Gnez. v3. monitorium cum sententia / qui non de sententia Capituli Gnez. sed ipius tamen
veluti prelati et in sigillo cum sententia. Capituli eiusdem preterea huiusmodi processit fla co-

cepta tam me non citato nec conuicto dolere et super sui iuris dubia et incerta ad inoiaciones
simplices conuolans nec curans de iure meo et fratrum meorum coram iudice competenti cognoscere
contra me nimium iniuste fulminauit asserens inter alia licet false cuius tamen ad uerbum
sunt verba precise delecti. Cuius quidem processus tenorem tantum tenor sequitur inferius, ultra
Capitulum sancte Gnez. etc. sibilat. totus tenor enarrari compromissum et quibus pre-
missis sentiens me et fratres meos predictos fore grauatos et grauatos esse et
timens verisimiliter imposterum plus posse grauari et ne grauari potius ea ipsorum
ulteriori dicti laicus se intrudat meque pamplius in iure violenter perturbat
aut pretensis sinistre dicti Capituli Gnez. si sine dicam mentis me
aut fratres meos involuat vel involui me faciat predictis omnibus et singulis
in iuriis comminacionibus et grauaminibus quibus tamen ad sanctam sedem apostolicam vel ad
sedem metropolitanam et ad dominum Archiepiscopum Gnez. in hiis scriptis prouoco et appello
et apostolos primo instanter secundo instancius et tercio instantissime sub leuo concepta
abhijs qui petunt in dari et debent michi dare eos vel saltim a te notario
publico hic presente litteras testimoniales michi dari peto subiciens me et fratres
meos personas meas et statum meum bona mea familiam meam et omnes
nos ad hereticos et ad hereses volentes nunc et in futurum protectioni sedis apostolice
vel metropolitice predictorum protestor etiam de innouando hanc meam appellacionem et
ad dandum ad eam de eciam et subtrahendo ab ea et aliud vel alias de nouo
interponendo quociens et quoties michi visum fuerit expedire protestor etiam de insinuando et
intimando hanc meam appellacionem quibus seu cui de iure tenor tamen michi
constitit de eisdem et eciam seu coram presenciam commode haberi possim protestor etiam
de prosequendo eam infra tempus iuris statutum et rogo vos notarium publicum hanc
presentem appellacionem meam redigere in publicam formam et vos omnes et singulos hic
astantes requiro ut testes in hoc facto etc.

Instrumentum super appellacione
Vna vice.

In nomine domini Amen etc. Constitutus personaliter quandam cartam papiream in se
quendam processum monitorium cum sunt iniuste penas seu censuras continentes
michi ad manus tradidit legendam. Cuius quidem tamen tenor sequitur inferius
verba. eruaquidem carta prius perlecta mox quasi ab eisdem processibus quorum copiam in
conscribuerat legendam viua voce oraculo inferius verba appellauit. Ego
appello abhijs processibus contra me per Capitulum Gnez. ad instanciam ... emissis ad
dominum meum Archiepiscopum et ad sedem ipsius metropolitanam submittens me et omnia
bona mea ipsius protectioni et protestor racione inscriptis appellatis et apellacionem meam
parti aduerse vel saltim in loco ecclesie kathedralis insinuare et super hac interposito
appellacione me petens a te notario publico michi fieri unum vel plura publica instrumenta. Acta sunt hec etc.

Libellus super finibus seu limitibus

Coram vobis etc. ex licet hereditas carta mee bz. sita ... dicta Wlgarie Gorze que
confinat immediate hereditati dicte Goszissino quam tenet dominus Ja. certis limi-
tibus et notabilibus esset ac est distinctata et diuisa ab eadem cum sit Horla
gora et Valles dicta przezowa ducens ducte ad siluam dictam longinquo
quasi quasi ego et mei antecessores qui fuerunt pro tempore a x. x. x. etc. annis et citra
et ultra et a tanto tempore et per tempus cuius inicium vel contrarium memoria hominum non
constitit fuisset et esset prout et ego sum inquieta et pacifica possessio predictorum
finium et limitum nullo penitus turbante seu prefatos fines excipiente usque

in tempus et ad tempora hodierna, tum dictus Ja. nesatur quo ductus spiritu in meum et ecclesie
mee grave dampnum et contra sue precium me et ecclesiam meam dictis finibus et limitibus
spoliavit prout et spoliat de facto cum de iure non possit, occupando easdem nec permittens
me et homines meos gaudere pacifice utilitatibus et fructibus predictorum arborum et
lignorum in silva mea hereditaria Geze infra limites predictos consistentium spoliando
rebus scamnis [illegible] etc. que estimo ad x. marcas. Quare peto me et ecclesiam
meam ad prefatos fines seu limites qui sunt orla gora et walk. dicta per du-
ctus in silva lompno prefatum dominum Ja. per vestram restitucionem et sententiam restitui et
ipsum ad dampna ac interesse michi et hominibus meis et ecclesie mee illata iudicialiter
condempnari etc. Salvo alias michi et de premissis si que opportuna fuerint et veniet ad hoc offerens
humiliter implere etc.

To Defensorium Geranda, uchodzi u niektórych za dzieło Joannis Monachi, ale drukowane jest w dodatku do Processu Joannis Andreae w drukarni Norymberskiej z r. 1512. in 4to.

Defensorium Gerandi monachi

Bone rei dare consilium et presentis vite subsidium et eterne remuneracionem sperari expectatur.
[illegible] q. i. bone rei. Et ideo ego Gerandus nunc sancte matris ecclesie Cisterciensis
ordinis videns reos propter actorum fatigacionem laboribus et corruptis unus opusculum
de scribis canonum decretorum et legum collegi prout potui defensorium illud
nominans Hec quod reus pereat voluntatem actoris tueri se valeat exceptionibus
valentibus reo in eo petens. Nam exceptiones arma reorum dicuntur. ff. de excepcionibus l. i.
Ne veritas opprimatur. Quia veritas si non defensatur opprimitur. lxxxiii. d. c.
Error. Rogo autem huiusmodi opusculi lectorem ut dum prae [illegible] corrigat quod simplici-
tas [illegible] omnia non loquor cum [illegible] quo loqui non possum
[illegible] est [illegible] ut in autentica de impuberis collacione in c
dispensat ubi dicitur disponet unusquisque prout vult et sic [illegible] sua lex.
Nam naturaliter equitate tenetur quilibet ad benefactorem et qui ei benefacit et antidota
obligatur. ff. de peticione hereditatis l. si et si que consulunt [illegible] igitur opusculum
per xx. titulos distinxi ut facilius inveniatur in eo quod queritur etc.
Sequitur Contra auctenticum vel rescriptum. Contra iudices Contra Arbitros et compromissum
prout sequitur.

Contra Autenticam vel rescriptum	Contra testes	Et si sententia et quis feratur
Contra Iudices	De numero testium	Contra sententias quam ipso iure sunt nulle.
Contra Arbitros et compromissum	De qualibet causa	Cum sententia est aliqua quam potest retractari
Contra actorem	Interrogatoria contra testes	Contra appellaciones
Contra procuratorem	Contra quaslibet scripturas publicas et privatas	Contra exactiones prelatorum
Contra yconomum syndicum	Contra privilegium	Contra exceptiones quibus modis perit instancia iudicii
Contra patronum vel actorem	Contra testamenta et ultimas voluntates	
Contra Advocatum	Contra posiciones	
Contra libellum		

Iudicium alii sunt ordinarii alii arbitri arbitratores. Ordinarii sunt qui ab
apostolico ut ecclesia vel imperatore ut potestate seculari [illegible] acceperunt potestatem.
Arbitrarii sunt qui nullam potestatem habent cum consensu litigancium in iudices
eliguntur in quos compromittitur ut eorum sentencie stetur ut q. i. c. cum dilectus de
arbitro arbitrio. Sunt et alii iudices delegati quibus potestas iudicialis per
rescripta seu autentica a superioribus delegatur quas de potestate et de iudicibus de dele-
gatis. Unde contra rescripta primo videndum. Rescriptum dirigitur est rescriptum

seu rescripta

et [con]siderans vtru[m] p[er] suppressionem veri [et] s[uggestionem] f[als]i suggestionem fuit impetratu[m] vt intellige
talem veritatem aut silentium quo si superior sciuisset litteras non dedisset. 12 d[istinctio]. q[uod]
non valent. Nam per [con]trariam [con]cludi potest. Item rescriptum seu districtio non
valet si contra ius diuinum fuit impetratum xxv. q. i. sunt quidam. Item non
valet si contra ius naturale positiuum vel contra fidem vel contra vtilitatem publicam
licet si contra ius naturale positiuum vel contra fidem vel contra vtilitatem publicam
fuit impetratum. e. si contra vtilitatem publicam protot[um] xv. q. iii. quas canones
xxv. q. i. c. illud vero apostolus et c. rescripta et c. dicitandi ubi rescriptum c. c. q. v. c.
vniuersa et hoc verum nisi de illa lege vel canone [con]tra quem datum fuit [con]pressam
faciat mentionem dicit non obstante tali lege vel canone sed si dicatur non ob-
stante aliqua lege vel canone non valet cum nulla lex vel canon sit ibi specificata
et tamen contra ius scriptum valet impetratum dum non possit impetrari et
nulli noceat. xvi. q. iii. quas canones. xxv. q. i. c. illud vero apostolus. xxv. q.
i. c. rescripta. Item ipse si impetratum fuit super re que forum seculare contingit
non valet cum effectu ut de foro [con]petenti c. licet ex [con]tenore c. t. [con]petenti b. regime
vel ... Et hoc intellige si super spectatur illud res fuit
ut de appellationibus cum duobus in fine. Secundus si super possessione quia super possessione per totum quolibet
impetratum iudice cum ventillari ut de foro [con]petenti [con]petenti ut de iudiciis c. ceteris [con]tingit
tamen intelligunt hoc coram ordinario et non coram delegato. Item si ipse
mandat aliquibus iudicibus quod aliquem excommunicatum a suo episcopo vel alieno
absoluant et de sufficienti tam cautione percipienda ab eo quod petat mandatum
cum non fecit mentionem non valent cum effectu. Nam per [con]trarium eludi
potest ut de sequestratione possessionis c. ad hec insinuationem. Item eluditur nisi tempore dato
diligenter inspiciatur ut de rescriptis cum te. Item postremum impetratum non valet
c. de precibus imperatori offerendis l. i. c. t. l. vniuersis et intellige si pallio im-
petrauit postea tamen valet. Item de monacho et de quolibet regulari nisi per
monasterio suo impetrauerit absque sui monasterii impetrato ut de postulatione [con]petenti ut
ne clerici vel monachi in rubro i. in rubrica et in nigro i. textu. e. non magis
Item rescriptum post impetratum non valet nisi in primo faciat mentionem ubi habetur
apparet primum et secundum ut de rescriptis tectum a. c. et ante c. t. plures ut de offi-
cio dele. sane c. t. [con]tra et hoc intellige quando ambo rescripta ad diuersos
iudices diriguntur. Secundus si ad eundem ut nostra in c. sane ut de rescriptis
c. i. ut de appellationibus significauit. Si vero in posteriori rescripto fiat [con]pressa mentio
de primo tunc ipso iure non valet primum. Item non valet si in aliquam in iniuriam vel
preiudicium fuit impetratum et hoc intellige si magna sit iniuria non
parua tolleratur. xxv. q. ii. in c. dampnosa. Fisco ut de auctoritate et vsu pallii
[con]tenore litterarum. ut de offi. iudicis ordinarii licet contra de decimis. [con]multiplici et in-
tellige nisi princeps illud rescriptum tamquam priuilegium [con]cessit sua aliqua
duxerit [con]cedendum. Item si diuersis manibus fuit scriptum non valet scriptum ut de
tunc fili licet. Item si falsa latinitas ibi fuit non valet ut de rescriptis ad au-
dientiam nostram hoc de fide instrumenti. [con]petenti ubi dicitur quod rescriptum non debet reputari
vitiosum pro eo quod in hac dictione sphalerit. o. littera defuit. Item si rasa fuit
certa et prima ubi de scriptum fuit vel scriptura super linias fuit ibi non valet
cum effectu ut de tunc fili ut de religiosis cum venerabilis ut de fi. instru. inter
dilectos. Item si generale sit rescriptum per speciale derogatur eidem ut de rescriptis.

c. i. c. t. pastoralis ff. de offi. legati studuisti Item sup re p'sonam tangenti no va.
nisi de illa sua fecit mencionem vel nisi ab illa infra xx dies fuit app. ff.
de sum. et re iudi. inter monstr. de fi. instru. inter dilectos. c. suam rescindi no
posse l. finali. Item si rescript. spale p' clerico no tonsurato fuit impetrat. no
va. licet post datam tonsuret. ff. de temp. ordi. Item si aliquis est excommunicatus
sup pluribus arti. et ipse l'ras absolucionis generales impetrauit no va. nisi
expresse sup quolibet articulo fecit mencionem ff. de offi. iudic. ar. extra ff.
de sum. ex tu pecium c. t. officij. nisi. Nam tot sunt necesse absoluciones
quot fuerit excommunicaciones. xj. q. iij. Nouerit vbi plura si tunc. Item si rescripta
seu instrumenta ab vna parte p'ducta sibi inuicem contradicunt no valet ff.
de app. solucionem nisi. Extra instru. l. sequitur. Item si impetrans nomen sue dignitatis
vel regionis tacuit no valet ff. de rescript. ad aures ff. de consti. porrecta
nisi. d. l. competentibus. Item si in rescripto no fiat mencio de expressa vel certe ne-
gocij si tamen p'cessus aliquis factus fuit coram aliquo iudice no valet ff. de
sen. et re iudi. inter monstr. de cohabitat. clericorum cum mulieribus super eo ff. de rescript.
dilectus Item si rescript. fuit contra aliqua priuilegia no va. nisi de priuilegijs
et ordine fecit mencionem ff. de rescript. cum ordinem ff. de consti. porrecta c. t.
ad nostram ff. de sum. et re iudi. inter monstr. Item si fuit impetrat. ad
quosdam iudices nulla nominata vel sup omnibus causis nulla expressa no va.
ff. de rescript. adhuc super Item si monachus vel alius regularis rescript. impe-
trat sine consensu p'oris sui no va. ff. de consti. porrecto c. t. ad nostram
Item si sup re litigiosa fuit impetrat. et de hoc no fecit mencionem non
va. ff. de consti. c. i. ff. de eo. et de concess. l'ris ff. de lit. pen. et proximo et
vltimo ff. de testi. cum et ff. de priuilegijs dudum et intellige litigiosam esse
de p'te rei eius de pietate quod mouet. secus si de possessione Item si sup re confirmata a papa
fuit rescriptum impetrat. et de confirmacione no fecit mencionem no va. ff. de consti.
c. i. z. ij. ff. de decanis communiter Item dignior p'sona quam ea que nominata est
no potest citari p' l'ras illas ff. de rescript. sedes. Item si aliquis vocet. sup ma-
iori negocio quam idem de quo fit mencio in l'ris no tenet. venire ff. de rescript.
sedes Item ad maius negocium vel maiorem p'te l'ris mittat. vt possit impetratus
defendere ad minores no tenet. quas venire donec illud maius negocium vel ma-
iori p'sone p'mo p' fuit in iudicio ventillat. ff. de rescript. sedes. c. cum
in multis quod est c. lugdunen. Item si ab excommunicato fuit impetrat. no va. ff.
de probat. possessionem ff. de p'sumpt. c. vltimo ff. de rescript. dilectus filius
abbas Item no va. si impetrans tamen eo tempore no fuit si tamen copiam iudic.
habere potuit et hoc intellige si ad vsuras illud rescript. impetr. Item si
in aliquo de cane laico conferret. no va. ff. de rescript. cum quo xvj. q. iij.
prescriptionum vbi p'ponentes de canonicis Item si impetrat. fuit sup poss. seu
p'p'te no valebit ff. de sequestracionibus possessionum c. i. ff. de iudic. significat.
Item rescript. no va. nisi ibidem illa causa venitat. si p'ces viri mutant. quod est
idem cum illa causa quod si ita est xxxv. q. ij. de tanta contra rescripta ff. de rescript.
c. sedes. c. t. sup l'ris. Item rescript. quod p'cipit aliquid fieri sicut altera parte
no p'tinacia no va. ff. de iudic. et ob. inter iij. Item rescript. no va.
nisi dioc. de quibus reus et actor existunt ibidem nominent. ff. de rescript. significate

Item si papa scribat quod Johannes recipiatur in canonicum in ecclesia cathedrali et prius mandauit
quod alius canonicus recipiatur non valet nisi secunde littere de prima mencionem fecit mencionem
co. de rescriptis mandatum c. t. libro c. t. Ablatis et intellige si utrumque papa ...
mandasset secus si alius papa ut in c. libro Item si aliquis habens beneficium
curam modicum de ipso non fecit mencionem non valet de rescriptis Si proponere et
multe alie condiciones subintelliguntur sine quibus littere non valent sed si est
curatus co. de transac. co. libro Item si velit in ecclesia residere co. de clericis non
residentibus relatum Item si habeat aliud beneficium co. de rescriptis Cum adeo Item
si sit dignus co. de rescriptis Cum adeo co. de electionibus Cum in Item si ecclesia tot
sufficiant sit co. de institutionibus Auditis co. de vita et honestate cum co. de
constitutionibus Cum Item si habeat perpetuam vicariam que ei sufficiat co. de rescriptis
postulasti Item si de terra illa fuit oriundus de hospitali hortatur et petitum
illam et sequentem co. de clericis peregrinantibus te nobis Et nota quod ultimus
clericus de aliena diocesi sit ad hoc beneficium vel ad prelaturam eligi sed tunc postu-
lari in spiritualibus aut stricta est remittere nisi cum eis voluit dispensare
ut in c. te nobis multos enim inglesi Item si ad mandatum pape aliud non
receperit co. de rescriptis mandatum Item si quam in sacerdotem co. de re-
scriptis si quis Item si ad mandatum pape Item si decepit ut episcopus vocat suam
diocesim et postremo co. diocesi de ligeret tamen aliquis non valet ff. de offi-
presidis l. ultima et ff. de iurisdictione omnium iudicum l. ultima Item si papa loquitur
in rescripto suo tamen persone impetranti non valet quamquam tamen illo tamen loquitur sic
dignitatis co. de rescriptis cum filii quam gratiam Item si fuit impetratum sine speciali
mandato non valet co. de rescriptis non nulli c. t. sed propter de ratum nisi impetratus
sit de illis personis a quibus mandatum non exigitur ut in c. non nulli hec
persone sunt parentes liberi affines et liberti ff. de procuratoribus fuit hec persone hec
procuratio tamen hodie habet in audientia contradictarum litterarum non in negotio uni
corporis Item si quis trahatur ad iudicium co. diocesis ultra duas dietas non va-
let nisi littere de quo in c. sup. per eum fuerint impetrate vel nisi de hac constitucione
expressam fecerint mencionem co. de rescriptis nonnulli c. t. Dilectus co. de corpore
c. olim Item pro illam clam quidam alii non debet ultra in ... convenire co.
de rescriptis cum in multis quod est c. lugdunensis et ille persone que nominate sunt
in rescripto debent primo conveniri et ibi in ... in prima citacione ponitur Item littere
tacitorum veritate impetrate sunt quod pluribus modis sit evenire ut quia ...
tor tacuit seriem facti co. de cohi. cle. et mu. super eo Item tacuit processum
causae co. de eccl. edificandis ... Item tacuit suam latam co. de offi-
cio ... inter dilectos Item tacuit nomine dignitatis sue co. de rescriptis ad aures
Item tacuit beneficium ... sufficiens co. de rescriptis si proponente co. de preben-
dis tenere Item tacuit vicariam perpetuam co. de rescriptis postulasti Item tacuit
... de rescriptis constitutum Item tacuit transactionem co. de ... consultatio
Item privilegium co. de rescriptis cum ordinem Item tacuit dispensacionem co. de offi-
cio ... Item statuit statutum in ... co. de preben. illorum co. de
... Item tacuit quod preben. unde ... co. de preben. ...
c. t. libro Item tacuit quod demandato domini pape alius aliam fuisset receptus
co. de rescriptis ... et dubiis ... Item tacuit ... co.
de procuratoribus in ... Item tacuit appellacionem ad sedem apostolicam ... co. de re-
scriptis ... et a se vel adversario ... co. de ... bone memorie

Item dicit se habere monitorias cum non habeat habere impetrauit executorias non va-
lent ut extra de confirmatione Item dicat se esse diocesanum cum non sit uel cum sit de aliis-
uel eiusdem non valet ut extra de rescriptis rudolphus c. t. significante et qualiter
ubicumque habere uirtute tacuit uel habere falsitatem expressit quam si ipsa sa-
nisset litteras non dedisset rescriptum non ualet. et haec sufficiant causa breuitatis etc.

Contra iudicem

ma plures sunt qui iudicem esse affectant et tamen de iure esse non possunt
Primo contra iudices aliquid dicamus Si aliquis est excommunicatus iudex
esse non potest ut extra de sen. ex. ad probandum ut de excep. dilecti filii et cum inter
ut c. ultimo infra. iij. q. iiij. c. de excep. c. exceptionem. Item si iudex
suspectus fuerit poterit recusari iij. q. v. c. ultimo infra. iij. q. iiij. c. spatium
ut de excep. inter priorem ut de app. postremo c. t. adhuc si uero et proponit
Et intellige si sit suspectus ex causa rationabili puta quod sit consanguineus
iuste partis uel affinis uel uicinus uel pugnans et hoc quod dicam intellige tam de ordinario
iudice quam delegato Ordinarius autem secundum quosdam canonice
canonicum recusari potest ut de fo. comp. licet hoc ut de app. cum speciali. Item si
habeat consilium cum ut suspectus potest recusari potest ut de iudic. cum ergo Item
ulterius fuit ex ratione familiaritatis ut de offi. dele. insinuante ut de purga-
tione canonica inunctione Item si sit pars aduersarii uel canonicus ut de offi. dele.
c. cum R. canonicus Item si sit dominus impetrantis ut de offi. dele. cum ergo iij. q.
v. accusatores vel q. iij. quatuor Item si iudex sit vasallus impetrantis
xxiij. q. v. de forma ut de elect. non Item attendens Item si sit inimicus iudex certe
non potest iij. q. v. c. ult. ut de excep. cum inter priorem et fratrem nostrum c.
allegatis supra Item consanguineus inimici ipsius ut suspectum potest recusare ut
de litis non contest. attendens hoc Item si causam habeat cum altera parte ut de iudic.
dele. cum super alleganda ut de purga. ea cum de iudic. Item quod non ordinarius ma-
datum litteras comprehensiuum ut c. de man. pri. l. uenia ut de offi. de l. cum in
iure. Item quod ob odio fauore precio prece uel pretio uel metu uel promissione uel aliam
iusti potentis depravatus iij. q. v. iudices uel xxiij. hoc autem placuit ut de
remedi cum etiam Item quod non habet dei prouidentia neque procedit secundum usum consuet.
curie tum quod apud eum est acceptio personarum nec uia regia procedit ut de accu-
qualiter et de iudic. de cau. ij. c. nouit c. si forsan de sepulturis generaliter. Item clidit
rescriptum si ab appellato fuit impetratum infra tempus appellationem prosequendi ut j. de
app. sepe et c. oblatae ff. de rescriptis si contra ius positiuum aliquod rescriptum
emanet abiacet et nec ut xxv. q. ij. de ui. ij. non rescripti rescindendum est
aiunt quod ut j. de etate et qualitate ordin. preficiendi nisi posse in rescripto
contineat non obstante constitutione uel iure tali ut ff. de l. indictis lc. sequitur in
pri. j. de offi. de l. super quorum al. non est uel sile ~~Si rescriptum aliter enorme~~
~~lesionem inducat~~ summi pontifices una epistola multa uelle tollere iura ut
j. de elect. certa Si rescriptum aliter ~~extra~~ enormem lesionem inducant
et in toto iure eius absorbeat non ualet ut j. de dat. suggestum j. de donat.
apud j. de usur. ex parte nouelli contra Continet ius quae litterae in quibus
mandatur ad consuetudinem uiri equali et maiore cum ipse litteras continerent
Iure de limitatores puta partibus conuocatis uel absentibus qui fuerunt euocandi

q insti. ul canonicum est. Item iusticia metus ul prout de iure fuit conuim continet
que continet dispensacionem pene debite remissionem in quibus ob fauorem utilitate
seu nouitate recedit a iure. Tercia cum sit que faciat iure discede ciuitatis
stabilitas et eundem timorem purgat ut i q. vii. de cler. excommunicatorum &c.
Boff. iurisdictionem conferre conferunt omnes ille lege in quibus esse cognitio de ma
Boff. iurisdictionem conferre. colligitur. licet ut in istis continet si est ita si permissis
dat q confer. colligitur. liceat ut in istis continetur si est ita si punissis
bitas sufficiat contingit ditate iustam metus sit. de iure fuit ex cano
nica q insti. ut puniat ut tenetur prout in iustis inde gesto ul istis
continet. et talis iudex cui negocium causato committitur sub aliqua delictis for
mis pt in figura iudicij procedere. Item. et alij ul alijs cum committe totam
ul partem ut de offi. del. ad te. finaliter a cognicione ul vocacione ut de
offi. del. super quibusdam talis pt recusari coram ut de offi. del. cum olim cognc
vocatorie licet sit pugnas sine aliqua iudicialia cognitoe set mixti de
delegat. ut de offi. del. c. ult. et talis non iudex sed auditor ul vocator
ut de offi. dele. super questionum c. petro in minucture. Item si actor sit de familia
de alterius iudicis. qo. delit. non est attendens ut ff. de iurisdictione ad in
iudicium. l. qui ubi dicitur qui iurisdictor post neque sibi ius dicat deb; neque uxori
ul liberis suis neque libertis nec ceteris quos secum habet. Item si actorem ul fuit
iudex illius iudicis in aliqua ca talis iudicis hic potest super eo. tales enim
iudices recapti uolari et c. de iudic. l. prerandum. Et no. q secus est de iure
canonico. de iure canonico opz q ca suspicionis allegetur
ciuili et secus de iure canonico. de iure canonico opz q ca suspicionis allegatur
coram iudice et probetur coram arbitris electis apostolis qo. de appell. cum speciali Et
hoc requiris de iure vo ciuili non opz. causam suspicionis allegare nec probare sed
sufficit dicere habeo te suspectum est de iudic. l. aptissimi et l. cum speciali qo. de appell.
c. hoc requiris in glo. ubi dicit lex. Item iudex ordinarius de rita impetrarunt
ab alia parte petit ut suspectus recusari qo. ut lit non tenetur attendens scdo
Sed ista suspectio non sufficeret sola sed bii. valet in alijs ut no. in dto
Sexte de actore p°. ubi fallat tamen Ju. istis. tamen propter quas alias sine Ju
dicis cape p°. ubi inueneris suam possessionem vacua pt causa ipsa auctoritate
prodi ff. q. legati. l. i. in prima. qo. de ex. ca. c. in. 3°. cum iure ptes pretl
9. ut res ipsa auctoritate capiat. C. de pign. ate pignoris. Tercio debitorem
fugientem creditor sua auctoritate capit ff. de alijs qui in fraude cr. ut prior
C. creditore. exito pt ius ipsa auctoritate pt cari coloni pensionem statuto ter
no solutionem. C. loc. l. iii. exitu tunc officij tutele ul tuc quibus ad ministra
quis sed di. ius Coto in pctre et negocio gestuc qui prius ibi. retencione
possessionem nomine quos fecerunt ff. de prau. qui omnia acta si ingratitudo
copia non habeat. C. lex. de causa guali zair. ri. sit plures cas. Item si seruus
fuit iudex esse non potest in. ii. bii. c. i. es. tam qo. de rescript. sisatatum ff. de
iudic. l. cum prior infamis iudex esse non pt C. de infamibus. l. una de rescript.
Castitatus qo. de test. licet talis qo. de in. quando quevlam qo. de accep. p. t.
int dilectos in. q. v. Infamis Item si sit minor xxviii. annis c. iudex esse tenetur
esse de consilio parum Nullus enim pt delegare causam alicui minori l. xxviii. annis
nisi solus princeps qo. de offi. iudic. atte cum viriassimus ff. de re. iudi. l. quidam
et hoc verum est in delegato ordinarius esse non pt nisi xxx. annum attingeret

ut in c. videsimus ex. de elec. cum iuncti. ex. de rescript. ex pendicendis alt. mapnt ptra
prstanti et z capituli lugdunensi. Item si in una causa fuit advocatus vel procurator
ptra iudex esse non potest in eadem .i. q. vij. placuit Studeus ff. de mun. et hono. omni
in l. pretor. Item si iudex sit laycus et res z ecclesiam non vz. ex. de iudiciis decernimus .c.c. et si clerici ex. de re. non aly. Cum laycis. xj. q. i. placuit. Item iudex
delegatus ex quo bene vel male sententiam tulit post modum de illa causa se intromittere
non debebit ex. de sequestr. poss. ad hec. de offi. iudi. de l. quenti .c.c. Venientibus
in litis. Secus z in cum super accessoriis puta ex pri. fructibus cognoscere ipsa
dic ff. de re. iudi. l. a parte. Item iudex delegatus recusatus et plata eo suspicionis
pt aly non suspecto tamen sub delegare ex. de appell. cum Cum speciali .c.c. et licet
tum ate ex. de fo. cpe. Si quis contra clericum quibus dicat ... z allegant
esse ex. de appel. hoc requiritur ex. de fo. cpe. licet .i. super primo est breviis Item
iurisdictio ad tempus data fuit ea transacto expirat iurisdictio nisi de consensu partium
fuit prorogata ex. de off. iudi. de l. de causis. Item iudex dilacionem eundo dare
non pt ex. consequentibus partibus iij. q. iij. C. sperativ. Item si prius nomine eius in
litis commissum fuit post mortem eius successor cognoscere non potest de causa illa
ex. de off. del. qui .i. Item si ad tantam rem datus fuit de alijs se intromittere
non pt C. uis excepti. iudex .l. i. ex. de off. iudi. del. cum olim. Item fuit de rescript.
decanus qui suffraganei cognoscere non pnt nisi in causis si papalis. et eciam ad ipsum
fuit devoluta ex. de off. de iudi. lego. Cum non ignoretis. de ex. off. pastoral.
si eps negligens fuit vel iusticiam facere neglexerit ex. de fo. cpe. Cum sit
generalis .c. et. licet et in quibus alijs personis casibus que uentilat. ex. de ex cess. prela
sunt vince. Item si mandator vel actor vel reus re integra successerit expirat
mandatum et intelligitur reintegra tunc citacionem ex. de offi. iudi. del. gratum z relati
z c.c. licet undique ex. de offi. del. uenimus. Item si iudex sit delegatus post annum
non pt solvere que ligavit ex. de off. iudi. de lege quenti. Item si fuerit plures
iudices unus citari non potest sine alijs nisi in causis procedere licet in commissione
dictum fuit quod si non omnes esse potuerint etc. Et hoc verum z si ille iudex absens potius
pt · uim vel preces non audeat se inter esse non posse. ex. de off. de iudi. del. prudenciam .c.c. cum mancium c.c. tu eo c.c. tota ubi plene dicit quod quis possit
committere vices suas et quis non glo. v. pone. ex. de rescript. sacietatus sacietatus. Item surdus mutus et perpetuo furiosus non potest esse iudex iij.
q. vij. C. tam ff. de iudic. l. cum pretor C. non aut. Item mulier iudex esse non pt nec
arbiter iij. q. vij. C. tam xxxiiij. q. v. mulierem ff. de religiosis .... l. ij. No. quod
uincencius in venit. Contrarium aut est et consuetudo approbat aut ex. de arbit. dilecti
filij aut venia a principe impetratur. ij. q. v. mulier. Item non pt esse iudex
ordinarius nisi habeat dignitatem vel aliquid vel nisi sit in ecclesia kathedrali vel in alia
ecclesia collegiata institutus ex. de rescript. ex pendicendis et c. c. lugdunensi nec causa
debet ventilari nisi in civitatibus aut in alijs locis magnis z insignibus ubi
veniatur iurisperitorum copia nisi de consensu partium alibi ventiletur. sit in c. c. Item si
appellatum est aliquis iudice in alia causa pt recusari hec qui appellavit Si aut pendente appellacione conveniatur ab aliquo coram illo iudice a quo appellavit ex. de appel. ad
hec si in una e c. opposuit. Item si duo vel tres sint dati iudices et decedat alius
non pnt procedere nisi in commissione contineatur ex. de off. del. duo. Item si ea fuit
commissa alicui alteri commissa mencione de priori commissione aut prior non possit
cognoscere d. ptea ex. de rescript. ceterum. Item si iudex delegatus commisit in totum
vices suas alteri ptea non pt cognoscere de ea. Item quod minus sine potencie innuatur
ex. de sti. c. i. z c. uenimitoris. Item quod suas suas vel consilia quod fuit in principio

minus papaurat lij. q. i. quo. l. di. pendet ij. q. i. des qd. de iute ie ca in lris. Itm qd
fuit impetrario lite ul minus auste pcedit qd. de re. in ita ca in coplatoe
ij. q. lij. in finam ic. no ita Itm adiuctus alius pte ꝫ gnesalis eius
ij. q. lij. in finam ic. no ita Itm q ptes no audet ad e. i ut si
qd. de app. consummatoe de off. vita c. i. Itm q ptes no audet ade. i ure si
piculo mortis lic hac lris dedita ul no fiat ptes scamas in eudo
et redendo ad se ut. ij. q. iv. hortam et qd. de app. copte ul lite no cont.
attedes ꝫ illa qd. de offi. iudi. de le. pastoralis et c. c. sup ystitutoy Itm si
fuit heticus ul iudeus int xianos iudex ul teste no pt qd. de heti. qd.
tuny h. arduitos ꝫ xxxiij. q. i. c. audiuimus Itm si ca maliq. tangit iudica
tuy h. arduitos ꝫ xxxiij. q. c. c. audiuimus Itm si ca maliq. tangit iudica
reausta puta si tenet. adusariu de emitte rei de aqua agit. cor eo. ij. q. vij.
vltm. Itm si sit sub delegatus ab aliq. delegato plti. no lz qd. de app. lz ca tam
vltm. Itm si sit sub delegatus ab aliq. delegato plti no lz qd. de app. lz ca tam
qd. de offi. iudi. de le. sup quoz Itm si sit delegatus mita tuali hm leges no
lz nisi pricipe delegetr. ix. q. iij. saluo xxxij. q. iij. illud sp. de off. pconsul. l.
solent Secus est hm canones qd. de off. iudi. de l. sup quoz ꝫ inglo ubi di
minimy tex. ij. q. vij. sit inquid Itm aliquis delegatus ul sub delegatus esse
no pt si ca ei comissa ad iurisdictioy no ptinet delegantis qd. de reptis Oup
litis qd. de pci. ꝫ ic q aut c. c. oiub ff. de pcul l. si heo psone Nam qd quid
sit cor no ycetenti iudice no lz qd. de iudi. ut si clici qd. de ycsic. ad inrtay
audiuiy ij. c. i. in pmus c. si amio copetenti iudice l. vltima Itm si iudex cot.
rescriptis aut iurisdicioy aliquid egerit no lz. qd. de rescriptis cu dilecta Itm cu dele-
gata ꝫ inquisita aut q pnidcat aliau cau de plato alti sublegare no pt
cor de cessu pauy qd. de offi. iudi. de l. c. vltimo qd. de rept. cu dilecta Itm iudex
delegatus no pt alterius pamy infle corpus co pte cpare nisi ista tuit ul
pnitate ceda ul ssistando iurato calupnie ul nisi spalit e fuit demay tu
qd. de iudi. iuris est et est c. lugdunes hec locamy heni in caus pnatoris se
tus inted collegy ul uniuersitatis qd. de pcu c. i. t. quia in caus qd. de sindico
si tuc de ueate pam it venit et actor Itm cui mand est aliq negociu psol
uendi alijs sub delegare no pt nisi de ycessu inquib dam casib qd. de offi. iudi.
de le vltm. qd. de rept. cu ꝫ dilecta Itm py appellaoz rite factay iudex aquo ꝫ app. tu cogsa
no pt qd. de appellacoib c. i. ꝫ c. dure Itm monachus ul canonicus in ca scilari iudex
esse no pt qd. ne clia ul mothi c. ut c. c. clici. Itm si maior iudex q se nego-
cium reuocauit minor iudex pstea de illo cognoscere no pt qd. de clico eu in caus
ff. de iudicijs l. iudicium solnitr. No. iudex debet ee tanqȝ mediator int acto-
rem et reuy xxx. q. vlt. alit passim ut suspitus reausari Itm vide et
cautela adhibe ut oibus copetentes no sunt pferant ꝫ ita ut in siglis
si cadu abbna ad abay et hec ad pns sufficiant. tc.

Cont. Arbitros

[Q]uoniam arbitra ad instar iudiciorum st redacta ff. de rept. li. ut di. copmissum cd
sili. nc iudiciorum ressigitr. et ad finiendas lites ptinet ideo post tractatuy
de iudicib aliquid cont. arbitros et cont. compmissum iud indeamy si aut sit
fiuus esse no ff. de ar. l. pedius C. in fine Itm pupillus furiosus sunt uel
surdus arbit esse na pt. iij. q. vij. c. ta ff. de arbi. lex in fine C. pmo Itm
minor xxv. annorum a arbit aliquis ff. de arbi. l. penultia contra e may.
ubi dr qp quis pt esse arbitrator et mediator rei sue Et intellige qp no est
idem esse arbiter et arbitratorie na arbit ygnoscit ad mod iudicis Sed arbi-
trator est amicabilis compositor qui ad mod amici pcurat paci at. Et sine ar-
bitrium sit est sine sit equa sine iniq. et e impetret qui eu elegit ff. de
arbi. l. diem stari Arbitrator vo si iniq arbitratr. reduatr. ad arbitrium boni vi

ff. pro so. l. si societate. Itẽ infamis arbiter esse non pt ff. de r. i. iuris l. ij. Cum intellige
nisi fama sit pellens et sit de consuetudine approbata ꝯ. de arbi. c. dilecti filii. Itẽ
si iudex fuit ordinarius alicuius rei data de ea in ipsum compromitti non pt ff. de
arbi. l. si sciud c. ij. et hoc intellige s(ecundu)m leges [illegible] Nam s(ecundu)m canones cum delegato
quam in ordinarium compromitti non pt ꝯ. de arbi. Cum tpe c. t. Cum olim ꝯ.
de electione tam ꝯ. de [illegible] nisi ꝯ. de [illegible] Itẽ in causa [illegible] ul' liberali
non tenet arbitrium ꝯ. de restit. intellige. c. penultimo ul' in populari actione ff. de
arbitr. l. non distinguemus C. de liberali ul' in matrimoniali ꝯ. de iure iur. tunc nos
ꝯ. de resti. in int. ca restitutionis C. matrimoniali Itẽ de ca restitutionis in integro
compromitti non eo quod [illegible] iudicab. cum illis causa cognitio compromittit(ur) et ubi [illegible] apud ca
restitutionis agi debeat l. ulti. non quando incidenter ca restitutionis coram arbitro mo
uet(ur) tunc tm Cum lic. quia tunc tm super principali pronunciat non super incidenti
et per pronunciationem principalis lis absoluit(ur) in actibus ꝯ. de or. co. c. i. C. de iudicijs l.
quoties. Itẽ quid(em) an in feminis arbiter esse pt et dr quod sic in q. q. [illegible] c. tã ca
ubi dr ul' refert tu qui tu recepit cum cum sit integre fame aut ignominiosi
et ff. de arbi. l. pedius C. de infamib. l. iij. Itẽ si infamis compromittat nomine alie
no non v(alet) ff. de arbi. l. si pupillus. non distinguemus l. si infamis. Itẽ si compromissum
Itẽ si compromissum si per pupillum sine auctoritate tutoris non v(alet) cum effectu ff. de ar
bi. l. si pupillus Itẽ si sine pena compromissum fuit ul' sine eo quod obtinet vi
ce pene non v(alet) cum effectu quia partes non tenent(ur) [illegible] sententiam arbitri nisi vo
luit si pena non fuit apposita C. de arbi. l. prima ul' pura [illegible] s(ecundu)m canones ꝯ.
de arbi. Cum tpe c. t. Nam sine tamen bene valebit licet pena non sit imposita
si partes expresse consenserint sine arbitri ul' post sententiam per x dies taciturnitate
confirmauit et tamen dabit(ur) actori actio ex compromisso ꝯ. de arbi. ca. [illegible] c. de
arbi. l. tu an ca. i. et ij. Itẽ si compromissum clauditur non v(alet) ff. c. et t. l. sicut
dies c. penultimo Itẽ si pronunciatio arbi. in tm sit collata ul' in arbitrium ter
tia certa persona expressa non v(alet) ꝯ. de c. c. quod [illegible] ubi d(icitu)r compromissio de in
certa persona in arbitrium assumenda non tenet [illegible] ff. c. c. l. Itẽ si unus C si in
duos conter videt(ur) de appellab. cum speciali ubi d(icitu)r quod duo arbit. sic eligendi et si
concordare non possent assumere tertium. Sed in causa recusationis [illegible] assu
mi tertius arbiter quia illi arbitri non dicunt(ur) veri arbitri immo quasi iudices
sapiunt quia in iurisditionem vident(ur) hre ꝯ. de offi. iudi. de l. suspicionis. Itẽ
si apposita est dies in compromisso ea transacta quicquid dicat [illegible] arbiter preter non
valebit ꝯ. de iudic. de l. de causa ff. de ar. l. non distinguemus l. si cum Itẽ die
statuta pronunciatum fuit et ea [illegible] non fuit ul' alia parte absente ul' [illegible]
sit actum non v(alet) desertus c. ulti. ff. de ar. l. dies C. si quis litigatorum c. c. li.
stat. Itẽ de re ecca [illegible] in laycum compromitti non pt ꝯ. de arbi. contingit ꝯ. de iudic.
solucio compromissi c. de [illegible] Itẽ pt obici compromisso quod solutum [illegible] Soluitur cum pluribus modis
puta die morte acceptilatione iudicio pacto satisdatione obligatione ul' temporis pre
scriptione ff. c. c. non distinguemus C. compromisso Itẽ pt obici compromisso quod nudo pac
to compromissum [illegible] nisi in casu in quo nudo pacto compromitti pt sed cum duo debitores
faciunt [illegible] pactum in vicem de non petendo si fuit arbit. non parat(ur) ff. c. t. l.
ij. C. i. Itẽ si plures fuit arbitri c. t. litigatores C. i. ij et ulti. Itẽ pt obici
quod ipse [illegible] non suscepit arbitrium seu compromissum ff. sicut [illegible] l. iij. Itẽ c. si plu
res nisi ad actum sit in compromisso ff. c. c. l. non distinguemus C. Cum plures
Itẽ pt obici quod arbit. in scriptis non tulit sententiam quod facere debet c. [illegible] l. Cum autem
ea C. ij. nisi aliud dam sit in compromisso ff. de iudic. l. q. Itẽ pt obici quod arbit.
non pt pene condempnare nisi expressa fuit in compromisso ff. de iudic. l. ij.
C. ulti. Nota quod ea sola venit in arbitrio de quibus tractatum est [illegible] ff. c. t.
l. si tu dies C. i. et ff. de [illegible] obli. l. [illegible] ꝯ. tu dilatus se promissum [illegible]

Littera compromissionis sequitur in hec verba

Johannes dictus B. et H. dictus G. dilecti causa que vertitur inter ipsos a tercio vel lite speratur et de aliis
aliis in tractantibus ipse et suos heredibus committunt et consentiunt in dominum C. Veyo
alys in tacentibus ipse et suis heredibus compromittunt et consentiunt in dominum C. Beyo-
ne tamquam in arbitrum compromissarium et arbitratorem sive in bonum virum vel amica-
bilem compositorem volentem et se arbitrium suscipiente et ita possit convocare pro-
nunciare cognoscere et terminare et interlocutoria et diffinitionem suam dare et
ordinare inter ordine et observare vel penitus pretermisso vel [illegible] de ordinare prout
melius visum fuerit sibi diebus feriatis vel non feriatis sedendo stando omni hora et in
omni loco utroque parte vel altero post litem absente et quod arbitrium possit vel plures
et finibus suam interpretare et corrigere si opus fuerit et contra litigatores pronunciare
et citare partes ad quemcumque locum voluerit vel ad loca et ut possit pronunciare
in scriptis et sine scriptis promittentes dicti Joh. et H. per stipulacionem ipse et suos he-
redes suos [illegible] actum [illegible] laudi arbitrio pronunciare seu dicto obtemperabunt
de suis [illegible] vel de facto verbo vel opere vel imponitur personam
et in nullo contravenient dominus vel [illegible] et quod contra premissum nullum impetrabunt rescriptum
et quod nullum dolum committent et quod contra premissum nullum impetrabunt rescriptum
et nullum privilegium allegabunt nullam exceptionem apponent et nullo utentur be-
neficio alicuius legis que dicet vel dicatur possit compromissum seu eorum arbitrium con-
tra quod se compromittentium sub penis de quibus compromissum et renunciantes beneficio
omnium predictorum beneficiis et privilegiis exceptionibus et legibus contra competentibus specialiter
enervantibus et omnibus predictis specialiter certificatus et ut omnia et singula premiserunt
iuramento corporaliter prestito et ad in vice promittentes per stipulacionem attendere et complere
et observare ipse et suis heredibus et non contravenire sub pena predicta et obligacione
suorum beneficiorum presencium et futurorum. Constituentes se ad invicem unus pro alio
vel possidere ita quod liceat ei qui observaverit compromissum sua auctoritate ingredi
bona illius qui fecerit contra premissum in totum vel in partem et persona soluta
vel non soluta predicta omnia et singula et dictum compromissum maneat in sua
firmitate hoc acto quod dicta pena sunt vel plures et quociens hec predicta vel aliqua
in omnibus et singulis capitulis in solidum committatur et commissa exigatur. Ego no-
tarius publicus hiis omnibus interfui et voluntate dictarum parcium hoc scripsi pub-
licum instrumentum testes etc. Acta sunt hec Anno loco et tempore etc.

Littera absolucionis

Noverint universi presentes litteras inspecturi quod nos G. de B. cantor ecclesie et rector
[illegible] dominus noster [illegible] capellanus ipsius et auctoritate camere apostolice generalis auditor die
data presentium absolvimus magistrum forum ecclesie consuetam et restituimus participacioni fidelium
et sacramentis ecclesie unitati magistrum N. et [illegible] Curie presentem in persona sperantem et
confitentem implorantem ab eorum suis in eum [illegible] dicte Curie et quia in tantum
quia fuit iure solvendi quandam debitum xxxj. florenorum auri boni et iusti ponderis
et florentinorum [illegible] se olim [illegible] magister N. venerabili viro domino H. dicto G. [illegible]
in [illegible] de causa [illegible] obligavit pro eo quia dictus magister N. de-
[illegible] et penis mandatis sacris ecclesie decretis Curie et in iure corporali ad
sancta prestitit adsertam dei evangelia iuramento [illegible] quia magister magister L. de C.
in [illegible] Curie ac dicto domino H. parti absolucioni [illegible] suum assensum liberaliter
prebuit parti et [illegible] contra premissum et singulis quorum aut locorum officiis [illegible]
rectoribus et capellanis curatis quibuscumque civitates et eorum diocesis constitutis aut
eorum loca tenentibus ad quos presentes litteras pervenerint tenore presentium districtim
in mandatis quatenus vos vel quicumque eorum fuerit requisitus ipse vel palam seu a-
lios prefatum magistrum Nicolaum sic ut premittitur absolutum et restitutum
in ecclesia [illegible] publice nunciet vel faciat publice nunciari In cuius rei testimonium
presentes litteras fieri fecimus et sigillo ipsius dicte curie quo utimur communi [illegible]
Datum die [illegible] mensis Junii pontificatus etc.

est tractatum contra rescripta et iudices et arbitros supra eodem contra actorem videtur.
Si actor excommunicatus fuit per quod standi in iudicio non habet nec tenetur ei quis
nisi velit respondere ut de offi. iudi. de l. prudentia et de proba. post cessionem et excep.
dilecto e. t. Cum inter priorem e. t. exceptionem e. t. pia consideratione quod est c. lugdunensi
Et eodem modo est de reo excommunicato Nam actorem reconvenire non potest ut de excep. cum
inter priorem nisi Et i. exceptio eodem tamen contra iudicem quam contra arbitrum qua
contra reum potest apponi Nota quicumque in litis contra et post ut de excep. exceptionem
Item actor audiri non debeat si plures actores plures habeat causas coram diversis
iudicibus voluit fatigare ut de rescript. ex tenore et dispendia quod patet c. lugdunensi
e. t. c. ultimo Item si reus contra actorem agere voluit oportebit ipsum sub actoris
iudice litigare in modum reconventionis actorem enim ad illum iudicem trahere non potest
quia eum tamquam suspectum potest recusare ut de rescript. dispendia ita sit quod est
c. lugdunensi Item simplex monachus sine licentia sui abbatis convenire vel reconve-
niri non potest ut de iudi. tam quam c. de episcopis et clericis l. omnes et michilominus xvi
q. ii. quia de rebus et xviii q. i placuit Cum et c. monachi auctoritas Item de
de abbate quod sine litteris capituli admitti non debet nisi litteris diversa fuerint ut
de rescript. edoceri ut de transact. / contingit ut de religi. do. cum dilectus ut de
praeben. c. i. vero tamen si monachus absens fuit causa studii vel iusta de causa
de licentia sui abbatis agere non potest nec respondere ut de accusa. c. proposuit Si vero circa
claustrum contra patrocinatus fuit ipse monachus non agit sed monasterium vel sindicus
monasterii nec remittere potest iniuriam sibi factam ut de sen. ex. parrochianos in glo.
Item monachus abbatem suum in ius trahere non potest nisi venia aprincipe impetrata
C. de in ius voc. lib. l. i. e. l. generaliter Item filius familias sine licentia patris agere
non potest ut de praeben. c. i. xvii. q. iii. sacrilegus Et fallit in casibus Castren.
peculio et quasi castren. in ea iniuria habere patrem vel ydoneo patrue suo et in aliis
casibus ubi non acquirit usum fructum in isti de patri potestate in glo. quod consistit ut
de praeben. c. non insti Item si aliquis petat debitum vel aliquid aliud personale et
stetit xxx. annos quod non petiit et potest obici praescriptio C. de annali praescriptione
l. i. contra adhuc nisi duo fuerint ypotecariam ibi sunt xl. anni necessarii C. an-
nali de excep. l. i. Item ab adversario suo spoliatus non teneor sibi respondere quousque
fuero restitutus ut de or. cognit. super spoliatione e. t. cum dilectus ut de resti. spo. c. i.
et in. q. i. scitotium Item si inhonestus vel inscientia locus alicui fuit assignatus
non teneor ad versario respondere nec comparere ut de litis contest. antecedes ut de app.
proposuit i. ut de testib. cum olim xxxiii. q. ii. sine consensu iii. q. ix. hortamur
ff. de iudi. l. si longius Item clericus non potest consentire in iudicem non suum si duo
concurrunt scilicet quod iudex sit extraordinaria persona et quod voluntas diocesani accedat
ut de fo. compe. sit diligenti p. et g. de offi. iudic. de l. in glo. No. g. Item in
casu tamen ubi non teneor in xl. respondere C. de feriis l. xl. istud propter contrariam consue-
tudinem non servatur Item sit xxv. annorum et sit in iudicio sine auctoritate tutoris
reus non tenetur respondere C. qui veniam aetatis habeat standi in iudicio l. i. et l. ii. g.
No. in quibus casibus potest sine tutore agere primus est in noto xxx. q. iv. c. i. et ii.
Secundus cum agit de foro violato ff. de ad. adulterii l. si maritus g. loco
nullia. Tercius cum morte patris coequitur vel cum agit de statu patris xv. q. iii.
de cuius quartus cum agit de recuperanda possessione C. qui veniam personam habeat
standi in iudicio l. ult. quintus qui impetravit veniam aetatis C. qui veniam
aetatis impetravit l. ii. Sextus cum agit de liberis honore possidendo ff. de lib.
honore l. iii. Septimus cum agit negotio alteius l. de minoribus l. cum mandato
honore xx. l. iii. Septimus cum agit vero ut de resti. spo. proposuit et in quibus vero casibus qui vo
octavus in eo numero ut de resti. spo. proposuit et in quibus vero casibus qui vo
cantur ii. q. vii. quintum Item si sit infirmus puta quod est primus vel alii infirmus

accusare no pt iij. q. vij. in summis accusare pt crimen minuende fameis po. de sen. accu
Sme in crimine lese maiestatis xv. q. iij. c. feminitio insti. et ff. c. ulti. iij. q. ulti.
no est po. de confess. cum in nostra Tercius cum sua vel suorum iniuriam psequitur.
iij. q. vij. omnibus. Itm filius contra patrem vel contra eos quorum in ptate sunt audiri
no debet C. de pat. po. l. costructionis et insti. e. t. c. i. Et intellige nisi in castro
castrense peculio vel quasi castrense ff. de iudi. l. lis n.a ~~nisi in castrense peculio vel~~
id. di. de filiis emancipatis nisi venia impetrata insti. de pe. te. litigan. q.
vel. Itm libertus contra patronum agere no pt nisi venia primo impetrata po. de
suis no ord. de similis C. de i. ius. vo. l. i. et ij. idem dico contra uxorem prima
agere no pt nisi venia impetrata in insti. de pena. tenore lit. insti. Et in-
tellige nisi sit actio iniuriarum ff. de iniuriis. l. prior contra ptea et l. no solum contra
cuiqua. Itm si costet eundem lit. voluit agere et posorte sine mandato audiri
no debet etiam prestita caucione nisi post lit. ctr. C. de ostitibus emptis lit. l. ij. po.
de osti. cu insistit. Itm qui est primus qui no potest agere n.a hec rem quam petit po.
ij. q. v. primi. ubi de hoc po. de iure iur. querelam po. de fide C. ij. nisi po. de po
cap. dilecti C. de trans. si quis maior. Itm qui no dedit sufficientem caucionem de lite
psequenda vel pena solvenda si succubuit ut C. de ap. et ita aut generali iij. q. iij.
et hoc de costitucione no observatur. Itm si actor petit fundum no debet ei tradere nisi ou-
dat fundum si petatur ostensio po. de li. ob. c. ij. 2. Et exponi pro nomine fundi
et nomine omnium fundi ff. de censibus l. forma censuali et ff. de contrahenda em-
pt. vel. ven. l. qui scire tot. ultra et l. cum fundo contra ulti. Itm videas quam actionem actor
intentatur contra te vero sit tpalis aut ppetua nam si tpalis sit et tempus sit
transactum infra quod debuisset egisse eunodo agere no pt cum effluit unde no. quod
tempus contra aliquem currit, aut ~~iudicialis sua et si infra dies no appellante~~
~~ubi gravi si debet~~ x. dies currit contra no appellantem ubi gravi si debet contra aliquem
iudicialis sua et si infra dies x. no appellavit postea appellare no potest po.
de app. cu sit po. de elec. cum dilectus idem tempus currit contra no supplicantem C. de
pab. impa. offi. l. suppl. Itm hunc mensium tempus currit capitulo no eligenti po. de
elec. ne pro defectu c. t. cu nulli et de ~~hom~~ hom. absentibus idem tempus currit contra
electum no petentem consecracionem. d. c. t. cum quidam. Itm sex mensium currit contra
illum qui redibitoria negligit intentare ff. de edi. edicto. et redibi. l. si tm contra
ij. et l. sacius insti. Itm tempus currit in beneficiorum collatore nam postea collatio de-
voluitur ad superiorem po. de offi. preben. et cure no vacante nulla po. de preben. de-
nulla idem tempus currit contra electum ad plaitura qui infra sex mensium debet
petere consecratorem nisi superiori comissa ca aliter bisim sunt po. de lit. no ct.
cum contra Or vo aliter inglo ubi de hoc abutitur po. de tisset nisi tpalia C. ff. nec
Itm. ~~cum~~ an currit contra voluntate agere actione iniuriarum que p. annum intentari
no pt C. de iniuriis l. si no omnes idem tpe currit contra actorem contra minorem ptea
C. de edil. edicto. l. sacius insti. Itm tempus currit contra restitutum psale Et intellige
quo usus no fuerat cum tamen copiam iudicis habere pt. et ● adiustatis ad re-
stitutum impetraverit po. de restitut. plerumque e. te. Si aut quod tempus currit in aliis
casibus aliis qui votatur po. de lit. no ct. cum frequent Itm qui costituit partem
ad totam cum ptea ipse agere no pt in ista ca pt illum quantus revocare u
comissa causa vel cum res est integra. C. de pauperis l. paupis ff. e. t. l. cum lit.
ct. Itm actor qui venire ad tem ad citatur ad usaria fecit remunerit in copiis
ppter hoc lame fctis codempnetur. Ad aliam citacionem nisi sufficientem caucionem
prestitit quod in termino compareat minime admittendus po. de do. et con. actor qui est c. lug-
dunen. l. cum quit. Itm si mulier nomine filii vel alterius agere ~~voluit~~ voluit audiri

no debet nisi si sit tutor ff. de excus. l. fere. Excipiuntur quidam casus qui notantur
ff. de procur. l. femine. Item mulier miles uel pupillus in proprias actione audiendi
non sunt ff. de popu. ac. l. mulier. Et intellige nisi quando ad eos pertinet ff. e. t. l.
laicus. Item laicus clericum non potest accusare etiam in causa criminali nisi suam uel suorum
iniuriam prosequatur. extra de testi. extra de accusa. cum P. magdunelle ii. q. vii. c. ii.
et iii. Et istud fallit in criminibus puta symonia heresis lese maiestatis de his dam
supra proxime in fine. Item quicumque aliquem de crimine accusat contra uite usum
de crimine aut de minori accusari non potest extra de accusa. cum P. mangonella et
iii. q. ultima non est c. hic. Item conspiratores et inimici capitales in nulla causa accusatores
admittuntur extra de symonia licet Heli c. t. contra xi. q. i. conspiratorum et coniuratorum
et iii. q. iii. c. Item in criminali ff. de arbi. l. licet iii. q. v. c. ultimo etc.

Contra procuratorem

[S]upra contra actorem diximus Sed quia actor procuratorem saepe opponitur ideo nunc
contra procuratorem uideamus. Primo quis sit procurator quis yconomus quis sindicus
quis actor. Procurator est qui aliena negocia mandato domini gratuito amministrat
ff. de procur. l. i. Yconomus cui res ecclesie gubernanda mandatur. C. de episco-
po. quia in quibusdam c. t. volum. Sindicus dicitur defensor alicuius ciuitatis
uel collegii ff. quod cuiuscumque uniuersi l. i. Actor similiter dicitur qui ab uniuersitate constituitur
ut in iuribus preallegatis. In iure canonico saepius unus pro alio ponitur i. q. iii. Sal-
uator. extra de procur. quia in causis c. t. petito. Si procurator uel aliquis procuratoris
excommunicatus fuit non ualet extra de procuratis post cessionem extra de off. iudi. del.
prudentiam e. s. Item si sit constitutus ab excommunicato potest repelli extra de procur.
l. ult. ~~cum uenit~~ de elect. cum uenit R. Item procurator habuit litteras ubi continetur
expresse nulla clausula de ratihibitione quoniam habeat litteras premissas generales compelli potest
extra de procur. c. i. extra de volunt. de. cum dilectus extra de off. del. c. cum C. de procur.
l. i. et hoc intellige nisi uelit dare fideiussorem cautionem. Item procurator qui
non habeat mandatum generale non potest transigere uel compromittere nisi de hoc habeat
mandatum speciale extra de ar. contra C. de transac. oportet quod in istis casibus et in
quibusdam aliis mandatum habeat speciale ff. de iudicio de liberis ff. l. procuratorium. Item
solutionem debiti recipere non potest nisi habeat mandatum speciale de solutionibus l. de
solutionem. Et intellige nisi sit ei mandata cum litteris ministracio generalis ut infra
Et intellige nisi sit ei mandata cum litteris administratio generalis ut infra
de re promittit. Item liberare debitorem non potest absque mandato speciali ff. de acqui.
tilatis l. iii. et l. procuratori C. tutor. Item iuramentum deferre non potest nec in ferre
sententia sine mandato speciali uel generalis fuit procurator ff. de iuramento. l. renuntiando
Sed in concta persona admittitur in istis casibus uidere quod non ff. de moribus
l. pro. Item oportet quod in litteris specialibus impetratis l. mandatum habeat speciale extra de rescriptis. non
nulli c. t. ex parte decani. Item ceteris uel Abbas uel quis prelatus uacat si constituit
procuratorem sine consensu conuentus sui uel capituli non ualet extra de ar. contra e. contra
de rescriptis edoceri. Et intellige cum illa distinctione quia aut est illa clausula
sit districta et tunc ualet ut iii. c. edoceri. Item mulier procurator esse non potest iii. q. vii.
C. etiam ff. de regulis iuris l. fere. Excipiuntur tamen aliqui casus in quibus mulier
non potest esse procuratrix. Primus amministrator rerum si forte sit abbatissa extra de
consilia. cum dilecta etiam si. Secundus est quando constituta est in rem suam C. de
procur. l. quia mulier. Tertius quando mandate uel concesse est actiones C. de pro-
curat. ~~feris exitus cas~~ l. quia exitus quia feris parentibus languentibus agere
permittitur. ff. de procur. femine exitus casus C. quando mulier officio tutoris fun-
gatur l. ult. Sextus licet mulier pro filiis liberis litigare ff. de liberis. cum l. ampli-
us. Item minor xxv. annis procurator esse non potest extra de procur. non in iuste ff. de procur.
l. minor. sunt quedam contra que intelligenda sunt quod xxv. annis constituitur ad

nego^a no ad iudicia ut in l. minor. Itm si qstitu^s sit minor xxv. annis no lz p̄cur
sine auctore tutore C. de p̄cur. l. neq3 z l. tam^m qo hoc ubi est excepts. illis ca
sib3 inquib3 pt esse in iudicio sine auctore tutoris quos nota sup in ti^o qtutor.
Itm si alicui subiectum est tamen/ crimalit p̄cur no pt quonsq3 se innocent.
esse ondat et p9 crimina obiecti ams inpsit. qo. de accusatib3 in prīc. c. t. ac
cu p. magonella. C. de p̄cur. l. xxiii. Itm si insta criminalis cum agit crimalit
p̄cur. qsti^i no pt iii. q. ix. hinc z c. qui accorc. z c. sequita v. q. iii. in crimalib3
qo. de p̄cur. tuc qo. de accu. ve^ns dezoty. ad qoamiand z qoapned inquib3
casib3 qsti^i pt p̄cur. in pdco c. ve^ns et in glo. v. fallit in xiii. qo. de dolo. et
qtua tu dilca et xxvi. q. v. xxs. §. i. Itm miles p̄cur qsti^i no pt. C. de p̄cur
qtua tu dilca et xxvi. q. v. xxs. §. i. Itm miles p̄cur qsti^i no pt. C. de p̄cur
l. milites. z l. que stipendia et hoc intellige ii. in rem suam ref. ic. intellige^z
de milib3 qui de pub^co solar. recap^ut et quo vitat se no vincare morte.
pr pubta ut in l. qui stip^a. Itm si p̄cur qp̄cur fuit subst^ti no vz. nisi post
lite qtesta fuit qsti. abeo qui man^m hebit ad tota cam qo. de appb3 cu^m
tam in volo vbi pbs. pz q replicata rep. qo. de p̄scp. expto decam in fi. z
in glo. c. de p̄cur. l. neq3 tutores z. l. nulla de pom z l. p̄cur. et hc ubi est
nisi fuit in rem suam datus. C. de donatb3 l. illa h p̄cur qsti. ad nego^a
pt alm p̄cur qsti. an lite. qtesta et p9 l. ff. man ti l. si p̄cur. Itm si p̄cur
actore noluit tamē decrato defen^do si qmeniat^r. repelli potit qmis man^m
heat seu litas ff. de p̄cur. C. c. t. l. acto^es et hc ubi est nisi sit p̄cur in
rem sua qo ta no liarare ut in pontmtc et no in fraude coro qui volunt
age ff. de p̄cur l. fiud C. vlt. z l. sequenti secus qo ta lucrans quia tuc defend^t
C. c. t. l. pr. Itm pbxoris ad mitti no debet nisi satisdat ul ratihobi cauo
pcedat C. de p̄cur. l. in. et l. maritus. Itm si maritus heat, litas p̄cur. ab
vxoris no debet ad mitti nisi de hoc solum lic pcuratoie faciat mentioez
c. t. l. maritus. Itm si duo p̄curs sint dati dicens tpib3 pmo no h3. qo.
c. tc. no insto ff. c. t. plibs. Itm p̄cur in cū pupillari intuemur no pt
ff. c. c. l. licet popularius nisi in qm^m pmat^m qtingit qmedat^m z hoc
vez est exparte actoris secus in reo qui pt p̄curem qstitue ff. de popula
rib3 act. l. popular. Itm si p̄cur ad vna spem qstitutus transgredit^r ma^n^to
audiri no debet qo. de off. iudi. del. Cum olim C. de p̄cur. l. si p̄cur. Itm
in litis p̄cur. p̄curem retinere debet ad qd p̄cur sit qstitutus puta ad agend
ul defendend qo. de p̄cur qstitut c. t. accedes. Itm monachus ul canonicus ul
quilz regularis et omes ad sacros ordines pmoti et qui eccias bnficis
sustentant^r phibent^r ess. p̄cur ul advocati nisi in casib3 qo. de postu^do
c. i. z. ii. z. iii. z. qo. no cle. ul mo. ptot^m xvi. q. i. placuit qo. de iudi.
C. i. In casib3 pmie clici sz pnusabilib3 psonis p caus sinis pprosonis an
necess. cum neccas immineat qo. de p̄cu^r do c. vlt. in cont. vei. ta sunt
aut monachus esse p̄cur. xvi. q. i. Sed intellige in casib3 mon. suo Abbate
inpante qo. de causar qtingit Ablas ecc. pt esse p̄cur. rone amistracois
ul est qsors litis qo. de caus. c. sopite. Itm postq aliquis platus in dep
situs pera p̄cur esse no pt in. q. vi. c. tua ubi dr qd asenatu amotus
p̄cur esse no pt. Itm p̄cur rei satisdare debet iudicat^m solui nisi ipe dns
pns fideiussor sui p̄cur. qpstat iudicat^m solui sub ypotecha rex suaro
C. c. t. l. i. ff. c. t. l. si p̄curem. Itm p̄cur. no vz. si dns re integra incrat.
qo. de off. iudic. del. gratum c. t. relat^m z c. t. litz c. mandati l. ma
dat^m. Itm filius familias p̄curem qsti^tue no pt nisi in casib3 inquibus
age pt ff. de iudi. l. si longius cehis casib3 notam sup. tamen actorem

Item si duo procuratores simul dati alter sine altero agere non potest vel defendere ff. de offi. del. c. pruderaciam § i. Item per procuratorem hereditas adita non potest ff. de adquirenda hereditate l. paulus ubi dicit paulus rudit per procuratorem hereditatem agnusci non posse. Item infamis procurator esse non potest in. q. vi. c. i. et c. ta. eo. de indiciam imputi in glo. v. et infamis § in. instit. § ult. nisi cos vel comparentes. Et intellige quia secundum leges et secundum canones. Item obiecta procuratori tu recepisti pecuniam procuratore tua ergo non debes recipi tamquam procurator sed potius tamquam locator qui locasti operas tuas ad contra et locator non magistro et inter contra officias procuratoris b. ff. man. ti li. i. § in.
Adidem procurator et qui alieno nego mandato domini gerendi constitutus amicitie ff. e. t. l. i. Sed cum mandatum non recipit constitutum tamquam procurator recipi non debes ff. e. t. li. i. in glo. ubi et nomine est. Item quod in constitutum est procuratore esse prohibetur. in. q. i. prohibetur. Item procurator rei tenetur quamque cause rem ratam dominum habiturum ff. et li. non solum § si status et § est in aliud. Commoda persona non potest recipere solucionem ut ff. rle. vel si ca. l. i. et si. Item quod causa est spiritualis puta super beneficias ecclesiasticis ut supra per vel causa quietia persona non admittitur sine mandato est cum cautore neque pot consilio facere procurator ad beneficiam petendam sed quasi de c. de episcopis et clericis sacrosancte c. de vo. cū li. tu or. e. si quis et non pot. de testa quia rel.

Contra yconomum

Contra yconomum dicatur potest quod debeat constitui auctoritate episcopi vel prelati in q. in. Cum simul dicitur. q. vi. nona. eo. de Rescriptis. edoceri eo. de Iuramento calumpnie. Imperatorem eo. de sindico c. duo et debet esse clericus. Sed hoc intellige in spiritualibus. Nam in temporalibus laycus potest constitui di. lxxxix. in Singulis. Item yconomus debet esse de gremio illius ecclesie a qua est yconomus constitutus aliter non valet. xvi. q. vlt. quamque et di. lxxxix. quia
Item actor universitatis fuit nisi tantum ad certas lites non valet ff. quod cuiusque universitatis actor universitatis constitutus aliter non valet. xvi. q. vlt.
quamque et di. lxxxix. quia Item actor universitatis l. Item decurionis cum decuriones
Item non valet si sine decreto constitutus fuit ut in dicta l. Item curie quod dicitur de sindico in eadem l. Item actor et yconomus repelli potest nisi a tota universitate vel toto capitulo vel a duabus partibus fuit ff. quod cuiusque universitatis l. nulli et l. Item c. actor et c. ex hiis et l. plane. Item si actor vel sindicus universitatis constitutus procuratorem repellere potest nisi potest litis contestationem ff. de procuratoribus l. nec civitates
Item actor sindicus vel yconomus potatus repelli potest vel si contractu fuit constitutus ut dictum est supra contra procuratorem. Nota hos versus. Est procurator tutor
Syndicus actor summati nummi plebanus et Episcopus yconomus dicitur ecclesie
tutorque pupillus etc.

Est tractatum contra procuratorem nunc contra procuratorem videamus si constitutus
vult sigillo alieno fforma procuratorii generalis est. Notum vobis facio
quod in presencia mea constitutus talis b. latorem presencium suum constituit procuratorem
etc. Sed obicitur exceptionem istam de quo fuit lata mentione et sigus-
raciam presumptur donec probetur contrarium c. qui nulli non potest l. super dubiis
Item probatur quod cum illo b. quis potest subiciere aliud procuratorem qui vocetur b. et dicat
solum de quo facit lata mentionem et tunc neque iste neque illi erit procurator
ut ff. de testa tutore l. in. pr. tuteri et. Item dicat se b. esse latorem presencium

ad nos quia in re ipsa testes ydoneus in venit. iii. q. iii. §. Item in tumali ubi in
omnib in re ipsa & nullus ydoneus testes et xxiii. q. v. c. §. Item si iuramento
se astingeret esse dom. & no tot. tamen adhuc credend est. laicis pfulgeat di-
gnitate. c. de testi. l. iuris iurandum iii. q. iii. Item in tumali ubi vo bm
testimoni. Item no est credend si se asseret eum de quo lite fiat mentionem
quia quilibet cont. se testari pt pro se no aut. xxiii. q. c. i. Item dicat
lex q si quis velit ostitue pcur debet lras suas iudici dirige in quib
manifeste apparat si eum eliget pcur ff. de pcur. Sed iste lre no
sunt missi sed ancdam iudicis comici ergo iste lre tamq insufficientes
debent refutari. Item dicit lex q dns no pt ostitue pcuratorem nisi dns fuit
iuravit de calupnia no pt pcur abeo ostitui et si costituitur no vz. Item
contra instrum obicitur q isti lre no est credend nisi infra territorium eiusdem
iudicis aquo emanavit quia extra territori ius dicenti inpune no paret
ff. de iur. dicoe om iudicum l. vlt. Item ipi iudici no est credend neqz ipe
admitte ad testimoni ut testes nisi tamq privata psona ergo nec eius
instrm inter dictos. Item in ocanclis litib vz. nec accessorie extra defide instru
inter dilatos caud dum optinet instrm et depsicoes s testiom c. de fi.
insti. l. in. potentes sed testimonium eius soli no credit. Ergo nec eius instro
Item obicitur eis qui dicunt in pcur. sub ypoteca rer suar indicatum solui
rot. Ita tamen loquitur indistricte quia no dt cui pmisit utz ille aquo
lre emanavit al. pti ul aduse ut ei ad que venimus Sed tamen indi-
stricte loques nullus est momenti Ergo nec ista vz. ff. de pbat. l. cu inde-
bito §. vlt. Item dt q promisit procur que pmisso nullus est valoris
neqz sortitur effm quia no sequitur datam et sic est nuda & ex nudo pac-
to no oritur actio ergo nulla pmissio ff. de pact. l. iurisgen. §. Sed cu nulla
Item queram q pmissum cui pmisit iudici aquo lre emanavit no vz.
pmissio quia adnos quia nobis no acquiritur actio Item si alij iudici pmi-
sisset cadit est racio quia no tenet cu pti aduse no pmisit ergo no vz.
talis pmissio Item dt q pmissit sub ypoteca rer suar. sub ypoteca autem
gnalr retrahit. Item dicit ff. de pigno actioe l. i. hinc aut pmissioni no
consensit adusarius ergo no vz. pmissio. Item sub ypoteca res obligat ergo
bona sua gnalit obligat sz si bona gnalit obligat pt spalit ea alie-
nare c. de pno. pignio. da. l. ab eo ergo obligatio vz. tamq inutiles cu poss
omia bona sua alia spalit vende et remanet obligatio inefficax Item
dedit ei ptatem iurandi de calupnia sz pncipal psone debent prare iuramentum
calupnie extra de iudic. pastoral. c. de iur. edito ppt calupnia dando l. ii. in
autentica ibi sgta pncipalib ergo dat ei ptatem quam dare no pt et implicat
tat sibi ergo no vz. clios illa Item dat ei ptatem alium pcur. substitue ostat
q ante litis gest. no pt quia no est dns litis ergo supflue ponitur illa clau-
sula vlt. in pcurio Item dns no pt posset costitue in dubium pcur. ergo nec
pcur pt Et hoc innuit hec ita dans ei ptatem ostituendi alium pcur
quia no nominat eum et q dns no posset ostitue incertum pcuratorem pbatur
ff. de pcur. l. ii. et nemo plus in alium trasferre pt quam ipe het de iur. pro
cura. Cum igitur incertum pcuratorem ostituit no pt ergo nec pcur. Item dat ei
ptatem omia faciendi que ipe faceat faceret si pns ad esset sed dns pt
costitue pcur ante litis gest. ergo et pcur. q sibi est ergo in ptr ponitur het
illa. Item pcur pmittit dum rem i ratum habituro ergo pmittit sibi alienu

q non pt quia iura hoc negat ff. de verb. oblig. l. stipulantes § et ita in
pungitur peticionem equalem sui ptr. Item potuit gratiam facere quando promittere di-
xit faciendum non debet quia constituitur ad instar quia iudicium claudicare non
debet. ff. de compr. cum antiquiorem etc.

Ropt

Contra Advocatum

Propter iniuriam aliquam ad causas vocatur advocati qui advocati esse auctore
prohibentur. Et ideo contra advocatos inde dicendum est. Et primo quid sit ad
vocare se postulare advocare sive postulare desiderium suum sive amici sui
in iure apud iudicem qui iurisdictioni preest exponere vel alterius desiderio contradicere
iii. q. vii. In famis C. tamen ubi si aut ff. de postu. l. i. Item hereticus vel iudeus
vel alius in fidelis quantum ad ... advocare non pt debere advocatus ...
C. ardentes C. de postulando l. nemo. Item monachus vel quilibet regularis advocati
esse prohibetur ex. ne cle. vel mo. per totum ff. de postu. l. i. C. § penultimum §. Item
monachus et ibi quod Item presbiter vel clericus ad sacros ordines promotus vel minoribus
ordinibus constitutus dum in beneficio sustentetur coram iudice seculari ab advocatione
repelli pt. Et presbiter coram ecclesia nisi propria vel causa sua aut quilibet vel mi-
serabilibus personis ex. de postu. c. i. ii. et iii. et d. xxxvi. q. v. denique iii. q. vii. §. tamen
ubi silere dicit que pro ... postulare possunt et que non et pro quibus personis. Item nullus
clericus debet advocare coram seculari iudice ex. ne cle. vel mo. per totum d. l. ali-
quatus xxiii. q. viii. his aquibus et intelligi maxime in causa criminali et in
causa sanguinis. Item pretatibus ... verbis et in probis advocare prohibitum est
iii. q. vii. Infamis §. tamen ubi si quis adeo ... fuit. Item quocumque in aliqua
causa penali iudex fuit vel assessor postea in eadem causa advocare non pt C.
de advocatis quisque C. de assessoribus l. ultimo. Item infamis advocare non pt
ff. de postu. l. i. §. hoc edicto et contra accipiatur iii. q. vii. Infamis §. tamen
v. si unde et hoc verum est nisi personis exceptis que mittuntur in edicto §.
tamen ubi alii enim omnes etc. Et intelligitur de illis infamis qui non sunt summa tur-
pitudine noti vel etiam sunt infames ipso iure vel dampnati de crimine capitali
Nam tunc pro aliis advocare non pt. Item excommunicatus advocare non pt. ex. de
here. excommunicamus §. credentes quia excommunicatus est auctore infamis et postea di-
cuntur infamis aperire non deberet ex. de testi. ... inter dilectos. Item
publice pugnatores cum bestiis in arena pro aliis advocare non debet iii. q. vii.
infamis §. tamen sed de postulando l. i. §. ... senatos. Item si fuit in una causa
advocatus unius partis postea in eadem causa advocatus partis adverse esse non pt
C. de advocatis diversorum iudicum l. i. et hoc fallit in casibus quos ... C. de
postu. l. ultima ad hoc facit d. xc. c. in. legimus ac. c. dyacom. Item ab advocare
removetur qui cum gravi dampno factus est in suo clerico de q. pte ... sibi
... iii. q. vii. §. tamen data in his usibus quosdam qui advocare prohi-
bentur. ... Nam antiquitus dicitur ut postulet immo negatur. ... casus
... muliebria passus ... pene ... actor ... contra ...
bantur iii. q. vii. infamis §. tamen. Nota quod advocatus debet stare dum advo-
C. de postu. ... l. de postu. ... l. quis ... ubi senatores vel etiam ff. l. ultima
§. ... et non ... que ... sunt ... C. de appella. l. ultima
§. ... Item quod si aliquis advocatus amonitus a iudice ne alicui per-
sone sui patrocinium et eam non obtemperavit postea repelli potest ab advocatione in
curia illius iudicis nisi se rationabili causa excusavit iii. q. vii. infamis §. tamen
ubi si quis non amonitus audiens Considerandum vero sit prohibitus advocare

ad tpus an in pretium detraxerit C. de vocat. l. i. ff. de penis ult. Itē nō si ad vo
catus exceptionem dilatoriam post litem ctē. proposuit de rigore iuris debet puniri in
una libra auri. C. de excep. l. si. quis ad vocatus. Itē q aliquis ad vocatus
esse nō debet nisi licentiam habeat licet quis peritus sit in istius C. de curionibus
l. universos et C. tabellionis l. generali et c.

Contra libellum

Cum actore petitionem cognoscendi in iudiciis sepe libellus offeratur quamquam obscure quamquam
incerte unde primo est videndum quid sit libellus et ad quid offeratur. libellus est
petitio actoris scripta continens nomen iudicis actoris et rei et rem que petitur et causam
petendi xx. de libelli oblatione c. i. ii. et iii. libellus offeratur ad hoc ut reus va
leat deliberare utrum velit cedere vel contendere ff. de edendo l. i. et ibi xx. dies
indutie ad deliberandum post libelli oblationem ante ... in q. iii. c. spatium si
gnata offeratur ei libellus libello potius obiac q nō tenetur reus nisi nomen
iudicis actoris et rei et res que petitur in libello contineatur. ibidem ff. de rei vendicatione
l. si in rem ff. de pauperie l. si quadrupes et ibi continetur dies mensis et annus dati li
belli iii. q. iii. c. spatium in actione offeratur. sed hoc intellige in causis civilibus. Itē si
libellus fuit obscurus ei nō debet reus xx. de testi. cum clamor de dila. tr.
ff. de rei vend. l. si in rem ff. de regulis iuris l. xx. ambiguitas. Itē si nō contineat
causam petendi vel actoris nō valet xx. de obl. c. i. ii. et iii. c. de edendo l. ii. ita actio
Itē si libellus generaliter loquitur repelli potest ff. de iurisdic. fisci l. ita fidei heredes
ubi dicitur q generalitas parit obscuritatem ff. de pro. signi. l. ubi c. pertinent. Itē in
actione reali libellus potest reprobari nisi proprium nomen fundi si nomen habeat expri
matur et etiam ad quod pertinet et locus ubi est Itē et si proprium nō habeat
exprimatur ~~exprimatur~~ duo proximi fundi nominentur et ostendantur ff. de cens.
l. forma censuali ff. de rei vend. l. si in rem xx. de testi. licet ex quadam parte
de li. ob. c. iii. C. Si vero petatur servus debet exprimi nomen eius proprium eius
Si autem pannus petatur color exprimatur. Si vero aliquid aliud petatur debet
nomen exprimi utrum equus vel asinus vel bos sed color utrum sit albus vel niger
aut rufus Si vero res aliqua mensurabilis petatur debet exprimi quantitas mensure petitur
Et si petatur cyphus vel aliud vas debet in libello poni forma id est utrum sit
rotundum vel quadratum Si cum sculptura vel sine ff. de rei vend. l. si in rem
ff. de furt. l. si quis uxorem c. si aliena ff. de pecul. l. i. c. Si quis argentum
Itē si agatur nomine alieno cum procuratorem sindicum vel actorem economicum vel
pauperem nisi formetur libellus nomine cuius nō debet ei responderi xx. de fi. instru.
c. inter dilectos xx. de dila. l. C. de episc. et cleri. et auct. sed hoc ff. de
rei vend. l. in rem actio c. Itē si libellus fuit in parte corruptus potest reprobari
et actor nō debet amitti xx. de iudic. c. examinata sed in mense ... mod
superat l. i. Itē libellus potest reprobari nisi penitus intelligi possit quo iure
actor velit agere ff. de edendo l. i. Itē nota q libellus offeratur licet contestatur
nō valebit ii. q. iii. c. spatium in auctore offeratur ei et in quibusdam casibus
in quibus libellus nō offeratur. primus ponitur de sumis ex parte brevissimis
ubi dicitur brevissimas lites et maxime viles ... sine scripto et sine aliqua
sup... pro... cognoscere oportet Secundus casus est cum ... suos
subditos ... ut ... apud ipsos epus tolle ... Tercius in causa alle
gatus ... l. i. extrinsecus in suspecto tutore l. ii. c. nō tamen ... in causis
notorie C. de accusationibus l. ea quam ... in levibus criminibus ff. de accusationibus l. levia
ubi certa fla coram iudice producta et teste flo C. de proba l. ult. C. de testibus

l. ulti. extra. Utrum libellus deperditus [illegible] potest remitti dico quod non quia est de substantia
iudicii ut est libel. contra. Unde remitti non debet ff. de feriis C. ult. iii. q. vi. de accus.
c. xxviii. sed contra ff. de feriis l. i. ff. de off. iudi. de l. de causis. Salo. ille sollempnitates
que sunt in dicte in favorem partium possunt de consensu partium obmitti ut ff. de feriis l. ii.
et in aliis [illegible] illa autem sollempnitates que sunt in tradicione propter [illegible]. non possunt
ff. de feriis c. ult. ut illa que [illegible] utilitate sunt inducte C. de iuramento
calump. l. ii. §. [illegible] ut ille que sunt dispute mediatores ut [illegible] libel. contra et quod sententia
ferret in scriptis. iii. q. iii. §. spacium in auctentica offeratur C. de litis contestatione in auctentica
offeratur et in glo. ult. de feriis et interlocutoriis omnium mediatores l. [illegible]. Contra
si petis a me x. nomine centum [illegible] commutio vel [illegible] contractu. debes dicere
in libello propter hanc causam obligatam alias libellus non valet ut sententia ita potest
ferri iniusta de accusat. in [illegible]. ubi quod sibi debentur et ei [illegible] curare. Contra si peto
a me aliquid post postipulatum non tenor [illegible] libello nisi in eo contineatur
causa stipulationis [illegible] stipulatio non valet nisi causa apponatur ff. de doli [illegible]
[illegible] l. ii. §. [illegible] ff. de condi. sine causa l. quo sine. Contra si causa [illegible] libellus
non valet si actor se non obligat ad talionem [illegible] q. viii. [illegible] iii. q. [illegible] c. ult.
c. ii. Contra si non continet nomine iudicis actoris et rei locum et [illegible] causam vel
quam [illegible] cum [illegible] locum dicere et horam dicere qua fecisti non
valet ii. q. viii. C. [illegible] l. libellorum. Contra si agitur in [illegible] accionis post electionem
confirmatam non valet nisi obligat se ad penam ff. ordinaria ff. de [illegible]. si
[illegible] Contra si denunciationem appeat et tu negas libellus est necessarius et si non
[illegible] in eo quod te karitative [illegible] amonuit non valet iii. q. i. Si peccaverit
ff. de sententia lit. cli. ff. de iudiciis. nomine ff. de testi. in omni nego. Contra si
agatur in [illegible] inquisicionis ut quia ex officio sit [illegible] non datur
libellus Sed capitula super quibus clamor processit danda sunt tibi [illegible] co-
piam defendere te et debes esse [illegible] sit [illegible] Nam in absentia non
non potest ferri sententia nisi procontumacia se absentavit ff. de accusat. [illegible]
ii. c. §. [illegible] ff. de symo. [illegible] Contra si agitur de [illegible] iniuria quam
fecisti debet poni in libello et in quo loco vel membro ut posset [illegible] motum
animi sui vel libellus non valet de penis [illegible] aut facta insti. de iniuriis
§. atrox. Contra Non diliget cum libellum recipis quod tunc protesteris quod illum re-
cipis salvis excepcionibus tibi competentibus de iure tam contra rescriptum quam iudicem
et contra actorem contra libellum iii. q. iii. §. [illegible] ff. de li. obl. c. [illegible] ff. de [illegible]
C. dilecti ii. q. viii. l. libellorum. Si vero non fuisti protestatus tibi nocebit de ces-
sationibus [illegible] olim. xxxi. q. ii. lotharius [illegible]

Contra testes

Quia reus actoris peticioni sepe contradicit ideo ad declaracionem veritatis necessarie sunt
plures testes tamen ad testificandum sepe producuntur plures testes qui vel repelli
possunt ideo nunc contra testes aliquid dicamus primo si testis est domesticus ac-
[illegible] repelli potest C. de testi. l. ii. ff. de accu. [illegible] magonella ff. de testi-
bus. Contra parentes liberi omnesque propinqui familiares liberti et proximi [illegible]
et [illegible] domestici dicuntur dicuntur C. de [illegible] l. [illegible] et l. [illegible]. Contra affi-
nis familiaris et domesticus repellitur iii. q. v. [illegible] ubi dicitur [illegible] non affi-
nis testis admittatur ff. de [illegible] l. [illegible] affini. Contra ubi dicitur mercenarius pro
persona domestica repellitur ff. de penis [illegible] §. furta. Contra consanguineus
domesticus repellitur iii. q. v. consanguineum. xiiii. q. ii. super prudentia. Contra domesticus

Vir et uxor alter pro altero testari non possunt iii. q. iii. § . Item in criminali ubi vite periculum vertitur idoneum contra pugna
et uiris quia loco filie habentur domestici reputantur in insti. de emptione § affinitatis.
Item domesticus est pro filio et filius patri in insti. de testa. § in testibus. Item colo-
ni et scriptici dicuntur domestici. C. de quibus libus. (?) Item si testis sit in famis de-
quibus repelli potest ut puta qui lenocinium fecit ipso iure est in famis qui vero
iudicio publico calumpnie uel preuaricationis uel furti uel vi bonorum raptorum uel in
iniuriarum uel dolo malo seu fraude suo nomine pactus venit condempnatus
pariter fuit uel qui proprio tutele mandati depositi priuatim similiter fuit con-
dempnatus ff. de hiis qui notantur in famia l. i. et inter istas personas ponuntur
ioculator et omnis leuis persona ut qui frequentat tabernas et ludum exercet ale-
atorem et ceterae persone vilis officii ut qui mundat latrinas uel qui radit homines
in parte antiori et potiori in balneis dicitur (?) uel aliquid inho-
nestum de ioculatore dicitur ff. de hiis qui notantur infamia l. i. et in glosa q. i. c. i.
de eo qui frequentat tabernas dicitur . de accu. si constiterit . d. xl. iiii. non oportet et
radente homines quod dicitur quod sunt viles persone et ideo eis non sit credendum ii. q. i.
in testi. l. iii. quod intelligitur . de symo. c. tanta quod id est in ciuitate timendo
in testi. l. iii. Item latro uel raptor est in
simonie heresis et lese maiestatis ut c. licet. eum . Item latro uel raptor est in
famis . de testi. accepte (?) ff. furtis l. nemo de primo dicitur . de iuramentis testi-
tur nobis c. testimonium . de presump. licet ut periurium iuratorem . de iure iu-
quilam vi. q. i. quamquam et c. in fames. Item si muliebris fuit testimonium eius non
valet et repellitur . de accu. in fames repellantur et non optineat si que in initio
repellantur. et que non relinquntur arbitrio iudicis ut c. optineat et ff. de quibus
l. i. Item non quod in famis in causis aliquibus admittitur ut in crimine symonie . de
symonia tanta in crimine lese maiestatis iii. q. ult. c. ult. infra. ii. q. vii. omnes
de symo. licet eum . et in crimine heresis ii. q. vii. omnes. Item non
vi. q. iii. Item . de symo. licet eum . et in crimine heresis ii. q. vii. omnes. Item non
quod conspiratores et capitales inimici in nullo casu ad accusationem uel ad testimonium
admittuntur . de simo. per tuos. Item ubi testis iuratus deponit testimonium eius
non valet . de testi. nuper c. t. Item in criminali ubi . Item de iure iurando in iii. q. ix.
hortamur et hoc intellige nisi (?) aduersa admittitur ut in c. tuos ff.
de feriis l. i. C. de testi. l. instr. insinuatis . Item testis non plene probant nisi de
ito tempore fecerint mentionem . de fide instru. cum Iohannes . circa medium . de proba. in
presentia ff. de edendo l. i. Item si testis est excommunicatus non valet eius testimonium .
de testibus venerabilis . de hereticis excommunicamus in glosa. accedentes . de ordine cog.
cum dilectus in glosa. b. quia ad hoc et vi. q. i. infames et c. illi. Item pater non
potest testificari pro filio et e contrario ut con . patrem iii. q. iii. § . ubi testis idoneus
pro filio et filius patri non est in cod. § . ubi parentes et liberti aduersus se nec
volentes ad testimonium admittendi sunt. Nota tamen quod in tribus casibus pater potest esse
testis filio primum est in testamento filii testantis de castrensi peculio ff. de testa.
l. qui testamento § . i. Secundus casus est ad probandum genus uel etatem . de (?) qui
filii se transmisse. Tercius est ad probandum in causa matrimonii xxxv. q. consan-
guineas . de qui matrimonium accusare possunt vi. . de sen. et re iudi. Item querit
in prefato an contra . fratrem potest testari et dicitur quod sit . de presump. licet ff. de testi.
l. i. Et hoc intellige nisi omnia bona sua habeant in comuni quod tunc intelligitur
ad sua propria et in re propria nullus testis ydoneus reputatur iii. q. ii. § . Item in cri-
minali ubi nullus in re propria et ubi nullus ydoneus testis iii. q. iii. c. i. Item querit
an socius pro socio testimonium ferre possit distinguendum aut socius condempnatus aut

absoluto lucro vel dampno testis seruat arg. non. Nam si secus est non potest si non se
cus potest ff. qui et a quibus manumissi liberi non fiunt l. i. §. i. Sed contra eadem de penitentia distinctione. ferri et fieri sup. de fide
instrumentorum. Item. quarto in omni causa minor xiiii annis non potest esse testis iiii. q. iii. Item minor
xx annis in causa criminali testis esse prohibetur. §. item in criminali ubi etiam testimonium
acceptatur. Nota tamen quod filius pubes potest testimonium ferre de hiis que vidit impubes
d. xxxvii. relatum. Item. seruus factus libertus potest ferre testimonium de hiis que vi
dit in seruitute ff. de v. sig. l. denotem §. instit. Item prohibentur omnes criminosi
siue in crimine conuicti seu non dum in crimine conuincantur in modo contraxit offensam
tur et publica vide de testi. super eo c. i. testium iii. q. vii. §. iuro. Sed quod ... non
puniuntur alii sed quod a testimonio repellitur. Nota quod hoc secundum canones locum in omni
causa potest quam in criminibus exceptis vide de symo. lici. c. i. et contrarias etiam si ubi
dicitur in criminibus exceptis omnes criminosi accipiuntur in testimonium preter quam conspiratores
et capitales inimici et preter illa que non zelo iusticie sed de malignitate
procedunt. Item mulier in ... est ciuili ad testimonium admitti ad non mittitur xxxiii. q. v.
... Item ... et hoc intellige secundum canones et secundum leges vero
mulier ... de v. sig. ... non prohibetur quia patitur testificari. Item in testamento mulier potest
mulier in causa ciuili non prohibetur ... ... esse testis ... de testamentis. testes ubi sed ... neque mulier in aliis casibus
esse testes ... ... in testamento ... ... quia malig. ... c. ... xv.
mulier prohibetur potest prohibere testimonium vide ... ... quia ... c. ... xv.
q. iii. ... quod ... uilia prohibet. Item unus non vide de testi. licet unius z lib.
... c. t. ... xiii. q. iii. §. Item in criminali ubi unus testis. Nota tamen

Nota. ... c. t. ... xiii. q. iii. §. Item in criminali ubi ... testis. Nota tamen
casus in quo uno testio statur unus est si dubitatur utrum ... sit consecrata de
conse. d. iiii. placuit vel alter utrum aliquis sit baptizatus de conse. d. iiii. paru
los et debitum quod nulli nocet illi creditur uno testi. Item videtur quod mona
chus non potest esse testis vide de ... c. ii. ne clerici vel monachi ... xvi.
q. i. monachi ... c. placuit ubi ... dicitur quod monachus fenestram ... c. qui
... non ... penultima ubi dicitur ... fenestra ... quam
audiri contrarium ... vide de testibus ... ubi dicitur quod monachi ... fieri
ac ... testes in causis ... producere absque ... non ... nisi
forte ... admittantur ad ... et ... ita ... ... intellige
quod ... monachi ... etiam ... ... ferre testimonium et hec solucio est
... vide c. t. ... vide de ... et si est ... xviii. q.
ii. super ... Item socius criminis non admittitur ad testimonium vide de confess.
c. i. xv. q. iii. ... iiii. q. iii. §. Item in ciuili ubi dicitur liberi testes contrarium
videtur vide de testi. ... ff. de ... l. ... in crimine ... excepto
in testimonio socius criminis admittitur. ... socius sceleris symo. ... probat.
Item si seruus fuit non ... eius testimonium vide de v. sig. ... iii. q. v. nullus ...
... iiii. q. iii. §. in criminali ubi dicitur omnibus ... et ubi nullus ...
testis. xviii. q. ii. c. i. vide de testi. ... Item si libertus contra patronum testi
ficari non potest et si fecerit redigitur in seruitutem vide de ... non ... de famulis
xii. q. ii. ... qui ... c. qui ... mittitur ... alios
... vii. c. de ... l. ... Item libertus in causa criminali contra patronum
actor vel testis esse non potest quod facit ... litem ... capite ...
est. xii. q. ii. qui ... mittitur. §. in criminali et hoc intellige nisi in
criminalibus exceptis si symonia heresis vel lese maiestatis. Et tunc si frau
dati ... xii. q. ii. Item fraudati ... alterius rei causa ... rogatus
a testi... ... esse non placet C. de testibus l. rogati ubi dicitur rogati ut in

testatus non fuerint vel tabelliones Item in confessione debiti non testium non valet nisi
vocetur c. de testi. l. rogati et iiii. q. ii. §. de his Item infideles contra fideles
non possunt ferre testimonium quod de testi. licet videmus et xxviii. q. i. Item testis non
valet nisi de visu et auditu deponat quod de successoribus ab intestato cum dilectus
Item testis de aliis causis et negotiis testimonium recusare non possunt de aliis que sub
eorum presentia facta sunt iiii q. ii. testes cogenique v. q. iii. relatum xxx. q.
ultima c. ultimo Item testis non valet nisi reddat causam sui dicti quod de testibus
cum in quod de sua et renunciata Oriente hoc intellige si de sua facta
intrigetur Item gener procurator vel economus non possunt esse testes iiii. q. iii. §. Item
Item in summa xv. Item l. vilia mediocrum et xv. Item ne prenum Item obici potest contra
testes quod valet nisi habeat l. aureas in bonis nam alias potest paupertas causa
suspectus ii. q. i. presumimus circa medium ubi dicit quod videndum est an testes in
suspectus ii q. i. presumimus in summa ubi dicitur Item testium fides
opes sunt et iiii. q. iii. Item in summa ubi dicitur de Item testium fides v.
dicitur an locuples an egenus sit ff. de acta l. nonnulli Et intellige non
voluntaria paupertas Item testis non valet si receptus sit in qua causa receptio
nisi actor iuret quod ut ipse nec advocati sui testificata viderunt nec
publicatio sit illico ea nec ea subtraxerint nec per aliquem dolum vel ma-
liciam quantum productionem percipit quod de testibus ultima tertia et in causis c. t.
dignificatione Item si testis receptus fuit post renunciationem vel publicationem super uno
eodem capitulo non valet quod de testi. firmiter ii. q. iii. in fine Cum venisset et c.
intimavit quod de presumptione auditis quod de fi. instru. cum dilectus. Item si testis
loquitur super alia causa quam super ea qua inductus est non valet quod de testibus
quod de offi. del. Cum olim §. c. si non competenti iudice [illegible] et iii. Item si
testis dicat pro illo aliquid qui ante depositionem protestatus fuit se velle aliquid
obicere in personam eius de facili non creditur testi nisi sit tam honesta
persona quod non presumatur dixisse timore causis contra cum obiectis quod de
persona quod non presumatur dixisse timore eius contra cum obiectis quod de
testes variis fuerint et vacillaverint in
testes quarum in glosa circa fi. Item si testis varii fuerint et ... causam vasiti. ut in quod
suo testimonio non valet quod de ca poss. et propter cum causam ... Item quod flo-
deprimus super hiis iii. q. ix. prima iii. q. iii. c. §. Item in summa xv. Item quod flo-
xxxv. q. vi. Idem in pretula Item si testis id dicat in omnibus erit presumptio
contra eos de sub ordinatoe iiii. q. iii. Item si in summa xv. Item si in testibus
ff. de testamentis l. testium Item non valet nisi cognoscat personas litigantium et
nomina dicat quod de testi. licet ex quadam insi. in auten. de testi. §. tallia
vii. Item testis non valet nisi de certo loco tempore et personis contineat iiii. q. ix.
nominum quod de testi. Cum tam que Item si testes gravi fuerint non valet quod de pro-
bationibus licet causa de appellationibus sollicitudine insi. quod de testi. in me. Item si sibi
metuitur §. dicat in aliqua parte sui testium non valet iiii. q. ix. prima xxiii.
q. vii. quando autem quod de appellationibus sollicitudine Item si crimen quod obiciatur testi
tam contingit de qua agitur repellatur a testimonio et compurgetur quod de compar-
c. i. insi. Item si testes non fuerunt recepti sigillatim non valet quod de testibus
vii. lib. quod de electione quia propter de acta inquisitionis §. tertio c. de testibus
l. nullum Item si crimen obiciatur testi et in illo crimen persenat non valet iiii.
q. xv. verecundia [illegible] preceptum quod de testi. testium Item dum aliquis
accipiatur per aliquem [illegible] ipse accusatus non potest ferre testimonium pendente
accusatione ii. q. vii. testes [illegible] quod de accus. denique quod de testibus c. ultimo Item potest
testi. si sit ignotus in auten. de testibus §. Si vero igitur tallia vii. in auten.

de fi. instru. § oportet et § desperes collatio vj. grauamen videtur. ff. de iudicijs cum deputati
Solo. de le. put. de acta. hic aut de testi. Nonum est quod iudex licet interrogare teste
an sit amicus vel inimicus eius contra quem producitur et testis ille tenetur respondere
an sit amicus producentis vel inimicus partis adverse sed non tenetur respondere an sit
timosus ff. de conceptis. c. i. de testibus. cum in. que ff. de actu c. in quesitionis
§. i. et iij. q. iij. §. Item in criminali ubi si testis. Item si amore odio vel timore
aliquo quod inducitur quod non licet vel sententiam speraret tulit testimonium non valet. ff. de testibus
quoties c. t. sicut iiij. q. iij. §. Item in criminali. Item testium. Item testium C. de
testi. l. eos. Item si testis testificet iniuste illius contra quem producitur non est de actu re-
pellatur c. t. cum oportet ff. de testi. l. per litteras ubi dicitur quod testis qui contra
quos accusator de domo sua producit interrogari non placuit hic intellige
in criminalibus causis. In civilibus vero est presumptio contra ipsos de hoc vero supra eius
dixi c. t. C. i. Item si testis in eadem causa fuit iudex vel advocatus non valet.
ij. q. vj. hoc ecclesiasticum consultum nisi et c. statuimus ff. de testa. dilectus. cod. c. cum a
nobis c. t. roma. et iij consilium lugdunense. ff. de testibus l. ult. Item si prius
fuit quis vel executor procuratoris. Item Richardus contra in eadem causa testis
postea esse non potest ff. de testi. quod est consilium lugdunense iij. q. i. cum privatis iij.
q. iij. C. Item in criminali ubi Item testis vero dicatur patroni quique in causa cum pro-
tinus in privatis testiom non dicunt quod in executoribus negotiorum finiendus est ordo quod
de testificari possit quia non in bonis sibi prohibitum. Item si testis non habeat causam
tibi eo contra quem producitur vel suspectus causa alios tunc ulterius repelli potest
ff. de privi. cum. cum dimminuitate ff. de iudicijs C. iij. iiijo cum que Item si quis
in causa criminali semel tulit testimonium contra aliquem et postea in alia causa
velit contra eundem testificari non potest quia eo presumitur inimicus esse ff. de accusat.
inimicus c. t. cum pentela iij. q. iij. ff. de iudicijs ac si clerici v. q. vj. epiphanius.
nium. C. de plat. l. ult. Item si testis voluit corrigere dictum suum non potest nisi
incontinenti hoc faciat antequam a presentia iudicis recessit aut dictis suis intervallum
nallum posuit ff. de testibus cogendis contra ipsi. Item si titubaverit potest repelli
quia titubans presumitur est habendus ff. de causa poss. et proprietatis cum causa
ff. de penis super hijs ff. de libero homine exhibendo l. iij. ergo quis quod titu-
bat in duo quodam ut errat et nichil dicit ff. de regulis iuris l. non debet
C. iij. obscura. Item testis si semel tulerit testimonium si postea in eadem causa et super
eodem capitulo deposuit non valet ff. de testibus. cum causam ij. q. iij. nisi
c. t. venies C. de testibus l. qui semel. et l. ult. Item laycus in causa cri-
minali dum agitur criminaliter contra clericum testis esse non potest ff. de testibus de clericis
ff. de accusat. cum p. marcella. Et intellige nisi in tribus exceptis s. in lese ma-
iestatis symonie et heresi ff. de symo. tanta ij. q. vj. Sacerdotes ecclesiasticis. ebos
xxx. q. iij. Sane Item si testis tantum loquatur de alieno auditu non valet
ff. de electione presumpsimus ff. de testibus. cum litteris veris nisi. et cum tamen ff.
de consanguinitate super illo articulo quo sciat hoc si visu vel auditu si dicit
visu procedat super illo articulo et queratur quo loco vidit utrum in domo vel
extra domum. Si dixit in domo queratur in qua parte domus. Item queratur utrum
illa domus lignea sit vel lapidea. Si dixit lignea queratur utrum in parte
superiori vel inferiori vel in solario solario queratur utrum in principio vel in me-
dio vel in fine materiam fuit confectum. Item queratur que fuerint presentes et utrum
fuerint ibi alij quam hij qui superius nominantur. Item queratur utrum isti contestes

sedebat cum contraxerint vel stabat. Item quibus vestibus fuerant vestiti eo tempore quo contraxe-
runt. Item quare verba et utrum dixit vel mulier contractum prius inchoavit. Item si in ipso
instanti interfuit interrogatio vel cursio sed fuit. Item si animo contrahendi matrimonium
vel joculando fecerunt illud. Item queratur utrum aliquis metus fuit intervenit
vel aliqua coactio in contrahendo vel sponte contraxerint et si semel contractum fuit
illud matrimonium vel pluries. Item queratur quantum tempus elapsum est cum fuit et
quo anno qua parte anni quoto mense qua septimana quo die qua hora diei et utrum
aura fuit serena, nebulosa vel pluviosa. Item queratur qui tunc erant vel tot
loca illius si dixit de tot annis elapsis sit, queratur quomodo sciat et cognoscebat
tunc contrahentes et si modo cognoscat. Item si fuit rogatus ad videndum venire
hoc quod fiat vel quod sponte venit. Item si contractus aliquis precessit verba illa aut
non. Et si ipse sciebat aliquod impedimentum matrimonii ibi esse. Item cuius etatis sit et si
concordavit cum aliis testibus sic dicat. Item si ei aliquid fuit promissum vel datum
ut sic deponat. Item si sperat dampnum habere de illa causa vel lucrum si ille qui
induxit eum in testimonium perdit causam vel lucratur. Item queratur utrum sit inimicus
illius contra quem sit inductus vel amicus eius specialis, qui eum induxit.
Item si sit aliqua causa criminalis inter eum et illum contra quem modo de-
ponit. Si modo dixit quod domini fuit matrimonium contractum utrum in via vel
in ecclesia, si dixit in via queratur in qua et queratur de circumstanciis illius
vie et causa quod sit matrimonium fuit ubi contractum si dixit in domo vel in campo fac-
tum esse queratur cuius fuit tempus queratur cuius sit campus ille vel domus illa
et de consimilibus ponitur sicut dixi superius. Si dixit quod audivit queratur
et de consimilibus. Item queratur in quo loco et qui fuerunt presentes, et si pri-
ore vel a quibus audivit. Item queratur utrum audivit ante motam litem, vel post
et si audierunt cum eo. Item queratur utrum audivit ante motam litem, vel post-
Si dixit de fama publica queratur quid sit fama publica et quibus alia
fama testis habet et utrum illi erant malivoli vel maledici pro-
nidi vel honesti. Item queratur utrum illi a quibus audivit erant amici vel
inimici illius contra quem testificatur. Item utrum erant bone fame vel mule et
utrum erant graves persone vel graviores. Item quotiens audivit semel vel pluries,
de hiis et de omnibus aliis de quibus debet inquiri a testibus, petit ab eis queri
et quod eos interrogetur prout in causa se consideravit cum plura sint negocia
quam vocabula ff. de prescriptis verbis l. natura etc.

Contra quelibet scriptura publica vel privatam

Una inter ceteras litibus causa obtinens depositiones et instrumenta quod etc.
contra instrumenta videamus. Et primo quid sit instrumentum. Instrumentum est scriptura
facta ad sensum seu probationem alicuius rei, dicitur autem instrumentum quod instruens
mentem instrumentorum autem due sunt species alia privata alia publica. Instru-
mentum privatum dicitur quod habet sigillum private persone, si tale instrumentum
in iudicio producitur dicendum est quod non valet habeat enim in scriptione tantum
testium, ad hoc vincatur quod de fide instrumentorum c. in. et intellige nisi contra pro-
ductorem vel scribentem et contra cuius sigillum habet, quod de fide instrumentorum
c. in et in glo. ubi privata instrumenta ff. de legatis in l. ultima C. Instrumentum publicum
dicitur quod publicum habet auctoritatem et species eius sunt plures. Nam publicum instru-
mentum per manum publicam seu collationis in publicam formam redactum est quod de fide instrumentorum
de presumptionibus c. i. de appellationibus c. i. e. t. cum Johannes e. t. Dilectus quod de prescripta ante
sumptionibus c. i. Secunda quod sigillo autentico est sigillatum, quod de fide instrumentorum
scriptura autentica quod de appellationibus c. i. Tercio per illustrium personarum, aut auctoritate

108

plicitatum et autenticum ex. de fi. instru. (con)formam vel ut in c. cum dilecte. C. de iure emphyteu-
tico c. ult. certo quod in iudicio scribitur apud acta publica ex. de verborum signif. quia
fallacia certo quod habet subscriptionem trium testium vel curiam ex. de fi. instru.
scriptura auctentica in textu et in glo. Sexto vero liber censualis de archano publico
productus ex. de prescript. ad audientiam ff. de fi. instru. lege censualis. Assisto sequitur
vide contra corpus scripture et considera si sit ibi scriptura super liminare vel
rasura vel in loco ubi suspecto figure quia contra potest repelli et intelligo si
sunt suspecta omnia fili. licet ex. de fi. instru. inter dilectos ex. de rebus ecclesie
[illegible] vel verbis contra videat si habeat sigillum auctenticum personae et suprascriptorum

Nam si caret non carebit vitio ex. de fi. instru. c. ii. C. l. autem contra vide
si sunt ibi duo testes post tabellionem subscripti quod non valet ex. de fi. instru.
c. ii. ex. de presump. c. i. infra contra vide si sunt ibi persone tabelliones suspecte et dic
quod non valet ex. de presump. et ex. de arbi. cum olim de fi. instru. cum Johannes c. t.
imperator et cum Petrus tabellio c. t. si in scriptura contra vide diligenter quis contra-
quis stipulatus fuit sibi vel alii et vide si agitur vel tenetur cui contraxit
vel alius et qualiter in illis partibus debeatur vide ius tuum c. Si quis alii legem
ultimum inter esse et ferre protocollum t. in instr. contra in utile stipulatum alteri
ubi dicitur alter alii stipulari non potest nisi in casibus sibi nominatis ff. de verborum
obliga. l. stipulatio ista [illegible] et intellige ita de instrumento publico seu autentico si
autem exemplum seu transumptum ostenditur dicat quod non sit fides adhibenda contra
de fide instru. c. i. ubi dicitur si scripturam auctenticam non ad exemplaria vero
facere [illegible] ex. de presump. [illegible] cum olim ex. de ex. ex. cum venerabilis de ordina-
tum de diversis rescriptis lege sanguinis et intellige ubi sunt principalia publica
exemplata contra potest obici quod non privatur causa delendi scilicet commutio seu
deposito vel in via ex. de fi. in. scrutini [illegible] ff. de pleba l. xvi de lito [illegible]

Contra privilegium

Si in iudicio producatur scriptura que privilegium [illegible] vel totum tenorem privilegii
de verbo ad verbum sicut superius dictum est de instrumento contra vide bullam si est signum
vel autenticum persona forma [illegible] est in [illegible] videlicet si est signum
cognoscatur in primo in barba Petri et Pauli [illegible] filo subtili quod ibi figura
Petri vel si karta rasa est in loco suspecto vel talis cognoscatur in forma
stili et qualiter carta in appositione vel de positione bulle et in plicatura fili
vel cordi vel contra istos modos et alios [illegible] determinatur ex. c. licet in glo.
sua vel persona vere loquitur vel pluribus tibi vel si episcopus vocat filius vel alii
patriarcha primas archiepiscopo episcopo cardinali appellatur si ex. de crimine falsi quam
[illegible] forma salus filum membrana littera sigillum hec sex falsi-
tatem dant scripta vel certe pusillum. contra si sigillum sit alterius vero vel contra
de fi. instru. inter dilectos contra vide si sit donatum vel confirmatum Si est con-
firmatum non valet nisi ostendatur principalis concessio [illegible] contra
[illegible] principalis quia principalis deficit ff. de reg. iur. l. cum principalis contra
si principale non tenet nec accessorium ex. de fi. instru. inter dilectos. Secundo quia
qui confirmat non dat ff. de iur. dum iudicium l. et quia tertio si fiat
mencionem de prima scriptura non appareat sed non valet ex. de confirma. utrum
ex. de fi. instru. inter dilectos ex. de ver. sign. ablato. Si vero principalis concessio
apparens vera cum sigillo non vitiato consideretur diligenter utrum
concordes potest concordia non et signa et privilegia ut non transcat
in rem iudicatam de sen. et re iu. cum inter vos ff. de postula. l. i. non est de qua

215

109

a quibus appellari l. i. qui certare ff. q. vi. vel clam l. ... ex i. ... vide si scripta
vel privilegium sit concessum ... ... dicitur quod non sit privilegium cum
vel privata conferat ... ... ablate et ... privilegio ... ... q. i.
... ... dic ... quasi lege ... ... si ... ius quod ... debet ...
debet impetrari ... ius ... que ... de consuetudine cum ... aut de
... testatoris l. si ... ... si datum est ius quod vindicat ille
... datum est qui lesio ... si enormis est non tenet ...
quod ... ... q. iii. ... actiones
... q. i. ... et ... ... q. ii. non dampnosa
... et intellige ... ... vel canone ... que ... est ...
... ... et intellige si ... privilegium ... impetratore ...
... ... ad lege vel ... ... inde ... ...
... ... sunt impetrat ... ... non valet ... medio

[illegible]

do. l. i. ... qui in ... ff. de ... l. ... diebus nisi

z l. qui heredi § penultimo ff. locati conducti ff. § Nota differentiam inter donacionem sub
condicione et donacionem sub modo / donatio cum sub condicione est do tibi equum
si hoc anno consul erit eris et hec donatio non tenet nisi ab eventu condicionis
sive condicione impleta ff. de condicionibus et de modo l. qui heredi hoc vult §
ulti. c. t. l. sub condicione / donatio sub modo est do tibi mansum ut me pa-
scas quamdiu vixero donatio sub modo statim tenet et non revocatur quam-
diu modus fuerit. Modus vero non servato potest revocari C. de donacionibus que
sub modo l. i. et ii. extra de condicionibus appositis verbo nisi et in glossa ubi tamen
bene patet ut extra de condicionibus appositis et dicto verbo nisi et in glossa
ubi et dicti condempnacione / Nota etiam quod nisi dicitur in condempnacione fuerit dicto potest
revocari C. de condicione ob causam datorum l. dictam legem c. t. ea lege et l. fi.
C. de revocatione donationis l. i. / Nota viii casus in quibus donatio facta
revocari potest / Primus si sub condicione vel sub modo facta fuerit et condicio de-
ficiat vel modus extra de condicionibus appositis verbo de hoc satis dictum est supra.
Secundus potest turpe pactum in condicione appositum extra de symonia de regularibus
et transeuntibus / Tercius potest propter enormitatem xviii. q. ii. si quis irascitur.
Quartus potest propter separationem parationem liberorum xvii. q. iiii. quicumque / Quintus propter
donatorem fraude xx. q. iii. constituit. Sextus potest donatio inpersonalem extra
de testamentis filius vel filii f. Septimus potest causa defectum extra de renunciatione
contrahendi / Octavus potest dotem in necessitate xiii. q. ii. si quos de suis
Item Nota quod [illegible] casus in quibus donatio facta liberto vel etiam alii de rigore iuris
ad donorum revocari potest. Primus si donatarius in donatorem in pias manus
iniecerit / Secundus [illegible] ei fecit / Tercius si grave rerum suarum
dispendium ei intulerit / Quartus [illegible] potest in [illegible]
Quartus si vite periculum prestiterit hoc in [illegible] extra de donacionibus potest in-
gratitudine / Quintus si condicionem appositam vel modum non servavit hoc b. casus
hoc transeat extra C. de revocandis donationibus l. [illegible] Item si donatio facta a me
si post ad secundas nuptias transeat extra tribus casibus potest revocari primo
si filius eius vir in sacratus est Secundus si [illegible] in causa [illegible]
Tercius si necesse substanciam ipsius mollitus est [illegible] C. de revocandis do-
nationibus l. [illegible] quo [illegible] et in auctentico de nuptiis § [illegible] et intellige [illegible] her-
ditario [illegible] considerat facto loco persona in institutione [illegible]
[illegible] ubi [illegible] in [illegible]
vel [illegible] Item inde si privilegium [illegible] fuerit concessum ob causam [illegible]
sub sit vel non vel [illegible] causa fuit finalis i q. i. [illegible] i. q. vii. [illegible]
medio xx. q. i. ordinaciones xxv. q. [illegible] xxxv. q. i. et ii. Item inde si causa
fuit in [illegible] xxx. q. ii. due sunt C. de [illegible] l. [illegible] ff. de [illegible]
[illegible] l. ii. C. in f. de donacionibus l. ii. [illegible] in ff. de iure de [illegible]
tio l. ad [illegible] Item inde si renunciavit privilegio [illegible] vel facto et dicat
quod non [illegible] extra [illegible] tamen [illegible] extra de [illegible] si de [illegible] c. t. [illegible]
extra de hiis que fiunt [illegible] capituli [illegible] C. de pactis l. si quis
in [illegible] Item inde si abusus privilegio et [illegible] quod non [illegible] de [illegible]
[illegible] extra de regularibus / extra de privilegiis [illegible] c. t. ut privilegia extra de [illegible]
[illegible] extra de regularibus [illegible] xi. q. iii. privilegium xxv. q. ii. [illegible] in fi. et t.
de renunciatione ff. de legatis ii. l. [illegible] Item [illegible] diligenter si potest

ppt' delictum fecit sit indignus ex. de privilegiis tuam ex. de ele. cessibus platas
inter dilectos ex. de electo postulato instituere illud de translatorib. lic. de. l. xx
in. ubi ista bene. q. in tua ad si. xxv. q. ii. ita nos et q. ult. ff. de ritu
nuptiarum l. filio C. ubi senatores l. ii. Item mde si neglexit uti privilegio
p xxx ut xl. annos perdit Quis privilegiu ex. de privilegiis si de terra et
in glo. ubi si. pz c. t. accedentib. Item mde si fecit contra privilegiu ppt' quem tam
sit illud ex. de privilegiis fe si de terra. c. t. accedentib. ff. de legatis ii. l. ad
pr. q. libertatis Item sicut privilegium contra suo privilegio si tunc est penitus
q. dicta ut h. in h.o fecit comissa meritis de primo xxv. q. ii. c. l. zc. preterea q. si
ergo si contra de appellationibus oblat nisi ex. de rescriptis ceterum c. c. ex parte l. z ii. coter
nore ex. de rescriptionib. venies z ex. de rescript. c. l. in glo. cita pri C. de codicillis
l. l. z l. omnes q. penult. ff. de legatis ii l. si quis Item si considera si ille qui co
sidirat possit ad iure sunt legit. de testamentis ff. de ad ineundis legib. per
totum vel non pctat ut legit. de donacio C. de donationib. que sub modo l.
pfita Item mde si utroque sit generale vel utroque speciale vel unum generale z aliud
spale ff. de legatis iii. l. uxorem q. fclassime z l. finis ut·launos q. ult. q.
spa ff. de legatis. iii. l. uxorem q. — sunt coma. c. c. pastoralis et ex parte in.
spa de regat generali ex. de rescript. sint tiona. c. c. — ff. de reglis iuris ptotum
ex. de offo legati studiusi xxv. q. ii. ingalliaris ff. de reglis iuris ptotum
Item mde si privilegium sit alicui dampnosu et dic in no bz ex. de decimis
suggestum in textu z in glo c. c. dilecta fili ex. de rub. si q. q. pnonale xx
b. q. ii. q. ult. No. v. casus inquib. per dure perdit. privilegiu Ubi Si fa
to contra si neglige p. ad usum delict. dimmiud perit lyus contessa po
testas Item privilegiu vel rep. no bz. inq.o cotinet q. aliquis a muneribz
cuilz cuilz sit immunis Item dicas de qualib. scriptura publica C. de tureenibz
l. batuatf. c. c. l. xx.o z l. curialis et l. omnes qui curiali C. de canone
sint tum l. ii. Item privilegiu inpetratu in tanta vitate lite pendete sup
religiosa no bz. ex. de testibus h.o t[...]. de privilegiis sudum ex. in lite
pendente l. l. z ult. xxii. q. l. c. penult. et ult. C. ut lite pendete l. l. C. t.
ut huius me xxpcediam de reprobatione autenticam scr. satis Item ex. de proba
tio de privilegiis ex. c. c. ex parte ii. post. de sima z re. unde in monasterii
c. t. s[..] certa ex. de fi. instru. inter dilectos ibi replicat. carta in dico figa
cancelles ex appositu sigilli z ex. de falsariis lic. v. c. quem c. t. ad falsa
[..] [..]s riox et de xxxx in inccoriam d. l. xxxii. ptotum d. xxii. bone q.z
d. t. optarum xxv. q. l. z q. ii. fere ptotum ibi remanis ad replicanda scripta
instrumenta et eo huius sufficiant zc. Sequitur.

Contra testamentum et ultimas voluntates

a Defidem faciendum testamentum mirum valeas et quidem sepe producitur Ideo cir
testamentum aliud videamus Et primo quid sit testamentum Testamentum
est voluntatis sollempnis contestacio de eo quod quis de reb. suis post morte
suam fieri velit xiii. q. ii. placuit q. Sz a.d Ordo videndum est in testamentum
ff. de testamentum fiere prius l. si queramus ubi dr Si queramus an valet
testamentum inprimis cum aduerte debemus quis fecit testamentum deinde z
quis testamenta faciendi requiramus et cet. h.m reglas iuris civil testatus sic
demus testium infra Item in testamentis ordinandis z q. no q. in testamentis z nos

in codicillis et q. dicitur de donacione facta causa mortis. ibi que mancio vacas an si ultim.
testamentum unum si non est ultimum non valet quod de codic. nisi cum mancio ff. de legat.
l. i. si in c. dicitur vacas si illa ultima voluntas mutata fuit per alterum
voluntatem posteriorem et dic quod prima non valet com. q. in ulti quod de codic. nisi ad
mancio in insti. quibus modis testamenta infirmantur quod inde medium [illegible] in insti.
rupto et irrito testamento l. cum in s. dicitur testamentum non valet nisi heres ibi fuit
institutus ff. de his qui in testamento infirmantur q. quod te ibi est dicitur si testa-
tor fuit furiosus vel quod inceteri positus eius te[stament]um non valet C. qui te-
stamentum facere possunt l. furiosum in insti. quibus non permissum facere te[sta]mentum
q. furiosi quod de succes. ab intestato vel [illegible] dicitur impubes testamentum facere
non potest C. qui test. facere possunt l. l. ff. et t. intestato qui mas masculus xiiij. an-
nos non compleuit femina xij. ff. de testamentis l. aqua etate et l. filius dicitur
si surdus vel mutus fuit testamentum facere non potest C. qui testamentum facere
possunt l. discretis in insti. quibus non permissum facere testamentum q. dicitur surdus
et intelligitur si fuit auditu si vero aures potest [illegible] in dicta
l. discretis et in i filius familias test. facere non potest etc. de volun. [illegible] patris
C. qui testionem facere possunt l. sim. l. prebt. C. intestat nisi in castrensi pe-
culio vel quasi castrensi. C. de offic. testamento l. penult. h. de aliis dicitur ille cui bonis
interdictum est testamentum facere non potest in de testamentis q. testes ubi sed
neque mulier in insti. quibus non est permissum facere testionem q. dicitur prodigius dicitur
in famis obtinerem [illegible] ut ob[illegible] test. facere non potest in q. in q.
ca ubi obtinens famosum quod de hereticis quod cammus e. t. si adversus n [illegible] i. t.
vergens dicitur si aliquis [illegible] captivus apud hostes faciat testamentum non valet
quoniam [illegible] nisi [illegible] non est permissum facere test. q. ult. dicitur si pre[ter]iecit
filium in testamento non [illegible] testamentum ff. de postuma l. i. ff. de in iusto rup-
to et irrito testamento l. non et si [illegible] condicione dicitur si exheredavit [illegible]
[illegible] et [illegible] ad [illegible] vel [illegible] testamentum [illegible] de
postumis l. non [illegible] si [illegible] vel [illegible] alius vel alia vel ali-
quis de linea ascendenti [illegible] vel petit aliquem de linea descendenti
vel filius [illegible] aliquem de linea ascendenti C. de in [illegible] vel amine
et in isti. de exheredacione liberorum in [illegible] causis [illegible] exheredacionem [illegible] in [illegible]
que [illegible] in auctentica ut de appellacione [illegible] q. [illegible]
et [illegible] quia valis [illegible] ubi [illegible] tue [illegible] vij. in
quibus [illegible] pro exheredacionem [illegible] heres in ca[illegible] dicitur considera in
testamentum sit rasum vel cancellatum in loco suspecto seu viciatum ut in
aliqua sui parte abolitum [illegible] quod si fuit non valebit quod [illegible] fal. [illegible]
quod de fi. institu. [illegible] dilectos quod de religiosis domi cum venerabilis C. de testa. l. sim.
Nota quod mulier in testamento testis esse non potest in insti. de testamentis q. testes vobis
neque mulier ubi mulier [illegible] in te[sta]mento dicitur non potest dicitur nemo [illegible] i [illegible]
testalis in testamento [illegible] dicitur non esse potest ff. c. t. l. qui testamento q. t. in
in insti. c. t. q. testes dicitur ubi omnes testes sunt liberi testamentum non valet
C. c. t. l. [illegible] consultissima in l. sat. q. sed cum aliquis dicitur si omnes
testes fuerunt [illegible] testamentum in i [illegible] c. t. q. i. et q. testes [illegible] neque mulier ff.
c. t. l. qui testamentum q. i. et in q. in q. dicitur in [illegible] ubi liberi testes
dicitur nisi in [illegible] testamenti subscripserunt et non in medio vel in aliq[ua] [illegible] parte
sui eodem vno [illegible] die tempore et loco non valebit ff. c. t. l. heredes C. c. t. l. hoc

consultissima in instit. e. t. § sed cum paulatim et non diuus palio subscribit si
omnes scribere sciat ff. et l. pe. vlt. in testamento rustici C. e. t. l. vltra et si
hac consultissima Iuxta subscriptionem debet contineri cuius et cuius testamentum
ff. e. t. l. penult. et l. ad testamentum § si quis contra non valet nisi ex duo
bus ex testibus et coram consolatore consignauit C. e. t. hac consultissima et le. summi
et l. si non speciali ff. e. t. l. penult. et ad testamentum § i. et in instit. e. t. §
sum ad penult. et ad testamentum cum eo contra. No. quod omnia que dicta sunt
secundum leges sunt ibi necessaria
debent esse in testamento sollempni contra scripto facto et secundum leges sunt ibi necessaria
Et similiter in testamento nuncupatiuo quod sit sine scripto nisi cum pater testatur inter
liberos vel nepotes tunc non est necesse quod tanta sollempnitas adhibeatur C.
e. t. l. hac consultissima § ex imperfecto. Sed sufficit quod probatur ad minus per duos
testes C. familie ercisc. l. vlt. et nisi cum miles testatur quod potest fieri coram duobus
testibus ff. de testamento militis diuus contra. vllus potest concedere testamentum quod seculo
renunciauit et aliquam religionem intrauit Et si testamentum facit non valebit.
xix. q. vlt. quia in quo diebus et ante eciam de monachis § illud coll. i.
si filios habens monasterium ingrediatur nullo condito testamento permitte ei de
mobilia bona sua xix. q. vlt. si qua mulier. contra. si quis ista dixerit ego co
mitto vltima voluntate mea vel vltimam meam voluntatem sive dispositionem
Johannis et eiusdem in scriptis tunc que ipse voluit Si postea propter Jo. testium fuit
fuit non valet secundum leges digest. de legatis. ius l. captatorie ff. de legatis. ij. l.
Secus tamen est de benignitate canonica extra de testamentis cum tibi. vbi dicitur in
q. dicimus quod qui postrema voluntate in alterius dispositione committi non videtur.
de eo in testamento. Non si tibi quid in testamento legatum fuit tunc ne te
stamentum impugnes quia legato priuaberis C. de codicillis le. vlt. § modi
cuius nemo debet habere subsidium ab eo quod impugnacionem extra de constitucionibus
cum olim vbi dicitur quod abbas non consequi beneficium compositione quam illa pri
impugnauit et extra de testibus prudenciam et hec causa breuitatis sufficiat etc.

Cont. (?) propter positiones

Positiones sunt inuente vt releuentur partes ob onere probandi pristinum parentes
quod quando statim est et onerosum facilius enim fuit confessiones quod produc
tores testium Cum testes producuntur et lecta breui in venient et cum labore
et ad opponere producatur in. q. in. § contra. in canonibus vbi veteris No. quod ad bona
tis rei instruitur quia seo modo aliunde iudicatur actus reuoce. Item
positiones in lre. mas quamuis est si positio fuit negatiua quia negatiue probari
non potest et qui ponit neutrum hec probare quod ponit ff. de proba. l. ij. C. eod. l. ac
tor. § q. vlt. accusatus et t. actor. et istud verum est generaliter causatur
tamen recipiunt Si fuit causa super tali facto quod aliter quam propositionem negatiuam
probari non potest extra de confess. statuimus quod est t. lugdunen. vbi dicitur statuimus
vt positiones negatiuas que probari non possunt nisi per professionem ad vsum iu
dicis admittam potest si equitate sua dicte te viderit exposcere ad intelli
genciam huius No. quod triplex negatiua scilicet iuris et qualitatis. Negatiua facti
duplex est puram et simplex que non habent determinationem loci vel temporis
vel alterius rei et hec probari non possunt directe vel indirecte vel si aliquis dicat

nichil se esse citatum talis negativa probari non potest extra de electione bone memorie .i. li. q. ble
q. actor quod asseruit Si autem adiciatur tempus vel locus vel aliquid consimile tunc
potest probari in dubio extra de testibus extra tenet et scies Item negativa probatur
cum habet affirmativam in se implicatam ut si dicas ego non sponte renunciavi
quod dicat coactus renunciavi habet habet probari ab eo qui hoc negat extra de re-
nunciatione super hoc Item negativa iuris tenetur ut si probatur ut si negas emanci-
pationem recte factam tunc ipsam probari debes ff. de proba. l. ab ea parte q. tz quod ne-
gat aliquid factum iuste dicat illud iniuste factum [illegible] videtur illud probari Nega-
tiva qualitatis dicitur ut iste non est ydoneus si hic negatur ydoneus qualitas
vel hoc sic non est bonus iste non est diligens iste non est in solvendo hoc
vero et debet probari ab eo qui hoc dicat quia quilibet presumitur ydoneus con-
trarium extra de presump. dudum extra de sent. in ob. c. c. duo ff. de legatis l. cum
quidam et l. cum pater h. rogato. Nota quod omnis negativa q. l. c. [illegible] in-
cludit applicatur negativa pregnans tamen negativa probatur propter inclusionem affirmativam
extra de proba. cum extra de testi. posterior Secundus modus est si positio non rele-
vat pronunciatem vel preiudicet pronunciati talis positio non debet admitti quia non
quis admittitur ad probandum id quod probatum cause sive non prodest [illegible]
extra de [illegible] dilecti filii c. de proba. l. ad [illegible] Tertius modus est si
positio non facit ad causam vel non sit facta super re de qua agitur in libello
super eo quod repellat agentem si facta a parte rei non debet admitti Exemplum agi-
tur rei vendicatione et si actor reus positionem facit super mutuo vel
deposito talis positio est repellenda quia non est facta super re de qua agitur
Nota dicam nunc si [illegible] et tamen in [illegible] fiat positio super re de qua agitur
tamen ea probata non tamen quod iuvet intentionem pronunciatis [illegible] aut in nullo
facit ad negocium de quo agitur // Quartus modus est si positio [illegible]
cum illa positione que facta fuit et negata talis positio non debet admitti
Exemplum dicit actor primo quod [illegible] vendidi [illegible] fundum Reus negat
hoc postea procedit actor ad aliam positionem dicens sit primo quod [illegible]
dus tradidit in fundum predictum talis positio non est admittenda propter
duo primo non relevat pronunciatem quia nuda traditio non transfert dominium
ff. de adquirendo rerum domi. l. traditio ff. de [illegible] l. nuda Secundo talis illa que fuit
negata vel si reus ad istam que coniungata dependet [illegible]
facili [illegible] in [illegible] et [illegible] tunc [illegible] del [illegible] per
[illegible] extra de iur. [illegible] si [illegible] si adversus [illegible] l. ii // Quintus modus
est si fiat positio super articulo de quo super iam quesitum fuit et responsum
fuit sive affirmando sive negando de tali non amplius [illegible] ff. naute
caupones stabularii l. ii. nam [illegible] negavit et modo confiteatur vel
si tunc confessus est et modo negat .i. reatum primum [illegible] in familia [illegible]
decurrit quod duo contraria [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] nau-
ta navigat [illegible] non est audiendus vel in corpore autentico
de hys [illegible] appl. [illegible] // Sextus modus est positio sit
implicata que [illegible] duas positiones fert sub una interrogatione
et alia est vera et altera est falsa Et ita quod qui interrogatur utrumque sic
convincitur negare possit quod [illegible] litem de iure [illegible] que dicit [illegible]

pticlare z fla eius vm̄l z fla ptea sit interrogatiue implicite et p̄r plures
rndere nō possit cum inficiari nō et fateri cessio sit prim Exempla de impli-
cata positione ponamus pono te comedisse hodie in cena si comedisti z cenam
et nō intrasti nō potes rnde secure quia si dicas nō comedisti videris ne-
gas Si dicas comedi in cena fateris dicas quia cenam hodie nō intrasti
Et videtur hic implicari duo contraria vt aut facilius possit reus plura
removeri debet quia sicut reus certum debet dare responsum ita actor debet certam
facere positionem Si vero positio obscura cautelosa vel implicata fuit reus re-
spondere nō teneatur donec clarat et aperta fuit quia sup ex iusta sinta
dari nō potest xi. q. iii. Sunt et d. xxxiii. Iussisse Et nullus debet firmitatem sine
terminetur cum circumspectione verborum xxx. q. iii. vnus quisque z xxxii. q. v.
quisque arte z ext. de iuram. cauere. Et nullus expediens est in sermone in tanto
vt iusticia obruatur ff. de iureiur. qui iurasse ita si. dicat go. Iudex
actori vel faciat in duas positiones vel te ad istam implicitam nō ad inte-
tam Et potuit in fieri due positiones sit. puto te comedisse hodie ad istud pt
reus rndere certe ptea procedat actor ad istam z dicat sic pono hodie in
trasse cenam ad istam rndere pt nō intrui aliud exemplum pono quod possides
cenam beati viti pertinentem ad monasterium sancti petri hic implicantur duo videlicet
quod reus possideat cenam sancti viti et quod cena pertineat ad vestram sancti petri Et de-
bet fieri in due positiones sicut supius dixi Nota quod in causa civili debet
reus potest rndere sm credulitatem quia in talibus casibus presumitur ignoran-
tia quod z sm credulitatem Sed in causa spirituali debet potest rndere certa
scientia quia in talibus casibus iuratur de veritate dicenda vt de confessis statuimus
quod c. lugdunum. in glo vbi certe in causa civili. Nota quod confessiones de-
bent omnibus naturalibus convenire verbi si aliquis filium meum esse dico ita tenetur
est confessio si etas patiatur quod possit esse filius meus aliter nō vz confessio
ff. de interrogationibus actionibus et confessis Item si aliquis in pudendis vel in locis
genitalibus fateatur se adulterium commisisse talis confessio nō vz quia natura eo
nō patitur obligari ptea si formidine tormentorum confiteor aliquid contra me
tal confessio michi nō preiudicat nisi ptea me a tormento liberato in eadem confessione
perstitam ff. de quo. l. i. q. si quis vult Item quod nusquam positiones fieri possit
et debeat. Vnde quocumque renunciatum fuit post testibus probationibus z instrumentis
et hec renunciatio appellatur esse conclusio z hec de positionibus eo verbo sufficiant pariter

Quid sententia sit et quo feratur.

Sententia z iudicialis diffinitio que controversie finem imponit pronunciationem iudic-
condempnationem continens ff. de re iu. z ex. indi. l. i. Iudex in prolatione sententie
debet considerare petitionem actoris z eius allegationes demum responsiones z quicquid
in causa petitum vel allegatum fuit sub epilogo i. brevilequio proferat
et eius eius probationes dicat vt et auditis confessionibus et allegationibus utriusque partis
et etiam atestationibus instrumentis et omnibus ab actore et reo productis diligenter inve-
stigatis et intellectis habito meliorum consilio tandem condempnando vel absolvendo
vel aliter proferat prout viderit expedire proferens quod sacris canonibus sine legibus
vel approbatis consuetudinibus conveniat hec omnia in tenore ipsius proferanda
sit xi. q. iii. summo opere de q. quod nunc in ipsis. eo rei sinande cum venisset Secht.

222.

[U]ti sine ordine iudiciali proferatur. quare aliqui ipso iure sint nulle alie per resti-
tutionem in integrum alie per appellationem in restitutionem alie per supplicationem retractantur
de quo habetur sententiae aliquando veniunt. Et primo contra illos qui sunt ipso iure nulle.
Sententia venalis ipso iure nulla est et de eo non oportet quod appelletur. abiuso in q. vi.
c. diffinitiva ver. vendes … de vita et hone. cle. cum ab omni c. quod prohibere non
non est necesse l. venales. Item sententia lata die dominico vel alio tempore ob deum vel
favore hominum feriato ipso iure non valet ut de feriis c. ulti. ff. de feriis l. ulti.
ubi dicitur quod passum esse consentientibus partibus abitus non teneat nec sententia
que die huiusmodi fuit promulgata. ff. de feriis l. si feriatis. Item si tempore messium
vel vindemiarum compellatur quis ad litigandum preter casus … tamen sunt posita si sententia
lata fuit nulla erit ut de feriis c. ulti. de feriis ff. l. i. et ff. l. si feriatis. Item
sententia ipso iure non valet si lata fuit contra absentem non contumacem in c. de …
caveant C. de preci. l. quia absente. Et hoc intellige quando absens est ex causa
necessaria ut in prallegatis iuribus. Si vero absens est iusta probabili causa
valet sententia sed per appellacionem rescinditur. ff. de in integrum restitu. l. ulti. // Ad eviden-
ciam horum nota quod quinque sunt genera absenciarum. Una est absencia probabilis
et necessaria ut in milicia. Secunda est probabilis tantum ut in studio. Tercia
necessaria tantum ut in … relegato. Quarta est voluntaria ut in viatore. Quinta
est contumacia. Hec quinque genera absenciarum habes ff. de in integrum restitu. l.
ulti. In primo genere probabili et necessario si fuit legitime defensus et lata fuit sententia
contra ipsum restituitur ad appellandum ut in dicta l. ulti. Si vero non legitime defen-
sus fuit vel nullo modo defensus restituitur ad beneficium i. ad totam causam
C. de preci. l. quia absente ff. de audit. l. prior insit. // In secundo scilicet probabili
tantum si legitime fuit defensus nichilominus auditur ff. quibus ex causis maior l. nunc
ff. quando appellandum sit l. i. § ulti. Si vero non legitime defensus fuit vel nullo modo
defensus ad appellandum tamen auditur sed ipso iure per restitutionem C. quo modo
et quando iudex l. ii. in totum restituitur et in dicta l. ulti. In 3° necessaria tantum causa
cognita subvenitur ut si presentem relinquere non potuit vel relegatus sed mortuus
est ff. ex quibus causis maior l. est et si § i. et in fi. In quarta vero voluntarie
absens non debet restitui quia legitur primam ff. de re iudicata l. de uno quoque
sed de contumacia si est ficte contumax auditur appellans ff. de iudiciis insit. Si
vero contumax fuit non auditur in autentica de iudiciis § audiat. Nisi eve-
niat iudice sedente pro tribunali ff. de in integrum restitucione l. penulti. Verum
contumax dicitur qui aperte dicit se non venturum ad quem sufficiat una citatio ff.
ex quibus causis poss. 3 crat l. fulcinius insit. Fictus vero dicitur qui non venit et
dicat se venire vel nichil dicat non venit tamen qui tribus vicibus citari debet
vel peremptorie semel ff. re iudicata l. contumacia // Contumax Si autem non venit
sufficit si mutatur ad domum eius ut de dolo et contumacia cum quis etc. venit
insit in q. … videlicet § si adversus absentem et in glo. … Nota tamen ad … Item
sententia non valet ipso iure nisi contineat absolucionem vel condempnacionem vel similia
in q. vi. c. diffinitiva ut de ratihabitionibus illa ut de verborum significatione in … C. de
sentencijs et interlocutorijs omnium iudicum l. presens. Et ista intelligo verba … vita
appellatoris ubi non est necesse quod iudex expresse … vel condempnat. Sed
condempnat tamen continet vel insinuet sententiam priorem iudicium ut appl. … ut debitum

C. de app. l. eos infra. Item sententia ipso iure nulla est nisi iudex illa secundo tulerit
iii. q. iii. c. spacium. v. prebuit in autentica ut ab illustribus c. qui eos
et c. sanximus C. de sentenciis ex periculo recitandis l. i. Item nisi sententia lata fuit
nulla erit ii. q. i. c. in primis infra et c. legum infra. v. de sententia que sine scriptis
lata fuit ut supra nomine habet inicium ff. de re iud. cum contra. Item istud fal-
lit in casibus secundum hos C. de sentenciis ex periculo recitandis l. brevissimos v. bre-
vissimos lites et maxime vilium personarum sine scriptis et sine periculo
sententiam cognoscere oportet. Secundus casus est qui levibus criminibus sententia sine scriptis
fertur ff. de accusationibus l. levia. Tercius casus est in causa minoris v. sine
scriptis potest ferri sententia ut ff. de testibus. Albertus tamen dominus quidam dicunt quod sententia
potest ferri sine scriptis in omni casu de consensu litigancium et allegant per hoc ff. de re iud.
l. si convenit ff. de re scriptis ferre l. i. Verum hoc dubium sit disputacioni relinquo.
Item tunc inter subditos suos quo scilicet non est necesse quod sententia feratur in scriptis xi.
q. i. si quis cum clerico et c. continencia litem et ex c. volumus et intellige nisi
causa sit criminalis nam in causa criminali in scriptis semper ferenda est sententia xi.
q. i. si quis cum clerico. Item sententia nulla est si scripta sit et tradita litigatoribus
non tamen audita recitatio C. de sentenciis ex periculo recitandis l. i. Item nulla est
sententia si [illegible] sed palam eam recitavit ut ff. de consuetudine adminus
audiam C. de sentenciis ex periculo recitandis l. ult. ff. de arbitr. l. diem impri-
et l. non distinguemus §. quod si hoc non. Item si pupillus vel minor xxv.
annorum in iudicium sine tutore vel curatoris auctoritate fuerit sententia contra eos
lata ipso iure nulla est C. qui legitimam personam standi in iudiciis
non habent l. i. et ii. C. si adversus rem iudicatam l. cum et minores C. de preciis
l. non eo minus. Et hoc intellige nisi in casibus specialibus puta minori quia
pupillus vel minor possit [illegible] ut ff. de restitutione [illegible] parte. Si vero in iu-
dicio sine tutore vel curatore fuerit sententia potest lata C. de preciis l. non eo
minus. Item sententia ipso iure nulla est si a non suo iudice prolata est ut ff. de iu-
risdictione [illegible] C. at si clerici ii. q. i. in primis C. si a
non competenti iudice l. ult. Item si sententia [illegible] ii. q. i. si [illegible] tu-
lerit ipso iure nulla est iii. q. vi. c. i. § ita ut ff. de [illegible] ff. de iu-
diciis C. cum pridem §. non autem. Item sententia nulla ipso iure si privilegium sit lata
iii. q. vii. c. i. § ita xxxiii. q. v. [illegible] ff. de regulis iuris l. ii. Non quod
utrumque in [illegible] autem est [illegible] probato ut ff. de arbitr.
dilecti filii autem una [illegible] impetrata ii. q. vi. [illegible] Item si sententia
heretico iudice vel alio [illegible] sicut lata non est ut de hereticis excommunicamus
c. ardentes xxiv. q. i. audivimus. Et intellige si contra [illegible] sit lata. Item
[illegible] cause et iudicis nulla est sententia puta iudicis [illegible] quod non
potest cognoscere de causa status hoc est ingenuitatis vel servitutis [illegible]
vult duos [illegible] C. de [illegible] l. ii. Item iudex pedaneus de ca-
pitali cognoscere non potest [illegible] de restitutione in integrum c. [illegible] nisi in sin-
gulo [illegible] ubi [illegible] criminalis et capitalis ff. de arbitr. l. non distinguemus
§. [illegible] et c. [illegible] nulla est sententia si iudex secularis super causa
iudicavit ut de fo. compe. c. [illegible] et c. [illegible] et in autentica ut clerici apud
proprios episcopos conveniantur § si vero [illegible] Item sententia lata [illegible] diffinitiva

per appellationem non suspensa ipsa quoque nulla est ii q. vi c. diffinitiva et C. de sententiis et interlo-
cutoriis omnium iudicum l. post sententiam C. quando provocare non est necesse l. i. Accipimus
quendam casus alia ratione quas require ff. de sententia et re iudicata inter in-
strumentum et ff. de restitutione in integrum cum socius et C. similem re simili non
posse cum summa in glo. ubi et ubi iudicatum negatur et ff. que sententie sine
appellatione rescinduntur l. i. et circa interlocutoriam que non transit in rem iudicatam
ff. de sententia et re iudicata l. et c. t. tenor e. t. consuetudinem. Quarto sententia quoque
nulla est ratione loci quando est ut puta in lupanari vel in taberna vel in alio
loco minus honesto ff. de appellationibus qua fronte C. de sententiis et interlocutoriis omnium iu-
dicum l. cum sententiam ff. de regulis iuris l. ea omnia quecunque. Quinto ratione ordinis
non servati nulla est sententia ut puta quando debent condempnare procuratorem et
condempnant dominum litis C. de sententiis Sepe de sententia et re iudicata qua lite autem de procuratore si
ita ducta est ab initio per procuratorem sententiam vel actorem sententia in persona eius
est concipienda et non in persona domini sed c. ff. de testibus olim cum C. de sententiis et
interlocutoriis omnium in i. l. i. ff. de electione querelam Si vero dominus esse in propria persona lite
garit [illegible] in causa illa procurator dedit formanda est sententia in persona
domini et non procuratoris ut ff. de negotiis gestis libro C. i. ff. de [illegible] [illegible]
tamen sed in persona utriusque condempnationem dictari prout non in [illegible] C. querela C.
de procuratoribus vel nisi est [illegible] aut persona domini est dicenda C. de in ius voc.
l. si dominus iudicium l. i. Nota quod in tribus condempnandus est dominus non procurator C.
de in ius vocando l. ult. [illegible] condempnandus sit procurator et quando dominus litis [illegible] C.
de procuratoribus l. [illegible] nisi est C. de in ius vocando l. ult. ff. de plus petitis licet tamen
ff. de [illegible] instrumento [illegible] ff. de electione querela. Sexto nulla est sententia propter
iudiciarium ordinem ordine non servato ii q. vi diffi. ff. ut lite non contestata c. i.
Septimo sententia nulla est si [illegible] iudicii obmittatur [illegible] est ut
libellus datur in q. in c. spatium in auctentica ibi signata affertur ei libellus
ff. de libelli oblatione c. i. [illegible] est lite contestata ff. de electione dudum ii ff. de
lite c. unico C. c. t. l. una ut de sequenti vel de [illegible] in talis spa-
libus et in canones ff. de electione dudum ii C. de iure [illegible] l. ii. § si qua
[illegible] ut depositiones testium conscribantur ff. de [illegible] quando tunc [illegible] in
[illegible] testium depositiones C. de sententiis et interlocutoriis omnium iudicum l. pro-
latam [illegible] ut publicatur ut in l. prolata Octavus ut sententia feratur [illegible]
~~dien sedente pro tribunali C.~~ in sexto [illegible] q. i. [illegible] legum Septimo
ut sententia feratur [illegible] sedente pro tribunali C. de assessoribus l. ii. C. de sententiis
ex periculo recitandis l. i. et ii. Nono nulla est sententia si contra [illegible] scriptum
vel constitutionem si lata ii q. vi c. diffinitiva ff. de sententia et re iudicata c. i. c. t.
[illegible] c. t. [illegible] Decimo nulla est sententia nisi [illegible] lis fuit contestata
ff. ut lite non contestata ff. de lite c. unico ff. ut lite pendente [illegible] ii ff.
de causa possessionis et proprietatis c. i. [illegible] intellige nisi in [illegible] casibus [illegible]
ubi lite non contestata sed sententia // Primus est si agatur de electione prelati alicuius
confirmanda vel cassanda // 2us si agatur de unione [illegible] et [illegible] con-
venit maliciose absentatur ut est [illegible] // 3us si agatur de [illegible]
modo inquisitionis hoc [illegible] ff. de lite non contestata [illegible]
et ff. de [illegible] et [illegible] // 4us ubi aliqui iudices [illegible] procedit

ff. de inre inmora ad instan / Tertius est actor potuam absente reo parte et
petiti ff. de dolo et contumacia con b. q. Ubi causa iure spalis est et agit^r sine
spali in comodo alicuius ff. de cer. commina[illegible]s inuos ubi dr quod absolui pt
pt [illegible]morte qui[illegible]iam agit si moriat^r. ea no pacta c. xxx. bi. q. bi. qui
[illegible] recedunt [illegible] nulla [illegible] sina si lite no ct. testes recepti fuerunt ff. ut lite
no ct. [illegible]totum quod intellige nisi in xvi. casibus q[illegible]mus est cum timet^r
[illegible] testium et quia senes ul infir[illegible] // Tercius cum timet^r de absen
tia diuturna // 3^m si cognoscat^r de electione alicuius platorum [illegible] ul cas
sanda // Tertius si agat^r de pirtionis carnali et de qui conueniunt mali
tiose se malitiose absentat ul est contumax // Tertius agat^r in rescripto in q[illegible]
tione alicuius hos ut cas[illegible] ff. ut lite no ct. cum sequitur. Quartus ad
recipint^r testes ad memoriam perpetuam conservandam ff. de [illegible] [illegible]
c. t. Albertus // Septimus est coram iudice appellationis quia ibi [illegible] [illegible]
testes lite cont. coram cont. ff. de [illegible] in [illegible] ff. de restitutione in
integrum ff. lite ff. de app. [illegible] imposita // Sane // Octava cum actor absens
est potuam et reus pro parte absolui [illegible] reus test. [illegible] lite ff.
no ct. ff. de dolo et contumacia tamen [illegible]. q. in placuit Nonus cum
actor no pt agere cont. [illegible] [illegible] [illegible] cum [illegible] ff.
de iure iur. c. i. et n. ad instan / ~~Decimus est cum causa spalis tractat^r~~
de iure iur. c. i. et n. ad in. ff. de [illegible]. [illegible] n. ff. de iure iur. ad n.
[illegible] indicis offerre [illegible]. ff. de [illegible]. [illegible]. Decimus alicuius [illegible]
instan // Undecimus est cum causa spalis tractat^r post mortem alicuius xx
in. q. n. Sane [illegible] xxxbi. q. bi. qui recedunt ff. de [illegible] a
nob // Duodecimus utrumque audit^r publicam in comodo in [illegible] [illegible] n. q.
n. quia ea est inde [illegible] [illegible] quod aliquis [illegible]. statim [illegible]
testato ei [illegible] auferri. ar. cont. xxbi. q. iii. Volumus et xvi. q. i. c. [illegible]
Glo. [illegible] intelligunt^r in [illegible] tutore et in [illegible] qui suspectus
de dilapidatione / quia [illegible] debet ei [illegible] dilecti [illegible] [illegible]
[illegible] quos [illegible] [illegible] ff. de accusa. et platorum ff. de offi. iudi
delegati [illegible] si agit^r de statu et libertate [illegible] ff. de testib
[illegible] si n^a est [illegible] si duo ul plures iudices [illegible] et unus
sine alio [illegible] ul sine mandato iudicis absentis nisi in delega
tione [illegible] quod alter [illegible] n. q. bi. c. [illegible]. Ubi si plures iudices
ff. de offi. iudi. del. [illegible] c. t. [illegible] ff. de [illegible] ad pro
bandum [illegible] si iudices diuersas [illegible] suas si [illegible] ordinaria
[illegible] tenet reo no [illegible] nisi in causa fauorabili puta
[illegible] dotis libertatis seu testamento [illegible] [illegible] promulgata [illegible]
[illegible] pendet [illegible] ab arbitro delegantis. ex quo si [illegible]
[illegible]. debet [illegible] [illegible] ff. de [illegible] [illegible]. [illegible] nulla est
[illegible] si [illegible] [illegible]. Et intellige nisi [illegible] de [illegible] [illegible]
[illegible] ff. de offi. iudi. del. [illegible] [illegible] no est [illegible]

no eo die C. de arbitris l. i. [illegible] nulla est sententia nisi partes consentiant quia la-
ta est tribus edictis vel [illegible] peremptoriis fuit evocata xxxiiii. q. iii. de
illicita ff. [illegible] sunt sine [illegible] de restituendis [illegible] l. i. et si non in benivol-
ille qui citari debet inimicus [illegible] ad deducendum [illegible] et
amici sui quaerendi sunt [illegible] ad qui eum [illegible] ma
no [illegible] ut in quibusdam pallegatis [illegible] et [illegible]
[illegible] nobis [illegible] sententia in mortuum [illegible]
[illegible] alias [illegible] delegato [illegible] mortuum ff. de [illegible] qui restituendum [illegible]
l. [illegible] adversarius eum qui rebus humanis non est ad iudicio
datus [illegible] iudicis [illegible] sententia ad [illegible] cum data dicitur
[illegible] nisi in casibus exceptis puta inter heredes xxxiiii. q. ii.
[illegible] hereticum post mortem potest condempnari [illegible] qui penitet
absolvi [illegible] post mortem [illegible] non pacto xxxiiii. [illegible] qui
recedat [illegible] de [illegible] nulla est sententia [illegible] partium
in [illegible] non potuit quod ff. sine que [illegible]
app. [illegible] l. [illegible] preceptum iudicis nullius momenti est et
in [illegible] sententia [illegible] potuit frustratoria [illegible]
[illegible] ab [illegible] de [illegible] ad [illegible]
de [illegible] de [illegible] de [illegible]
de [illegible] et ut [illegible] non [illegible] sententia est [illegible]
in [illegible] in [illegible] afferant [illegible]
[illegible] de causa [illegible]
et hoc [illegible] nisi sint brevissime et maxime [illegible] C. de
[illegible] brevissimos [illegible] obtinui
[illegible] et hoc [illegible] C. [illegible] qui [illegible]
[illegible] nulla est [illegible] que cum [illegible] data [illegible]
in [illegible] nisi C. [illegible] decani de
[illegible] l. [illegible] quoniam [illegible] fuit [illegible] ut
in [illegible] pallegatis [illegible] sententia [illegible] furiosum [illegible] ff. [illegible] iudi.
l. furiosum [illegible] fuit [illegible] ut in eadem l. furioso [illegible] nulla
est sententia nisi lata fuit super [illegible] C. de [illegible] que sine [illegible]
[illegible] in [illegible] de causa [illegible] hoc intelligo quando super [illegible]
[illegible] est [illegible] Si vero de [illegible] actum fuit
[illegible] sententia defiuitiva [illegible] C. de [illegible]
que sine [illegible] nulla est [illegible] rem [illegible]
de [illegible] ff. [illegible] C. [illegible]
tenti [illegible] l. i. [illegible] nulla est [illegible] si [illegible] lata [illegible]
[illegible] officio in sua [illegible] ad [illegible] anno [illegible]
[illegible] nulla est [illegible] contra [illegible]
[illegible] ad [illegible] ff. de [illegible] et l. [illegible]
est si contra [illegible] sententia [illegible] est [illegible] data
est ad [illegible] vel [illegible] ad [illegible] ut [illegible] C. de
advocatis diversorum iudicium l. i. [illegible] nulla est sententia [illegible] delegata qui

ne z xxv. annorum no. de off. in del. cum vicesimum ff. de re iudicata l. quod
et hoc intellige nisi princeps ex certa scientia etati minori delegetur. Item nulla est
sententia iudicis ordinarii si xxv. annum etatis [illegible] attingit no. de off. in del.
cum vicesimum no. de elec. cum in cunctis [illegible] excepte respondendo alt. in
apit puti et est t. hermenien ff. de re iu. l. quidam. Item si tutor legitimus
vel sine inquisitione datus non cavet rem pupilli salvam fore et in iudi-
cio de re pupilla receptus fuit et sententiam contra eum reportavit talis sententia
nisi pupillo officere non valebit C. in quibus causis restitutio [illegible] et nota lege tutor etc.

Quando sententia est aliqua qualiter
poterit retractari:

Quando sententia est aliqualiter retractatur per appellationem vel per in integrum restitu-
[illegible] presupposita certa dies est assignata ad sententiam si iudex
[illegible] die sententiavit parte vel partibus ignorantibus per appellationem retractatur ff. de re
iu. imperiale l. palam C. quo et quando iudex aliquando l. si ut proponis
Item si locus est assignatus ad sententiandum si iudex alio loco parte vel
partibus ignorantibus sententiavit per appellationem retractatur C. de sententiis et interlocu-
tionibus omnium iudicum l. [illegible] Item si precium vel pecuniam partes fuit consen-
tientes per appellationem retractatur no. de [illegible] vel metu sint prolate ff. de
iure dicendo omnium iudicum l. si per errorem [illegible] sententia lata fuit de nocte potest
retractari no. de ff. iudi. de l. consuluit ubi dicitur iudex debet pronunciare in noctis
tenebris [illegible] in cubiculo et no. ut circa beneficia sine dei consensu ut innixo
[illegible] [illegible] ff. de ventre inspiciendo l. i. ff. de origine iuris l. ii. §
[illegible] Item sententia sub condicione de futuro ferri non debet lata tamen tenet
sed per appellationem quandoque retractatur no. de app. preterea requiri no. de scy. ex anob.
ii. q. vi. vidua ubi sane quidam [illegible] q. vi. appellatio in ult. glo. Item
sententia per appellationem retractari potest si manifeste calumpnie [illegible] in ea fuit et
non presentium id est si contrarium non fuit [illegible] quidam dicit C. [illegible] ca.
l. ii. § sed quia nisi Item sententia lata contra [illegible] [illegible] in
iudicio sine consensu partis per appellationem potest retractari potest de [illegible] l. licet et l.
si debitori et l. pruden. Item lata sententia pro parte per appellationem retractari potest ff. ad
trebellianum l. suo et tuti § tum pater ff. de inofficioso l. agit pater inofficioso.
Item sententia lata contra minorem per falsos testes vel per falsa instrumenta retractatur
quandoque per appellationem quandoque per in integrum restitutionem ff. de re iudi. l. [illegible] ho minor
causa mota fuit per falsi et tunc [illegible] appellatione C. de fi. instru. l. Ulte.
nisi et tunc in causa appellationis retractatur vel in prima causa per falsi non mo-
ta et tunc non est opus appellare sed retractatur per in integrum restitutionem usque
ad quadra quadragenimum co. tribus in integrum restitutionem l. sup. vacua vel si
[illegible] [illegible] usque ad xxx annos retractatur vel si tunc tunc usque ad
xx annos potest retractari no. de co. [illegible] cum de his de test sicut [illegible]
[illegible] annos potest retractari no. de [illegible] de fal-
de proba licet tamen no. re [illegible] in [illegible] C. ad l. corneliam de fal-
sariis l. quela C. si ex falsis instrumentis protinus hoc id [illegible] si [illegible] allegatur
sit sententia ff. de re iudi. l. si pater C. si ex falsis alle. l. ii. hec omnia sic in-
tellige quod tales sententie valent et si aliquo quo usque falsitas tenetur vel [illegible] cuncto

fuerunt relata et quousque vim iudicandi nullam et sententia nulla quandocumque fuerit
promulgata ut in multis [illegible] allegatis C. de re iudicata l. [illegible] licet ff. de re iudicata
in [illegible] [illegible] pronunciata [illegible] [illegible] lata per falsos testes vel per falsa instrumenta
valeat retractari colligitur [illegible] eos [illegible] Si certa falsa sententia forte feratur
contra retractatur si cartula [illegible] probatur Sed [illegible] certa quoque quod tunc [illegible]
[illegible] [illegible] non revocatur Ergo retractatur non si tamen [illegible] putatur
[illegible] si [illegible] [illegible] contumax [illegible] [illegible]gatorie est lata retractetur [illegible] ff. de [illegible]
et de re [illegible] cum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] si sententia contumax absens [illegible] [illegible] fuit
et ipse absens [illegible] [illegible] ipse iusta causa absentie [illegible] ipsa sententia per
restitutionem in integrum potest retractari ff. de resti. in inte. [illegible] [illegible] [illegible]
et re iu[dicata] cum [illegible] C. de re iudicata l. [illegible] absente ff. [illegible] [illegible]
l. [illegible] [illegible] sufficit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vel [illegible] [illegible]
aliam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aliam [illegible] causam in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] lata fuit ipsa [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] fuit defensus aut [illegible] [illegible] defensus [illegible] [illegible]
restituitur ad [illegible] causam C. [illegible] l. qua absentem [illegible] [illegible] [illegible]
defensus et tunc restituitur [illegible] [illegible] [illegible] ff. de [illegible] resti. l. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] sententia [illegible] [illegible] contumax [illegible] [illegible] aequo non
est [illegible] [illegible] Circa hoc sic distinguendum quoniam [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et tunc licet fieri [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quoque [illegible] [illegible] et [illegible] sufficiat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ff. de re iu[dicata] [illegible] [illegible] C. de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sententia [illegible]
[illegible] [illegible] contumax absente C. de [illegible] [illegible] absente [illegible] [illegible] [illegible]
aut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] de causa aut non [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] sententia sine [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de hac materia [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
in [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] remittere [illegible] [illegible] C. de [illegible]
modo l. [illegible] et licet [illegible] [illegible] sufficiant [illegible]

Contra appellaciones

[illegible] [illegible] [illegible] aliquis [illegible] [illegible] [illegible] fuerit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
de [illegible] contumax appellacionis [illegible] [illegible] [illegible] et quando [illegible] sit appellacio
Appellacio est [illegible] iudice ad [illegible] tribunale provocacio [illegible] [illegible] [illegible]
vel [illegible] sine [illegible] in [illegible] ff. [illegible] [illegible] [illegible] ff. [illegible] diffi. [illegible] de [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] l. [illegible] Si appellatur [illegible] [illegible] [illegible] vel [illegible]
non [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
principis [illegible] non [illegible] ff. [illegible] [illegible] non licet [illegible] [illegible] [illegible]
quia [illegible] senatum [illegible] [illegible] appellacio [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] arbitri [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] de arbitris l. non distinguemus [illegible] [illegible] non [illegible] de [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] de appellacionibus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quorum [illegible] [illegible] de illicita ff. de in inte. [illegible] [illegible]

et l. penult. Nota tamen quod aliud dicitur ficto contumax et aliud vero contumax de hoc dixi
supra in t. contumacia. Quintus casus quando appellatur a gravamine non valet appellatio nisi coram iu-
dice a quo appellatur exprimatur causa probabilis [illegible] probabilis ostendatur extra de app. ut
debitus c. t. cum cum inter c. t. tercio nobis quod est de lugdunen. extra et in
requisita c. t. speciali ubi dicitur quod causa rationabilis debet assignari et probari. Sed istud
locum habet in appellatione que fit extra iudicium puta in electionibus. Sextus casus appellatio non valet
nisi fiat in scriptis ii q. vi. post appellationem c. forma. nisi ubi appellatio in scriptis fieri debet
extra de app. tercio nobis c. t. lugdunen. ubi dicitur sancimus etc. ut si quis in iu-
dicio vel extra super interlocutoria vel gravamine aliquos duxerit appellandum cum appellatio in scriptis
appellari debet ii q. vi. c. penult. ubi litigatoribus vero et ista intellige in sententia dif-
finitiva nisi appellatur ad hoc iudice sedente pro tribunali nam tunc sufficiat vi-
va voce dicere appello ab inique sententia ff. e. t. l. i. de l. ii q. vi. c. l. c. ipsa c. vlt.
c. e. t. litigatoribus. Septimus casus appellatio non valet quando facta est ab illo qui super notorio
crimine convictus vel confessus ad penam aliquam pro iudice condempnatur extra de app.
cum speciali si c. t. rome quod fuit aut quod est lugdunen. ii q. vi. quicumque ubi
dicitur quod confitens appellatio non dicitur auditur. Secus est in multa aliqua prout appellari
ff. de iter. sep. l. si qua. Nota differentiam inter penam et multam pena est que
a lege statuitur. Sed multa infligitur ad arbitrium iudicis quia non est statu-
ta certa a lege ut l. predicta. Octavus casus appellatio non valet quando appellans consentit post appellationem
coram illo iudice a quo appellavit vel litigavit vel aliquid facit extra de offi. iudi-
de l. con. extra de testibus cum remissis c. de re iu. l. absen. Nonus casus appellatio non valet
nisi appellans infra annum vel concesso vel ex causa infra biennium vel tempus in statutis
iudicem illam fuit prosecutus extra de app. cum Roma c. t. constitutus c. t. ex
audiencie et oblate et extra ii q. vi. c. quorum sibi si quis ausus. Decimus casus appellatio facta
Rome et oblate et extra ii q. vi. c. quorum sibi si quis ausus. Decimus casus appellatio facta
super arbitrio non valet ii q. audientibus suspecto extra prout in summa extra de arbitris. non
sine. Decimus casus quando sine appellatione generalis est non extra de appellationibus ii c. c. t. consuluit
illo cuiusque in generali appellari defendit est puta in electionibus et in aliis me-
gocys extra de appellationibus cum sit Roma in glosa ubi suspecto vocabulo etc. Decimus casus si ab
excommunicatus prestito iuramento secundum formam ecclesie absolvatur et cum quia alias
ei iniungatur appellaverit tunc appellatio non valet extra de appellationibus quoniam extra de sententia ex-
communicationis sacro. Decimus casus de falsa moneta condempnatus appellare non valet extra de crimine fal-
so in glosa circa principium. Decimus casus appellatio que fit contra ius non valet di. l. in ma-
teria extra de appellationibus consuluit nos extra de iudiciis nullorum. Decimus casus si agnoscatur agnatione
nuncie et iudex illud revocet vel revocare velit non valet e. t. cum cessante
ff. de re iudi. l. quod iussit. Decimus casus si fiat appellatio ne testamentum aperiatur vel ne
heres in hereditate mitti mittatur non valet ii q. vi. c. sunt quorum ubi si quis
ausus provocare etc. Decimus casus appellatio super momentaria possessione non valet et est ra-
tio quia remanet quod expectatur ii q. vi. quia si quorum l. de possessione. Sed istud
intellige secundum leges secundum vero canones valet appellatio extra de re iu. cum ad sedem
et in glosa summa circa finem. Decimus casus si quis appellet super eo quod ipse fieri precavit non valet
vel ab illo iudice quem nitens appellans elegit ii q. vi. si autem ii q. iii. c. spatium
l. offeratur ei. Decimus casus si quis in una causa et super eisdem capitulis tercio appellaverit non valet
ii q. vi. si autem c. post ipsam etc. sepius. Decimus casus amovendo tutele vel cure appellatio
facta non valet sed excusare se debet infra l. dies ii q. vi. ab eodem et in glosa
ubi dicitur l. dies etc. Et si excusatio non admittitur appellari potest ff. quando appellandum

sit l. i. ff. app° ab official. facta ad epm no v3. quia eorum consistorium idem est q.
de app. dilecti filii prior et co. cz ingls ⁊ cz si. omnia plane sit c. t. Roma
i° q. c. lugdunen. ff. app. no v3. nisi appo confirmat utrum sunt vim in
dic. eque appellat et non digni th. utrumque z cum quare appellat et vtro pro
nomine tale pariorio appellet. n. q. g. post appellatoz q. for. cum ff. si appellatz
apparere d. v3. ixo. q. iii. tanta zc. ipsi sunt zc. putz. ff. a senatu q. ex
principes appellare no est. ff. a quibus appellare no li. et l. i. ff. a sma pfta pro-
rio ex legis no a... n. q. g. l. iraciores No. q. formam concipiendi appelles
hec. n. q. g. p9 app. q. for. am... apellatorum Et hec de appellationibus causa
breuitatis sufficiant Sequitur

Contra electionem plato: et

q uam plures in electionibus platorum maiorum minorum fiunt ... canonice
et precam procedit. ppt q. certe de sepius sine dispendium paciunt.
et no modicam in currunt lesionem et cum m... optat ad appellacionis
subsidium Ideo contra electiones aliquid videtur. No. xl. v. articulos
quibus viciatur electio. Primus si fiat electio post appellationem lente int electo ab
potestate. vel de potestate. 3. de c. t. bene lez Tercius si fiat electio a suspenso
vel de suspenso no no v3 q. de c. t. cum int R. q. de consuet. cum dilectus
Quartus si fiat electio per abusum secularis potestatis. q. de c. t. septimum est.
Sextus si no fiat electio a maiori z seniori parte cap. consideratio c. t. / Sexto
respectu prelatorum capituli c. t. lig. c. t. congregato. Septimum si electus prit
asensum electioni sue antequam eligatur eius electio potest cassari q. c. t. cum
pt petitam e. clamis si electio fiat per laicos cum canonicos cassari
pt q. c. t. ma tissima / Nonus si fiat electio ad clamorem ppli no v3.
c. t. sanis / Decimus si fiat electio corpore plati mo... vi no dum tradito sepulture
no v3 q. de c. t. bone memorie ii°. / Vndecimus si fiat electio clam de stina
no v3. q. de c. t. quia ppter / duodecimus si electus habeat duo beneficia curam
animarum habencia sine dispensatione q. c. t. de multis vi°. Terdecimus si fiat
post tempus canonicum in duct... sz tamen mesmum et hoc in kathedrali ecclesia q.
c. t. ne pro defectu / quartodecimus si ... tus no fit de lecto matrimonio natus no
v3. q. c. t. ... nouit. c. t. cum in cunctis / quintodecimus si electio fiat i hore
ydiota d. c. ... quiddam de etate z quali in ordine preficiendorum c. t. vlt. Se-
decimus si fiat electio de aliquo qui sit lenis vito q. c. t. cum in cunctis / de-
cimus septimus si electio fiat a compromissariis contra formam eis traditam no
q. c. t. cum dilectus / xviii° si fiat electio sine colloquio cum eligente
vel cum amicis suis cassari potest q. c. t. priusquam / xix° si fiat
electio de minore xxx. annis no v3 q. c. t. cum in cunctis / xx° si electus
ingerat se de amministracione ante confirmacionem cassari potest q. c. t. nosti
c. t. et quali / xxi° si post pubores notores qui... electio no ... q.
c. t. et in genesi c. t. cum post petitam / xxii° si commissa est symonia
pclacione electo ignomiate no v3 q. c. t. si aliquis / 23° si metropolita
nus no examinat formam electionis et personam electi an confirmacionem no v3.
q. de c. t. nichil / 24° si electus no paciat ... de fetum in ordinibus cassari poteit

extra c. t. dudum 1°. // 25 q. si electus intrusus fuit per potestatem non valet extra c. t. quis
quis xvi. q. vii. plerique // 26 q. si eligatur quis qui postulari debuit cas-
sari potest extra c. t. in notum extra de post. c. bone // 27 q. si electionem vel postu-
lationem voluit de novo innovare post cassationem non valet extra de postul. quod //
28 q. si compromittatur in septem et in eligant unum de illis vii. et alii in
eligant unum extra de capitulum electio facta de illo qui est de illis vii valebit
dummodo ipse consenciat electioni de se facte extra c. t. cum in iure // 29 q. si pro-
cedatur ad secundam electionem prima non cassata non valet extra c. t. considerantes //
xxx q. si fiat electio per subrepcionem non valebit extra c. t. cum dilectus extra de
sen. et re iudi. cum olim // 31 q. si fiat electio obmissa collacione vel admonicione //
32 q. si fiat electio aliquo decepto non valet extra c. t. bone memorie 2° c. t. venerabilem multi
ad mitium non valet extra c. t. in Ramona c. t. in genesi // 33 q. si electio non fiat secundum
formas electionum traditas extra c. t. quia propter // 34 q. si papa mandat quod electio
fiat de consilio aliquorum si eis oculus fiat non valet extra c. t. cum in veteri //
xxxv q. electio viciatur si non fit in ecclesia kathedrali extra c. t. quod sicut Sed in-
tellige istud potius esse consilium quam preceptum nam pro honestate dicitur non
pro necessitate et ideo alias fieri potest et extra c. t. cum in tria // 36 q. si aliquis
fiat monachus secum habens ut eligatur in abbatem non valet extra c. t. tu ad
marem xvi. q. vii. plerique // xxxvii. si in priorem vel abbatem eligatur
quis non professus non valet extra c. t. cum in magistrum extra c. t. cum causam que
39 q. si compromissum potestas eligendi aliquibus committatur et si personam non ydo-
neam elegerint non valet extra c. t. et cum quia // xl. si fiat electio condicionalis
puta eligo decanum si vult vel alia condicione non valet extra c. t. in electionibus quod
est c. Innocencii quarti in consilio lugdunensi. xli. si electio sub alternacione fit
eligo illum non valet extra in electionibus // xlii. si electio fiat de persona incerta puta
eligo illum ~~vel alium non valet extra c. t.~~ / quem cantor elegerit non valet extra
c. t. in electionibus // xliii. si illi quibus interdictum ut eligant sine licencia superioris
eligant aliquem electio non valet extra c. t. eis quibus // xliiii. quod si aliquis qui
non sit de ipso capitulo dicat se velle et debere electioni interesse debet comprime
cum quare debeat interesse extra c. t. constitutus extra de eo quod fit et pro eo causa
aliquis contra electio non valebit // xlv. si in electione fiat aliquid de eis que prohibi-
ta sunt in constitucione concilii electio non valet extra c. t. quia propter et hec causa brevitatis sufficiant

Contra prescriptiones et usucapiones

Quia rerum prosolam prescripcionem vel usucapcionem in questiones quam plures at-
tinere videntur ideo de eis nunc dicendum est. Et primo quid sit prescriptio quid
usucapio que eius species quibus differat prescripcio et usucapio In quibus
casibus prescripcio non currat quod modis interrumpitur et que ad prescripcionem requi-
runtur // Prescripcio et usucapio est acquisitio dominii utilis vel directi per continu-
acionem possessionis procedentis temporis lege diffiniti ff. de usucapionibus l. in. species
prescriptionis due sunt videlicet longi temporis ut x. annorum inter presentes vel xx
inter absentes Alia longissimi temporis ut xxx. vel xl annorum et hec currit
contra laicos vel contra personas privatas xvi. q. iii. placuit quod potest pre-
scriptio vero xl. annorum necessaria est ut omnes ecclesias sive una ecclesia prescribat
contra aliam / sive privata persona prescribat contra ecclesiam xvi. q. iii. quas ac-
tiones c. t. q. iii. c. 1. iii. et iii. extra de prescriptionibus de iii. cod. t. ad aures c. t.

illud. c. t. quia diviam te ab hac lege Roma eccl(es)ia sola excipit(ur). cont(ra) quod no(n)
p(re)scribit(ur) nisi spacio centum annorum xvi. q. iii. nemo ex(tra) de p(re)scriptionib(us) ad
audientiam c. t. cum nob(is) c. t. si diligenti differunt p(re)scriptio et usucapio q(uia)
p(re)scrip(tio) h(ab)et locum in inmobilib(us) usucapio vero in mobilib(us) res tamen corpora-
les p(re)scriptione acquirunt(ur) ut s(er)vitutes actiones ex(tra) de eo q(ui) possid(et) i. c. ap(er)te. sed
eccl(es)ia acquirit(ur) etc(etera) p(re)scriptione omne ius ex(tra) de p(re)scrip(tione) ad aures usucapio t(ri)p(le)x

+ et s(imi)lia xvi. q. iii. nisi acced(it)

t(ri)ennio p(re)scriptio vero no(n). Omnit(ur) aut(em) xxx. in quib(us) no(n) currit p(re)scriptio. p(ri)mus
cont(ra) obedientiam ex(tra) c. t. cum no(n) liceat ex(tra) de consue(tudine) cum venis(sent). Secundus
cont(ra) p(ro)curatore(m) que debet(ur) ro(mano) visitatoris ex(tra) c. t. accedentes c. t. ex officii
ex(tra) de censib(us) cum instantia. Et intellige q(uod) cont(ra) p(ro)curatore(m) que debet(ur) roe
institutoris currit p(re)scriptio xviii. q. ii. electus Et cont(ra) p(ro)curatore(m) que de-
bet(ur) rone (con)suetudinis xviii. q. ii. s(an)c(t)imus Tercius si laicus occupat de-
cimas ex(tra) de c. t. cum que c. t. si diligenti c. t. c. ult. xvi. q. iii. placuit
q(uia) p(rae)t ubi q(uod) si p(ri)vatus exemptus cont(ra) iuridicu(m) illicite contentum ex(tra) de
(con)stingu(n)t ut et offic. no(n) debet exemptus cont(ra) votum xxx iii. q. v. q. de o
ex(tra) de regularib(us) sicut Quartus in publicis functionib(us) Idem in agris possessi(oni)b(us)
q(uod) ad colonum xvi. q. iii. q(uia) p(rae)t ubi in venis Septimus liber homo q(ui) se no(n)
p(re)scribi no(n) p(otes)t. xvi. q. iii. q. p(rae)t ubi q(uod) si p(ri)vatus. Octavus t(em)p(o)re vacationis
eccl(es)ie ex(tra) c. t. de q(uer)ela et audit(ur). Nonus t(em)p(o)re scismatis ex(tra) c. t. c. i. c. t. cum
nobis q(uia). x(us) t(em)p(o)re hostilitatis ex(tra) c. t. ex transmissa xvi. q. iii. p(ri)ma et c.
xviii q. xi. cont(ra) nerum s(er)vitute eccl(es)iastice disciplin(e) ex(tra) de consue(tudine) cum int(er)
vos ex(tra) de elatione cum tam q. xii. sup(er) limite diocesum ut parrochiarum xvi.
q. iii. licz in regulis c. t. quociens c. t. int(er) incorratos ex(tra) de parrochiis sup(er)
eo limites tam p(ri)ore p(re)scribi p(otes)t xvi. q. iii. volum(us) ex(tra) de p(re)scrip(tionibus) (ex)tore q.
xiii. in rebus que iure qu(od) possideri q. xeiii. illud et d. c. cont(ra) morem
q. xiiii. in re sp(irit)uali in iusto c. acquisita ex(tra) de t(ra)nsac(tione). p(ro)terea q. xv. cont(ra)
viam pub(li)cam ff. de via pub(li)ca libiam q. xvi. cont(ra) ius publicum c. de
op(er)ibus pub(li)cis l. p(re)scriptio q. xvii. cont(ra) fiscali in iusti de usucapionib(us) q. i.
c. q. res fisci q. xviii. cont(ra) rem p(ro)p(ri)di traditam cont(ra) l. Juliani rep(e)-
tendere l. q. cont(ra) q. xx. cont(ra) rem pupilli ut adolescentis. C. in quib(us)
causis in integrum resti(tuti)o no(n) est necessaria l. ult. et l. adolescentiae ff. de
acquirendo rerum dominio l. bene q. xx. s. cont(ra) fundum dotale ff. de fundo do-
tali l. si fundus q. xxi. cont(ra) uxorem p(ro)p(ter) dote durante matrimonio nisi ma-
ritus vergat ad inopiam ex(tra) de emp(tione) c. t. de ven(ditione). p(er)venit c. t. inglo. s(ecundu)m ita
p(ro)p(ri)a. C. de iure dotium l. in rebus q. omnes q. xxii. in rebus que sub
die ut diatione debent(ur) nisi t(em)p(o)re dici ut condicionis p(er)ventis. C. de p(re)scrip(tione)
xxx. annorum l. cum notissimi q. illud aut q. xxiii. cont(ra) eandem t(em)p(o)re sus-
pensionis prelati ex(tra) de (con)cess(ione) p(re)b(ende). p. ut t. et no(n) via quia diu(er)sis q. xxiiii.
cont(ra) filio familias quan(do) diu sub subp(o)t(est)ate patris C. de annali except(ione)
l. i. q. ult. C. de bonis q(ue) liberis l. cum in insti. C. de bonis maternis l. i. insti.
q. xxv. t(em)p(o)re prelati male alienat(ur) xvi. q. iii. si sacerdotes xxvi. qua(m)
diu prelatus est hereticus ex(tra) de p(re)scrip(tionibus) c. i. q. xxvii. t(em)p(o)re quo quis impo-
tens impeditus agere no(n) p(otes)t ex(tra) de app(ellatione). ex rone ex(tra) elect. p(ro)fectus xvi. q.
iii. p(ri)ma c. q(uar)to q. xxviii. in rebus furtivis ut vi possessis ut occu-
patis ut aliquis vi. cons(tat) ex(tra) c. t. vigilante c. t. c. ult. c. d. xo. c. iii.
illud xvi. q. iii. licz regulis q. xxix. cont(ra) iura civil(ia) C. de aque ductu

l. diligenti in fi. C. xxx. res filij apud alienatas non prescribitur nisi spacio xxx
annorum C. de bonis matern. l. i. § ult. Nota quod quidam sunt qui prescribi non
possunt tenentes precario prescribere non possunt xx. q. iij. quia cognovimus. Item colonus
conductor emphiteota vel inquilinus prescribere non possunt xvj. q. iij. cum et c. septi
ex. de prescr. si diligenti C. de prescr. xxx annorum l. ij. infi. Item omnes qui nomine
alieno possident ex. e. t. si diligenti. Item fructuarius in casu per quos personas
non acquiritur § fructuarius. Item creditor pignus non prescribitur ff. de usuca-
pionibus l. non solum § pignori C. de pignoraticia actione l. non creditorem. Et
intellige de longa prescriptione non longissima. Nota quod prescriptio non valet nisi per-
possidente fuit continuata ex. c. t. cum ex. de proba. vobis infi. Item Nota quod pre-
scriptio non valet si fuit interrupta ex. c. t. illud infi. C. de prescr. xxx. annorum
l. cum notissimi circa fi. Interruptio fit duobus modis naturaliter aut civiliter.
Naturaliter interrumpitur prescriptio propter inundationem maris vel fluvij ff. de acquirenda
possessione l. qui universas § rete quod amari et qui laten. Item quociens quis amittitur
possessio propter violentam eiectionem et compulsionem non prescriptio ff. de usuca-
l. naturaliter ff. de acquirenda possessione l. qui universas. Nota quod naturalis interruptio non
solum prodest interrumpenti sed etiam omnibus contra quos prescriptio procedebat ff.
de usuca. l. naturaliter. Civiliter in iudicio fit iiij^or modis per libellum principi obla-
tum et hoc valet tantum in civilibus actionibus quia per hoc perpetuatur C. quando
libellus principi oblatus licet contra fiat l. ij. Item per querelam iudici factam
in scanta rei contentionem et hoc valet in omnibus actionibus C. de prescr. xxx.
annorum l. sicut in rem. Item per litis contestationem et hoc valet in omnibus actionibus xvj. annorum
q. iiij. § pt vero hijs aut C. de prescr. xxx. annorum l. ult. et eorum suo qu-
dite C. ne statu defunctorum l. penult. Item propter contestationem ex. ut lite non
cont. cum ult. medium C. ubi in rem actio l. ij. Si vero non potest lis contestari
suffiat iudice adire ad libellum cont. absentem offerre vel cont. eumque
conveniri non potest aliqua de causa et nunc querimonia deducere [illegible] sinum
vel eorum [illegible] ad domicilium rei pervenit cum iudice [illegible] non potest
et sic prescripcio interrupta xvj. q. iij. § pt ubi [illegible] est eorum ar-
bitro. Nam si libellus oblatus prescripcio erit interrupta C. de arbi. l. penult.
§ licet vero dato libello prescripcio tollitur omnis civiliter ex. iudiciis interrumpitur
secundo modo per solutionem usurarum C. de prescr. xxx. annorum si quis emptoris
infi. Item per sedam cautionem factam arbitrorum C. de prescr. xxx. annorum l. cum
notissimus § ymmo licet interrupcio prodest interrumpenti et non alijs. Item per
protestacionem cum non potest procedere aliqua causa impeditus xvj. q. iij. § pt
ex. de offi. iu. or. pastoralis ex. de app. consti. Item per sinodalem proclama-
cionem ex. de c. t. [illegible] C. de annali exceptione l. ut perfectionis. Item per denunc-
ciacionem factam colono ex. ut lite non cont. quia § quod si sup. C. ubi in rem
actio l. ij. Sed licet locum habet in prescriptione usucapio vero prescriptionem civiles
interruptiones interrumpunt non interrumpitur de rigore sed quo ad effectum sic ex. c. t.
illud illud ff. de rei ven. l. si pt. Nota ad prescriptionem complendam iiij^or requi-
runtur. Primo bona fides ex. c. t. vigilanti xxxiiij. q. ij. si virgo. Secundo in-
stus titulus c. t. si diligenti ex. de proba. licet causa possessoris continuato sine interrupcione

118
12

xvi. q. iii. c. pt et psingl. xx. c. illud certo res non viciosa xx. c. t. c. vltp in iusti et usucap. c. furtiue et c. q̄ aut de reb. eccl. capit. et si non fuerit viciosa et iusto titulo sit bona uicta fides huius tribus addat. si pt totum d. off. pscrpcio xxx. annorum non noz agenti pro libertate xvi. q. iii. c. pt d' prpnatus c. de longi tpis pscrip. l. vlt. off. debitor pt pscrpcionem xxx. annorum conuerat. agentem ypotecarie xvi. q. iii. c. pt Secus pscrpcionem xl. annorum pt obiciat c. de annali excep. l. i. off. pscriptorem xx. uel xxx. annorum non h3 si alienato facta fuit a male fidei possessore c. pscrip. lon. te. in. l. male fidei off. pscrpcio longi tpis non h3 conuerat. illum qui intentat peticionem hereditatis c. de peticione hereditatis l. hereditatis. Nota q̄ multe sunt spes pscriptonum vna est x. dierum et hec currit contra. appell. xx. de app. cum sit Roma xx. de elec. cum dilectus xx. de testib. significauit xx. de sen. et re iudicata q̄ ad consultacionem Eadem pscrpcio currit conuerat. in supplic. infra x. dies c. de precibus imperatori offerendis l. quo supplic. Scda tunc mensium et hec currit c. non eligenti xx. de elec. ne pro defectu c. t. c. vltp d. ho. iii. obedientibus Eadem pscrpcio currit conuerat. clerum non petentem restitucionem d. c. quod quidem. Tercia est sex mensium et hec currit currit conuerat. illum qui redhibitoria negligit in emtur ff. de edilicio edicto et redhibitoria l. si in c. ii. et l. sciendum inst. Eadem pscrpcio currit in beneficiorum colloc. Nam si ille qui conferre debet non conferat infra sex menses devolutum collacio ad superiorem xx. de conces. pre. uel et non va. nulla xx. de despons. negli. pre. lic3 ex p. de multa Eadem pscrpcio currit in confirmacionem absencia tunc agitur de presumen. [illegible] in iure conuenitur puta qm aliquis absens electus est in plato quia ille debet tunc vi menses uel plus uel minus sicut q̄ superiori visum fuit xx. ut lite non cont. que c. si de alti et inglo vbi de hac absencia xx. de cusa. intra spacia c. sed neq3 certa est vni9 anni et annorum ... c. de dy indictis l. si non quis. Eadem pscrpcio pt obiciat pcepti approbacione sua infra annum xx. de app. cum sit Roma c. t. constitutus Et intellige nisi tunc et ad vigeriud cocerat. in q. vi. vnic aut de c. siquis appellat. Eadem pscrpcio pt obiciat non vtenti rescripto in preiudicio dum tamen impetratus copiam iudicis habere potuit et aduersarius aliud rescriptum impetrauit xx. de rescpt. plerorumque c. t. si aut Eadem pscrpcio pt obiciat certe non petenti hereditate hereditatem infra annum in auten. ut dum de appellacione cog. c. si vero lib3 colloc bon. Eadem prescripcio currit in quibusdam aliis casib3 xx. ut lite non cont. cum primo Et z3 in aliis z. a. xx. de offi. iudi. de l. quenti eruta est vrem que pt obiciat debitori qui exceptionem non numerate pecunie infra biennium distulit opponere c. de non numerata pecunia l. in. contractibus. Quarta tunc trium annorum puta si quis ad katholicam fidem aliquem conuertit locum et trium locum pcerentem tenuerit pcca ab aliquo non potuit in festari cum aliquo effectu xx. de pscrip. Et intellige nisi in casibus qui in eadem Eadem pscrpcio pt obiciat illi qui rem suam inuolib. pmisit bona fide et iusto t. ab alio possideri in insti. de usucap. circa prin. Septima z3 quadraginta qui contra fisco contra cuius res ipse fiscus vendidit hec pscrpcio secundum canones non currit contra. causam xvi. q. ii. quinq3 xvi. q. i. in canonib3 xvi. q. iii. quos adaces tn secundum leges

arrit cont. l. certam C. de iure fisci l. in iusti. de usuca. g. ult. Eadem prescri-
arrit cont. quelibet non petentem restitutionem in integrum infra quadriennium C.
sequitur tamen maior l. sup. vacua. Octava est quinquennii que currit contra
illum qui querelam inofficiosi ad habita hereditate distulit per quinquennium
attemptare C. de inofficioso testa. l. cont. C. in quibus causis restitutio non est
necessaria l. ij. Nota est decennii vel viceni que requirat bonam fidem et
iustum titulum C. de annali except. l. i. ad hoc C. de prescrip. longi temporis li.
Sunt et alie prescriptiones xxx vel xl vel c annorum que possunt allegari de
hiis satis. Unum est sciendum quod qui voluit plenius agnoscere videat leges
supra allegatos et xvi. q. iij. c. per totum et ubique ad idem cum sibi concordantibus satis breviter sufficiat etc.

Quibus modis instancia iudicii pereat.

Quibus modis perit instancia iudicii etc. si causa non peratur. Primo si quis
ineptam proponit peticionem cadit ab instancia iudicii ut de iudiciis
comunicata ff. si iusserit [illegible] modum exponit l. i. Secundo si sentencia lata fuit
a iudice de li. et vocationem mandata etc. si non peccat post annum perit in-
stanciam ut de ff. iudi. de l. quinti c. t. in libro. Tercio si iudex delegatus
est infirmus vel de iure vel de facto impeditus perit instancia iudicii ut
de rescript. statutus. Quarto si iudex est consanguineus partis ut de app. [illegible] post-
tremo. Quinto si iudex factus est hostis ut de rescript. statutus. Sexto si iudex
ad dotatus in eadem ut de app. postremo. Septimo si iudex compromissarius
suspectus fuit ut de offi. iudi. de l. cum sunt ut de app. postremo in q. [illegible]
c. ult. infi. Octavo si iudices duo delegati diversi decesserint [illegible] perit
instancia iudicii quantum ad eos nam sentencia pendens debet [illegible] dele-
[illegible] ut de sentencia et re iudicata. Duobus necnon si duo diversi decesserint sentencia
perit instancia quantum [illegible] debet [illegible] ut de sentencia et re iud. Duobus
[illegible] unus arbitrorum moritur perit instancia nisi ad compromissum sit con-
[illegible] ut de off. iudi. de l. duo delegatorum xxi. si iudex de l. [illegible]
est officio suo perit instancia ut de offi. iudi. de l. in libro xx. si delegatus
remittit causam ad delegantem ut de off. dele. licet xiij. si una pars
est vel familiaris iudicis perit instancia ut in de l. in summa xiiij. si
unus iudicum delegatorum moritur perit instancia nisi aliud indultum sit
[illegible] ut de off. iudi. de l. duo delegatorum. Et intelligo si [illegible] nominibus
delegatio facta fuit. xvi. si unus arbitrorum moritur vel unus compromit-
tentium perit instancia nisi aliud in compromisso contineatur ut de offi. iudi.
de l. duo delegat. ut de testibus preterea ut de arbi. compto. xvij. si maior
re integra moriatur perit instancia nec continuatur [illegible] continuat magis
ut de offi. iu. de l. licet undique c. t. relatum in glo. v. sim canonico etc.
c. t. circum. xviij. si una pars litigantium re integra recessit perit instancia
ut de rescript. significavit xix. si aliquis de causa primam absolutus
est perit instancia ut de causa. delegatis omnibus xx. inter duos est solempnem
tamen in ca. criminali quam in ca. civili perit instancia iudicii in q. xvi. l. pe-
nult. et ult. xxi. si ca. criminalis [illegible] infra biennium vero non tractatur
et civilis infra triennium perit instancia C. de in. [illegible] l. properandum et hoc
verum est nisi contumaciam vel subterfugium rei fuit prorogata ut de in. [illegible]

in fi. c. xx. si ad lite[m] ... innocentes se absolverit perit instantia. si quis penitentiam ... si unus delegator ... est ... vel coniunctus alius abbatis aquo ... perit instantia ... q. in ... ingre... ... c. xxiii. si una pars litigantium se ... qui litigant perit instantia ... q. ... l. ... c. xxviii. si duo petunt equum in sequestro positum si equus moritur perit res ... de qualitate ... q. ... quo... xi. q. i. quia res c. xxvi. si ... revocat ... perit ... ut ... si actor cadit in heresim perit ... de hereticis ... ubi nullus [illegible] Sunt alii plures modi quibus perit instantia puta ... modi quibus ... amittatur de ... satis dixi supra in c. ... quibus modis repellitur ... de ... est ... iudices ... modi in quibus actor ... iudicial actus removetur de ... satis dixi in t. ... actores ad hos ... et ... in quibus instantia iudicii perit plures modos c. ... si ... delegatus ... effi... ... utro perit instantia ad hoc ... distinguendo utrum lis contra ... lis contestata ad religionem ingressus ... lis fuit contestata de ... [illegible] ... quia ... committitur causa ... [illegible] ... lis fuit contestata perit instantia et hec ... sufficiant Amen

[illegible] sint de ... de quibus ... sup. Sed quia ... defensio ... est ... alia ... [illegible] ... est ... exceptio exclusio actionis ... et ... ut ... non ... que ... actori ... dominus ... exceptio ... actor ... actori ... de except. ... super hoc ... Quia ... replicatio ... de qualitate ... mediate. ... vel ... pacto ... non ... valere ... non valet ... nisi ... ei ... obligationis ... dat ... sine ... ut ... ff. de sol. l. ... nullis et ff. ... obligatione obligat ... valet ... non ... fidei ... se ... de pact. l. i. ... si non queritur Sed hec nullis ... sensu sine pacto ... ad ... tollere quia ... est ... quia ego ... dissolvi quo quod ligat ff. de reg. iur. l. ... Et eligit similem obligationem ... non valet ut ... ut ... de ... l. ... non ... ff. de pac. ... pacti ... ultima tibi ... pactum ... tibi ... et ultima ... pacti ... C. de pactis vel pacta novissima ... est sine remota. Sed ego ... quod illud pactum ... resumpta ... contestatur ... ... fuit ... dolo ... vel contra leges ... mores ... non.

120

valuit C. de pact. l. pacta que l. 2 ff. de pact. iur. gentium §. prior agit Sed
probato tua replicatio repulsa primum proxime allegata, de iure cum contra-
plicans tenetur. Nam triplicationem et dicis quod dolus ille de quo agit in
tua triplicatione intervenit me factum est. valenti et scienti dolus non
infertur C. de ed. tutore de ff. de reg. iur. l. nemo 2 ceterum l.

Rubrica de divisione exceptionum etc.

Est autem sciendum quod quandoque exceptio ponitur large quandoque ponitur stricte large
ponitur pro omni defensione que competit reo etsi nulla competit contra actori
et tunc quandoque vocatur eam exceptionem sicut ut si petas a me x. lib. et ego
dico non tradidisti vel solvi Sed in hoc casu quod ubique commodioribus potest dici
exceptio i. intentionis exclusio. Nam cum lib. etc. non dicitur quis agere sed
agere velle ff. re. ra. hre. l. hec amplius vult non actorem si prius in
tentionem actoris includit ff. de q. m. l. e. legat §. si aliquis etc.

Rubrica de alia divisione

Fuit autem super aliis exceptionibus plures divisiones. Et prima divisio hec
est exceptionum Alia est dilatoria alia peremptoria alia anomala. Perempto-
toria est que rem de qua agitur perimit et agenti obstat sicut ex-
ceptio metus causa et doli. ma. rei. iudicate pacti conventi iurisiurandi
delati iustat eodem titulo §. appellatur. Dilatoria est que iudicium defert et
ad tempus competit instit. i. c. t. §. temporales. Dilatoriarum alia est dila-
tionis alia dila. iudicii. dilatoria solutionis est que solutionem defert ut quid
ante kal. petis quod tibi debebitur post accipi quod accedit et veniat dies
non potes agere 2 ista exceptio solum differt 2 appellatur dilatoria solutionis ff.
de ver. ob. l. cum qui kal. ff. de u. sig. l. cedere diem dilatoria iudicii est alia
pena declinatur iudicium et sunt hec excep. que competunt reo §. re-
pena [illegible] ... exceptio que contra libellum exceptio que contra iudicem suspectum
suspectum. Exceptio que contra ... de feriis et loco non tuto. Exceptio procuratoris per
exceptio est que competit ... sed differt iudicium vel
tres exceptiones non primo ... Anomala est illa exceptio que non sequitur
... ff. eodem titulo l. ... i. Anomala est illa exceptio que non sequitur
naturam aliarum et partim est peremptoria partim dilatoria et potest apponi cum
lit. cont. et post sicut est exceptio ... C. t. exceptionem contra
lit. et post sicut est exceptio ... et due anomale
exceptio non numerata pecunie et exceptio non solute dotis. et due anomale
quia non sapiunt naturam aliarum peremptoriarum. In aliis quod excep. probari debet
et exceptor probat quia in exceptione reus est actor ff. e. t. l. i. iste vero
exceptiones non solum do. 2 non nu. pe. non ab excipiente sed ab adversario
probantur. C. de non nu. pe. l. si excautione l. in titulis. Item exceptiones alie
sunt perpetue et perempt. alie temporales et dilatorie perpetue 2 perempt. ex
perpetue dicuntur 2 quia rem perimunt de qua queritur. Alie temporales 2 dila
temporales quia competunt ad tempus dilatorie que differunt intentionem solum interim
... Et probantur in ipsa diffinitione. Item quedam excep. personales 2 quedam
reales personales que personis inherent ut exceptio suspecto Reales que cor-
respondunt ut excep. de loco non tuto ff. e. t. l. m. probatur. / Supra in prima divi-
sione ... alia divisio / Item exceptiones alie sunt odiose ut matrimonia-

Alie fauorabiles ut melioyaciter Alie indurte ad rigorem nam sinauerit ut
rei iud Alie pt tam actuali equi^te no vecedit ut no nua. p. z hec
in spalib, ptis contractibz tantis iure conpluntur et facit ff. de con pd leg
except. Et odia sunt restingenda et fauores ampliandi ff. de li. z py
l. cum quidam opponuntur aut exceptiones dilatorie z pbant. an lite. ct.
ptea no nungquam nisi de noua causa dic. de exc. in memorialis et off. z p.
iudi de l. in sinualit quia nolle res nobis consilium cap. ff. de no ...
qui l. ij. peremptorium ul peremptorie no pt lite. ct z an sinam pm z
pbari debet exceptis quibusdam que post [illegible] ponuntur nec [illegible] pro-
bantur in no. gsti. de lit. ct. except. C. sine rc. no post l. peremptorie
cum plurimbz suis tempibz talibus. Nd. q exceptio peremptoria no pt poni
an lite. ct. nisi de re iud. transacta ul finita que at litigatorum iud
ut pbatur in c. ter [illegible] exceptionis et hec in niali pendet sublata
ingenii an qpfitat [illegible] intueri pt eiusmod peremptorie cuius est offm
pimere actionem in iudicio dilatorie positam Nec dato cum off est diffi-
in bi peremptorie obiecta debet recipi ul admitti Unde dicat scds
in medio proncti ul cum no recepio [illegible] cum [illegible] nam suo z optimum
sum in esse munes [illegible] peremptoria in [illegible] actionem [illegible] lite.
ct. primo repellere sine concludere no fuis iudicatu ul [illegible] dilacionem remo-
uere q z offm dilatorie cp eius q lex ff. de co. iu. eligat z ff. de neg.
gest. l. sin aut co[illegible] peremptoria posita in bi dilatorie [illegible] co
exceptionis [illegible] tu no [illegible] iudex esse in hac causa quia ... aduersarius
meus [illegible] in pactum deno petere ul no debuit [illegible] iuramentum
[illegible] et ego iuravi z no debebam quittacione Et sic de aliis perem-
toriis [illegible] com de dilatoria posita in bi peremptorie except. hec
est q [illegible] teneor tibi dare co. que petis aute quia iudex iste [illegible]
me traxisti in tantum est tibi innuicia in tuma contratus ul [illegible]
in [illegible] ul respectum [illegible] obtentum [illegible] suggest. scen z bi sup-
pressionem quas ad est resupinus est bbi tanti sum^te [illegible] q sit excep.
Nam si dicat q peremptoria [illegible] offm dila ul peremptorie [illegible]
esse no pt [illegible] una causa est peremptoria [illegible] dictis tamen [illegible] lite.
ct. z concludit ac [illegible] post lite. [illegible]. hoc patet duos [illegible]
offes q [illegible] no pt in una z eadem re. ff. de condi. an l. cum his Ne-
mo enim eodem tpe migrantibus z assessores [illegible] consulares [illegible] fungi
pt ut C. de ass. l. nemo Nec ad vocatus z testis in eadem [illegible] causa
esse quis [illegible]. ff. de testibus. l. ultimo rc.

Rubrica de interrogatoris faciendis rc.

[illegible] iudex precipit pducendi testes et q in omnia [illegible] articulos
ei cont. [illegible] bult inducere testes Et [illegible] iudex ei sit [illegible]
michi in [illegible] tuam [illegible] articulos [illegible] intendit [illegible]
testes [illegible] ad [illegible] impetrare [illegible] faciendi [illegible]
[illegible] et [illegible] facere [illegible] testes qui [illegible]
cont. [illegible] ita [illegible] enim dare [illegible]
bult [illegible]

cam ii. melius c. t. p̄tuas in v. ubi dicat nisi forsan a principio illos interroga
sup ea ar lis postulasset et in glo. dun b. que incipit de consuetu. ne. et pro
intencione danda ꝑnt l. efficayo ar. c. de co corp. l. si qd. et ff. de in in
l. si illud duos q. iulius ad hec quatuor vonces assigno et. dat ar los
primo q ptes pbare intendit ut videat utrum sup hec ut volt in ducere
testes debeat recipi si velit ꝑbare cy sicut a cause no ꝑnt annuitur
no audit. ꝯ. de off. c. p. in de l. cum contingat et de po tepr dilati ad
secessi cum dilati et e. de pbacionis l. ad pbam e. dit. ca. lo. so ut ille
contr. que ꝑducunt testes det sum interrogatorum et ar los sy suam i
tencionem Nam lic ei dare articulos ꝑducendi ut ille contr. que ꝑducunt
sciat sup quibus testes sui interrogant. et adusario lic dz dare sum titulum
ad sui defensionem sy quem iudex querit a ntestibus ad usam. ꝯ. de testi
cum cam l. cum eadem condicio debet esse actoris et rei ꝯ. de mut pe
cum cam l. cum eadem condicio debet esse actoris et rei ꝯ. de mut pe
prudenciam nec debet actori lic. q reo ne lic ff. de regl. iur. no debet
iudicium claudicare ꝯ. de co corp. cum iur. e. dit ar los tco ut sciat iu
dex et adusarius utrum sup illo ar lo sup quo iuravit deponat. Nam
si sup diusa testes deponunt no dz testium eius exima deposuit tamquam
teste no iuratus sup alio ꝯ. de testi. cum testibus et in glo. qui incip.
hoc ideo et facit de testi. cause ꝑtea ff. de pe. qr. l. si quis hereditate q.
si. e. q. l. q. l. ult. ff. de iur. iur. l. si duo q. int. insi. exima no
dz dari tc nisi ꝑbet id ad qd ꝑlatus fuit inductus ꝯ. deplaci h
e. dit ar los qrto de cosuetudine longissima in causis ꝑbata que iurari
ꝑtestatur que sup illa matia prius erat ambigua causa interpretatur
l. ꝯ. de consuet. cum dilectus ff. de leg. i. l. si de interpretacione et q talis
interpretaco suari debeat ut l. septa cosuevit. no. de h. ꝯ de c. cosuetu
cum dilectus al. c. ult. et ff. de lig. l. i. de quibus dam cum suis similibus
Nota q vir no pt obicere uxori fornicacionem ꝑpt sex primo si ipse co
mittit fornicari ꝯ. de adult. et strup. intelleximus xxxii. q. vi.
ꝑtotum Sedo si eam adulterandam tradidit ꝯ. de eo qui cogno. cosan.
ux. sue distraccionem Tercio si violent fuit oppressa ff. ad l. iu. nulla
dum ad legem vi passa. exrto si ignorata est cognita ab illo que cre
debat virum suum xxxiii. q. ii. in lectum. exrto si credens virum mor
tuum nupsit alti xxxiiii. q. ii. cum ꝑfecticam Sexto si post adulteri
um reconciliavit eam s. ꝯ. de im. mur. q a. xxxii. q. iiii. illic. Nota
q sma lata sy ꝑmis sine cont. un no transit in rem iudicata et
hic si ferat. cont. tenore ꝯtatis sma ꝯpata veritate semp retractari
debet ꝯ. de sma et re iudi lator et c. tenor et c. cosanguinei et ꝯ. de fri et
male fimitatis sy vetium in lectura sua in ꝑdicto lator Nota q hec pos
penitentes clericum ad ap. ap. ꝑ absolutoe no mittunt. u. v. nescius cre
dicens lenit ludens uxor cunnis Janitor officii ꝑtpote vim que re
pellens fertur sponte nesciens et religiosus claustrales tunc legitimis
et infans Janitor insuper et femina suis in opposito oppo ꝑnt hii ꝑsule
ꝑlui. Nota q si abbas conta cuncti biu nl de conventu manus iniciat
violentas ipso abbate ul priore potit absolvi ꝯ. de n. et ho. tu c. qm

et go. de sen. comodati interpretat. in illa de re. go. de sen. eo co in illorum dum
dicit nisi excessus excitic deficilis et enormis ut forte si ad mutila-
cionem membri aliterum vel [illegible] sanguinis est processum ad superiorem
remittet. Nota sine illo textu in criminalibus equatur. Si fuit spo-
liatus aliquis ab [illegible] re indi. ut vacca vel gallina sufficiat quod
fuit spoliatus. Sed si ab alio quam ab actore quod oportet quod spoliatus si
tota sua [illegible] vel maiore parte ipsius ut go. de restit. spol. olim ij. ubi
Zamorensis est si proponit spoliatum ab alio quam a actore et tunc auditus fuit
et hec ex racione fori iam allegata quod non erit in solucio quia maius
est [illegible] duo doctores applicat. in c. [illegible] comod. iiij. Nota
quod in excusat. in mera vitia furtis quia non est licitum in lege nat.
[illegible] facit [illegible] d hanc regulam de q. di. i. sic et di. in per
[illegible] it et di. v. discipulos de fur. si quis penitet. et est [illegible]
[illegible] qui [illegible] est contra [illegible] vt ff. quod metus ca l. i. Sicut nullum
[illegible] voluntarium ut [illegible] i. [illegible] illa de absencia [illegible] consilia
et regulis iuris. Nota quod [illegible] excusaciones sit odiosa contra. illud [illegible]
[illegible] et ideo restringendo et non ampliando ut [illegible] de liber. [illegible]
l. quibus [illegible] de [illegible] et offi. quod dilatio [illegible] in summa sua de summa go.
c. [illegible] vr. [illegible] dat [illegible] fert furtum non latro nisi. Sim [illegible]
ludo si non tunc furta [illegible] go. de [illegible] sicut [illegible] ubi [illegible] et ad
[illegible] fuit dicit ludens [illegible]. Non. ponit quod [illegible] tanta [illegible]
[illegible] nolens cum [illegible] non [illegible] paucio quia formosa fuit iniquit
[illegible] in canone. Dicit quod [illegible] quia [illegible] motus elevat ad usus [illegible]
te [illegible] in iniuriam. ut de. pe. di. i. si quis pulsatus et sine molestia
[illegible] incidit. in [illegible] ut go. de sen. [illegible] in [illegible] ar. ad
hoc. [illegible] di. i. Si quis quis. z. c. [illegible] si cui. [illegible] q. iiij. si
quis [illegible]. Et eadem eo movet. de eo qui clericum sequitur ut ver-
beret sed non verberavit quia non [illegible] cum ad [illegible] dico quod
ment [illegible] dicit in canone qui [illegible] ille. Si quis suadente [illegible]
[illegible] in [illegible] dum dicit [illegible]. Item in iniuriam dum dicit sua-
dente [illegible] Item violentia dum dicit violentas manus [illegible]
[illegible] intelligit [illegible] pe. di. i. c. hoc aut. Nota quod [illegible]
sunt [illegible] non missi [illegible] in summa sua go.
de sen. [illegible] c. [illegible] [illegible] Item Nota
quod quotiens iurare voluit [illegible] go. de hec cum eo in [illegible]
al. [illegible] actor non iurans vel recusans iuramentum est pena ut actor
[illegible] cadat et reus [illegible] go. de iura. calumpnie c. [illegible]
Nota si testes [illegible] [illegible] xxx. [illegible] quia testi-
[illegible] [illegible] sunt [illegible] go. de testi. senes
[illegible] quod [illegible] est [illegible] quicumque [illegible] judeo e
[illegible] et [illegible] de testi. cum [illegible] Item. Nota quod
[illegible] est nisi [illegible] go. de testi. [illegible]
et [illegible] et fama [illegible] eodem [illegible] sed

melius dic qd aliud e fama et aliud auditus fama est tum tota vi-
cinia clamat Auditus est ut testis interrogatus Ego audivi non tamen
est fama pp. de testi. tum lib Et sic est finis Sequitur

Auditorum tria sunt genera s. ad impetrandum ad causas et ad negocia
Et quia procuratorio sepe in curia cam. de dicitur. Dicendum est sol-
lempniter procurandum debet cum sciat bonus notarius qui pro ipsis possit constituere
et constitui procuratores Et aliqua sunt que requirunt speciale mandatum et
que sunt sub generali clausula comprehendi Sepe cum persona notarius frustra
constituendi intentio dz qm nunc sufficiens procurator nunc invenit. Sacerdos
est igitur qui minor xxv. annis non constituitur nec est constitutus procurator
nisi in causa minoris licet minor quia est minor xxv. annis sine auctoritate cu-
ratoris ad causam beneficium optinendum et agendum pro eo similis est esse
debet. Mulier non admittitur procuratorio nisi pro defensione parentum Et ver-
um non admittitur quicunque in iudicio possit stare non potest et alias posset
agi Tutoris adultus cum auctoritate tutoris constituit procuratorem quia pupille
~~cum auctoritate vel adulti procuratorem dare potest quia nec tutor nec curator~~
~~cum lite contestata in re pupillari restitucionis in integrum et nunc absolucionis~~
nec tutor nec curator cum lite contestata in re pupillari vel adulti procuratorem
dare potest speciale mandatum requirit unde transigere pacisci beneficium re-
stitucionis in integrum et nunc absolucionis causa vocantur promulgatoris
petere. iuramentum prestare pro adverso deferendum procuratorem que in iudicio peti
petere debitorem absolvere alium loco sui constituere ... opponere
et alia plura sunt que inveniuntur sunt diversa. Est igitur notarius qui debet instrum
procuratoris conficere tum de intentione constituentis quid de eo actus ad que
constituitur procurator subtiliter est inquirendum ut si aliquis actor causam
occurrerit obstet mandatum spetiam requirit. ubi gtr. Si aliquis actor
constituit procuratorem ad aliquid tum nomine causam tractandum debet conficere
notarius quod causa fingitur constituit procurator unde ... et ita lesa esset
pars procuratoris petere beneficium restitucionis si hoc ... procuratoris est instrum al-
no. Et sic licet prefatum notarius qui clausulam illam dimisit dampnificaverit
ille qui se credebit plenum procuratorem ad curiam transmisisse unde semper de-
bet notarius in procuratoriis clausulam illam apponere sicut in infrascriptis erit scripta et si
in omnibus aliis clausulis procuratoriis premittendum est etc.

Ad impetrandum

In nomine domini Amen Anno nativitatis eiusdem mo. cc. die mensis pontificatus
sanctissimi in Christo patris etc. Joh. ... de voluntate et consensu eiusdem
eccl. in capitulo ad sonum campane more solito congregati in quo quidem capitulo
plures sunt quorum capituli consistebat ipsi fratres una cum voluntate et
consensu dicto corpore ... fecerunt constituerunt et ordinaverunt ... absente tamquam
presentem corporatum et aliis corporatum capituli procuratorem et nuncium specialem dantes et

Następujący tu traktat, jest-to *Magistri Joannis de Bononia Summa de stylo notariali*, z której tu tylko Prolog wypuszczony. (Jest ta summa w innym Biblioteki Jagiellońskiej kodexie, catal. 1. ... na stron. 276.) a to co idzie dalej, już są cudze dodatki. — (Helcel.)

concedentes eidem plenam et liberam potestatem in petendi pro eis et quolibet premissorum pro eis ac nomine dicti Capituli in Rom. curia et contradicendi litteras tam simplices quam legendas gratiam et iustitiam continentes et loco et iudices consentiendi ac eos recusandi si eos expedire expedire crediderit alium vel alios procuratorem vel procuratores substituendi loco sui sui revocandi si sibi videbitur optimum Et generaliter alia omnia et singula faciendi que in premissis pro eos quolibet de iure vel de consuetudine requiruntur etc. si mandatum exigit speciale promittentes se ratum gratum et firmum perpetuo habituros quicquid predictum eorum procurator vel substitutus aut substituendus ab eo factum fuit [illegible] in premissis et quolibet premissorum. Actum in dicto capitulo presentibus etc.

Super eodem notabile

Notandum quod quandocumque universitas seu capitulum obligatur vel permittat aliquid plusquam due partes capituli vel universitatis debent interesse tot autem ut robur firmitatis optineat [illegible] tamen est necesse quod omnes consentiant qui intersunt Unde notandum si prestare velit in forma [illegible] tunc conscribit in litteras omnia [illegible] illorum qui intersunt presentibus [illegible] supra notabile aut dicat sicut superius est inserendum in instrumento ubi dicitur in predicto capitulo plusquam due partes fratrum ipsius Capituli [illegible] qui scribuntur in instrumento quecumque [illegible] de capitulo vel universitate [illegible] in presentia licet apud hoc tractatus non dicatur et [illegible] si sigillo [illegible] constitue constitucionem roboratam [illegible] notarium [illegible] annotabis etc.

Alia forma super eodem

Universis presens instrumentum inspecturis pateat [illegible] manifeste etc. V. D. N. I. volentibus et consentientibus infrascriptis presentibus [illegible] in capitulo eiusdem ecclesie in sonum campane more solito [illegible] et plenum [illegible] nona sequitur pertinencium de inde dicantur sit ternos [illegible] seu [illegible] capitulum [illegible] voluntate et consensu dicta eorum [illegible] nomine dicti Capituli fecerunt constituerunt et ordinaverunt magistros A. et B. [illegible] eorum procuratores et nuncios speciales dantes et concedentes eisdem et cuilibet eorum [illegible] plenam et liberam potestatem impetrandi et contradicendi litteras tam simplices quam legendas gratiam vel iustitiam continentes loca que [illegible] eligendi [illegible] loca et iudices et cautiones [illegible] replicandi procuratorem [illegible] constituendi substituendi loco sui et generaliter omnia et singula etc. [illegible] etc. ex quibus instrumentum [illegible] ad maiorem certitudinem [illegible] fecerunt communi sigillo eiusdem Capituli communiri. Actum et datum etc. presentibus etc.

Forma communis

Universis et singulis presentes litteras inspecturis [illegible] prior et Capitulum ecclesie etc. salutem [illegible] in domino caritate vobis omnibus innotescat quod nos facimus constituimus et ordinamus [illegible] procuratorem et nuncium specialem administracionem et contradicendi pro nobis et nomine nostro in Rom. curia tam litteras simplices quam legendas gratiam et iustitiam continentes ad agendum et recusandum loca et iudices ac in eos consentiendum alium vel alios ad procuratorem vel procuratores loco sui substituendum et revocandum si expedire crediderit et appellandi [illegible] opus fuerit. Et generaliter omnia et singula etc. Cuius rei testimonium presentes fecimus fieri et nostri sigilli appensione muniri. Actum et datum etc. presentibus etc.

De anno domini et indictione

Anno domini incarnatione. Et ad differentiam illorum qui incipiunt annos domini ab incarnatione ut sunt consueti [illegible] sicut in Curia Rom. tamen incipiunt annos domini a nativitate. Curia

tur in privilegiis incipit. Annos domini ab incarnatione et renovat seu incipit
indictionem VIII kl. octobris secundum istos versus Cum venit october nova sit
indictio semper quatuor atque tribus illius placta diebus etc.

De formis procuratorii procuratoriorum admittendis parte scribam qualiter procuratores ad causas
et ad negotia debent ordinari. Et est sciendum quod si reus procuratorem constituat
eum quando necessarium est quod semper eum relevet ab onere satisdandi quae re-
levatio pluribus modis fit ut inferius apparebit etc.

Procuratorium ad causas cum relevatione

In nomine domini Amen etc. Rerum in mei presentia dominus Jo. dicta et apostolica sede provisus
episcopus [illegible] in presentia mei notarii etc. fecit constituit [illegible] Jo. de [illegible] pre. de etc. licet
absentes [illegible] tamquam presentes suos veros et legitimos procuratores actores factores ge-
stores et nuncios speciales in causa vel causis quas vel quod habet vel ha-
biturus est cum [illegible] domino de [illegible] super [illegible] causa in Rom. [illegible] vel ali-
bi ubicumque et coram quocumque iudice vel auditore dato vel [illegible] ad
agendum vel defendendum litem contestandum iuramentum de calumpnie vel de veritate
[illegible] alterius generis [illegible] in animam ipsius constituentis prestandum po-
[illegible] et cuiuslibet alterius generis [illegible] testes et instrumenta et alia munimenta producendum
[illegible] utrumque generis [illegible] testes [illegible] videndum appellandum appellationes prosequendum beneficia absolutionis
[illegible] ad cautelam [illegible] restitutionis in integrum petendum sententias [illegible] sententias dif-
finitivas vel interlocutorias audiendum alium vel alios procuratores vel procuratorem loco sui
substituendum et revocandum eosque quotiens eis videbitur proponere et generaliter omnia
et singula faciendum et exercendum quae ipsemet constituens facere posset
si personaliter interesset [illegible] de [illegible] et rato atque firmo perpetuo habiturum
quicquid [illegible] subtitutus vel substituti vel ab eo quolibet gestum
[illegible] sine [illegible] in premissis et quolibet premissorum. Insuper volens dictus constituens
[illegible] in premissis et [illegible] ab omni
[illegible] et substitutos ab eo relevare ab omni
onere satisdandi promisit in notario infrascripto et personae publicae legitime sti-
pulanti vice et nomine [illegible] et aliorum quorum interest vel interesse poterit indicio
sisti et iudicatum solvi cum omnibus suis clausulis sub ypotheca et ob-
ligatione omnium bonorum suorum presentium et futurorum. Actum etc.

Item curie Romane talis relevatio [illegible] non admittitur. Sed Bononie dicitur nullatenus
est admittenda et quod [illegible] debeat talis relevatio [illegible] assignatur. Procurator autem satis-
dare tenetur. Et satisdare est pignorare [illegible] fideiussorem [illegible]
cum in premissa relevatione nec fideiussor [illegible] pignora [illegible] continentur.
Dicunt enim satisdationis loquentes non esse [illegible] quoquo modo satisdationem. Sed for-
ma quae sequitur in relevatione huiusmodi facienda cuique apparet [illegible] etc.

Relevatio secundum modum curie Bononie

Insuper volens dictum suum procuratorem relevare ab omni [illegible] satisdandi promisit michi
notario infrascripto et personae publicae legitime stipulanti vice et nomine et recipienti
[illegible] et aliorum quorum interest vel interesse [illegible] iudicio sisti et iudicatum solvi
cum omnibus suis clausulis et [illegible] sine [illegible] in iudicio et omnia dubit et

solvet que in condempnacionibus continetur si condempnatus fuerit nisi fuerit revocata
sub obligacione omnium bonorum suorum presencium et futurorum premissis omnibus singulis
observandis. Idem constituens procuratori suo predicto procurator. posuit fideiussor. sub ypo-
theca rerum suarum etc.

Procuratorium generale ad causas sub
manu publica et sigillo mandatoris

Universis presentes publicum instrumentum inspecturis pateat manifeste quod Jo. lator presencium
fecit constituit et ordinavit ... c. b. licet absentes tamquam presentes et eorum quemlibet in solidum ita
quod non sit melior condicio occupantis sed quod unus eorum inceperit alter prosequi vale-
at et finire generales suos procuratores actores defensores et nuncios speciales in
omnibus causis suis litibus controversiis atque causis quas habet vel habiturus est contra
quoscumque sive quibuscumque personas ecclesiasticas collegiis et universitatibus coram
quocumque judice vel auditore dato vel dando ecclesiastico vel seculari tam ad
agendum quam ad defendendum tam in civilibus quam in criminalibus dans et con-
cedens eisdem et cuilibet eorum in solidum plenam et liberam potestatem agendi
defendendi libellum seu libellos et quascumque peticiones dandi et reci-
piendi litem contestandi iuramentum calumpnie et veritate dicenda et cuiuslibet alterius
generis iuramentum in animam suam prestandi et adverse parti si opus fuerit de-
ferendi terminos et dilaciones petendi et excepciones cuiuslibet generis generandi
proponendi testes et instrumenta producendi alterius partis testes iurare videndi su-
spectos dandi judices et notarios eligendi et eos associari petendi sententiam
vel sententias interlocutorias vel diffinitivas audiendi et ab eis appellandi appellacionem
seu appellaciones prosequendi beneficium restitucionis in integrum et absolucionis simpliciter
vel ad cautelam quociens opus fuerit impetrandi crimina et defectus oppo-
nendi alium procuratorem seu procuratores loco sui substituendi et constituendi ac eos revocandi
semel vel pluries quociens eis vel eorum alteri videbitur expedire ac ipsas
causas post modum resumendi et prosequendi per se vel alios prout eis vel eorum alteri
videbitur expedire Et generaliter omnia et singula faciendi et exercendi tam in
iudicio quam extra et que premittit constituens facere posset si personaliter
in iudicio ... interesset Ita quod liberam et generalem potestatem et administracionem insolidum
habeant tam ipsi quam substituti ab eis vel eorum altero in omnibus et singulis
que ad ipsam personam generaliter cuiuscumque pertinere noscuntur. mandato permittens
se ratum gratum et firmum perpetuis temporibus habiturum quidquid procuratores suos
procurator vel aliquis eorum substitutus vel substituendos ab eis vel eorum altero
in premissis et circa premissa factum fuerit procuratum fuerit sive gestum. Et volens
dictos suos procuratores et quemlibet eorum substitutum vel substitutos ab eis vel
eorum altero relevare ab omni onere satisdandi promisit in notarii infrascripti
ac persone publice legitime stipulanti nomine et vice omnium quorum interest vel
interesse poterit iudicio sisti et iudicatum solvi in omnibus suis clausulis
oportunis sub ypotheca et obligacione omnium bonorum suorum presencium et futurorum
In quorum omnium testimonium de mandato ipsius constituentis sigillum suum
presentibus est appensum Actum et datum Anno etc. presentibus etc.

In forma maius scribitur cum sigillo

Universis presentes litteras inspecturis Jo. episcopus Cracoviensis salutem etc. Noveritis quod nos dilectum nobis in Christo Jo. de .I. generum et .P. de .. absente tamquam presentem constituimus eorum insolidum ita quod non sit melior condicio occupantis etc. fe. consti. et or. nostros procuratores actores factores defensores et nuncios speciales in omnibus et singulis causis litibus et controversiis quas habemus vel habituri sumus cum quibuscumque vel quibuscumque personis universis vel collectivis coram quocumque iudice vel auditore dato vel dando tam ad agendum quam ad defendendum in civilibus quam in criminalibus dantes eis et cuilibet eorum insolidum plenam et liberam potestatem agendi et defendendi lites contestandi iuramentum calumpnie et quolibet alterius generis iuramentum in animam nostram prestandi etc. ut supra in proximo et generaliter omnia et singula etc. Quorum etc. testimonium presentes scribi fecimus et nostri sigilli munimine roborari. Actum et datum Anno etc.

Procuratorium ad negocia et ad causas.

In nomine domini Amen. Sub anno nativitatis eiusdem millesimo etc. In .. die mensis hora et loco in mei notarii infrascripti et testium subscriptorum ad hoc vocatorum presencia venerabilis vir dominus Jo. dictus loco etc. personaliter constitutus intimavit ad Rom. Curiam proficisci fe. consti. et or. .P. de .. et mandatum in inse spon. dedit ad Rom. Curiam proficiscentis fe. consti. et or. P. de .. et mandatarium in se sponte suscipientem suum generalem procuratorem actorem factorem et nuncium specialem ad omnia negocia gerenda et exercenda regendum gubernandum res sua et ecclesie sue negocia gerenda et exercenda regendum gubernandum pro eo et eius nomine quod quod debet tam racione persone sue quam ecclesie sue predicte quantumcumque racione debet vel debebunt in futurum ad recipiendum quoscumque ecclesiasticos vel seculares qui dicunt res in ecclesia sua predicta quibuslibet personis ecclesiasticis vel secularibus que contra nos et ecclesiam meam opponent vel exterent quamvis forma coram quocumque iudice ecclesiastico vel seculari tam in civitate quam extra ad recolligendum petendum distrahendum omnes fructus redditus et proventus suos et ecclesie sue predicte presentes et futuros et ad satisfaciendum de ipsis omnibus et singulis de quibus oportebit ipsum Jo. esse in aliquo obligatum ad faciendum remissionem quitacionem et pactum de ulterius non petendo omnibus quibus vel a quibus aliquis solvit etc. vel recipit prout de iure vel de consuetudine fuerit faciendum et ad obligandum persona propria et bono de observando et complendo omnibus et singulis que per ipsum procuratorem suum facta fuerint sive gestum et ad iurandum in animam suam in animam dicti constituentis cuiuslibet generis iuramentum. Et si opus fuerit ad agendum et defendendum etc. ut supra et unum seu alios procuratores seu procuratorem loco sui substituendum etc. ut supra ipso procuratore ut prius in sua potestate remanente Et generaliter omnia et singula faciendum et exercendum tam in iudicio quam extra que ipsemet constituens ... et gerendus eidem liberam et generalem potestatem et administracionem in omnibus et singulis supradictis Et que ad ipsum quocumque spectare noscuntur Ita quod ipsius domini absencia nichil impediat vel ledat sed ad omnia dicto procuratori sit data potestas quod ipse mandatus habet ... promittens se ratum et firmum etc. Et volens dictum procuratorem relevare ab omni onere satisdandi etc. ubi ...

Actum et datum Anno etc. presentibus etc.

Alia forma ad negotia et ad causas.

Universis presentes litteras inspecturis frater Joh. etc. Noverit universitas vestra quod nos dilectos
nobis in Christo Jo. et P. licet absentes tamquam presentes et quemlibet eorum in solidum ita quod non sit me-
lior condicio occupantis etc. fecimus constituimus et ordinavimus generales nostros procuratores actores factores
et defensores negotiorum suorum gestores et nuncios speciales ad omnia nostra et
cause nostre negocia in Romana curia promovenda coram sanctissimo patre et domino nostro papa et
eius judicibus seu auditoribus quibuscumque datis et dandis eisdem et cuilibet eorum in
solidum generalem et liberam ad ministrationem et potestatem plenissimam agendi et
defendendi procedendi probandi confitendi negandi iuramentum calumpnie et de veritate
dicenda et cuiuslibet alterius generis iuramentum sive in animam suam prestandi similiter
et similia audiendi appellandi appellationes prosequendi tam simplices quam legendas litteras
impetrandi et contradicendi de locis et judicibus conveniendi beneficiorum restitutionis in integrum
et absolutionis simpliciter vel ad cautelam si opus fuerit implorandi causa et defectus
opponendi alium vel alios procuratores loco sui substituendi et revocandi semel vel pluries
mutuum quoque tam mercatore vel cursore si voluerit usque ad summam CC
florenorum contrahendi et contractandi promittendi et obligandi nos et nostra pro predicta summa
pecunie restituenda quocumque termino duxerit vel duxerint ordinandum et submit-
tendi nos iurisdictioni domini pape et generalis camere auditori ipsam pecuniam
exponendi pro nobis et causa nostra negotiis qualitercumque eis vel alicui eorum hone-
stius et utilius videbitur expedire et generaliter omnia et singula faciendi etc.
etc. si mandatum exigit speciale nec non promittentes ratum etc. insuper volentes eos
nostros procuratores relevare ab onere satisfaciendi etc. In cuius rei testimonium etc. Actum et datum etc.

Super eodem ad impetrandum [illegible] beneficii.

In nomine domini Amen. Noverint universi presentes litteras seu presens publicum instrumentum in-
specturi quod nos Jo. etc. [illegible] et dispositione etc.

In Christi nomine Amen. Sub anno etc. discretus vir etc. fecit constituit et ordinavit etc. ven. vir.
etc. citra revocationem aliorum procuratorum suorum verum et legitimum procuratorem etc. in Romana curia
et etc. in omnibus et singulis suis causis que ad Romanam curiam pertinent [illegible]
curiam dumtaxat legitime devolutis in quibus citatus [illegible] vel [illegible] posset
ipse constituens prout intendit in Romana curia litigaturus et non aliter nec ultra
in eisdem causis quibuscumque iudicibus ordinariis vel delegatis etc. ut in [illegible] forme.

Forma substituendi alium
loco sui.

Magister P. de [illegible] habens ab eo potestatem substituendi aliquem loco sui substituit J. de [illegible]
presentem et suscipientem loco sui procuratorem ad omnia et singula que licet a dicto
domino eius mandato etc. datum etc.

Procurator etiam constitutus apud acta alicuius in judicio coram judice parte altera
presente et sedente tunc presente sit qui scribit in causa nec indiget procuratorio tali
sollempnitatem vel alia indigne sufficit enim quod presente procuratore scribit tantum vel
alium dictetur tunc in tali ita dicat etiam P. actor in dicta causa suum procuratorem
constituit apud acta dans ei potestatem defendendi et in animam suam iurandi et

omnia defendendi faci(endi) que indicta tu sunt opt(is) uel est uere dicer q(uod) app(ro)nat(ur) ibi testes sicut in aliis act(is) est ?o. vo reus p(ro)c(urato)r(em) constituit sine ap(u)d act(a) sine ?o acta semp(er) en(im) debent releuare ab omni on(ere) sat(isdandi) dandi aliq(uem) p(ro)c(urato)r(em) antequam admittit cogit(ur) sat(isdare) dare p(re)sertim si de re agit(ur) ?u li. Et si spalis est res de qua agit(ur) saltim ex parte supstitui et co(n)fessaro (?) in tal(ibus) de metu cogit(ur) sat(isdare) dare debet p(ro)c(urato)r(em) ex ualit(er) aut sat(isdare) dare del p(ro)c(urato)r(em) ex releuatus no(n) est qui noie alterius agit infra titulum de sat(isdationibus) datombus plene scribam Idem p(ro)c(urato)r(em) suus lit(teras) duos constituit p(ro)c(urato)r(em) eciam (?) si in suo p(ro)curs(?) stipulandi h(ab)eat p(otes)tatem et tunc ita dicat noster tlis p(ro)c(urato)r(em) cum in causa que inter ipm ?ex parte vna et ?ex altera [illegible] iudice vertit(ur) p(ro)lix(?) get(?) st(?) deus lit(teras) fuas fecit constit(uit) ? or(dinauit) p(ro)c(urato)r(em) in ipsa causa dans eidem plenam et liberam p(otes)tatem ad agend(um) ? defenden[illegible] ?ut in formis superius positis inuenit(ur), Non enim omnia que in p(re)missis formis p(ro)curatorum posita sunt sufficient(?) p(ro)curato(r)io requirit(ur) sed debet esse discretus noster ut accipiat et dimittat ad dat et minuat s(ecundu)m q(uod) occurrerit negocio et videbit(ur) expedire (etc).

De iudiciis

Tractatu p(ro)curatorum p(re)missis de hiis que in iudicio aliq(ui) ? aliq(uem) ?o. iudicari p(er)tinent et eorum vicar(iis) seu officiales nec non p(ro)iudices delegatos sunt p(er) ordine[m] dicte(?) scribam et cum citatione iudiciu(m) sumat ?exordium citationib(us) inde(?) merito in choandum (etc).

De citationibus

Citationum forme sunt velud negocia infinite Nam quelibet citatio p(ro)stitui(?) in p(ri)mo esse debet narrationem facti continere ? cum sint negociorum diu(er)sitas infinite narrationes infinitas addunt ?pt q(uod) in narrationib(us) no(n) possit quis tradere tales formas [illegible] in narratione [illegible] p(ro) dictamus h(ab)eat(ur) qui plures narrationes rationabilit(er) tales videt ad hanc narrationem citatio p(er)tinet in formari composita narratione citatores ad illas formas post modum redigantur Ideo ipsas formas narrare est vel debet cum quilibet [illegible] l(itte)ra stilum et forma tenorem tu pre dictum stili et forme fa[illegible] litterarum sepius cognoscat(ur) Scribam igit(ur) vobis citationum formas quasdam plurimas narrationes diu(er)sas inferentes ? eisdem ut commutatione narrationum ?posius(?) conficere possit ? noster in citatione qualibet formam debitam obseruare tenetur Sequitur

Citatio sup(er) re spoliationis

Frater Joh(annes) miseratione diuina (etc). dilecto nobis in ?p?p (etc). Salutem ? Sincerum in d(omi)no caritatem dilecti filii R. Rector(?) ecc(lesi)e de n. n(ost)re dioc(esis) querelam nuper(?) continetur ? cum ipse n. eccl(esi)am fuisset cano(nice) assecutus eandem p(ro) anni ? amplius possedisset eum n. de n. cum quibusdam suis complicibus ad eccl(esi)am manu armata accedens eundem de dicta eccl(esi)a iuribusque suis omnib(us) contra iusticia spoliauit in eadem nequit se intrudens et intrusus eam detinet occupata de quo sibi p(er) nos fieri iusticia postulauit vnde nos cum cui(us)libet(?) tenea(m)ur iuxta datam a deo gratiam exhibere iusticia discretioni vestre tenore p(re)sentium committimus et mandamus dist(ri)cte p(re)cipiendo q(uatenu)s p(re)fatum n. ex parte n(ost)ra p(er)emptorie citare curetis ut p(ri)ma die iuridica post festum

promie venturi p se vel per procurez suu ydoneum compareat coram nob. vel quissa-
rijs nris ubicumqz in dioc. vel provincia nra fuimus pdco sup spoliatoe huiu
de iusticia responsurus Alioqn contra eum procedemus put iustu fuit ipius ab
sencia no obstante. Dat. etc.

Alia citacio sequitur

Exhibita nob porrecta nobis dilecti filij p. clici peticio continebat q cum eccia de ... vacaret
pro q R. qui de facto ipam eccliam ipam tenet cu gstitutus in eadem fuit eccia
post gallium longdiu nec infra anni adic sue installacionis hm formam gstitu-
cionis in eodem capitlo edite fuit in pbrm ordinatus ppt q cadit ab omi iure
q incas eccia post institucionem hmoi nostitur optinere idem q p. qui fuit abco
prono ipius eccle pntatus eccia dis?rto scle veluit ut eccliam ipam va-
care decinens ipm p. in corporalem possessionem ipius eccle aucte nra inducere
amoto quolz illicito possessore Nos aut fam ignorantes qt ipm R. nolumus
sit qd obrupto pcedere quousqz fecimus. causam ad nram presenciam evocantes
evocata districtoni vre tenore presencium committimus districte precipiendo mandamus
quatenus pfatum R. pers vel polium copite nra peremptorie citare curetis ut
tali die si iuridica fuit etc. Alioqn pxima die iuridica tunc sequenti p se vel
pcurez suu ydoneum coram nob in dioc. vel provincia nra ubi tunc fuimus co
stituti comparere curaret eid pro etc sup iure q sibi vendicat competit ad
eandem eccliam de se factam et alijs omnibz qui propone gt ipm voluit de
iusticia responsurus Alioquin contra ipm etc. Dat. dat.

Citatorio de aliquo diffamato

Libent tacemus quod dicimus et si possemus libent oneraremus q scribitur. deo teste
Sed debitum officij nri q no patitur quin mox dicimus leviter vel inscrutamus
medium ut quos lac dulcedinis no emollit virga debite correccionis iclu-
net Sane R. rector eccle que sup in continencie vicio cum enormibz excessibz
in veniunt adeo publice diffamatur q de ipius sordibus qt predicat omnis
loquens amplius dissimulare no possumus qn vitate de citatore clamore
facinora prava iusticie inquiramus eccia ppt discrecioni vre etc. ut sup usqz
ad locum ubi de eccl p. tunc dicitur sup premissis alijs omnibz ex officio nro
si obiciendis suam innocenciam purgacionis Alioqun etc.

Super eodem

Relatam nob nunc quasi publicam infamiam .. Rectorem eccle sup incontinencie vicio
et alijs excessibus plurimis dissimulavimus hactenus sperantes q persona que faceret
imposterum opa mala si qua gessit delere deleret Sz qd in eo spavimus advertimus
ad penam ipius dolor invenimus vz. ut sua cessaret lascivia augmentatur etc. pp discrecioni

Alia forma

Constitutus in presencia nra dilectus filius p. Rector eccle sua nob. assercione monstravit
q ipe et predecessores sui Rectores dce eccle atque cum no erat memoria i possessione
pacifica fuit percipiendi decimas apore et gventu eccle sue suppdicte q nunc prior
et conventus predicum saluti sue i mecores decimam decima sibi solvere cont dicunt
de quo sibi iusticia fieri per nos postulavit eccia ppt etc. vsqz ad locum ubi dr eid

p. tuo dicat. idem prior et conventus sup detentione dte decime et aliis omnibus que contra eos proponere voluit de iusticia rñsuri Alioquin etc. ut sup.

Citacio sup re pecuniaria

Dilectus filius P. de .. in presencia nra constitutus proponit q. tu B. de .. bone memorie xx. marcas in suo testamento relinquere . G. et M. executores ipsius testamenti dctas xx. marcas sibi dare indebite contradicunt licet ad eas solvendas bona sufficiant testatoris Quo circa discretioni tue etc.

Citacio sup causa matrimoniali

Conquesta est nobis dilecta filia M. de .. q. licet B. de .. cum eadem puella de presenti matrimonium legittime contraxisset ac ipsum in sinistris mensibus post modum sub secucione carnalis copula consummatum Ipse tamen B. sue salutis immemor abiecta eius uxore divorciis cum quadam alia muliere denegando eidem partem tibi usque ad locum ubi deus coram p. te dicat eidem M. sup premissis omnibus de iusticia rñsurus Alioquin etc.

Citacio sup divorcio

Veniens ad nram presenciam dilecta filia M. etc. sua nob. peticione monstravit q. cum ipsa cum R. eius viro matrimonium legittimum ac propinquum et ulterius in eadem domo et thoro tamquam uxor cum viro suo insimul moraretur. Idem R. propter imperfectam suam debitum conjugale sibi non reddidit coniugalem. Exinde cum ipsa q. ut asserit affectat ut filios procrearet mater esse desiderans discretioni vestre etc.

Citacio sup re appellacionis

Cum in causa que vertitur seu verti speratur inter B. actorem ex una et P. reum parte ex altera parte dicti reique dicti P. auditorem loci diocesani ad sedem apostolicam appellavit appellacionem idem P. causam appellacionis huiusmodi ut asserit intendit prosequi coram nob. discretioni vestre per apostolica scripta committimus quatenus prefatum R. per vos vel per alium ex parte vestra etc. usque ad locum ubi dicatur eidem in dicta re fuerimus vel receptus quod dictaverit ordo iuris vel in dicta re contrarium de iure fuit ipsius absque non obstante nichilominus iusticia procedemus diem vero citacionis et formam etc. ut supra etc.

Citacio sup rebus cum inhibicione

Cum a quadam diffinitiva sentencia lata ut dicitur per ven. virum firmum nrm coram in ea que vertitur inter P. actorem ex una et R. .. parte reum ex altera sup ipsius fratris nri examine vertebatur parte ipsius P. ad nos appellavit appellacionem idem quod P. causam appellacionis in cedit prout asserit prosequi coram nob. discretioni vestre tenore presencium precipimus et sub excommunicacionis pena districte precipiendo mandamus quatenus dictum R. per vos vel per alium ex parte vestra peremptorie citare curetis ut tali die post citacionem nram que sit ex parte vestra peremptorie citaverit ut tali die sequente non facta sufficienti compareat coram nobis in dicta facta fuerit proxima die sequente non facta sufficienti compareat coram nobis in dicta causa facturus et recepturus q. iusticia suadebit Inhibentes nichilominus parte mra sub pena excommunicacionis eidem R. q. pendente appellacionis causa huiusmodi coram nob. in preiudicium ipsius appellatoris contra dictam P. nil temere attemptare presumat attempta si qua fuerit institutum in pristinum studeat revocare Alioquin contra ipsum et in ipsa causa procedemus quantum de iure fuerit ipsius absencia non obstante die vero citacionis nichilominus et formam etc.

Notula sup citacione

Sciendum est q. illa penultima clausula in omni citacione ponenda est vz. Alioquin quantum etc. In citacione vero appellacionis aliter poni debet quam in citacione facta sup re pecuniali. Et

licet est eo quasi in eo negocio principalis reo absente et actor ponitur in possessionem rei
petite ad suam vel non procedit nisi lis fuit contestata Sed in appellacionis eo sive
actor sive reus sit absens dummodo alter ipsorum insistat aliquem necesse procedit
Iudex procedit si commora videlit periculum immine vnde duo deinde dici in citacionis
cause appellacionis Alioquin contra etc. vel sit Alioquin contra ipsum et in eo sua procedendi
contumacia de iure fuit ipsius absencia non obstante. dic vero citacionis etc. preterea quia
citato non tenetur super aliis nisi super quibus citatur adversario tenetur. vnde cavendo
tenendum est in illa citacione que dicat eius et de iusticia responsurum ut supra. quo quando
citatur plenius in citacionibus comprimatur ut ad maiorem cautelam compendiose citacio
ut semper appareat ibi aliquid generale verbum super quo possit actorem in tercio
totaliter comprehendi etc. Sed tamen debet super spoliacione huiusmodi et aliis de iusticia
responsurum vel sed proposituri super premissis omnibus quicquid iuris et facti proponere
voluit et hiis que peciam parte proposita fuerunt prout iustum fuit responsurum etc.

Citacio qui eo recessit

Frater Io. etc. discretum virum tenore presencium committimus et mandamus quatenus Io. de .. comparere
coram nobis peremptorie citare curetis ut die .. si dies iuridica fuit Alioquin proxima
die iuridica tunc sequenti per se vel per procuratorem ydoneum ubicumque in provincia nostra
fuerimus compareat coram nobis in eo quem inter ipsum comparere vna et Io. ex altera vertitur
nobis super retroacta contumacia de iure fuit processurum Alioquin etc. diem vero etc.

Citacio ad certum actum

Discretum virum tenore presencium committimus et districte precipiendo mandamus quatenus R. de ..
prout vel alium comparere coram nobis peremptorie citare curetis ut .. die post citacionem
vestram si dies feriata non fuit alioquin etc. per se vel per procuratorem ydoneum ubicumque
in provincia nostra fuerimus compareat coram nobis concessatus litem et iuratus de
calumpnia vel de veritate dicenda vel adverse parti peticionibus responsurum vel ad
videndum iurare testes vel ad concludendum vel auditurus sentenciam in eo quem inter
ipsum ex vna parte et R. ex altera vertitur coram nobis Alioquin tamen ipsam litem
protestata habimus vel quod iustum fuit faciemus vel sit Alioquin tamen
ad iurandum ab adversa parte in ipsius contumacia recipiemus tamen in dicta causa
prout iustum fuit procedemus diem citacionis ut supra etc.

Citacio a iudice delegato

Citacio delegati

Guillelmus capellanus domini pape Iudex delegatus provido et discreto viro de .. Salutem
et sinceram in domino caritatem noveritis nos recepisse litteras sanctissimi in Christo patris etc.
tenoris et continencie infrascripte. Gregorius Episcopus servus servorum etc. ponatur
totus tenor deinde dicatur volentes igitur mandatum apostolicum reverenter exequi
ut tenemur vobis auctoritate qua fungimur in hac parte districte precipiendo mandamus
quatenus die proxima futura si feriata non fuit Alioquin proximo die iuridico
tunc sequenti prout vel alium ydoneum coram nobis loco comperere curetis
propositurum quicquid iuris vel facti super premissis proponere volueritis. Et hiis que pars
adversa contra vos proponere fuerit responsuri datum etc.

De hiis que in delegatorum citacionibus requiruntur

Nota quod septem sunt que circa citacionem delegati solleperunt sunt attendenda Primo
quod nomen delegati est ... committentis Secundo quod semper fungitur vice delegantis

et sit minor et omnibus de quibus cognoscit. Sextum quod semper in salutatione se dicat iudicem delegatum. Tertium quod tenor rescripti in citatione summa totaliter inseratur. Certum quod ad certos dies et ad locum quem ad iudicium evocatur. Quintum quod sit locus solempnis ubi possit copia ad vocatorum in veniri. Octavum quod secundum facultatem persone citande et qualitatem negocii de quo agitur iudex debet inducias moderari. Septimum et ultimum quod semper habet ecclesia pronuntiatur in citatione si dies non decreverit. Fuita vobis primo assignamus. Item semper debet apponi in citationibus ubi citatoria committit superius scriptum et vel illa. Alioquin contra vos etc.

De citationibus peremptoriis faciendis

Consueverunt interdum citationes peremptorias fieri unde expedit ut de ipsis aliqua videamus. Scilicet sciendum est quod quando citatio fit per nuncium sine litteris debet esse certus nuncius et iuratus aliter non debet stari relatoni ipsius. Item quod de speciali mandato iudicis citari debet et mandatum sibi factum per notarium constabit, quia licet stetur relationi nuncii quod citavit non tamen statur vel creditur ei quod citatio sibi mandata fuisset nisi constet. Consistit perscriptum. Et ideo de stilo curie peremptorio nuncio facto committitus est videndum etc.

Qualiter debet scribi mandatum citationis peremptorie faciende.

Scribit igitur ita notarius Rev. patris etc. mandavit P. nuncio suo iurato quod ad domum in qua habitat vel habitare consuevit Jo. de .. accedat, ad eum citatione peremptorie ut tali die non feriata per se vel per procuratorem ydoneum compareat coram eodem super re tali, responsurus. Alioquin etc. Vel sic: Reverendus pater etc. mandavit suo nuncio ut R. de .. si eum personaliter invenerit citet. Alioquin in domo in qua habitat vel habitare consuevit citaret peremptorie. Alioquin etc.

Super eodem

Jo. de .. nuncius superscriptus retulit michi notario infrascripto se citasse R. predictum personaliter inventum coram dicti domini nostri forma mandati superius sibi facti vel sic: retulit michi notario infrascripto accessisse ad domum in qua habitat vel habitare consuevit R. de .. et dixisse ipsius familie et vicinis quod ipsum R. citabat coram dicto domino ut compareat coram eo secundum formam mandati superius sibi facti vel sic: retulit michi notario se citasse predictum R. accedens ad domum ipsius et vicinis dixisset cum personam eius invenire non posset secundum formam mandati superius sibi facti de iure sic esset peremptorie perceptum et post modum relatio nuncii constituenda consueverit tamen in Rom. curia et alibi ubi fui ut sola nuncii relatio constabit et nunquam vidi contrarium. Hoc obiceret securus tamen esset in aliis mandatis que peremptorias sepe fuit relata quando facta peremptorias nulla scriptura mandati sibi facti sic procedit etc.

Alia relatio nuncii

Jo. de .. nuncius domini archiepiscopi retulit michi notario infrascripto se de mandato ipsius domini archiepiscopi specialiter sibi facto citasse heri R. de .. personaliter inventum vel ad domum in qua habitat vel habitare consuevit ut die proxima si feriata non fuit. Alioquin proxima die sequenti compareat per se vel per ydoneum responsalem P. de .. qui contra eum intendit agere de rebus vel super quadam petitione summa quam habes intendit petere vel super manuum iniectione per ipsum R. in personam ipsius clerici temere facta ut dicitur et rebus aliis de iustitia responsurus. Alioquin etc.

Notula super eodem

Notandum est quod relacio actoris facta presentacione sive in modo premisso semper debet tria continere. Primo diem qua facta fuit ipsa relacio quia non solum in relatione immo eciam in omnibus scripturis suis notarius debet ponere diem ut sciatur qua die sunt facte. Secundo continere debet diem qua facta fuit citacio ut sciatur dies qua citatus est et qua debuit comparere. Ubi etiam si citatus distat alicubi ubi comparere debet primo dietas et iuncturas maliciose citauit eum in domo sua vel ubicumque ita distitit quod citatus compareat eo quod non commissatus est vel comparere tenetur cum nemo ad impossibile obligatur. Tercio debet continere diem qua citatus est debet comparere ut sciat iudex quod contra ipsum citatum in negocio procedere. Cum per citacionis litteras dirigitur eius persone cui mandatur in iudicio comparere oportet actorem si tamen vult ut de presentacione ipsarum facta de citacione faciat fieri publicum instrumentum pro eo quod si citatus negaret ad eum citacionis litteram peruenisse nisi actor probaret se ipsas litteras sibi presentasse vel presentari fecisse vel saltim ad domum suam eas dedisse non posset reus contumax reputari. Cuius instrumentum tale scribere debet etc.

Instrumentum cum citacionis littere presentatur

In nomine domini Amen etc. P. Rector constitutus in presencia Rev. in Christo patris etc. presentauit eidem ut ... dominus reuerenter suscepit quasdam litteras sanctissimi patris etc. bulla plumbea filo canapis integro bullatas non cancellatas non abrasas non viciatas nec in aliqua sui parte corruptas tenoris et continencie infrascriptorum. Gregorius etc. Deinde dicatur quas quidem litteras dominus ... dedit .. Et ego notarius infrascriptus de verbo ad verbum cum scripsi meoque signo roboraui. Acta etc. presentibus etc.

Presentacio actoris reo non veniente

Viso de formis citacionum presentacionum instrumentorum et litterarum nunc videndum est generaliter presentacio rei vel actoris aut procuratoris eorum et exhibicio partis comparitura et contumacia accusandi etc.

Presentacio actoris non veniente

Petrus Rector etc. presentauit se coram domino N. R. citatum ad instanciam ipsius et exhibuit quasdam litteras citatorias dati domini .. sigillo munitas quarum tenor talis est Jo. etc. presentatur totus deinde dicatur. Et quia dictus R. nec per se nec per alium alias comparere curauit eundem P. sua contumacia accusauit. Si vero premissum fuit alicui quod eum citet tunc notarius ita scribat etc.

Alia presentacio

P. de .. presentauit se coram domino .. N. R. presentans michi notario infrascripto quasdam litteras citatorias dati domini .. sigillo munitas quarum tenor talis est Jo. etc. Deinde dicatur Et quia dictus R. nec per se nec per alium sufficienter comparere curauit licet procuratorem transmisit qui mandatum non habebat sufficiens idem P. instanter contumaciam accusauit. Et quia decanus et alii clerici quibus citaciones et alia exequenda mandantur quandoque minus sufficienter exequuntur ideo verborum modos nobis transscribendum etc.

Responsio super citacione facta

Reverendo in Christo patri etc. Jo. decanus etc. debita reuerencia et honore. Reuerende paternitatis vestre litteras sub hac forma recepi Jo. etc. presentatur totus tenor. Deinde sic dicatur Cuius auctoritate predictum R. personaliter apprehensum .. die .. citaui iuxta tenorem litterarum vestrarum vel sic

propter autem .N. clericum nuncium meum iuratum ad domum ipsius R. ut eum citaret direxi: qui .N. statim post modicum in dictam rediit ipsum personaliter inveniri non posse dixit, citavit iuxta verba literarum commissionis vestrae quarum auctoritate prefatus .N. ad domum et vicinos cum persona ipsius nequivit invenire ipsum citavit iuxta verba commissionis literarum

Exnaliter similiter quomodo aliquis reputatur contumax.

Exinde R. citatus peremptorie ut die … coram prefato domino compareret per se vel ydoneum responsalem pro iustitia recipienda comparere neglexit, ideo dictus dominus ipsum R. contumacem reputavit contumaciam contra ipsum tamquam contra contumacem quod iuris fuerit procedendo.

Forma excommunicationis contra contumacem

Frater Jo. etc. Cum P. de … Rome ac peremptorie citari fecimus ut responsurus in causa quam movet seu movere intendit contra eum R. de … super (?) etc. coram nobis certo termino comparere et in ipso termino idem R. per se vel alium contumaciter comparere neglexerit discretioni tue tenore presentium committimus sub excommunicationis pena districte precipiendo mandamus quatenus eundem quem ad dictum eiusdem tamquam contumacem reputavimus ipsius exigente contumacia in hiis scriptis excommunicamus tamdiu per vos vel alium seu alios in ecclesia vestra et alibi ubi expedire videritis excommunicatum publice nuncietis et nunciari faciatis quamdiu super hiis nobis et ecclesie voluit parere mandatis. Rescribentes nobis fideliter et loco illius apposuit. Reddite literas vestro sigillo munitas mandato finito fuit dominus etc.

Forma excommunicationis in alia forma

Ioh. etc. discretioni vestre tenore presentium committimus et mandamus quatenus R. … de … quia propter suam contumaciam excommunicatum in hiis scriptis, quos vel literatorie et peremptorie citatus in causa quam sibi vel movere intendit P. de … super predicta summa pecunie et rebus aliis coram nobis certo termino comparere super premissis eidem de iustitia responsurus contumaciter comparere contempsit per vos vel per alium seu alios in vestra ecclesia vestra et alibi ubi videritis expedire tamdiu excommunicatum publice nuncietis ut supra.

Aggravatio sententie

Olim P. de … ob ipsius contumaciam ad instantiam … de … excommunicavimus et mandavimus excommunicatum publice nunciari quam excommunicationem diu sustinuit et adhuc sustinet animo indurato. Exinde vestre crescente contumacia merito crescere debet et pena discretioni vestre tenore presentium committimus et sub excommunicationis mandamus districte precipiendo quatenus predictum … sic excommunicatum quibuslibet diebus dominicis et festivis pulsatis campanis et candelis accensis coram fideli populo in ecclesia vestra et alibi ubi expedire videbitur etc. per vos vel alium seu alios excommunicatum publice nuncietis et nunciari faciatis quousque super hiis nobis et ecclesie nostre venerit parere mandatis. Inhibeatis nichilominus omnibus et singulis vicinis domesticis et propinquis nominatim et expresse sub pena excommunicationis ne cum eodem in cibo potu loquela emendo vendendo coquendo igne aqua eidem dando seu quocumque modo alio participent. Rescribendo nobis etc.

Alia aggravatio contra predictum

Olim R. etc. ut prius usque ibi mandamus quatenus per vos vel alium seu alios expresse nominatim et expresse primo secundo et tertio termino peremptorie moneatis tam mares quam mulieres amicos vicinos notos domesticos et propinquos dicti R. sub pena excommunicationis districte precipiendo mandantes eisdem ut nullus cum ipso R. sic excommunicato in cibo potu etc.

ut sup. proximo participare et quiscunque presumat. Alioquin participantes cum eo si moniti infra xv dies a participacione huiusmodi non cessaverint quos nos exnunc prout extunc excommunicamus cum dicto R. diebus quibuslibet dominicis et festivis in ecclesia vestra et alibi ubi expedire videritis pulsatis campanis etc. et sequitur. Diem vero monicionis et denunciacionis ac forma et quicquid inde feceritis nobis per vestras patentes litteras harum seriem continentes vel instrumentum publicum remissis presentibus intimetis. Datum.

Alia aggravacio maior

Nicol. etc. discreto viro etc. salutem in domino. Etsi hii tamen sanctiones qui excommunicato participant et dampnose in animae simili pena sunt innodati. Et quia R. de .. propter suam contumaciam ad instanciam B. excommunicacionis sententia et aggravacionis sententiis iam dudum extitit innodatus, cuius dolus et pertinacia non nullos trahit in exemplum ac non nulli cum in crimine locucione et mensa participare sic excommunicato non formidant suarum in periculum animarum. Et cum tanta sint commoda periculosa quanto diucius in felici animas detinent alligatas. Eapropter mandamus tibi in virtute sancte ob. quatenus moneas efficaciter in diebus in tua ecclesia publice presentes nominatim et expresse tam mares quam mulieres et amicos ut ad eundem diem predicto sic excommunicato in alio potu vel participare desistant cum effectu quorum dierum duos primo secundo in tercio et residuum tercio termino peremptorio canonica trina monicione premissa assignamus. Alioquin si secus fecerint ipsos exnunc prout extunc excommunicamus expresso nomine invocato in hiis scriptis quod etc.

For. suspensionis ab officio et beneficio

Universis etc. Jo. etc. noveritis nos olim R. de .. ad instanciam P. ob eius contumaciam excommunicacionis sententia innodasse ac ipsum excommunicacionis sentenciam tenente ipsius contumacia postmodum aggravasse quam excommunicacionem et aggravacionem tamquam inobediens filius dei timore postposito diu sustinuit et adhuc sustinet animo indurato in sua pertinacia perseverat. Nos igitur ne de sua glorietur malicia et ipsius facti pravitas ceteris transeat in exemplum, ipsum R. tenore presencium a beneficio et officio duximus suspendendum etc.

Lra absolucionis a sententia excommunicacionis

Frater Jo. etc. discreto viro tenore presencium committimus et sub pena excommunicacionis districte precipiendo mandamus quatenus R. de .. quem prout absolvimus ab excommunicacionis sententia per nos lata ob ipsius contumaciam ad instanciam P. de .. in ecclesia tua et alibi ubi videris expedire per te vel alium seu alios publice denuncietis et denunciari faciatis absolutum pro eo quod idem R. de parendo iuri ac standis mandatis ecclesie corporale coram nobis prestitit iuramentum. Et quia etc. dictus refusis sibi expensis obcontumaciam suam factis hinc absolvi affusim prestitit liberalem etc.

Sup. eodem

Universis etc. universis vero tenore presencium intimetur quod nos R. de .. absolvimus prout restituentes eundem ecclesiae sacramentis pro eo quod idem ad mandata nostra et ecclesie nunc redire de parendo iuri ac stare mandatis ecclesie corporale coram nobis prestitit iuramentum. Et quod etc.

Copias rei actoris non veniente requisita decoperit

Robertus .. citatus ad instanciam P. de .. comparuit in medio coram domino ibidem pro tribunali sedente offerens se paratum iudicio stare dicto P. et facere omnia que de iure tenetur et petiit se absolvi ab instancia diei prestando etc. decoperit etc.

Licet data reo et absolucio ab instancia diei

Veniens ad presenciam Jo. de .. citatus ad instanciam P. loci eiusdem obtulit se paratum iudicio stare dicto P. et facere omnia que de iure tenetur. Et quia dictus P. nec aliquis pro eo comparuit

quat'l debuit compromittatis quidem R. licenciavit eundem Jo. et absentem dici absolvit [illegible] eadem p. omni jure quod sibi competebat jo. competit in premissis

Quia vero aliquando in ipso esse principio judices recusantur
ideo subsequitur de arbitris quibus cum huiusmodi recusationis
seu suspicionis diffinitur aliquid hic nobis.

Notula super arbitris

N. contigit medium quod in prima comparitione reus recusat judicem impetrantis si iusta causa suspicionis habeat nam si in aliquo suo tempore consensisset vel coram eo aliquid petivisset postquam copiam procuratoris adverse partis vel sue inst. dictus videtur in eum tacite consensisse ita quod eum non potest postea recusare et tunc ad talis recusatio vel exceptio recusationis proponitur eliguntur a partibus arbitri scilicet actor et reus. Si vero judex de officio suo procedit tunc recusans et judex eligunt ipsi arbitros qui de huiusmodi causa suspicionis cognoscunt quibus arbitris judex sit electus recusatus consuevit suas dirigere litteras in hac forma etc.

Forma litterarum arbitris audiendi destinanda

Gaufridus Archiepiscopus Cantuariensis domini pape judex delegatus prudentibus et discretis viris A. et B. salutem in domino. Cum in causa que p. de .. movet seu movere intendit B. loci eiusdem super causa de .. auctoritate apostolica coram nobis quidem B. contra nos exceptionem recusationis proposuit et ad ipsa suspicionis causa cognoscenda et terminandum ipse partes vos arbitros elegisset nos auctoritate qua fungimur vobis ad cognoscendum et finiendum causam vos vel eum vestrum arbitrio assumendo x dierum a die date presentium assignamus quam nisi infra predictum vobis terminum decideritis extunc in dicto negotio procedemus exceptione huiusmodi non obstante. Hec littera debet poni in actis in mediate post scriptum factam de arbitrorum electione ac actorum. Si causa contra velit agere faciat fieri de predictis huiusmodi litterarum pretium publicum ministerium sub forma superius [illegible] tamen de litteris putando forma vero dictorum arbitrorum in titulo de suspicione et interlocutoriis ordinariis quinquaginta quod sententia si recusatio pronunciabitur exceptio esse probata tunc convenit que proponitur si ordinarius est de assensu partium et causa in utrisque cum alteri committere potest qui sine aliqua suspicione procedat quod sine recusatoris assensu non potest facere delegatus. Si vero non pronunciabitur non probata partes ad priorem judicem redeunt et procedunt in negotio subsequat forma etc.

Capitulum de ordine judiciario

Primo si partes per procuratores compareant exhibeant mandata utriusque partis prefigitur terminus ad dicendum et dandum in scriptis mandata huiusmodi vel habita terminum pro. cum coram personis procuratoribus ipsi reo contra commissionem impetrantem sive receptam quidquid dicere vel dare voluerint et de termino eis dato copia exhibitorum faciendum infra terminum eis datum adveniente termino eis dato appellatis mandatis si libelli parati non sunt dati eis terminus ad dandum et recipiendum libellum. Si vero libellus paratus est offertur judici vel notario recipienti pro judice et ipse judex vel notarius de mandato ipsius dat ipsum libellum reo et prefigitur sibi terminus ad deliberandum utrum velit cedere vel contendere partibus post modum in judicio constitutis. Judex querit a reo utrum deliberavit cedere vel contendere videtur quod velit cedere quia nunquam vidi

complanatum est Si autem respondetur quod velit contendere tunc secundum quendam stilum ordinatur
et mandatur per eum auditoribus aduocatis ut … inquirit ab eo si habet aliquam excep-
cionem dilatoriam vel declinatoriam quam vellet proponere et sibi respondetur quod non vel
etiam sic tamen in quantum non videamus aliquam efficaciam habentem iudex compellet eum
respondere libello Si autem voluerit vel proponet aliquam efficaciam aliquam tunc datur peremptorius
terminus ad omnes dilatorias et declinatorias proponendas Exhibitis exceptionibus intimo
datur terminus ad replicandum si causa negocium arduum Exhibitis replicationibus actoris
intimo datur alius terminus reo ad replicandum et conueniencia … datur
alius terminus actori ad replicandum Et quando exceptionibus et replicationibus
productis iudex datur terminum ad audiendum interlocutoriam lataque super ipsis inter-
locutoria … reus litem contestari compellitur et iurare de calumpnia quo facto
statim iudex utrique parti dat terminum peremptorium ad ponendum et si negocium magnum
est item post illum dat terminum ad respondendum depositionibus hinc inde datis
Secundum morem Curie Romane datur hinc inde copia posicionum aduersa parte datarum
sed tamen ad noticiam partis aduerse predicte deueniunt ut videat si est ibi aliqua
aliqua implicita contrauersia vel impertinens cui non debeatur respondere et prefigitur
terminus ad respondendum ad posiciones quo subsecuto prefigitur terminus ad dandum articulos
sicut de posicionibus dixi de negocio magno quod datur terminus primus produccionis
prima sine … protestatione contra productiones et peremptorie … articulis si testes ibi
recipi debuerit vel si articuli debeat … producere statim prefigitur terminus ad
producendum Si vero testes remoti sunt petitur ut committatur alicui quod testes ipsos
recipiat et examinet et tunc si partes sunt de diuersis diocesibus vel locis distantibus sit
conuencio de … loco Si ambe partes pariter volunt conueniunt inter se si possunt
de aliquo vel aliquibus qui committitur ipsos testes recipiet et examinent Si autem
concordare non possunt quelibet pars eligit sibi unum et iudex dat eis terminum et
assignat eis peremptorium terminum ad producendum coram electis iudicibus ad quos placet
volunt post hoc fiunt commissiones litere inter quas articuli et interlocutorie in-
cluduntur quarum literarum forma infra scripta in suo titulo erit scripta et datur
terminus partibus ad dandum interrogatoria si qua dare volunt post ipsum tunc et
citantur partes vel saltem reus ad videndum eum articuli et interrogatoria sic
exhibita dictis literis commissariis includuntur remissis attestationibus sigillatis
quibus sigillo recognitis vel … partibus intimo ad ipsas partes atte-
stationes aperiendas et publicandas specialiter assignato aperiuntur et pub-
licantur attestaciones predicte et datur terminus ad recipiendum ipsarum copiam et
dicendum contra personas et dicta testium ipsorum testificata quicquid voluerint et si
contra testes vel ipsorum testificata quod quia non dicitur sequitur in eadem conclusio
concordate … testium demandato speciali … ut moris est
quod attestaciones remittuntur ipsis partibus ad … iudice cum omnibus
actis et munimentis suis … causam ipsam tangentibus peremptorium terminum assigna-
bunt … si … partibus nichilominus ad producendum omnia instrumenta acta et
munimenta peremptorium terminum assignatur post quem terminum sequitur immediate
conclusio et postmodum terminus ad … audiendam de quibus omnibus et qualiter
unum quodque dictorum actorum fieri debeat et singulariter per ordinem annotabo Sequitur

Comparicio procuratoris actoris vel rei
cum exhibicione mandatorum

Comparentibus in Judicio coram dno Judice dicto procuratore P. actoris et paulo. de procuratore R. de
Ber. ipsorum ad dictam dictorum madato suo procuratorum exhibuit infrascripto quibus
sic exhibitis idem dns utrique ipsorum procuratorum ad dicendum et dandum inscriptis quidquid
dicere et dare voluit hincinde tam contra personas procuratorum quam formam exhibitorum ma-
datorum ad diem lune proxime peremptorie terminum assignavit et interim hincinde manda
datorum producentorum recipiat copiam si eis videbitur expedire tenorum aut procura-
torum exhibitorum tales sunt et incipiunt. ponendum procuratoria primo procuratoris actoris
deinde rei cum descripcione sigillorum quibus sunt sigilla. Si vero manu publica
sunt confecta notariorum subscriptorum et scribuntur. Cum oportet procuratores reorum et alios
qui alieno nomine agere vel defendere incipiunt ante litem contestatam satis dare Ideo
subsequenter de satisdacionibus tractum apponam etc.

Capitulum de satisdacionibus

Cum quis alicuius procuratorem se asserit licet madatum non habeat sed nichilominus presumatur
habere ad agendum et defendendum admittitur. Si autem madatum habet licite
habere ad agendum et defendendum admittitur. Si autem madatum habet licet
aut sufficiens, voluit satis dare filius etc pro patre eciam maritus pro uxore
et quibus qui reputatur coniuncta persona sine madato ad agendum et defendendum
admittitur. Idemque satis dando procurator quocumque rei licet relevatus non sit
ad mittitur. fideiussiones ydoneas
ac etc quibus coniunctus etc. ad defendendum admittitur. fideiussiones ydoneas
coparuit inquibus omnibus oportet notarium esse cautum ut sciat qualiter in dictis ca-
sibus fideiussiones huiusmodi conscribendi procurator de cuius madato dubitatur. Recipit
quicumque sine madato alterius nomine agere vel defendere volt satis dare de
rem ratam haberi et iudicato solvendo ut possit si actor est impetrari. ve-
go agere et in causa reconvencionis defendere si fuit oportunum Alioquin de acto denegatur

Satisdacio rei et relevato ab onere satisdandi

Paulus de .. procurator procurator constitutus in Judicio coram Judice P. de sollempniter stipulanti
in causa seu causis quam vel quas idem P. movet seu movere intendit eidem
B. super etc vel super libello infrascripto. iudicio sisti et iudicatum solvi cum omnibus
suis clausulis oportunis idem B. suo procuratori constituit fideiussorem sub ypotheca rerum suarum

Satisdacio procuratoris comparentis
sine potestate ostendere mandati

Jacobus de procurator P. de .. ut asserit qui madatum ad premissa non potest ostendere constitutus coram
dicto iudice et abeo coactus plane madatum vel satis dare promisit sollempniter
in notarii infrascripto stipulanti vice et nomine R. de alio de .. aliorum quorum
quorum interesset vel interesse poterit ratum gratum habere dictum eius dominus ut sit
quod eius dns ratum habebit perpetuo et tenebit quidquid per eum eius procuratore
et cum eo factum fuit in causa seu causis quam vel quas ipse procurator nomine
dicti dni sui movet seu movere intendit coram dicto iudice vel coram alio
coram quo dicta questio vertetur super etc vel super infrascripto libello Et
si contigerit ipsum dominum convenire promisit etc sollempniter ut de eo est iudi-
catum solvi in omnibus suis clausulis sub obligacione omnium bonorum suorum presencium
et futurorum pro quibus omnibus et singulis observandis dictus C. sollempniter constituit fide-
iussorem sub ypotheca omnium bonorum suorum etc.

130
13

Satisdacio pro reo a filio qui vult agere pro patre

Petrus filius P. volens agere nomine dicti patris absentis contra R. facta super demenciacione nomini operis eius eiusdem R. facta prefatum P. nomine dicti patris sui vel super hiis que in infrascripto libello continentur promisit sollempniter dicto R. vel michi notario infrascripto stipulanti et recipienti vice R. &c. et aliorum quorum interest vel interesse poterit quod eius dictus pater ratum et firmum habebit quicquid ipse P. in causa vel causis fecerit duxerit et si contingerit dictum eius patrem reconvenire promisit eciam iudicatum est sollempniter iudicatum solvi in omnibus suis clausulis sub obligacione &c. et quibus omnibus aliis et singulis observandis &c. ut supra. Similiter scribitur cum pro filio maritus pro uxore vel alia coniuncta persona pro illos cui accio competat non restituunt vel accio declaratur quod fieri sub ista forma &c.

Fideiussio pro reo defensore

Rogius de .. constitutus in presencia domini .. obtulit se defensorem R. de .. in causa seu recusaciens in se omnia iudicium quod coditio ea evenit promittens michi notario infrascripto vice et nomine dicti P. et omnium quorum interest vel interesse poterit rem ratam haberi et iudicatum solvi in omnibus suis clausulis sub obligacione omnium bonorum suorum pro quibus omnibus et singulis observandis &c. observandi ut supra.

Exhibicio libelli et assignacio termini ad deliberandum

Legittimatis personis competit ut ad alios actus in ea necessarios procedatur. Coram venerabili patre domino Archiepiscopo supradicto comparuerunt in iudicio P. et R. predicti exhibuit idem P. de .. Archiepiscopo libellum inferius annotatum ipso quoque libello ipsi reo tradito prefatum obtento idem dominus Archiepiscopus ipsi R. ad deliberandum super ipso libello si vero volet recedere velit ad primam iuridicam post festum talis sancti proxime venturum peremptorie assignavit. Tenor vero libelli supra exhibiti est coram venerabili patre &c. ponatur totus tenor quedam tamen dicunt et hoc libellum non esse regerendum quousque sit facta litis contestacio super quod cum lite contestata reformatur et additur in libello quod petitur non potest fieri &c.

Terminus ad dandum excepciones dilatorias et declinatorias

Constitutus in iudicio coram domino Archiepiscopo supradicto P. R. predictis petitum prefatum Archiepiscopum a dicto R. vero reo ut contendere vellet petita se nolle contendere excepciones aliquas efficaces habere quia citavit sui et tempore proponendas idem dominus Archiepiscopus ad proponendas et dandas omnes infrascriptas dilatorias et declinatorias quas indicat ad proponendum vel dacione fuit alioquin ad dictam diem mercurii proxime ventura futura si iuridica fuit alioquin ad primam diem sequentem peremptorie tunc assignavit &c.

Nota de excepcione fori

Notandum est qualiter super excepcione fori notatur si debeat haberi excepcio licet proponi possit inqualibet parte iudicii quia semper ante litem contestatam proponitur ideo vero multo de ipsa est tractandum et est sciendum quod fori excepcio in eandem proponitur contra iudicem aliquem contra preterea cum contra iudicem proponitur tunc reus statim excepcione proposita sinum elegit arbitros

et Judex suus debet esse eligere quod totum notarius debet in actis conscribere diligenter et
perscribere ita electi sunt debent eos diffinire litem secundum formam supra in tractatu
de arbitris annotatam Salvo quod hic est tempus terminus a iure statutus infra
quod declinatoria exceptio est proponenda ubi vero non est a iure statutus
infra statuendus Si autem plures sunt Judices delegati et contra unum
solum talis exceptio proponitur alius vel alii qui de ea exceptione cognoscunt
quia proposita contra Judicem ipse Judex audienciam concludit Si vero pro-
posita fuit contra partem vel econtra qualitercumque liqueat Judex actorem excommunica-
tum esse conventus reus hoc tractat actor repellitur ab agendo per sententiam
Judicis prout infra per ordinem annotabo etc.

Summa Arbitrorum

In nomine domini Amen Dudum inter P. actorem ex parte una et R. de [illegible] ex altera super
certa de causa coram discreto viro domino N. de [illegible] domini nostri pape Judice delegato certa ma-
teria conventus Idem R. coram eodem Judice exceptionem exceptionem recusationis
vel excommunicationis proposuit infrascriptam quia periculum est et esset solum sortiri
effectum coram Judice litigare suspecto Iudicio Ego H. proponatur totus tenor
exceptionis sive recusationis fuit sive excommunicationis etc. Demum sicut scilicet
notorium cum cognoscenda et terminanda ipse partes nos M. et F. Arbitros con-
elegerunt Nos igitur his peractionibus inductis auditis iuribus et allegationibus que
et quas ipse partes ad hoc allegare seu inducere voluerunt Et super hiis cum
sollempni stipulatione Christi dei nomine invocato pronunciamus et pronunciando finaliter
dicimus exceptionem huiusmodi non esse probatam Et pronunciata fuit dicta summa per
arbitros subscriptos pro tribunali sedentes [illegible] loco partibus [illegible] eis as-
signato Ad hanc [illegible] audiendam [illegible] testibus adhoc vocatis Anno domini etc.

Summa arbitrorum super exceptione proposita
per Judicem cum officio suo procedit

Cum inter Reverendum patrem Jo. Episcopum [illegible] et R. super eo quod ipsum in visitatione quadam i[n] tra[illegible]
[illegible] R. prefatus dominus episcopus fecerat in [illegible] vero diffamatum [illegible] inve-
niret et diceret ex officio suo procedere Idem tamen contra dictum dominum Episcopum ex-
ceptionem recusationis proposuit infrascriptam Coram vobis [illegible] viro domino Episcopo
dicto et eius capitulo. Primo ego R. super eo quod diffamatus [illegible] me dicitis vel aliquo modo pro-
cedere non potestis contra me cum sitis maioris excommunicationis sententiam innodatus lata
in vos ob contumaciam per [illegible] virum dominum G. domini nostri pape Judicem delegatum [illegible] causa
que inter vos ex parte una et R. ex altera coram ipso [illegible] ventilatur
et sic ponatur totus tenor exceptionis Demum dicatur sic super quadam
exceptione cognoscenda et terminanda prefatus dominus Episcopus et R. nos M. et F. in
arbitros communiter assumpserunt Nos igitur hiis peractionibus etc. ut supra proxime
Super exceptione recusationis contra ordinarium proposita vero talis promulgatur summa
quia consueverunt ordinarii per eius publice negotium decipere voluerunt committere quam
summam arbitrorum conscribere cum eis Judices illius qui recusatus est vel
qui dicitur excommunicatus fuit super huiusmodi exceptione sive tunc notarius ita scribat etc.

Sentencia iudicum q. sunt iudicem recusatum excommunicatum.

Olim inter R. ex una actorem et B. reum parte ex altera super causa coram vobis R. F. dominis ipse iudicibus delegatis orta materia questionis coram R. J. dein F. iudicem vero excepcionem excepcionis opposuit infra scriptam Coram vobis ven. viris M. G. et F. dominis ipse iudicibus delegatis exponit dico ego R. quod vos dominum cum iudicem delegatum una cum predictis vos G. et M. non posse procedere in causa qua ipse Jo. monet q. me seu movere intendit vigore litterarum suarum quarumcumque aplicarum que prorsus ei impedire dicuntur pro eo quod ipse dominus F. tempore que dicte littere fuerunt impetrate erat et nunc est maioris sentencia innodatus quia violenta manum iniecit in clericum quod me offero legitime probaturum Nos igitur M. et G. prius dicimus F. iudicem superdicibus et diligenter inspectis allegatis etc. ut supra protocolum.

Sentencia qua excommunicatus ex officio suo repellitur ab agendo.

Innomine domini Amen Cum ex sentencia constat vobis fidelis Jo. Permissatore domini archiepiscopi totius anglie primati R. de .. excommunicatum esse ex parte convictus excommunicatione maiori. Ideo vir sicut in nostro Episcopo diocesi. prius fuit in primis dominum ea. hrs eiusdem sigillo munitis vidimus continere R. de .. sup. etiam ex officio suo repellimus ab agendo sentencialiter pronunciamus et pronunciando diffinimus ipsum R. non esse audiendum in causa premissa quousque ad ea excommunicacionis sentencia fuit absolutum lecta promulgata fuit dicta sentencia per dominum Episcopum superdictum pro tribunali sedente etc. ut supra :-

Visa excepcione recusacionis et excommunicationis et sentenciis super ipsis ferendis nunc videndum est qualiter exhibeant excepciones alie in iudicio et qualiter sentencia sit indicanda Primo super ipsis Si excepciones contra libellum opposite non sint efficaces sed opposite sint tantum ut negocium dilatetur tunc non est necesse ut notarius formet eas sollempniter sentenciam sed tantum ita scribat in actis post excepciones oppositas die .. prefatus dominus Archiepiscopus constitutus in iudicio coram ipso A. et R. predictis pronunciavit procedendum esse in causa predicta vel pronunciavit in libellum dictum R. viciae debere libello premisso non obstantibus excepcionibus supradictis vel aliter ut fieri debet lata et promulgata fuit dicta interlocutoria etc.

Exhibicio excepcionum

Robertus filius Adam comparuit in termino sibi dato coram domino Archiepiscopo et exhibuit excepciones infrascriptas annotatas quarum tenor est talis. Coram vobis ven. pre etc. Continetur totus tenor predicte excepciones omnes etc. Scribantur et fiat excepciones replicaciones et quadruplicaciones si excepciones tales sint quod dubium sit an processum cause vel litis debeant impedire si pronunciet Judex procedendum cause sive procedendum non esse notarius debet sollempniter formare sentenciam ita quod si alia pars velit appellare inveniatur sentencia promulgata et formata sollempniter ut postulat ordo iuris etc.

Qualiter super exceptione
sententia sit formanda

Cum in causa quam G. de .. monet seu movere intendit R. super re coram vob.
facta .. G. prinsacione summa etc. pro parte dicti R. fuisset excepcio proposita dicen
R. in sua peticione non esse admittendum sine audiendum tali racione et tali propositis
summa de omnes cause assignate in excepcionibus post modum dicatur. prout
hec omnia in excepcionibus et in actis cause nostre scriptis plenius continetur. Nos
visis et diligenter examinatis excepcionibus illis et replicacionibus omnibus hinc
inde datis ac Juribus et allegacionibus que et quas ipse partes hinc inde super
hoc allegare vel inducere voluerunt et super hiis omnibus habito quam plurium
consilio peritorum et nobis ipsis deliberacione solempni dei nomine invocato in scrip-
to de prudentum et peritorum sententialiter diffinimus ipsum R. admittendum esse in pe-
ticione sua peticione sua predictam posita procedendum fore super ipsa peticione
non obstantibus hiis que per partem alteram in contrarium sunt proposita et obiecta etc.

Super eodem coram Iudice delegato

In nomine domini Amen Cum in ca que coram nobis magistro Jo. Arch. sede apostolica
delegato que intendimus actore R. ex una parte R. reum ex altera super quadam
summa pecunie vertitur seu verti speraliter pro parte dicti R. fuit exceptum propositum
Nos non posse nec debere procedere in causa predicta pro eo quod litteras nobis a sede apostolica
directorum prestitum cum ipse bis tacita veritate et expressa falsitate fuit im-
petrate prout hec et alia plenius R. in actis proposita et excepta in excep-
cionibus ipsius R. in actis infra scriptis nostris inter plenius continetur. vel sic
parte dicti R. coram fuit quedam excepciones proposite que talis sunt coram
vob etc. proponatur omnes excepciones producens parte deinde dicatur. Nos
visis diligenter excepcionibus nostris et interrogacionibus demum R. nostros exposito
nos statis et racionibus subsecutis nostris audit. consideratis et intellectis atque
Juribus et racionibus et allegacionibus omnibus que ipse partes dare conscripte
et oretenus dicere voluerunt et super hiis omnibus habito quam plurium peritorum
consilio et nobis ipsis deliberacione sollempni dei nomine invocato auctoritate domini
pape qua fungimur in hac parte in scripto de pronunciamus procedendum esse ac procedi
debere in causa non obstantibus hiis que per parte dicti F. proposita fuerunt sunt vel obiec-
ta vel sic non obstantibus excepcionibus supradictis etc.

Nota

Pronunciacio facta super excepcionibus ad litis contestacionem est procedendum deinde ad iuramentum calumpnie
vel de veritate dicenda Sepe enim remittitur tacite iuramentum calumpnie
Cum autem causa pure civilis est tunc iuratur de calumpnia tantum Si vero
spiritualis fuit et spiritualibus ancora tunc etiam iuratur de calumpnia de veritate dicenda
Et quia excepcionalis tu intitulasse volunt in lite que civilia sunt Jdeo est
in spiritualibus causis et spiritualibus tamen iuratur in Cur. Rom. de calumpnia et
veritate dicenda vnde videndum est qualiter in casu quo sit scribendum etc.

Contestacio litis et iuramentum calumpnie

Comparentibus in termino iudicialiter coram J. supradicto tamen Jo. procuratorem R. vel
predicti ex una parte et a procuratorem R. rei ex altera parte me notario predictam cum
sunt et lecto ibidem infrascripto libello presentem dictus R. procurator Actoris quanta

dicto domino judici dixit se credere iuste petere omnia que petebat in libello predicto. dans vero Andree procurator rei ad litem contestandam negans narrata prout narrantur in dicto libello dixit petita fieri non debere et sic facta est litis contestatio. Demum inter eos et utrimque sollempniter prestitit calumpnie iuramentum.

Super eodem

Constitutus in iudicio coram domino judice supradicto P. actor et R. reus predictus et lecto ibidem seriatim libello predicto pronarratione actoris et responsione rei ad litem contestandam facta est litis contestatio. Demum inter eos super ipso libello et utrimque sollempniter prestitit calumpnie iuramentum de veritate dicenda. Si vero clericus est qui iurat non debet tangere librum sed tantum manum apponere super ipsum cum causis ... ubi iuratur de veritate dicenda supradicta forma notarius in omnibus teneat illo libro ubi calumpnie. Conveniens est ipsum modum narrationis scribi ut sciat notarius que debeat in ipso comprehendere iuramento.

Qualiter narrari debeat
calumpnie iuramentum

Dicat notarius actori tu iurabis quod ea que petis non petes animo calumpnie sed quia credis ea iuste petere et causa iusticia vel testes non producas dilationem non petes in fraudem ut negocium protrahatur veritatem non negabis nequaquam pro te lite pendente si requisitus non dedisti aliquid nec promisisti nec dabis nec promittes nec pro te debeat iudicari personis quibus iura dare permittitur. Ita te Deus adiuvet et hec sancta evangelia. et faciat ipsum ponere personaliter manum super libro dicendo verba predicta. post ipsum notarius demum sic dicat notarius reo et iurare ipsum faciat sic narrando prout fecit actori.

Forma narrationis de veritate dicenda

Tu iurabis ad sancta dei evangelia dicere et respondere puram veritatem quam scis vel credis pro te vel aliis quotiescumque vel quandocumque in hac lite pendente fueris requisitus sic te Deus adiuvet et hec sancta dei evangelia. Et faciat notarius quod tam actor quam reus tangendo librum in propria persona proferant dicta verba. Si vero procurator fuit qui iurabit tunc ita dicatur: Tu iurabis ad sancta dei evangelia dicere et respondere veritatem quam scis vel quam credis pro te vel aliis seu alios in animam tuam seu quorum causas iuras quotiescumque et quandocumque in ea fueris requisitus etc. ut supra.

Cum autem obmittitur iuramentum calumpnie tunc notarius ita scribat: Et quia iuramentum calumpnie ob aliquam dictorum partium petitionem non constitit ab utraque dictarum litigantium tacite est obmissum etc.

Capitulum de commissionibus

Quia plerumque iudices ac etiam ipsum de iuramento calumpnie recepcione testium et quorum alia vel nemo aliquis consueverint committere totam causam ideo de commissionibus et iudicum excusationibus est videndum. Et primo cum pluribus iudicibus causa committitur tunc illa causa et si non omnes qualiter ille vel illi qui interesse non possunt se debeant excusare etc.

Excusa° College

Discreti viro mgro. B. de .. decano dni pape Judici delegato E. Archiepus Ter. collega salutem et sincere in dno caritatem. Cum cognitioni et decisioni cause vobis et michi a sede aptica delegate vz. qua p. monet seu move intendit R. sup quibusdam pecunie summis et rebus aliis prout in litteris aplicis abinde inpetratis plenius continetur. non possim sine rei familiaris periculo interesse personaliter vobis tenore presentium insinuo et notifico ut committe in eam dicto negocio procedatis meam presentiam nullatenus expectantes. datum etc. Anno etc.

Quando delegatus committit vices suas suo subdelegato

Magne discretionis viro T. dni pape Judici delegato eius collega Salutem etc. ut sup. Cum cognitioni et decisioni cause nobis una cum mgro Jo. a sede aptica delegato vz. qua B. n. sup tali re monet seu move intendit ad presens licet vellemus interesse non possimus aliquibus nris et ecclesie nre predicte negociis prepediti vobis super hiis omnibus quousque interesse poterimus committimus vices nostras dat. etc.

Commissio totalis cause in commune faciende

Ganfridus Archiepus etc. Judex delegatus unicus a discreto viro P. de .. salutem etc. discretioni vre tenore presentium innotescat nos a sanctissimo patre dno Urbano pp. V. quasdam recepisse litteras sub tali forma. Urbanus etc. Quia vero totius te... licet cupiamus cum cognitionem cause huiusmodi pluribus et diversis prepediti negociis non possimus sine nro incommodo interesse vobis cognitionem et cognitorem ipsius cause decisionem tenore presentium totaliter duximus committendam vel sic supra omnibus totaliter committimus vices nras dat etc. Cum aut ita committit diffinitiva sententia reservata sic dicat nobis super... usque ad locum illum ubi dr vobis cognitionem et cognitorem etc. et cum dicat vobis cognitionem ipsius cause reservata nobis sententia diffinitiva plenarie committimus vices nras dat.

Sup eodem ad certum articulum

Ganfridus etc. unicus etc. Cum inter quam p. de .. monet seu move intendit R. loci eiusdem sup tali re auctoritate aptica coram vobis in quam per procuratorem usque ad litem contestatam solleniter est processum petatur instanter a nobis ut parcentes laboribus et expensis partium alicui discreto vellemus committere qui a principalibus personis calumpnie iuramentum recipiet et positionibus faciendis hincinde faciet inderi Nos vero parti petitioni annuentes vobis auctoritate qua fungimur de utriusque partis assensu tenore presentium committimus et mandamus quatenus iuramentum calumpnie sub libello cohibitionis quem vobis mittimus presentibus interclusum abinde partibus personis recipiatis solleniter prima Juridica post festum assumptionis bte Marie virginis proxime ventura quam ipsis partibus ad prestandum iuramentum per emptor tenus assignamus Et positionibus quas ipse partes hincinde facere voluerint faciatis ut Juris est plenarie inderi Juramentum ipsum et positiones si quas fieri fecerint cum responsionibus subsecutis ad eas ad ingrossata scriptura redactas sub sigillo vro una cum presentibus et libello

nob. ut causis potius remittatis ne tunc assignetis eisdem partibus peremptorie terminum com-
petentem quo sufficienter compareant coram nobis in ipsa causa prout de iure fuerit processuri datum

Commissio super appellatione interposita a sententia
commissarii aucte ordinaria. c.

Florencius etc. hon. viris etc. salutem et sinceram in domino caritatem. Orta nob. discretis viris etc.
petitione mirante quod cum hon. viri etc. per delegata a nobis iurisdictione in
causa seu causis qua seu quas etc. discreti viri etc. eis per moverunt seu
monebant movere intendebant procedentes in favorem dicti Jo. dicti contra eius
per quandam sententiam protulerunt tandem ipse P. ab eadem sententia et actis dictis
ac coram processu ad vos et nos et ad nostram audientiam. senatus se gravari vima vocem
appellaverit. Nos itaque quod discretioni vestre tam vel et cuius huiusmodi appellationis cum
omnibus suis emergentibus dependentibus et connexis ducimus committendum et debito fine
terminandum mandantes quatenus vocatis ad vestram presentiam partibus et aliis qui
fuerint evocandi auditis hinc inde propositis quod fuerit eum decidatis faciatis
quod quid decreveritis per censuram ecclesiasticam firmiter observari. Testes
autem qui fuerint nominati si se gratia odio vel timore subtraxerint simili censura
cogatis testimonium veritati perhibere. Et si non hiis exequendis non potueritis interesse
duo vestrum ea nichilominus exequatur. Datum etc. Anno die mense.

Commissio super receptione
et examine testium

Fr. Jo. etc. dilecto filio etc. Cum in causa que inter P. actorem ex parte una et B. ex
altera super re certa nobis vertitur testes sint utrimque producendi discretioni vestre
tenore presentium de utriusque partis assensu committimus et mandamus quatenus testes omnes
quos ipse producere voluerint coram vobis super articulis abutitque vice datis ad in-
terrogatoriis exhibitis quorum que omnia sub sigillo nostro mittimus presentibus in-
clusa infra unum mensem quem tunc ipsis partibus ad plenum peremptorie ducimus
assignandum producerit recipere et diligenter examinare curetis depositiones omnium te-
stium quos produxerint fideliter in scriptura redactas una cum predictis articulis
interrogatoriis ac tenore presentium sub sigillo vestro clausas nemini revelantes ad nos
quantocius remittatis. prefixo partibus termino peremptorie competentis quo sufficienter
ad omnibus iuristib actus et unum et suo causam ipsam quolibet tangentem vel
concernentem compareant coram nobis qui fuerint vero in dicta causa prout de iure
fuerit licite processuri. Testes vero qui fuerint nominati si se gratia odio vel timore
subtraxerint per censuram ecclesiasticam compellatis veritati testimonium perhibere
datum etc. lite contestata et iuramento calumpnie prestito sequitur prefixio
termini ad petendum que tamen notum sit scribatur etc.

Prefixio termini

Coram vob. ven. viris etc. Comparentibus in iudicio P. actore et R. reo predicti
domini iudices dederunt parti ad producendum huiusmodi quidquid producere voluerit diem hunc
proxime ventura pro primo termino assignaverunt hunc terminum consuetum semper assignari

in medietate post iuramentum calumpnie cum litis contestantur. ac iuramento calumpnie ut supra notatum est de

Exhibitio posicionum

Petrus actor predictus comparens coram domino Archiepiscopo super dictis posiciones exhibuit
in scriptis quarum tenor talis est. In nomine domini amen etc. Hec sunt posi-
ciones Petri etc. que formantur posiciones omnes per ordinem sicut posite sunt et exhi-
bite tamen non debet poni quousque sit eis responsum. ideo quod responsiones
quam magne quam breves exponuntur etc. vero ut patet notarius tamen in registro
committere vel una petere ... et alias prescriptis posicionibus actoris
similiter scribatur. exhibicio posicionum vel exhibitis posicionibus ipsa copia partibus
data ad respondendum ipsis posicionibus terminus prefigitur in hunc modum etc.

Terminus ad respondendum
posicionibus.

Comparentibus in iudicio coram domino iudice a actore et reo dominus dictus iudex
utrique parti ad respondendum posicionibus contra eam exhibitis ab hodie ad unum dies
peremptorie terminum assignat etc. Si posicionum copia partibus non sit data extunc
terminus iste prefigitur continet in hunc debet tamen etc. habet apponi Et iterum
dictarum posicionum hinc inde recipiat copia si expedire eis videbitur Ad
deliberandum terminus quo posicionibus respondetur in hunc tamen si posicionis sit scribat
dominus terminus quo posicionibus respondetur in hunc tamen licet posicionis sit scribat
prout iudex cas supra est conscriptum Exnunc non patet una et eadem die
omnibus posicionibus respondere vel quia multe sunt vel quia super eis oritur
questio ... ita scribat notarius die tali
quo Petrus et alius multis de causis et tunc ita scribat notarius die tali
predictus respondit omnibus posicionibus supradictis signatis hoc signo prout in
casu supra scriptum et faciat in capite cuiuslibet posicionibus cui responsum est hac littera B.

Addendum Articulos

Terminus addendum articulos et eorum exhibitio sic scribat ut supra de posicionibus
scriptum et post exhibitionem registrantur in medietate si nichil contra premittitur
Si vero pars aliqua velit contra datos articulos dicere tunc datur terminus addicendi
et dandi in scriptis contra ipsos quidquid dicere vel dare voluit et in hunc ipsorum
et dandi inscriptis contra ipsos quidquid dicere vel dare voluit et in eum ipsorum
accipiet copiam si eis videbitur expedire iustificatis. consuetudo articulis et
dato termino ad probandum cum termino forum satis breviter contrahi potest de aliis
terminis supradictis procedetur Itaque ad probacionem testium unde subsequitur de
testibus est dicendum etc.

Nota de testibus

Si testes debent recipi coram curia tunc mittuntur littere sub forma de
commissione testium continetur hodie cum sunt dicte commissiones partis Si vero
recipi debet in curia tunc statuitur terminus ad producendum per notarium. et quo
termino testes iurare debent Et licet ad iudices pertinet examinare testium
ideo quod maiorem tamen discrecionem habent quam notarii consuetudo tamen quod per notarios
examinantur semper tamen notarius vice fungatur iudicis in hoc casu oportet

cum enim cum omni cautela et maturitate ad testium examen procedere ne compertus imperitia
vel defectu negocium decepto agatur prouenit sicut multotiens vidi simplices notarios
procedentes in negocio et imprudentes debet enim notarius qualecunque sit negocium ciuile
criminale facere vel dari articulos siue intentiones super quibus testes iurare debent
et examinari ut verius habeat quodammodo limitatam formam plenius petat attestationibus
requirere veritatem et quia iuramentum est primum quod in attestationibus agitur ideo de ipso
iuramento qualiter notarius testem iurare faciat primitus est videndum.

Qualiter iuramentum testibus
est deputandum.

Dicet testi notarius tenendo librum in manu vel cum ipsum teste tu iurabis ad sancta dei ewangelia
fideliter dicere id quod scis quod agitur inter talem ex una parte et talem ex altera et quod vnam
partem sicut aliam dicat et iuret nullam falsitatem commiscendo veritatem pretermittendo et quod vna
tantum tenebis secreta quousque predicta sint publicata et faciat notarius quod
testis ipse dicat tenendo manum super librum hec verba sicut dixisti ita fa-
ciam sic me deus adiuuet et hec sancta dei ewangelia. Si autem sunt plures testes
qui statim vnus post alium iurare debeat non est necesse omnia predicta cuilibet
testi narrare sed sufficit dicere tunc sic sicut ille iurauit ita et tu iurabis sic
te deus adiuuet etc. ut supra. Quod iuramentum sic scribitur

Qualiter scribi debeat
testium iuramentum

Jacobus de .. et Jo. de .. testes producti a p. contra R. de .. super premissis articulis iurauerunt
corporaliter presentibus partibus coram domino .. iudice perhibere testimonium veritati
premissa tamen per dominum R. hac protestatione quod salue sibi sint et reseruate omnes
exceptiones sibi competentes ad petitas res tam cum iuramento dictorum testium quam
post et tam contra personas dictorum testium quam contra dicta eorum. Consueuit
enim ille contra quem testes producuntur supradictam protestationem facere oretenus
et aliquando datur protestatio in scriptis. Et tunc ita scribat notarius sicut ei datur in
scriptis et tunc ita scribat ipsam protestationem notarius cum iuramento testium. Si non nulla
protestatio fiet oretenus vel in scriptis tunc notarius de protestatione nichil scribat quia
non pertinet ad eum defectum partis supplere. Et est notandum quod non sufficit quod
notarius scribat in depositione testium ista Jacobus productus testis iuratus de veritate
dicenda dixit etc. nisi aliter de iuramento appareat. Unde semper scribendum est in actis
iuramentum testium sicut supra est notandum etc.

De examinatione testium

Ad testium examinationem sic procedit notarius primo intentionem seu articulos omnes per
ordinem conscribat. Postmodum scribat diem qua in examine testium licet multi
non scribunt diem qua testes examinantur. Ego autem dico debere apponi esse
in omni scriptura publica siue sit in iudicio siue extra. Deinde sic scribat
nomine et cognomine testis et procedat in forma subscripta etc.

Titulus in Attestationibus apponendus etc.

Infrascripte attestaciones productorum a Petro de .. contra nobilem Robertum in loca causarum super infrascriptis articulis scripte presentem notarium infrascriptum sub examine Reverendi in Christo patris etc. Anno domini m° cccc° indictione xiiij. Tunc capitula intencionum seu articulorum sequuntur immediate post titulum. sicut capitula dantur inscriptis deinde scripta die et nomine testium sic incipe examinando notarius producit:

Modus examinandi testes

Primo si intencio parva est sive articuli sunt parvi ita quod possit negocium in animo comprehendi summarie legat testi notarius totam intencionem seu omnes articulos simul et semel et lectis articulis faciat teste dicto negocio quidquid novit antequam ipsum interroget diligenter forma in fine annotata et ut melius et plenius exprima quid intendo articulos et [illegible] videlicet quidam petit a quodam debitore suo C. florenos quos racione mutui sibi dedit et ad hec articulos intendit probare P. contra R. quod ipse pure et libere mutuaverat et dedit eidem C. florenos ad terminum sex mensium iam elapsum item quod predictis omnibus et singulis est publica vox et fama. Si autem articuli pauci sunt non interroget notarius teste primo super primo articulo et secundo super secundo etc. de singulis sed lectis sibi omnibus articulis et vulgariter attentis aperte si laycus est dicat ergo quid scit de isto negocio et faciat eum integraliter dicere quidquid scit. Si vero testis dicat vera sunt que in articulis continentur et vera esse que in dicto articulo continentur non debet esse notarius contentus de tali dicto quia videtur quod talis testis sit subornatus. Sed dicat tunc notarius testi quod ea vera sunt dicat in forma et quidquid inde scit post modum vero auditis et intellectis verbis omnibus que dixerit scribat notarius etc.

De eodem

Thomas de .. testis iuratus lectis sibi et vulgarizatis articulis supradictis dixit quod P. mutuavit dicto R. C. florenos et quod dictus R. promisit dicto P. restituere C. florenos infra sex menses tunc venturos. Item dicto conveniunt quatuor interrogaciones generales ad dictum [illegible] que [illegible] Primo scilicet interrogandi quomodo scit ut interrogatus reddat causam sue sciencie sui dicti hoc est quod dicat quod sciat ea que dicit utrum presens vel audivit [illegible] vel alia indicia. Secundo interrogandum est quo anno quo die quo mense qua hora fuit ea que dicit. Tercio in quo loco fuit. Quarto qui fuerunt presentes. Si ad primam interrogacionem scilicet de causa sciencie testis testificatur dicendo si testis dixit se vidisse quod dictus P. mutuavit dicto R. dictam pecuniam tunc sunt alie interrogaciones faciende in numero scilicet utrum ~~inquartat vel ingross~~ pecunia de auro vel de argento mutuavit dictos C. florenos et si dixit de argento [illegible] vel ingross numerata sit vel dicta pecunia vel in saccum posita et si numerata fuit quis eam numeravit et super quo fuit numerata et utrum dictus R. postquam sibi dicta pecunia fuit numerata et tradita acceptavit eam secum vel dimisit eam vel [illegible] numeravit eam penes dictum R. Si vero testis videat de audito tunc statim querendum est ab eo a quo audivit et sub qua forma audivit et quando et si ab uno vel pluribus omnes interrogaciones fiant ut ad primum articulum. Ad secundum articulum conveniunt iste et primo querendum est [illegible] de causa sciencie quia [illegible] interrogacio facienda est testi non solum super primo articulo sed super omni negocio quod dixit et si dixit se fuisse promissioni facte per dictum R. de dicta pecunia restituenda tunc faciende sunt testi tres generales interrogaciones superius nominate scilicet quo anno mense die hora fuit facta dicta

premissio in quo loco et quibus presentibus deinde sub qua forma etc. que verba protulit fuit
ille predictus vel studiose ductus fuit et esset vel si ita audivit dictam premis-
sionem fieri transeundo vel stando ibi etc. Super tercio articulo si dixit famam esse
de predictis querendum est scilicet hanc famam esse et ubi et quando fama et quod faciunt
famam et apud quos et sic de omnibus circumstanciis super quibus articulo et super quibus verbo
est veritas a testibus subtilissime requirenda. Si aut articuli multi sunt qua non
posset eorum effectus seu sumi intellectus in animo summarie comprehendi utile est ut quibus
articulis singulariter testibus proleguntur et super quibus teste dicat quod novit et quod fiant
testibus omnes interrogationes pertinentes ad ipsum articulum antequam ad alios transeatur
et tunc notarius dicat. Sequitur

Super eodem

Jacobus testis iuratus lectis et vulgarizatis sibi singulariter supradictis articulis super
primo qui sic incipit P. etc. dixit sic post modum interrogetur dixi et sic est de quolibet
articulo faciendum. Et quando nonnumquam in quenicos est modus ille quem tenent multi dicunt
Jacobus testis iuratus et examinatus super primo articulo qui talis est intendit probare
etc. Rendit sic etc. Nam secundum istum modum primo interrogetur testis quam aliquid dicat
etc. quod satis incommodum est cum interrogationes ad aptandum sunt dicto testis et non inter-
rupte quod satis incommodum est cum interrogationes ad dictum testis proponendo et cla-
rificando. Et notarius debet in venire interrogationes ad dictum testis proponendo et cla-
rificando non testis ad interrogationes. Notarius igitur faciens hoc semper debet facere
testem aliquid dicere super articulo quodcumque sit antequam ipsum interroget et post modum debet
ipsum interrogare prout viderit expedire. Et alius modus quem multi tenent non
solum est congruus sed omnes replicandum scribunt cum aliqui testis totaliter
per modum sicut de aliis testibus. Super tali articulo concordat cum primo teste. Et
ita si scilicet articulus plures testes plenarie non inveniuntur scriptum nisi dictum unius
testis et sic si centum essent testes dicta eorum non valent contra tamen Cum Rom. re-
probat istum modum etc. Sunt quedam alie interrogationes que in fine testio-
nis fiunt seu consueverunt fieri et regulariter cum testis scilicet si attinet alicui productori
ducenti si est familiaris si domesticus et si videt quod attinet queratur in quo
gradu etc. scilicet queri debet a teste si ad eum spectat commodum vel incommodum cause
de qua agitur etc. Si fuit rogatus vel doctus ferre testimonium etc. Si concordavit
ad aliis testibus dicere unum et idem et alias examinatores faciant interrogationes di-
screte quas et personarum ~~facientium~~ testificati dicto ipsius et negocio de quo agitur viderit expedire.

Examinatis testibus citari debet pars ad videndum publicari attestationes secundum formam
scriptam subrubricata que dicit Citamus ad certum actum. Post illa citationem
publicatur testes et dicta tamen ad recipiendum tamen copiam attestationum et
ad dicendum contra testes et dicta eorum quicquid dicere voluit contra publicatio et tamen ita scribitur

Publicatio testium tamen ad
dicendum contra attestationes

Constitutis in iudicio coram domino iudice P. actore et R. reo supradictis in termino sibi
assignato ad premissa testium publicandis idem dominus iudex de voluntate
partium aperuit et publicavit attestationes testium premissorum prefigens
eidem R. tunc presentis ab hodie ad xv dies proximos ad dicendum et dandum in

spectat contra dicta testium ipsorum vel contra personas eorum dicere vel dare voluerit cuius copiam eorum recipiat si eis videbitur. Item publicatis attestationibus acta et munimenta producentur qui terminus sic servabitur etc.

Terminus ad producendum instrumenta

Coram domino iudice etc. comparentibus in iudicio P. et R. predictus idem dominus iudex utrique ipsorum ad producendum omnia instrumenta acta et munimenta quelibet causam ipsam qualitercumque tangentia hinc ad viii dies proxime terminum peremptorium assignavit. postea tamen in dicta causa conclusio solet statim sequi

Sequitur conclusio in causa

Comparentibus in iudicio coram domino A. etc. P. et R. partibus supradictis et renunciantibus hinc inde allegationibus omnibus in posterum faciendis ambe partes. coram dicto domino suorum iudice in dicta causa voluntarie concluserunt. Item quia ante conclusionem in causa consueverunt partes aliquando facere compromissionem ad concordiam devenire ideo de compromisso et eius forma aliquid est notandum

De compromissis capitulum.

[C]ommune est notario scire quod de causa maleficii vel liberali scilicet cum agitur de libertate alicuius et criminali cum pena infamia subsequatur non potest aliquis compromitti. Item nullus servus surdus mutus et mente captus esse arbiter compellentur. Item sciat notarius quod semper est pena in compromisso apponenda. Item quod propter defensionem melius est in unum vel imparem quam duos arbitros compromittere hec autem simpliciter notarius dicta de ista compromissi sufficiant tamen eius de maiori certitudine consulat secum sapientibus

Forma compromissi de lite iam incepta

[I]n nomine domini amen. Anno nativitatis domini etc. P. filius quondam ex una parte et R. ex altera cum coram iudice tali super infrascriptis libellis ad invicem litigarent qui libelli tales sunt coram vobis etc. dicit et proponit P. contra R. dicens quod cum ipse fuisset in ecclesia tali canonicus institutus et prebendam et alias ampliusque possedisset pacifice tamen dictus R. prepositus eiusdem prebendam qua ad eas ecclesiam asserit de se factum ipsum P. a dicta ecclesia auctoritate propria contra iustitiam spoliavit etc. Et ponatur totus tenor libelli deinde dicatur quequidem dictus R. negans prout narratur contra eundem P. sub hac forma in modum reconventionis agebat coram vobis R. etc. Et ponatur totus tenor libelli reconventionalis postmodum sic dicatur de ipsis litibus et controversiis omnibus ad eos qualitercumque spectantibus ambo communiter et concorditer in venerabiles viros et tamquam in arbitros arbitratores et amicabiles compositores et bonos viros communiter compromiserunt promittentes una pars alteri inter se et mutuo ipse partes ambe mihi notario infrascripto stipulanti vice et nomine dictorum arbitrorum et cuiuslibet eorum stare et parere et integraliter obedire et non contravenire in aliquo de iure vel de facto ratione sive aliqua causa omni eorum laude arbitrio diffinitioni sententie quam vel quas inter ipsos super premissis vel premissorum aliquo vel aliis qualitercumque ad ea spectantibus seu predictorum occasione emergentibus laudaverint dixerint pronunciaverint diffinierint seu arbitrati fuerint semel vel pluries tam sedendo stando diebus feriatis et non feriatis sedendo stando quocumque qualitercumque et ubicumque voluerint iuris sollempnitate servata partibus presentibus vel non presentibus dummodo citati fuerint et hoc sub pena C. librarum

Turonen. inter se alicpus partibus dictis arbitris seu arbitratoribus et cuilibet eorum vel sit sub pena C. librarum Turonen. inter se adinvicem et michi notario infrascripto stipulanti ut dicitur in singulis et per singulis capitulis huiusmodi compromissi laudi seu arbitrii super feudi in solidum fit stipulanti promissa et restituere dampna et expensas infra litem et extra sic factas sub obligatione omnium bonorum utriusque partis que pena quotiescumque committitur totiens exigi possit et ea soluta vel non compromissum vel laudum super hoc feudi nichilominus valeat et maneat in sua infirmitate. Actum etc. visis dictis que occurrunt de summis aliquid in processu causarum etc.

Nota de summa

In summa sive interlocutoria sive diffinitiva sive laudo sive arbitrium semper debet locus notarius formare summam in personam iudicis vel arbitri qui summam debet ferre et quamvis summa ferri debet iudice sedente pro tribunali semper notarius debet facere mentionem de sessione iudicis ut informamus infra scriptis annotatis etc. quia summa diffinitiva debet continere in se condempnationem vel absolutionem vel aliquid aliud expoliantis sed hoc magis est in pericia iudicis cum discretione notarius requirendi etc.

Forma summe diffinitive late per iudicem delegatum

In nomine domini amen Anno nativitatis etc. Cum dudum inter P. de .. ex parte una et R. eiusdem loci rerum clericos ex altera super canonicatu et prebenda ecclesie sancti .. qui vacare dicitur per mortem clericis eiusdem canonici ora materia comuni et coram .. domino .. canonico loci diocesani vincitus agitata idem dominus spiritus contra prefatum R. diffinitivam summam tulit a qua pro parte primo R. fuit ad sedem apostolicam appellatum cuius appellationis causam sanctissimus pater dominus papa nobis magistro archidiacono Camaracen. domino per suas litteras committendam postque comparitionibus in iudicio coram nobis partibus supra scriptis prefatus P. eidem R. libellum obtulit tenoris et continentie infrascriptis Coram vobis etc. domino ipse iudice delegato dicat et proponit R. etc. Et pona totus tenor libelli postmodum sic dicatur. Super quo quidem libello iam dicto P. ex una parte et Jacobo dicti R. procuratore pro eo ex altera lite contestata legitime facto et prestitoque utroque iuramento calumpnie ac de veritate dicenda sollempniter prestito coram vobis exhibitis huiusmodi positionibus et ad eas responsionibus datis ab utraque parte ac libellis et super ipsis productis testibus et instrumentis quam pluribus testibus examinatis sollempniter ac postmodum de voluntate ipsarum publicatis aliis omnibus factis per omnes renunciantes spontanee et voluntarie in ipsa causa concluserunt Nos itaque visis ac diligenter inspectis libello positionibus ad easque instrumentis actis hinc inde productis et aliis omnibus et singulis inter ipsas partes factis et habitis coram nobis ac etiam visis et consideratis ac diligenter auditis utriusque partis iuribus et allegationibus quas ipse partes omnes ac dare in scriptis vel dicere voluerunt et super omnibus habito quam pluribus peritorum consilio ac nobiscum deliberatione sollempni solum deum habentes pre oculis et nomine eius invocato auctoritate domini ipse qua fungimur in hac parte in hiis scriptis summaliter diffinimus et diffiniendo pronunciamus appellationem predictam pro parte dicti R. interpositam iustam et legitimam esse summam ipsam expresso domino latam et quidquid abinde vel post ea secutum est irritans decernentes et nullius esse valoris atque momenti hac vero summa decernentes vel sic pronunciamus et summam

parte dei R. male appellat[um] esse p[re]dictum dum bene iudicat[um] sententiam ipsam et quidquid
etc. ut sup[er] p[ro]xime sententiam confirmantes p[rese]ntib[us] P. et J. procuratorib[us] p[re]dictis eis in termino
dato. Ad hanc sententiam audiendam necnon instanter petentib[us] sententiam ipsam fu-
it lata et p[ro]mulgata sunt h[ec] s[ente]ntia p[re]dictum. sup[er]dictum pro tribunali sedentem in tali loco
p[rese]ntib[us] etc. Anno Indict. die mensis pontif. etc.

Sententia arbitri seu arbitrorum

In nomine domini amen etc. Nos P. J. et R. de .. Arbitri et arbitratores seu amicabiles
compositores assumpti communiter et concorditer P. R. de .. ex una parte et A. ex altera parte sup[er]
lite et controversia que vertebatur seu verti sperabatur inter ipsos sup[er] Cap[itu]lo et Presbyt-
erio de .. prout in instrumento compromissi per ipsas partes in nos facto clarissime continetur.
visis petitionib[us] utriusque partis et auditis ac intellectis diligenter ea que dare nobis
inscripta vel oretenus dicere voluerunt et sup[er] hiis omnib[us] communicato consilio plurimorum
sapientum ac utriusque partis investigata et cognita voluntate sollempniterque prius de-
liberatione prehabita ex vigore dicti compromissi in nos facti / dei nomine invocato pro Sma
bono pacis et concordie inter eos servande p[re]tio laudamus arbitramur et pronunciamus 1
dicimus et mandamus p[rim]o dictum A. desistere ab inquietatione et molestatione quam faciebat
p[re]dicto R. sup[er] Cap[itu]lo et Presbyt. p[re]dictis / eidemque sup[er] premissis et eorum iuribus perpetuum
silentium imponentes / et ex adverso laudamus arbitramur dicimus et sententiamus eundem
R. dare debere p[re]dicto C. libras Turonen[ses] hinc ad festum p[ro]xime venturum 2
pro receptione inquietationis p[re]dicte de quib[us] C. libris Turonen[sibus] in dicto termino p[er]solvendis
dictus R. iam dicto A. hinc ad tres menses proxime venturos ydoneam faciat
cautionem. Idemque A. statim facta cautione p[re]dicta renunciat omni iuri si quod
habet vel habere possit in Cap[itu]lo et Presbyt. p[re]dictis / que omnia hinc inde fieri ser-
vari et adimplere laudamus dicimus et arbitramur atque mandamus sub pena in 3
in compromisso contenta in singulis capitulis et p[er] singulis huius laudi et compromissi sol-
venda / que pena ~~totius~~ totiens exigi possit in p[re]dictis et p[re]dictorum aliquo fuerit [pena]
contra. Eam reservata nobis nichilominus potestatem declarandi interp[re]tandi sup[er] omnib[us]
ubicumque et quotiens sup[er] ipsas vel ipsorum alteri seu aliquis fuerit optimum et etc. se-
mel vel plures prout si nob. videbitur expedire p[rese]ntib[us] dictis partib[us] et eius
legentib[us] et consentientib[us] laudum seu arbitrium sup[er]dictum lat[um] et p[ro]mulgat[um] fuit
hoc laudum seu arbitrium per p[re]fatos arbitratores in tali loco Anno etc. p[rese]ntib[us]

Sententia lata p[er] iudicem ordinarium
cum taxatione expensarum

Orta dudum int[er] P. de .. actorem et R. loci .. eiusdem sup[er] quibusdam decimis parte ex altera
materia q[ue]stionis Nos fr[ater] Jo. permissione divina Cantuar. Archiepiscopus totius Anglie
primas dioc. ipsorum ad instantiam dicti P. ipsum R. ad iudicium fecimus evocari quo
coram nob. in iudicio constituto p[re]fatus P. libellum obtulit infrascriptum
Cor. vob. etc. Sup[er] quo libello contestata lite legitime facto et iuramento calumpnie
p[re]stito sollempni ab utraque p[ro]ductis quibusdam testib[us] et instrumentis. parte dicti P.
depositionib[us] testib[us] de volunt[ate] partium post modum publicatis renunciantib[us] p[ro]ponendis
aliis omnib[us] in posterum faciendis in ipsa causa de voluntate concluderunt. Nos igitur visis
et diligenter inspectis p[re]dictis libello testib[us] instrumentis aliis tunc et aliis omnibus
int[er] ipsas partes factis et habitis coram nob. et sup[er] hiis omnib[us] communicato consilio peritorum

et inter nos habita sollempni dei nomine invocato partibus ipsis presentibus in termino eis dato ad hanc [illegible] sententiam audiendam prefatum R. decimas in premisso libello petitas ad hac litis mas ob hoc fructus quarum taxacionem nobis in posterum reservamus in expensis finaliter condempnamus lata prima ca fuit hec sententia per dominum N. episcopum supradictum pro tribunali sedente in loco presentibus etc. Anno etc.

Taxacio expensarum

Aliquando non taxantur expense statim lata sententia judex taxavit eas et faciat actorem iurari et tunc ita scribitur prefatum R. ad dandum solvendum eidem P. eius decimas in libellis petitas et expensas litis etiam ad hoc factas quas in C. florenos taxavimus super quibus ab ipso P. corporale recepimus iuramentum quod tantum expendit in hac causa vel sit quas expensas in eadem causa se fecisse iuramento de vno prestito declamavit in hiis scriptis finaliter condempnamus etc.

Super eodem

Olim in causa que inter P. actorem ex vna parte et R. super quibusdam decimis ex altera vertebatur Nos igitur fr. Joh. prenominatum etc. P. ceterum dominum R. diffinitive sententiam culmine taxacionem expensarum nobis in posterum reservantes. Ad instantiam vero postmodum P. predicti, super dictum R. ad videndum taxacionem huiusmodi fieri fecimus ad certam presentiam evocari ipsis vero partibus coram nobis in iudicio constitutis predictas expensas in C. florenos expendidit dominus dicta sententia fuit taxacio per dictum dominum iudicem pro tribunali sedente ut supra scriptum est in loco presentibus Anno etc.

Forma executionis sententie

Fr. Joh. etc. dilecto in Christo etc. dudum inter P. de .. ex vna parte et R. loci eiusdem super quibusdam decimis ex altera orta materia questionis idem P. prefato R. coram nobis libellum obtulit infrascriptum Cor. vobis etc. Inseratur totus tenor de verbo ad verbum dicatur sit super quo quidem libello lite legitime contestata et iuramento calumpnie ac de veritate dicenda prestito sollempniter ab utraque ac vel ultimus in eadem causa servatis iuris ordine usque ad sententiam diffinitivam rite processo pro eo quod vidimus et cognovimus cum qua debuit vel decuit deliberatione prefatum dominum R. ad dandum et solvendum eidem P. decimas in premisso libello contentas et in expensas etiam legitimis finaliter duximus condempnandum quarum tamen expensarum taxacionem nobis in posterum reservata quas expensas postmodum in C. florenos auri taxavimus recepto ab ipso ven. [illegible] iuramento quod tantum in ea expendidit, in eorum aquaque quidem sententia non extitit appellatum. Si autem appellatum fuit et tamen appellati ad prosequendum appellationem cessatum fuit tunc dicatur sic Cum R. licet ab ea sententia inscriptis vel viva voce appellaverit tamen causam appellationis vel causam appellationis huiusmodi infra tempus a iure concessum est minime prosecutus vnde in rem iudicatam transivit verum in cunis esset actio si suo careret effectu prefatam itaque sententiam dicto P. contra executionem debite volumus demandari quo circa discretioni vestre tenore presentium committimus sub pena excommunicationis ipso facto incurratis nisi feceritis quod mandamus exnunc dominum R. ex parte nostra efficaciter moneatis et inducatis peremptorie ut infra decem dies post monitionem vestram de predictis decimis retentis et C. florenos auri expensarum nomine adiudicatis eidem P. satisfaciat integre sine aliqua contradictione. Alioquin eundem R. quem exnunc prout extunc presentibus excommunicamus in hiis scriptis.

138

si in satisdacione predicta in toto vel in parte defecerit tam diu per vos vel alium seu alios in ecclesia vestra vel alibi ubi expedire videbitur quibuslibet diebus dominicis et festivis in missarum sollempniis quorum fideliter presentibus excommunicatum publice nunciantes et nunciari faciatis quousque prefatus tandem sorte quam de expensis integram fuit satisfactum significatis nobis fideliter vestris patentibus litteris harum seriem continentibus diem monicionis denunciacionis et formam totumque processum quidquid feceritis de predictis Datum etc.

Qualiter eciam notarius de iuramento
super appellacione faciat mencionem

Cum appellatur ab elacione postulacione vel promissione facta vel facienda debet appellans corporaliter iurare quod ea que in appellacione sua expressa sunt credit esse vera et ea posse probare Et quia talem mencionem sive formam de iuramento huiusmodi per appellacionem in libello appellacionis credunt sufficere notarii tamen nichil aliud de iuramento conscribunt et sic appellaciones postmodum nichil valent nisi forte constat esse iuramentum Expedit igitur ut notarius testificetur et dicat in sua scriptura quod appellans iuravit sicut supra scriptum est in forma appellacionis premissa vel in fine appellacionis cum publicacione testium dicat notarius sic quod R. lecta dicta appellacione iuravit corporaliter ad sancta dei ewangelia se credere premissa omnia vera esse et ea posse probare quia sepe contingit appellaciones interponi sine notario publico coram autenticis personis quarum sigillis appellaciones huiusmodi postmodum roborantur expedit in forma que teneri debet in huiusmodi appellacionibus subsequatur etc.

Instrumentum super appellacione
sine notario interiecta

Universis presentes litteras inspecturis Jo. etc. Salutem in domino Noveritis quod constitutus in presencia mea R. de N. quandam appellacionem interposuit ut porrexit videlicet ista coram vobis etc. ponatur totus tenor appellacionis deinde dicatur qua quidem appellacione perlecta R. iuravit ad sancta dei ewangelia corporaliter se credere premissa omnia esse vera et ea posse probare In cuius rei testimonium presentes litteras exinde confectas sigillo meo feci roborari Datum etc.

Appellatur aliquando a sentencia diffinitiva vel interlocutoria que appellacio scribatur in hunc modum a qua quidem sentencia statim prolata et lecta per prefatum R. appellatum extitit diffinitiva vel interlocutoria T. Cum autem appellatur a gravamine contingit ut interdum iudices a quibus appellatur talia verba proferre non credo gravasse te in aliquo et si gravavi quod non credo paratus sum revocare gravamen de consilio sapientum et ponere statum in quo est integrum si apparuit te gravasse et prefigo tibi terminum breviorem dicens ad ostendendum gravamen quod prius asseris tibi illatum et tunc verba faciunt aliquando maliciose ut appellacio annulletur in fine appellacionis in hunc modum ad quam appellacionem dictus iudex sic respondit non credo te gravasse etc. ut supra Hodie talis responsio in R. Cum replicatur Ego autem quia responsio seu verba predicta non pertinet ad appellacionem sed appellato non est conveniens quod in instrumento appellacionis ponatur sed si placet de ipsis verbis fieri possit faciat fieri publicum instrumentum aliud quod cum iudex defert appellacioni tunc notarius instrumentum appellacionis ita faciat quod appellacioni iudex reverenciam sedis sedis apostolice deferens detulit differendum exnunc ante appellacionem quod iudicatum est interposita intimari debet illi contra quem interponitur de qua notificacione fit publicum instrumentum necessarium est enim tradi dominibus huiusmodi certificantibus eciam formam etc.

Notificacio appellacionis

In nomine domini amen Anno etc. R. de n. constitutus in presencia P. eiusdem loci etc. mei notarii
infra et testibus infrascriptis in presencia assernisse quandam sentenciam lata(m) venerabili etc. contra ipsum
R. pro P. cum eo quandam idem P. monet seu moneri intendit eidem R. super
rescripto manu litteris notarii infrascripti cuius apposicionis tenor litteris est Coram vobis etc.
ponatur totus tenor deinde dicatur sic Et nichilominus appellacionem seu eius copiam quas
R. prefato P. presentavit tradidit peciitque sibi tam duorum mensium ad hoc imposita
appellacionis predicte ad prosequendum in Romana curia cum omnibus actis et munimentis ad prosequendum
tam appellacionis necnon deinde et ut iuxta tunc in Romana curia compareat coram
eo in causa huiusmodi processurus. Non autem in nostro notificacionis prefixio tamen si ponatur
si tunc tam cum audiencia vel apostolis non est tamen in appellacione prefixionis mero est uti
quod ponatur nisi fuit de voluntate parte appellantis quia sepe sine prefixione aliorum
tamen appellacionis forma appellacionis et primis notificacionis tradita
Extrema post appellacionem concedentur iudices ordinarie apostolos in appellacione secuntur quando subse-
quenter de ipsis apostolis est dicendum.

Debitis que littere dimissorie
nuncupantur

Cum apponatur de aliquo delegato seu ordinario iudice sive diffinitiva sive interlocutoria
iudex tenetur apostolos concedere appellanti et necessarius si a delegato iudice concedunt quod
totus tenor litterarum delegacionis in litteris ipsis inseri et de processu cause sub breviloquio
quamvis mencionem ut in proxima forma notabis Si vero non interlocutoria vel quamvis
aliquo appellatur pro aliqua ficta causa iudex appellacioni non deferat pro quod
falsam causam continet Tunc thema appellacionis est in dans litteris inserendum
et etc. utrum detulit appellacionem vel non et consuevit si iudex in talibus litteris
reddere excusatum pro quod appellacioni non detulit sicut inferius in hac forma
annotabis et cum certe non detulit assignare etc.

Forma apostolorum super appellacione interposita
a iudice delegato etc.

Reverendissimo in Christo patri etc. G. archiepiscopo etc. infrascripta causa iudex a sede apostolica dele-
gatus reverendissimo et devotus oscula beatorum placuit sanctitati vestre qua P. de n. monet seu moneri
intendit contra R. de n. super capitulo et prebenda ecclesie etc. michi commisse sub hac forma
Gregorius etc. de quaquam causa litteras et etc. fecit litteris contestata ac iurato de calumpnie
veritate dicenda prestito sollempni utrumque parte huiusmodi testibus et ad eas receptionibus
substitutis receptis etc. probacionibus omnibus quas ipse facere potuit facere huiusmodi
voluit dei nomine invocato contra dictum R. iuste ut credo pronunctavi mei or-
dine diffinitivam sentenciam promulgavi a qua dictus R. ad sedem apostolicam appellavit in scriptis
petens apostolos sollempniter sibi dari Cui appellacioni obedienciam sedis apostolice detuli reverenter
et prefatum R. ab examine meo dimittens ipsum ad pedes sanctitatis vestre transmitto
cum presentibus apostolis seu dimissoriis litteris sigilli mei munimine roboratis. prefixo igitur
tamen tempore duorum mensium a tempore appellacionis interposite comparendi per se vel procura-
torem ydoneum ad totam causam sufficienter instructum cum omnibus instrumentis actis
munimentis sub vestro se conspectu representet facturus super hiis quod vestra sanctitas duxerit iungendum etc.

Super eodem quod appellatur a gravamine
a iudice delegato illato

Reverendissimo in Christo patri etc. Sanctitati vestre intimo vel notifico quod cum in causa appellacionis inter-
posite parte R. de n. ob officium vestrum presbiteri etc. super quorum que inter ipsum R. ex
parte una et P. eiusdem loci super certa occulta agitur seu agi sperat iure dicto.

139

ordine servato contessorum (?) dictus P. filius suggerens me dictum appellationis et aliorum dictorum copiam dele-
gare (?) inscripte appellationi ad sedem apostolicam sub hac forma Cor. vobis perfigens sibi et
adversario predicto peremptorie terminum tunc instantem adire appellationis interposite computandum ad
prosequendum per se vel per procuratorem ydoneum ad agendum et defendendum super tota causa sufficienter
instructum Ita quod sacri termino finito appellationis ar. lo ut decet deprecationem volumus obmisso
recedere valeat in negocio principali cum omnibus incidentibus acturus nisi quod vero se oppositum ...
procuratorem cum singulis gerit fuit ordo iuris cui appellationi non detuli quia non credidi defendendum
cum in civitate magna ... petita copia super dicta Et ... tunc statim ipsam
copiam sibi obtulerim et instantiam vero cum apostolos postularet has dimissorias
litteras sub appenso sigillo meo nunc volueris dat. etc.

Cum appellatur a suffraganeo ad metropolitanum eadem est forma mutata locucione tenenda
cum litigantes interdum tam in iudicio quam extra iudicium protestari teneantur ut de
ipsis protestacionibus aliquid sequatur

Forma instrumenti protestacionis

Robertus de .. constitutus ante ostium domini camere domini Archiepiscopi .. apud locum rogavit
hostiarium camere supradicte et alios plures clericos et familiares ipsius domini astantes
ibidem ut permitterent ipsum R. ad ire dominum Archiepiscopum supradictum pro eo quod prefixus fuit eidem
R. terminus peremptorius ... P. ad comparendum coram ipso domino Archiepiscopo ad procedendum in causa
que vertitur seu verti speratur inter ipsum R. ex una parte et P. de .. super quibusdam decimis
ex altera Et quia predicti ostiarius et familiares non permiserunt eum intrare ad
dominum Archiepiscopum asserentes ipsum esse pluribus negociis arduis et variis prepeditum idem
dictus R. coram me et testibus infrascriptis protestatus est quod ipse paratus est comparere coram
dicto domino Ar. et procedere in dicta causa et facere omnia que facere de iure teneretur
coram dicto domino Ar. et quod non currat sibi pro eo cum terminum non stat quin predicta omnia faciet sed quia non potest
habere copiam dicti domini Archiepiscopi Actum in loco predicto etc.

~~Alia forma protestacionis~~

~~In nomine domini amen Anno etc.~~
Item cum quis impetrat litteras apostolicas ad aliquem iudicem delegatum et ipsius iudicis
copiam habere non potest oportet eum saltem infra annum a die date litterarum protestari que
protestacio ita fieri consuevit etc.

Alia forma protestacionis

In nomine domini amen Anno domini etc. de .. constitutus in domo ven. viri etc. iudicis dele-
gati ut presentaret eidem domino Ar. quasdam litteras apostolicas per ipsum R. ad ipsum dominum
Ar. impetratas quarum litterarum tenor talis est Gregorius etc. ponatur totus tenor
deinde dicatur Et quia copiam ipsius domini Ar. habere non poterat protestatus
fuit instanter R. quod paratus erat dictas litteras presentare et procuratores adversariorum
citari facere et omnia integraliter complere que pretextu litterarum predictarum ut plenum
robur optineat facere et complere tenetur et commit in predictis temporibus sibi non
currat tempus quin predicta omnia faceret sed quia non potest habere copiam sui iudicis supradicti Actum

Viso de hiis que in iudiciis frequentantur modo de transumptis et quibusdam aliis aliquantulum
necessariis notandis que fiunt extra iudicium annotabo etc.

Qualiter transcribi debeat tenor litterarum
apostolicarum quod instrumentum ut sic robur auctoritatis obtineat

139

Urban V. 1362–1370

In nomine domini amen. Universis presens transcriptum inspecturis frater Jo. etc. Constitutus in presencia R. patris Abbatis et Conventus monasterii sancti .. Germano nomine et eius peciit humiliter ut quasdam litteras eidem abbati et Conventui a S. patre domino Vr. etc. concessas, cuius tenoris presentis vicio vel propter vetustatem temporis vel ex eo quod ipse littere cotidie valeant consumi, incipiunt iam deleri, dictum vellemus inspicere in scriptis transcribi facere ac ipsum transcriptum auctoritate nostra et sigilli nostri roborari, cuiusquidem litterarum tenor talis est: Urbanus etc. Postmodum Nos autem premissa predictas litteras diligenter inspeximus et inspectas vidimus non cancellatas non rasas non abolitas nec viciatas in aliqua sui parte sed bulla plumbea et filo canapis vel corda canapis more Romane Curie bullatas. Ideo presens transcriptum per eos assumptum et coram nobis una cum infrascripto notario et testibus sollempniter lectum etc. auctoritate nostra et sigilli nostri munimine duximus roborandum. Et ego notarius publicus dictas litteras vidi non cancellatas non rasas nec abolitas nec in aliqua sui parte suspectas sed vera bulla ut dictum est et more Romane Curie bullatas in presenti eius transcripto de verbo ad verbum nil addens vel minuens quod sensum mutet vel viciet intellectum transcripsi fideliter et presentem transcriptum ad easdem postmodum una cum testibus vel litteris testibus presente domino A. diligenter auscultavi meoque signo solito et nomine roboravi. Actum etc.

Forma transcribendi que sunt impetrate in curia Romana.

Gregor. XI 1370–1378

Universis transcriptum presens inspecturis frater Joh. etc. notum facimus nos vidisse ac de verbo ad verbum diligenter legisse quasdam litteras sanctissimi patris in Christo patris etc. non cancellatas non rasas etc. tenoris et continencie infrascripte: Gregorius etc. vel sic: notum facimus nos vidisse quoddam instrumentum publicum manu talis notarii scriptum non cancellatum etc. cuius tenor talis est: In nomine domini etc. In quorum etc. testimonium presens transcriptum per notarium infrascriptum fieri mandavimus ipsumque auctoritate nostra et sigilli nostri munimine duximus roborandum.

Et ego notarius predictas litteras vel prenominatum instrumentum non viciatum ~~vidi ipsumque~~ ut dictum est vidi ipsumque in presenti transcripto transcripsi nil addens vel minuens quod sensum mutet vel viciet intellectum transcripsi fideliter de mandato domini A. supradicti ipsum transcriptum ac dicto eius autentico sigillo sigillatis diligenter postmodum auscultavi meoque signo et nomine roboravi. Actum etc. Anno etc.

Forma transcribendi privilegii exhibitum in Judicio

Hec est copia privilegii exhibiti in Judicio per infrascriptum privilegium in ea que utilitatis seu ubi spectatur inter R. dominum ipsius privilegii et ipsum privilegium exposito una et de .. exaltata coram judice cuius tenor talis est: ponatur totus tenor cum subscripcione notarii si est de verbo ad verbum. Si est littera sculptura sigillo in hunc modum privilegium sigillatum erat Sigillo predicto et ut littere sculpte aperte declarant nobis presentibus domino ad instancias in Judicio requirentes notarii presentibus domino privilegium per nos testes in audiencia probavit. Et ego presentem copiam presenti in instrumento vel presenti in dictis litteris sigillatis in verbo ita nil addens vel minuens etc. Cuiusquidem predicti instrumenti Judex causa cognita mandavit notario quod instrumentum predictum presens iterato faciat nisi tamen notarius debet facere de novo instrumentum de verbo ad verbum sicut prius fecerat postmodum scribit notarius modo consueto de novo sic dicat licet alias predictum instrumentum fecerim ipsumque creditori tradiderim supradicto quia creditor quod ipse constitutus coram Judice narravit se dictum instrumentum amisisse Idem Judex de consensu dicti debitoris ibidem presentis mandavit michi notario infrascripto ut instrumentum ipsum iterato conficerem ipsumque dicto tradiderim creditori. Actum in loco etc. presentibus etc.

Tu się kończy Summa Jana z Bononii w tym kodexie: lecz właściwie końca jéj tu brakuje, który jest w drugim kodexie biblioteki: — (Jeericke? N°.....)

Contra aggravatos in interdicto

Nos igitur attendentes quod predictus N. dictas excommunicationis et aggravationis sententias per nos ut premittitur in eum latas etc. post publicationes et denunciationes ipsarum in ecclesiis publice divulgatam et nunciatam per multa temporis intervalla spiritu ductus dyabolico sustinuit et ad huc sustinet animo indurato communioni Christi fidelium temere se ingessit et ingerit ac gregem dominicum sua labe nequiter inficiat claves sancte matris ecclesie viliter contempnendo deducit quod ad debite consideracionis examen quam parum prodesset humilibus obediencia si in inobedientes contumacibus non obesset et ut quos timor dei aut virtutis amor a malo non revocat aberrare saltem cohercerat severitas canonice discipline et ne contra meliorem quam obediens condicionis existat dictas excommunicationis et aggravationis sententias in ipsum ut premittitur per nos latas nec ipsos tamen rebellionis pertinacitas trahat ceteris in exemplum predicti sententias in familia cum qua ac loca ubi et quamdiu pertingerit perducere censemus in hiis scriptis ducimus fore dictas sententias aggravandas et reaggravandas et tenore presencium aggravamus familia eorum cum qua et loca tamdiu quibus et quamdiu ipsum ut prefertur contigerit perduci ecclesiastico supponimus interdicto dantes N. excommunicatum aggravatum et reaggravatum ac familiam et loca predicta cum quibus et in quibus ac quamdiu perduraverit interdictos decernimus fore decernimus et denunciamus presentes que omnia et singula vobis omnibus et singulis subditis ac omnibus et universis Christi fidelibus nunciamus insinuamus et notificamus et ad vestram et cuiuslibet vestrum noticiam deducimus et deduci volumus in hiis scriptis vosque omnes et singulos subditos et vestrum quemlibet in solidum tenore presencium requirimus et monemus communiter et divisim vobis et cuilibet vestrum sub excommunicationis pena et sancte obediencie in virtute quam in vos et quemlibet vestrum canonica monicione tunc tria premissa ferimus in hiis scriptis nisi feceritis que vos facere precipimus et mandamus quatenus vos et quilibet vestrum infra sex dies immediate sequentes a publicatione presencium vobis facta quorum dierum duos pro primo etc. vobis omnibus et singulis quos lator presencium vobis duxerit nominandos usque ad numerum xxx personarum nominatim et expresse sub excommunicationis pena auctoritate nostra moneatis quos nos etiam monemus presentes ne cum dicto N. ut premittitur excommunicato aggravato et reaggravato participent seu eidem communicent loquendo consulendo scribendo dictando osculando stando sedendo comedendo bibendo molendo pistando igne vel aqua seu alia victualia quecumque necessaria ministrando dando vel vendendo seu precium aut ab eodem vel eius familiaribus seu ministris recipiendo emendo vel vendendo vel permutando aut ei vel eius familiaribus ipsas faciendo vel eorum terras colendo seu alio quovismodo humanitatis solacio seu quovis quo participando cuius tamen vos esse premissis duxerit et excepto. Alioquin in pronunciatos cum predicto excommunicato excommunicato participantes si sic moniti desistere non curaverint nos exnunc prout extunc canonica monicione premissa eosdem in hiis scriptis excommunicamus quos ita excommunicatos in ecclesiis vestris denunciare curetis. Et si nos contra predictum N. et eorum quemlibet aliter procedere valeamus nichilominus tamen volentes adhuc mitius agere cum eisdem revocantes quos ad actum huiusmodi tamquam vices nostras aliis vel commissionibus nostro adhibere duximus quibus presentes nolumus in aliquo derogare nec vel in aliquo preiudicare collegis processus nostros continuando vos omnes et singulos subditos auctoritate apostolica qua fungimur in hac parte primo secundo tercio et peremptorie communiter et divisim requirimus et monemus vosque et vestrum singulos in virtute sancte obediencie et sub excommunicationis pena quam nisi infrascripta mandata nostra ymo verius apostolica feceritis tamen dierum canonica monicione premissa in vos et vestrum quemlibet ferimus in hiis

scriptis recipiendo mandamus quatenus ex parte nostra immo verius apostolica moneatis ...
et singulos alios nominatim supradictos nominibus qualitercumque quosque et alios quorum videritis
interesse et de quibus videbitur expedire cuiuscumque sint status gradus ordinis et conditionis
si eos in personis reperire poteritis alioquin in ecclesiis in quibus quiete ad divina conveniunt
et domibus in quibus habitare consueverunt aut habitant sollempniter publice et nominatim
quos nos eciam tenore presencium primo secundo tercio ac peremptorie ex superhabundanti monemus
ut prefato rectori quomodo dictam parrochialem ecclesiam pacifice et quiete valeat
possidere ac ipsius fructus redditus et proventus cum integritate percipere hac sine impedimento levare
a parte et more percipere consuetam et tenore impedimentum aliquod prestent per se
vel alium seu alios aut ipsum impedientibus dantes auxilium consilium vel favorem
super premissis publice vel occulte aut si ipsi vel eorum aliquis prefatum rectorem hac-
tenus super premissis vel eorum aliquo molestaverint impedierint perturbaverint seu impedi-
vel perturbari procuraverint fecerint aut mandaverint illud revocent cum effectu aut in statum
pristinum debite reducant infra sex dies continuos post monicionem huiusmodi computandos quorum
duos pro primo duos pro secundo et reliquos pro tercio et peremptorio assignamus Alioquin predictos p. et eius complices
et fautores ac singulos contradictores et rebelles impedientes et perturbantes prefatum
Jo. rectorem cum impedientibus dantes consilium auxilium vel favorem publice
vel occulte cuiuscumque gradus dignitatis ordinis vel conditionis aut preeminencie existant
et qui nostris mandatis huiusmodi immo verius apostolicis non paruerint cum effectu exnunc
prout extunc in hiis scriptis singulariter in singulos excommunicationis in capitula vero et conventus
ac universitates suspensionis et si omnis et in talium ecclesias castra fortalicia civitates interdicti
sentencias eadem canonica monicione premissa in hiis scriptis ferimus et eciam promulgamus Et si
elapsis terminis predictis per nos eisdem assignatis ut premittitur vobis constiterit ipsos vel
eorum aliquem contradictores rebelles impedientes at inobedientes existere vobis
et vestrum cuilibet sub excommunicationis pena quam canonica monicione premissa vos incurrere vo-
lumus ipso facto nisi nostris immo verius apostolicis non parueritis mandatis districte
precipiendo mandamus quatenus in ecclesiis vestris et aliis locis sentencias nostras immo
verius apostolicas in ipsos latas eosque ipsas incurrisse in eisdem predictam singulis
diebus dominicis et festivis faciatis et non faciatis donec maior illis convenit multitudo
fidelium publice nuncietis Contra si vobis aut alteri vestrum constiterit dictum p. aut
eius complices et fautores ac singulos alios sic excommunicatos per unum diem a
die denunciacionis eiusdem in eorum presencia aut in loca seu locis de quo seu quibus
fuit verisimiliter presumpcio huiusmodi sentencias ad eorum noticiam pervenisse prefatas
excommunicationis sentencias non sustinuisse indurato quod absit animo crescente contumacia
et pena et per ipsorum processus iusticia non esset qui eam defendere vellet vel tueri
et obediencie nil prodesse videretur liberis huiusmodi si contemptibus contumaciis non ob-
esset Et nos in hac parte cogentis officio ut eo ... pene non sufficiant
graviores addamus Et ne eciam ... fieri presumptuosis trahantur in presumpto-
ribus in exemplum Et ne eciam tales delinquentes amplius in sua malicia glo-
rientur attencius talis iniustis saltem in illa parte ... nobis ... defendentes
inducamus Contradictores predictos eciam eorum ... sentencias nostras aggravantes
vobis omnibus et singulis supradictis quibus presens nostrum processus dirigitur sub penis
predictis quas incurrere volumus ipso facto vobis et vestrum cuilibet in hiis scriptis eadem canonica

monitos premissa nisi ut premittitur feceritis quod mandamus contra prefatum P. et complices
et fautores suppositos quos et eorum quemlibet processibus eorum exigentibus sic excommu-
nicatos et aggravatos singulis diebus festivis et non feriatis in ecclesiis et oratoriis vestris
ac aliis convicinis dum populus convenit ad divina candelis accensis et demum
extinctis et pulsatis campanis ter in missa et bis in vesperis ac in horis ac
locis aliis quibus fidelis populus convenit multitudo copiosa ita quod divinus psalmus se
non poterit nec alter alterius possitenus tamdiu sive cognoscent ad unitatem
sancte matris ecclesie excommunicatos publice pronuncietis et faciatis per alios nunciari ac
ecclesie evitari donec tractatum sive cognoscent ad unitatem sancte matris ecclesie redire curaverint
et absolucionis beneficium nobis vel superiori nostro tempore competenti meruerint obtinere
Moneatis nichilominus ex parte nostra immo verius apostolica supradictis nominibus xxxx.
Moneatis nichilominus ex parte nostra prefatos nominandos necnon omnes et singulos Christi fideles alte-
rius personas parte eciam rectoris prefatos nominandos necnon omnes et singulos fideles ac-
res catholice generaliter et publice in ecclesiis ac in curiis vestris ac locis aliis du-
ris catholice generaliter et publice in ecclesiis ac in curiis vestris ac locis aliis du-
rante tempore subpena predicta quam in hiis scriptis vos in
preferetur nisi aderit prelibati vel eorum subpena predicta quam in hiis scriptis vos in
curre volumus nisi feceritis quod mandamus quos tenore presencium monemus eisdem
et eorum singulos in hiis licentes subpena et liberalitate canonice divine pie apostolice applicatis totis
et eorum singulis in hiis habentes subpena et lib. canonice dum processus applicatis totis
quos quociens in eis deliquerint ac excommunicacionis penam quas in contrarium
facientes singulariter in singulos ponimus prout potuit prefata canonum monitione
premissa ferimus in hiis scriptis ne cum dictis P. et eius complicibus ac aliis sic excommunicatis
et aggravatis in familiaritate communicacionis aliquo pacto vel loquela sociatorum quolibet emendo
et aggravatis in familiaritate communicacionis aliqua vel aqua dando vestes
de vendendo molendo decoquendo ignem vel aliqua aqua dando vestes
vel calciamenta ministrando aut eciam reparando agros vel vineas ipsius
tollendo aut alias quolibet nisi in casibus licitis et amore participare premissa
presumat Et si contra premissa vel aliquid premissorum fecerint et ceperint illud
omnino revocent et ad statum pristinum debitum reducere non obmittat contra ipsos
ipsos et eorum quemlibet si secus fecerint processuri contra eius prout iusticia suadebit per
facta seu litteras apostolicas alios per processus inde secutos et sequentes in processum
nolumus per quem preiudicium detinere contrarium non facientes. Reddite signo dicentes cum mo-
nitione premissa execucionis sinamus in eorum dato etc. Anno domini etc.

Appellacio contra intrusum

Coram vobis etc. publica honesta et auctentica persona ... ego parte procuratoris nomine
et sibi et dico quod cum nuper ecclesia domino debitae vacante per mortem talis fuit et fit tempore
auctoritate apostolica proinsum et ad ipsum dictum beneficium pertinuerit et pertineat pleno
iure et non ad aliquem alium Tamen assensus sibi de dicto beneficio auctoritate ordinaria
proinsum fore et dictum beneficium ad se pertinere se intrusit in et dictum occupavit
et occupat et detinet in debite occupatum et iure dicti domini in eo con-
tenti se opponit processibus super execucione gracie apostolice ipsi domino vigore cuius ad
ipsum dictum dictum beneficium noscitur pertinere tenere in volendo dictum beneficium eidem
domino et in suo nomine tradere seu dimittere negavit et denegat minus iuste unde
ex premissis senciens dictum dominum meum gravatum et me nomine quo supra a predictis
afflictione collocatione si que apparebit eidem facta de beneficio in intrusione detencione
oppressione et denegacione et gravamina in hiis scriptis provoco et appello et apostolos peto primo
secundo tercio instanter instancius instantissime michi dari postulans si quis est qui
michi eos dare valeat et velit nomine quo supra etc.

Alia forma

Coram vobis etc. Et dicat ex lege dicto domino N. de dictis Canonicatu et prebenda ecclesie Wladislaviensis va-
cantibus per mortem honorabilis viri domini Jo. fuit et sit canonicus provisum et in eis fuit canonicus
instantibus tamen discretis N. etc. non considerans non attendens premissa premissa de N. in dictis
Canonicatu et prebenda impedivit impedit casu occupavit occupat et detinet occupatos
et fecit facitque contra prefatum d. N. dictis Canonicatu et prebenda possit possidet aut sine
detinet in preiudicium prefati domini N. et dampnum non modicum quare appellat seu ut supra etc.

Appellacio contra occupatorem prebende et Canonicatus
iure gracie sibi papalis promisse

In nomine domini amen. Sub Anno nativitatis eiusdem domini Millesimo quadringentesimo sexto Indictione xiiij
mensis septembris die quinta hora completorii in Choro ecclesie Collegiate de Crusvicia
Wladislaviensis diocesis pontificatus S. in xpo patris et d. n. d. Innocencii divina providencia pape septimi anno
iiº Constitutus personaliter honorabilis vir dominus Petrus Rector parochialis ecclesie in Chan-
ka Gneznensis diocesis et Canonicus ecclesie Collegiate Crusviciensis Wladislaviensis diocesis Coram
honorabilibus et discretis viris dominis Jacobo Custode et Sulkone Petro Vicedecano
et Dalewne Vicariis perpetuis dicte ecclesie Crusviciensis ac in mei notarii publici te-
stiumque ad hoc vocatorum presencia quandam Appellacionem in papiro scriptam suis tenens
in manibus animo interponendi eandem michi tradidit ad legendum primo ac recepta ac de
verbo ad verbum perlecta peciit redigi in publicam formam Cuius tenor sequitur et est talis
Coram vobis honorabilibus et discretis viris dominis hic presentibus et astantibus ac te Notario
publico tamquam autentica persona et fideli Ego Petrus Rector parochialis ecclesie in
Chanka Gneznensis diocesis et Canonicus Crusviciensis Wladislaviensis diocesis animo et in animo ap-
pellandi appellando appellacione provocando atque dico ex lege vigore gracie expectative per
sanctissimum in xpo patrem et dominum N. d. Innocencium digna dei providencia papam Septimum michi de uno
sub Canonicatu et prebendam in dicta ecclesia Crusviciensi vacantibus per mortem domini Jacobi
Swantoczinski ultimi et inmediati Canonici eorundem Canonicatus et prebende tempore debito
Annorum in dicto acceptassem fuissetque michi petrum subexecutorem provisum Canonicatum
de eisdem possessionemque reclamare unionem redituum et proventuum eorundem Canonicatus et
prebende vacantium recepissem et invenissem Ipsamque adeptus fuissem corporalem et
realem per nonnulla tempora intervalla continuando pacifice et quiete ac redditus et pro-
ventus accedentur et censuarios de facto recipiendo et in usus proprios convertendo tamquam
verus et legitimus Canonicus Et prebendatus dictorum Canonicatus et prebende. Tamen quidam N.
Sassini de Russnolwo asserens se clericum Wladislaviensis diocesis vigore cuiusdem gracie ut dicitur
Sedis Apostolice de facto eosdem Canonicatus et prebende asserens se acceptasse et de provisum
de eisdem fuisse de decimis et censibus eorundem Canonicatus et prebende contra deum et iusticiam
se temeritate propria intromisit occupando in preiudicium Iuris mei meque spoliando
et quamvis occasione huiusmodi occupacionis fuit monitus per eundem subexecutorem per dominum
honorabilis viri d. Lenardi preposito et Officiali Wratislaviensis eiusdem gracie necnon una cum col-
legis suis executoris ut infra tempus in eisdem processibus limitatis ab occupacione
huiusmodi desisteret Aliis suis in eisdem processibus contentis esset innodatus Ipse tamen
easdem penas non formidans ab occupacione eorundem detinacione non curavit desistere
neque curat animo indilato quadam sinistra et iniusta se appellacione pretendendo quia
magis subterfugia querendo Et quasi non contentus sed mala malis accumulans et se
fortiori fortiori laqueo illaqueari prima die mensis Septembris de Anno domini Mº
ccccº viº per quendam subexecutorem me monuit ac moneri procuravit ut de eadem
de proxime eorundem Canonicatus et prebende cederem ego prout predictus sentiens me fore gravatum

timens in posterum plus gravari posse a dictis suis pretensis ad sanctam sedem apostolicam que e-
rmr et gravatos protecto omnium indebite oppressorum. Et ad sanctissimum in Christo patrem et dominum N.
divina providentia papam memoratum in hiis scriptis provoco et appellos peto primo instanter secundo
instancius tercio instantissime m[ihi] dari si quis est qui m[ihi] eos dare velit vel possit
vel saltem ante notarium publicum literas testimoniales subiciens me cum omnibus mei adherentibus
et adherere volentibus tuicioni protectioni sedis apostolice antedicte. Et protestor quod hanc appellacionem
in similibus et speciem curabo tempore in iure statuto Salvo iure addendi
minuendi alia corrigendi alia quam de novo interponendi Alys iuris beneficiis in premissis
salvis semper mihi omnibus et singulis etc.

Sequitur appellacio a diffinitiva infra x dies

Non recedendo contra ab appellacione alias viva voce interposita nisi inquantum reperitur invalida
et insufficiens promittens protestor et nomine procuratorio hon[orabilis] viri etc. Et dicit ex hiis que
que dicebatur coram vobis hon[orabili] viro etc. Officiale inter eundem dominum in parte altera et
eundem opidanum et eius consortem parte ab altera de et super quadam in summa
et ita causa pecuniali pro arbitrio inter dictas partes ab hiis voce amicabiles compositores
et eorum occasione vel alia vallata inter eosdem debuissetis hinc et inde et licite processisse
solempniterque agitare iuris ordine servata Et summam protulisse diffinitivam pro
dicto N. et contra predictum S. et B. consortem eius vos tamquam iudex et officialis
minus deliberate procedentes non servastis servando ad instancia dicti S. et
eius consortis etc. summam illam qualem fulminastis Et contra dominum N. diffinitivam
pero et unicam summam si sine nomine meretur. quo de iure nunc fieri debuisset
aut etiam potuisset vires in Rencz. in omnibus semper salva Expressim igitur et
quibuslibet premissorum et alys omnibus et singulis contentis in eius actis actitatis et processibus
sibi gravatum et dimissum in dicto domino N. principaliter et gravamen senciens dictum dominum
N. fore gravatum et me quod super nomine timens in posterum plus posse gravari
a vobis et contra presensa diffinitiva sua et alys quibuscunque gravaminibus in hiis scriptis
Ad sanctam que est relevatrix omnium indebite oppressorum etc.

Forma legittimandi nothos bastardos manseres et spurios

Universis et singulis presentem literam seu publicum instrumentum inspecturis. Nos Joh. Petrus de C.
presbiter Wladislaviensis dioc. ac commissarius ad infra scripta pro noblem de et imperialis sedis
maiestatis gracia sacri Lateranensis palacii Comites palatini prout ad notata successus
ac fidem indubiam adhibentes debitamque dilicet hic in commissione Nomine literas eius
nobilis Joh. inserta comitis palatini eius sigillo rotundo in cordula serici ru-
bei de col. cera alba albo rubea rubea admittere manum Stanislai Petri de B. clerici
Gneznen. dioc. publici imperiali auctoritate notarii scriptas subscriptas et signatas non rasas
non cancellatas nec malicie parte sui suspectas nos cum ea qua decuit reverencia no-
veritis recepisse quarum tenor de verbo ad verbum sequitur et est talis. Universis et singulis presen-
tes etc. totus tenor bulle cum subscriptione notarii. Harum igitur auctoritate et potestate Larum
A. B. filios discreti N. presbiteri Wladislaviensis dioc. in nostra ac nostri infra scripti publici notarii
presencia constitutos recepta prius fide digne testium debita informacione quod ipsi A. B. sunt
honeste conversacionis et laudabilis vite et aucte literarum peritie et potestate imperialis
legitimavimus habilitavimus et reintegravimus A. et B. filios pronunciatos et quemlibet eorum quod possit
et valeat omnia et singula iura actus et legitimos et successiones contingentes vel
testato et quelibet legata et ad omnes honores et actus publicos et privatos here-
ditate concernente et possidere ac succedere valeat et debeat quos etiam nos presentibus decernimus
admittendos ad instar illorum qui sunt de legitimo thoro seu matrimonio decernendi quod
quamquam legitime et de legitimo thoro nati ad omnes honores et secularia officia admit-
tuntur et quilibet eorum admittatur abiecta prorsus illicita macula natalium qua nos etc.

mote Cezarea abicimus et abicimus quantes Jur. scripti legibus statut. consuetudinib.
ac Jur. immapali quatenus est. fuit et volueratis contra ubique locorum fact. seu edit.
vel in posterum edendo seu fiendo generalib. vel specialib. per quos vel per que possent
litera vel habilitacionem predictos facere quod libet obviare non obstantib. quibuscunque circa
premissa universos et singulos tenore etc. vel habet in Auctentico sacramenta puberum forum etc.

Appellacio quia Judex pronunciat appellacionem desertam

Nomine procuratorio nomine procuratoris A. Rectoris ecclesie parochialis in B. Wladislaviensis dioc. et de cuius
licet ad appellacionem interposita a pretensa sua diffinitiva. si dici meretur sentencia contra eos lata per
honorabilem virum d. Jo. Canonicum et Officialem Wladislaviensem in causa que vertebatur inter dominum d. N.
parte ex una et quendam vicarium ecclesie Wladislaviensis parte ex altera et super ecclesia parochiali in B.
et eius ecclesiam parte ab altera fuisset et esse debite prosecuta vel fuisset
prout nunc est deserta et non debuisset. predictam appellacionem pronunciasse desertam vel esse pro
tunc fuisset de Jure cum eo non esset Judex competens dicte cause Vos tamen domine
Judex et Officialis minus deliberate primo uti et de facto in dicta causa procedentes ad importu-
nam instanciam partis adverse dictam eciam appellacionem ut dicitur pronunciastis desertam de facto
quod utique quod minime de Jure facere debuistis aut potuistis. Verum in Reverencia
semper salua Expressis etc. Appellacio a taxacione expensarum.

Nomine procuratorio etc. ex eo licet in causa que vertebatur coram vobis inter discretum ff. presbiterum
de G. parte ex una et quendam Jo. Canonicum ecclesie Lancicien. de et super non nullis bladis
fructibus rebusque aliis et pecuniarum summis et expensarum occasione. parte ab altera fuissentque
facte non nulle expense necnon ad ipsam causam tamen in mittendo et missis nunciis
in Gnezen. pro recipiendo et conscribendo Registro in dicta causa et sic. prout scripturis vestris
Justicie cursoribus et procuratoribus et expensis ipsasque expensas debuissetis taxasse et taxare
ad legitimam summam prout pro adversa potuerat legitime condempnare per vos in eo
procuratoris legitime facte Vos tamen honorabilis dominus Judex et Officialis minus deliberate
et indebite ad taxacionem predictarum expensarum procedentes ipsas expensas ad minorem
summam debuistis taxavistis et taxastis remittendo parti adverse citra medietatem
earundem saltem tacite primo quod in toto quod minime de Jure facere de. a. p. vid.
etc. ff. sal. medietatem dum f. prejudicium et gravamen Expressis

Appellacio quia ad ter Citatus et non comparet et Judex non vult eum absolvere

Nomine procuratorio etc. ex eo licet ad supplicacionem discreti domini N. Canonici ff. ecclesie fuisset et
esset vob. per venerabilem virum dominum Joh. Reverendissimi etc. vicarium in spiritualibus citra causa
commissa de et super non nullis attemptatis seu innovatis lite pendente in pallacio curie
apostolice coram venerabili et circumspecto viro domino F. de Vycmia in dicto dom. pallacii inter
ipsum d. N. parte ex una et N. andree de et super Canonicatu et prebenda dicte ecclesie dcti et com-
occacione parte ab altera pretibus et fuisset et esset coram vob. parte dicti d. N. exhibitus
iudicialiter quidam libellus preterea ad missilibus et efficacis debita forma et materia
et pretermisset per vos copelli dictum ff. seu eius procuratorem suo nomine ad respondendum
dictum li et litem contestari super eo vosque dominus mediato secundo Juste mandastis citari dictum
N. seu eius procuratorem dicto nomine ad respondendum dicto libello semel simpliciter secundo sub
pena tercio ad dictam causam quare non debet excomunicari et in singulis dictis terminis parte
dicti N. fuisset accusata contumacia dicti F. et eius procuratoris non respondentes dicto
libello per vosque fuisset contumax in singulis terminis reputari debuissetque dictum
ff. F. seu eius procuratorem. saltem in tercio termino citatum et non comparentem nec allegantem
aut dicentem causam racionabilem quare excomunicari non debet excomunicasse et excomunicatum
publice nunciasse Vos tamen domine Auditor dictum ff. seu eius procuratorem tercio termino

contumaciter ad instanciam dicti d. N. ad impetrandum partis ad ipse instanciam cessisse denegasset et denegat quod nunc de jure facere debuisset. aut potuisset b. r. s. Salua gentis contractus prout causae mat. apparet expressius. etc.

Instrum sup adhesione appellacionis

In nomine domini Amen etc. Honorabilis viri domini belz de [illegible] Gneznen. In mei notarii infra scripti presencia et testium subscriptorum et ad hoc vocatorum specialiter et rogatorum honorabilis vir dominus Joh. Ardy belz de [illegible] etc. [illegible] Capellani [illegible] cum celebrato suo et capituli Gneznen. nomine ad instanciam requisicionem domini P. Canonici et Cantoris singuli et singuli [illegible] et cause appellacionis ac ipsi appellatum et processibus monicionibus et suis ad instanciam Nicolai Strosbark Cantoris [illegible] Poznanien. et sup [illegible] Gneznen. [illegible] [illegible] seds apostolice [illegible] dictus dominus Nicolaus Strosbark [illegible] et [illegible] domini Albinum de Radleno Archidiaconum [illegible] Poznanien. dioc. assentem se sub concantorem. [illegible] in [illegible] Poznanien. [illegible] publice [illegible] domini Przeslauum Grzimala prepositum Gneznen. [illegible] dominum Przeslauum prepositum Corporis me notarii infra scripto de Anno domini [illegible] etc. die [illegible] mensis Septembris in Choro Ecclesie Wladislauien. etc. [illegible] Gneznen. memorate ad appellacionem [illegible] adhesit et [illegible] coram ad hesit presentibus notariis specialiter requisiti submittentes se una cum dicto domino [illegible] et aliis quorum interest [illegible] sedis apostolice [illegible] appellacionis principium sunt [illegible] In nomine domini Amen Sub Anno etc. Immediate [illegible] [illegible] et [illegible] Ecclesie in Choro Gneznen. kathedralis In mei notarii publici et testium infra scriptorum ad hoc specialiter vocatorum et rogatorum presencia personaliter constitutus honorabilis vir dominus P. Canonicus Ecclesie Gneznen. [illegible] appellacionem in cedula papiri conscripta [illegible] legit et publice [illegible] Cuius [illegible] tenor [illegible] erat talis In nomine domini Amen Cum appellacionis remedium etc. [illegible] etc. et [illegible] est hec appellacio Anno Indict. pont. mensis die hore et loco quibus sup [illegible] etc. Sup quibus omnibus et singulis [illegible] appellacionibus seu instrumentis etc.

Ad impugnandum appellacionem seu [illegible]

[illegible] Justificata sub hac forma. [illegible] ad Justificandum appellacionem meam produco [illegible] [illegible] et processum [illegible] Coram dicto domino Auditore [illegible] [illegible] [illegible] et cont. [illegible] ad [illegible] et non aliter [illegible] vltra Impugnacio [illegible].

Ad impugnandum appellacionem [illegible] adverse produco processum [illegible] Coram [illegible] Auditore [illegible] [illegible] ut supra. Et tunc [illegible] [illegible] Coram primo Auditore [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] etc. faciet auditorem secundo. Et post illa [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible] in causa fact. [illegible] Notarii ad [illegible] [illegible] Registre [illegible] auditoris. Et regist. [illegible] ad audiendum et deliberato sup appellacione [illegible] [illegible] ad [illegible] ad audiendum [illegible] seu [illegible] [illegible] dominum Auditorem [illegible] sup appellacione Et si [illegible] [illegible] appellatum est et male processum [illegible] [illegible] [illegible] si autem [illegible] male appellatum est et bene processum [illegible] remittetur et [illegible] ad primum Auditorem etc.

Sequitur transumptio privilegii cum descripcione Sigilli

In nomine domini Amen Sub Anno domini [illegible] Indict. [illegible] pont. Sanctissimi in Christo patris et domini nostri domini Joh. [illegible] [illegible] pape xxiii. Anno [illegible] die [illegible] mensis Augusti [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] N. Konopka [illegible] [illegible] Consistorii Wladislauien. [illegible] Wladislauien. hora [illegible] [illegible] In mei Notarii publici et testium infra scriptorum presencia personaliter constitutus Nicolaus alias Nicolaus Scholtheys [illegible] de [illegible] [illegible] Wladislauien. dioc. [illegible] [illegible] [illegible]

photo 1374
przed 1381.
14 14

gamenus scriptam in notis publicis infrascripto in manus tradidit petens eandem literam de
verbo ad verbum una cum descriptione sigilli eidem litere appendentis transsumi et in formam
publicam redigi Cuius litere tenor sequitur et est talis Wladislaus dei gracia Rex polonie
lythwanie que princeps supremus et heres russie etc. Significamus tenore presencium quibus
expedit universis Cum nos considerantes et in animo revolventes magne egestatis defectibus
quibus textores nostre Brestensis Civitatis opprimuntur oblati libertatum implicantur eorum
ipsorum defectibus et inopie misericorditer volentes succurrere ut nostro suffulti munimine
precibus tamen nostri regiminis uberius respirare valeant et textores nostre clemencia
per nos impetrare potuerint ac felicia recipere incrementa Eisdem textoribus omnibus et singulis
eiusdem civitatis nostre Cuyavien. Bresten. pannos texentibus et laborantibus instituimus
pannos laboratos ipsorum huiusmodi quibuslibet foris et nundinis civitatis eiusdem more
iure et consuetudine ceterorum mercatorum et hominum ibidem degencium vendendi et alienandi
incidendi plenam liberam et omnimodam tenore presencium concedimus facultatem et
securam libertatem ad nostre duntaxat beneplacitum voluntatis Itaque huiusmodi li-
bertatis occasione Item textores et quilibet ipsorum annuatim providere censum tam quolibet
Sancti Martini nobis solvere sint astricti et tenentur obligati Vobis igitur Jacobo de
Conyczapke palatino Syradiensi et quibus suis aliis Capitaneis Burgrabiis Tenu-
tariis Consulibus Comitatibus Officialibus eorumque vicesgerentibus terre ac civitatis Bresten.
super dicte ipsorum presentibus et futuris regendo mandamus firmiter damus regalibus in mandatis
nulla tamen volentes racione quatenus eosdem textores Bresten. ad vendendum et alienandum
incidendum ipsos laboratos pannos in foris et nundinis ibidem in Bresten consuetis
celebrari solitis permittatis et permitti faciatis libere pacifice et quiete Ipsos tamen
huiusmodi quam eis concessimus inviolabiliter conservare debeatis libertate quovis alio
sinistro in mandatis nostre gracie sub obtentu harum quibus Sigillum nostrum appensum est
testimonio literarum Datum in Lanicz in vigilia visitacionis Anno domini etc. etc. Si-
gillum vero eidem litere dependens erat albi coloris cera cum alba Juxta vero cera ru-
bea litere vero circumferenciales impresse eidem Sigillo sive cere rubee ut legi considerari
considerari debeant poterant erant tales Wladislaus dei gracia Rex polonie etc. In medio
vero eiusdem Sigilli erat circulus rotundus continens aquilas duas et duos viros qui
armatos gladios ostendentes et qui in equis sedentes una aquila et viro sicut
ut premittitur armatum et qui in equo sedente ... et alius vir in simili forma
et alia aquila eadem inferior ut supra et infra abinsita eiusdem circuli eodem in
Sigillo cotenti Acta sunt hec Anno Indiccione pontificatus die mense hora loco
quibus supra presentibus ibidem discretis a. b. c. etc. testibus ad premissa specialiter vocatis etc.

Instrumentum quod aliquis incarceratus et extra mittetur de carceribus
Promittens quod nunquam vellet aliquem infestare.

Innomine domini Amen Die vero lune prima mensis octobris hora tercia vel quasi in camera
Ecclesie parrochialis in Radzejow diocesis Wladislauiensis Coram venerabili viro domino N. de Ca-
rna preposito sancti Egidii wratislauiensis clerico Camere apostolice et referendario domini nostri pape
meique notarii publici et testium ad hoc vocatorum specialiter et rogatorum presencia consti-
tutus personaliter Reverendus in christo pater et dominus dominus Cunradus Episcopus Sodorien. sunt et est
confessus recepisse de monasterio sancti Martini panonie xxiiij or monilia argentea
deaurata cum margaritis et xx volumina et digitum sancti Egidii in monstrancia
argentea deaurata contentum sanum et volumina Reverendi in christo patris et domini domini Johannis
dei gracia Episcopi Wladislauiensis pro tunc monasterii sancti Martini panonie gubernatoris ab aliquibus

reliquijs sanctorum unde prefatus dominus Cunradus episcopus Sodoricensis in manibus domini
Nicolai de Glawa presbiteri et referendarii domini pape prefate tactis manualiter sacris
scripturis ewangelicis iuravit et sub fide et sub honore promisit predictum reverendum
in Christo patrem dominum Johannem episcopum Wladislaviensem et quoslibet dominos suos non per amplius in
quietare et molestare in curia Romana et alibi super detencione et captivitate
qua patebatur propter occasionem et causas supra recitatas receptorum. Super quibus omnibus
et singulis premissis predictus reverendus pater dominus episcopus Wladislaviensis a nobis notariis publicis
infrascriptis unum vel plura sibi fieri et confici peciit instrumenta. Acta sunt hec anno indictione etc.

Et ego etc. cum omnibus et singulis premissis cum infrascriptis notariis publicis et testibus supra
dictis sic ut premittitur fierent et agerentur presens interfui eaque sic fieri vidi et audivi
Ideo presens publicum instrumentum de voluntate infrascriptorum notariorum publicorum manu propria
scripsi et publicavi signo et nomine meis solitis et consuetis consignando in fidem et
testimonium omnium premissorum et singulorum

Sequitur appellacio cum aliquis episcopus vel vicarius in spiritualibus
nollet sine dono et iusticia ab investitura recipere sed vellet [illegible]

+ Inmei Notarii In nomine domini Amen. In mei Notarii etc. presencia personaliter constitutus
discretus vir dominus B. Rector etc. quandam cartam appellacionis infrascriptam in se
continentem exhibuit et in presenti ac de verbo ad verbum legit cuius tenor sequitur et
est talis. Cum appellacionis remedium non ut sit iniquitatis vinculum symoniace pravitatis
sed innocencie presidium sit inventum. Hinc est quod ego Boguslaus Pribislai vicarius
perpetuus ecclesie Wladislaviensis et Rector ecclesie in Istbicza Wladislaviensis diocesis. Coram vobis
honorabilibus viris et discretis viris dominis hic presentibus et astantibus et te Notario publico
tamquam persona autentica et fideli animo et intencione appellandi et appello propono atque
dico quod licet sacri canones exacciones pecuniarias pro rectoribus parrochiarum in sede
sine presbiteris instituendis in ecclesiam quibus regimine committitur animarum ac investitura
prava Symonie labem continentes iudicates vetuisset et recipientem quasi scelerato
ac dante Symonie magis comparasset et dampnasset. Honorabilis vir licet reverendus pater dominus
dominus Ulricus episcopus Termopolensis Suffragameus et et Vicarius in spiritualibus Reverendi in Christo
patris domini Johannis episcopi Wladislaviensis non ignarus me Rite et canonice ad ecclesiam prolibatam
per dominum Johannem episcopum Wladislaviensem vacantem per mortem bone memorie domini Nicolai Dassini per nobilem dominam
in Istbycza vacantem per mortem bone memorie domini Nicolai Dassini per nobilem dominam
Elenam Relictam olim Mathie heredis in Istbicza voluntate et consensu Nobilium
dominorum [illegible] in Madzurowo et in Camorowo ac honorabilis viri domini Petri
Pauli canonici Crusficiensis et officialis Wladislaviensis olim contendentem predictam presentatum
accedente licet ulterius investirent et in sedem eiusdem ecclesie ponerent regimenque animarum
et curam tam ad institucionem fidei spiritualem quam temporalem ~~decem marcas grossorum~~
~~promittere assignare~~ eidem committendo investituram tamen insperato eidem dare noluit
nisi decem marcas grossorum prompto assignare eidem unde quia tamen exorbitans et excessiva
peccata in huiusmodi seu consimili negocio in diocesi Wladislaviensi
numquam est audita Et si fuisset esset tenta et servata talis consuetudo potius
dicenda esset corruptela ex premissis et quibuslibet premissis senciens me fore gravatum
timensque in futurum plus posse gravari ne inducerer pravitas succumberet et Sy
monie pravitas in aciem recipiet dicto Reverendo patre domino Ulrico episcopo
Termopolensi et Suffraganeo ac vicario in spiritualibus Wladislaviensi ad sedem metro
politicam Gneznensem in hiis scriptis provoco et appello apostolosque primo instanter
secundo instancius 3° instantissime sub uno contextu verborum in dare peto si quis

sit qui coram me dare velit vel possit vel saltem a te notario publico litteras testimo-
niales dubitans me ab omnibus michi ad sentiendum seu ad sciendum volentibus pro tuicione
protectionem et defensionem sedis metropolitane ante dicte. Et protestor quod presentem
appellacionem meam intimabo insinuabo et notificabo illi et aliis cui seu quibus
et ubi de iure debeo et quam prosequar infra tempus in iure expressum
Salvo iure addendi minuendi corrigendi declarandi et aliud vel alias de novo
interponendi ac ceteris iuris beneficiis in semper salvis Super quibus etc.

Instrumentum protestacionis de coram gravamine
pro investitura nomine presentacionis

Coram Reverendo in Christo patre et domino domino Ulrico Episcopo Termopolensi Suffraganeo et
Vicario in spiritualibus Reverendi in Christo patris ac domini domini Johannis Episcopi Wratislaviensis ac
in mei notarii publici et testium infrascriptorum presencia personaliter constitutus
discretus vir dominus N. Rector ecclesie in Ostbiza Wratislaviensis diocesis supplicavit
eidem domino Ulrico Episcopo Suffraganeo et Vicario in spiritualibus ut pro investi-
tura eidem Boguslao de dicta ecclesia in Ostbiza septem sexagenas grossorum
reciperet cui dominus Ulricus respondit se minus recipere nollet nisi decem marcas
grossorum Super quibus omnibus Boguslaus me notarium etc.

Constitucio una ad substituendum procuratorem

Constitutus personaliter etc. ut supra et nomine procuratorio huiusmodi etc. prout
inter cetera sibi unum vel plures procuratorem vel procuratores substituendi potestatem
dictum mandati tenore et modo michi notario clarius constabat atque con-
stat vigore cuius mandati omni modo atque forma quibus potuit et debuit
substituit atque suo nomine constituit discretos viros etc. absentes tamquam
presentes omnes in solidum ita quod non sit melior condicio occupantis sed quod unus inceperit alter
eorundem prosequi valeat et finire mediare et terminare ita et eo modo prout ipsi
constituenti procuratori competit competebat et competere potest vigore mandati principalis
dans eis et cuilibet eorum in solidum nomine quo supra plenam potestatem
ac mandatum et omnimodam potestatem ad agendum defendendum etc. ac singula alia
etc. Nicholaum constituens eisdem suis procuratoribus plenum mandatum loco sui
vel eorum cuilibet unum vel plures procuratorem vel procuratores substituendi promittens etc.

Appellacio cum aliquis nollet iudicare

Nomine N. clericus de Witholwo animo et intencione ~~proponit~~ appellandi proponit
et dicit quod licet iusticiarius in Gnesna curie et advocato et aliis iudicibus de Cam-
berg pro parte dicti N. suis procuratoribus in creditoribus debitoribus et in-
iuriis dicto clerico petivisset vos tamen domine officialis noster de ius in-
stanciam mandati vel precepto dicto Andree iusticie complementum
suis dictis creditoribus denegastis. Sentiens igitur idem sepe gravatum
timensque in posterum etc. a predicto denegacione iusticie et ab aliis vobis
gravaminibus ad sanctam sedem metropolitanam Gneznensem in hiis scriptis provocat
et appellat petit apostolos ut moris Salvo iure addendi minuendi seu alias de novo faciendi etc.

Ad peticionem sive libellum Nobilium a. b. c. et aliorum litis partis consorcium q
se dicunt Iusspatronatus ecclesie in C. habere procurator nominibus procuratoris Nobilium
d. et ff. ac aliorum fratrum eorum dicte litis consortium et honorabilis viri domini
wenceslai Canonici presentati ecclesie in b. nomine ecclesie sive eius litis dicit et negat
narrata prout narrantur in predictis libellis esse vera et si aliquid plures
contra obiciat excipit et dicit quod ipsi domini et ff. et alii fratres eius litis co-
sortes ac eorum progenitores a xxx. xxx. citra vel ultra per tempus et
tempora cuius inicii in contrarium memoria hominum non existit fuerunt et fuerint Ius-
patronatus ecclesie predicte in Cziczowo Et cum vacare contingit contingebat
ydoneam personam presentarunt presentavit et ad eorum presentacionem fuit et erat
instituti per loci ordinarium Canonici et ecclesie presentati ecclesie incorrate ut in suo
libello sufficienter deduxerunt, deinceps procurator offert se probaturum et ad pro-
bandum petit si opus fuerit se admitti Unde dicit petita fieri non debere
Et petit dictum suum Clientulum dominum W. ad predictam ecclesiam Canonicum in-
statutum ut in antea possidere debet ipsisque a. b. c. et fratribus eorum super
iure Iusspatronatus dicte ecclesie, prothacionem perpetuum silencium imponendum fore
et impon prout alias in libello petitum est

Wladislaus dei gracia Rex polonie lithwanieque princeps
Supremus et heres Russie etc.

Reverendo in christo patri domino Johanni dei gracia Episcopo wladislaviensi grate nobis dilecto Sa-
lute et sincere karitatis continuum incrementum. Ad vestram paternitatem Strenuum woy-
slaum Cotka Subdapiferum Brestensem militem nostrum et honorabilem virum Johannem
plebanum in Jassel Aule nostre notarium fideles nostros dilectos Intencionibus
nostris plenarie informatos et distincte dirigimus eandem v. p. requirentes quibus
vestra in referendis ex parte nostra fidem adhibere dignetur prout habere potuerimus
creditiva datum in Inuenicladislavia feria tercia in festo corporis christi Anno domini etc.

Monicio

Sandivogius decanus et Capitulum Crusviciensis ac Officialis wladislaviensis dioecesis vir-
rectoris Sancti petri in Inuenicladislavia et presentibus requisitis Salutem in domino ma-
ndamus vobis in virtute sancte obediencie et sub excommunicacionis pena quatenus accedentes personaliter
Andream clericum ministrum olim in hospitali extra muros in Inuenicladislavia si
primo presencialiter habere poteritis alias in ecclesia vestra publice pronunciantes mone-
atis quem et nos presentibus monemus ut infra Nove dierum spacium a die mo-
nicionis immediate sequentis Quindecim grossos ex quibus in quibus pro vobis Summa
est contemptus Elizabeth Uxori Nicolai in Inuenicladislavia det duos
grossos pro termino processu det solvat ac eidem satisfaciat realiter cum effectu
Alioquin dicta Canonica monicione premissa ipsum excommunicamus in dei nomine in
hiis scriptis eciam et vos si ut permittitur excommunicatum denuncietis vestris in
in ecclesiis singulis diebus dominicis et festivis tam diu donec aliud
fuerit in mandatis datum Racziaus die xv mensis Novembris etc.

Aggravacio

Sandivogius decanus et Capitulum Crusviciensis et Officialis wladislaviensis dioecesis vir-

145

vicario in Bromislaw et presentib[us] requisitis Salutem in d[omi]no Janduch Ossanna
olim Bernonis Sculteti[ss]a in Abich multas excommunicacionis sentencias in personam ob non solucionem
quatuor sexagenarum quas dudum soluere debuit Petro filio Gnadi late su-
stinuit et hactenus sustinere non formidat animo suo indurato in dampnatam mortem
dampnacionis in sue salutis periculum ac in scandalum et perniciosum exemplum plurimorum Nos
igitur attendentes quod crescente contumacia multo crescere debet et pena et
ne huiusmodi facti perversitas ab aliis presumptoribus trahatur in exemplum dictas multas
excommunicacionis sentencias in personam innouatas et innouandas excommunicamus et aggrauamus
in nomine domini in hiis scriptis Quare vobis sic ut premittitur excommunicatam et aggrauatam
vos in ecclesiis singulis diebus dominicis et festiuis pulsatis campanis et
candelis accensis et extinctis ac demum in terram proiectis Faciendo ipsam in
Salutacionem locucionem emptore via foro cibo aqua igne balneo hospiciis
recepcionem et quouis actu consilium etiam euitari Tam diu premissa
exequendo donec a nobis aliud habueritis in mandatis Datum [etc.]

Interdictum vel Reaggrauacio

Sandiuogius decanus et Canonicus Cruswicensis ac Officialis Wladislauiensis dilectis vicario Rectore
Ecclesie in Bromislaw et in Radziow et presentibus requisitis Salutem in domino Quia dudum
Ossanna Relicta olim Mathie Bernonis Sculteti de Abich multas excommunicacionis et reaggrauacionis
Sentencias in personam ad instanciam Petri filii Gnadonis clerici de Bromislaw ob non solucionem
quatuor sexagenarum predictas latas sustinuit et hactenus sustinet animo suo moribus
dampnabiliter insanabili indurato sue salutis magnum in periculum et in scandalum perniciosum
plurimorum Nos igitur attendentes quia crescente contumacia multo crescere debet et pena
Et ne huiusmodi facti peruersitas ab aliis presumptoribus trahatur in exemplum delinquendi Et
quod diuturnitas temporis qualitercumque scelerum non minuit sed augmentat dictas excommunicacionis aggrauacionis
et reaggrauacionis Sentencias duximus innouandas easque innouando mandamus vobis
in virtute sancte obediencie et sub excommunicacionis pena quatenus adhuc supradictam moneatis
Ossannam prefatam personaliter quam et nos presentibus monemus ut infra tres dies a die
monicionis vestre contumacie computandos ad gremium sancte matris ecclesie redeat et sic a dictis
suis sentenciis absolui procuret Alioquin dictam Ossannam monicione premissa elapsis
dictis tribus diebus dictas excommunicacionis aggrauacionis reaggrauacionis et aggrauacionis reaggrauacionis
sentencias in dei nomine in hiis scriptis excommunicamus et vos sic ut premittitur excommunicatam ag-
grauatam et reaggrauatam vos in ecclesiis publice infra missarum sollempnia pulsatis
campanis candelis accensis et extinctis ac demum in terram proiectis singulis diebus et
festiuis denuncietis Faciendo ipsam in salutacione locucione empcione cibo potu bal-
neo igne aqua hospiciis suscepcione et quouis actu consilium etiam a cunctis euitari
ffamilia eius ipsius adimus et eciam remouentes sacramentis preterquam morientium
baptismatisque paruulorum solummodo demptis Loca vero et Opida villas Castra predia
ad que dicta Ossanna peruenit et quamdiu in eis moram traxerit in hiis scriptis
ecclesiastico supponimus interdicto Tam diu premissa exequendo donec a nobis aliud
habueritis in mandatis Datum [etc.]

Contumacia

Sandiuogius decanus et Canonicus Cruswicensis ac Officialis Wladislauiensis dilectis vicario in Bro-
mislaw et presentibus requisitis Salutem in domino Citata Anna Relicta Nicolai laici de olim
Bromislaw ad instanciam prouidam etatis ad instanciam Petri clerici de Abich in termino peremptorio
sibi per nos prefixo comparere non curauit Ideo tamen Petrus vero nobis comparente
et ipsius contumaciam instanter accusante Nos eandem ipsius contumaciam ipsum
reputamus et pronunciamus contumacem et ob huiusmodi contumaciam ipsam excommunicamus

primonie dicto in scriptis exprimam et vos nos remittitur excommunicatum denuncietis singulis diebus dominicis et festivis. Tamdiu premissa exequentes, donec a nobis aliud habueritis in mandatis. Datum

Citacio ad presidentiam

Sandivogius decanus et Capitulum Gneznensis, vicarius in spiritualibus generalis Reverendi in Christo patris et domini domini Johannis dei gracia Episcopi Wladislaviensis ac Officialis eiusdem, discretis viris .. Rectori prochialis Ecclesie in Przyjpust et vicario in Obrachlino ac qui presentibus fuerint requisiti. Salutem in domino. Licet iuxta sacrorum canonum exigenciam Ecclesiarum Rectores et ministri in ecclesiis et beneficiis quorum curam et Regimen susceperint teneantur residere personaliter et in eisdem in divinis officiis debite deservire, ac cura commissas sibi spiritualiter animas curare gerere optime, hoc tamen non obstante honorabilis vir magister Martinus plebanus de Obrachlino sed pocius lucro intendens, ac ecclesia destitutam sine cura preter hoc, piscinam Jeruschanos ad instar debuit est audiens, mathema abiecta cura animarum sue salutis et animarum sibi commissarum immemor, a sua ecclesia tempore longo contra canonum dispositionem se absentat, unde et scandala pervenerunt et plura maiora pericula eveniunt, quibus precavere possimus salubriter obviare cupientes, vobis in virtute obediencie et sub excommunicationis pena districte precipiendo mandamus, quatenus moneatis honorabilem virum dominum Martinum plebanum in Obrachlino quem et nos presencium tenore monemus, ut infra octo dierum a data presencium continue computandum, quorum quinque primo quinque pro secundo et reliquos quinque pro tercio et peremptorio termino ac monicione canonica eidem deputamus, sub synodali ac excommunicationis penis ad suam ecclesiam revertatur et apud illam residendo personaliter indebitis officiis deserviat ut tenetur. Et nichilominus ipsum citetis ut infra eundem terminum coram nobis Raciazii in domo habitacionis nostre hora terciarum personaliter compareat, quo iure ipse se tanto tempore a sua ecclesia absentaverit ostensurus. Alioquin contra ipsum non obstante absencia eiusdem ipsum quemadmodum iuris suaserit ordo dante domino procedemus. Datum Raciazii die vii mensis Marcii Anno domini Millesimo quadringentesimo xlviii° etc.

Sandivogius decanus et Capitulum Gneznensis ac vicarius in spiritualibus generalis Reverendi in Christo patris et domini domini Johannis dei gracia Episcopi Wladislaviensis et Officialis eiusdem Salutem in domino. Cum a discretus vir dominus Johannes Rinsz Rector Ecclesie parrochialis in Bromislaw ab eadem sua Ecclesia absque sui licencia ordinarii recessit non derelicto vicario qui eidem possit et presset. Ne igitur apud Ecclesiam predictam divina vacent animarum periculum aliquod in Ecclesia ministrandi plebi eiusdem ecclesie negligencia committatur, ideo dictam curam in sacramentis ecclesie ministrandis discreto viro domino Mathie de Marowo vicario in Cathedrali Regimen ecclesie dicte ecclesie infra hinc et dominicam pasche inclusive tenendum committimus animarum. Precipimus vobis salario eorum ex quo de plebi suam eiusdem ecclesie tamquam Commendatori obediant, pareant et intendant tamdiu donec idem Rector compareat eidem de Rectore. Datum in Castro Raciazii die xxvii mensis Januarii Anno domini etc.

Lonneck

Copia super libertate laborum (Wladislaus dei gracia Rex Polonie etc.

Strenuis et nobilibus Jacobo de Koncopole Cuyavie et Adalberto Malsky dobrinensi Capitaneis et ceteris Burgrabiis nostris fidelibus dilectis presentes requirentibus graciam regiam et omne bonum. Strenui nobiles fideles dilecti. Reverendus in Christo pater dominus Johannes Episcopus Wladislaviensis nobis sincere dilectus pulsat aures nostras monstratis querulose proponendo quod kmethones villarum sui Episcopatus Wladislaviensis nimis laboribus contra privilegia et libertates ecclesie predicte Wladislaviensis per vos et officiales vestros opprimuntur ad castra

X

ura et allodia certa continue laborare. Ut igitur kmethones villarum dni Epi wlad.
predicti coram nra maiestate et dno Epo de hmoi laboris et aliis oppressionibus querulantur
ipos ab omnibus castrorum et allodiorum nrorum laboribus et similibus quibuscunque absolvimus et
tenorem presencium relaxamus ad unius integri anni duntaxat et
fidelitati vre et vestre voluntati mandamus omnes et singulos kmethones abbatis
Epi wlad. ita tamen quia ipos contra ... conservare libertate nec ipos ad ali-
quos labores seu similia ... compellant ... sub optentu ... in Brest etc.

Johannes dei gratia Epus wlad.

Domine Officialis Vadatis ad dnm Regem in wlad. et interrogetis eum Si velit observare pro-
missionem dni ducis Wytoldi mihi et ipsum et si dicet quod velit dicatis ei quod astrin-
get illos quod Jarzgnewycze fidemissorie cautionem forti Marcus et Modlibogium
... dicatis ei quod det in ... dni Marschalci et Johannis Szczekoc-
ski Capitanei maioris Polonie quod promittet in ... adductu infra hinc et ...
annum et medium ... si dns Rex satisfaceret secundum ... ducis
Wytoldi et vellet venire ad ... quia totiens sum ... promotus quod volo
facere ... quod nolo credere nisi ... et palpabilia. Item dicatis dno meo
Regi quod si hoc facere non velit quod ego appellabo ab omnibus ...
et aliis ... non possum ... vite mee ... metu ... qui cadit
in constantem virum et ... volo ... bona que sunt sub rege quia personam
... eum etc. et forsan ... dns Rex faciet quod cum me Justicia ...
non potest quod istos ordinet qui me ... repellet et dicatis
dno Regi si dicet quod vellet libenter ... dicatis ei quod det illi ad
... vite mee ... libertate et nullus Capitaneus ... me ... non
... Ab volo scire quid Regi tenear vel quod dns
Rex Epo tenetur facere ... mediante ... die ... Item finaliter
interrogetis dnm Regem si ... mittere in Gnezna vel ... quia dns doctor et
Nicolaus de ... dixerunt quod dns Rex nichil omnino vellet facere etc.

Relaxacio interdicti

Wandalinus decanus et Canonicus Crusviciensis vicarius in spiritualibus generalis Rev. di
in Christo patris et dni dni Johannis dei gratia Epi wlad. ac Officialis eiusdem discretis ... Rec-
toribus Ecclesiarum parochialium in Junivladislavia Salutem in dno Cum a medico eccle-
siastico in Ecclesia una sit latum et fulminatum ... statutorum provincialium nrorum
... quod quidam Nobilis Nicolaus Modlibogii heres de Modlibozyce ut ... cum
quibusdam suis ... complicibus in ... dnm Petrum ... Canonicum
Crusviciensem ausu sacrilego ... fuit causa ... tum ... velut
non loco parochie tue nec ... parochianis sed ... omnino sicut ...
... dno Nicolai ad instanciam dni
dni Petri ... marcas ... dnm ... Suffraganei wlad.
... Nos igitur ... te et tuas
parochianos duntaxat in Civitate Junivladislavia et suburbio eiusdem Civitatis demorantes
... et enormi ... dni Petri lesione fuisse et esse penitus immunes
... ut ... dni Petri ... Canonici Crusvicien-
... Ecclesia ... Excommunicacionis et mandatis ... Rev. di patris
dni Johannis Epi wlad. tenorem ... nomine tamen ... sepultura in Ecclesia
parochiali ... muros Junivladislavia et ... dnis Civibus
et suburbanis eiusdem Civitatis Junivladislavia relaxamus Mandantes ut ... aliquem
... in Cimiterio vel Ecclesia ...
... muros ... sepelliri cadaver ... mortui permittas etc.

Sandivogius etc. discreto etc. Salutem in domino. Exposuit provide coram nobis intelleximus
qua quidem W. et K. de B. post contractum in facie ecclesie cum lapsum duorum annorum cum ea
qua dicitur sollempniter matrimonium infra certos annos durantes cum inter vir diligenter
operam non potuerunt debitum reddere coniugale quoniam non K. prima B. sponsa. Ut pro-
simul assentit quod prima W. tamquam impotente et ad huius matrimonii penitus inhabilem
et non cognovit illud starent. Cum itaque ut coram nobis deduxisset prenarrata pro dissen-
in talibus fieri consueta jam clare didicerit ita esse utrumque W. fuisse antea et
nunc esse valet frigidis atque insuper adeo pauperes et egenos quod procurandi divor-
cio coram nobis testibus quae inducendis omnino non sufficiat de vero legaliter de qua
in dubia fidem gessimus et hactenus gerimus confidentes in premissis Committimus vobis
et mandamus quatenus ipsis W. et K. vocatis recepto cum omnia ab ipsis juramento
corporali si insuper ita pro per positum juridice fuisse et esse prout dicebat coram vobis
ad hunc esse dixerint affirmantes ipsos ab invicem auctoritate ordinaria qua vos nichil dicta
vat tamen plenarie fungi volumus per presentes separetis ipsi K. cum quo maluerit matri-
monialiter contrahendi concedentes facultatem testes vero si qui vobis nichil fuerint utrumque
sese odio vel rubore subtraxerint propterea censura ecclesiastica compellatis veritati testimonium perhibere. Datum

Reverendo in Christo patri domino .. dei gracia episcopo Wladislaviensi eiusque in spiritualibus vicario generali et Officiali
ecclesie Wladislaviensis predicte ac aliis omnibus et singulis quorum interest vel interesse poterit et quos infra-
scriptum tangit negocium seu tangere poterit quomodolibet in futurum quibuscumque nominibus censeantur
Committit et dimissum et presertim vobis Sandivogio decano Crusviciensi et Officiali
Wladislaviensi Judici cause infrascripte principali ac Johanni gerenti se pro rectore Scole in
Radzeiowo nuncupato clerico kathedralis Wladislaviensis Rectori in Raczans et
vicario in Radzeiowo ... Archidiaconus Lanciciensis nuncupatus Canonicus et Officialis
sancte Gneznensis ecclesiarum Salutem in domino et presentibus fidem indubiam in commissis
studiosam diligentem. Ad nostram ... Honorabilis Johannes de Grodzysko Advocatus
causarum Consistorii Gneznensis procurator et procuratorio nomine ut asserebat domini
Martini plebani de Radzeiow coram nobis ad jura reddendum causasque audiendum in-
dicio pro tribunali presidentes judicialiter comparens reproducta citacione debite execu-
ta ad audiendum nostre emanata in vim appellacionis a quadam sentencia diffinitiva
memorati domini Sandivogii Officialis lata pro parte dicti Johannis Rectoris Scolarum
et contra dominum Martinum plebanum in causa que coram ipso domino Sandivogio de-
cano et Officiali etc. et super decima grossorum pro vigilialibus et aliis in juribus auctoritate
ordinaria ventilabatur ad sanctam sedem metropolitanam Gneznensem interposita accu-
savit contumaciam dicti Johannis ut tunc requirebat non comparentis nec appellacionem
illo vel inscripte impugnantis petens ipsum reputari contumacem in pena Appellacionis
Romani pontificis dicta Johannis citra prorogacionem jurisdictionis nostre compulsus coram
procuratoris et tunc ad dictam contumaciam ut ad ea que juris fuerint faciens
petentis que ipsi statuimus peremptorie et competente. Post quod prefatus Jo-
hannes Grodzysko nomine quo supra nobis cum instancia supplicavit quatenus
vobis omnibus et singulis dominis memoratis ne in causa huiusmodi coram nobis pendente de causa
aliquid attemptaret inhiberemus et nostras inhibicionis litteras decerneremus
in forma solita fieri et consueta. Nos vero peticionem huiusmodi juri ut pote et
racioni consonam attendentes quodque justa petentibus non est denegandus assensus
vobis omnibus et singulis tenore presencium duximus inhibendum et inhibemus
ne vos Reverendissime pater domine Episcope vestri in spiritualibus vicarius generalis nec non
vos domine Sandivogie decane ceterique alii supradicti quorum interest vel interest

seu incidisse petit per se vel alium seu alios directe vel indirecte publice vel occulte seu quovis quesito colore in huiusmodi causa litependente in Curia in Wilpe aliquid attemptare innovare presumat aut alter eorum presumat vel presumant in dicti ac contemptum Jurisdictionis nostre ac preiudicium dicti domini Martini appellantis quavis racione Alioquin si secus fecerint fuerit id totum revocare et ad statum pristinum reducere donante domino curabimus iusticia mediante Vos vero Ebdomadarie in Wlada et Rectorem in Radzeow Ecclesiarum predictarum in virtute sancte obediencie et sub pena excommunicacionis quam in vos et vestrum quemlibet trina canonica duntaxat dierum monicione premissa in hiis scriptis ferimus nisi mandatis nostris huiusmodi cum effectu paruerit districte precipiendo mandamus quatenus personaliter accedentes memoratos dominos Episcopum prefatum vicarium in spiritualibus dominum Sandivogium officialem ac Johannem Rectorem Scole in Radzeow si commode accedi poterint Alioquin in Ecclesiis vestris publice pronuncietis ipsos predictam inhibicionem in huiusmodi inhibicione in simul et intimacione notificantes caventes ne de premissis aliquam ignoranciam valeant allegare. Et die vero execucionis huiusmodi et quicquid in premissis feceritis per vestras patentes litteras aut instrumentum publicum harum seriem sine designacionem nostre continentes seu copiam continentia remissis presentibus nos reddatis certiores. In quorum omnium fidem et testimonium premissorum presentes nostras inhibitorias litteras scribi iussimus Officiolatus Sigilli nostri iussimus communiri. Actum et datum Gnezne die Saturni decima quarta mensis May Anno domini millesimo quadringentesimo decimo octavo.

Commissio ex parte testium. Sandivogius decanus et Canonicus Cruswicensis vicarius in spiritualibus generalis Reverendi in Christo patris et domini domini Johannis dei gracia Episcopi Wladislaviensis et Officialis eiusdem generalis Honorabili viro domino N. Rectori parrochialis Ecclesie in Gdansk Salutem et fraternam in domino caritatem et mandatis nostris firmiter obedire Noveritis quod Elizabeth mulier de Gdanczk quendam Henricum assertum Clericum de ibidem pravas accionem litis in Judicium evocasset et evocavit tandem termino veniente ipsis partibus coram nobis comparentibus Elizabeth mulier oblata Citatoria debite executa egit in et contra eundem proponens Andream predictum vel alterum quod licet ipse Andreas cum Elizabeth predicta contraxisset matrimonium per verba de presenti tamen ipse Andreas horum in facie Ecclesie consummare non curavit neque curat verumtamen petivit eundem Henricum ad consummandum ipsum matrimonium in facie Ecclesie compelli Ex adverso ipse Henricus Gleser animo litem contestandi negavit narrata prout narrantur et petita fieri non debere tandem nos auditis posicionibus et responsionibus ipsa Elizabeth intencionem suam probare mandavimus prout petebat Sed propter loci distanciam et viarum discrimina ipsius Vratzlaus se commode inducere non posse peciit ad instanciam ipsa Elizabeth quatenus recepcionem et examinacionem huiusmodi testium alicui ydonee persone in Gdanszk committere et ipsi super hoc nostras litteras dirigere dignaremur Nos vero Sandivogius decanus et Officialis predictus peticionem huiusmodi Juri et racioni consonam attendentes vobis de cuius industria et legalitate fiduciam in domino pleniorem obtinemus examinacionem et recepcionem huiusmodi testium quos ipsa Elizabeth duxerit nominandos et inducendos duximus committendam et committimus presentibus hortantes vos in domino quatenus vocatis dictis testibus ad presenciam vestram ipsos in presencia partis adverse ad hoc legitime citate alias in contumaciam infra hinc ad duos menses assumpto ad vos Notario fidedigno quem ad hoc duxeritis eligendum recipiatis primitus a quolibet

testium nostro condicionem proprie dicenda veritate super qua per vos requisiti fuerint nostra industria ac vobis collata scitote et diuisim super articulos in presenti vobis litteris remissionis dictis examinare curetis Attestaciones vero seu dicta huiusmodi testium per vos examinatorum vna cum presenti remissione necnon toto processu contigerit que in facta examinis testium corpus vos habere clausas ligatas et sigillatas ac aliis talibus modo et forma dispositas quod eis apud nos in iudicio et extra plena fides adhiberi valeat personaliter et fideliter ac iuratam nunciam infra dictum terminum nobis Casus Kalizans et aliis competencius poteritis transmittatis Testes vero qui nominati fuerint si se gracia odio vel fauoris subtraxerint censura ecclesiastica mediante cogatis testimonium veritati perhibere Datum Kalizans penultima die mensis Aprilis Anno domini millesimo quadringentesimo xlvij Indiccione vndecima pontificatus Sanctissimi in christo patris domini domini Martini pape quinti Anno primo Sub nostro Officialatus presenti Subimpressione

Reverendissimo in christo patri et domino domino Johanni dei gracia Episcopo eiusque vicario in spiritualibus et Capitulo ecclesie Wladislauiensis ac aliis omnibus et singulis quorum interest intererit seu interesse poterit et quos infrascriptum tangit negocium seu tangere poterit quomodolibet in futurum quibuscumque nominibus censeantur coniunctim et diuisim et presertim vobis Thome de Dobrzycziczye et Nicolao Kednar Paulo Clustom Lapinoszowicz Stachne vlicer de Kalizans nec non domino Sandiwogio decano Crusuicensi et Officiali Wladislauiensi Vincencius Archidiaconus Lanciciensis nec non Canonicus Gneznensis et Officialis sancte Gneznensis ecclesie Salutem in domino et presentibus fidem indubiam fuerit adhiberi Noueritis nos hodie ad iura reddenda pro tribunali sedentes iustum publice de manu Stanislai Nicolai de Lancicia clerici Gneznensis diocesis publici imperiali auctoritate notarii Appellacionis parte discreti viri domini Johannis Mathie de Kuczesselwo presbiteri Ploczensis diocesis nunc capellani Strenui et Nobilis viri domini Alberti Malsky Capitanei terre Dobriciensis ad sanctam sedem metropolitanam Gneznensem interposite recepisse quod licet vos Reverendus in christo pater et dominus dominus Johannes Episcopus Wladislauiensis nunc prima die mensis Nouembris contra eosdem viros processus monitorios et comminatorios ac in eiusdem tenore nisi cointerem eumque dominum Albertum predictum Capitaneum Kalizans cum iuribus et redditibus Et pro contumacia promulgatos et promulgati etc. vocatoriis decerni demandastis post quorum vocacionem predicto domino Alberto sentiens debito tempore predictum dominum Albertum ac suos contra eos promulgatos addictos processibus contra eum sublimatos fuisset appellatum nec debito vt in forma eiusdem appellacionis ac in instrumento desuper confecto plenius continetur quod Johannes presbiter Mathiam de Zabrzezewo prefati dicti domini Alberti predicte ~~liberacione~~ appellacioni vt adhesisset requisitus presenti et adhesit requisicionem et peticionem huiusmodi attendens fore iustos et iuri consonas et attramite iuris non discedens Cuiusque tutela predictus Johannes immunitus diuina celebrauit Officia fulminacionem processum predictorum vero Reverendus pater dominus Johannes Episcopus Wladislauiensis nunc aduertens quod et vos honorabilis dominus Sandiwogius decanus et Officialis Wladislauiensis ipsum per certas vestras litteras asseruistis excommunicacionis sentenciam incurrisse ac per casus ipsum ad vestram presenciam euocari mandastis presenti et euocastis in eisdem terminum peremptorie sibi prefigendo conuocando ipsum velle declarari casus incurrisse presenti etc. et alia mecum in instrumento latius continetur recepisse prefato pertinenter Mathiam petro prefati predictus

domini Johannis decani Gneznensis mandato nobis constabat atque constat litteris domini
metropolitani sunt nobis exposita quod nuper vigore appellacionis ex parte strenui militis
domini Alberti Cholsky capitanei terre dobriensis expressibus vestri Rev. in Christo patris domini
Johannis dei gratia episcopi Wladislaviensis predicti in ipsum Albertum promulgatis ... quasdam
graves et grandes unius vel alias et primarias citacionis summas ... ...
subditis ... Thome et Nicolao de Dobrzeschewicze Paulo Thustom Alberto
et Stachno militibus de Ratzans recepisset ... citacio ... ab audiencia vestra contra
prefatos Thomam et Nicolaum Paulum Albertum et Stachnum et ad instanciam
prenominati domini Alberti ab audiencia vestra emanasset vos tamen Rev. ... patri et
domino domini Johannis episcopi Wladislaviensis ... ... Sandivogium decanum
Crusviciensem et Officialem Wladislaviensem contra ipsum dominum Johannem presbiterum et capellanum
ipsius domini Alberti capitanei predicti processus excommunicacionis ac declaracionis excommunicacionis
ipsum Johannem incurrisse declarari velle unius suspensionis ab ingressu ecclesie fieri
et promulgari sub titulo ipsius domini Sandivogii ut presumitur ad suggestionem
ipsorum Thome Nicolai Pauli et Stachni lite coram vobis pendente inter ipsum dominum
Albertum capitaneum predictum ab una et Thomam Nicolaum etc. fratribus ab altera partibus
domini decani Gneznensis in preiudicium ipsius domini Alberti ac domini Johannis ipsius
capellani ac vilipendium iurisdiccionis nostre ... ... nomine
Gneznensis quod super nobis debita cum instancia supplicavit quatenus vos Rev. patri
domino Johanni et vestro in spiritualibus vicario necnon domino Sandivogio decano et
Officiali predicto inhibere ac vestras inhibiciones vestras et decani ... [illegible] inter
solita fieri et consueta Nos igitur videntes Archidiaconi et Officialis predictis atten-
dentes huiusmodi peticionem fore iustam ac racioni consonam quodque iusta petentibus non est de-
negandus assensus litteris pendente nichil debeat innovari vos Rev.
patri domino Johanni aliisque omnibus supradictis ac ceteris quorum interest vel interesse poterit
vel dominum vestrum duximus inhibendum et inhibemus presencium sub tenore ne vos
vel aliquis vestrum per vos vel alium seu alios publice vel occulte directe vel indirecte
seu quovis alio quesito colore in vilipendium litis dependentis ac nostre iurisdiccionis
in contemptum predictum dominum Johannem aliquid attemptare seu innovare presumatis
vel presumat quod si secus factum fuit id totum revocare et ad statum pristinum re-
ducere curabimus deo et iusticia mediante Que omnia et singula vobis omnibus
et singulis supradictis et vestrum cuilibet in solidum intimamus insinuamus et noti-
ficamus ac ad vestram et cuiuslibet vestrum noticiam deducimus et deduci volumus ut
nec de premissis ignoranciam aliqualem pretendere valeatis quodque allegare in futurum
[illegible] ... inhibiciones ... seu [illegible] publice ... huiusmodi
... in hibicionem ... seu ... fieri ... notarium
infrascriptum ... nobis ... subscribi et publicari ... offi-
cialatus sigilli appensione iussimus communiri Actum et datum Gnezne die lune
XX mensis decembris Sub Anno domini M° CCCC° XLVIII° Indictione decima
... domini Martini ... Apostolice ... ... vel quasi
... ... et ... domino Mathia
Martino ... ad sanctum Georgium in Castro Gneznensi necnon Alberto ...
et Mathia de Gorzollo ... ... testibus ad premissa etc.

Sequitur Nota ... infra

Rev(erendissi)mo in Xpo patri et d(omi)no d(omi)no s(ancte) Gneznen(sis) Ecc(lesi)e Archiep(iscop)o Cunctisq(ue) sue curie auditori(bus)
seu ep(iscop)i Offic(ialibus) g(e)n(er)ali Petrus Pauli Cant(or) s(ancti) Petri Colleg(ia)te Ecc(lesi)e Crusvicien(sis) et
Offic(ialis) Wladislavien(sis) cum sui recomendacione humili iusticie semp(er) cultor. Noverit V(est)ra p(ate)r-
nitas q(uod) cu(m) de Anno domini M° cccc° xxvij° et mense Novembri discretus vir d(omi)n(u)s
Leonardus Rector p(arochia)lis Ecc(lesi)e in Liszkowo quendam Stanislaum dictum Ozolo cler(icum)
incolam ville eiusdem Liszkowo sup(er) cert(is) verbalibus iniuriis seu quadam infamia incul-
catoris [illegible] in t(er)m(inu)m citasset et in ip(su)m actionem [illegible] [illegible] direxit sub
hoc [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Et mox [illegible] Stanislaus reus pet(ivi)t
s(ibi) dari t(er)m(inu)m ad deliberand(um) Et ego peticionem admisi die xxvj mensis Novembris
t(er)m(inu)m assignando [illegible] in crastino s(ancte) Katherine [illegible] veniens t(er)mino Stanislaus pro(curator)
et nomine pro(curato)rio Stanislai dicti Ozolo de cuius procuratoris mandato constabat atq(ue) con-
stat apud acta ple(nari)e fides ad actionem dicti d(omi)ni Leonardi minus lite(m) [illegible] [illegible]
gans narrata p(ro)ut narrant(ur) Et ego p(re)fato d(omi)no Leonardo tamq(uam) actori ad p(ro)band(um)
p(ro)posita competentem t(er)m(inu)m assignavi Et t(er)mino veniens m(agiste)r Stanislaus Nicolai de Lanc(z)
pro(curato)r et nomine pro(curato)rio Leonardi actoris de cuius procuracionis mandato litteris constabat
plena fides litteris [illegible] duos testes citatos una cum citatori litteris [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] renuncians ulteriori p(ro)duccioni Et mox [illegible] ad
[illegible] d(omi)nus N. pro(curato)r dicti Ozolo protestatus est de recipiendo h(uius)m(odi) testes et dicta ip(s)or(um)
Et recepto ab eisdem corporali iuramento Notarii consistorii mei examine ip(s)or(um) commisi
Et petentibus partibus t(er)m(inu)m ad aperiend(um) attestaciones dictor(um) testium assignavi [illegible]
veniens t(er)mino [illegible] partibus et consenciantibus dicta testium sunt publ(ica)ta [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] teste [illegible] Secundus testis N. [illegible] [illegible] quor(um) deposicione dictor(um)
testium publicatam m(agiste)r Nicolaus pro(curato)r substitutus nomine pro(curato)rio dicti Stani-
slai Ozolo excepit cont(ra) testes illos et cont(ra) dicta ip(s)or(um) ac excipiendo dix(i)t q(uod) testes
isti producti p(ro) parte d(omi)ni Leonardi sunt nimis paup(er)es et ob hoc ip(s)or(um) deposiciones
[illegible] fore non admittend(as) Et ex alio [illegible] Nicolai [illegible] testes sunt familiares
d(omi)ni Leonardi et sunt discordes in deposicionibus suis. Et [illegible] protestatus est de [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Et mox m(agiste)r Stanislaus N. de Lancz [illegible] replicando dix(i)t dictas
excepciones p(ro) parte Sta(nislai) dicti Ozolo [illegible] fore frivolas vanas [illegible] cum doli et
[illegible] datas et [illegible] confictas Et [illegible] dictas excepciones fore repellandas et
repelli [illegible] [illegible] [illegible] ad calculum diffinitive sentencie procedendum et procedi Et petentibus
partibus et consenciantibus in causa [illegible] concludi Ego conclusi cum eisdem [illegible] [illegible] [illegible]
conclusio petiverunt s(ibi) t(er)m(inu)m ad ferend(um) s(ibi) p(ro)nunc diffinitivam sentenciam assignari q(ui)b(us) petentibus
et audientibus fuit eisdem p(ro)nunc competens t(er)m(inu)s assignatus [illegible] t(er)mino cum p(re)dicte
partes per pro(curato)res suos comparuissent sentenciamq(ue) diffinitivam p(ro)nunc ferri petivissent
Ego [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] me [illegible] testiumq(ue) deposicionibus [illegible] diligent(er)
et in scriptis diffinitivam sentenciam tuli p(ro) parte dicti d(omi)ni Leonardi cont(ra) dictum Sta-
nislaum Ozolo Cuius tenor sequitur [illegible] verba [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] m(agiste)r Nicolaus de [illegible] pro(curato)r eiusdem Ozolo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
voce [illegible] et [illegible] [illegible] appellavit et ap(osto)los [illegible] cum instancia debita postu-
lavit Ego non credens me [illegible] Stanislaum in aliquo gravasse eius appellacioni
sue [illegible] frivola reputando non duxi aliquatenus deferend(um) Et acta [illegible]
huius cause in vim ap(osto)lor(um) refutatoriorum predicto Stanislao Ozolo vel suo pro(curato)ri
duxi assignand(a) testimonio [illegible] p(re)missor(um) dicta acta conscripta et ad p(er)manenciam fideliter
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]. Et [illegible] conscribi demandans p(re)sentes [illegible] [illegible]

de Czelmi Notarii publici meique et huiusmodi cause coram me scriba infrascriptum subscribi et publicari mandavi meique sigilli Officialatus mei appensione communiri. Datum Ratzans sub estuario domini Episcopi iuxta cedi solent. Sub Anno domini Millesimo etc. Indictione viii die xx mensis May hora tercia sede Apostolica vacante vel quasi presentibus etc.

Venerabili viro domino N. Vudeto etc. domino in Christo Sandivogius etc. obedienciam debitam cum honore. Venerabilis domine receptis literis remissorialibus venerabilis vestre in causa et causis que inter honorabilem et Religiosum fratrem dominum Jacobum Custodem Custodie Maioris Gneznensis fratrum minorum ab una et Johannem passchonis de Brest clericum Wladislaviensis diocesis parte et super quodam equo curru et non nullis aliis rebus et causa eorum vertuntur coram venerabili vestra [illegible] ac vertitur et esse sperantur. Iuxta quarum quidem literarum Remissorialium tenorem et vigorem testes qui fuerint evocandi evocatos ad presenciam mei ad eciam terminum competentem quibus coram me comparentibus parte aliqua eorum contumacia partis adverse citata et non comparente ad videndum eosdem testes iurare de dicenda veritate ad signum passionis domini iuramento corporali per Notarium publicum infrascriptum ac cause presentis coram me ulterius prestito fideliter seorsum examinari feci super positionibus et articulis michi per venerabilem vestram directis exhibitos earumque dicta seu deposiciones una cum literis Remissorialibus ac peticionibus et articulis per venerabilem vestram michi directis presentibus inclusa venerabili vestre de premissis remitto que Sigillo Officialatus mei clausa et signata feci communiri. Actum et datum

Tenor vero processus Judiciarii fuit et est talis.

In nomine domini Amen etc. In mei Notarii etc. Constitutus personaliter A. B. etc. quasdam literas remissoriales in papiro scriptas Sigillo [illegible] sigillatas exhibuit. Post quarum exhibicionem petiit dominus Officialis supplicavit quatenus eidem citacionem contra testes quos in causa et causis que inter Jacobum ex una et Johannem ex altera producere voluisset decernere dignaretur. Cui quidem dominus Officialis peticionibus suis favorabiliter annuens Citacionem eandem prout petita fuerat decrevit, decidit et dedit, Cuius tenor infra describitur etc.

Tenor vero citacionis petite contra testes fuit et est talis.

Sandivogius etc. Salutem in domino. literas Remissoriales certi tenoris venerabilis viri domini N. Vudeti etc. in causa et causis que inter etc. ab una et Petrum passchonis de Brest Wladislaviensis diocesis parte et super quodam equo etc. et causa eorum vertuntur ac verti et esse sperantur ab altera partibus nos noveritis recepisse, earum literarum vigore fuimus tamen per predictum Jacobum etc. debita cum instancia requisiti, quatenus citacionem contra et ad visus A. B. C. dare et decernere dignaremur. Nos vero eius peticionem ut pote iuri consone annuentes Citacionem eandem dari decrevimus et dedimus eius ita mandamus vobis etc. ut in forma.

Tenor vero articulorum et deposicionum fuit et est talis. Tenor autem Remissorialis etc. Sequitur Tenor deposicionum testium Citatorum ad Causam.

Et ego etc. eciam premissis omnibus etc. quia conpulsus literis Remissorialibus venerabilis viri domini N. Officialis sancte Gneznensis Ecclesie testes predictos citatos de mandato domini Officialis seorsum examinavi eorumque dicta hic presentibus in clusa remitto Sigillo domini Officialis Wladislaviensis signata et nomine meis subscripta in fidem et testimonium premissorum.

Frater Ulricus dei gracia etc. dilecto viro Mathie de Petrow Ecclesie in Grabidolo Salutem in domino. Benivolencie specialis affectus tuis exigentibus meritis nos inducit ut personam tuam prosequamur favoribus graciosis. Hinc est quod nos tuis supplicacionibus inclinati, auctoritate

(Left margin, beside "Venerabili viro domino N. Vudeto": Licet alii mittit [illegible] remittit)

(Left margin, beside "nos noveritis recepisse": de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible])

(Left margin, beside "Frater Ulricus": licencia ad studendum)

nob. concessa. Estum ut assistes studio Juris Canonici ac Sacre Theologie Nam tue
ecclesie prochialis Etc in S. vsqz ad septenium dicta ratione continuum ad sacros or
dines Et quod ad subdyaconatum compellebat te facere promoueri secundum tenore
constitutionis dni Pape Bonifacij pape octaui super hoc edite tenore presencium dispen
samus. Proviso quod tamen ordinem subdyaconatus ordine infra annum tibi commissi cuius
Ecclesie regiminis capte secundum constitutionis eiusdem tenore te facias promoueri eidemqz
in ipsa Ecclesia Septimo durante. per suffecientem vicarium deputes per quem
in ea cura animarum diligenter exerceatur et eidem deseruiatur laudabiliter in diuinis
Quarum rei testimonium Sigillum nostrum presentibus est appensum Datum etc. Anno etc.

Investitura ~~Cust...~~ Can et plebis per ordinarium

Johannes dei gracia Episcopus wladislauiensis venerabilibus viris dominis preposito decano Archidyacono Cantori
Scolastico Custodi Ceterisqz Canonicis ecclesie nostre wladislauiensis ad quos Canonicorum receptio
spectat communiter vel diuisim Salutem in domino vacantem Can et plebis ecclesie nostre Ecclesie
wladislauiensis per mortem bone memorie dni Nicolai plat... eius vltimi et immediati
Canonici extra Romanam Curiam defuncti Cum Canonicatus et plebis prouiso ordinario
et quevis alia disposicio Juris ordinarie potestatis ad nos pertinet dinoscatur
honorabili viro dno Clementi capellano in Brest de eisdem Canonicatu et plebenda pro-
uidimus et prouidemus prouidendum presencium de eisdem investiuimus et presentibus investimus
instituentes eum in eadem nostra wladislauiensi Ecclesia Canonicatu plebendarum Quo circa
vobis dni supradicti in virtute sancte obediencie et sub excommunicationis pena mandamus quatenus
memoratum dnum Clementem in possessionem eorumdem Canonicatus et plebende Juriumqz et
pertinenciarumqz eorundem nostra auctoritate inducatis tamen corporalem, faciatis inducto de
fructibus prouentibus redditibus censibus et obuencionibus vniuersis censuarijs et
redituarijs integre respondere Eumqz assignatis sibi Stallo in Choro loco et
voce in Capitulo cum plenitudine Juris Canonici in Canonicum eiusdem Ecclesie recipiatis
et in fratrem Datum in C... die mensis decembris Anno etc. nostro Sigillo presentibus appenso

In vestitura Custodie per ordinarium

Johannes dei gracia etc. discretis viris ebdomadarijs vel Ecclesie nostre wladislauiensis et presentibus requisitis
Salutem in domino vacantem decanatu in Ecclesia nostra wladislauiensi per mortem bone memorie
dni Nicolai Palatz vltimi et immediati decani eiusdem Ecclesie extra Romanam Curiam de
functi Cum prouiso ordinaria et quevis alia disposicio ad nos pertinere dinoscatur honorabili
viro dno Nicolao de Semborij Canonicus nostre Ecclesie Crusuicensis de eodem decanatu wladislauiensi
sit ut premittitur vacantem prouidimus et presentibus prouidemus prouidendum de eodem investiuimus
et presentibus inuestimus Instituentes eum decanum verum et legitimum in Ecclesia nostra
wladislauiensi supradicta, Quo circa vobis in virtute sancte obediencie districte precipiendo mandamus quatenus
memoratum dnum Nicolaum de Szemborijc vel procuratorem suum in possessionem dicti decanatus
Juriumqz et pertinenciarum eiusdem nostra auctoritate inducatis tamen corporalem, faciatis inducto
de fructibus prouentibus redditibus et obuencionibus ipsius decanatus vniuersis a censuarijs
et redituarijs integre respondere Eumqz vel procuratorem ipsius faciatis per prelatos et Canonicos
dicte Ecclesie wladislauiensis assignetis sibi Stallo in Choro voce et loco in Capitulo cum plenitudine
Juris sibi debiti in decanum eiusdem Ecclesie recipi et in fratrem Saluis tamen omnibus et singulis
articulis clausis et capitulis Constitutionis nostre cum Capitulo nostro wladislauiensi de reali actuali resi-
dencia facienda Jam dudum edite secundum quod prelatus non residens circa Ecclesiam predictam
de cetero et Canonicus de duodecim marcis contentetur. Et volumus quod idem prelati et
Canonici ad nostram Ecclesiam wladislauiensem admittendi vel procuratores eorum Jurent quod bona suorum

de Capitulo et presentium que prepositus Wlad. tenet et hucusque dispensavit et principa-
villam Sulane recipiat de manibus dicti prepositi et aliorum duorum de Capitulo et committat
tenendi regendi et dispensandi generalibus suis duntaxat et ne competius gubina
toribus in cottidianas distributiones residentibus eta decanum incam. Etiam fiaciet
Ac omnia alia et singula faciat que ad realem residenciam spectant et que dicta
constitucio nostra cum Capitulo nostro facta dictat et disponit. Prout hec omnia in instris
desuper confectis plenius continentur. Et quod iidem Canonici et prelati vel Pauci eorum
Juramento suo mediante firmiter hec omnia observare nec unquam irritabunt sed potius
omnibus modis quibus possunt promovebunt ut dicta residencia fiat cum effectu. Alioquin
volumus quod lre nostre huiusmodi nullius sint roboris vel momenti. Datum in nostro Castro W. die
quinta mensis Anno etc. Sigillis presentibus sub appensum.

In nomine domini Amen. Sub Anno a Nativitate eiusdem millesimo cccc^mo xlvj^o Indictione
x. Sede apostolica vacante die mensis xx. novembris hora terciarum vel quasi In mei Notarii
publici subscripti et testium infrascriptorum ad hoc specialiter vocatorum et rogatorum presencia
Constitutus personaliter Reverendus in Christo pater et dominus dominus Johannes Episcopus Wlad. quoddam privilegium
Sigillo rotunde figure intus et ab extra cera qui in filis sericeis rubei et viridi
viridi colore mixtus color scarlet in filis Albi et rubei colorum. Non. si est in filis
dependentis. Sigillatum sanum salvum et integrum non corruptum vero suspectum omnique prorsus
vicio et suspicione carens suis tenens in manibus ad futuram rei memoriam necnon ad
cautelam futurorum periculorum in dicto privilegio eminendorum precepit mihi Notario subscripto ut
dictum privilegium in forma publica transsumerem et exemplarem nichil mutando vel ad-
dendo quod facti substantiam mutaret et in eadem variaret intellectum Circumferencia vero dicti Sigilli
sic etc. et describitur. Sigillum vero interius cum lris suis circumferentialibus. Tenor vero privi-
legii predicti sequitur. et est talis. In nomine domini etc.

Super quibus omnibus privilegii transsumpcione et exemplacione prefatus dominus Episcopus precepit mihi
notario subscripto unum vel plura publicum vel publica Instrumentum seu Instrumenta. Datum et actum
in Crast Castro Ratzas Wlad. diocesis Anno Indictione vacacione mense lato et hora quibus supra presentibus

Ceterum predicta privilegia cum testibus supra dictis sana salva et illesa reperta fideliter transsumpsi
et transscripsi nil addendo vel minuendo quod mutaret sensum et variaret intellectum colla-
cioneque facta presens transsumptum cum suis originalibus concordare inveni ideo presens
transsumptum manu propria conscripsi Signo et nomine meis solitis et consuetis consignando in
fidem et testimonium omnium premissorum rogatus et requisitus etc.

Sequitur Sigillorum descripciones

Circumferencia in medio quidam clipeus triangularis media aquila ala una ad sinistram extenta
medium vero leonis pedibus anterioribus dilatatis et sursum levatis. Dorsum vero rotum continue quiet
insculpta erat. Circumferencia vero Sigilli circumferencia hec lre videbantur. prepositi Wlad. etc.
Item duobus Sigillis oblonge figure intus et ab extra de cera Sigillum unum ha-
buerunt alia prepositi Strzelnen scilicet etc. In quorum quidem Sigillorum primo habet qua-
drantis quedam ymago Salvatoris ad medium desculpta alia quadam ymagine
sub se flectentem sub quibusdam Ciboriis angelis duobus desuper adextris et asinistris
eadem ab orta tamen predictam ymaginem tenentibus desculpta aptissime videbantur in
circumferentiis vero eiusdem Sigilli hec lre legebantur. Sigillum conventus monasterii Strzelnen
In Secundo vero Sigillo quedam ymago tamquam insedit sub quibusdam ciboriis residens
alia quadam ymagine subtus pedes submissa desculpta videbatur. Circumferencia
hec lre legebantur. S. prepositi Strzelnen. etc.

Jncuius medio quedam ymago armata gladium ante se inter medios pedes retinens in manu dextra quendam clipeum triangularem gerens medie aquila et medium leonis dorsi (?) continet in se continentem et usque ad pedes depressum in manu vero sinistra ad latus sinistrum (?) ... quadam galea dependentem, insuper cubitum eiusdem manus dependente ducale effigiem denotans et in sursum erecta circulatur describta tamen qua ad brachium eiusdem ymaginis dextrum quedam manus tamen dimidie ad formam ... protensa circulatur, in circumferencia vero eiusdem sigilli hec litere legebantur: Sigillum ...

Jnterim (?) quidem medio quedam aues in clipeo triangulari ad modum aquile aliis sursum extensis et ad latera ... circulatur; in sculpta tamen in circumferencijs hee litere legebantur ...

Jnterim medio aquila alis extensis videbatur describata litere vero circumferenciales eiusdem sigilli legebantur hoc modo etc.

Jnterim quidem medio quedam ymago erat erecta stans ducalibus induta vestibus in manu dextra quendam baculum (?) extensum tenens videbatur describta. Ad eam dextram ... quendam clipeus tali aquila insculpta in sinistra vero alius clipeus media aquila ab una et medium leone dorso ad invicem continet sub quadam galea figure ... designati circulantur. In circumferencia vero eiusdem sigilli tamen satis vetuste litere ...

Wlad(islaus) dei gratia etc.

Johannes dei gratia episcopus Wlad(islaviensis) vniuersis et singulis dominis Abbatibus prioribus prepositis decanis Archidiaconis Cantoribus Scolasticis Custodibus Canonicis tam kathedralis nostre Wlad(islaviensis) quam Collegiatarum Crusvicensis Ecclesiarum ac earum Ecclesiarum Capitulis necnon presbiteris curatis et non curatis ac omnibus et singulis clericis et Capellanis per et infra Ciuitates et dioceses nostram Wlad(islaviensem) vbilibet constitutis Salutem in domino. Pastoralis cura officij nobis crediti nos admonet ut ad ea que salutem animarum et profectum nobis subditorum respiciant salubriter intendamus. Sane frequenti nedum ... et ... inualescente necessitate adeo perstringimur ut ad statum ... et comodum ordinariis plerumque abesse nos contingit ab eadem ... proinde ... nostra Wlad(islaviensis) Ecclesia vna cum clero et populo nobis subdito et commisso statim in presencia nostra deo cooperante bene et debite regitur ita in absencia nostri pari modo suis debitis stipendijs et salubribus presidijs non orbetur. Delegalitate itaque ac sufficiencia et doctrina plena fiducia in domino gerentes Dominum ... decanum et canonicum Crusvicensem nostrum Officialem ... in spiritualibus generalem in nostra Wlad(islaviensi) diocesi facimus, creamus, constituimus ac eciam ordinamus dantes et concedentes eidem presentes plenam et omnimodam potestatem auctoritatem et Jurisdictionem ordinariam in eadem nostra diocesi in clero et populo nobis subdito et subdito commisso exercendi et faciendi, beneficia ecclesiastica cum cura vel sine cura, eciam dignitates tam in ecclesia Wlad(islaviensi) ac in Collegiata sancti petri Crusvicensi ac alia quecunque beneficia Ecclesiastica nostre collacionis et provisionis tamen in diocesi nostra que extra curiam vacabunt eligendi nominandi et providendi de eisdem ac ipsa personis ydoneis conferendi easdemque ad predicta beneficia et alios quoscunque clericos ad quecunque beneficia secularia vel regularia per quascunque personas seculares vel spirituales presentandos instituendi permutacionibus quorumcunque beneficiorum quas nobis specialiter reservamus duntaxat exceptis, eciam cause ordinaria questiones et causas Jurispatronatus et matrimoniales decidendi ac depositiones cognoscendi, crimina et delicta tamen in clero quam in populo commissa puniendi corrigendi ac inquisitiones faciendi, defectus et negligencias videndi et supplendi, excommunicandi aggrauandi interdicta et quascunque censuras ecclesiasticas proferendi, confessiones absolutiones eciam in casibus sedi nostre episcopali reservatis personaliter faciendi ac alijs committendi. Et generaliter omnia et singula exercendi in omnibus et per omnia que ad nostram Jurisdictionem

ac potestatem ordinariam pertinet atque spectat / In quorum omnium fidem et testimonium presentes mandavimus nostri Sigilli appensione muniri. Datum in Castro nostro Kazanie die xxvj mensis Novembris Anno domini M° quadringentesimo xlij° vacante Sede Apostolica presentibus Strenuo milite Mikolao de Opyrowo Sub Camerario Lanciciensi, Bogun li[?] ... dno[?] ... et Crusnicz[?] Nobilibus ... et ... et aliis quam plurimis fide dignis

Instrumentum ad petendum permutationem et procurationem extra permutationem

In nomine domini Amen etc. personaliter constitutus A etc. omnibus melioribus modo via iure causa ut in forma quibus melius est efficacius fieri potuit et debuit fecit constituit sollempniter et ordinavit suos veros certos legitimos et indubitatos procuratores actores factores et nuncios speciales et generales Ita tamen quod generalitas specialitati non deroget nec econtra, videlicet discretos viros A. B. et C. parochialium ecclesiarum Rectores ... Wladislaviensis absentes tamquam presentes et quemlibet eorum in solidum Ita quod melior ... occupantis condicio non existat Sed quicquid unus eorum inceperit alter eorum prosequi valeat mediare et finire, ad petendum se nomine dicti domini J. constituentis et pro eo permutari providere et conferri ipsumque institui et investiri ad parochialem ecclesiam in Grabkowo Wladislaviensis diocesis ex causa permutationis Altaris corporis Christi siti in ecclesia parochiali opidi Brzesczy[?] Wratislaviensis diocesis faciendi vacaturam obtinendi possessionemque dicte ecclesie in Grabkowo nomine quo supra apprehendendum manutenendum tenendum regendum et possidendum possessionemque huiusmodi continuandum fructus redditus et proventus Iura et obvenciones quascumque provenientes levandum tollendum et percipiendum Ac eosdem fructus redditus et proventus eiusdem ecclesie arendandum vel ad firmam seu annuam pensionem dandum locandum dislocandum et a quibuscumque personis debentibus et debendis exigendum et extorquendum de perceptis personas solventes duntaxat quitandum et liberandum fine pacti et computacionem de ultimo non petendo faciendum Necnon disponendum ordinandum et faciendum quod in huiusmodi ecclesia in divino officio laudabiliter deserviatur Unum vel plures procuratores seu procuratorem loco ipsorum seu ipsorum alterius substituendum ipsosque revocandum quociens ipsis seu ipsorum alterius visum fuerit expedire Et generaliter omnia alia et singula faciendum gerendum et exercendum que in premissis et circa premissa necessaria fuerint seu etc. quolibet oportuna Et que ipsemet dominus constituens faceret seu facere posset si premissis omnibus et singulis presens et personaliter interesset Etiam si maiora essent et talia forent que mandatum magis exigerent speciale promittens Insuper dictus dominus J. constituens mihi Notario publico publice infrascripto legitime stipulanti et recipienti omne id et quicquid per dictos suos procuratores aut substitutos seu substituendos ab eis actum gestum seu procuratum fuit in premissis aut aliquo premissorum se ratum gratum atque firmum perpetuo habiturum Super quibus omnibus et singulis prefatus dominus J. constituens sibi a me Notario publico infrascripto fieri peciit tot quot necessaria fuerint publica Instrumenta Actum

In nomine domini Amen etc. Adpuntandum[?] se pro eo et eius nomine Reverendi in Christo patris et domini domini Joh. dei gratia Episcopi Wladislaviensis ac in manibus suis vel alterius cuius intererit commissa dicti domini Episcopi ad id potestatem habentis. videlicet suam parochialem ... in Wyszyna[?] ex causa permutationis Altaris corporis Christi siti in ecclesia parochiali opidi ... Wratislaviensis diocesis resignandum necnon huiusmodi resignationem admitti petendum et obtinendum Et generaliter omnia alia et singula faciendum et exercendum que circa huiusmodi resignationem huiusmodi negocio necessaria fuerint seu etc. quolibet oportuna Et que ipse dominus ... constituens faceret seu facere posset si premissis omnibus et singulis presens et personaliter interesset Etiam si talia forent que mandatum magis exigerent speciale promisitque ~~...~~ dictus dominus constituens totum id et quicquid in huiusmodi resignacione negocio ~~...~~ per dictos ~~...~~ suos procuratores factum et gestum fuit se ratum gratum atque firmum perpetuo habiturum ... ... et ... Nicholaum dictus constituens nominavit suum procuratorem et eorum cuilibet unum vel plures

procuratorem seu procuratores loco ipsius et ... substituendi, et eos vel eos revocandi reassumendi huiusmodi onus in se reassumendi quotiens ipsis aut eorum alteri placuerit et visum fuerit expedire. Quemquidem etiam prenominatus dominus Nicolaus constitutus in manibus mei notarii publici subscripti ... stipulati et recepti ut in huiusmodi resignacione non interveniat fraus dolus pactum deceptio nec alia Symoniaca pravitas. Super quibus omnibus et singulis etc. B. Nota idem dominus N. constitutus

Monicio contra parrochianos in obediencia qui intrant aliena Cracov

Sandomiriensis etc. Salutem in domino. Qui sollicitudinis nostre humeris in ambiguis pheretra revolvimus ut errantes in viam veritatis inducere possimus lucrifacere deo sua nobis cooperante gratia valeamus. Nuper tamen ad nostram noticiam est deducta seu deducte est quod a via veritatis errantes locum sacrum hoc est ecclesiam ... parrochiani ecclesie ... de honorum confabulatores illicitas prophana et feda colloquia inmunia et societates quorum placitatores tempore divinorum occupant nimis ad utentes quos domus domini decet sanctitudo et cum in pace factus est locus cultus eius debita veneracione pacificus Christi in divinis perturbantes et oculos divine maiestatis offendentes committere non formidant exhortare vobis in virtute sancte obediencie mandamus etc. quatenus omnes et singulos parrochianos moneatis etc. ut a talibus confabulacionibus et illicitis murmuracionibus et infra divina cantibus desistant strepitusque secularium iudiciorum ecclesia causa conquiescat ne ubi peccatorum est venia postulanda ibi peccandi detur occasio aut deprehendatur peccata committi. Alioquin si premissis etc. Cum vero premissis in rebellionibus ... contempserint divine ... et vestre ... acrimoniam formidantes donec fuerint confessi ... a similibus ... proposito deliberaverint abstinere ipsos excomunicamus etc.

et circuitus ... cimiterii ... tempore ... saltaciones dampnosas ... cantica ... mala ... tripudiis ...

Cum ad ecclesias humilis et devotus ingressus fieri debeat quieta conversacio deo grata in ipsis in spiritibus placida que considerantes non solum instruat sed et reficiat et qui ibi convenit ... nomen quod est super omne nomen exhibicione reverencie specialis attollat et ... pro ... dum agitur missarum sacra mysteria in loco eius intentis precordiis sacre sol... supplices devotis oracionibus insistat. Et nullus eius in quibus cum pace ac quiete vota convenit celebrare sedicionem excitet sit tamen nunc ad ... etc.

Instrumentum sentencie diffinitive latum

In nomine domini amen etc. Nos Jacobus Canonicus Crusuicensis et Officialis ... ad universorum tam presencium quam futurorum noticiam deducimus presencium per tenorem. Ex parte Cor... honorabilis viri domini P. Pauli Crusuicensis tunc Officialis ... Circumspectus magister Stanislaus de Lanck procurator et nomine procuratorio honorabilis viri domini S. Bolesta de Voncewo Scolastici Crusuicensis Citacionem contra discretum Albinum procuratorem honorabilis viri domini Johannis preposito Crusuicensis decem in forma debita solita fieri et consueta petivit eamque decrevit ad certum terminum peremptorium et competentem. In quo quidem termino magister ... magister Stanislaus procurator et procuratorio nomine quo supra comparens oblato citacione debite ... quendam libellum sive summariam peticionem in scriptis in contumacia ipsius domini Albini obtulit et non comparentis ac nichil facientis in termino contumacia accusavit. Ex tunc dominus Petrus tunc Officialis ... pronunciavit et in expensis condempnavit. Citavitque ad videndum libro parte ... domini Wenceslai ... Crusuicensis oblato decrevit ad certum terminum peremptorium et competentem. In quo quidem termino veniens magister Stanislaus procurator et nomine procuratorio quo supra Citatori oblato pe

libellus

tum suo libello a parte sua oblato iudicialiter. Cuius quidem libelli tenor sequitur et est talis:
Coram vobis etc. usque in finem scribatur libellus. Post cuius quidem libelli oblacionem dictus dominus
Albertus comparens nobiles A. B. C. et G. posuit curatores et alios dictos A. B. C. suos et fratrum
suorum heredes in G. nominibus ut procurator coram ad hoc constituti de quorum procuratorio mandato nobis
per instrumentum publicum de manu Mathie de Lancz notarii publici scriptum constitit plena
fides, sed in dicta causa predicto domino Alberto posuerunt curatores ad causam eandem tamquam generales.
Quorum quidem curatorum interventum dictus dominus Petrus tunc Officialis admisit. Et alios dicti
Wenceslaus et Petrassius procuratores predictorum suorum fratrum suorum substituerunt magistrum Egidium de
Wladislavia et nomine suorum constituerunt consencientes in eundem eandem procuratorem que se in dicto
procuracionis instrumento continebat. Et mox idem magister Egidius procurator dictorum nobilium copiam
libelli a parte dicti domini B. oblati petivit et terminum ad dicendum contra libellum huiusmodi competentem assi-
gnari. Cui dictus dominus Petrus tunc Officialis prefato magistro Egidio modo quo supra petita competentem
assignavit. In quo quidem termino veniens comparentes prenominati magistri Stanislaus et Egidius
dictorum procuratorum procuratoribus. Idem magister Egidius procurator nobilium nobilium A. B. C. ad libellum
a parte dicti domini Boleslai Scolastici Cruswicensis oblatum litem contestando dixit narrata prout narrantur negans
narrata prout narrantur et petita fieri non debere. Tandem rursus dictorum nobilium ad li-
bellum prenominati Boleslai facta et lite sic contestata prefatus magister Stanislaus procurator sup-
nomine procuratorio ad ponendum et articulandum sibi terminum peciit assignari. Cui dictus dominus Petrus
assignavit ad hunc terminum terminum et competentem. In quo quidem termino prefatus magister Sta-
nislaus quasdam posiciones et articulos in scriptis obtulit petens easdem ad ministerium articulos admitti nos
in responsionibus a parte adversa mediante iuramento singulariter singulis [illegible]
dere. Ad admissis statim magister Egidius dictorum articulorum et testimoniorum copia petita et per
dictum Petrum predictum Officialem carta et terminum ad videndum eadem assignavit competentem. In quo
quidem termino [illegible] in G. dictis articulis mediante iuramento audivit easdem negatis quibusdam
posicionibus et articulis [illegible] testibus in causa eadem productis et publicatis plerisque
iuribus litteris declaracionibus factis et productis prenominati magistri Stanislaus et Egidius
predictorum procuratorum procuratores in causa predicta petierunt concludi sentenciam per diffinitivam in
scriptis in hac causa fieri et promulgari. Deinde prefatus dominus Petrus tunc Officialis actorum
magistrorum Stanislai et Egidii dictorum procuratorum procuratorum instancia in dicta causa conclusit et
habita conclusione mandans citari prefatum magistrum Egidium procuratorem dictorum nobilium
ad videndum et audiendum dictam sentenciam diffinitivam in huiusmodi causa fieri et promulgari ad
certum terminum peremptorium et competentem videlicet ad horam et diem infrascriptos denotatos. In quo
dicto magistro Egidio procuratori dictorum procuratorum tunc statuit et prefixit. In quibus quidem die et
hora ad benevolum huiusmodi comparens iudicialiter coram prefato domino Petro tunc Officiali magister
Stanislaus procurator dicti domini Boleslai dicti domini Scolastici Cruswicensis sentenciam diffinitivam
in scriptis fieri et promulgari in hac causa magistro Egidio procuratore dictorum nobilium non
comparente instanter postulavit et petivit. Prenominatus vero dominus Petrus Officialis
Wladislaviensis dictam eandem sentenciam diffinitivam in hac causa in scriptis tulit in hunc qui
sequitur modum: Cristi nomine etc. Et scribatur sentencia ad finem etc. lata lecta et
in scriptis promulgata est hec diffinitiva sentencia per dominum Petrum Canonicum Cruswicensem tunc
Officialem Wladislaviensem sub anno domini etc. indiccione X. Sede Apostolica [illegible] die Veneris die
XX mensis Augusti hora [illegible] ut quasi in opido Bazanis Wladislaviensis diocesis in domo
habitacionis honorabilis viri domini Gregorii Rectoris ecclesie parrochialis ibidem presentibus
discretis A. B. C. etc. testibus circa premissa. Tandem dicto domino Petro Canonico Cruswicensi
et Officiali prenominato et nobis in predictum officium succedentibus prelibatus magister Sta-
nislaus et nomine procuratorio quo supra prefati domini B. coram nobis personaliter constitutus
peciit dictam sentenciam diffinitivam [illegible] et ad decernendum et
in publicam formam redigi ac eandem publicari. Nos itaque Jacobus Canonicus Cruswicensis

Et Offic Wlad attendens pfati mgri Stanislai petitoem fore Juri r racioni osona
qz nostra petentibz nc z denegandis assensu viso dic cause pcessu ac actitata in
eod pfatam Snam diffinitiua pdixerunt Johanne Andree de S. publico Jmpe-
ali auctoritate Notario coram et cancellario nostro sentencia publicav et nos Offic nris Sigill
mandauim comuniri Actu st fuit Anno dni mo ccccmo xvij Judiccione nona Sede
Aplica vacante die x mensis May in domo hon lis vel in Opido Kazimir hora
quasi vespere pntibus discretis viris etc.
Et ego etc. eiusa ptestis peticionis dacione et alijs r singlis pmiss dum sic ut
pmittitur fierent et agerentur vna cu pnominatis testib pns interfui eaqz oina r singla
sic pmissa sic fieri vidi et audivi Jdeoqz de mandato venlis viri dni Jacobi
Can. Crusuic Offic qz Wlad moderni coram cancellario pns Instrum publicu
manu pria scriptum et Subscriptum fideliter confeci et mihi publicaui forma
redegi Signo et nomine meis solitis r consuetis vna cum appensione Sigilli
dci dni Jacobi Can Crusuic et Offic Wlad consignando requisitus r rogatus etc.

Pcessus vlterior in ead ca de Gnezna remissa

Salutem in dno et pntibus fidem indubiam adhibere licz iam dudum Snam diffinit
pnos latam pparte hon li viri dni P. Can Crusuic et cont. cu hedez de C.
in causa que tunc coram nobis vertebatur dnum petre [illegible] et ends Modlibogium
de r sup ctc in iniurijs ac in debitis citaconibz et ebocaconibz ad fore selarem r vetitu
et cont. pvilegiu clericale pfato dno petro pdum Modli. factis irrogatis et
illatis ac ipso occon ptibus debebatur paltera excontam demadantes Et pstm
attento qz pparte dci M. ad causa nra Sma ad Sede Metro Gneznen
appellato ac in eadem ca appellaconis ibid pphon le viri dnum Andrea Can et Offic
Gneznen pcessu deuoqz appellacoe pfati Modlibogij pspm r sua Snam de statu
et contumacia coram vestrum nrum Snam latam pnos fore et esse exequenda
pnominatum Modlibogium pmas duas monicoias suas excomis nisi retinentes
monimus et monerif fecimus ut infra ctc tunc competen et pnos pfixo dcs dicti auc
diffinitiue Sne plate parti C. qz marcas g. in quibz eid dno P. Smalo ipti
condepnatus dant r soluerent realiter cu effectu sub penis excomis qs eid M. sisecus
facit in tre Valium ipsa ipta ipsius qz M. in scripto exconicams ac excomunicatum
denunciari madauim pnt et qz nomina inde. nre monitorijs et executorijs
lras nus ctc excomunicati clarius r plenius continent. Nichilominus tamen pfatus
M. dcas nras excomis Snas in spem sue pfertur latas anno spus insani
indurato sustinuit et hucusqz sustinet contemnere pfidelio et anime officijs
sue periculosius imprecendo in contemptu clauium sce nre Ecce suecz salutis in dispen-
dium et scandalum plurimorum Nc igitur dcus Modli. insua ptinacia gliari vi-
deatur dcas nras excomis Snas ad peticoem plibati dni petri ut Jure Juri
et poni coronam dnpsimus aggravandas verum licz de rigore Juris cont. dcm M.
rigide pcede debemus mitius tn cu eod age volentes et pstim me in pfunde
excomice Snis pcipites esse videam pfatum Modli. potius fauorem inducantes
monemus eam et nos psonali accedentes si ipm pncia cmoda hre potest
Alioqn in Eccijs vris pubcu pnocit moneatis ut infra sex diez spaciu
quoz duos pmo duos scdo et reliquos duos dies ptio et pemptorie
tmio ac monicoem Canonica assignamus dcs nre diffinit. Sne pareat videlicet
dna P. aut ipius hrmo pcure C. marcas g. det et soluat Alioqz nris
excomi suis quibz extitit inuolutus se absoluere procuret Alioqn easdem nras excomnicacionum

Simeonis in personam Modliboghii sicut ut prefertur gelatos aggravavi in dei nomine in hiis scriptis excommunicati
vobis et vestrum cuilibet in virtute sancte obediencie et sub excommunicationis pena quam in vos et vestrum quemlibet
ferimus in hiis scriptis nisi mandatis nostris parueritis districte precipiendo mandamus quatenus
prefatum Modliboghium sicut prius excommunicatum et nunc aggravatum in vestris ecclesiis singulis
diebus dominicis et festivis infra missarum sollempnia publice nuncietis evitetis ipsum in cibo potu
salutacione empcione vendicione vera foro balnea ignis recepcione et ab omnibus
(?) actibus legittimis evitare et signanter sepultura ecclesiastica et familie sue spaciale
mandetis Tamdiu donec premissa compleverit donec [illegible] aliud habuerit in mandatis In cuius
rei testimonium presentes nostras literas aggravatorias et hunc nostrum processum per vestrum
Vittkonem (?) ... publicum imperiali auctoritate notarium publicum et nostri Sigilli appensione mandavimus communiri Actum et datum Raczans Anno ... Indictione ... Sede
Apostolica vacante ... die mensis Augusti hora vesperorum vel quasi in pede pontis presentibus
testibus ... circa premissa extitit predicte (?) processus pectionem (?) cunctisque de certo aliisque
premissis presens interfui eaque omnia et singula sicut ut prefertur fiebant una cum pro-
nominatis testibus vidi et audivi Ideo requisitus super quo presens instrumentum confeci
in hanc formam publicam redegi scripsi et publicavi Sigilloque et nomine
meis solitis et consuetis de mandato prefati Reverendi patris domini Ulrici Episcopi Epi-
Tremoplen (?) et vicarii predicti una cum appensione Sigilli eius consignavi in
fidem et testimonium omnium et singulorum premissorum rogatus et requisitus etc.

Processus monicionis in aliqua causa remissa de Gnezna que fuit per appellacionem devoluta

Ulricus dei gracia etc. Salutem in domino et presentibus fidem indubiam adhibere Cum nos in causa
que coram nobis inter honorabilem virum dominum Petrum (?) ... Canonicum Gnesnensem actorem ex una
et Nobilem Modliboghium heredem de ... reum ex altera Modliboghius prefatum dominum Petrum
coram ... ut privilegium feudale ... ad indicem
... exhibitum et ... super quibus dampnum ... confiteri ... et
et declaravit ... et ... ... ex
altera parte et debite ... et usque ad calculum diffinitive sentencie inclusive
procedentes Sentenciam diffinitivam in causa eadem pro predicto domino Petro et contra dictum Modliboghium
... cuiusque Modliboghius coram nobis Iudicialiter ... et in scriptis
pronunciavimus eundem Modliboghium ipsi domino Petro in centum marcis ... condempnando
prout hec omnia et singula in instrumento Sentencie predicte plenius et clarius con-
tinetur Verum a predicta nostra Sentencia per parte prefati Modliboghii ad Sedem metropolitanam
Gneznensem appellato Reverendus vir dominus Nicolaus Strzeschowius tunc Officialis
Gneznensis et post eundem venerabilis Archidiaconus ... Canonicus et Officialis Gneznensis
modernus in dicta causa appellacionis et usque ad desercionem dicte Appellacionis processit
Idem dominus ... Officialis ... personam ... in scriptis prelato
pronunciavit et declaravit dictam appellacionem prenominati Modliboghii a sentencia nostra
diffinitiva Sentencia interposita fore et esse desertam secundum in ... tam appellacionis Iudi-
cium ... fieri ... ... causam execucionis eiusdem predicte nostre Sentencie
ad nos Sentencialiter remittendo prout est in instrumento publico dicte pronunciacionis et ...
desuper confecto et coram nobis exhibito et producto videmus clarius et melius continetur
Tandem parte prenominati domini Petri ... debita instancia requisitus quatenus
dictam nostram Sentenciam debite execucioni demandare sibique litteras nostras opportunas de-
cernere dignaremur Nos itaque Ulricus Episcopus et vicarius antedictus attendentes requisicionem
huiusmodi Iuri et racioni fore consonam cumque iusta petentibus non est denegandus attento
presertim quod frustra frustra esset Iura condere nisi debite execucioni demandentur pluralitatem

Sentenciam diffinitivam debite execucioni demandanda, tenore presencium vobis et vestrum cuilibet
in virtute sancte obediencie et sub excommunicacionis pena quam in vos et vestrum quemlibet trina canonica monicione
premissa nisi mandatis parueritis cum effectu ferimus in hiis scriptis, committimus quatenus prefatum
Mathiam Kadolburgin personaliter accedentes si ipsum presencialiter comode poteritis habere, alioquin
in ecclesiis vestris infra missarum sollempnia publice, prout moris est, moneatis, quem et nos
presentibus monemus ut infra xv dierum spacium quorum quinque etc. ad eam monicionem de
pecuniam pronunciatam domino P. ... aut ipsius procuratori legitimo decem sexagenas
marcas gr. det solvat realiter et cum effectu. Alioquin vos quindecim diebus elapsis
dictum Kadolburgin excommunicatum in dei nomine in hiis scriptis etc. Tam diu etc. Reddite
Raczans x. die mensis Augusti Anno domini presentibus etc.

Citatio ad residenciam personalem faciendam sub penis beneficii etc. cum citacione preiudiciali etc.

Johannes dei gracia Episcopus Wlad. etc. Salutem in domino. Cum dudum Johannes qui se gessit pro
rectore ecclesie parrochialis in B. ad residendum ecclesie eiusdem personaliter per eundem dominum Ulricum
episcopum Cremoniensem tunc vicarium nostrum citatus et sepius monitus ut ad eandem
ecclesiam infra tempus a canonibus diffinitum personaliter veniret et in eadem residenciam suam
certam redderet infra tempus a canonibus diffinitum, Johannes eciam ... nostro re-
sidenciam personalem nichilominus tamen prenominatus Johannes ... vicario nostro
faciat et curam ecclesie dimissa corporaliter ... vicarius noster comparere ac in eadem
ecclesia residere non curavit neque curat prout quod non est dubium publice Johannem dictum
ecclesie prochialis fore et esse privatum iuxta canonicas sancciones et quod de rigore
iuris contra predictum Johannem Ruß ad privacionem eiusdem ecclesie procedi deberet, volentes
tamen ad eo agentes ac equitate rigorem preferentes vobis et vestrum cuilibet in virtute
sancte obediencie et sub excommunicacionis pena mandamus quatenus moratum Johannem Ruß personaliter
accedentes si ipsum presencialiter comode habere poteritis, Alioquin in ecclesia parrochiali in B.
et in domo sue habitacionis uno edicto pro tribus et peremptorio et aliis quibus ha-
bundanti citetis quem et nos citamus ut coram nobis aut in absencia nostra coram
vicario nostro generali xx dierum in Raczans a die execucionis presencium legitime compa-
reat, ad videndum et audiendum se privari dicte parrochiali ecclesia in B. ac destitui et
deponi. Alioquin ipsius Johannis de Ruß absencia sive contumacia quod divina sup-
plebit presencia non obstante ad destitucionem et privacionem publicati Johannis Ruß
de eadem ecclesia in B. dante domino procedemus. Datum etc.

Processus quod Sinodus generalis est suspensa in alium diem quam fuit intimatum

Sandivogius decanus etc. commissarius per Reverendum in Christo patrem et dominum dominum
Johannem dei gracia Episcopum Wladislaviensem specialiter deputatus universis et singulis dominis abbatibus
prepositis rectoribus in diocesi Wladislaviensi terre Cuyavie consistentibus Salutem in domino et
presentibus et fidem indubiam adhibere. Licet idem Reverendus pater dominus Johannes Episcopus
Wladislaviensis Sinodum suam diocesanam dominica die proxima post festum sancte Elizabeth
venturo in civitate et ecclesia Wladislaviensi indixerat et statuerat celebrandam, verumtamen
tamen arduis negociis ecclesie sue interim supervenientibus prepeditus unacum aliis
causis racionabilibus animum suum moventibus dictam Sinodum suspendit ad diem
dominicam proximam post festum Epiphanie domini inqua capitulum generale ecclesie Wladislaviensis
pro eo tunc celebraturum celebrabitur et distulit in loco et tempore predictis celebrandam,
tenore vobis omnibus et singulis dominis predictis ex commissione et mandato speciali
prefati domini Episcopi nobis super hoc specialiter presencia scripta factis et directis intimamus

notificamus intimamus ac ad vestram et vestrum cuiuslibet noticiam deducimus et deduci vo-
lumus per presentes Datum Ratzans etc. nostro sub Sigillo vero ad alteram huius circumferentie
sine mora etc.

Processus contra testes Sinodales

Johannes dei gracia Episcopus Wlad. dilectis in christo vniuersis Vicariis perpetuis ac Rectoribus per singula
decanatum nostrum curialem Radzobrensis constitutis Salutem in domino Cum nostra Sinodum in nostra
diocesana dominica proxima die dominico immediate post festum Elizabeth sequente ce-
lebranda dioecesis Wlad. prout iam pridem patenter intimauimus sed cum Noticia dicte
Sinodi celebrationem deducetur de earundem quidem vestrorum subditorum ad quorum correctionem
et reformacionem intendimus excessus contra consueuerunt. et nobis nunc Sinodo cuncti
plus patulo innotescat honorabiles ac dilectos viros magistrum Marcum in Strzelno
et Martinum in przyprust Ecclesiarum Parochialium Rectores in testes Sinodales
delegamus ac nostre sollicitudinis nostri pontificalis Officii partibus deputamus
mandantes quatenus eosdem nostros testes Sinodales recipientes recipiatis et honeste per
tractetis quid inquirendo de statu vita et conuersacione vestris partes mandetis et
obedienter tamquam nobis ipsis quod ad dictam inquisitionem et examinandos predictos testes
Sinodales prenominatos deputatos faciendo vestras consciencias onerauimus. Et si qui in premissis
rebelles extiterint et mandatis nostris non paruerint ipsos et eorum quemlibet penam
Sinodalem et in obedienciam volumus incurrere ipso facto Datum Ratzans

Processus contra omnes Thabelliones ut se ipso reputent

Johannes dei gracia Episcopus Wlad. dilectis in christo ebdomadariis chori Ecclesiarum Wlad. kathedralis
ac sancti petri Collegiate Crusuicensis Ceterisque presbiteris curatis et non curatis per nostram dioecesim
ubilibet constitutis Salutem in domino Cum non nulli asserti thabelliones et notarii publici
in magnum lucrum se transformantes fingunt se assumentes se facere thabelliones et si qui eorum
creati sunt adeo tamen in ipsorum ruditatis in solercia reperiuntur quod nedum Instru-
menta publica conficere et actus thabellionum exercere verum etiam eadem ad plenum intelligere ne-
sciunt et ignorant dampna personarum nonnullarum unde multa et infinita pericula et per-
iuria eorum ipso ad dampnationem eorum status peruertentes et per eos pessimum eorum premisso
perpetrantes Nos igitur eorum ignomie ruditati et malicie obuiare volentes ne rei publice et
quod pessimum in foro ecclesiastico quorum thabellionum auctoritate nostri forus Ecclesiasticus suffulciatur pro
inde prima solercia ac effectu cupientes vobis omnibus et singulis vestrum supranominatis
Iniunctum sancte obediencie et sub excommunicacionis pena mandamus quatenus omnes et singulos assumentes
se thabelliones et Notarios publicos quos vel quemlibet se nominare per thabelliones ac officium
ipsorum facere exercere sciueritis vel aliquis alter sciuerit Citetis et citet vt Wlad. in nostra
generali Sinodo ibidem dominica die post festum Elizabeth celebranda personaliter compareant
ad docendum de eorum legalitate ac autenticis literis eorum ac alias super ydoneitate et legalitate
examinandi et alia recepturi quod Iuris fuerit ac nostre Sinodi et ordo dictauerit racionis
Datum in Castro nostro Ratzans

Processus generalis pro Sinodo celebranda

Johannes dei gracia Episcopus Wlad. vniuersis et singulis vestrum Abbatibus Prioribus prepositis de-
canis Archidiaconis Cantoribus Custodibus et Thezaurariis necnon Canonicis Altaristis Ecclesiarum
nostrarum kathedralis Wlad. et Collegiate sancti petri Crusuicensis omnibusque et singulis ecclesiarum
parochialium Rectoribus ac prioribus et Officialibus hospitalariorum sancti Johannis sepulcri dominici
Jerosolimitani ac illi vel illis qui de Iure vel consuetudine ad nostram diocesanam Sinodum
venire tenentur Infra Limites nostre diocesis constitutis Salutem in domino et nostris
mandatis firmiter obedire. pastoralis Officii debitum exequentes ad hoc nostri animi
oculos erigimus intenti ut circa gregem nobis crediti custodiam in vinea domini sabaoth

sollicitis paterne vigilijs et curarum saluti gregis attentos cogitationis submouendo et
noxia agendo profutura intendere diligenter debeamus ut percussa a nobis negligencie
sompno mentis oculos vigilancia sedula vigilantibus iuuas deo fieri faciente gratia
nobis cooperante ipsa valeamus ut in nostris subditis morum honestas vicium vigeat
regularis disciplina quam nostra observacio canonica in eis vigeat vite sanctitas polleat ac tocius
ecclesiastice ubique nostre instare resplendeat lucidius ac ad profectum et utilitatem nostre
ecclesiastice nostre instare resplendeat ... in capite atque et in membris faciendam salubriter
totius diocesis nostre per cleri reformacionem in capite atque et in membris fiendam salubriter
intendentes Sinodum nostram diocesanam generalem die dominica post festum sancte Elizabeth
vidue immediate proxime sequenti que erit xx mensis Novembris in ecclesia nostra Wladislaviensi
suspimus et statuimus convocandam ac in hujusmodi sinodo convocamus et ... ad diem et
locum suprascriptum eundem que omnia et singula ad vos et vestrum cuilibet noticiam
deducimus et deduci volumus presentes. Citantes vos et vestrum cuilibet in virtute sancte
obediencie et sub excommunicacionis pena ac Sinodali penis citamus in vos et vestrum quemlibet
nisi secus feceritis et ad eandem dictam Sinodum veneritis. Trina tamen canonica
monicione premissa ferimus in hiis scriptis. Ipsas quoque vos et vestrum quemlibet incurrere vo-
lumus ipso facto. Citantes vos omnes dominos supranominati et vestrum quemlibet ad eundem
memoratam Sinodum personaliter et in propria persona veniatis et veniant abbates dictas con-
vocacionem Sinodalem ... in eadem nostra Sinodo cum apparatibus decentibus ab olim
tunc sese in ... sequen... in eadem nostra Sinodo cum apparatibus ... ab olim
fieri consuetis. precipimus et alia recipiunt quam sancte religionis ac reformacionis
status exposcet nominibus et ordo gerimus ac sacrorum canonum sanccit sanctiones
Datum in Castro nostro Raczans xiij die mensis Septembris Anno millesimo ... xvj.
nostro Sigillo maiori in fidem et testimonium premissorum subimpresso Unus ad aliud presentes
nostro ordine ab olim tentum portet volumus vos nobis ad eandem
nostram litteram nostro ordine ab olim tentum portet volumus vos nobis ad eandem
Sinodum reportet Sequitur

Aggravatoria processus in executorem

Salutem in domino. Jam dudum honorabilis vir dominus Jacobus Canonicus Crusuicensis tunc officialis Wladislaviensis
meus ac antecessor immediatus Citationem honorabilis viri domini Petri Pauli canonici Crusuicensis
et tunc officialis Wladislaviensis lata in causa que tunc coram eo vertebatur inter honorabilem virum
dominum Boleslaum Scolasticum Crusuicensem et vna cum nobiles Petrum et Boleslaum
heredes de Planowicze de et super decimis manipularibus pro culturas rusticorum in
villis Jancowicze et Planowicze et pro parte altera debite demandans
execucioni dictos nobiles per suas monitorias Citacionem pro commis... continua
monuit et monere curavit ut dicta Citacione diffinitive predictum pro parte lata pareret
realiter cum effectu Citacionis excommunicacionis contra eos si secus fecerint proferendo ipsosque in
scriptis excommunicavit ac excommunicatos denunciare mandavit prout hec et que in eis monitoriis
in dictis suis litteris plenius et clarius continetur. Verum prout exposito domini Boleslai
in fine earum vero earum ... dicte monitorii in et ... fides dicitur quod
prefatus nobiles Petrus et Boleslaus dictas excommunicacionis sentencias in ipsos rite et debite
prefatus dominum Jacobum latas sustinuerunt et sustinent animo indurato sic ut presu-
losimus credere. Divinis officijs in contemptum clavium se te ... coram in misericordia
precepit idem dominus Boleslaus dictas excommunicacionis sentencias prefati domini Jacobi contra prefatos
nobiles latas per nos aggravari informa iuris solita et consueta. Et quia prout
idem dominus Boleslaus exposuit coram Reverendissimo in Christo patre domino Johanne Episcopo Wladislaviensi
quo prefatus dominus Jacobus tunc officialis processus predictos monitorias ac Citacionis
execucionis in ipsos continentes volens de iure prout debuit aggravare ac ipsos aggravando

ctore quedam tamen tollerabilem viris Notarii fcam in litis aggrauatorys detorsa processu per
ipum confectis commisisset. Et quod vlterior vocatione dicte sine Sme incideret. petens ergo quatenus
dominum Epm decreuimus pmderi optimo eiusdem Rey dei pro dno Epo predictus
predicte dni Boleslai vt pote tam iustis petitionibus acquiescentes nob. Sandiuogi
officiali predicto commisit et mandauit quatenus dictos processus monitorii prefati dni Jacobi
ad Smas potentis contra predictos petrum et Boleslaum dicuno aggrauarent subiectiuis
optimas decreuimus in forma solita fieri et consueta dicte curie si et nequitiam in dicta
aggrauacionis processu intimant non obstante. Nos igitur Sandiuogius decanus et Officialis
wlad. volentes dicti mandatum dni Epi exequi ut tenemur Vobis et vestrum cuilibet in vir-
tute sancte obediencie. et sub excommunicationis pena mandamus quatenus prefatos Boleslaum et Petrum personaliter
accedentes si ipsos peritiam comode habere poteritis. Alioquin in ecclesiis vestris publice. personaliter
moneatis eosdem et nos presentibus monemus ut infra nouem dierum spacium quorum tres
primo tres secundo et reliquos tres tercio et peremptorie termino ac canonica monicione
deputamus dicte Sme diffinitiue prefati dni petri paul parat scilicet assuijs expensis
protocollu non pareamus dicte Sme petrum Jacobum prelate absolui petrunt. Alioquin dictis
diebus elapsis Smas innouates aggrauamus in dei nomine ac dictos petrum et Boleslaum
excommunicatos et aggrauatos denunciamus in scriptis. Exnunc Vob. omnibus et singulis dnis
et vestrum cuilibet in virtute sancte obediencie et sub excommunicationis pena qua in vos et vestrum quemlibet
nisi feceritis ferimus in hijs scriptis districte precipiendo mandamus quatenus prefatum Boleslaum
et petrum sic ut premittitur excommunicatos et aggrauatos denunciate faciatis ipsos
in festo talis etc. ut in aliis processibus

Monicio contra Periuros

Johannes dei gratia etc. Salutem in dno Ad nostram deductum est noticiam Quod Nobiles
A. b. c. heredes de k. dati in fide iussores et salute sue immitarunt parte nobilis
Saptonis heredis de C. et erga nobilem Jaroslaum Capitaneum et ...... vrum in
tua causa detencionis familiaris dicti Saptonis minus veritate et fidem notorie pre-
stiterunt Juramentum inuiolabile periurando quod factum adeo constat notorie et manifeste
quod nulla tergiuersatione aboliri Quod sic non est dubium ipsos et eorum quemlibet censure
dicte et eius sentencie subiacere primo pretium excessu dampnabili monitione ad penam
eorum esse obligatus Ne autem sic periuritas maneat impunita et nos huius excessus
publicos et scandalosos surda aure videamus. Et id sine mandamus tibi in virtute
sancte obediencie quatenus accedentes personaliter dictos Nobiles et ipsorum quemlibet si comode poteris
accede etc. moneatis quem et nos monemus presentibus ad cor redeat et predicto ex-
cessu notorio et manifesto penitenciam salutarem et condignam mox accipiat et quilibet
recipiat ac insuper pro pena dicte predicta satisfaciat realiter cum effectu Et quatenus
se infra ..... sensum et eorum quilibet sensit coram nob. Racionis in dicta tamen
appareat et quilibet eorum appareat dicturus causas cur et quare ad id non teneantur. etc.

Nobiles dni Amici dilecti Exposuit coram nob. B. p. de G. Abbas morgiltem quod
quendam Mathiam Lamkel de Crusnicz ad vestri peticionem super quibusdam x gl.
vero dampnare quarum est euocatus super quibus parte sua in eum ... incarcerat dicens
Abbate coram me traxit in causam et omnia diffinitive dns Abbas solui vult
x gl. et obtinuit super sic. Sequitur cl. lis .... ut vos coram me ... in causa
etc. ... bonum nobilitatem vestram rogo attencius quatenus eundem M. ad examen mei
Judicij remittere velitis vbi lis est incepta et possumus cum actore forum rei sequi
debet Juxta dispositionem ... Racionis etc.

Nobiles dni amici dilecti. Memini plures nobilitates in breus scripsisse pro diu'sis psonis ad
iudicium ecce et mea pecunia euocatis, cum senciebat quod cor' me no deberet comparere
et semper quoties quoties considerani causam breuem iudicium concutere ad comparere iu-
dicij bri sine quanto difficultate remisi nolens falcem mitte in messem alienam. Rogo
igitur nobilitates vestras instanciis quatinus in vicissitudinem et recompensam premissorum causam
predictam propositam domino ven'li in Strzelna dno Abbati in Mogilno super quadam violencia
vob. mota ex amicicia sint. Ipsam coram vestra inquirat vos nobilitate no potest nisi eas iu-
dicare ffi predicto dne vre. Si aliquis casus dum vre no pareret sine difficultate ad comparendum
remitto velitis mei alias oportebit me de remedio me cogitare licet inuitum. Datum

Nos C. officialis W. notum facimus tenore presencium vniuersis litteras presentes visuris quod mota causa
habita quondam inter R. S. G. et D. de J. lauream predicte, testium eorum nob. productorum probatione
nulla sponsalia interuenisse inter eos de mero contrahendo licet tractatus inter ipsos habitus
fuisset et ideo ab eadem causa et sedo si quo fuit fama defuncto nos eisdem tam R. quam D.
nubendi cui aliquis seu alia libera facultate dedimus et damus mutuo contrahendi. Datum

Absolucio Iudicis delegati

Mandauimus vobis ut super nostros obedire cum nos diebus nuper preteritis N. et B. excommunicamus
pro eo quod citati pertinaciter per nos admidens fuit de iure super quibusdam bonis et iuribus in
quibus tenebantur eidem N. noluit in assignato eis termino pertinaciter comparere. Ac
postea per nos eos et alios fecimus excommunicationis vinculo innodatos publice nunciari ipsi
quoniam nuper eidem N. satisfecerunt de hijs in quibus tenebantur eidem, eorum de consensu et voluntate
eorum absoluimus vinculo iuris forma ecclesie de consensu et voluntate consuetam iniungimus
absolucionis per ea vob. et cuilibet vestrum qui super hoc requisiti fueritis districte precipiendo
mandamus quatinus diebus dominicis et festiuis in vestris ecclesijs consistentibus populis eos
dictos N. et B. absolutos per nos ab huiusmodi excommunicatione sua restituendos fore communioni
fidelium et ecclesie sacramentis publice nuncietis. Datum Inquoram

In nomine domini amen. Cum appellationis remedium sit ut hinc est quod ego Nicolaus Alberti de Gsbacost clericus
Gneznensis dioc. coram vob. dnis hic presentibus et astantibus ac te notario publico
tamquam persona autentica et fideli ad prouocandum et appellandum appello dico
et appellando propono quod licet Rev. in Christo patri et dno dno V. dei gratia Episcopo Ter-
mopoleni et vicarius Rev'mi etc. ad ecclesiam parochialem sancti Wenceslai in Gralc Wlad.
dioc. in possessione vere dni O. presbyteri tunc eiusdem in manibus suis
ac notarij publici realiter et plenarie resignata et renunciata perpetualiter
et alias ad presentacionem nobilium vz A. B. C. vno alio heredibus de C. tamquam collatoribus
in dictam resignacionem consencientibus me de iure investire et confirmare ac curam
animarum in eadem committere debuisset et debuit tamquam loci ordinarius. Ipse tamen
me coram eo de anno dni Millesimo ccc° lxvij° die lune sedecima mensis Augusti
de mandato prefati dni n. Epi Wlad. cum huiusmodi litteris presentacionis mee ac instrumento
publico desuper predicta resignacione confecto personaliter constituto et d' instanter i-
stancius predicta in inuestitura sine confirmacione ut quod iuris esset supplicasset
necessario quia parte informatus sed ut presumitur in fauorem cuiusdam dni Stanislai re-
signantis litteris huiusmodi meis ante receptis recepit lectis bullis et consideratis
causas vz inscriptas resignacionis premisse optinuit retinuit et retinet michi ... de iustum
ac in inuestitura predictam necnon confirmacionem eiusdem ac citacionem simpliciter contra

dni Stanislai addicere ad huiusmodi resignacionem dicti denegando et denegavit ac denegat
et graviter atque nulliter me evadendo iniuste in hoc medio primo meo contrarie ad
iuris continenciam deo et iusticia in feudo exuant ex premissis et quolibet premissorum senciens
me dominum Ulricum Vitrix presentem fore gravatum timensque in futurum plus posse ledi
et gravari ab huiusmodi iniusti mei detencione et non restitucione in beneficium
nunc dicte et dictacionis primo iusticie denegacionem et evasionem aliis ubi aliis omnibus
et singulis gravaminibus in pedem v. illatis vel inferendis presentibus vel in futurum provocando
et que possunt recolligi possunt ad Reverendissimum in Christo patrem et dominum d. Ni. dei gracia Archiepiscopum Gneznensem
et ad eius sedem metropolitanam in hiis scriptis provoco et appello apostolos peto ut in aliis appellacionibus.

Absolucio mortui

Salutem in domino. Exposuit coram nobis presencium lator premium quod Stach alias Stanislaus in
sinis excommunicacionis ligatus ad instanciam discreti domini Iohannis plebani de C. migravit ab hac
luce cuius vestre committimus et mandamus quatenus eundem Stanislaum si et in extremis co-
gnovit vere signa contricionis ipsius imaginem. Dicto dicte psalmo miserere mei
deus cum collecta competens forma absolucionis annexa absolvatis. Auctoritate nostra qua
vos fungi volumus in hac parte. Cum sic absolutus corpus eius volumus tra-
datis ecclesiastice sepulture. Datum etc.

Absolucio ad cautelam iuramento de parendo iuri et cetera sunt

Salutem in domino. Cum discretus vir A. plebanus de C. in ea et causa contra nobilem S.
heredem de C. coram nobis mota seu mote de iure parendo iuratoriam prestitit cau-
cionem ideo vestre committimus quatenus prefatos ad instanciam predicti S. ligatus extiterat
absolvatis in nomine domini in hiis scriptis. Vobis in virtute obediencie quatenus vestre sic ab-
solutus publicetis et prefatum S. citetis ut coram nobis in B. hora tercia feria ter-
cia et termino competenti compareat in ea huiusmodi causa mota ulterius procedi et alias
acturus quod iuris fuerit ordo. Datum

Procuratorium ad presentandum literas apostolicas sub executoribus et petendum fieri execucionem parate
super Canonicatu et prebendam vacantem etc.

Procuratorium ad presentandum literas.

In dei nomine Amen. Anno etc. discretus. Vir Canonicus ecclesie fecit constituit et ordinavit
ac creavit suos veros et legitimos procuratores actores factores negociorum gestores
et nuncios speciales dominos viros et n. legum licenciatos tamquam principales et quemlibet eorum in
solidum. Ita quod non sit melior condicio occupantis sed quod unus eorum inceperit
finit alter eorum mediante prosequi valeat et finire ad presentandum suo nomine et
pro ipso literas dicti domini nostri pape super provisione seu gracia sibi facta de Canonicatu et prebenda ecclesie
vel vocatis ac gemissis processibus vigore dictarum literarum apostolicas et literas discreto viro
decano et aliis in dignitatibus et personatibus constitutis ac capitulo necnon omnibus et singulis
Officialibus ad ministratoribus ecclesie predicte et quibuscumque personis aliis de quibus
videbitur expedire. Et ad petendum quod procedat ad execucionem dictarum literarum et processuum
predictorum vel sentencias ab executoribus vel altero eorum iuxta formam et tenorem earundem
literarum et processuum. Et ad petendum eius nomine et pro ipso sese ab ipsis decano et
capitulo ac singulis prelatis et Canonicis dicte ecclesie et aquibuscumque aliis ad quos Canonicorum
recepcio in ecclesia predicta pertinet recipi in Canonicum et in fratrem eorum vel eorum alteri
pro ipso stallum in choro et locum in capitulo eiusdem ecclesie facere assignari. Et ad iurandum
in animam eiusdem constitucionis statuta et consuetudines dicte ecclesie observare sicut alii
dicte ecclesie Canonici soliti sunt iurare. Et ad recipiendum suo nomine et pro ipso realem
et corporalem possessionem huiusmodi Canonicatus et prebende ac iurium et pertinenciarum eorundem
Et ad petendum et recipiendum eius nomine et pro ipso fructus redditus et proventus obvenciones

dictorum Capitulo et plebani. Et ad faciendum de hijs que recepit plenariam restitucionem
ac pactum de ultimis non petendo et si necesse fuerit compromissis et cetera quolibet ad
agendum et defendendum etc. ut supra in proximo precedenti usque in fine mutatis mutandis

Forma de beneficio vacante vel vacaturo

In christi nomine amen etc. discretus vir N. clericus diocesis N. fecit constituit et ordinavit suos veros et legitimos
procuratores actores factores negociorum gestores et nuncios speciales discretos viros N. et N. absentes
tamquam presentes et quemlibet eorum in solidum ita quod non sit melior condicio occupantis sed quod
unus eorum inceperit alter prosequi mediare valeat et finire ad petendum pro eo et eius
nomine litteras apostolicas super concessa a sanctissimo in christo patre et domino domino nostro Urbano divina
providencia papa sexto provisione sibi facienda de aliquo beneficio ecclesiastico competenti cum cura
vel sine cura consueto ab olim clericis secularibus assignari spectante ad collacionem et
provisionem Reverendi in christo patris domini Episcopi N. vacante vel vacaturo in civitate et
diocesi N. prout in dictis litteris apostolicis plenius continetur executoribus super hijs
et sede apostolica deputatis et subdelegatis et subdelegandis ab eis vel eorum aliquo
et ad ponendum coram eis vel coram altero testes et fidem faciendum debitam et co-
nsuetam nomine ipsius et alijs super huiusmodi negocio fuerint ingerendum Et ad petendum quod dicti
executores et quilibet eorum procedant in huiusmodi execucionis negocio secundum quod dicta se-
ries exigit litterarum et alias prout fuerit oportunum Ad acceptandum quoque et recipiendum prout
ipsis procuratoribus vel eorum alteri placuerit beneficium sine cura vacans vel vacaturum
quod de forma dictarum litterarum applicarum et processuum quos auctoritate ipsarum litterarum fieri con-
tingerit tenore debet sive debebit et competere poterit quamquam cuiuscumque valoris
extiterit dum tamen illud auctoritate et vigore dictarum litterarum competat seu competere possit nomine
ipsius beneficij iuris que et pertinenciarum ipsius ac corporalem possessionem vel quasi in vestitura
recipiendum et ipsius fructus redditus et proventus etc. ut habetur ob. petendum exigendum et recipiendum
ac faciendum de hijs que receperint plenariam restitucionem ac pactum de ultimis
non petendo Et faciendum se ipso super nomine ad huiusmodi beneficium prout moris est
recipi et admitti Et si necesse fuerit compromissis et eorum quolibet ad agendum et defendendum
etc. ut in proximo precedenti usque in fine mutatis mutandis etc.

Procuratorium ad prosequendum graciam apostolicam de Capitulo et plebanatu ac preposituram vacantem

In christi nomine Amen Anno etc. discretus vir N. Canonicus ecclesie N. fecit constituit et ordinavit suos veros
et legitimos procuratores etc. ut supra Ad prosequendum graciam applicatam sibi factam per
dominum nostrum papam predictam de Canonicatu et plebanatu ac prepositura ecclesie N. vacantem per
obitum N. ipsius ecclesie canonici plebani et prepositi prepositure dicte iuxta tenorem
litterarum applicatarum coram executoribus super super hoc deputatis aut ipsorum aliquo vel
subdelegandis ab eis vel eorum aliquo Et coram Reverendo in christo patre domino
Episcopo N. et discretis viris decano et capitulo ac Canonicis ecclesie predicte et alijs quibus-
cumque personis in ipsa ecclesia vel extra ubicumque eis vel alteri eorum videbitur expedire
Et ad presentandum litteras apostolicas huiusmodi et citaciones et processus in huiusmodi negocio procura-
tores in Romana Curia factis et habitis et quecumque alia processum in eodem nego-
cio faciendum domino Episcopo decano et capitulo predictis et alijs de quibus viderint ex-
pedire Et ad petendum et supplicandum quod ipsi executores vel eorum aliquis aut
subdelegati vel subdelegandi ab eis vel eorum aliquo procedant ad execucionem
provisionis huiusmodi secundum quod in dictis litteris apostolicis et processibus super hoc habitis plenius

continet, actus possessionem corporalem vel quasi et investitura canonicatus et prebende ac
possituris huiusmodi et pertinentiis ipsorum nomine eiusdem N. et pro ipso adipiscendi, ratificandi
recipiendi et retinendi. Et ad petendum nomine dicti N. se recipi in canonicum et in fratrem ac
possitum abipsis domino Episcopo, decano et capitulo ac singulis canonicis et personis predicte
ecclesie ut moris est communiter vel divisim. Et ad petendum recipiendi et retinendi stallum
in choro et locum in capitulo ipsius ecclesie sibi assignari. Et ad omnia alia et singula
et ostendendum que circa premissa fuerint optima[?] ius[?] magis[?] applicandum insuper dictas
litteras apostolicas continentium et que huiusmodi negotii initia et apud ecclesiam consuetudo requirit.
Et ad iurandum in animam dicti constituentis et observandis statutis et consuetudinibus ipsius ecclesie.
Et quod idem N. sit deltimo[?] nomine procuratoris solitis solitum et debitum iuramentum.
Et ad petendum exigendum et recipiendum omnes et singulos fructus redditus et proventus, obventiones et iura
predictorum canonicatus et prebende ac possiture ipsius locandum conducendum et dandum ad firmam
prout eis vel eorum alteri visum fuerit expedire. Et ad faciendum fines quittationes etc.
ut supra proxime usque de non petendo. Et si necesse fuerit de premissis et quolibet premissorum
ad agendum et defendendum etc. ut in primo procuratorio usque in fine mutatis mutandis.

Procuratorium ad presentandum et intimandum litteras apostolicas et processum super canonicatu et prebenda vacatione

In Christi nomine Amen. etc. Venerabilis vir dominus N. canonicus ecclesie N. fecit constituit et ordinavit discretos viros
dominum N. presentem et dominum magistrum N. sponte suscipientem et N. absentem tamquam presentem
et quemlibet eorum in solidum in solidum ita etc. firmiter suos veros et legitimos procuratores
actores factores negotiorum gestores et nuntios speciales. Ad presentandum pro se et eius
nomine reverendo in Christo patri domino N. dei gratia Episcopo, capitulo dicte ecclesie et aliis quorum
interest vel interesse poterit litteras apostolicas super canonicatu et prebenda prefate ecclesie N. per prefatum
dominum nostrum papam eidem N. concessas et processum super hiis litteris confectum. Et ad petendum ratificandi
et recipiendi nomine quo supra possessionem super ipsius litteris et ad dictorum canonicatus
et prebende prefate ecclesie ac iurium honorum et pertinentiarum ipsorum. Et ad petendum et faciendum
se recipi in canonicum et in fratrem per capitulum et canonicos eiusdem ecclesie. Et ut moris
est assignari sibi stallum in choro et locum in capitulo ipsius ecclesie cum plenitudine iuris
canonici. Et nichilominus ad iurandum in animam ipsius constituentis et observandum statuta et
consuetudines dicte ecclesie et quodlibet aliud licitum iuramentum prestandum. Et ad exponendum
coram executoribus eidem domino datis vel eorum altero. Et ad petendum ab eis et eorum quolibet
quod procedant ad executionem dictarum litterarum apostolicarum secundum ipsarum continentiam et tenorem.
Et ad petendum et faciendum assignari processus huiusmodi si fuerit optimum fructusque
redditus et proventus obventiones et iura quelibet debita seu debenda ipsi N. occasione dictorum canonicatus
et prebende petendum exigendum et recipiendum et decetero[?] duntaxat solutionibus quit-
tationem absolutionem liberationem et pactum de ulterius non petendo faciendum. Et pro
premissis et quolibet premissorum coram executoribus et subdelegatis ipsi domino N. super canonicatu
et prebenda predictis datis vel dandis et coram quocumque alio iudice ecclesiastico vel secula-
ri ordinario vel delegato dato vel dando contra quascumque personas collegia et
universitates ad agendum et defendendum etc. ut in primo procuratorio mutatis mutandis usque in fine.

Procuratorium ad presentandum litteras apostolicas et processus super prebenda certa vacatione in pleniori forma

In Christi nomine Amen. Anno etc. discretus vir dominus N. Rector parochialis ecclesie N. non revocando ali-
os suos procuratores ad quevis negotia per eum hactenus constitutos sed potius confirmando
fecit constituit et ordinavit magistrum N. et N. absentes tamquam presentes et quemlibet eorum in solidum suos veros et
legitimos procuratores actores factores et nuntios speciales ita etc. usque in fine ad presentandum
et intimandum pro eo et eius nomine reverendo in Christo patri domino N. dei gratia Episcopo N. seu eius
vicario in spiritualibus et quibuscumque aliis quorum interest vel interesse poterit litteras apostolicas

super gracia dicte parochialis ecclesie n. prerescriptis domini nostri pape prefato facta. Et ad presentandum eidem
processus factos et quos contingerit fieri in premissis per executores prenominatos domini pape
ipsi n. deputatos seu per subexecutores eorum vel alterius eorum. Et ad petendum quod ipsi execu-
tores procedant ad executionem dictarum litterarum et iuxta tenorem earundem. Necnon ad petendum, nati-
tendum et recipiendum corporalem possessionem et tenutam dicte ecclesie ac iurium et pertinenciarum suorum
Et ad petendum exigendum et recipiendum nomine quo supra omnes et singulos fructus redditus et
proventus et ceteraque iura et alia ac bona ad ipsum dominum n. racione dicte parochialis ecclesie spectantia
et arrendatores et gubinatores et proventus locandum arrendandum locandum
ipsosque fructus redditus et locatores et gubinatores locorum et redditum predictorum deputandum
et ad firmam dandum et destituendum et removendum ipsosque ecclesie in duis laudabiliter de-
tinendum. Et si opus fuerit absencie sive alligandum ac bona dicte ecclesie beneficiaria simplici et
firmiter faciendi tas absencie sive alligandum ac bona dicte ecclesie tradendum cedendum et obligandum
ad cautela petendum et obtinendum ac bona dicta ecclesie tradendum cedendum et obligandum
et obligacionum seu obligatores conuenciones quoque et pacta licita quemodocumque
liberacionem absolucionem et pactum seu faciendum et dandum fructus redditus et proventus bene-
ficii dumtaxat solutionibus quittacionem liberacionem ab-
solutionis et pactum promissionem expressum de ulterius non petendo faciendum. Et pro
solucionem et pactum promissum expressum de ulterius non petendo faciendum. Et pro
premissis et quolibet premissorum si necesse fuerit coram quocumque iudice ecclesiastico vel seculari
ordinario vel delegato dato vel dando contra quascumque personas collegia et univer-
sitates Ad agendum et defendendum etc. ut in primo precedenti usque in finem mutatis mutandis

Instrumentum Ad intimandum litteras apostolicas alicui episcopo datis procuratoris

In Christi nomine Amen. Anno etc. discretus vir n. pauper clericus diocesis fecit etc. suos veros
legitimos procuratores actores factores negotiorum gestores et nuncios speciales discretos viros
n. et n. absentes tamquam presentes et quemlibet eorum in solidum etc. usque finiri Ad
presentandum et notificandum eius nomine et pro eo reverendo in Christo patri domino n. dei gracia episcopo
n. vel eius vicario seu vicariis et quibuscumque aliis personis quorum interest vel
poterit interesse et de quibus expediens fuerit et videbitur eisdem procuratoribus vel eorum alteri vide-
bitur expedire litteras apostolicas sibi concessas a papa domino nostro papa super provisione ipsius n.
secundum narrationem litterarum tenorem faciendam de aliquo beneficio ecclesiastico cum cura vel sine
cura consueto ab olim clericis secularibus assignari spectante ad collacionem dicti domini episcopi
in suis civitate et diocesi vacante vel vacaturo ut in predictis litteris apostolicis plenius
continetur ac etiam processus factos virtute dictarum litterarum per executores ipsius eum super hec
ab eodem domino nostro papa deputatos et quemlibet alium processum per ipsos executores vel
eorum alterum aut per subdelegatum vel subdelegatos ab eis vel eorum aliquo faciendum in exe-
cucione negotii memorati. Et ad petendum et supplendum quod ipsi executores
et subdelegati et eorum quilibet procedant ad executionem que in negotio huiusmodi
facienda fuerit Et ad petendum quoque fieri collacionem et provisionem beneficii ecclesiastici
cum cura vel sine cura si quod in predictis civitate et diocesi et ad dictum dominum episcopum
collacionem vel provisionem spectans hactenus vacavit vel nunc vacat aut cum va-
caverit in futurum quod eisdem n. et nulli alii de iure debeatur secundum tenorem
dictarum litterarum apostolicarum et processuum pro eo inde factorum. Et ad faciendum
se nomine dicti n. ad huiusmodi beneficium recipi et admitti prout moris est dictumque be-
neficium accipiendi cum vacaverit quod si de eo non debeatur de iure salvum sit sibi ius
aliud beneficium de iure debitum accipiendi cum vacabit Et deinde se faciendum
providendum post acceptacionem huiusmodi necnon ad ipsius beneficii corporalem possessionem
et tenutam recipiendum intimandum adipiscendum nanciscendum et retinendum fructusque redditus
et proventus obventiones etc. infra ipsius beneficii petendum exigendum recipiendum ipsosque locandum
et ad firmam dandum et tradendum Et de hiis que ipsi procuratores vel eorum aliquis nomine

ipsius N. et ipsis recipiunt finem quittacionem refutacionem et pacti de ulterius non petendo
faciendum Et promittendum in manum dicti constituentis quibus in premissis necessarium iuramentum
Et generaliter et cetera quolibet si necesse fuit etc. ut supra. Promittens usque in fine mutatis mu-
tandis.

Procuratorium limitatum super eodem

In nomine domini Amen Anno etc. Discretus vir .A. pauper clericus dyocesis N. non revocando ali-
quos suos procuratores ad quevis negocia per eum hactenus constitutos sed potius confirmando fecit
constituit et ordinavit dominos Leo(?) et discretos viros dominos N. et N. absentes tamquam presentes
et quemlibet eorum in solidum etc. usque fuerint suos veros et legitimos procuratores actores
factores negociorum gestores et nuncios speciales. Ad presentandum pro eo et eius nomine
Reverendo in Christo patri domino domino Dei gratia patriarche N. litteras presentati domini pape eidem clerico N. per
ipsum dominum papam in forma sua qua idem dominus noster papa pauperibus clericis beneficiandis
scribere consuevit concessas super provisione ipsi clerico facienda de beneficio ecclesiastico cum cura vel
sine cura consueto ab olim clericis secularibus assignari spectante communiter ad collacionem
vel presentacionem venerabilium virorum dominorum decani et capituli ecclesie .I. dyocesis vacante vel va-
caturo in eisdem civitate et dyocesi prout in eisdem litteris apostolicis plenius continetur. Ac
processus super eisdem litteris seu earum fieri petendum et faciendum quascumque litteras apostolicas
et processus inde secutos vel secuturos dominis decano seu vicedecano et capitulo et canonicis
dicte ecclesie N. et omnibus aliis quorum interest vel intererit presentandum Et ad petendum a sub-
delegatis seu sub executoribus domini patriarche ut ipsi et eorum quilibet in ipsius negocii
execucione procedant secundum dictarum litterarum apostolicarum et processuum continenciam et tenorem
et alias N. prout fuit optimum. Et ad acceptandum pro eo et eius nomine canonicatum
et prebendam ecclesie dumtaxat qui ad dictorum dominorum decani et capituli eiusdem ecclesie
collacionem vel electionem seu presentacionem pertinent ac noscuntur cum eos vacare contigerit
si eis N. iuxta tenorem litterarum et processuum predictorum debeantur. Dummodo aut contra
contigit quomodolibet ad contestacionem huiusmodi canonicatus et prebenda quos non
ipsius constituentis contigerit acceptare sibi dummodo non debeantur salvo et reser-
vato sibi quod alios canonicatum et prebendam dicte ecclesie dumtaxat ad ipsorum dominorum
decani et capituli collacionem electionem seu presentacionem pertinentes sibi de iure debitos cum
vacaverint acceptandi. Et ad petendum ipsis procuratoribus vel eorum alteri nomine ipsius
N. predictum dominum patriarcham vel eius sub executores seu subdelegatos seu aliquem
eorundem de huiusmodi canonicatu et prebenda provideri. Et ad petendum et faciendum se dicto nomine
in eadem ecclesia N. in canonicum recipi et in fratrem ac sibi stallum in choro et locum
in capitulo eiusdem ecclesie cum plenitudine iuris canonici assignari Et ad iurandum
in animam dicti constituentis de observandis statutis et consuetudinibus dicte ecclesie N.
et quolibet aliud in premissis necessarium prestandum Et ipsorum canonicatus et prebende iuriumque
et pertinenciarum eorundem veram et corporalem possessionem seu quasi recipiendum et retinendum
Et ad petendum exigendum et recipiendum pro eo et eius nomine omnes et singulos
fructus redditus et proventus canonicatus et prebende. Et de receptis dumtaxat sol-
ventibus quittandum et ipsis pactum faciendum de ulterius non petendo. Et si
necesse fuerit in premissis etc. Promittens usque in fine etc.

Procuratorium ad faciendum litteras expediri in forma pauperum

In Dei nomine Amen Anno etc. Discretus vir N. pauper clericus dyocesis N. asseruit
se dudum die N. mensis N. porrexisse et tradidisse supplicacionem
suam P. et A. examinatoribus ad hoc per presentem dominum papam deputatis
proptimendo beneficio ecclesiastico in qua forma spectante ad collacionem etc. Reverendo in
Christo patri domino domino N. fecit constituit et ordinavit suos veros et legitimos procuratores et

nuncios speciales N. et N. absentes tamquam presentes et quemlibet eorum in solidum ita etc. usque fine
Ad petendum et recipiendum pro eo et eius nomine dandam suam supplicacionem in cancellaria prefati
domini pape et alibi agnoscendum seu admittendum eam sentenciis. Signaturasque supplicacionumque
seu gracias in ea contenta usque ad totalem expedicionem prosequendum. Et quod idem constituens
predictam supplicacionem super dictis N. et N. procuratoribus supplicet. Actum dicto ipsa deputatis
sua propria manu tradidit et procuratores constituit personaliter constitutus fuit constitutis
Et cetera iurandum quod in hac parte nulla symoniaca pravitas intervenit et quodlibet
aliud iuramentum circa premissa necessarium in animam suam prestandum. Et omnia et singula
faciendum que circa expedicionem dicte gracie oportuna fuerint et eisdem procuratoribus, ac eorum cuilibet
videbitur expedire. Unum vel plures procuratores loco sui si expediens fuerit substituendum
et revocandum. Et in se omnes procuratores huiusmodi reassumendum. Et eorum eos vel alios sub
stituendum semel vel pluries prout eisdem procuratoribus et eorum cuilibet videbitur convenire. Pro
mittens idem constituens se ratum gratum et firmum perpetuo habiturum quidquid procuratores
procuratores sui vel eorum alter et substituendos ab eis vel eorum alter actum gestum
et procuratum fuerit in premissis et quolibet premissorum sub ypotheca et obligacione
omnium bonorum suorum presencium et futurorum. Actum etc.

Super eodem in alia forma procuratorii

In nomine domini Amen. Anno etc. desiderii N. in papa clericus dyocesis N. fecit constituit et ordinavit suos
veros et legitimos procuratores ac nuncios speciales dominos N. et N. absentes tamquam presentes
et eorum quemlibet in solidum ita quod non sit etc. usque fine. Ad petendum et recipiendum pro
ipso et eius nomine supplicacionem eius signatam vel signandam super collacione sibi assignata
vel assignanda in gracia expectativa per sanctissimum patrem in forma pauperum concessa. Et ad
faciendum de ipsa supplicacione fieri minuta et litteras apostolicas conscribi. Et si opus fuerit
corrigi et rescribi. Et ipsas a bullatoribus recipiendum. Meliorem collacionem sua sibi procurabit
in aliis assignetur petendum et optinendum. Et in collacione vel utilem permutari faciendum
necnon iurandum in cancellaria prefati domini pape vel alibi ubicumque expediens fuerit pro
ipso constituens predictam supplicacionem procuratoribus suis per prefatum dominum papam
in dictis graciis deputatis sua propria manu tradidit. Et procuratores constituit fuit
personaliter constitutus quodque in hac parte nulla symoniaca pravitas intervenit. Et
aliud quodcumque iuramentum in premissis debitum et necessarium in animam dicti con
stituentis prestandum. Et generaliter omnia alia et singula faciendum et procurandum in premissis
et circa premissa necessaria et utilia et que ipsemet constituens faceret et facere posset
si personaliter interesset etc. si mandatum exigat speciale aut mandatum personale. Ra
tum gratum et firmum promittens se perpetuo tenere et habere quidquid dictos procuratores
suos et eorum quemlibet procuratum fuerit in premissis et eorum quolibet sub ypotheca et
obligacione omnium bonorum suorum presencium et futurorum. Actum etc.

Instrumentum adhesionis

In nomine domini Amen. Sub anno nativitatis eiusdem etc. Quocirca vicarius Wlad. ecclesie Cort
hoviensis dicto domino Boguslao Officiali Wlad. tamquam sub executore quarundam
litterarum apostolicarum de quibus in appellacione instrumento retroscripto ac coram ...
dictis dominis Johanne Secundo vicario ac in spiritualibus generali Petro Archidiacono Ma
thias Grabowsky Canonico Wlad. ecclesie necnon Paulo Czechowsky et Nicolao
Wyschowsky Canonicis collegiate Crusuvicensis ecclesie tamquam prelatis et personis supremis eorum

ptum ibidem congregatis. Inmeique Notarii publici infrascripti et testium subscriptorum ad hoc vocatorum et rogatorum presencia constitutus personaliter. Honorabilis vir dominus Johannes dictus de Czechsdorf Canonicus Cruczeburgensis Ecclesie hoc presens instrumentum appellacionis publicum manu mei notarii subscriptum et signatum producens in medium ipsum insinuavit intimavit et ad noticiam eorum quorum interest vel interesse poterit deduxit. Petens nichilominus ipsum per me Notarium ad maiorem fidem et insinuacionem publicacionem que noticiam legi et perlegi quo quidem instrumento per me notarium publicum lecto et perlecto Subsequenter idem dominus Johannes asupradictos viros honorabiles et discretos et dominos eidem sue appellacioni contra literam inprepositam petivit requirit adherere. Qui quidem viri honorabiles et discreti et domini recepto huiusmodi instrumento appellacionis ut prescripto prius diligenter visso auscultato et inspecto perpensaque sufficiencia mutuo et coplari consilio ac prima deliberacione sufficienti eidem appellacioni tamquam licite et contra literam inprepositam ob reverenciam quam sedes Apostolica ad quam appellavit prefatum dominum Johannem appellantem unanimiter nullo penitus contradicente adheserunt prout illa Coram vobis domino notario et testibus hic presentibus et astantibus nos unanimiter ~~ulla nullo penitus~~ ob reverenciam sedis apostolice ad quam est appellatum appellacioni huiusmodi sollempniter adherimus et eciam sollempniter protestantes Super quibus insinuacione intimacione lectione publicacione et adhesionem prefatus dominus Johannes unum vel plura publicum seu publica confici peciit instrumenta Acta sunt etc.

Litera inhibicionis bona

Salutem in domino. Exposuit coram nobis querulose Nobilis Jaroslaus Capitaneus in Ragans generalis Regis dicti in xº. capitulo etc. quod Nobilis Jarandus Capitaneus in Inmenwlaga contra iure dispensacionis et iurisdiccionis ecclesiastice in contemptum ipsum super decima in Dambrowka ad forum seculare trahit in causa coramque tamquam Capitaneus dicti domini Episcopi velud in Judicio molestat et perturbat Non advertens hoc esse sepcium ex traheres personas spirituales vel eorum procuratores ad Judicia secularia super rebus ecclesiasticis et presertim super decimis sunt ipso facto sentenciis Canonis innodati. Unde licet nos. predictam Jurisdiccionem dictum dominum Jarandum nobilem sive vel permittitis contra talem facientem iuste et merito excommunicare possemus et omnes quoscumque de hoc se indicare intromittentes. Tamen cum eis mitius agere cupientes mandamus vobis in virtute obediencie et sub excommunicacionis pena quam accidere personaliter si contrafeceritis tollis in eciam ~~vel~~ vel vestrum cuius huiusmodi mandatum publicari his editum petribus. Moneatis dictum Nobilem Jarandum omnesque Judices subiudices Officiales et assessores Judicii in Inmenwlaga terrestris seu secularis ac regalis ut infra x. dies ab hac monicione vestra eis et eorum cuilibet facta quorumque et eorum cuilibet districte inhibeatis ne in preiudicium dicte cause contra dictum Nobilem Jaroslaum tamquam procuratorem Regis dicti prefatum dominum nostrum Episcopum aliquid attemptare audeant nec cum huiusmodi indicent sed omnino ab inceptis desistant realiter cum effectu. Alioquin dicta canonica monicione etc. de Jurisdiccione se intromittentes excommunicamus eos et eorum quemlibet in dei nomine in hiis scriptis quos etc.

Monitorium contra parrochianos in obedientes suo plebano

Sandivogius decanus et Canonicus Cruczeburgensis ac Officialis wladislaviensis distctus. viris ... Inplowcze in Sborzyna et in Bythom parrochie [illegible] Rectoribus vicariis quos in ... etc. Salutem in domino. quia licet Rector ecclesie quilibet sibi commissi gregis in quem curam habet debeat suis parrochianis danpnum ... precium diligentem ut nos. predicte dicti suam moralem fidelis hinc et prudentis de familie dei tritici mensura tempestive maiori tamen ...

diligenciam illorum cura debet gerere quos licet indigenciam pre sollicitudinis que se contra rebus
sed pauperes et egeni deo permittente vel volente sunt effecti fidelium elemosinis su-
stentantur. Nec vel ipsi qui recipiunt huiusmodi subsidia tales fiant per elemosinas que
deo non placent sed forcius offendat ac eos oneratores. Aut ipsi qui tribuunt fructu
spiritualis retribucionis defraudentur. Cum secundum testimonium sapientis Sciendum est an sit
beneficiendum. Et hinc est quod dilectus filius Symon plebanus in Withsolwo conquestus sunt
coram nobis quod in sua parochia et in multis aliis sicud eciam nulli homines sanis utriusque
sexus pauperes fictam ostendentes et imperfecte pretendentes sospites membris integri corpore
sibi etate et viribus vigentes ac persona incolumes validi et robusti nichil operantes
et ad hoc solum mendicitatis nomen usurpantes ut laborem refugiant corporales certos et
in festis non intrantes villatim et domatim de die in diem discurrentes ac elemosinas a fidelibus
pretextu luminis corporis Christi in Poznania aut alibi in providencia miserorum et egenorum
etate confectorum ac viribus deficientium vel aliorum afflictorum corpore sibi et rerum censu sac-
rilegio concepto ut plurimum ~~ductorum~~ [illegible] cum dicto [illegible] cum ampullis ignorantes
tabernis et ebrietati ludoque taxillorum aliisque obscenis operibus publice insistentes Quos
Johannem dictum in Withsolwo laicum sanum sibi viribus corporeque et rerum vigentem laborare
nolentem publice elemosinam ac tessare ab ecclesia nolentem et aliud dare de vectore
lites inutiles et perdendum [illegible] publice elemosinam ludo taxillorum ac potacionibus se penitus
insistente conveniunt. Idem dominus Symon in sua parochia commorantes petens
super remedio providere oportuno. Nos itaque sue sollicitudini quantum in nobis est
succurrere ita ut deducat agi et esse non dubitantes attendentes illud singulariter
quod illi quos debemus nobis de mammona iniquitatis amicos facere ut deficimus
recipiant nos in eterna tabernacula deinde eciam tales quales nos recipere possint
Et cum iuxta apostolum qui non vult operari non debet manducare [illegible] regnum
dei possidere nequeat atque facere coram omnibus [illegible] ipse apostolus precipit corripere quidam vobis

Execucione diffinitive sentencie in causa matrimoniali

Salutem in domino et presentibus fidem indubiam adhibere. Noveritis quod in causa et causis coram
honorabili viro domino Pe. Paul. Can. Crusuicensi et Officiali Wladislaviensi inter Elizabeth mulierem ex
una et Johannem pistorem de Brest de et super federe matrimonii et ipsius consumacione
vertebatur et vertitur parte ex altera. Idem dominus Petrus iudex predictus meritis vite et
debite servatis servandis et usque ad finalem diffinitivam procedens in eiusmodi pugna pro
qua pronunciavit decrevit et declaravit inter predictum Johannem et Elizabeth an
fuisse verum legitimum et indubitatum matrimonium contractum et consummatum dictamque Elizabeth
veram et legitimam uxorem dicti Johannis ac dictum Johannem ipsius verum legitimum fuisse
et esse et propterea ad fruitura coniugalem ipsum Johannem dicte Elizabeth sibi adiudicavit
tamquam suo marito legitimo obligavit et astrinxit prout hec omnia et singula in sua
per sententiam dominum Petrum latius continetur. Verum quia dicta Elizabeth dictam sen-
tenciam debite execucioni petiit demandari Sibique litteras executorias contra dictum
Johannem maritum suum in forma debita decerni Nos igitur attendentes ipsius
peticionem fore iuri consona eorumque iusta petentibus non est denegandus assensus
Attento presertim quod peterat esse promulgata dictas ac iura condita insticia quod non
stetur nisi execucioni debite mandaretur. Unde tam ad execucionem dicte sentencie pro-
cedentes et eam exequi volentes vos et quemlibet vestrum omnibus et singulis presbiteris
in virtute obediencie et sub excommunicacionis pena quam in vos et vestrum quemlibet ferimus in hiis
scriptis nisi mandatis nostris parueritis ad effectum capiendum et mandamus quatenus pre-
fatum Johannem pistorem de Brest personaliter accedentes si ipsius presenciam comode

fiat petit. Alioquin in ecclesiis vestris ut in domo sue habitacionis moneatis, quem et nos monemus presentibus ut infra sex dierum spacium quorum duos primo duos secundo et reliquos duos pro tercio et peremptorio termino ac monicione canonica eidem assignamus dicto diffinitive per prefatum dominum Petrum Officialem Wladislaviensem contra ipsum late pareat realiter cum effectu prefatamque Elizabeth tamquam uxorem suam legitimam ad se recipiat et assumat sibique inviolabiliter commaneat ipsamque affectione maritali pertractet prout obligatur et tenetur. Alioquin si secus fecerit et mandatis nostris et predicte diffinitive parere contempserit, extunc dictis diebus elapsis prefatum Johannem prout excommunicamus in dei nomine in hiis scriptis excommunicare vos omnes et singulos vestrum supranominatos et cuilibet vestrum sub penis suprascriptis mandamus quatenus prefatum Johannem sic excommunicatum in vestris ecclesiis singulis diebus dominicis et festivis coram christifidelibus infra missarum sollempnia alta et intelligibili voce denuncietis et aliis denunciari faciatis. Datum die etc.

Comenda altaris ecclesie

Johannes Scolasticus Wladislaviensis, Reverendi in Christo patris et domini domini Johannis dei gracia Episcopi Wladislaviensis in spiritualibus generalis, discretis Rectoribus ecclesiarum in Clothno et Putzk [illegible] salutem in domino. Vacante ecclesia parrochiali in Balicharsk Wladislaviensis diocesis per resignacionem discreti viri domini P. ex causa permutacionis pro ecclesia parrochiali in Radziewo Ploczensis diocesis in manibus nostris factam extra Romanam curiam, ad quam ecclesiam per promicionem ad quem ius presentandi Rectorem ad eandem ecclesiam pertinet, aliquis fuit presentatus ne ipsius ecclesie predicte diutina vacacio animarum periculum ibidem inducat aut in spiritualibus ecclesie ministrandis plebi eiusdem ecclesie negligencia committatur, discreto viro domino P. Johanni de Plozsko presbitero Civitatis Ploczensis diocesis dictam ecclesiam in Balicharsk sic ut prefertur vacantem, sicut ius disposuit commendamus curam et administracionem spiritualium et temporalium eidem animarum regendam in eisdem committentes. Quocirca vobis dominis supradictis in virtute obediencie precipiendo mandamus quatenus memoratum dominum Petrum in possessionem dicte ecclesie sic commendate iuriumque et pertinenciarum eius nostra auctoritate inducatis, tuentes corporalem facientes inducto de singulis eius proventibus redditibus et obvencionibus a censuariis et redditariis integre responderi eidemque plebisanique eiusdem tamquam Commendatorio in omnibus obediant pariter et intendant. Datum Wladislavie vicesima die mensis Octobris Anno domini m° cccc° xiij° nostro sigillo presentibus appenso.

Revocacio Officialis

Johannes dei gracia episcopus Wladislaviensis universis et singulis dominis abbatibus prioribus prepositis decanis archidiaconis cantoribus Scolasticis Custodibus Canonicis tam ecclesie cathedralis nostre Wladislaviensis quam collegiatarum ac parrochialium ecclesiarum Capellis eius presbiteris curatis et non curatis ac omnibus et singulis clericis et [illegible] per et infra Civitatem et diocesim nostram Wladislaviensem ubilibet constitutis salutem in domino et presentibus fidem indubiam adhibere. Dudum iam ad presulatum ecclesie nostre Wladislaviensis cum divina ordinacione clemencia presidemus salubriter intendentes in nostra Wladislaviensi diocesi honorabiles viros dominum B. et S. [illegible] in ecclesia nostra Wladislaviensi [illegible] in Officialem nostrum et nostre totius Wladislaviensis diocesis constituimus ordinavimus et fecerimus. Sed omnem potestatem nostre iurisdictionis ac universitatis causarum eiusdem nostre Wladislaviensis diocesis [illegible] omnes et singulas causas tam civiles quam criminales forum nostrum ecclesiasticum concernentes dicte [illegible] plenariam in nostris subditis committendo prout hec et alia lacius in nostris literis sibi super hoc datis et confectis continentur, extra aliter [illegible] aliter dicto Officiali nostro et [illegible] nobis et nostris subditis ac ecclesie nostre Wladislaviensis predicte liberius et [illegible] ordinare intendimus [illegible] et [illegible] tamen [illegible] nostrum ad hoc [illegible] prefatum dominum Bogt. a predicto Officialatu

potestate jurisdictionis auctoritate mediante omnes et singulas causas coram ipso etc. quocumque modo pendentes tam civiles quam criminales absolvimus deponimus ac etiam amovemus. Auferentes ab eo dimittentes et ymmo jurisdictionis ordinarie sibi alias per nos concessum valentes quod alias de iudicio nostro litteris datis auctoritas nostri officialatus nullius sit firmitatis efficacie roboris vel momenti. Ac inhibentes eidem ne post de dicto officialatu nostro ac jurisdictione dicta potestate et auctoritate ordinaria nostra causis et negociis nostri fori ecclesiastici competentibus se decetero intromittat. Exhortamur vos universos et singulos dominos superius nominatos dictum nostram amotionem et depositionem de dicto officialatu nostro prefati domini vestri. Faciam intimari notificari insinuari et ad vestram et vestrum cuiuslibet noticiam deducimus et deduci volumus per presentes. Nichilominus ut commodius status nostri officii in diocesi nostra amplietur de persona ydonea nobis et ecclesie nostre utili de dicto officialatu regendo nobis divina nobis suffragante clemencia intendimus providere. Datum Ratzans

Absencia alicuius ecclesie

Salutem in domino etc. Cum honorabilis vir dominus P. Rector parrochialis ecclesie in C. certis de causis racionabiliter coram vobis expositis circa divinum sive ecclesiam in C. residenciam non possit facere personalem nobis devote supplicans quatenus eidem usque ad unum annum licenciam ab eadem ecclesia abessendi dare dignaremur. Nos ydoneitatem et ipsius causis dicti domini petri considerantes ipsius precibus favorabiliter annuentes tenendam licenciam eidem usque ad unum annum a data presencium computandam a dicta sua ecclesia abessendi. Ita tamen quod infra predictum annum presbiterum ydoneum alias curam divini non habentem in dicta sua ecclesia dereliquat qui plebisanus seu parrochianus loci preesse valeat prout et prodesse. Cui presbitero dicta durante absencia curam dicte ecclesie ac regimine committimus animarum. Datum

Littera executoria in causis particularibus

Salutem in domino. Pridem inter discretos Petrum Gradonis de C. actorem ex una et G. de ibidem reum parte ex altera de et super debito x gr. coram nobis suscitata nostra questionis iurgia causa vite ac litis contestatione et successive servatis servandis usque ad calculum diffinitive sentencie processum exstitit. Nos visis causis ipsius meritis et prout nobis secundum deum ac nostre conscientie consultos videbatur parte dicti vero nullus juris [illegible] quod inhibeat pro parte habuimus consultos. Comparente dicto P. a iure petitionem [illegible] memorati tenuimus reperire dictam petitum G. ab impeticione P. et dicti G. clitum absolvendum. Prefatumque P. clitum absolvendo dicta P. clita et ... absolvimus expensas inlite factas [illegible] in debiti tractus in judicio diffinitive ... quas expensas prima judiciali moderatione unacum [illegible] ad x gr. taxavimus recepto nichilominus ab ipso P. super dictis expensis corporali iuramento. Sicut hec omnia apud acta cuiusdam cause acticatis plenius continentur que et hic volumus habere pro expressis. Verum quia iamdictus prefatus P. coram nobis constitutus petivit huiusmodi datam nostram diffinitivam sentenciam per nos debite execucioni demandari. Nos itaque attendentes quod racio esset juris et quasi [illegible] preferre nisi debite execucioni demandentur. Peticionibus dicti P. laici justa petentibus annuentes citato parte adversa ad videndum sentenciam debite execucioni demandari. Nec non quod huiusmodi sentenciam execucioni debitis cupientes demandamus. Vobis igitur et vestrum cuilibet in virtute sancte obediencie et sub excommunicationis pena mandamus quatenus ex parte dicti P. fuerint requisiti quatenus personaliter accedentes prefatum P. si commode ipsius habere poteritis presenciam alias in ecclesiis vestris publice [illegible] moneatis [illegible] Assignamus

eis ut diffinitive sententie pareat decimam O. x. gr. expensas et presenti processu det sol-
vat realiter cum effectu Alioquin etc.

In nomine domini amen Nos Sandivogius decanus et Canonicus Cracoviensis vicarius generalis in
spiritualibus generalis Reverendi in Christo patris et domini domini Johannis dei gratia episcopi Wladislaviensis
ac Officialis eiusdem Ad universorum tam presencium quam futurorum noticiam tenore presencium
deducimus quod coram nobis in causa inter venerabilem virum dominum ac magistrum
Laurencium Canonicum Wladislaviensem actorem ex una et discretum dominum Martinum plebanum
in Zakrzewo Wladislaviensis diocesis reum de et super raptu et occupacione decime manipularis
post araturas molendinatoris in villa Bola uno post medium mansum kme-
thonalem quem nobilis Albinus heres de ibidem ipse colit depulso quondam Andrea
kmethone ab alia et eciam coram nobis orta fuit materia questionis magister Egidius Ni-
colai de Opathowia procurator et nomine procuratorio venerabilis viri magistri Laurencij
Canonici Wladislaviensis predicti de cuius procuratorio mandato apud acta nostra in Consistorii Con-
stabat atque constat plena fides Oblata citatione debite executa obtenta
in modum qui sequitur egit in decimam dominum Martinum plebanum de Zakrzewo in hunc modum
Coram vobis quod prefatus dominus Martinus de agro Molendinatoris in villa Bola prefato domino Lau-
rencio racione sue prebende de uno manso recepit de anno domini Mo cccc. xvj. deci-
mam in valore Quinque Grossorum [illegible] manu sacrilega et violenta spoliatum et ad
predictam pertinenciam Unde petunt etc. Quo audito magister Stanislaus procurator dicti
domini Martini plebani de Zakrzewo de cuius etc. procuratorio mandato constabat atque
constat plena fides apud acta amodo litis contestationi [illegible] recognoscendo quod recepit
de eodem manso decimam quia licet iste mansus fuit concessus ad tempus molendina-
tori tamen [illegible] dictum mansum heredes [illegible] ad mansos suos [illegible] veluti
materia fuit [illegible] mansus de agris Nobilium [illegible] de quibus debebat decima
plebano et sue ecclesie in Zakrzewo negando valorem Et mox magister Egidius
replicando dixit quod iste mansus fuit kmethonalis Nos vero Sandivogius de-
canus et Officialis predictus [illegible] conclusis mentem
nostram [illegible] ordinarie inter huiusmodi partes iudicialiter proceden-
tes [illegible] et debito ac iuris ordine et [illegible] ad nostram
diffinitivam sententiam in scriptis ferendam duximus et processimus prout per predicto
magistro Laurencio Canonico Wladislaviensi et sua prebenda et contra dictum dominum plebanum et
suam ecclesiam in Zakrzewo tulimus et in scriptis pronunciavimus in hunc modum
Christi nomine invocato pro tribunali sedentes et solum deum habentes pre oculis de [illegible]
peritorum consilio et matura inter nos deliberacione prehabita sufficienti et perceptis
que in presenti causa vidimus et cognovimus videmus et cognoscimus visis
actis [illegible] et testium deposicionibus ad maturitatem [illegible] Per hanc nostram
diffinitivam sententiam quam in hiis scriptis ferimus pronunciamus dicimus et decla-
ramus decernimus ac diffinimus decimam manipularem omnium et singulorum fru-
gum post araturas molendinatoris in villa Bola crescencium de et pro-
veniencium uno post medium mansum kmethonalem quem nobilis heres de
Albinus heres de Bola colit ipse depulso quondam Andrea kmethone ad
Canonicatum et prebendam Wladislaviensem et ad dominum Laurencium Canonicum modernum pertinuisse
et spectasse pertinereque et spectare dictoque domino Martino plebano in Zakrzewo
nullum ius in dicta decima competisse nec competere ac ipsam occupasse taliaque

se non licuisse facere nec licere supranominatam decimam competisse nec competere post aratruas
molendinatoris in Wola, et post medium mansum kmethonale quem Nobilis Albertus
ipse colit hiis diebus, eidem magistro Laurencio et suo Ecclesie Wladislaviensi ante et adiudicandum
fore et adiudicamus, ipsumque ad possessionem dicte decime restituendum et reintegrandum fore
et restituimus ac reintegramus, oppositionem molestationem et impedimenta prefatum
dominum Martinum plebanum dicto domino Laurencio ecclesie Wladislaviensi super dicta decima post
aratura molendinatoris et medio manso kmethonali, quem Nobilis Albertus ipse
colit et super occupatione eiusdem prefactum silencium imponendum fore, et Michaelem
ipsum dominum Martinum plebanum predictum super dampnis in dictorum fructuum et
annalium ~~Michaelem ipsum dominum~~ ipsi magistro Laurencio factis secundum iuramentum
ipsius magistri Laurencii super hoc prestandi ac in expensis litis coram nobis
propterea factis condempnandum fore et condempnamus, quarum expensarum taxacionem
nobis in posterum reservamus, lata et in scriptis promulgata. Hec est diffi
nitiva sentencia per nos Sandiwogium decanum et Officialem predictum die vicesima
mensis septembris decembris Anno domini M° CCCC° XXVII°, Indiccione quinta,
residendo sacris sedis Sinodo et fauctoribus [?] de electo ipse. presentibus discretis viris
Janussio de Olukzewo vicario et Johanne de Raczans [?] iunioris omni fide et
testimonio premissorum ... seu prius publico instrumento, manu sentenciam
diffinitivam in se continentem per Laurencium Johannis de Plomiczkowo publicum imperiali
auctoritate notarium infra scriptum coram nobis scriptam scribi et publicari madavimus nostrique
Officii sigilli Wladislaviensis appensione iussimus communiri.

~~Benedictus Archidiaconus Lanciciensis necnon ... et Officialis Sancte Gneznensis ecclesie ...~~
~~iudex causis et partibus infra scriptis per Sacrosanctam et generalem Sinodum~~
~~Constanciensem ...~~

Et ego Laurencius Johannis de Plomiczkowo Clericus Wladislaviensis diocesis publicus imperiali auctoritate
notarius ... venerabilis viri domini Sandiwogii decani ... et vicarii in
spiritualibus ac Officialis Wladislaviensis causarum coram eo scriba, ... post diligentem revo
lucionem actorum in huiusmodi causa coram ipso tamquam iudice ordinario actitatorum de
mandato ipsius ac decreto speciali hoc instrumentum sentenciam diffinitivam in se co
tinentem sic ut premittitur et ... in et ... actis fideliter extraxi
propriaque manu conscripsi nil addens vel minuens preter forte litteram vel sillabam per
habita quoque diligenti collacione ... scripturarum ... actitatarum, quia nil
variare vel mutare sensum aut intellectum ... ideo me subscripsi signo et
nomine meis solitis et consuetis consignando una cum appensione Sigilli Officialatus Wladislaviensis
in fidem et testimonium omnium premissorum.

Subdelegata ~~... de Gnezna Comissio~~

Benedictus Archidiaconus Lanciciensis necnon ... et Officialis Sancte Gneznensis ecclesie iudex causis et
partibus infrascriptis per Sacrosanctam Sinodum et generalem Sinodum Constanciensem specialiter
delegatus venerabili viro domino Officiali Wladislaviensi Salutem in domino et mandatis nostris
... dicte Sacrosancte Sinodi ~~Cons~~ Constanciensis firmiter et humiliter
obedire litteras Comissionis eiusdem Sacrosancte Sinodi cum vera bulla plumbea
in cordula canapis more Romane Curie dependente bullatas sanas salvas

et integras non viciatas non cancellatas nec in aliqua sui parte suspectas sed prorsus
omni vicio et suspicione carentes nobis presentatas magistrum Andream de Rakosz
Advocatum Causarum Consistorii Gneznensis comparentis litteram. Honorabilis viri domini
Andree Rectoris Parochialis Ecclesie in Ludbrancz in dictis litteris principaliter nominati
parte de sue procuratoris mandato per instrumentum publicum de manu Simonis Wsthem-
konis de Ossino clerici Wladislaviensis diocesis publici auctoritate Imperiali notarii fecit ple-
nam fidem presentatas nos cum ea qua decuit Reverencia recepisse noveritis huiusmodi sub
tenore. Sacrosancta et generalis Synodus Constanciensis dilecto ecclesie filio Officiali
Gneznensi Salutem et omnipotentis dei benediccionem. Dilecti filij Ecclesie Andree
Rectoris Parochialis Ecclesie in Ludbrancz Wladislaviensis diocesis precibus inclinati presencium tibi
auctoritate mandamus quatenus ea que de bonis ipsius Ecclesie alienata inveneris illicite
vel distracta ad ius et proprietatem eiusdem Ecclesie legitime procures revocare [illegible]
Contradictores per censuram Ecclesiasticam Appellacione postposita compescendo
Testes autem qui fuerint nominati si se gracia odio vel timore subtraxerint cen-
sura simili Appellacione cessante compellas veritati testimonium perhibere. Datum Con-
stancie Tercio Nonas July Anno a Nativitate domini millesimo quadringentesimo decimo septimo
Apostolica Sede vacante. Cum igitur nos variis magnis et arduis prepediti negocijs
ad execucionem dicti mandati predicte Sacrosancte Synodi quo ad presens intendere
non valeamus de consensu et ad peticionem predicti magistri Andree procuratoris ve-
nerabili viro domino [illegible] plena in domino fiducia Auctoritate nobis in hac
parte commissa tenore presencium in toto committimus vices nostras donec eas ad nos
duxerimus revocandas vicarius(?) vobisque in virtute Sancte obediencie et sub pena
excommunicacionis quam in vos trina tamen dumtaxat dicta canonica monicione premissa in
hiis scriptis ferimus nisi mandatis nostris huiusmodi paruerimus(?) eiusdem Sacrosancte Sy-
nodi et Constanciensis cum effectu parueritis districte precipiendo mandamus quatenus
hiis qui vobis ex parte magistri Andree plebani fuerint nominati ad
eundem diem evocatis causas audiatis procedatis cum omnibus emergentibus incidentibus
dependentibus et connexis fine canonico terminetis faciendo quod decreveritis per censuram
Ecclesiasticam a partibus hincinde Appellacione cessante firmiter observari. In premissis(?)
tradicionem a Sacrosancta Constanciensi Synodo nobis forma In quorum omnium
fidem et testimonium premissorum presentes nostras Subdelegacionis litteras per Andream
notarium infrascriptum scribi et publicari mandavimus Officialatus appensione Sigilli
iussimus communiri. Actum et datum Gnezne in domo habitacionis nostre Anno domini
Millesimo quadringentesimo decimo octavo Indiccione undecima Pontificatus Sanctissimi
in Christo patris et domini nostri domini Martini divina providencia pape quinti Anno primo die
Mercurii quintadecima die mensis Junij hora quasi tercia presentibus Venerabili discreto
et Nobili viris dominis Stanislao Archidiacono Wladislaviensi Michaele de Lbnyow(?)
Gneznensis(?) diocesis Notario publico et Wylczkone de Baranowo Wladislaviensis diocesis
testibus circa premissa. etc.

Et ego Andreas Jaroslai de Jaczkowo clericus Gneznensis diocesis Publicus Sacra
Imperiali Notarius et presentis facti coram prefato venerabili viro domino Budca(?)
Archidiacono Camenensi(?) et Officiali Sancti(?) [illegible] predictarum literarum presentacioni re-
cepcioni et Subdelegacioni ac alijs omnibus et singulis premissis una cum pre-
nominatis testibus presens interfui eaque sic fieri vidi et audivi Ideo premissa manu
propria conscribens in hanc publicam formam redegi Signoque et nomine meis solitis et consuetis una cum
appensione Officialatus Sigilli prefati domini Budce Officialis eiusdem in fidem et testimonium omnium premissorum
consignando etc. 163

Sandmogius decanus et Camerarius etc. honorabilibus viris dominis prothonotario Ecclesiarum Rectoribus ceterisque
presbiteris curatis et non curatis Notariis publicis ac thabellionibus per civitatem et diocesim Wlad.
Wladislaviensis constitutis. Salutem in domino litteras vri Wenceslai Vicarij ... in Christo patrem dominum
Johannem Episcopum Wlad. eius vero Sigillo dependenti sigillatas et per Crawsperium
vero magistrum Wenceslaum vel N. de B. clericum eiusdem diocesis publicum auctoritate imperiali
notarium signatas saluas et integras non cancellatas non viciatas sed prorsus omni
vicio et suspicione carentes nobis fratri et ... viri domini S. p. Can. Wlad.
presentatas Nos cum ea qua decuit reverentia recepisse noveritis huiusmodi subtenore Et
primo totus tenor de verbo ad verbum Autentici viciatus Hodie siquidem dominus
Mathias dobrowis de Kaczaw Rector prochialis Ecclesie in Grabowo Wlad. diocesis
coram nobis ac Notario et testibus infrascriptis personaliter constitutus eandem suam
prochialem Ecclesiam in Grabowo dicte diocesis quam tunc optinebat pacifice et canonice
tamen agens ad hec motivis in manibus nostris sponte pure libere ac simpliciter
resignavit petens ... eos debita cum instancia eandem resignacionem recipi et
admitti Nos vero Sandmogius vicarius et Officialis prefatus peticionem huiusmodi
iustam ac racioni huiusmodi consonam attendentes quodque iustis petentibus non est denegandus
assensus eandem resignacionem dicte prochialis Ecclesie in Grabowo dicte diocesis per
eundem Mathiam sicut ut premittitur factam recepimus et admisimus auctoritate predicta
Et quia discretum Stanislaum Nicolai de Lancicia clericum de Gneznen. diocesis
Et quia discretus Stanislaus ... de vite laudabilis honeste conversacionis ac probitatis meritis apud nos fide di-
gnorum testimonio et alias habile et ydoneum ad eandem prochialem ecclesiam re-
gendam novimus multipliciter commendatum Ideoque Stanislao Nicolai de Lanci-
cia clerico dicte Gneznen. diocesis dictam prochialem Ecclesiam in Grabowo dicte diocesis per
missio sine aliquorum modo seu qualitercumque personam vacantem dicta
auctoritate ymmo ... vacanti ... in possessionem ponendum et tenendum
ponendum committentes ... curam animarum et administracionem spiritualium
et temporalium in Ecclesia predicta ... vobis omnibus et singulis predictis in virtute
sancte obediencie et sub excommunicacionis pena quam in vos et quemlibet vestrum qui presentibus
fueritis requisiti seu alter vestrum fuit requisitus canonica trium dierum ... monicione
premissa ferimus in hiis scriptis nisi feceritis ea que mandamus districte precipientes
mandamus quatenus dictum Stanislaum Nicolai de Lancicia vel ipsius procuratorem
legitimum eius nomine in corporalem realem et actualem possessionem dicte prochialis Ecclesie
ac eius iurium proventuum reddituum in ducatis admittatis ac admitti in
dicta faciatis ... omnibus et singulis fructibus redditibus et obvencionibus
universis dicto Stanislao Nicolai vel ipsius procuratori legitimo eius nomine dicta
auctoritate sic ... ~~sub dictis~~ ... suprascriptis integre ... Inquorum
omnium et singulorum fidem et testimonium premissorum presentes nostras litteras
provisionis et collacionis litteras per Notarium infrascriptum scribendas ipsumque scribi et
publicari mandavimus Officialatus Sigilli iussimus communiri. Actum et datum etc.

Et ego Wenceslaus etc. etc. Cum ea predictis resignacioni eiusque recepcioni
admissionis peticioni ac recepcioni et admissioni et provisioni presens in-
terfui etc.

Forma Juramenti quam jurant testes Synodales continetur in Canone qui sequitur. Episcopus in Synodo residens post congruam allocutionem septem ex plebe eius parrochie vel eo amplius prout viderit expedire maturiores honestiores atque veraciores viros de in medium advocare et allatis Sanctorum pignoribus unumquemque illorum sic sacramento astringere. Amodo in antea quicquid nosti aut audisti aut postmodum investigaturus es quod contra voluntatem dei et rectam christianitatem in ista parrochia factum sit aut futurum erit si in diebus tuis evenit ad tuam cognitionem quocunque modo pervenerit sive aut indicatum tibi fuit synodalem esse causam et ad ministerium Episcopi pertinere quod nec propter amorem nec propter timorem nec propter cautelam celaturum Episcopo tuo celes aut eius misso cui hec inquirere iussit quandocunque te inde interrogaverit sic te deus adiuvet et ille sanctorum reliquie

Decantur arti articuli super quibus inquisitio fit per testes Synodales

Primo si quis colit agros de quibus non dat decimas

Item si quis sapit de articulis fidei aut aliquo ipsorum aliter quam Ecclesia Romana sapit et docet

Item si quis fovet quemcunque articulum heresis

Item si quis in contemptum ecclesie se opponit alicui doctrine precepto

Item si quis in contemptum ecclesie erronee exponit textus sacre scripture aut dicta doctorum

Item si quis est blasphemus dei et sanctorum eius

Item si quis in contemptum clavium ecclesie patitur se excommunicari ultra annum

Item si quis superstitiose aut exercet quevis genera sortilegiorum aut divinationum

Item si quis est effractor aut incendiarius Ecclesiarum

Item inquiratur de receptione decimarum per quem fiet aut per quem fiet quomodo fiet

Item inquiratur de vita clericorum et singulis circumstanciis ad dissolutam vitam eorum pertinentibus

Item si quis publice exercet usuras

Item si quis exercet contractus usurarios

Item si quis temere se opponit institutionibus sacrorum canonum

Item si quis recipit aliquid pro ministracione sacramentorum ecclesie et cum ex pacta aut absolute oblatum

Item si quis commisit homicidium aut quevis peccata enormia que non curat penitentiam agere

Item si quis commisit sacrilegium cuiuscunque generis sacrilegiorum

Item si quis contraxit cum commatre et cognata

Item si quis commisit matrimonium in gradibus prohibitis etc.

Item si quis contraxerit matrimonium cum ea quam polluit per adulterium in casu non commisso alterutrum ut si vivente prima uxore vir fidem sibi dederit de matrimonio contracto et ea facte dicta cognoscit

Item si habens uxorem de facto contraxit cum alia sciente et eam cognovit

Item si conveniens ad adulterio cum quo machinatur cum effectu in morte alterius coniugis non post quam superstites cum illo coniugi .. Item si vivente prima uxore cognovit secundam que machinatur in morte prime cum effectu nunquam post ducere secundam Idem si ipse vir machinatur // Item si quis repudiat uxorem // Item si quis non confitetur semel in anno ad minus semel non recipit sacramentum corporis Christi ex contemptu.

Item si quis perseverat in concubinatu publico

Fratres nos sumus missi pro domino nostro episcopo et eius capitulo omnibus vobis commissis in salutem
Et est intencionis domini nostri episcopi predicti et suorum peccata evellere et virtutes plantare
in cordibus populi fidelium Et quia est opus mirum et magnum apud deum animam in peccatis
ab errore revocare ut vir impius derelinquat viam Et vir iniquus cogitaciones
suas Ideo me et vos qui vero bona fama desuper magis honesti et seniores
estis deputati in ista parochia ex aliqua causa taciturnitate forte timore vel odio
consensu vel amore peccata apperire dicetis mihi meram veritatem de qua interrogati
fueritis de omnibus excessibus et peccatis que obviant saluti animarum commissis hic in
parochia vel alibi undique in isto capitulo que ad vos pervenerunt ex visu au-
ditu vel fama vel quomodocumque pro illo quidam retribucionem expectatur Quia
testis qui veritatem quam novit occultat et celat et is qui mendacium dicit reus est
Primo quia prodesse non vult Secundus quia nocere desiderat sed prius debemini
iuramenta esse porrigenda ab hiis qui ut testes interrogati veritatem dicere debent
Ergo iurabitis sub hac forma Et quivis seorsum Ego talis iuro ad sancta dei
reliquias quod quecumque novi aut audivi que contra voluntatem dei et totam ecclesiam
in ista parochia facta sunt aut celata in aliis vicinis parochiis quod ea nec propter pa-
rentelam nec propter amorem nec propter timorem nec propter precium relinquam celabo
episcopo meo aut eius misso seu missis sed interrogatus veritatem dicam quantum scio sic
me deus adiuvet et iste sanctorum reliquie Si vos videritis prelatos per per-
versiones seniores fraudulentos honestos bone fame tunc premisso iuramento
nisi quod eis in similibus qualiter debent iurare si non esset tam honeste persone
Sic ad inquisicionem procedatur

Item an per negligenciam aliqui homines neglecti fuerint in sacramentorum perceptione maxime
tempore infirmitatis vel mortis vel aut decesserint sine confessione aut sine baptismo
et quorum negligencia hoc factum est Item si aliqui presbiteri aut sacerdotes mani-
festaverint confessionem confitentis ullo signo vel nutu vel quocumque alio modo
Item si aliqui sacerdotes missam celebraverint aut celebrant horas canonicas pretermissis
Item si qui presbiteri alienos parochianos susceperint ad missas in contemptum aliorum
presbiterorum et absque eorum licencia maxime in diebus dominicis et festivitatibus magnis
aut sacramenta vel ad alia iura parochialia vel ad ecclesiasticam sepulturam
Item si qui sacerdotes negligunt celebrare propter saltem in festivitatibus vel diebus
dominicis aut aliis temporibus quibus de consuetudine fuit celebrandum
Item si qui sacerdotes in loco interdicto aut excommunicati aut suspensi celebraverint ante ab-
solucionem Item si qui sacerdotes vel clerici non viatores ingrediantur ad thabernas
ad bibendum cum aliis potatoribus vel ad comedendum
Item Si qui clerici per se tenent vel regunt thabernas alias precium vendendo
Item Si qui sacerdotes longo tempore obmiserint celebrare et qua causa
Item Utrum aliquis defectus est in ornamentis aut libris ecclesie et quorum culpa
vel negligencia proveniat Visitatores hec cetera inspiciant
Item Si viderint ecclesiam minatam ruina vel ex opposito destructam vel cimiterium
non vallatum seu sepitum diligenter quorum culpa vel negligencia proveniat
Item Utrum corpus Christi et alia sacramenta caute custodiantur tam a muribus quam a sortilegiis
Item Si qui teneant ecclesias parochiales in diocesi ad quas non sunt per episcopum
per collacionem canonicam promoti aut legitime instituti

Item si qui a patronis recipiunt beneficia cum diminucione proventuum aut negligunt iura
ecclesie defendere. Item si qui beneficia sunt adepti symoniace.
Item si qui sacerdotes denegant sacramenta petentibus nisi solvant pecunias
Item si qui celebraverunt coram publice excommunicatis aut eos admiserint ad divina
preter quam ad sermonem. Item si fama sit de aliquo sacerdote aut clerico qui teneat
aliquam concubinam aut mulierem suspectam in domo vel extra domum
Item si quis sacerdos vel clericus ludo alearum seu taxillorum aut aliis ludis illicitis
frequenter intendit. Item si quis celebravit non ieiunus aut in ebrietate [illegible]
non digesto vel plures missas uno die celebravit excepto in nativitate domini et in casu
Item si aliqui sacerdotes absolvunt a peccatis vel casibus a quibus absolvere non possunt sine
auctoritate sedis apostolice aut episcopi. Item utrum aliqui sint sepulti in ecclesia
vel cimiterio qui decesserunt in notorio mortali peccato aut in excommunicacione aut
qui veram fidem katholicam non tenuerunt vel non tenuerint aut manifesti
usurarii vel qui ad minus semel in anno non sunt confessi aut sacram communionem
non receperunt. Item si qui sacerdotes aliquos nominatim excommunicant contra
[illegible] non premissa monicione. Item si qui sacerdotes obmiserint sine ab-
mittunt denunciare excommunicatos suspensos et interdictos prout receperint
in mandatis prelatorum suorum. Item si qui clerici parochiales ad ordines [illegible]
suis [illegible] [illegible] aut [illegible] quod eos super [illegible] [illegible]
inquietant. Item si qui sacerdotes super incestibus debitis vel aliis male [illegible]
de quibus [illegible] cum [illegible] debeant confitentes absque licencia episcopi specialiter
atque de iure [illegible] talia [illegible] dispensaverunt. Item si qui beneficiati se
diu absentent a suis beneficiis absque licencia episcopi Wladislaviensis
Item si qui clerici in sacris ordinibus constituti inmisceant se negociis secularibus or-
dini suo non congruentibus vel si qui comam nutriant vel alias incongrue incedunt
absque habitu vel tonsura clericali. Item si qui plebani receperint vicarios
aut clericos presbiteros ignotos de quorum conversacione non constet et utrum sint in
presbiteros ordinati et maxime si tales receperint absque licencia episcopi vel auctoritatem
habent. Item si qui plebani alienaverint de rebus ecclesiarum suarum
Item si qui clerici celebrent in ecclesia sua vel oratorio effusione sanguinis vel
modo alio polluto vel sepeliunt in cimiterio similiter polluto [illegible] specialiter reconci-
liacione indiget. Item si qui sint qui teneant aliquid iniuste de bonis ac
iuribus episcopalis. Item si qui sint obligati aliquibus debitis [illegible] episcopo vel mense
sue. Item si vacante aliqua ecclesia [illegible] res sacerdotis defuncti aliqui receperint
consumpserint vel inter se diviserint. Item si aliqua bona sunt de novo con-
structa de quibus non datur decima episcopo. Item si aliqui plebani decimas mense
episcopalis iniuste occupant. Item si laici aliqui occulte retinent decimas mense
episcopalis vel aliarum ecclesiarum seu beneficiorum nec eas solvunt
Item si qui [illegible] [illegible] de agris [illegible] nolunt solvere decimam. Item si omnes
ad quos spectat decimae nobiles et ignobiles integre decimant. Item si
plebanus vel alius loco sui sepe predicet verbum dei in ecclesia. Item utrum sacerdotes
concedant indiscretas indulgencias ad recipiendum [illegible]. Item si sacerdotes expo-
nant populo in sermonibus articulos [illegible] [illegible] [illegible]. Item si quis episcopo suo verbis
aut factis seu nutibus infidelis extiterit. Item si qui diu sine confessione
permanent integre vel plures simul absque communione

In fine

Item si qui sunt commanentes tamquam coniuges qui tamen sunt in illicito matrimonio constituti
Item Si qui sunt in sacris subdiaconatus vel altius et stant cum mulieribus tamquam coniugati
Item Si qui coniuges nolunt simul manere et quae causa // Item Si qui superduxe- — de matrimonio
runt alias uxores habentes primas uxores vel econverso uxores alios maritos
Item Si qui coniuges male vivunt puta contentionibus et rixis illicitis
Item si quis vir crudeliter uxorem suam tractat // Item Si qui alias uxores
duxerunt antequam certificati fuerant a morte uxorum suarum vel umquam ante episcopi
fuerunt iudicio ecclesie separati simul et [illegible]:
Item Si qui contraxerunt sponsalia vel matrimonia clandestine seu occulte absque
sollempnitate proclamationis vel bannorum suorum // Item si qui sunt adulteri manifesti
Item Si qui sunt incestuosi vel puta ubi consanguineus cum consanguinea vel affinis
cum affini vel compater cum commatre vel suo filia spirituali carnaliter commiscetur
fuerint vel se illicito matrimonio copulavit Idem intelligendum de confirmatione vel
puta inter confirmatum et illum qui eum tenet ad confirmationem aut eundem con-
firmatum et tenentem filios et filias uxorem cum carnaliter cognitam — de heresi
Item Si qui sunt heretici vel de sacramentis ecclesie male sentientes // Item si qui in-
vocant demones vel adorant vel colunt plures quam unum deum qui omnia
creavit Aut si qui adorare seu pro deo colunt aves vel arbores vel alias creaturas
Item Si qui sunt incantatores vel puta herbas fodientes appendicula ad colla
facientes vel in [illegible] vel manus inspicientes ceram vel plumbum
liquefacta fundentes igne aquam aves inspicientes et [illegible] futura predicentes
et si aliqui quibuslibet [illegible] recurrunt ad eas et qui sunt qui currunt ad eas
Item si qui scienter et suspecta conventicula miscuerint fuerint cum quibus oriatur suspicio
contra fidem // Item Si qui Iudei aut pagani baptizati ritum infidelium reas-
sumpserunt // Item Si qui sunt exercentes usuras vel recipiunt possessiones — de usuris
aliquas vel puta villas allodia mansos in pignus vel in obligationem et
fructus et redditus quos medio tempore ab eisdem percipiunt vel valores et
[illegible] recipiunt non computant in sortem nec computant. processu reddidit debiti
termini // Item Si qui de lucro usurario usuram recipiunt // Item Si qui
colorate sub titulo venditionis usuras exercent vel medio tempore de fructibus
rei vendite percipiant cum licet ille contractus emptio vel venditio appelletur
sub dolo tamen est vera impignoratio ad lucrum usurarium capiendum
Item Si qui creaverunt vendentes comparata pecunia sed precium dant ad longiora
tempora propter maiorem pecuniam recipiendam // Item Si qui percusserint vel capti- — de sacrilegio
vaverint clericos ordinatos seu religiosas personas vel eos rebus spoliaverint
Item Si qui laici recipiunt oblationes sacerdotibus oblatas // Item Si qui vio-
laverunt libertatem ecclesiasticam vel puta si fugientem cimiterium vel ecclesiam — [illegible] minor [illegible]
offenderit seu [illegible] eduxerint // Item Si qui receperint aliquid — q iij
de ecclesia vel de dote ecclesie // Item Si qui aut alias violaverint ecclesias
vel cimiteria // Item Si qui sunt incendiarii qui domos vel orrea vel alias — incendiarii
res aliorum incenderint, consilium aut iuvamen // Item Si qui periurium com-
miserunt vel fuerunt falsi testes // Item Si qui fuerunt homicide qui vo- — homicid
lunt. fecerunt proximos occisores neque absolutionem obtinuerunt // Item Si qui
viri vel mulieres per culpam suam aut negligentiam oppresserint pueros aut

occasionem eorum morti dederunt Itm Si qui magni peccatores et manifesti penam
1 publicam agere neglexerint // Itm Si quis testamentum factum ad ecclesiam vel ad
alia pia loca impediuit seu neglexerit adimplere // Itm Si qui pacem vel
treugas violaverint ordinatas // Itm Si qui cogerint aliquos excommunicatos
absolui vel interdictum relaxari per vim vel potenciam // Itm Si excommunicati vel alii
quibus est sepultura ecclesiastica interdicta in ecclesia vel cimiterio sunt sepulti
de falsis Itm Si qui falsarii litterarum vel sigillorum vel etiam monete ponderum ulne vel
cuiuscumque mensure // Itm Si qui consules vel alii potestatem habentes statuta fa-
ciunt contra clerum aut contra iura ecclesiastica // Itm Si qui sunt beghardi
vel begwine que post et contra statum prohibicionem domini Clementis pape quinto
statum beginarum assumpserint // Itm Si qui iudices vel consules requisiti
neglexerint viduis et orphanis iusticiam exhibere // Itm Si qui sunt
sunt spoliatores stratarum viduarum pauperum aut eorum oppressores // Itm Si q
prohibeant vel impediant causas que ad ecclesiasticum iudicium pertinent deferri
et teneri coram suo iudice ecclesiastico vel querimonias coram eo proponi
No. Itm Si qui laici violenter sepeliunt in cimiterio vel ecclesia corpora excommu-
nicatorum interdictorum aut manifesto peccato decedencium // Itm Si qui plebizani
sunt suis plebanis maledicentes aut rebelles // Itm Si qui non celebrant
festivitates aut violaverint ieiunia ab ecclesia precepta // Itm Si qui laici
trahunt clericos ad iudicium seculare // Itm Si qui preter magnam necessitatem bapti-
zant pueros extra ecclesiam in privatis domibus sine locis
Itm Si qui negligant venire diebus dominicis et festivis ad missas et ad sermonem
suarum ecclesiarum parochiarum // Itm Si qui parochiani tempore misse vel sermonis ex-
In synodo ercent risus vel fabulaciones inutiles // Itm(?) Si sciant pater noster Ave maria
et symbolum et utrum plebani in festivitatibus predicta pronunciant ipse vel per
alios polonos in polonico teutunicos in teutunico // Itm Si qui contempnant
accipere confirmacionem in fronte // Itm Si aliqui clerici vel laici aliqua enormia
fecerint de quibus scandalum sit exhortum

Synodo dicta anno Nos G. decanus Cap. Collegiatarum Crusuicensis et [illegible]

Nicolaus dei gra Sce Gneznen Eccle Archiepus et primas discretis viris Ebdo-
madariis Chori eccle Wlad ceterisque pbris curatis et no curatis per et infra
Ciuitatem et dioc Wlad vbilibet constitutis qui presentibus fuerint requisiti
Salutem in dno Sua nobis venlis vir dns Johannes prepositus Crusficen
et Canonicus Wlad proprio et nomine venlium et honlium virorum dnorum Capli
predicte Eccle Wlad questione monstrauit quod Revdus in xpo pr et dns
dns Johannes eadem gra Epus Wlad prefatis dnis Caplo Wlad in certa summa
pecuniarum obligatur eandem tamen soluere contradicit propter quod nob debita cum
instancia supplicauit quatenus ipsi et prefatis dnis Caplo Wlad nras citacionis
lras contra et aduersus prefatum Revdum in xpo prem dnum Johannem Epum Wlad
decerneremus et alias cum eodem iusticie complementum facere dignaremur Nos
itaque ne partibus in iusticia deficere videamur peticioni huiusmodi fore iuri et
racioni consona attendentes quia iusta petentibus non est denegandus assensus pre-
tes nras citacionis lras antedictis dnis preposito et Caplo duximus decer-
nendas et decernimus quapropter cum vob et vrum cuilibet in virtute sce obediencie
et sub pena excois quam in vos et vrum quemlibet trina tamen dumtaxat dierum
canonica monicione premissa ferimus in hiis scriptis qui presentibus fuerint requisiti
nisi mandatis nris paruerint cum effectu committimus prenominatum atque prefatum
Revdum dnum Johannem Epum Wlad si ipsius presenciam commode habere poterint
personaliter alias in ipsa Ecclesia Wlad vel in Curia habitacionis sue vbi
habitare consueuit sic quod verisimiliter ad eius noticiam huiusmodi citacio per-
ueniat publice dno edicto peremptorie et peremptorie citetis quem
presentibus citamus ut coram nob Lancicie in Cosczol in Curia habitacionis nre feria
quarta proxima post festum sci Jacobi Apli proxime affuturum hora terciarum
legittime compareat ad impugnandum huiusmodi nram citacionem si sibi dixerit et opportuerit
voluerit contra eandem vbo vel in scriptis alias ad obiecta prefatis dnis preposito et
Caplo Wlad iudicialiter responsurus Alioquin contumacia siue absencia prefati
dni Epi non obstante ad ea que iuris et racionis fuerint ad peticionem dictorum dnorum
deuente dno procedemus dedic verbis Et quicquid in premissis feceritis per-
vos seu presentes lras aut iustra publicum harum seriem siue designacionem
inse continentem seu cotimeam remissis presentibus nos reddatis certiores In quorum
omnium fidem et testimonium premissorum nras citacionis lras per Gramislaum notarium
nrum infrascriptum subscribi et publicari nrique Sigilli appensione iussimus communiri
Actum et datum Gnezne die xx mensis Junii Anno dni mo cccco xxxviiio
pontificatus Sanctissimi in xpo pris ac dni dni nri Martini diuina prouidencia
pape quinti Anno ipsius xo presentibus Revdo in xpo pre ac dno dno Jacobo Epo
ploc nnc venlibus et honlibus viris dnis Andrea Archidiacono Lancic nnc Offic nro
Gneznen et Simone Custode Lancic Eccliarum testibus ad premissa

Appellacio in causa ...

Et ego Gramislaus michael de Slothniky Clericus Wlad dioc publicus Imperiali
auctoritate notarius Coram Revdo in xpo pre et dno dno Nicolao dei gra Epo Gneznen
et primate predicto facti huiusmod et cause sexta coram predicto Citacionis peticioni
et eius decreto aliisque omnibus et singulis premissis dum sic ut premittitur agerentur
et fierent vna cum prenominatis testibus interfui eaque omnia et singula sic fieri
vidi et audiui sed me aliis occupato negociis per alium notarium scribi procuraui
in hanc publicam formam redegi me hinc subscribendo signoque et nomine meis
solitis et consuetis vna cum appensione sigilli demandatis ipsius Revdi pris dni Archiepi
auditi consignaui in fidem et testimonium premissorum

Appellacio in causa Wolborz

Cum appellacionis remedium non ad defensionem iniquitatis sed ad relevamen in debite oppressorum a sacris Canonibus sit salubriter institutum et inventum Proinde Ego Stanislaus
Chebda Canonicus Wladislaviensis procurator ac procuratorio nomine venerabilis Capituli dicte Wladislaviensis Ecclesie ac meo
nomine dico ac animo et intencione appellandi propono quod licet Castrum Wolborz ac
Opidum ac omnes et singule ville homines utriusque sexus in dicto Castro Opido villis
existentes possessiones agri silue nemora prata piscina lacus flumina aque ac aquarum
decursus census redditus proventus decime ac omnia et singula emolumenta quibuscunque
nominibus nuncupantur Iurisdictionem cum omni dominio utili et civili ad ipsum Capitulum spectaverunt et pertinuerunt ac spectant et pertinent temporaliter et dimisse fuitque Capitulum Wladislaviense
et est in possessione reali Et honorabilis vir dominus Johannes Pelle Canonicus Wladislaviensis et possessor
Castri et Opidi ac villarum ac omnium et singulorum premissorum temporalium et dimisse ac
omnia et singula supradicta tenuit tenet et possidet corporaliter et realiter Et ipse
dominus Pelle Canonicus nomine dicti Capituli tenuerit et possederit ac tenet et possidet
supradicta omnia et singula realiter et corporaliter tenuit et dimisse census redditus
et proventus et quecunque emolumenta quotcunque et quecunque provenientia nomine dicti
Capituli nemine contradicente percepit et percipit ac levat Iurisdictionemque omnimodam
exercuit et exercet Tamen nuper de Anno presenti et de mense Iunii presenti et vice
fama publica et notoria ad noticiam dicti Capituli et meam pervenit quod Rex dominus
in Christo pater et dominus dominus Johannes Episcopus Wladislaviensis Serenissimum ac Illustrem principem
dominum Regem Graciosum dominum Wladislaum dei gracia Regem Polonie etc. informaverunt
in dicto suo in mesto informacionibus et inductionibus ac ipsum fecerunt et statuerunt
et in favore ipsius domini Episcopi dictum Capitulum et ipsum dominum Johannem Pelle possessorem
dictorum Castri Opidi villarum et omnium supradictorum temporalium et dimisse ipse dominus
Rex spoliavit laicali et potencia et alio Iuris ordine non servato debite et huiusmodi
Castrum Opidum villas et omnia et singula supradicta temporalia et dimisse et possessiones ipsi domino
ipsi Episcopo assignavit et tradidit de quibus ceteris informacionibus et ordinacionibus minus
iustis simulatis et falsis ac spoliacionibus ipsi Serenissimus princeps dominus Rex ac
Episcopus supradicta temporalia et dimisse et quelibet ipsorum dimisse temporibus in diversis locis et coram diversis
hominibus personis se iactaverunt et comminati sunt ac iactant et comminantur et iactari et comminari non formidat propterque et quolibet premissorum Ego Stanislaus
Chebda procurator dicti Capituli Timens prefatos dominos Regem et Episcopum predictos quemlibet
temporalium et dimisse gravari ac predictis bonis spoliari dicti Capituli et meo nominibus
absque ullis iactacionibus et comminacionibus machinacionibus informacionibus suggestionibus
ac persuasionibus eorum Rex in Christo patris Episcopi ac regis factorum ac Sanctissimum
in Christo patrem et dominum dominum Martinum papam quintum et ad ipsum sedem Apostolicam
non valens alibi iusticiam consequi in hiis scriptis provoco et Appello et apostolos in
stanter instancius instantissime peto si eos quis sit qui eos dare et assignare litteras
testimoniales super interposicione huiusmodi appellacionis mee ac ipsius appellacionis instrumentum
publicum redigi peto Subiciens me et omnia bona dicti Capituli ac mea mobilia et
immobilia cum omnibus iuribus et huic appellacioni mee adherentibus et adherere volentibus
cum protectionem et defensionem sedis Apostolice antedicte protestor Insuper quod appellacionem
tuendum protestor illi vel illis quibus de Iure debuero infra tempus debitum et quam
Iuris disposicionem prosequi ac innovare volo et denuo si opus fuerit Appellabo.

Super eodem

2. In nomine domini Amen Sub Anno Nativitatis eiusdem Millesimo quadringentesimo decimo octavo Indiccione
undecima Pontificatus Sanctissimi in Christo patris et domini domini nostri domini Martini divina
providencia pape quinti Anno primo die vero quinta mensis Julii hora vero vi. vel quasi in choro

Suggest

1418

eccl(es)ie Wlad(islaviensis) in mei notarii publici et testium subscriptorum presencia personaliter constitutus honorabilis vir dominus Stanislaus Cheb(e)de canonicus Wlad(islaviensis) procurator et nomine procuratorio venerabilis Capituli Wlad(islaviensis) predicti tenens in suis manibus quandam appellacionis a gravamine sentencia(m) reclamacionis dicti Capituli et suo nominibus ad sedem Sanctam Apostolicam interposuit et eam esse et posse legit cuius quidem appellacionis tenor sequitur et fuit et est talis. Dum appellacio usque in fine Auripvita et lecta fuit predicta appellacio Anno Indicione pontificatus die mense hora et loco quibus supra et super quibus appellacione in questione et lectione predictus dominus Stanislaus peciit notarium publicum subscriptum fieri sibi et confici unum vel plura publica instrumenta presentibus et cetera presentibus ibidem honorabilibus viris dominis Jo. decano Petro olim Archiepiscopo Canonicis Gregorio vero Custode Nicolao Wyschowskij Joh. Vincencio etc.

Sentencia in causa decimarum

Nos Christi nomine invocato pro tribunali sedentes et solum deum pre oculis habentes Sentencialiter et diffinitive pronunciamus decernimus et declaramus sub tenore. Cum in Registrum ex hussizchi decimas manipulares campestres diversi grani puta etiam siliginis predicti sacri scruti et aliorum fructuum post araturas Nobilis Nicolai herede in Markowicze ad Ecclesiam parochialem in villa Rakaworzino et suos Rectores prefatumque dominum Nicolaum de Gambicze apud Rectorem modernum vere exactionis et fundi eiusdem ecclesie temporibus retroactis pertinuisse et spectasse dictosque antecessores dicti domini Nicolai de Gambicze in possessione percipiendi dictarum decimarum in Rakaworzino fuisse et esse salvo dumtaxat quieta impedimento pacifica et quieta (memorata mencione) quoque Alberti Rectoris ecclesie in Dzyrbicze sive dimedietate dicti decime predicti Nicolai nobilis post araturas eius ibidem in Markowicze contra deum et iusticiam nullo iure sibi competente in preiudicium et dampnum dicti domini Nicolai et sue ecclesie in Rakaworzino intromisisse et eandem decimam tempore intervalla percepisse et occupasse sibique talia facere non licuisse nec licere et obligari predictam decimam post omnes araturas predicti Nicolai herede in Markowicze predicto domino Nicolao et sue ecclesie in Rakaworzino adiudicandam et restituendam fore adiudicamus et restituimus predictoque Alberto et suis successoribus Rectoribus ecclesie in Dzyrbicze super ulteriori impedimento in dicta decima Rectores ecclesie in Rakaworzino perpetuum silencium imponendum et imponimus presentes expensas hincinde factas compensantes.

Cum fratre suo reconciliari non vult xc a. di.

Si quis contristatus noluerit reconciliari fratri suo satisfaciente eo qui contristavit decernimus mane in ediis a. pacis communio usque dum gratanti animo satisfactionem recipiat
Studendum est episcopis ut dissidentes fratres sive clericos sive laicos ad pacem magis quam ad iudicium cohortentur quod dum ordo in causa iniuriarum eum agitur caveat alios non concedat decalog. c. n. sed si delictum tangit etc. non potest compone subditus cum prelato quando unit ut quicumque odio aut longiqua morte lite discesserit et ad pacem revocari diutina obstinacione nequiverit a sedibus tam cum tot quotiens arguantur qui si iniciatas deponere perniciosa intencionem noluerit de ecclesie cetu iustissima excommunicatione pellatur. Ibid.

1418

332. Johannes de Nebressch decanus ecclesie Wlad. vniuersis et singulis discretis viris vicariis eiusdem ecclesie Salutem in domino. Cum Reverendus in Christo pater et dominus meus dominus Johannes dei gracia Episcopus Wlad. per certe causas animum suum mouentibus cupiens ecclesie Wlad. vtilitate et profectui generale capitulum ad festum omnium sanctorum proxime affuturum hic apud ecclesiam Wlad. disposuit celebrare ideo omnes prelatos et Canonicos ipsius ecclesie Wlad. presentibus citamus ut sub pena decem marcarum quilibet ipsorum ad predictum Capitulum celebrandum veniat nec aut aliquis ipsorum valeat imposterum ignoranciam aliquam allegare. Mandamus vicariis eiusdem ecclesie quatenus quilibet ipsorum dictam nostram citacionem suo Canonico per certum cursorem intimet eo maturius sub pena cuiuslibet sallarii et impensis. Datum Wlad. etc.

Procuratorium Capli.

Capitulum ecclesie Wlad. Notum facimus quibus expedit vniuersis quod fecimus constituimus et ordinauimus ac presentibus facimus constituimus et ordinamus honorabilem virum dominum Sandziuogium decanum Crusficensem ac Officialem Wlad. in nostrum procuratorem legittimum actorem factorem et nostrorum negociorum gestorem. dantes et concedentes eidem nostro procuratori plenam et omnimodam potestatem in omnibus nostris causis quas seu quam mouimus et mouemus Strennuo domino Cristino Castellano Crusficiensi ad agendum defendendum testes producendum ac omnia et singula ipsam causam tangencia faciendum promittentes omnia et singula per ipsum facta rata grata et firma habere et tenere et ea inuiolabiliter obseruare. Datum Wlad. etc.

Item littera ad perhibendum testimonium in iudicio veritati

Sandziuogius decanus Capituli Crusficensis nec non vicarius in Spiritualibus generalis Reverendi in Christo patris et domini domini Johannis dei gracia Episcopi Wlad. ac Officialis eiusdem discreto viro domino Petro ministro ecclesie in Brzesczie Salutem in domino. Exposuit coram nobis Stachna de Sosnka quod pretextu tuo conspectu in iudicio veritatis sindone mediam debet obfuscari ne igitur falsitas oppressa videatur iusticia tibi damus litteram quatenus sine dilacione et constat in predicto iudicio veritati publice recognoscas. Datum etc.

Commenda

Sandziuogius decanus et Canonicus Crusficensis vicarius in Spiritualibus Reverendi in Christo patris et domini domini Johannis dei gracia Episcopi Wlad. ac Officialis eiusdem Salutem in domino. Cum ad discretum virum dominum Johannem Rinss Rectorem ecclesie Parrochialis in Bromslaw absque ecclesie absque sui ordinarii litteram recessit nec dilecto vicario qui eidem preesset et prodesset Ne igitur ipsius ecclesie predicte diutina vacacio circa Regimen eidem immineat aut incarcerimenta ecclesie ministerium plebi eiusdem ecclesie negligencia committatur ideo ex officio nostro discreto viro domino Mathie de Marcalwo vicario perpetuo ibidem Regimen dicte ecclesie vsque ad festum et festum sancti Jacobi inclusiue tibi curam committimus circa quod vobis de solario competenti ex sibi plebisani eiusdem ecclesie tamquam commendatori obediant pariter et intendant tam diu donec infra id tempus prouideatur eidem de Rectore. Datum etc.

mandatum ut decanus coram se recepit vel publicetur

Mandinoginus decanus Crusthwicz et Offic. wlad. discrett. vir. Dnis uniuersis
et singulis Rectoribus parochialium Ecclesiarum in decanatu Brestey constitutis vel
locatenentibus eorum Salutem in dno. Uniuersitati vestre presentibus significamus
Illustrissimam principem et dnam magnam ducissam lithwanie pridem ab
hac luce migrasse et armis Christianorum prosoluisse. Unde vos ex commissione
Reuerendi in xpo patris et dni dni mei Johannis dei gra Epi wlad. nob facta vob
omnibus et singulis in virtute sancte obediencie et sub pena excommunicationis etc. Simodilibet
districte precipiendo mandamus quatenus quilibet vestrum in sua ecclesia cum vicariis et
clericis certa die ad hoc deputata exequias et die crastina sequenti missam
defunctorum pro salute anime ducisse predicte compleat et decantet cum effectu. Datum
et cet. Anno dni Millesimo CCCC. xviij°. etc.

Arenga bona et pulcra

Quamuis cursus rerum temporalium floridus et semus euidenter notitiae submerat
singulorum tamen nisi literarum serie cum annotacione testium fuit roboratus consue-
uit processu temporis calumpnia noueri. Proinde Nos Jacobus Capitulum
Spiradiensis Uniuersis etc.

Citacio ex officio

Rogamus vos discrete etc. ut si. Mandamus vobis quatenus vno edicto pro tribus efficaciter
et peremptorie citetis vel citari curetis talem presbiterum vel laicum ut compareat
ut per certos articulos sibi ex officio nro formandos responsurus. Datum wlad.

Contra super dicta citacione si e presbr.

Rogamus vos discrete etc. Cum talis dns presbiter plebanus in C. peremptorie citatus intimo
s' tunc nob. adueniendum certis articulis sibi ex officio nro formandis contentum
prefixo comparere contempserit non curauit. Ideoque ipsum propter suam contumaciam exigentem
ab ingressu Ecclesie suspendimus in his scriptis et nunc suspensum semel ad minus
in sua ac demum in vra ecclesiis singulis diebus dominicis publicetis donec a nobis
fuit restitutus. Datum etc.

Processus sequens tenor

Rogamus vos etc. Cum talis dns presbiter plebanus in C. suspensionis ab ingressu ecclesie sentenciam
iuste lata pro eo quod intimo s' tunc nob. adueniendum certis articulis ex officio
nro formandis certo statuto comparere contempserit non curauit. contemptis clauibus
ecclesie animo suo in dampnum diu sustinuit et adhuc eandem sustinet sentenciam vapere
indurato vel etc. Nos attendentes quod crescente contumacia merito crescere debet et
pena Mandamus vobis quatenus adhuc moneatis eundem presbiterum ut infra sex
dies a monicione s' facienda ad sancte matris ecclesie gremium redeat et se ab ea
sua absolui procuret. Alioquin ipsum exnunc iusticia exigente excommunicamus
in his scriptis et nunc excommunicatum semel ad minus in sua ac demum in vra ecclesiis
singulis diebus dominicis nuncietis donec a nob. fuit absolutus. Datum etc.

Iterum Processus grauior Sequitur

Vestri etc. Cum dominus P. plebanus in sententias suspensionis ab ingressu ecclesie et
suas in se latas pro eo quod in termino certo nobis ad videndum certis articulis super possessio-
ne formandis certo statuto comparere contumaciter non curavit, Nos causas suas ag-
gravantes mandamus vobis quatenus adhuc excommunicandum et peremptorie moneatis
omnes de familia dicti excommunicati existentes, ut infra sex dies a monitione
vestra facienda dictum excommunicatum inducat et informet et ad sancte matris ecclesie
gremium redeat et se adeo suis faciat absolvi. Alioquin ipsi familie ca-
pellano suo subtrahat excepto divina omnia officia et ecclesiastica sacramenta preter
penitentias morientium et baptismata parvulorum interdicimus in hiis scriptis. Compulsis ut prius
excommunicatum semel ad minus in sua et demum in vestra ecclesiis pulsatis campanis
et candelis extinctis singulis diebus dominicis publicetis. Faciatis ipsum ab omnibus
christifidelibus alio quovis salutacione locutione emptione venditione ad hospicium receptione
ac quovis alio actu licito et familiari quamdiu sententias sustinet evitari. Sepulturaque
ecclesiastica sibi specialiter interdicta, donec a nobis fuit absolutus. Datum etc.

Continuacionis

W. etc. desarto etc. Salutem in domino. Cum A. et B. peremptorie citati super
ymmuus ut supra testimonio etc. Admissionis desertis vero domino N. plebano
illi loco in termino sibi certo nobis aut auditori causarum Curie nostre competenti
peremptorie comparere contumaciter non curavit. Ideoque ipsos hinc ea sua exigente contumacia
excommunicamus in hiis scriptis. Mandantes vobis quatenus ipsos sic excommunicatos semel
ad minus in sua ac demum in vestra ecclesiis singulis diebus dominicis publicetis
donec a nobis fuit absolutus. Datum etc.

Aggravatio post monitionem plebanis

W. etc. Cum J. et N. in B. manentes excommunicationis sententiam in se latam pro eo quod plures
decimarum campestrium domino M. plebano in E. licitum monitione premissa competenti
clamibus ecclesie annis suis iam diu sustinuerunt et adhuc eandem su-
stinent sententiam dampnabiliter indurati ut impetit' excitati et inhabiles obsti-
nati. Nos eandem sententiam aggravantes mandamus vobis quatenus adhuc sup-
plicandum et peremptorie moneatis omnes de familia dictorum excommunicatorum existentes
ut infra sex dies a vestra monitione facienda dictos excommunicatos inducat
et informet ut ad sancte matris ecclesie gremium redeat et se adeo suis faciat
absolvi. Alioquin ipsi familie divina omnia officia et ecclesiastica sacramenta preter
penitentias morientium et baptismata parvulorum interdicimus in hiis scriptis. Vobis similiter
injungentes quatenus ipsos ut prius excommunicatos semel in ad minus in ipsorum
ac demum in vestra ecclesiis pulsatis campanis et candelis extinctis singulis
diebus dominicis publice nuncietis, faciatis ipsos ab omnibus christifidelibus alio quovis
locucione salutacione emptione venditione ad hospicium receptione et quovis
alio actu licito et familiari quamdiu sententias sustinent evitari. Sepultura
quoque ecclesiastica ipsis specialiter interdicta, donec a nobis fuerint absoluti. Datum etc.

Processus interdicti etc. quando diu morati fuerint in loco.

Boguslaus etc. discretis viris dominis etc. Salutem in domino. Cum a ffr. tabulator in C.
manens excommunicacionis et aggravacionis sentencias in se latas pro soluto censu ecclesie medie
marce grossorum domino tali altariste vel plebano legitima monicione premissa contemptis
clavibus ecclesie, animo suo iam diu sustinuerit et adhuc sustinet easdem sentencias dampnabiliter
induratus. Nos attendentes quod crescente contumacia merito crescere debet et pena, mandamus
vobis et cuilibet vestrum quatenus ad hunc monitis eundem excommunicatum ut infra octo
dies alias monicionibus per vos in ecclesiis vestris faciendis ad se ... ecclesie gremium redeat
et se a dictis sentenciis procuret absolui. Alioquin omnem locum ad quem dictus excommunicatus
pervenerit et quamdiu ibidem moram traxit extunc prout extunc dicta canonica monicione
premissa interdicto ecclesiastico subicimus in hiis scriptis. Mandantes quod vos et cuilibet vestrum quatenus
interdictum huiusmodi in facie dicti excommunicati servetis et ab aliis vestris teneatis et subditis
inviolabiliter servari faciatis, post recessum autem de loco recessit divina officia more solito
resumatis. Datum Wladislauie etc. Ad tercium diem post recessum de loco.

N. excommunicatus etc. ... in C. manentes excommunicacionis aggravacionis et interdicti
W. etc. Cum a nostri omnes et singuli in C. manentes sentencias in se latas pro solucione decimarum cum
ea quamdiu moram traxerint in locis sentencias in se latas pro solucione decimarum cum
prestimonii domino N. etc. contemptis clavibus et animis ipsorum iam diu sustinuerint et
adhuc easdem sustineant sentencias miserabiliter obstinati. Nos attendentes quod crescente
contumacia merito crescere debet et pena, mandamus vobis quatenus ad hunc moniatis
eosdem excommunicatos ut infra octo dies alias monicionibus ipsis faciendis ad se
... ecclesie gremium redeat et se a dictis sentenciis procuret absolui. Alioquin omnem
locum ad quem dicti excommunicati aut aliquis eorum pervenerit et quamdiu ibidem moram
traxerit ... et per unum diem integrum post ipsorum recessum de loco ...
... extunc dicta canonica monicione premissa ecclesiastico interdicto subi-
cimus in hiis scriptis. Vos nichilominus iniungentes quatenus huiusmodi interdictum sic ut
premittitur servetis et ab aliis vestris ... servare inviolabiliter faciatis donec
... fuerint absoluti. Datum Wladislauie etc. Similiter ad processus
ad duos dies post scribi ut prius etc.

Monicio pro pena soluenda vere obligata in iudicio

W. dei gracia etc. discretis viris etc. Mandamus vobis quatenus peremptorie moneatis
Joh. tabulatorem vel talem laicum quem et nos monemus nichilominus presentibus ut infra
octo dies continuos alias monicione ... facienda vitrico ecclesie in C. vel tali pre-
... dies continuos alias monicione ... in festo aut infra iam dudum lapso de-
... debita marcam grossorum quam ... solvisse ... auditori cause curie nostre ... obligatus
debet solvisse ... coram auditore cause curie nostre ... obligatus
dumtaxat satisfaciat ut tenetur. Alioquin ipsum extunc exigente iusticia dicta mo-
nicione tamquam canonica ac in penam ipsius obligacionis excommunicamus in hiis scriptis. Quem
sic excommunicatum semel ad minus in missa ac dominicis in vestra ecclesiis singulis diebus
dominicis publice nuncietis donec ... satisfactionem premissam fuerit absolutus. Datum.

Monicio pro censibus decimalibus vel pecuniis vel pannonis (?)

W. dei gracia etc. Mandamus vobis quatenus peremptorie moneatis ... Z. rusticos
omnes et singulos in tali villa manentes quos et nos monemus nichilominus presentibus
ut infra octo dies alias ipsis monicione facienda discreto viro domino Andree
plebano tali ecclesie de decimis seu censibus decimalibus aut decimacionibus ... quas
in festo sancti Martini proxime preterito solvisse debebat vel ... quod de annis preteritis
... bonorum suorum agrorum suorum solvere sunt astricti satisfaciant ut tenentur. Alioquin
ipsos omnes et singulos tamquam nominatim expressos extunc prout extunc dicta canonica
monicione premissa excommunicamus in hiis scriptis ... et quos ipsos sic excommunicatos
semel ad minus in missa ac dominicis in vestra ecclesiis singulis diebus dominicis publice nuncietis
donec ... fuerint absoluti. Datum Wladislauie etc.

Monicio qua quis compellit ad residenciam personalem

336 W. etc. discretis viris etc. Salutem in domino. Mandamus vobis quatenus auctoritate nostra moneatis curetis discretum virum dominum N. plebanum in ecclesia tali quem et nos monemus presentes ut infra xiiii dies ibidem in ecclesia sua personaliter resideat dicte plebanie sue more solito deserviens ipsiusque ecclesie obsequiis officiis et ministeriis intendat aut coram nobis ut infra dictum terminum ipsius denunciat auditoris examine nostri in pretorio nostro comparat ut causam racionabilem si quam habeat allegaturus instans causam quare ad premissa non teneatur. Alioquin dictam personam tamquam contumacem in premissis procedemus sicut et alias contra eum de iure procedendum fuerit. Datum. Relacionem etc.

Absolucio a monicione cum sua

Boguslaus etc. discreto etc. Committimus vobis presentibus et mandamus quatenus auctoritate nostra talem ut cum tanta excommunicacione quacumque solutam dominum N. plebanum in tali loco ligatum extitit in forma ecclesie solita absolvatis ipsumque sic absolutum ut ipsos sic absolutos ubi opus fuerit publicetis. Datum. Relacionem etc.

Absolucio ab aggravacione sua cum familia. Datum.

Wencz. etc. discreto etc. Committimus vobis presentibus et mandamus quatenus nostra auctoritate talis a suis excommunicacionibus et aggravacionibus quibus eius solucione a monicione misit tali plebano ut sic quibus ad instanciam talis plebani vel clerici aut laici contumacia non excommunicacionibus ligatus extitit in forma ecclesie solita absolvatis familiam ipsius ut ipsius restituetis divinis et ecclesiasticis sacramentis ipsosque aut ipsum sic absolutum et familiam divinis et ecclesiasticis sacramentis restitutam ubi necesse fuerit publicetis. Datum.

Absolucio ab omnibus suis excommunicacionibus aggravacionibus et interdicta suis

Wencz. etc. vobis committimus presentibus et mandamus quatenus auctoritate nostra D. B. etc. rusticum in S. manentem ab excommunicacionibus aggravacionibus et interdicta suis quibus ad instanciam S. D. C. racione contumacie ne excommunicacionibus ligatus extitit in forma ecclesie solita absolvatis familiam ipsius divinis et ecclesiasticis restituetis sacramentis ipsosque sic absolutos et familiam ipsius divinis restitutam. Interdictum quoque ecclesiasticum propter eos tentum et observatum relaxantes in eisdem scriptis quos et nos ubi necesse fuerit intimatis. Datum etc.

Monicio ad compellendum aliquam uxorem ut marito suo adhereat.

Wencz. dei gracia etc. discreto viro etc. Mandamus vobis quatenus peremptorie moneatis Annam filiam Sculteti in tali villa vel loco quam et nos monemus presentes ut infra terminum vel sex dies a monicione vestra facienda N. laicum de C. marito suo legitimo adhereat ipsumque coniugali affectione ut sic moneatur maritum tue pertinet maritali affectione in domo mensa et lecto ut tenetur pertractet sub iuris diffinicionibus suam contra ipsam et propter N. promulgatam. Alioquin ipsam contra exigente iusticia dicta monicione tamquam contumacem in premissis excommunicamus in hiis scriptis. Contra sic excommunicatam et ut solitum in aliis monicionibus etc.

Forma reducendi in personas suas

Wencz. dei gracia etc. discretis viris etc. Salutem in domino licet pridem Johannem et Katherinam eius uxorem legitimam olim in Michalowo nunc in Z. tabulatores in C. manentes ab excommunicacionibus et aggravacionibus suis quibus ligati fuerant ad instanciam Veh. lis S. Religiosorum virorum dominorum .. Abbatis et Conventus Mon. in Kamencz contumacia non excommunicacionibus observatum concordie adeptis absolvi fecerimus in forma ecclesie consueta dicto tamen tempore ut huius iam dicti Johannes et Katherina

170

concordare cum predictis Abbate et conventu non curavit, possemus cum ipsos more ipsorum
suas reducere. Sed ut melius agatur cum eisdem mandamus vob. quatenus adhuc ex
superhabundanti moneatis dictos N. et Helizabeth ut infra sex dies a dicta vestra moni-
cione facienda cum prefatis dnis Abbate et conventu concordiam amicabilem ineant, alioquin
ipsos compellet rigor iusticie, deo duce, monicione premissa, ipsos per censuras ecclesiasticas
et aggravacionis suas reducimus in hiis scriptis, quos sic reductos semel ad minus
in ipsorum et deinde in diversis ecclesiis diebus dominicis et festivis inter missarum solempnia
tenore presencium nuncietis. Datum anno etc. Datum.

Comissio generalis causarum

Wencz. dei gra. etc. honorabili viro dno D. etc. Cantori vel Officiali salutem in dno. Causam
seu causas quam vel quas hon. vir etc. executor ultime voluntatis bone memorie
olim plebani in C. et nomine executoris eiusdem movet seu moverit contra
discretos viros dnm Jo. plebanum etc. sub anno gre etc. et contra alios quoscunque
et eorum quemlibet cum ipsarum causarum dependenciis incidentibus et connexis discretioni vestre
de qua indubie fiduciam gerimus ampliorem committimus per presentes et mandamus, quatenus
predictis partibus et hiis qui vocandi fuerint coram vobis, litterarum citacionis omissis
cassis audiatis et fine debito terminetis, et faciatis quod decreveritis a partibus firmi-
ter per censuram ecclesiasticam firmiter observari. Testes autem qui nominati fuerint
si se gracia odio timore vel favore subtraxerint, cogatis auctoritate nostra censura
simili veritati testimonium perhibere. Datum Wlad. etc.

Diffinitiva sentencia.

Nos Johannes dei gracia etc. Ad noticiam tam presencium quam futurorum volumus pervenire
quod orta coram nobis inter venerabilem et discretum virum Johannem Archidiaconum Wlad.
et Canonicum sancti Petri Cruswicz. prebenda Cruswicz. prebendatum actorem
ex una et N. Rectorem parochialis ecclesie in plo. dioc. Wlad. reum parte ex
altera super quadam decima in N. predictorum heredum in B. materia questionis dice-
bat enim Archidiaconus memoratus predictam decimam ad suam prebendam ab olim
pertinuisse et suos predecessores ac ipsum in eius pacifica possessione fuisse et
esse prout et ipsa villa parochie de Crethcowicz quondam fuisse, antequam
extitisset commutata pertinuisset atque spectabat, unde petebat N. Rectorem pre-
dictum in predictam A. B. et turbacionem quam sibi in recollectione dicte decime
inferebat eundem compesci, sibique perpetuum silencium super ipsa decima imponi. Econ-
tra prefatus N. Rector asserebat villam N. infra limites sue parochie consistere et
ipsam decimam ad suam ecclesiam nomine parochie pertinere, ut puta aqua
tam heredes quam incole omnia sacramenta ecclesiastica percipere dinoscuntur. Et tandem
testibus et instrumentis coram nobis per partem utramque productis et ostensis
nos dictis ipsorum visis et diligenter recensitis, quia reperimus decimam decimalem
post occasionem heredum heredis N. pertinere ad prefatum Archidiaconum tamquam
ad Canonicum Cruswicz. prebenda ut prefertur Crethcowicz. prebendatum
racione prebende pertinuisse spectasse pertinere et spectare debere. Ideo Christi
nomine invocato deum pre oculis habentes de consilio et assensu capituli nostri Wlad. prehabito
diffinitivam sentenciam predictis partibus presentibus et ipsam ferri petentibus diffinitive pro-
nunciamus et in hiis scriptis pronunciamus, decimam memoratam ville N. seu in
memoratis heredibus et in eorum successoribus ad prebendam Crethcowicz et per eius
ad ipsum dnm Archidiaconum et ad suos successores universos pertinuisse et pertinere
debere memoratam N. et sue ecclesie in N. perpetuum silencium super decima predicta
imponentes. In cuius rei testimonium etc. Datum etc.

338 Uniuersis Christifidelibus vtriusque sexus Salutem in domino. Et si alma mater ecclesia vniuersos in celestibus consistentes, tamquam electos dei ministros magnificet, alijs per debitos honoribus et honorum offerre preconijs non desistet. Cur non vnificet crucis signum insigne salutis nostre precipuum, specialiter deuacionis studio fidelis populus non offerat. Cum Apostolus in alio gloriari spernit nisi in cruce domini nostri Ihesu Christi, que sola digna fuit portare precium huius seculi, et ideo multum amabilis honoribus, quia similiter diuinis et igitur deus omnipotens qui in ea precium pati dignatus est, congregati in eius laudibus resultent eius populum salutem vniuersum, qui cruore suo redempta nostra lauit, ac Christifideles ad impendendum laudem altissimo insigna cruce fucantur ancipitur quo spiritalis consolacionis muneris consequant se refectos. Nos indulgencias per Reuerendissimos dominos in Christo patres et dominos Episcopos, obtinendam salutifere ant vivificet crucis domini qua lator presencium exhibet recaditi teste presato. Reuerendissimi patres domini et Episcopi superscripti suis patentibus literis ad excitandum Christifidelium deuocionem concessas ratas et gratas habentes, omnibus vere penitentibus, contritis et confessis qui ad recolendam memoriam passionis dominice, et adorandum eius crucem salutiferam prouolutis genibus, cum deuocione crucem in loco decenti reuerenter exhibitam quinque oraciones dominicas cum totidem angelicis salutacionibus deuote dixerint in humilitate spiritus offerentes altissimo vota sua, de omnipotentis dei misericordia et beatorum Petri et Pauli Apostolorum eius auctoritate confisi, de iniunctis eis penitencijs xl dies relaxamus.

Comissio seu indultum pro audiendis confessionibus

Johannes Scolasticus vicarius generalis in spiritualibus et cetera discretis viris Rectori ecclesie in Colwale suoque vicario Salutem in domino. Vt vnus vestrum domino lucrifaciat valeamus discretioni vestre de qua plenam gerimus in domino fiduciam vt vniuersorum vestre parochie parochianorum vtriusque sexus confessiones audiendi ipsosque absoluendi, beneficio impendendi iniuncta penitencia salutari concedimus, exceptis in casibus sedi apostolice specialiter reseruatis presentibus indulgemus nisi forte confessa fuerint talia que per se ipsis Sedes Specialis esset mittendus et merito consulenda vt sunt homicidium, incendiariorum, raptorum bonorum ecclesie seu sacrilegij et percussorum clericorum, et casus similes super quibus omnibus Sedes apostolica est adeunda, ex quibus indultum indultum pro presentis tempore inhabilibus et suspectis, et hinc usque ad octauam pasche valere tantummodo declaramus. Datum Wladislauie nostro Sigillo sub impresso.

Item alia consimilis

Johannes Scolasticus Wladislauiensis et cetera Religioso fratri Andree priori domus Conuentus in Bidgostia ordinis sancte Marie de monte carmelo Salutem in domino. Saluti Christifidelium parochie Bidgostiensis sinceriter cupientes, vobis tantummodo ut vniuersorum parochianorum Bidgostiensis ecclesie vtriusque sexus confessiones audire, ipsosque absoluere, beneficium impendere liceat, exceptis in casibus sedi apostolice reseruatis presentibus indulgemus, demum casibus vobis sunt pro quibus singulariter ipsa Sedes apostolica mittendus et merito esset consulenda ut sunt homicidiorum, incendiariorum, raptorum bonorum ecclesie et clericorum percussorum similesque casum in quibus vobis omnis tollimus auctoritate premisso et cetera. Specialiter ne quibusquam vobis confessis penitenciales penitencias iniungatis seu ab eisdem quecumque aliquid exigeretis pro audiendis confessionibus audeatis. Super quibus omnibus vestram conscientiam oneramus. Volumus et cetera ne huiusmodi indultum sit in perpetuum pendiciam, sed solum infra hinc et dominicam quasimodo, qua tantummodo valere declaramus et extendi. Et cetera.

Sequitur Priuilegium

339 171

In nomine dni Amen. Humane gestis acciones memoria perpetua indigent quia plerumque ab omni me-
moria labuntur que scripturarum testimonio non perdurant. Inde est quod nos Obilutus
divina et Aplice Sedis providencia Wlad. Ecclesie Epus, una cum Caplo nro Wlad.
Cupientes ut rerum geste inter nos et Capitulum nrum Wlad. predictum, Gobina et Di-
sart.. virum filium Olrici Sculteti de Plawno ville Capli nri Wlad. site intra
Syradiensi terre consulta, apud posteros melior memoria habeatur. Notum facimus
universis presentes litteras inspecturis, quod honorabilis vir dnus Theodricus prepositus et Canonicus
Ecclie nre Wlad. super eo, qui nomine Capli Wlad. predicti villam prenominatam tenet
eam intendens meliorationi ville predicte de voluntate et consensu nro ac Capli nri Wlad.
prefatam villam Plawno predicto Niclao Sculteto Iure Sredensi exposuit locandam
sub hac que sequitur ordinacione. Primo siquidem Sculteto ipsi cum suis posteris pro
locacione ville meritis, damus duos mansos liberos, absolutum censum, sed non
advocacia iure hereditario perpetuo pacifice et quiete possidendos. Damus eciam eidem
sculteto et suis posteris tercium denarium mellis de terra hereditatis predicte, adiacentes
quod ipse dnus prepositus et sui successores pro reparacione ... predicte, duos denarios
dabit, et Scultetus ipse cum suis posteris tenebitur conplere. Extra domum
predicti Sculteti et suis ... piscatorie liberam in flumine vulgariter Warta
nuncupato habere, quam si ... flumine predicto prestabit. Iudicabit autem ipse
Scultetus cum suis posteris omnes causas parvas et magnas ... et ... infra
terminos dicte hereditatis contingentes Iure Sredensi, preter predicto iuris predicto dno preposito
et suorum successorum generali vel speciali, de iudicatis ... et ... ipse dnus prepositus
et sui successores duos denarios recipiet et Scultetus ipse cum suis posteris
tercium retinebit. Extra incole ville predicte predicto dno preposito et suis successoribus
in festo beati Martini confessoris pro censu ... grossos, de quolibet manso et
quatuor pullos ad festum Assumpcionis beate Marie et ad festum Pasche ... ova
et ... annis singulis solvere tenebuntur. Quem censum ipse Scultetus cum suis
posteris colliget et conferet, dicto dno preposito et suis successoribus integraliter
presentabit. Statuimus insuper quod Scultetus ipse cum suis posteris et incole ville
... ter in anno recipient
apud ... prefati dni prepositi et suorum successorum ... Scultetus ...
ad faciendum colloquium generale et ... cum sua comitiva Scultetus ...
et incole duo prandia ... ministrabunt vel ... prandio ...
... sunt astricti. Statuimus eciam quod Scultetus ipse et sui posteri villam ...
seu incolle ville predicte ... in ipsa villa debent personaliter residere
et si quis ... in ipsa villa non residet, sculteciam
et ... mansos et quidquid inmobile ibi habuit ...
et villanus mansum et ... debeat obtinere. Et quod eciam
... nullus villanus ... vendere aut obligare in parte vel
Scultetus sculteciam et villanus mansum ... et sui successores ... ad
in toto presumat nisi et ... dnus prepositus et sui successores ... ville ... prefato
... Insuper Scultetus ipse et sui posteri ac incole ville ... prefato
dno preposito et suis successoribus honores ... villarum
... In cuius rei testimonium sigillum nrum et Capli nri Wlad. predicti
presentibus sunt appensa. Actum et datum ut supra.

Forma dimissorialis Wlad. dioc.

Iohannes Dei gracia Wlad. ... et ... vir dno Petro
... et ... in ... et ... Salutem in dno. Supplicacionibus
171 vestris nobis porrectis ... favorabiliter annuentes vobis ut a quocunque Reverendo in Christo
patre et dno dno Archiepo aut Epo dumtaxat Catholico et ... Ecclie
... et suorum ... ordinem ... statutis ... temporibus ... vobis
... alias non obstante ... ut sacros ... ordines maiores
et minores licite recipere valeatis presentibus ... Datum Wlad. ut supra.

340.

Johannes Dei gratia episcopus etc. Strenuo militi domino Janussio Capitaneo Bydgostiensi Salutem in domino. Supplicacionibus parti vestre nobis oblatis favorabiliter annuentes vobis concedimus ut liceat vobis eligere confessorem quemcunque ydoneum qui vna cum familia vestra commensali domestica, qua vos confitebimini, vestrique confessor sit presbyter clericus auctoritate nostra, vos et eandem vestram familiam absolvendi iniuncta vobis et cuilibet ipsorum penitencia salutari, casu in casibus sedi apostolice specialiter reservatis, ac capitulo casibus incendiariorum et effractorum ecclesiarum raptorum bonorum ecclesiasticorum et violatorum manuum violentarum in clericos et aliis maioribus, quos remitti volumus pro absolucione ad ecclesiam kathedralem, presentibus ad unum annum a data presencium computando tantummodo duraturis. Datum etc.

Promissionis forma

Reverendo in Christo patri et domino domino Johanni dei gracia Episcopo Wladislaviensi ut eius suffraganeo S. Reverendus reverentissimus cum omnibus devotis ad obediencie cultum. Cum N. de O. clericus vestre diocesis karitatis sinceritate deo inspirante spiritus sancti mundi ablectamentis fugiens vite melioris se elegerit ad sacros clericorum ordines totis nisibus intendens contemplacionem sui creatoris valeat devocius inhiare cupiens se promoveri, petit quod in instancius supplicavit se quatenus ad mea promissionem predictos sacros ordines liceat adipisci. Attenta igitur diligentia ipsius et devocione, vestre Reverende paternitati reverenter qua possum supplico humiliter presentem ipsius N. de cum vite et morum probitate honestaque conversacione in ab opposito et quod eundem benigne inoteat ad predictos clericorum ordines videlicet subdyaconatus dyaconatus et presbiteratus accipiat ac promoveri. Dum retribucionem obsequentem sibi successive cui quidem paulo maiori meo possessione de victu et amictu ac mee beneficio collacionem tempore occurrentem promitto providere. Inquam rei testimonium sigillum meum etc.

Indultum confessionale

Johannes Dei gratia etc. Nobili ac honeste domine Nale relicte de Palucolwo heredi in Smiskolwicze Salutem in domino. Tibi ut cuicunque ydoneo sacerdoti cuiuscunque diocesis existat, quem duxeris eligendum confiteri valeas et penitentiam suscipere ab eodem, plenariam indulgenciam concedimus ita quod idem sacerdos quem elegeris te possit absolvere in casibus ordinarie reservatis, cum certis tenoris presentium ad premissa plenam facultatem presentibus infra hinc et festum Penthecostes inclusive et non ultra valituris. Datum Wladislavie etc.

Dimissorialis forma

Reverendis in Christo patribus et dominis dominis dei et Apostolice sedis gracia Archiepiscopis Episcopis vel vicariis in spiritualibus eorundem Johannes Dei gratia Episcopus Wladislaviensis etc. Reverentiam debitam et honorem. Cum dilectus vester N. de Czegusław de G. Subdyaconus Wladislaviensis diocesis presencium exhibitor ex causis racionabilibus animum nostrum suis causis se a dicta sua Wladislaviensi diocesi transferre ibique aliqua diu commorans resideat atque ut ad premissos gradus ulteriores Subdyaconatus dyaconatus videlicet et presbiteratus sacros ordines promoveri possit nobis suis supplicacionibus nobis inclinare per oblatis favorabiliter annuentes vestris et vestrum cuilibet paternitatibus humiliter supplicamus quatenus cum paternitatibus vestris aut vestrum cuilibet paternitates humiliter requisierit ipsum ad eosdem dyaconatus et presbiteri sacros ordines statutis a iure temporibus promovere et in eisdem permittere ministrare in vestris et cuilibet vestrum diocesibus sibique de officio canonico se facultas optulerit providere dicatis ad ipsum instituere dignemini dummodo aliud canonicum sibi non obsistat, de vita namque ipsius et conversacione laudabilibus quantum nosse sinit humana fragilitas laudabile testimonium perhibentes presentibus se recommendatarios litteras duximus concedendas. Datum Wladislavie etc.

Nos Jacobus de Conczapleize etc. Significamus tenore presencium quibus expedit vniuersis etc. Quod Anno domini Millesimo etc. proximo Sexto in terr. Conport. XV. in Brest kuiauie etc. commissione Serenissimi principis domini ac domini nostri Wladislai Regis Polonie celebratis nobis Regalibus Judicia cum dominis assessoribus nostris Martino Zaiss in ca Dziraiow Sancte Wlad. absentia Et Nobiles Johannem Wansch vexillifero et filio suo et Nicolaum Subiudice dobrinensi Cossijska Actore ab alia parte Pranigrio in Wyssla. ibidem circa Wijsslaniam Wlad. Tandem Nos auditis proposicionibus et questionibus partis vtriusque totale meum in vtroque littore flumini Wijssle Wlad. et Ville Schpijtal. vel Justum Judicio et Judicabilis solo salvo de in proculis tenentis ac consuetudine Terre finata. predictis beatorum Ecclesie Wlad. adiudicamus imperpetuum dedit etc.

Forma formatarum

Henricus dei gratia Episcopus Wladislaviensis Significamus vniuersis quibus expedit etc. de Anno domini millesimo quadringentesimo Tredecimo Sabbato quatuor temporum quo in Ecclesia dei Introit incepit etc. Reminiscere In Ecclesia kathedrali Wlad. sancte Marie Wladislavie Rev. di in Christo patris et domini domini Johannis Episcopi Wlad. Sacros ordines maiores et minores celebrantibus S. Peter Wlad. Sacros Ordines ad gradum subdiaconatus promouimus proch. Ecclesie in S. Wlad. dioc. ad gradum subdiaconatus promouimus suffragante Juramus etc. sigillum etc. affixum domini nostri gratia inuocato suffragante Juramus etc. sigillum nostrum etc. affixum

Matrimonialis contra passus

Boguslaus Officialis etc. dis. Cr. Re. etc. tenore presentium praedictam ... nobis facta in causa matrimoniali Alberti M. Z. N. de S. super eo quod Clemens frater dicti Nicolai in pre assereret eandem Margaretham cum filio eiusdem Clementis in gradibus affinitatis et consanguinitatis prohibitis mutuo attinere, euidentem consensum dictam M. cum dicto N. ad quoniam non permittit contraxit et carnali copula subsequente consumavit nullum consanguinitatis vel affinitatis gradum attingentes ex quo minorem sit contractum consummare non deberet Sed cum in Vetum nos abiles et ydoneos ad federis matrimonii consummandi Cum dicta Bob. mandamus quatenus incontinenti N. cum dicta M. infrascripte etc. et ad propositum copulentur et incontinenti Clementem qui vel vt personaliter maliciose consanguinitatis et affinitatem inter filium suum N. et M. predictos intervenisse diceat personaliter accedentes sicuti de parte alias in Ecclesijs vestris publice moneatis quo etc. vel in alia forma monitis moneatis. Reprius factis et ipsis testibus etc. Datum

Monitio contra fugitivos

Boguslaus Officialis etc. discreto viro Rectori Ecclesie in Przijpust et ad quos presentes peruenerint vel qui presentibus fuerint requisiti Salutem in domino Mandamus Vob. etc. Moneatis M. et in B. moram, quam et nos monemus presentes, vt infra sex dierum monicionem etc. ad Petro de S. suo marito legitimum redeat cum quo fugit, fugiensque hincinde discurrit, rediensque secum maneat, nunquam ab eo fugitiua, ipsum in domo mensa lecto coniugali affectione pertractando Alioquin contra dictam monitionem etc. vt alias patet in forma etc.

344

Boguslaus etc. Cum discretus vir etc. in causa quam ad A. b. et C. laicos de O. movet et moveri intendit de iure spondo iuratoria petiit eam contra
dictos ipsum asserens, eo quod propter contumaciam ad instanciam eorundem A. b. et C.
laicorum in excommunicationis sententiam dudum in ipsos scriptis absolutum quos et vos sic ab-
solutos in ecclesia publicetis citantes nichilominus predictos A. b. et C. laicos
accedentes personaliter quos et nos citamus presentibus ut coram nobis etc. compareant
ad terminum causam prosequendam. Datum etc.

Permutacio Regalis pro quodam suo

Wladislaus dei gracia Rex polonie lithwanieque princeps supremus et heres
Russie etc. Reverendo in christo patri domino Johanni dei gracia Episcopo wladislaviensi vel eius vicario
in spiritualibus generali nobis sincere dilecto Salutem et sinceri amoris incrementa
Reverende in christo pater nobis sincere dilecte cum honorabilis Jarandus de Beznagice
Canonicus wladislaviensis et Nicolaus de Blonye dictus Pyzolka Capellanus noster cu-
pientes se permutare suarum salubrius operare ipsorum beneficia alterutro commutare
Ita quod idem Jarandus suam ecclesiam parochialem in minori Charthlupya Gneznensis
diocesis pro altare in castro predicto, cuius collacio presentacio seu quevis alia
disposicio ad nos dinoscitur pertinere, consensus noster ad id accedente predicto Nicolao
tradidit et contulit, circumquidem Jarandum ipsi nostri innocatis presenti ... pre-
tamus ... et ... ipsum ad predictum Altare investire
velitis cum effectu adhibitis in talibus solitis et consuetis Cerimonijs et sollempnitatibus. Datum

Investitura Canonici in Altare

Johannes Decanus wladislaviensis vicarius Reverendi in christo patris et domini etc. discreto viro
Rectori ecclesie Salutem in domino. Vacante altare cum sit in Castro Radziey
wladislaviensis diocesis per resignacionem causa permutacionis in manibus nostris factam per honorabilem
virum dominum Nicolaum de Blonye dictum Pyzolka altaris eiusdem rectorem ipsius pro ecclesia
parochiali in Charthlupya Gneznensis diocesis quam obtinebat honorabilis vir dominus
Jarandus de B. Canonicus wladislaviensis ad presentacionem Serenissimi principis et domini domini
wladislai dei gracia Regis polonie etc. ad quem iuspatronatus et presentandi pertinere
dinoscitur eiusdem altaris prefato domino Jarando de eodem Altari providimus et
providendo providemus. Ipsum quoque presentem ... investivimus et presentibus investimus
de eodem. Igitur eum canonice ipsius altaris rectorem in Rectorem ... vobis in virtute sancte obediencie precipiendo mandamus quatenus memoratum dominum Ja-
randum in possessionem dicti Altaris iuriumque et pertinenciarum eius universarum
inducatis realiter corporalem facientes ... de fructibus redditibus et
obvencionibus ipsius altaris ... a Censuarijs et redditum integre ... Datum

Item Alia consimilis in Canonicatu

Johannes etc. discretis viris Edbdomadarijs Chori ecclesie Cruswicie etc.
Salutem in domino. Vacante canonicatu et prebenda ecclesie sancti Petri Collegiate Crusvicie
wladislaviensis diocesis per resignacionem ex causa permutacionis ut ... Rese ...
provisio ordinacio et quevis alia disposicio ... iure ordinario
pertinet ad Reverendum in christo patrem et dominum dominum Johannem dei gracia Episcopum wladislaviensem
pertinere dinoscitur prefato domino Jarando commissione et auctoritate super
conferendis beneficijs Reverendi in christo patris domini Johannis Episcopi wladislaviensis
ad ipsum provisionem ordinacionem et quamvis aliam disposicionem spectantibus

173

nobis specialiter commissa de eisdem canonicatu et prebenda providimus et pertinentiis providemus ipsumque
quemque nostri anuli investimus et eisdem investimus et pertinentiis investimus Institutum
eum ecclesie Cruschwicensis canonicatus et prebendatum Quocirca vobis quatenus mox
eundem dominum Jacobum in possessionem dictorum canonicatus et prebende iuriumque et per-
tinentiarum eorundem mittatis et inducatis realiter corporalem facientes eidem de
de fructibus proventibus redditibus et obvencionibus ipsorum canonicatus et prebende universis
mensuariis et redditibus integre responderi ipsumque faciatis per capitulum
et canonicos dicte ecclesie Cruschwicensis assignantes sibi stallum in choro
locum et vocem in capitulo cum plenitudine iuris canonici in canonicum ipsius
ecclesie recipi et in fratrem datum Wlad etc.

Alia forma pro ecclesia

Johannes etc. discreto viro etc. Salutem in domino. Vacantem ecclesiam parochialem in V.
Wlad. dioc. per mortem bone memorie domini pridem rectoris ut pro libera resignacione in
manibus nostris facta etc. ultimi et immediati rectoris eiusdem extra Romanam Curiam
defuncti ad presentationem nobilis ut vel laici Ivan dominus ... Curia ... iure patronatus
et presentandi addicti ut nobilium ut vel laicorum dominos A. B. C. dinoscitur
pertinere ut si ... previo ordinario et quevis alia dispositio Ad Reverendissimi
in Christo patrem ut supra proxime discreto viro domino Johanni Canonico Cruschwicensi
exhibitori presencium auctoritate qua fungimur nobis ... commissa
specialiter providimus et pertinentibus providemus ipsumque de eadem providemus nostri anuli
investimus et investimus presentibus Ad rectorem et pastorem vero ipsum
ecclesie instituimus curam etc. et administrationem spiritualium et temporalium
Regimine in eadem committentes. Quocirca vobis mandamus in virtute sancte ob-
dientie ... ut supra proxime usque ibi integre responderi. Eidemque
dicto ... ut supra proxime ... pastori obediant et intendant. Datum
sibi sui plebisani tamquam ... pastori

Compulsoria

Jacobus dei gratia electus ... et sacri pallacii apostolici causarum et cause
ac partibus infrascriptis a domino nostro papa Auditor specialiter deputatus universis
et singulis dominis Abbatibus prioribus prepositis decanis Archidiaconis Sco-
lasticis Cantoribus Thezaurariis Custodibus Sacristis et Canonicis
tam kathedralium quam Collegiatarum parochialiumque ecclesiarum Rectoribus
seu locatenentibus eorundem plebanis viceplebanis vicariis perpetuis ceterisque presbiteris
Curatis et non curatis clericis notariis et Tabellionibus publicis quibuscumque
per Civitatem et dioc. Wlad. ut alias ubilibet constitutis et eorum cuilibet
in solidum ad quem vel ad quos presentes nostre littere pervenerint Salutem in domino
et mandatis nostris humiliter ymmo verius apostolicis firmiter obedire Noveritis quod
nuper Sanctissimus in Christo pater et dominus noster dominus Martinus divina providentia
papa quintus quandam Commissionem sive supplicationem cedula nobis presentari
sive ... presentari fecit huiusmodi sub tenore Dignetur S. V. causam
et causas appellationis seu appellationum quandam pensa institutionem et commissionem
et collationem ecclesie parochialis in ... Wlad. dioc. ... et
... dominum Johannem ... Wlad. ... ... clerico
... dioc. ... pretendit ... Stanislai

Nicolai de Lancicia Rectoris pretense Parochialis Ecclesie in Grabkowo dicte
Wlad. dioc. ad sedem Apostolicam interposite seu interpositarum necnon causam
quam et quas idem Stanislaus Rector Ecclesie Parochialis in Grabkowo dicte
dicto S Wenceslao clerico asserto Wratl. dioc. de et super dicta parochiali
Ecclesia in Grabkowo et ipsius occasione movet seu movere intendit. aliam
ex nunc libere et causarum Curie domini nostri pape palacii apostolici causarum auditori
committi audiendam cognoscendam et fine debito terminandam ac omnibus et
singulis suis emergentibus incidentibus dependentibus et connexis et ad partem dictum
dominum Wenceslaum aliosque omnes et singulos sua communiter et divisim interesse
esse putantes in Romana curia et extra ac ad partes totiens quotiens opus fuerit
citandi. Non obstante quod si forsitan causa et cause huiusmodi non sint ad dictam
Curiam legitime devolute nec in ea de iure necessario tractande seu eciam finiende.
Infine vero dicte Commissionis sive supplicacionis eius cedule scripta erant
de alterius manus litera superiori litere ipsius cedule penitus et omnino dissimile
et diversa hec verba vz de mandato domini nostri pape audiat magister Jacobus
de Campilo citet ut petitur et iusticiam faciat. Cuiusquidem commissionis
vigore. ad nonnullos actus iudiciales inter partes predictas citra tamen
cause conclusionem processimus rite et legitime processo. Tandem vero ad instanciam
viri. magistri Johannis Steneminck procuratoris domini Stanislai Nicolai
principalis predicti in dicta nobis facta Commissione principaliter nominati fuit
de sua nobis presentatam nobis legitime petitit docto in instancia predictum
dominum Wenceslaum adversum principale in dicta et nobis facta Commissione ex
adverso principaliter nominatum omnesque alios et singulos sua communiter vel divisim
interesse putantes eorumque procuratores siqui essent in Romana Curia presentes ad
videndum et audiendum literas compulsorias presentes ex Romana Curia et
ad partes in forma solita et consueta decerni et concedi peticionem dicti domini nostri
pape Cursore citari mandavimus et fecimus ad certum peremptorium terminum
competentem que eciam prefato magistro Johanni Steneminck procuratori ad presens
partibus sive statuimus tunc ad idem certum terminum ad veniendum comparuit coram
nobis dictus magister Johannes Steneminck procurator quo supra nomine procuratorio
et predictam citacionem audire mandavit publica literarum contrarium dicti domini
nostri pape posita literam sigillata et signata et alias ut moris est
nobis debite executam reportavit. Citatorumque in ea contentorum non
comparencium contumaciam accusavit ipsosque contumaces reputari predictos instante
petiit Et in eorum contumaciam nobis exposuit cum querela quod non nulli Iudices
prelati Officiales Commissarii delegati subdelegati Executores sub
executores ordinarii Collegia et Capitula Notarii et Tabelliones
publici aliique persone ecclesiastice et seculares diversarum Civitatum et dioc.
penes se habent et detinent et in eorum scriniis archivis et thecis in
Nota seu prothocolla eorum receperint nonnulla habentes sciunt et detinent non
nulla iura acta actitata literas scripturas processus privilegia statuta
regia et alia iura et munimenta causam et causas huiusmodi tangentes
et tangencia et pro defensione Iuris dicti domini Stanislai Nicolai principalis

seu vetita et sine quibus deffinitio cause minime ad plenum liquere non potest (quapropter fuimus
pro parte magistri Johannis Stewnmoles procuratoris quo supra nomine debita cum instancia
requisiti quatenus Nos ac parti sue super hoc de oportuno remedio providere et litteras
compulsoriales in talibus fieri consuetas secundum stilum Romane Curie et ad partes in forma
solita et consueta decernere et concedere dignaremur. Nos vero Jacobus Clericus et au-
ditor prefatus volentes, citatos non comparentes merito tamen huiusmodi non sine pre-
fixione et satisfactione eorum sufficienter eorum contumacia reputavimus merito
exigente justicia contumaces Et in eorum contumaciam attendentes requisitionem huiusmodi
fore justam et consonam rationi quodque justa petentibus non est denegandus assensus Cumque
judicis est causa cognoscere ne actorum veritatem jurium et munimentorum huiusmodi
aliqua parcium probacione justicia valeat deperire Iccirco auctoritate apostolica nobis
in hac parte commissa vobis et singulis supradictis et cuilibet vestrum quibus communiter et
divisim tenore presencium requirimus et monemus primo secundo tercio et peremptorie vobisque
nichilominus et cuilibet vestrum in virtute sancte obedientie et sub infra scriptis pena
pena districte precipiendo mandamus quatenus infra sex dierum spacium post presenta-
cionem seu notificacionem presencium vobis seu alteri vestrum factam immediate
sequentium quorum sex dierum duos pro primo duos pro secundo et reliquos duos dies
vobis universis et singulis supradictis pro tercio et peremptorio termino ac monicione
canonica assignamus Et pro parte dicti Stanislai Nicolai principalis fueritis
requisiti seu alter vestrum fuerit requisitus Ita tamen quod in hiis exequendis
unus vestrum alium non expectet nec unus pro alio se excuset prefatos dominos
prelatos Officiales Judices Collegia et Capitula Notarios et Tabelliones
publicos et alias personas quascumque quas pro parte dicti domini Stanislai Nico-
lai principalis seu exhibitoris presencium vobis duxerit nominandas et ipsorum
quemlibet requiratis et moneatis quos nos eciam tenore presencium requirimus
et monemus eorumque et eorum cuilibet in virtute sancte obedientie et sub similibus penis
infrascriptis districte precipiendo mandamus quatenus infra sex dierum dierum
spacium post requisicionem et monicionem huiusmodi eis factam immediate se-
quentium (quorum sex dierum duos pro primo duos pro secundo et reliquos duos
dies pro tercio et peremptorio termino ac monicione canonica assignetis Et nos
nos eciam assignamus eisdem omnia et singula acta actitata litteras scripturas
instrumenta et munimenta predicta causam huiusmodi tangencia originaliter
vel eorum veram transsumpta in publicam formam redacta seu sigillis
autenticis signata et sigillata aut sub talibus modo et forma
publicata quibus eisdem in Romana Curia et alibi in judicio et extra merito va-
leat et debeat fides plenaria adhiberi nil addendo vel minuendo
per quod factum variari contingat seu variat intellectum vobis vel alteri vestrum forsan
latori presencium in huiusmodi causa subrogando Auditori ad Romanam Curiam
deferenda prefato domino Stanislao principali seu eius Legitimo procuratori
seu presencium exhibitori sine difficultate et contradictione quibuscumque ex-
hibeant tradant libere et assignent satisfacto tamen primitus illi vel illis
cui vel quibus satisfaciendum fuerit in pendendo de solario eorum competenti Si vero
Jura et munimenta huiusmodi quoquomodo detineant abscondita detentores

ipse ad tradendum huiusmodi iura et munimenta ac ipsi sacri ad reuelandum dicta auctoritate
nostra quibus teneris obstaculo appellatione postposita compellatis. Quod si forte
premissa omnia et singula et eorum quodlibet prout ad uos omnes et singulos
coniunctim uel diuisim pertinet non adimpleueritis seu adimpleuerint
cum effectu Nos in uos omnes et singulos supradictos et eorum quemlibet ac
contradictores quoslibet ~~paruerint seu paruerint ac effectu~~ et rebelles
communiter dictam canonicam monitionem premissa premittentes In
capitula uero et collegia quecumque in hijs delinquentia suspensionis ad
annum et in ipsos delinquentes ecclesias et monasteria interdicti sententias
ferimus in hijs scriptis et etiam promulgamus diem uero requisitionis et monitionis
nostrarum huiusmodi ac quicquid fecerit dictus iurium et munimentorum fuerit ad
soluenda ac quicquid in premissis feceritis nobis per uestras patentes litteras seu
instrumentum publicum huiusmodi seriem sic designantes in se continentes
seu continens remittere presentibus fideliter intimare curetis. Absolutionem uero
omnium et singulorum qui prefatas nostras sententias aut earum aliquam in
currerint seu incurrerit quoquomodo nobis uel superiori nostro tantummodo reseruamus
In quorum omnium et singulorum fidem et testimonium premissorum presentes litteras seu presens
publicum instrumentum huiusmodi litteras nostras continentes in se continentes seu continens
exinde fieri et per Bowdewinum notarium publicum infrascriptum et huiusmodi cause
coram nobis scribam infrascriptum scribi et publicari mandauimus nostrique
sigilli quo in nostro commissionis officio utimur iussimus appensione
communiri. Datum et actum Senis in domo habitationis nostre Sub Anno
a Natiuitate domini Millesimo cccc° xxiij° Indictione j die uero martis xx
viij° mensis Junij hora uesperorum uel quasi pontificatus domini nostri domini
Martini pape quinti predicti Anno Sexto presentibus ibidem discretis uiris magistris
Anthonio Martini de Ulixbona et Roderico Lopi por-
tugalensibus ecclesiarum canonicis testibus ad premissa uocatis specialiter et rogatis

Et ego Bowdewinus Coggink clericus Coloniensis diocesis etc.

Presentationis forma

Reverendo in Christo patri et domino domino Arnoldo dei gratia episcopo Culmensi Johannes
de ... Wladislauiensis diocesis Reverendi in Christo patris domini Johannis vicarius Reverentiam de-
bitam et honorem. Ad ecclesiam parrochialem in C. vestre diocesis per mortem domini
Nicolai ultimi et immediati Rectoris eiusdem extra Romanam Curiam defuncti
cuius presentatio ad Reverendum in Christo patrem dominum Johannem episcopum Wladislauiensem pertinere
dinoscitur. Hospitali commissione eiusdem Reverendi patris super presentationibus prelatorum
et quibusuis aliis ordinationibus etc. et super beneficiis ad sui ordinationem
spectantibus tam in diocesi quam extra Nos dispensatione nobis facta discretum virum
dominum Nicolaum Mathie de Raczans presbyterum Wladislauiensis diocesis exhibitorem presentium
eidem vestre paternitati presentamus supplicantes humiliter et deuote quatenus memo-
ratum dominum Nicolaum de eadem ecclesia investire et instituere dignemini
curam sibi animarum in eadem ecclesia et ipsius regimine collatam. Datum

Item. Alia forma

Rev^{do} in xpo patri et dno dno Johanni dei et aplice sedis gra
epo Wlad. seu eius vicario in spiritualibus generali Margarethe
relicta Johannis Nicolai una cum Czeslao suo unico filio
et Borzuy heredes et proni in Lowicz filialem ecclesiam cum
Juspatronatus Ad ecclesiam parochialem in Lowicz Wlad.
dioc. vacantem per mortem bone memorie dni Nicol. et ... ...
Rectoris eiusdem ... Cum ... Inpresentandi ad nos et ullum alium no-
scatur pertinere discretum virum dnum Nicol. etc. vobis pro ... ...
presentandum et presentamus in dei nomine in scriptis ... Supplicantes pro
et cum ipso quatenus prefatum Nicol. addictam ecclesiam in ... Lowicz ... instituere
dignemini ac in vestre ... eidem Regimen spiritualium et temporalium
cum curam ... in eadem committentes ... ... reciprocaturi. Datum etc.

Commenda ecclesie

Johannes Dei gratia Wlad. Vicarius Rev^{di} in xpo patris et dni dni dei
discreto viro dno Nicol. etc. Salutem in dno Cum discretus
vir dnus Johannes Rector ecclesie parochialis in Lowicz ab eadem sua
ecclesia absque sui licencia ordinarii recessit nec relicto vicario qui eidem
preesset et presideret Idcirco ex officio nobis commisso regimen dicte ecclesie
presentem ... festo beati Jacobi apli proxime preterito ... ...
tandem et in eadem vobis curam committimus ... ... solare
... ... et Noticia Nobilis Czeslai proni eiusdem ecclesie ...
dum durent infra quod tempus providerit eidem de Rectore. Datum Wlad.

Absolucio cum alacri

Boguslaus Officialis Wlad. etc. Salutem ... ...
S. ... de ... quibus ad ... discreti dni S. ligatus ...
... ... absolvimus vobisque abso-
lutum intimamus Et Nichilominus vobis ... in ... sub ...
pena mandamus quatenus ... ... eundem dnum S. ad ... ...
... ... nobis ... ... et ... ...
... ad ... ... eidem S. ... seu ... ...
... nobis Datum Wlad. etc.

Absque parato

Reverendis ... in xpo patribus etc. ut ... ... debita et honore Cum
discretus vir ... ... nobis ...
ad alienas dioc. se transferre desiderat et in ... aliquandiu de-
morari Nos ... licenciam ... ...
... ... supplicamus quatenus cum ad ... ... dioc. ... ...
... ... requisierit
... in ... dioc. ... ... et ... ordinibus ... ...
... ... de vita ... ... et ... ...
... ... nosse ... testimonium ...

consulentes ipsum absque licencia sui ordinarii durante huiusmodi gratia li-
cencia presentibus duximus absolvendum, ceterisque fructus durante huiusmodi absencia
de ipsa ~~ecclesia~~ ecclesia provenientes licite recipere valeat, secum dispensamus,
proviso tamen quod in eadem ecclesia loco sui ydoneum relinquat presbiterum,
qui eidem ecclesie et sue plebi preesse valeat et prodesse. Cui ecclesie durante
huiusmodi absencia regimine eiusdem ecclesie et cura committimus ... presen-
tibus ad unum annum continue computandum a die data presencium duntaxat
duraturum. Datum etc.

Item alia consimilis

Johannes Dei gratia ... episcopus discreto viro domino Petro Gabik Rectori
ecclesie parochialis in B. Salutem in domino. Cum a certis legittimisque
causis vos compellit vos ab eadem vestra ecclesia abesse oporteat, Re-
cedendi ... super hiis nobis oblatis favorabiliter annuentes vobis
a dicta vestra ecclesia ad unum annum duntaxat a data presencium continue
computandum licenciam concedimus, vos durante huiusmodi absencia ab obedien-
cia ordinarii presentibus absolvimus, ceterisque fructus durante huiusmodi ab-
sencia de ipsa ecclesia provenientes licite recipere valeatis. Vobiscum
presentibus dispensamus, proviso tamen quod huiusmodi durante absencia vi-
carium in eadem ecclesia ydoneum constituatis qui eidem ecclesie et plebi preesse
possit valeat et prodesse. Cui ecclesie durante ipsa absencia regimine eiusdem
ecclesie et cure committimus ... Datum ... etc.

Commenda ecclesie

Johannes Dei gratia ... episcopus ... discreto viro domino J. Rectori et
presentibus requisitis Salutem in domino. Vacante ecclesia parochiali in B.
... diocesis per resignationem discreti domini Pauli ... causa permutationis
cum ecclesia parochiali in B. in manibus nostris facta. Cum a nobis ad
eandem ecclesiam patronus adhuc presentaverit Rectorem ad eandem ecclesiam ali-
quis fuit presentatus, ne ipsius ecclesie plebs diutina vacatione ...
... incurrat aut in spiritualibus ecclesie ministerii plebi eiusdem
ecclesie negligencia committatur, discreto viro domino P. Johannis de B. presbitero
curato eiusdem plebis dictam ecclesiam in B. sic vacantem sicut prius
disposuit commendavimus, curam et ad administrationem spiritualium et temporalium
... regimine in hoc commissi ... vobis ... presentes
informa in vestitura ... dominum J. in possessionem dicte
ecclesie commendate etc. eidemque sibi plebisani eiusdem ecclesie tamquam
commendatori etc. Datum ... etc.

tra petende elemosine

Johannes dei gratia episcopus Wratislaviensis venerabili fratri domino et domino etc. / generalis vicarius in spiritualibus et temporalibus universis
plebanis per diocesim Wratislaviensem ubilibet constitutis. Salutem in eo qui est omnium vera salus.
Nicolaus et Albertus fratres germani de S. Wratislaviensis diocesis presencium latores, ob suorum
remissionem peccaminum votum visitandi limina sanctorum Petri et Pauli Apostolorum devote
emiserunt quod propriis stipendiis et suam in opinionem adimplere nequeunt nisi
piis fidelium elemosinis sustententur. Nos igitur nobis oblatis moti supplicationibus,
licenciam eis elemosinas conquirendi concedimus presentibus, vestramque universitatem et
vestrum quemlibet requirimus rogamus et hortamur in domino quatenus omnipotentis dei intuitu / et
ob vestrorum veniam peccatorum obtinendam, prenominatis N. et Al. cum ad vos et vestrum ecclesias
venerint elemosinas petentes, declinaverint, pro ipsis de bonis vobis a deo collatis manus
porrigere volentes velitis adiutrices, ut hiis et aliis caritatis operibus vobis suffra-
gantibus vitam quam spe firma devotis optatis suspiriis a deo sperastis consequi mereamini
sempiternam. Presentibus hinc usque ad octavas festi beati Martini confessoris proxime venturi
solummodo duraturis. Datum Wratislavie die Ammarte

Nomas presidencia

Johannes dei gratia episcopus Wratislaviensis etc. discretis viris dominis N. Ebdomadario ecclesie nostre Wratislaviensis
Johannes ... et vo curatis parrochiarum diocesis ubilibet constitutis qui presentibus fuerint
ceterisque presbiteris curatis et ... presentibus
requisitis seu alter vestrum fuerit requisitus Salutem in domino sempiternam. Licet iuxta
Sacrorum Canonum exigenciam Ecclesiarum Rectores et ministri in ecclesiis et beneficiis
quorum cura et regimine susceperunt tenentur residere personaliter / et eisdem in divinis
officiis debite deservire Ac eciam commissas fidelium animas cum garrit optimam
hec tamen nos advertentes quod plures licet intendentes Ac eciam destructionem suarum
ecclesiarum inter hec propriorum parrochianos animarum deducta est audiendum machinatos
abiecta consciencia propre salutis et animarum sibi commissarum incuriores / a suis ecclesiis hinc
inde pro suo beneplacito divagando se absentant Unde et scandala pervenerunt
et gravia animarum pericula generantur / quibus quantum possumus salubriter obviare cu-
pientes vobis in virtute obediencie et sub excommunicationis pena districte precipiendo Man-
damus quatenus Moneatis honorabiles viros dominos N. in G. et J. in Chel. Ecclesiarum plebanos
ac ... Wratislavie quos et nos tenore presencium monemus ut infra XV dies a da-
ta presencium monicionis continue computandos, quorum quinque pro primo, Subpena Sinodali
et quinque pro secundo terminum, subpena Sinodali, et reliquos quinque pro tercio et peremptorio termino
subpena ... Ecclesiarum et excommunicationis pena assignamus / quos ipsos deo ...
subpriuacione et amotione Ecclesiarum et excommunicationis pena assignamus / quos ipsos deo tri-
clapso in antea volumus nisi huiusmodi nostris mandatis effectualiter paruerint ad suas ec-
clesias reuertantur / et apud illas residendo personaliter in debitis officiis perspectos deservi-
ant ut tenentur / Et nichilominus ipsos citetis ut infra eundem terminum coram nobis, ubi
tunc nos constiterit contingerit personaliter compareant, quo iure ipsi se tanto tempore a
suis ecclesiis absentaverunt ostensuri. Alioquin contra ipsos non obstante absencia contra
ipsos ad priuacionem suarum ... Procedemus / Datum die etc.

Cura animarum

Johannes Secundus Wratislaviensis etc. discreto viro domino B. de S. Salutem in domino. Domine
... causis coram nobis propositis honorabilis vir dominus Johannes Rector parrochialis ecclesie
in C. abeat suo ... ad tempus absentare proponit et intendit. Ideo vobis
durante huiusmodi absencia ultra infra hinc et festum beati Jacobi proxime venturi
curam et regimine committimus animarum Datum etc. Dimissorial forma
Reverendissimis in Christo patribus et dominis dominis Archiepiscopis Episcopis ac eorum in Spiritualibus

vicariis generalibus Johannes dei gracia etc. Salutem ac sinceram in domino caritatem. Cum Laurencius
Vegusy de C. clericus nostre diocesis obsequium liberioris fortune ad alienas dioceses se transferre
desiderat mulieribus demorari et ad sacros ordines promoveri, vobis igitur . Vnissime
requirimus et hortamur in domino attencius supplicantes, quatenus eundem Laurencium ad vestras ac
alienam vestram diocesim declinavit, vosque presentibus humiliter requisierit, ipsum in vestre
diocesis clericum velitis recipere, statuentes quod a nostre temporibus, ad omnes sacros ordines pro-
moveri, quem si susceptum in dictis ordinibus suscipiendis libere ministrare faciatis, domino
tum si aliquis canon eidem non obsistat, deoque Laurencio de aliquo beneficio curato
vel sine cura, si se locus et tempus obtulerit graciose dignemini providere, eo quod ovem
namque sepius et gubernacione quam humana nosse sinit fragilitas laudabilem se
sicut commendabilem presentibus ac penes alia obediencia obediencia absoluatis, has si pro
dimissoriis dumtaxat literas concedendas, datum etc.

Litera pro indulgencie acquirende

Johannes Dei etc. etc. Cum Martha latrix presencium quo carnis illecebris mundanis de-
lectacionibus, dyaboli fallaciis fallacis demum tum consenciendo, per plurimos annos vita
duxit in seculo dissoluta, que agende penitencie, et altissimo inspirante, super commissis sceleribus
venie consequende, limina beatorum Petri et Pauli apostolorum visitare proposuit, quod quia
hoc salubre propositum suis ad inopiam adimplere minime sufficiat nisi piis Christi
fidelium elemosinis sustentetur, Nos ipsius nobis oblatis moti supplicacionibus etc. ut
supra proxime mutatis seu simili forma etc.

Indultum missas celebrandi in loco competenti

Johannes dei gracia episcopus wlad etc. Salutem in domino. Cum a quadam litterarum hinc vice
seminator zizanie conjungentibus divina officia in ecclesia vestra celebrare non licet
vobis igitur supplicacionibus nobis oblatis annuentes concedimus presentibus ut in ecclesia majoris
vestre in loco decenti et honesto aqua benedicta asperso divina officia per vos aut vi-
carios vestros presentibus vestris parochianis valeatis celebrare liceat, hinc usque adde
est presentibus vestris parochianis celebrare, presentibus indulgemus baptismata aut
puerorum in edificio predicto ibidem honeste locato operire possitis, et campanas pul-
sare prodesimus. Tamdiu donec ipsa ecclesia fuit per nos reconciliata, datum etc.

Absoluto ab criminis reiteratorum personali clericum

Cum discretus vir dominus S. plebanus in C. per Jacobum Raviel fami sine causa
dependa sunt et stando mandatis ecclesie atque nostris igitur . . . tenuit
dicti S. a quo commissio in ipsum administracionem vicarie. S. in Lulanye presbiterum Jacobum q personali
ta absolvimus in forma ecclesie solita et consueta, quem eciam vos per absolutum tenuere la-
pidibus absolutis munivit. Et nichilominus vos vicarie in C. cum domino Andrea
personaliter injungentes caucius ut certe etc. Adjungendo et mandantes quam volunt contra
eundem S. nos vel inceptis, datum etc.

Investitura in altaristam

Johannes Dei etc. wlad etc. Salutem in domino. Vacantem archidiaconatum in ecclesia wlad per
resignacionem accionis principibus in manibus nostris facta per honorabilem virum dominum P.
Canonicum wlad per altare sancti Nicolai in eadem ecclesia wlad, quod optinebat honorabilis
vir dominus P. archidiaconus ecclesie collegiate sancti Petri Crusphicensis wlad diocesis
Cum quidem archidiaconatus wlad premisso eidem et quemvis alia dispensacio adesset

Rev. in xpo patri domino Johanni dei gracia Wladislaviensis pertinere dinoscitur. (Petro h. ven. dominus Paulus Archidiaconus Cruswiciensis commissarium et auctoritate super conferendis beneficiis etc. Ut s. de eodem Archidiaconatu Wlad. sic ut premittitur vacantem providimus et providendum conferimus per birreti etc. Mandamus quatenus vel alter vestrum de eodem in possessionem et pertinentibus in possessionem corporalem instituatis eundem Archidiaconum Wlad. et stallum in ecclesia Wlad. sedem (amoto etc. vobis etc. insuper ibi ad plenariam iure s. debitis etc. Datum etc.

Institucio in Altari

Vacantem Altare sancti Nicolai in ecclesia Wlad. per resignacionem coram procuratore (insuper ibi causa permutacionis ad nos pertinere dinoscitur. commissarium specialem etc. super instituendis presentis ad dictam beneficia vacancium ex per prefatum etc. de eodem Altare sic vacantem providimus et pertinentibus providendum conferimus instituimus dictum Altare cum litteris impertite. Amota etc. Datum

Comenda cum citacione

Discretis viris Rectoribus S. et in G. ceteris quoque ecclesiarum Rectoribus diocesis Wlad. per premore Wilz constitutis ad quos presentes pervenerint etc. (Cum dudum discretus vir dominus Andreas de Skrzyce Rector parrochialis in Grodno diocesis Wlad. se a dicta ecclesia temerarie absentavit commictens sine regimine et cetera cura animarum dampnum relinquit incure et plebis sibi commisse ecclesie periculum divagando ordinacione sive absencia a dicta ecclesia non petita nec obtenta. Mandamus igitur vobis et vestrum cuilibet qui presentibus fuerit requisitus in virtute sancte obediencie et sub pena excommunicacionis (quatenus incedentes in Rector ecclesie in Grodno vivo existenti pretextus et peremptorie citetis eum ad hunc mandati edictum publicandum (quem et nos presentibus citamus ut infra sex mensium a publicacione huiusmodi mandati computandas ad eandem suam ecclesiam redeat et eidem ut de iure tenetur deserviat. Alioquin dicto elapso termino ad ipsum ius decernit de eadem ecclesia disponemus (Et nichilominus huiusmodi durante dicti Rectoris absencia et absencia domino Nicolao de Gnezna presbitero vicario ecclesie gneznensis possibiliter providendam eciam in s. comendamus regimine ipsius et administracionem spiritualem et temporalem curamque animarum in eadem s. presentibus committentes. (Et specialiter mandamus in virtute sancte obediencie omnibus et singulis parrochianis dicte ecclesie (quatenus prefato domino Nicolao de omnibus et singulis proventibus reddibus ceterisque obvencionibus integre respondeant sibique tamquam curato suorum pastori dicta durante comenda obediant pareant et intendant. Datum

Investitura

Vacantem altare sancte Barbare in ecclesia Wlad. per resignacionem coram procuratore beneficiorum videlicet prepositure ecclesie sancti Georgii infra castrum Gneznensis et dicti Altaris beate Barbare quae obtinebat honorabilis vir dominus Johannes de Crelang (Rcustodia ecclesie gnezensis quam obtinebat honorabilis dominus Jacobus dictus Paluca in manibus nostris factam (Causa quia Altaris permissio et dicta dispositio ad Rev. etc. ut s. in aliis investiture

Citacio Rector

Nicolaus Officialis etc. (Mandamus vobis etc. quatenus personaliter inventum (alias non inventum) in vestra ecclesia publice coram multitudine populi citetis dominum dictum pretextus et peremptorie citetis sim- rectam quem et nos citamus presentibus ut coram nobis etc. ut in formis etc.

Commissio ad causas

Hon. li. viro domino S. etc. Salutem in domino. De vestra legali industria quam plurimum confidentes omnes et singulas causas iudiciales quas hon. li. fr. dominus Nicolaus

officialibus nostris contra et adversus quascunque personas nostre jurisdictioni subiectas duxerit ad veram
penitenciam reducendas committimus indicendas ac fine debito terminandas cum omnibus emergentibus
incidentibus et connexis Testes autem qui nominati fuerint si se gracia odio vel amore vel
timore vel favore subtraxerint ad perhibendum testimonium veritati censura ecclesiastica appellacione postposita compellatis. Datum

Conductus episcopi

Nos Johannes dei gracia episcopus Wladislaviensis et Gubernator Abbacie Sarnoviensis petimus omnes
et singulos Capitaneos Burgrabios Judices et officiales quoscunque cuiuscunque status condicionis
et preeminencie fuerint quibus presentes fuerint requisiti, quatenus N. dilectum nostrum cum equis
et aliis rebus omnibus suis premissis absque omni theolonei dacione vel cuiuscunque alterius exactionis
postulacione seu recepcione seu quocunque alio impedimento tociens quociens oportunum fuerit
libere et quiete et expedite per terras vestras quascunque transire permittatis. In eo nobis complacenciam et
amiciciam non modicam ostensuri. Datum etc.

Littera pro capitulo celebrando

Johannes dei gracia etc. discretis viris dominis Universitati vicariorum ecclesie nostre Wladislaviensis Salutem
in domino. Ex eo procedit et ardens cupimus nobis et ecclesie nostre remedia inculcentes
expediat vos hic tractatus cum honorabilibus viris dominis fratribus nostris capitulo Wladislaviensi quod
vobis et cuilibet vestrum injungimus sub obediencie et sub excommunicacionis pena ipso vos et vestrum
cuilibet duos suo nomine ecclesie nostre procedere intimet et insinuet ut in octava beatorum
Petri et Pauli apostolorum proxime nunc ventura ad ecclesiam nostram Wladislaviensem personaliter conveniat pro capitulo celebrando. Datum etc.

Citacio edictalis

Johannes dei gracia etc. Citetis peremptorie N. etc. si ipsius presenciam habere poteritis commode, sin
commode alioquin per hunc nostre citacionis edictum in dicta ecclesia hora divinorum publice proponite
ut ad ipsius noticiam verisimiliter perveniat et ne in premissis ignoranciam pretendere valeat aliqualiter. Quem et nos tenore presencium citamus etc.

Clausula littere in ad preces ecclesie monete presidens promissionis fundacionem

[Dotacionem?] ecclesie prout in N. plenius continetur ... Rigore cuiuscunque tam ... prout facta eum
quod ecclesia presentis ordinacionis etc. ut in aliis formis

Conductus Regalis pro aliquo

Wladislaus dei gracia Rex Polonie Lithwanie princeps supremus et heres Russie etc.
Universis et singulis Capitaneis, Palatinis, Vicepalatinis, Advocatis, Civitatum Rectoribus,
Theolonariis, passuum et locorum quorumcunque custodibus in Regno nostro ubilibet constitutis
qui presentibus fuerint requisiti, nostris fidelibus dilectis, Graciam regiam et omne bonum.
Fideles nostri dilecti. Quia principes prefati eximie paternitatis Reverendi domini Johannis dei gracia electi
episcopi Wladislaviensis Illustris fratris nostri carissimi de partibus quorum utpote de Un-
garia de Opulia et de Prusia ferrum vinum mel allecia et alios nonnullos necessarios
apparatus ad usum suum preter utilitatem tamen pertinentes ad partes regni nostri et de
regno et dominiis nostris ad partes alienas in quibus domos suas habere dinoscitur pro-
tenore presencium damus et concedimus facultatem. Quocirca vobis et vestrum cuilibet nostris
sub graciis Regalibus in mandatis quatenus dictum et huiusmodi ferrum vinum mel
allecia et quosvis necessarios apparatus ad partes regni nostri ducti fuerint et econtra

ad vsum eiusdem domini Johannis Episcopi Wlad. vel remittitur. preterea tunc scriptos nostre liberé et
sine quauis solucione theolonei permittatis pacifice et quiete totiens quociens sibi
fuerit oportunum Datum etc.

Forma monicionis pro expedicione cimiterii

Cum a nobiles N. c. d. manu violenta et sacrilega delicto percussionis et rapine in
villa nostra ac prefatis cimiterium ecclesie in N. Wlad. violenter in eodem nonnullos laicos op
... et violarunt ecclesie predicte in vincis et ... Rectoris ... ne mediam
faceret Ne ... ecclesia diuinus remaneat ... vos in diocesi etc. inquirimus
vob. ... in diocesi nostra Wlad. mandamus etc. ... persona ... accedit prefatis ... mo-
neatis ut infra quindenam diete ... termino etc. dicti cimiterium sic ut
permittitur ... reconciliari procuret ... in dicto termino ... Allegaturus causa-
tur et quare dictum cimiterium reconciliari non debeat Alioquin ... dicto termino elapso etc.
ut in aliis formis monicionum

Procuratorium limitacionis generale

Johannes dei gracia Episcopus Wlad. Vniuersis ad quos presentes peruenerint noticiam quicumque
... honorabilium ... de consensu voluntate fratrum nostrorum dominorum ... Capituli dicte nostre
ecclesie facimus constituimus et ordinamus (facimus) ... et ordinamus et constituimus honorabiles
viros dominos Nicolaum etc. ... vel illum seu illos qui presentes ... exhi-
buerit vel exhibuerint presentibus nostros veros legitimos et indubitatos procuratores
et nuncios speciales In causa seu causis limitacionis ville nostre Brodna in
districtu Junicwlad situate dantes et concedentes predictis nostris procuratoribus vel illi
aut illis qui presentes procuratorium exhibuerit vel exhibuerint demandando ... mandatum
et omnimodam potestatem Agendi ... disponendi ac omnia et singula facta et ne-
gocia faciendi tam quibuscunque personis coram quocumque vel quibuscumque Judice vel Ju-
dicibus in ... dicte limitacionis prefate nostre ville Brodna tangencium et alia
quecumque que circa huiusmodi limitacionem fuerint necessaria ... et oportuna Volumus igitur
et tenore presencium promittimus Ratum gratum tenere et inviolabiliter obseruare
quicquid prefatos nostros procuratores vel illum seu illos qui presentes procuratorium exhibuerit aut
exhibuerint demonstrando ... limitacione ville nostre Brodna in prefato di-
strictu situate actum factum dispositum fuerit ... et ordinatum harum quibus nostrum
et venerabilium fratrum nostrorum dominorum Capituli ecclesie nostre Wlad. predicte Sigilla sunt appensa
testimonio litterarum Actum et datum in Crastino etc.

Alia forma breuior

Nos Johannes dei gracia Episcopus Wlad. Notum facimus presentibus quibus expedit vniuersis ... de
consensu et voluntate venerabilium fratrum nostrorum dominorum Capituli nostri Wlad. facimus constituimus
et ordinamus (et presentibus facimus et ordinamus) et presentibus facimus constituimus
et ordinamus honorabiles viros etc. ... nostros veros et legitimos procuratores Actores
factores et negociorum nostrorum gestores et eorum quemlibet in solidum dantes et concedentes
eisdem procuratoribus nostris plenum mandatum et ... potestatem limitandi omnes et
singulas villas seu hereditates nostras in quibuscumque districtibus situatas et locatas
ad ... generalem ... cum quibuscumque villis seu hereditatibus eisdem ...
... permittentes ratum gratum et acceptum habere ... quod per prefatos
nostros procuratores seu eorum vel eorum alterum actum factum et ordinatum fuerit In premissorum
... rei testimonium Sigilla nostrum et dicti nostri Capituli presentibus sunt appensa Datum etc.

Nicolaus dei gracia sancte Gneznensis ecclesie Archiepiscopus Significamus tenore presencium vniuersis quod cum discretus . P. Rector parochialis ecclesie in Szedlecz nostre dioc. propter suos enormes excessus et mores dissolutos tam nostre quam bone felicis recordacionis domini Bogorie predecessoris nostri involutus sentenciis ecclesia sua predicta dimissa contra rectoris actus tribus eciam quandam Katherinam mulierem maritatam adulterando fugiens ab eadem ecclesia sua se divertisset Ipsaque eciam ecclesia cultus divini fuisset destituta et propter hoc plurima scandala sint exorta et presertim quia parochianis eius deuota subtrahebantur obsequia plurimi infantes et infirmi corpore decesserunt in confessi et insuper pericula animarum evenerunt Nos volentes eiusdem ecclesie curam divini successiue personis committere in Comendam domini Przibislai quosdam et mandato certi tenoris literas ad omnes se fore perpetuos ... tunc ... ad certos terminos peremptorios ... quibus quidem literis ... Idem P. nec per se nec per suum procuratorem legitimum coram nobis comparere curauit Tandem vero per dominum Johannem eadem gracia Episcopum Wladislauiensem ad quem decreuimus ... eidem ecclesie in Szedlecz presentacio dinoscitur pertinere Volentes eandem ecclesiam instituendam fuisse certis literis presentauit quem quidem nos partes racionabiles causas cum nonnullis ad id mouentibus ad prelibatam ecclesiam instituere differentes prefatum Przibislaum publice peremptorie ac personaliter certi tenoris literas citauimus ad certum terminum peremptorium et competentem ad dicendum causas racionabiles siquas haberet cur et quare dicta sua ecclesia priuari non debet et alias audiendum dominum M. ad dictam ecclesiam in S. instituendum In quo termino idem nec per se nec per alium procuratorem suum legitimum comparere curauit Martino comparente et se institui petente ad ecclesiam dictam Nos vero Iudex Apostolicus ... diuina ... nominatim P. predictum ... et contumaciam suam ... ad penitenciam suam nostram adductus terminum peremptorium et competentem literas fecimus euocandum ... per eadem Addiciendo opponendo et allegando siquid dicere et allegare et opponere voluissent cur et quare dicta sua ecclesia in S. priuari et possessione priuari non debet et alias ad audiendum dominum Martinum ad dictam ecclesiam in S. prius institui vel addiciendo causas racionabiles quare premissa fieri non debeant In quo termino idem quia sepedictus P. nec per se nec per alium comparuit fuit. P. predicta sua ecclesia in S. priuandum et priuatum esse decernimus obmissa in hoc parte ... Memoratumque Martinum predictum dominum Johannem Episcopum Wlad. ad eandem dictam ecclesiam in S. nobis presentatum admittimus instituimus et inuestimus ... capiti suo imponentes inuestimus Curam spiritualem ac regimen animarum in dicta ecclesia sibi committentes et ordinem temporalem administracionem ... vobis Rectori ecclesie in Blone mandamus ... et sub pena excommunicationis committimus et mandamus quatenus dominum Martinum predictum ... fueritis requisiti ... ad dictam ecclesiam in S. personaliter descendatis et eum ad possessionem eiusdem ecclesie Iuriumque et pertinenciarum eius ponatis et inducatis corporalem et realem faciatis de singulis dicte ecclesie fructibus redditibus et obuencionibus vniuersis ... eiusdem ... integre respondeatis parochianos dicte ecclesie S. et non aliis in omnibus licitis obediant tamquam eorum vero plebano et pastori. Datum etc. Sub Anno etc.

Wenceslaus dei gracia Patriarcha Anthiocenus Commendatarius Ecclesie Olomucensis. Vniuersis et singulis
dominis decanis Plebanis viceplebanis Ecclesiarum Parochialium Rectoribus vicariis Predicatoribus
atque Capellanis per et infra Ciuitatem et diocesim nostram Olomucensem vbilibet constitutis
ad quos presentes peruenerint Salutem in domino sempiternam. Cum igitur Johannes et Katherina
coniuges cum liberis eorum [illegible] de Judaica cecitate exeuntes ad nomen dei sui sunt
reducti et in nouum hominem vnda sacri baptismatis renati necesse habeant vnde
viuant nisi piorum fidelium elemosina subleuentur. Circa quod vniuersitatem vestram
in domino exhortamur vobisque vniuersis et singulis prefatis plebanis et decanis supra-
dictis iniungimus sub obediencie et sub excommunicacionis pena [illegible] mandamus quatenus eo-
dictos neophitos [illegible] ad vos [illegible] predictos liberos eorum [illegible] et presentes [illegible]
[illegible] et Katherinam cum liberis eorum admittere studeatis eos fideli populo infra mis-
sarum et cum dilacione postergata admittere studeatis eos fideli populo infra missarum
sollempnia [illegible] commoneatis et caritatiue [illegible] ut ipsis elemosinas largiantur. Ne pro[illegible] occasione [illegible]
[illegible] dicti quam [illegible] elemosinas [illegible] et miracula dicti [illegible] in Ecclesiis vestris
absque [illegible] erroris [illegible] et [illegible]
et [illegible] permittatis. Ratificamus et [illegible] in nobis est omnes graciis seu In-
dulgencias quas habent de omnipotentibus et quadraginta sempiternam Archiepiscopis
et Episcopis simul. Nos enim omnibus Christifidelibus vere penitentibus confessis et contritis qui
prefatis Johanni et Katherine cum liberis eorum suas elemosinas fuerint largiti de
Omnipotentis dei misericordia et beatorum Petri et Pauli Apostolorum eius auctoritate confisi quadraginta dies Indulgenciarum de iniunctis eis penitenciis
misericorditer in domino relaxamus. Datum [illegible]

[illegible] ad permutandum [illegible]

In nomine domini Amen Sub anno Natiuitatis etc. Constitutus personaliter honorabilis vir dominus
Nicolaus de [illegible] Rector parochialis ecclesie in [illegible] diocesis. Omnibus
melioribus via modo Jure causa et forma quibus melius et efficacius potuit citra
[illegible] aliorum suorum procuratorum per eum in Romana Curia et [illegible] et alias vbilibet
in quibuscunque causis et negociis suis constitutorum quos presentes constitutione non intendit
aliqualiter reuocare (Reuocando tamen honorabilem virum dominum [illegible] plebanum in
[illegible] opido [illegible] diocesis publicum et [illegible] alias vna cum aliis
ad infrascripta [illegible] constituerat in procuratorem et eos solum dominum [illegible] sed
omnes alios [illegible] ad subscriptum actum constitutos et de nouo fecit constituit creauit et
sollempniter ordinauit discretum virum dominum Johannem de [illegible] clericum [illegible] diocesis
absentem tamquam presentem suum verum legittimum et indubitatum procuratorem factorem
actorem negociorumque suorum gestorem et nuncium specialem Ad permutandum pro eo et eius
nomine ecclesiam suam eandem parochialem in [illegible] pro alio beneficio ecclesiastico sine
cura necnon ad resignandum ecclesiam suam eandem ex causa huiusmodi permutacionis causa in manibus
Ordinariis vel alterius cuiuscunque ad id potestatem habentis et ad huiusmodi resignacionem
admitti petendum et obtinendum. Qua accepta et admissa se nomine quo supra ad aliud
quod sine cura loco ecclesie eiusdem recipit institui et inuestiri petendum optinendum et
faciendum. possessionem quoque eiusdem beneficii sine cura ut permittitur dandi [illegible] ut prefertur
causa permutacionis et recipiendi capiendum intrandum [illegible] et tenendum. fructus redditus
et prouentus. Jura et obuenciones ~~tollendum [illegible] et percipiendum~~ a quibuscunque personis
debentibus vel debentes vel debendos leuandum tollendum [illegible] et percipiendum personas

solutas exceptis dumtaxat quittancie sive pactum et refutacionem de ultimis non petendo faciendi et disponendi que huiusmodi negocia sine causa in dictis laudabiliter finiunt. Generaliter omnia et singula gerendi et exercendi que in premissis et circa premissa necessaria fuerint quomodolibet et oportuna et que ipsemet constituens faceret seu facere posset si premissis omnibus et singulis personaliter interesset etiam si talia forent que mandatum exigunt magis speciale promittens nichilominus publice infrascripto sollempniter stipulanti et recipienti vice et nomine omnium et singulorum ratum et gratum tenere et inviolabiliter observare. Volensque dictos constitutos suos procuratores relevare ab omni onere satisdandi iudicio sisti et iudicatum solvi sub rerum suarum omnium mobilium et immobilium obligacione et ypotheca. Super quibus idem constituens etc.

Absolucio

Wandmogius decanus etc. iudex et conservator iurium et bonorum abbatis et conventus monasterii sancti Vincencii extra muros Wratislavienses Premonstratensis ordinis Wratislaviensis et aliorum locorum eidem monasterio dependencium a reverendissimo in Christo patre domino etc. archiepiscopo Gneznensi ecclesie provincialis conservator iurium et bonorum abbatis et conventus predictorum a sede apostolica specialiter deputatus subdelegatus discretis viris dominis Nicolao et Nicolao rectori ecclesiarum aliisque presbiteris curatis et non curatis per et infra civitatem et diocesim Wratislaviensem ubilibet constitutis qui presentibus fuerint requisiti seu alter eorum fuerit requisitus salutem in domino et mandatis nostris immo verius apostolicis firmiter obedire et presentibus fidem indubiam adhibere. Licet alias ad instanciam venerabilis viri domini Leonardi prepositi Strzeliciensis Wratislaviensis diocesis Nicolaus Lipnichinski et Nicolaus Nassi Nassangielo de Starchow laici ac alii eorum complices predecessores nostri honorabilis viri domini Jacobi canonici Crusciciensis et officialis Wratislaviensis immo verius apostolica vigore dicti subdelegacionis excommunicavit et aggravacionis eiusdem legitime seu innodati et publice denunciati exstiterint certo modo seu certa causa (?) prefigendo eis et eorum cuilibet specialiter interdicta etc. (?) excommunicacionis et aggravacionis sentencias per longum tempore dampnabiliter animo indurato sustinuerint, tamen ad cor tandem redeuntes veniam rellinitis (?) offerentes se prompte et in antea iuri parituros ac deinceps omnibus mandatis apostolicis obedituros. Nobis humiliter absolucionis beneficium ipsis dari sepius supplicaverunt huius absolucionis humiliter postulaverunt. Nos vero attendentes quod sancta mater ecclesia ad se redeuntibus non claudit gremium prefatos dictos N. et N. etc. de consensu venerabilis viri domini Leonardi prepositi predicti vobis auctoritate nostra immo verius apostolica qua vos fungi volumus committimus ipsos a sentenciis predictis duximus committere absolvendos iniuncta eis etc.

Sequitur compulsoria

Anno domini Millesimo etc. Indiccione XI die martis XXIIII mensis Octobris pontificatus etc. hora terciarum vel quasi in pallatio domus honorabilis viri domini magistri Clementis canonici Wratislaviensis circa ecclesiam sancte crucis (?) Wratislaviensis consistorii consueta coram venerabili viro domino Sandivogio decano et canonico Crusciciensi ac officiali nostro (?) Wratislaviensi ac in mei notarii publici et testium subscriptorum presencia constitutus personaliter strenuus ac nobilis vir dominus Cristinus castellanus Crusciciensis Wratislaviensis diocesis exposuit quod nonnulli notarii publici videlicet Stanislaus N. clerici prefate notarii consistorii Wratislaviensis et signanter ipse Laurencius Johannis de Wlodzimirowo notarius publicus in locum notariatus consistorii predicti succedens habent et retinent penes se ac in notarum et notas recepere diversas scripturas tam publicas quam privatas iura acta protocolla litteras processus instrumenta privilegia ac munimenta ad eum et eius que coram predicto domino Sandivogio inter discretos viros dominum Johannem presbiterum in Sgolwanichska (?) ecclesia et prefatum dominum Cristinum parte ex altera utrimque et utrimque facientes et facientia sine quibus huiusmodi causa minus ad plenum vos (?) potest liquere

Post que prefato domino Sandivogio [illegible] Cristinus humiliter supplicavit ut sibi omnia acta actitata
ac protocolla causam et causas eorundem tangencia que possunt reperiri in actis Consistorii Wlad.
et alias faceret transsumi et transscribi in forma publica aut peticionibus prefatus dominus San-
divogius favorabiliter acquiescens ~~que possunt reperiri in actis Consistorii Wlad. et alias fa-~~
~~ceret~~ et attendens quod iusta petentibus non est denegandus assensus omnia et singula acta
et actitata per Stanislaum N. clericum Notarium predictum connotata aut manus nostri bene
[illegible] per me Notarium transsumi et transscribi fecit et subscriptione nostra mandavit vel addidit
vel mi[illegible] per quod [illegible] et intellectus possit variari. Nota autem et protocolla ipse apud
acta Consistorii Wlad. in [illegible] tenoris qui sequitur. Verbo ad verbum et est talis.
Actum [illegible] Sub Anno Nativitatis domini millesimo quadringentesimo xvij° In-
dictione x. Sede apostolica et residente Sacrosancta Synodo Constanciensi hora ve-
sperarum vel quasi in opido Raczanz in domo Andree Wassil[illegible] domino San-
divogio decano et Canonico Crusviciensi et Officiali Wlad. pro tribunali sedente [illegible] di-
scretus vir Johannes plebanus de Agolwantka citato Strenuo milite domino Cristino
in Judicium ipse audiencia petivit se decani monitorio contra eundem dominum Strenuum
militem Cristinum Castellanum Crusviciensem predictum domini S. decani et Canonici et Officialis
predicti et dominus S. peticioni iuste acquiescens monitorium contra eundem Cristinum dari
decrevit et mox et incontinenti dominus Cristinus [illegible] monitorium petivit [illegible]
[illegible] eundem dominum Johannem sibi dari et dominus S. dominum Johannem [illegible]
qui mox in Consistorio eundem dominum Johannem citavit [illegible] et quod
[illegible] monicio [illegible] causas contra dominum Cristinum assignavit
volens et protestatus de appellando et appellavit [illegible] ad sedem Apostolicam
vel ad illam atque sacrosanctam Synodum [illegible] et peciit appellatorios [illegible]
et discretis viris Clemente [illegible] et Jacobo de [illegible] plebanis Bartholomeo
de [illegible] et Egidio [illegible] testibus ad premissa. Cui dominus Jo. [illegible]
et fatigas ipse dominus Cristinus predictus domino S. in expensis [illegible] grossorum [illegible]
quod solvit sabbato post festum Nativitatis [illegible] eidem Cristino sub excommunicationis pena
[illegible] et mox ibidem dominus Jo. [illegible] volens [illegible] in [illegible]
Smogorzewo et in [illegible] contra Cristinum predictum et dominus [illegible]
[illegible] mandavit et mox et incontinenti ipse Cristinus discretum virum dominum
plebanum in Dzirzbicze Gnezn. diocesis [illegible] adeundem posuit [illegible] qui dominus Albertus
domini S. appellando Judicem dominum Cristinum [illegible] se [illegible] tamen [illegible]
ad eam et dominus S. [illegible] admisit [illegible] [illegible] sabbato post festum Nativitatis
Marie contra [illegible] est assignatus et ibidem dominus Jo. declinavit Judicium
ordinarium dominum Albertum plebanum de Dzirzbicze et Cristinum [illegible]
[illegible] dimittendo [illegible] liti et cause [illegible] omnibus et singulis ipse
Cristinus et Albertus petivit [illegible] vel [illegible] singulis ipse
Acta [illegible] presentibus Clemente plebano de Brest Jacobo Kmothkowicz [illegible] vel [illegible]
Archidiacono [illegible] vicario Ecclesie Wlad. et Nobili Stanislao de Galiczicze Andrea
testibus circa premissa. Acta sunt [illegible] Judicialiter Anno hora loco [illegible].

Absolucio post reformacionem gali[illegible] super Symoniacos et irregulares
[illegible] in[illegible]

Auctoritate domini nostri [illegible] et auctoritate [illegible] in virtute reformacionis sacri concilii [illegible] ipse [illegible]
[illegible] confessa absolvo te ab omnibus [illegible] tuis [illegible] et in ad [illegible] singulariter
[illegible] et [illegible] suspensionum et interdicti [illegible]

censuris suis atque penis et spiritualibus a iure sive suis atque promulgata per extravagantem
contra si quo pretextu Symonia in ordine et spiritualibus quas in assequendis beneficiis dando
mediando et subarrando paciscendo et alias qualitercumque active vel passive com-
missa usque ad tempus publicationis eiusdem reformationis incurristi necnon tecum super
irregularitate quam exinde sic ligatus aut censuris aliquibus ligatus missas vel alia divina
officia celebrasti officia aut illis te contra statuta canonum immiscuisti usque ad presens
tempus contraxisti [illegible] ab executione tuorum ordinum et officii suspenso
quod in illis ordinibus nichilominus ministrare tuaque officia exercere et adepta benefi-
cia vel statutum [illegible] retinere et ad ulteriores promoveri possis misericorditer
concedere tecum dispensare [illegible] per te [illegible]

Absencia

Reverendissimis in Christo patribus dominis et dominis dei gratia et apostolice sedis gratia Archiepiscopis Episcopis
et eorum Suffraganeis seu vicariis generalibus ubilibet constitutis Johannes eadem divina miseratione
Cujaviensis Episcopus Salutem et orationes devotas sinceras in domino caritate. Cum
per plurimas hominum varietates universisque intersit statum suum mutare in melius
anime sue per remedium singulare disparatum egit. Vir Boleslaus quondam Wen-
ceslai [illegible] de Gorzyno [illegible] in sacris ordinibus constitutus nostre diocesis pre-
sentium ostensor licenciam abessendi postulavit cum nostris [illegible] et [illegible]
nos [illegible] inclinati saltim pro salute anime eiusdem tenore presentium liberam
eidem licenciam ~~et~~ indulgenciam ut quocumque et ad quamcumque diocesim eundem
declinare contigerit Christi missam celebrare et Ecclesiastica sacramenta
possit ministrare ipsi presentium ostensori super dominum Boleslaum presentibus absol-
vimus et abessendi licenciam damus. Nos enim [illegible] fuit
fragilitas laudabile testimonium perhibemus [illegible] testimonium Sigillum
nostrum presentibus est appensum

Procuratorium ultime voluntatis

In mei Notarii publici et testium infrascriptorum presencia Constitutus personaliter Nobilis vir
H. heres in [illegible] langwens corpore sanus tamen mente et corpore racione Attendens
et adeptum in corde suo revolvens debere nos astare ante tribunal Christi bona opera pro-
mittere que in vita gessit sive bonum sive malum premia recepturus. Cupiensque diem
iudicii operibus pietatis prevenire bonaque transitoria a deo collata felici commercio
in eterna commutare, ne dicta bona post eum in diversis locis ac gravibus laboribus
et sumptibus acquisita contingat [illegible] inordinate et illicite dampnabiliter distrahi
et dilapidari unde premissis omnibus modis quibus [illegible] deo [illegible] cupiens obviare
ut apud posteros memoria salutis anime sue habeatur condidit et fecit [illegible]
suum bonum testamentum seu ultimam voluntatem sub modo infrascripto. Inprimis
animam suam creatori suo et semper meritis sancte dei genitricis virginis Marie
et sanctorum dei commendando, Ecclesie [illegible] in qua diem iudicii extremo exspectando
requiescere disposuit et disponit [illegible] marcas pro fabrica vel [illegible] deputavit
Sacerdotibus [illegible] et ministris ecclesie eiusdem [illegible] et [illegible] et missas
cantare et [illegible] est testatus et assignavit [illegible] marcas [illegible] confessus fuit et
[illegible] militem dominum Zawyssium tenetur eidem domino testatori [illegible] et

Sexaginta marcarum latorum grossorum bohemicalium super quibus idem dominus testans habet litteras recogni-
tionis a domino Zawyssy repositos apud quandam dominam Hankam civem in Crac.
in cathedram quoque quinque centum sexaginta marcarum. Una cum quadam nobili tunica de panno
forstat religiosis fratribus ordinis predicatorum conventus apud sanctam Trinitatem in
Crac. assignavit. Ita quod predictos fratres in corpore eorum incorporavit [illegible] domino te-
stante habeat. Item scribendis ceteri pro ut gesta sunt et mihi omnibus et singulis ut
premissum est peractis idem dominus testans modo omnibus quibus melius potuit et
debuit ac potest et debet fecit creavit et ordinavit suos veros et legitimos procuratores
actores factores et sue testamenti et ultime voluntatis executores A. B. C. omnes
insolidum dans et concedens ipsis et eorum cuilibet plenam liberam et omnimodam potestatem
tollendi levandi exigendi et extrahendi omnia et singula sua debita a quibuscunque
personis ecclesiasticis vel secularibus et de eis et aliis rebus quibus suis si fuerint specificata
sine medio ad idem testamentum in contractu diversis [illegible] arbitrium et
volumptatis et discrecionis ipsorum collata salubrius et utilius videbitur expedire etc.

Cancio Regis

Rex do[minus] venerabili in Christo patri Simoni nobis dilecto etc. Gratiam et favorem regium. Quia in cronica Regi-
ni [illegible] quod nobis simul dilecto adhibendam collacionis nostre in b. [illegible] olim
pro [illegible] cui vestre paternitati discretio [illegible] aule nostre
et immediati possessori eiusdem [illegible] vestra paternitas [illegible] dep-
monstratur notorium [illegible] eiusdem P. V. rogamus [illegible] ad
[illegible] adhibere ad ea cirimoniis accedens [illegible]
licet et consueti pro ut ad vestre paternitatis officium dinoscitur pertinere pastorale [illegible]
Sigillum nostrum etc.

Licencia eligendi confessorem

Joh. episcopus [illegible] Nobili etc. Salutem in domino. Votis ac tue salubriter consulere [illegible] Sa-
cerdotem ydoneum eligere valeas qui super peccatis tuis que sibi confiteberis possit consulere te
decisis absolvere etc. in casibus sedi nostre reservatis eligendo et te sibi [illegible]
permittit absolvendi plenam in domino tenore [illegible] facultatem [illegible] ad conducti-
tium valiture datum etc. Sub nostro Sigillo etc.

Commissio licencie

Cupientes nostrorum saluti fidelium in cunctis felicia procurare [illegible] et
fratres speciali fratribus [illegible] ordinis b. c. nobis [illegible] tamen fidei cooperatoribus ydo-
neis confessiones audiendi penitencias salutares iniungendi et licencie absolvendi etc. in casibus
spectandi plenam in domino tenorem facultatem [illegible] tamen etc.

Pro celebrandis divinis

Sinceris etc. Nobili etc. Salutem. Peticionibus [illegible] parte tua favorabiliter [illegible] annuentes
devocioni tue [illegible] tibi ut in capella tua [illegible] vel [illegible]
utriusque sexus cottidiana familie [illegible] nostre diocesis in loco decenti et honesto
[illegible] et [illegible] et absque preiudicio [illegible] in quibus
divinis locus ipse non sit [illegible] interdicto divina missarum sollempnia cele-
brent [illegible] indulgencia [illegible] ad [illegible] pasche [illegible]
[illegible] computandum etc.

Johannes dei gratia etc. ut aut dei ... valeat saluti fidelium fructuosi vob. ut
... parrochianorum vestrorum utriusque sexus confessiones audire valeat ... a casibus
... absolvere ... penitentiam salutarem ... indulgentias
per indultum duntaxat ... et ... dumtaxat

Credentia

Johannes dei gratia Episcopus Wladislaviensis etc. Venerabilibus viris dominis Andree Laskarij preposito Wladislaviensi
Johanni preposito Crusswicensi et Petro decano Poznaniensi fratribus nostris in Christo dilectis Sa-
lutem et sinceram in domino caritatem. Venerabiles viri et domini ... ad vos honora-
bilem dominum S. decanum Crusswiciensem nobis sinceriter dilectum ... mens vobis referendo
plenius informatum ... quatenus eidem ... vobis ex parte nostra fidem indubiam
velitis adhibere ac si ac si ... propria loquerentur in persona. Datum etc.

Monicio contra Canonicos absentes in Capitulo

Johannes decanus Wladislaviensis vicarius Reverendi in Christo patris etc. in spiritualibus generalis discretis viris
dominis ... Salutem in domino. Mandamus vobis in virtute sancte obediencie
et sub excommunicationis pena quatenus efficaciter et peremptorie moneatis honorabiles viros dominos
Jo. B. C. D. Canonicos dicte ecclesie Crusswiciensis quos et nos monemus ut infra unum mensem
a die publicacionis huiusmodi mandati nostri continue computandum sub pena contra absentes in
Capitulo statuta faciant pro eo quod in Capitulo proxime celebrato apud predictam ecclesiam Crus-
swiciensem interesse non curarunt. Alioquin ipsos et eorum quemlibet ab ingressu ecclesie suspendimus
in nomine domini in hiis scriptis. Quod si ... palam mensem ... sequentem in eadem
suspensione perduraverint extunc prout extunc eos et eorum quemlibet suspendimus a divinis
et si quod absit per unum mensem sic suspensi animo indurato perduraverint extunc prout
extunc eos et eorum quemlibet excommunicamus in nomine domini in hiis scriptis quod sic tunc suspensos et
excommunicatos dictis elapsis terminis singulis diebus ... dominicis et festivis ... denuncietis. Datum

Comissio

N. officialis Wladislaviensis Venerabili viro domino S. decano Crusswiciensi ecclesie Salutem et sinceram
in domino caritatem. ... et latori infrascriptorum comparentes Causam et causas quam et quas
discretus Petrus ... vicarius perpetuus ecclesie Crusswiciensis Johanni Stanislao ...
Fabiano Stanislao ... et Anastasie mulieri super quibusdam debitis movere intendit
vobis in ... committimus audiendam et fine canonico decidendam ... Citandi vocandi
hiis qui fuerint evocandi cum ... iudicatis ... per censuram Eccle-
siasticam appellatione postposita ... observari. Testes vero si qui nominati fuerint et
si se timore vel amore subtraxerint ... censura cogatis veritati testimonium per-
hibere. Datum Wladislavie etc.

Pro captivitate Episcopi mandatum de interdicto

Johannes decanus Wladislaviensis vicarius Reverendi in Christo patris et domini domini Johannis Episcopi
Wladislaviensis in spiritualibus generalis discretis viris dominis Ebdomadariis Wladislaviensis et sancti
Petri Collegiate Crusswiciensis ecclesiarum Salutem in domino. Heu quia Reverendus in
Christo pater dominus noster Johannes Episcopus Wladislaviensis ... dampnate male-
dictionis filios Consules Wratislavienses ausu sacrilego ... de ...
captus est iniuriose et captivus detinetur. Quod vobis et ... nec
... suspiratis lamentabiliter referimus ... et ... die date presentium didicimus
Cum autem ... delictum ... Statuti provincialis et Sedis

Apostolice legati tota provincia Gneznensis ipso facto sit ecclesiastico supposita interdicto igitur vobis et vestrum cuilibet in virtute sancte obediencie districte precipiendo mandamus quatenus interdictum huiusmodi sic late et promulgatum in civitate Wlad. et parrochia Crusswicz ac per totam diocesim Wlad. observetis et aliis inviolabiliter observari faciatis, salva moderacione iuris quamdiu quousque debite litteris relaxari dictique consules huiusmodi sacrilegi patratores nostro capitulo satisfaciendo in ecclesia et cuilibet vestrum ecclesiis promotores publice denuncietis. Tamdiu donec beneficium absolucionis obtinere meruerint. Aliud quod super hiis receperitis in mandatis. Datum etc.

Instrumentum citacionis super testes ad iuramentum producendos

Petrus plebanus commissarius auditor sedis pro Reg. venerabilis in Christo patris domini specialiter deputatus discretis viris curatorum rectoribus in G. B. et aliis vigore harum salutem in domino et mandatis nostris firmiter obedire. Litteras prefati domini archiepiscopi eius vero sigillo maiori sigillatas non viciatas nec suspectas sed in aliqua sui parte corruptas sed omni vicio et suspicione carentes nos noveritis recepisse huiusmodi sub tenore. Bodzantha dei gracia etc. discreto viro P. etc. salutem in domino discrecioni tue committimus et et mandamus quatenus testes quos dominus A. nostro nomine ex officio nostro contra dominum C. pro et super articulis fame infamie et suspicionis homicidii per ipsum voluntarie, et notorie perpetrati coram te duxerit nominandos et producendos parte previtus citatos recipias ab eis solito previo iuramento cum a notario publico et scriba causarum huiusmodi per nos specialiter transmisso cum quibusdam articulis eosdem et super intentione quod idem dominus C. exhibebit si ea dare voluerit examinare studeatis diligenter secrete et solerter ut est moris et eorum deposiciones inscriptas redactas nulli penitus revelando tuo sigillo clausas nobis vel domino B. vicario nostro quem tociens dirigendo, et ad faciendum omnia et singula que circa premissa fuerit oportuna, testes autem qui fuerint nominati si se gracia vel odio vel timore seu pro tunc traxerint per censuram ecclesiasticam nostra auctoritate compellas. Citatis testibus producturis. Cum autem dictis testibus in huiusmodi causa citandos feria sexta proxima coram te ad producendum testes in civitate Premptorum assignamus. Datum Hunicoph. die mensis Anno etc. sigillo nostro maiori. Harum igitur auctoritate litterarum vobis et vestrum cuilibet sub excommunicacionis pena districte precipiendo mandamus quatenus mox visis presentibus tu in P. Hon. le ... dominum tu vero in G. A. et discretos viros in presbyteris eorum presentibus vero ecclesiis parochialibus efficaciter et peremptorie citetis. et citare curetis. quos et nos citamus peremptorie presentibus ut coram nobis predicto compareant processuri super homicidio Balitum. Bolislav exhibiture testium in civitate ac facturi quod de iure fuerit faciendum aliquin contra ipsos et ipsorum quemlibet procedemus censura ecclesiastica. Datum etc.

Instrumentum exhortacionis super elemosina petenda

N. archiepiscopus Gnezn. universis etc. salutem et sinceram in domino caritatem. Quia iuxta divine pagine eloquia ad iudicium convenient sonitu et voce archangeli quique preceptum mortem resurgere in corpore debeat sive receptum mala sive bona fuerit siquidem dicta auctorum quo iure milites racientes eburneis cogitare poterunt dies adventus cum ad stare conandum cum eorum oculi preest gladius bis acutus. Eatenus cum filiis mundi huiusmodi hora calamitatis repentine invaleat que suis adiutorii vicem restitui ... etc.

Universis et singulis Christi fidelibus provincie et dioc. Gneznen. [illegible] Salutem in domino cum in [illegible] ecclesia [illegible] opera nostra sit [illegible] defectuosa [illegible] subveniri et quia ecclesia parochialis [illegible] [illegible] vetustate in suis edificiis [illegible] que sine [illegible] caritatis subsidiis [illegible] ipsius ecclesie structura [illegible] [illegible] quo circa universitatem vestram hortamur [illegible] in visceribus Jhesu Christi et obsecramus [illegible] ecclesie reedificii manus porrigentes adiutrices nos enim omnibus et singulis qui ad dicte ecclesie reedificii decorem aliquid [illegible] manus porrexerint adiutrices [illegible] et confessi misericordia in domino relaxamus presentibus [illegible] valituris ut [illegible]

Visitatio Archidiaconi [illegible] pro [illegible]

D. Archidiaconus Wlad. discreto viro [illegible] parochiali ecclesie [illegible] in decanatu Radzieiov. constituto Salutem et sinceram in domino caritatem. [illegible] quia nos speciale [illegible] [illegible] vos et ecclesiam vestram [illegible] [illegible] et volumus personaliter visitare [illegible] requirimus in domino et monemus [illegible] adventum nostrum [illegible] apparatis ad [illegible] nos [illegible] recipiatis et honorifice [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Translacio dedicacionis

N. dei gratia etc. Universis et singulis Christi fidelibus [illegible] Salutem in domino sempiternam. Quia dedicacio ecclesie Nativitatis beate Marie virginis ipso die [illegible] die in festo sancti Johannis in opido [illegible] sit instituta et quia ecclesie festi [illegible] et [illegible] [illegible] propter quod [illegible] festum dedicacionis in ecclesia [illegible] celebrari [illegible] festum dedicacionis [illegible] et [illegible] valeat celebrari [illegible] festum dedicacionis [illegible] [illegible] et [illegible] quo circa omnibus et singulis [illegible] Christi fidelibus qui ad [illegible] diem dedicacionis [illegible] [illegible] [illegible] missis [illegible] aliis [illegible] ipso die et [illegible] [illegible] contriti et confessi [illegible]

Copia processus domini Archidiaconi ad [illegible]

Stanislaus de Tomorzyno Archidiaconus et Canonicus ecclesie Wlad. [illegible] discretis plebanis [illegible] ebdomadariis chori Cathedralis Wlad. [illegible] universis et singulis parochialium ecclesiarum Rectoribus seu Vicegerentibus in et sub Archidiaconatu Wlad. constitutis seu aliis [illegible] [illegible] [illegible] Salutem et sinceram in domino caritatem. Quamvis [illegible] domini millesimo [illegible] et [illegible] dominus Johannes dei gratia Episcopus Wlad. sui cleri [illegible] [illegible] totius plebis sibi commisse salutem diligens [illegible] honestate gestiens [illegible] laudabili [illegible] affectu [illegible] [illegible] diocesanis [illegible] [illegible] visitacionibus spiritualibus atque Sinodalibus tam publice quam privatim [illegible] [illegible] quam suos officiales et vicarios spirituales et vicarios spirituales [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad emendacionem [illegible] ut sui pontificatus tempore [illegible] salus [illegible] vitaque et mores clericorum ipsius dioc. [illegible] [illegible] eodem [illegible] Zelo [illegible] et [illegible] in [illegible] Wlad. [illegible] sinodaliter [illegible] clero sue dioc. [illegible] [illegible] Canonibus et statutis in [illegible] clerici [illegible] absencia omnibus [illegible] sub pena. [illegible] domini millesimo [illegible] et [illegible] domini Wenceslai [illegible] sui Suffraganei ac nonnullorum

Wen[cesla]i bone [memorie] dominorum nostrorum prelatorum ibidem convenientium presidentibus eciam Sinodo deputatorum propter
Regis et in Christo patris et domini domini Johannis Episcopi inconsulto / omnes insolencie spectacula
lenocinia tumultus Ebrietates contenciones ludi ac quevis tripudia ibidem cum subintrantium
penitus dumtaxat sunt vetite Verum quia tam clericorum tam minoribus quam eciam in maioribus constituti
velut lignum tortuosum quod facilius frangitur quam dirigitur induratis super predictis / multa
super inductis facere prout et retroactis temporibus cum laycorum repertis penitus [illegible]
[illegible] missa divina dicuntur sacrorum canonum et patrum sanctiones et finaliter predicta Regis [illegible]
patris et domini domini Joh. dei sui gracia salutaria ordinamenta / monita et statuta contempserunt
et semper nedum variis et multiplicibus insolenciis spectaculis ludis contencionibus et
ebrietatibus aliisque scandalosis illecebris et obscenitatibus omni timore divino postposito saltem
ut homines recreantur tempore implicantur sed quandam tam die quam de nocte non tam bibere
sed et dedicatis [illegible] decocta alia inebriantur ad [illegible] conferre et comedere ibidem / [illegible]
et [illegible] ludere ut taxillos Ronsia et pecuniis Et sic usque adsumme inebriari et ibidem
tripudiare ac [illegible] turpia que et impudica nedum loqui sed et cantare sonore ac male-
dicere et sepius rixari et contendere ac sui similibus non verentur venire nec desistunt sed quod
simplex videns attonitus [illegible] admiratur ac multum scandalizatur Dudum ab hiis
[illegible] instruere et in salutis opera debet dirigi leditur confunditur et [illegible] / Verum eciam diebus
dominicis et festivis quibus nil aliud agendum esset / nisi deo vacandum corizis scolarium et
saltacionibus puellarum ac meretricum mulierum adesse / et sepius interesse [illegible] et qualibus
comas ac [illegible] calciati calceos [illegible] pileum [illegible] et laycos deferre et
[illegible] non curant / que omnia et alia plurima statum clericalem inhonorancia
et scandalum facte solo [illegible] timore retracti [illegible] non ferunt / [illegible]
[illegible] que eciam seu clerici quibuslibet domum non considerant nec respiciunt ut tenentur sine
dubio consequuntur Nos igitur huiusmodi insolenciis vanitatibus aliisque predictis illecebris statum
et honestatem clericorum derogantibus [illegible] officii debitum quantum cum deo possumus
obviare et [illegible] huiusmodi refrenare [illegible] remediis cupientes ne minorum ordinum
culpe [illegible] quod [illegible] negligenter [illegible] referuntur / Vobis omnibus
et singulis [illegible] veteribus Ecclesiarum [illegible] obediencie et sub
[illegible] pena [illegible] sub pena [illegible] Sinodali tam
[illegible] precipientes [illegible] bibendi vel edendi nisi peregre constituti vel alia
honeste et [illegible] necessitati [illegible] intrare [illegible] aut generales [illegible]
[illegible] et clericos sine [illegible] permittere ingredi ac ludere [illegible] vel
cantare sine rixari vel contendere [illegible] vel [illegible]
[illegible] ac honeste ingredi contigit illic non [illegible] quam [illegible] sine
mora demorari vel sedere cum omni morum honestate Ceterum cum [illegible] pagina [illegible]
que malo fiunt inchoata principio [illegible] sinodales de [illegible]
clericorum et ordinacionum loquentur [illegible] sacris ordinibus ydoneos censuerunt / [illegible]
[illegible] usque ad [illegible] annos [illegible] stipendia [illegible]
[illegible] in maiores [illegible] vita [illegible] / [illegible]
[illegible] et [illegible] Neophitos [illegible] vita [illegible] fide [illegible] ordinatis. Mandamus vobis
[illegible] omnibus et singulis minoribus clericorum ordinibus constitutis [illegible]
ac [illegible] privilegio et [illegible] clericali uti volunt [illegible]
[illegible] ordinibus [illegible] a laycorum utique moribus differentes [illegible]
[illegible] tam in [illegible] quam in [illegible] gerat [illegible] dis-
[illegible] et nos [illegible] spectacula [illegible] ac tripudia
laycorum seu scolarium [illegible] vel [illegible] vel [illegible] cum [illegible] ubi ama-
toria cantantur et [illegible] maxime diebus dominicis et festivis tabernas omnino non intrent
nisi peregre constituti vel [illegible] rixas et contenciones [illegible] contubernia cum mulieribus de
[illegible] que suspecta non frequentet coram [illegible] / [illegible] non [illegible] Ca-
piti [illegible] clericali militati [illegible] et [illegible] non [illegible] / [illegible] sui

decencia clausa veste distante nec decurta nec fibulata nec consessum aut dissolute nec ca
los caligas non gerat neque portet (cetera que ad cultum omnium vivorum [illegible] de-
beat sicut morte [illegible] quorum mores et consuetudines decenciis status sui sit [illegible]
beat, ut tam clericis [illegible] [illegible] canonicis [illegible] sermonibus [illegible] et maiores
sitates suis et ordinis [illegible] et dignitate valeat ne [illegible] adipisci [illegible]
debebunt [illegible] (prius in scriptis [illegible] apud quos [illegible] ordines) [illegible]
dignitas apportare [illegible] insuper omnibus et singulis tam presbiteris quam clericis ac
notariis et [illegible] quibuscumque ne [illegible] instrumenta [illegible] nomine [illegible] faciat
dictet scribat seu legat nisi ad destruendum et [illegible] quibus aliquem [illegible] usurarum
fecisse repertus fuerit post publicationem huiusmodi [illegible] sub pena [illegible] [illegible] [illegible]
se sua [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Clementis pape V [illegible] in
concilio Viennensi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
contradixisse. Mandamus et sub pena [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] statuta Synodi nuper [illegible] celebrate, decem precepta dei sin-
gulis diebus dominicis [illegible] [illegible] [illegible] et festivis [illegible] ut ea [illegible] [illegible]
expleat adhortetur et iniungat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sufficiat [illegible]
fidelis [illegible] [illegible] [illegible] et nullus [illegible] [illegible] nisi [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ignorantes Et ne hec [illegible] premissorum aliquid quilibet [illegible]
valeat ignorari volumus et mandamus ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] publicetis infra missarum sollempnia [illegible] [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible] ubi [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
vel [illegible] [illegible] [illegible] disciplinae [illegible] [illegible]

Executio [illegible] [illegible] ad [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] &
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] moneat [illegible]
nob. [illegible] Nobilis Petrus [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Nobilis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Et quia [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
vel absolutio subsequatur. Ideo Mandamus vobis [illegible] vel absolvatis nisi executio [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible] monicione simplici [illegible]

Forma contra [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] nob. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Nicolaus [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible] [illegible] fuit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] amplecti [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
non solum [illegible] [illegible] vel diligere [illegible] [illegible] et [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] sit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ergo [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Mandamus vobis [illegible] infra missarum sol-
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut infra [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fuit [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut infra [illegible] [illegible] [illegible]

184

Johannes Camerarius etc. Wlad. etc. discretis dominis Rectoribus in Kazanow vel in Radzeow
vel eorum vicariis et eorum vicesgerentibus Salutem in domino et mandatis nostris immo verius
apostolicis et sedis apostolice [illegible] firmiter et humiliter obedire. Scitis fratres karissimi quod tempus
solucionis denariorum sancti Petri in proxima instat et imminet. Idcirco vobis et vestrum cuilibet
committimus sub obediencie et sub pene [illegible] quatenus in vobis et vestrum quilibet in sua tunc
[illegible] decem dierum monicione premissa [illegible] [illegible] sancti Petri mandatis nostris huiusmodi non
paruerint ad effectum [illegible] mandamus [illegible] quilibet vestrum [illegible] parochianos
iuxta antiquam consuetudinem infra hinc et festum pasche proxime affuturum. decem denariorum
sancti Petri collectoris apostolicis per Camera apostolica exigat et eosdem parochianos suos per
[illegible] absolucionem denarios sancti Petri compellat. Et [illegible] denarios
sancti Petri [illegible] quilibet vestrum in latere [illegible] committet et nobis eundem censum [illegible] atque
[illegible] in latere [illegible] Camere apostolice in Wlad. infra hinc et dominicam Quasimodo
inclusive [illegible] ad effectum. Alioquin contra quemlibet vestrum premissis [illegible] sedecim
dierum monicione [illegible] pena [illegible] [illegible] ferimus lata fore in [illegible]
datum Wlad. apud ecclesiam kathedralem [illegible] sub sigillo. Alter alteri presentes [illegible]
[illegible] consuetis sub pena [illegible] sine mora. Ultimus vero
[illegible] nobis in Wlad. reputet.

Absolucio mortui

Salutem in domino. Exposuit coram nobis [illegible] lator presencium quod Stach alias Stanislaus [illegible]
[illegible] ligatus sentencia discreti domini [illegible] [illegible] ab hac luce [illegible]
[illegible] vobis committimus et mandamus quatenus eundem Stanislaum si et inquantum [illegible]
signa contricionis [illegible] [illegible] dicto psalmo Miserere mei deus cum collecta
[illegible] forma absolucionis [illegible] eundem absolvatis auctoritate nostra quam vobis fungi volumus
[illegible] [illegible] absoluto corpus ipsius [illegible] tradatis ecclesiastice sepulture. Datum

Inhibicio Judici ad forum seculare

Sandivogius etc. discretis viris etc. Salutem in domino. Exposuit coram nobis querulose
[illegible] vir magister Clemens canonicus Wlad. quod Nobilis Bucharius [illegible] de [illegible]
[illegible] cum kmethonibus suis ville predicte contra immunitatem et libertatem ecclesiasticam [illegible]
[illegible] specialis [illegible] [illegible] violencias et enormes ad iudicium [illegible] spirituale et
aliis causis de quibus coram nobis [illegible] pendet indebite ad forum seculare [illegible] [illegible]
[illegible] evocavit. Non advertens sanctorum sacrorum Canonum [illegible] [illegible]
[illegible] ad iudicia secularia [illegible] limitacionem et [illegible] ~~[illegible] [illegible] [illegible]~~
~~[illegible]~~ [illegible] Unde licet nostri [illegible] [illegible] ipsum Bucharium [illegible]
ut permittit tamquam contra Canones faciens iuste et merito possemus [illegible]
[illegible] [illegible] aliis iudicibus [illegible] se intromittere volentibus [illegible] [illegible]
[illegible] volentes vobis [illegible] sub obediencie et sub pene [illegible] mandamus quatenus
[illegible] [illegible] Bucharium [illegible] iudicibus subiudicibus Officialibus
ac Assessoribus Iudicio in [illegible] [illegible] seu seculari ac regali [illegible] ibi regali [illegible]
sedentibus et quos infrascriptum tangit negocium seu tangere poterit [illegible] in futurum
[illegible] nominibus censeantur. Moneatis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] desistat ac [illegible] se [illegible] non intromittat [illegible] aliquid [illegible]
[illegible] attemptare presumat [illegible] [illegible] vel occulte directe vel indirecte seu quovis
alio quesito colore in [illegible] [illegible] [illegible] et in preiudicium libertatis et
immunitatis ecclesiastice antedicte. Alioquin si secus fecerint ipsos excommunicamus etc.

Sequuntur instrumenta [illegible] ~~[illegible]~~ aliqua de aliquo tunc [illegible]

In nomine domini Amen. Sub Anno domini Mº ccccº xlviijº Indictione xj pontificatus Sanctissimi in xpo patris et domini domini nostri domini Martini pape quinti Anno primo hora vesperorum die mensis xx viij Octobris videlicet in Castro Wlad. in stuba minori In mei Notarii publici subscripti testiumque infrascriptorum presencia Coram venerabilibus viris dominis domino Sandiuogio decano et Cantore Cuyaviensis nunc vicario in spiritualibus generali Reverendi in xpo patris et domini domini Johannis dei gracia Episcopi Wlad. ac Officiali eiusdem comparens honorabilis dominus Albertus vicarius Jugelska tunc vicarius in Lubranyecz presbiter Gneznensis diocesis literas Reverendi domini Sandiuogii et ad audienciam etc. in literis de confessione formandi quo recepto idem dominus Sandiuogius fideli iussione Corporali Juramento ut in literis cum de reatu homicidii in Bogusino laico de Mykolino seu Jugulatore perpetrati eidem obiciat quia ipse dominus Albertus omnino innocens esse dicit quo negato prefatum Capitulum expurgatio eidem Alberto fuit per ipsum dominum Sandiuogium indicta Tandem xv die mensis Nouembris tunc venit idem dominus Albertus testibus adhuc tunc citatis videlicet Johanne plebano de Dambicze Bartholomeo de Mykolino Johanne de Wrodoslo francisco de Dambicze vicario Stanislao Sutore et Gabriele fratre uterino prefati Boguslai ut dicebatur qui ipse dominus S. de homicidii reatu suspectus fuit infra Jugulati seu occisi laici de Mykolino Coram quo fecit prestacionem ministri nichilominus idem dominus S. receptis corporali Juramento de veritate dicenda super de reatu homicidii eiusdem B. ut dicebatur perpetrati diligenter inquisiuit qua inquisicione facta uidelicet omnes testes examinati ipsum B. non fuisse aliquam occasionem mortis Jugulati proprium et longa tempore ad xpi feliciter migrauit qui quidem dominus S. audiens dictorum deposicionibus et diligenter masticatis ipsum dominum Albertum fuisse et esse habilem et ydoneum ad omnia diuina missa celebranda seu ferenda sibi alia non obstante Capitulum inscriptis pronunciat ac ipsum ad administracionem et execucionem suorum ordinum admisit prout bina cetera prout valeat iustificet et aliis non obstante modo dicto debitis obtinere Super quibus omnibus et singulis idem dominus Albertus a me Notario publico infrascripto unum uel plura publicum seu publica confici peciit Instrumenta Acta sunt hec Indictione Anno hora die mensis pontificatus quibus supra presentibus honorabilibus ibidem et discretis viris Petro Cantore Wlad. etc.

appellacio dicti decanatus po. cy. et ko. f.

In nomine domini Amen. Sub Anno Natiuitatis domini eiusdem Mº ccccº decimo quinto Indictione octaua pontificatus Sanctissimi in xpo patris et domini nostri domini Johannis diuina prouidencia pape vicesimitercij Anno quinto die xj mensis Januarij hora sexta uel quasi in choro ecclesie kathedralis Wladislauiensis In mei Notarii publici et testium infrascriptorum presencia personaliter constituti honorabiles viri domini Mathias Strzmiarz plebanus in Gora Gneznensis diocesis Johannes Pomeranus plebanus in Chlemiczka Wlad. diocesis Canonici Wlad. ecclesie et Boguslaus Przybislai Rector ecclesie in Slussowe ac vicarius perpetuus ecclesie Wlad. quandam cedulam papiream Appellacionem infrascriptam in se continentem exhibuerunt et interposuerunt presentemque per Boguslaum predictum de verbo ad uerbum legi fecerunt Cuius tenor sequitur et est talis Cum appellacionis remedium non ad defensionem iniquitatis sed ad innocencia presidium a sacris patribus sit salubriter institutum ac inuentum proinde Nos Mathias Strzmiarz plebanus in Gora Gneznensis diocesis Johannes Pomeranus plebanus in Chlemiczka Wlad. diocesis Canonici ecclesie Wlad. ac Boguslaus

prziÿslaus plebanus in Sukane et Martinus presbiteri ecclesie Wlad. Coram vobis honorabilibus et discretis
viris dominis hic presentibus et astantibus et te Notario publico tamquam persona autentica et
fideli animo et intencione appellandi et appellando omnes in solidum premium allegamus
atque dicimus et quilibet nostrum allegat proponit ac dicit quod licet nostri quibus ascribuntur
merito inuictum dno Lazyete ab enormitatibus et excessibus talibus presertim propter
quos in carceracionem penarum mundi hominem pati deberemus nunquam nostram laudabilem
indignitate sacerdotii perhumassemus et commisissemus hoc tamen non obstante Reverendus in Christo pater
dominus Johannes episcopus Wladislauiensis invitatis nobis sine viue vocis oraculo et domino suo
secreto consignato ut ad eum ad consulendum seu disponendum vere sine Eulic ipsius
Constanciensi Concilio ad Castrum suum Raczans veniremus certo die per eum nobis
assignato ubi cum venimus prandium subdolum et fraudulentum per eum paratum ac
eo fecimus quo finito amensa consurgens in nos sine demeritis et excessibus nostris
tamquam ferox leo insurrexit et nulla causa saltem racionabili nobis data nec nobis
Citatis confessis vel convictis de aliquo crimine iuris ordine penitus pretermisso nos de-
tinuit et captivavit Et captivos nos et detentos in profundissimum carcerem ubi
latrones et fures seu noxios ad mortem recludi et mitti consuevit nos reclusit
et misit et ibi per tres dies cum medio ac per tres noctes reclusos servavit Indeque
nos dimittere noluit nisi ego Mathias ducentas marcas Et ego Johannes quin-
quaginta Et ego Bogussius centum marcas grossorum sibi solveremus Et sic
cum maxima difficultate proximorum et amicorum nostrorum precibus instancia inter-
pellancia sumptibus expensis et fatigis gravissimis per eosdem factis ad carcerem fi-
deiussoria per eos amicos nostros et proximos de nobis sibi statuendo sub pena
quinquaginta marcarum de dicto carcere emisit Meque Mathiam equo valenti sexa-
ginta grossorum latorum et cultello argenteo decorato ad valorem ducati Et
me Bogussium tentoria curruus et panno tela subducto ac pro cultello ad
valorem sex ducatorum spoliavit et spoliata detinuit et detinet Sicque nos
iniuriose dolose et fraudulenter sua pontificali dignitate salua dehonestavit et
famam nostram deturpavit Quam dehonestacionem infamacionem deturpacionem spoliacionem
et iniuriam quilibet nostrum seorsum et specialiter estimavit et estimat ad sex milia
florenorum de camera iusti et boni ponderis. Immo maluissemus et quilibet nostrum mal-
let de proprio plus exponere et perdere quam huiusmodi incarceracionem deturpacionem de-
honestacionem infamacionem spoliacionem et iniurias sustinere Unde quia religiosus
acclamat Auctoritas crudelis est qui negligit suam famam Nos et quilibet
nostrum ex premissis et quod pluribus senectus forte gravatos timentesque ipsorum plus
posse gravari tum ex premissis verisimiliter presumimus de futuro Adicte presentis Capituli
detencionem incarceracionem dehonestacionem deturpacionem spoliacionem et iniurias ad Sanctam
Sedem Apostolicam que est mater et protectrix omnium indebite oppressorum iustitiis scripte provocamus
et appellamus et quilibet nostrum provocat et appellat Apostolosque primo instanter secundo
instancius tercio instantissime sub uno contextu verborum petimus et quilibet nostrum petit
si quis sit qui eosdem nobis dare velit vel possit vel saltem a te Notario publico
litteras testimoniales Subiicientes nos cum omnibus nobis adherentibus protectioni tuicioni
et defensioni Sedis apostolice antedicte Protestamur quod hanc appellacionem nostram inti-
mabimus insinuabimus et notificabimus omnibus quibus de iure debemus et tenemur prout
prosequemur infra tempus nobis a iure concessum Salvo iure addendi minuendi corrigendi
et alia seu alias appellaciones de novo interponendi Cum ceteris iuris beneficiis nobis pre-
omnia salvis Super quibus omnibus et singulis prefati domini Mathias Johannes et Bo-
gussius petierunt a me Notario publico infrascripto unum vel plura publicum seu publica instru-
mentum et instrumenta Acta sunt hec Anno indictione pontificatu die mense loco hora
quibus supra presentibus ibidem honorabilibus et discretis viris dominis etc. prenotatis testibus.

despcio symonie ut sup. Sed breuius et melius sic Symonia est inordinata volito spuale pro tpalibus cmutandi. Leo papa i q i ca. i. Ecclia si non gratis dat' ul accipitur gratia non est. Symoniaci aut non gratis accipiunt ergo gratiam que maxime in ecclia et ordinibus opat' non accipiunt. Si non accipiunt non hnt. Si non hnt nec gratis nec gratis cuiquam gratis dare possunt. Quid ergo dat. Dant pfecto q non hnt. Quid aut hnt. Spm utiqz mendacii. Quo hoc pbamus. Quia spus veritatis testante ipa veritate. Quia pcedit gratis accip'. Procul dubio spus mendacii esse cnuicat' qui non gratis accipit'. Hec Leo papa.

Vnd Greg papa pr' i q i / psbr si etiam pecunia obtinuerit

Vnd Greg papa pr' i q i. psbr. Si etiam pecunia obtinuerit non solum ecclia priuet' sed etiam sacerdocii ordine spoliet'. Item ibidem. Qui sacros ordines vendunt ul emunt sacerdotes esse non pnt. Vnd scriptum est anathema dandi anathema accipiendi hoc est symonia et heresis. Quo ergo si anathema sunt et sci non sunt sctificare. Et cum in xpi corpore non sunt quo corpus xpi tradere ul accipe pnt. Qui maledictus est benedicere quo pt. Hec ille.

Item in Omel. xxvi. Vobis sacerdotibus lugens loquor quia non nullos vrm cum sine impositione ordinatores facere agnoscimus spualem gratiam vendere et de alienis iniquitatibus cum peccata dampno tn' tpalia cumulare. Cur ergo ad mentem vestram non reducitur quod vox dnica dicat Gratis accepistis gratis date. Cur ante non ante mentis oculos reuocatis quia templum redemptor nr' ingressus cathedras vendencium columbas subuertit et nummulariorum effudit es. Qui namqz sunt in templo dei hodie qui columbas vendunt nisi qui in ecclia precium de impositione manuum accipiunt per quam vz impositionem spus scus celitus dat'. Columba ergo vendit' quia donum spus sci ad peccatum ad precium plect'. Sz redemptor nr cathedras vendencium columbas euertit quia talium negociatorum sacerdocium destruit. Hinc est quod sacri canones symoniacam heresim dampnant et eos cremari sacerdocio precipiunt. Hec Greg.

Item in Registro et pr' i q i. Si quis neqz scientia pollens neqz virtutibus neqz adeo pplexus votis ul pulsatus coactus impudenter sacerdocium id quoqz facinore polluit. Iniusto corde amore ul sordido cpabus oris sive comittatu sive manuali sinfocio sive fraudulento munusculo, tpalem seu sacerdotale non lucro aiarum sed inanis glorie auaricia fultus dignitate accep' et cum insolencia sua non sponte relinquit procul dubio interitum cpibit. h. i c.

Item 16 q i. puenit ad nos sinistra fama q quidam epi non sacerdotibus ppe dicta decimas atqz xpianorum oblationes offerrant sed pocius laycalibus psonis militibus vz sive seruitoribus ul q gnius est cons sanguineis. Vnde si quis omni epc inuentus fuit hmoi diuini precepti transgressor inter maiores hereticos et pessimos antixpos non mini heat'. Et sic vincna Synodus de symoniacis censuit. Et qui dat epc et qui recipiunt layci sive pacto sive beneficio eterni incendii ignibus deputet'. Hec ille.

Item in Registro et pr' i q iii. Sicut epm non decet manum quam imponit vendere, ita ministr ul notarius non debet in ordinatione eius vocem suam ul calamum vendidare.

Item pr' i q i. Ecclia que pcio consecrata sunt pocius execrata quam consecrata. Allexander papa i q 3 c. Ex multis tpribus tales negociatores puta symonia.

nos sicut ceteri rectores corripiendi sunt et a templo dei .i. sed ecclesia longius sunt
pellendi. Nam sicut per columbarum venditores illi denotantur qui sacre manus
impositionem vendere conantur. Sic per nummularios ecclesie eius venditores de-
signantur qui domum dei cleriorum teste speluncam latronum efficiunt. h. r.
Item .j. q. .i. c. Si quis omnes. Sequens sanctos apostolos et beatum leonem patres cum omni
fiducia clamo quod qui per symoniam ordinatus est sive episcopus sive presbiter sive
dyaconus est alienus a sacerdotio. Neque enim venalis est gratia spiritus sancti. Ecclesie
phe. Ordinario et inventio symoniaci a sacerdotio est aliena. Hec ille.
Venerabilis Remigius in omelia illius euangelii: Intravit ihesus ierosolimam. Attendat
istud sacerdotes ecclesie et caveat ne domum dei in speluncam latronum vertant.
Latro enim est qui lucrum de religione secretum querit, occultum sceleris studet occasionem
negociatoris. Unde metuendum est illis ne sicut de templo mali sunt eiecti ita ipsi
de templo spirituali eiciantur. Cottidie enim dominus domum patris sui sancti ecclesiam
intrat et occupant loca temporalibus ecclesie. Atque unusquisque quid habet vendentes et
ementes. Vendentes enim sunt qui sacros ordines ad premium largiuntur. Ementes
vero qui per comparacionem pecuniam tribuunt et dato precio premio emunt peccatum. Nec
quod dicit: Mensas nummulariorum et cathedras vendentium columbas evertit. Quid enim
per mensas nummulariorum nisi altaria intelliguntur que per avaritiam malorum sacerdotum
mense efficiuntur nummulariorum. Quid vero per cathedras vendentium columbas nisi
magistralis dignitas in ecclesia accipitur, que et ipsa tunc adventu dei depositio erit
ad nichilum redigitur. Quid vero per columbas nisi spiritus sanctus accipitur qui super dominum
baptisatum in columbe specie apparuit. Qui autem sunt qui columbas vendunt
nisi hii qui spiritum sanctum per manus impositionem ad premium tribuunt. Sed deus ca-
thedras vendentium columbas evertit quia talium sacerdotium penitus destruit.
Cui enim gratiam spiritus sancti vendiderit, etsi in conspectu hominum pontificali
stola fulgere videatur, iam ante dei oculos sacerdotio privatus est. Hinc et sacri
canones symoniacam heresim anathematisant et sacerdotio privari precipit eos qui
per pecuniam spiritualem gratiam precio querunt. h. totum Venerabilis Remigius. scriptum sacer
sedulus complanator. ¶
Ambrosius in pastorali et pro .j. q. .j. Reperiuntur quamplurimi negociatores inveni-
untur velle gratiam spiritus sancti quam precio donat ut pontificalis ordinis sub-
limitatem accipiat illico istorum precepto qui dixit ad symonem. Pecunia tua tec-
um sit in perdicionem quia existimasti donum dei pecunia possideri. Unde quia
et consilium est tanti mali et maiorum fieri constat nunc ideo sentiamus.
Nos quod hinc velud cancerosi ignitum quod super est adhuc. Manifestum derelinque-
tes unus ut quemque per rapacia vide viderit dei deogte quod per premium detectus
fuit obtulisse excommunicari se ipsum noverit anathematis obrobrio condempnatum atque
a perceptione corporis et sanguinis dei alienum excepto illud constat execrabile premio
petrasse flagitium. Hec ille. ¶
Item ibidem Nempe hoc est quod doleo episcopus dum hic preter carnaliter premium facit. Ita per
pecunias spiritualiter pessimum ordinat. Pecunia inquit tua sit tecum in perdicionem
qua donum sancti spiritus gratis precio comparasti. et tamen non mirabile in animarum
precium pergisti. Hec Ambrosius sive in pastorali.
Item ibidem Ecclesiis quidem carnalibus videtur quod est magnus et dives obtinebus

insistat lepsus magis pecuniam messuit inde bitu ordine et apud deum per-
didit interiorem honorem / Caro suscepit dignitatem et anima perdidit honesta-
tem hec ille etc.

Item Remigius et ponitur j. q. j. Cum ordinatur episcopus qui dedit aurum fuit qui
perdidit animam fuit / Cum alius ordinatur qui accepit aurum fuit qui dedit lepro-
sus fuit hec ille

Innocentius tercius ponitur j. q. 3. capitulo finali Si quis prebendas vel prioratum seu deca-
natum vel personatum aliquam ecclesiasticam seu quaslibet spiritualium ecclesiasticam vel ut puta crisma
vel oleum sacrum et consecrationes altarium vel ecclesiarum interveniente exsecrabili
ardore avaricie per pecuniam acquisivit / honore male acquisito careat /
et emptor atque venditor et interventor nota infamie percellantur / et nec
per pastu vel sub obtentu alicuius consuetudinis ante vel post aliquid exigatur /
vel ipse dare presumat quia symoniacum est sed libere absque diminucione aliqua
collata sibi dignitate atque beneficio perfruatur / hec Innocentius

Item j. q. j. Statuimus ut sicut pro dedicandis basilicis et dandis ordinibus
nichil accipiendum est ita eciam pro balsamo sive crismalibus emendis / vel pro eo
crisma acceptum dicit Episcopus atque de facultatibus ecclesie balsamum emat et lu-
minaria singulis in ecclesiis suis etc.

Item j. q. j. Concilium Triburiense dicit / dictum est sobrie in quibusdam locis per precium
crisma ematur immo dari simile baptismatum et communionem hec symoniace
heresis esse detestata est sancta Synodus anathematisat / Et ut decetero nec
pro ordinacione nec consignacione vel balsamo nec sepultura vel communione quidquam
exigatur statuit sed gratis dona Dei Christi gratuita dispensacione donentur

Sed quia symoniaci nituntur se pro consuetudine animi excusare / ideo nominatus
Innocentius posuit quod vel sub obtentu alicuius consuetudinis ante vel post aliquid
exigatur quia symoniacum / Et extra de symonia capitulo Cum in ecclesie corpore dicatur /
Veritat aut excusari dicere qui lege mortis de longa inolevisse consuetudine
arbitrantur / non attendentes quia tanto graviora sunt crimina quanto diuciori
infelicem animam tenuerint alligatam // Item Augustinus et ponitur dis. viij dicit
frustra quidem qui racione vincuntur et nobis obiciunt consuetudinem / quia
consuetudo maior est veritate / aut non sit in spiritualibus loquendo quin melius
assensu sit revelatum est hec ille etc.

Item ibidem magis veritati quam consuetudini sequi debemus quia consuetudinem
semper racio et voluntas excludit / Ciprianus gloriosus martir in eadem dis.
dicit Consuetudo sine veritate vetustas erroris est / Item Decreta Honorius
consuetudinem sequi oportet sed dei veritatem / Et Ambrosius libro 2o de viduis
Nova omnia que Christus non docuit iure dampnamus quia fidelibus
via est Christus hec ille etc.

Item Gregorius Anthiocheno Episcopo j. q. j. Cum Paulus dicat fundamentum
aliud nemo potest ponere preter id quod positum est quod est Christus Jhesus Constat profecto
Ecclesia ubi Christus non est fundamentum nullum boni operis est super edificium
Unde Ysidorus dis. xj Usus male presumere auctoritatem cedat Priorem
usum lex racio vincat / Ista pensantes Ecclesia deputatur nos etiam pri-
stinam consuetudinem veterem dehonorem que corripit erroris desideria erroris renovamus

aut ipsum mittit. Ext. de Symo. c. Si quis symoniacum in tradiscit contrariam agit. quam aut
mundi est aliquis pestifera speciam caueat symonie quia serpit pessima labes per
clerum et similiter brachium secat ipsas Cardinales et Episcopos. Episcopus caueat
sibi ne beneficia pro muneribus symoniace et pro mundanis fauoribus distribuat. Ne
litteras etiam Altaria ornamenta ecclesie et calices consecrans vendat ne manus
imponat. Caueat etiam ordines beneficia conferre vel fermentum accipere. Caueat
presbiteri confessores audientes absoluentes. missantes. predicantes vel sacramenta
alia ministrantes. Caueant notarii Episcoporum ministri ne sint velud Giezi.
Caueat religione intrantes pacta sunt caueat et hii suscipiunt ad reli-
gionem huiusmodi. Caueat simpliciter etiam velle commutare ecclesiam officium spirituale alli-
cite temporali comodo. Non contingit presepulta Comunione benedictionem nubentium
presulate Confirmacione vel rebaptismate de quibus supra dictum est et aperte
per Episcopos de Symonia talis non satis. Cum in ecclesie corpore Ca. quem et ceteri
talis qui presto. Caueant et aduocati notarii Et procuratores symoniacorum
Caueat alii ne sint participes auxilio fauore vel quolibet consensu. Sciat
quod symoniaca est precipua heresis. Etiam absoluerit consimilem. Quod demum
et symoniaca sit de pene et indigne et dampnabiliter ministrat et quod nisi
sit excommunicati de parte quod indigne et dampnabiliter. et ministrat et quod nisi
resignatis beneficia penitenciat. Eternam dapnacionem incurret vii. q. i. Et
concludit. Omnia gracia autem leonis pape. Symoniaci non gracie sperant incedere
cum accipiunt. Secundum Greg. Apud Symoniacos sacerdotium non subsi-
stit. Benedictio eorum in maledictione vertitur. Vicium manet apud eos anathe-
ma. Et non sunt vel intrare tempore constituti. Ecclesie sunt ma-
dandi et accipiendi. Et non sunt vere Christi corpus tenere vel accipere vel
ledere vel sanctificare alios pro nec Christi corpus tinere vel accipere vel
benedicere alios valet. Secundum Ambrosium in anathematibus obrio contempnat
atque participacione corporis et sanguinis Christi alienatur. Cum accipiat
auri et lepra Christi. Et inseparabilis sit culpa vendito ministerii. Secundum
Calcedonensem Concilium. Ecclesie ordinacione in medicato medicantur
preferre. Secundum Sal. Gelasium Symonie deposicione in columnam. Greg. na
preferre. Secundum Gal. Gelasium Symonie dapnacione in volumine. Greg. na
zianzenum. Si in sacro ordine permaneant aut renouari nulla racione possint. Ab
heliseo propheta lepra profundatur. Apostolo impedicionem dampnatur. Christo vero de
templo eiciuntur. Quod quidem symoniacus symoniace in sua ordinacione potest
conferre nisi quod Innocencius de ecclesie hereticis testatur dicens. Cum presbiteri
spiritus quem accepissent perdiderunt non dare eius plenitudinem per quo
maxime operatur in ordinationibus quam prius perdiderunt hic totum sine
[illegible] i. q. i. Omnia ergo. C.
Nonus est quod apparatur Balaamite dicuntur predicantes ex avaricia de quo
Balaam dicti de quo 22 c. 2. p. 2. 8. Cor ex apparatu avaricia habentes male
dictionis filii derelinquentes viam rectam errauerunt secuti viam Balaam Bozor
qui mercedem iniquitatis amauit Giezite quoque sunt qui post factam gratiam munera
contingit ut Giezi de quo 4. Re. 5. Petrus Damiani dicit. Sunt nonnulli
qui vel ante consecrationis precium inuestiuntur vel ante decisam et necessariam
nulli pacti sunt comodi post modum vero tamen arbitoribus contingunt et
contorquendo remuneratoribus vehementer insistunt hii se Giezi enim non dubitet

incurrit, qui postquam naaman curatus est iamque reuertens de dono spiritus sancti pecuniam ausus
est postulare. Et sicut ille non alia quam lepre plaga percussus est que hominis
monerat accepit. Sic iste non leui et illius labe perfunditur, timens quod ab ecclesie separatur
sacrificiis. Hec petrus damiani. Scarioticae uel yeditae ipse dicuntur qui ab ecclesia separatim
vendunt, imitatione uel compassione dicens quid vis mihi dare, et ego vobis eum tradam. qui domum dei
seu potestatem, dando, confirmando, predicando uel porrigendo sacramenta. Unde J. q. j. Eos qui
dicuntur venditores tamquam scariothe spiritum sanctum vendunt et omne quod per eos cognatum assistant.
vendidit. Symoniaci uero ipse dicuntur qui potestatem spiritualem uel pro dono
sancti comodum temporale ut pecuniam uel munus aut similia volunt offerre uel pro dono
ecclesie. Emalis obtulit per eos dominus magis apostolis pecuniam nam actum viri
dei. Cum vidisset symon quia per impositionem manus apostolorum daretur spiritus sanctus obtulit eis
pecuniam dicens date et michi hanc potestatem ut cuicumque imposuero manum accipiat
spiritum sanctum. Et ecce sic ipse distinguitur. Balamite Grezite Scariotite siue Judite
Et Symoniaci uel Symonite quia ipsi omnes dicuntur Symoniaci a Symone. tamquam
a beluino et compassione emptore sancti spiritus peccati vnde magister Omnes libro quarto distinctione xxv
dicit hic Symoniaci ipse dicuntur qui a magistro symonis magi in peccabilem graciam
pro commercio volunt. Et qui promissio sacro precium recepit in modum giezi vocati
sunt omnes ipsi et dantes et accipientes symoniaci dicuntur et vtrique eadem sima pro
tollentur. Hec magister. Hec sunt scripta breuiter ut clerici quos deus perhibuit symo-
niaca heresi ipsam vigilantissime precaueat et quod ipsa macula dignis
displicentes sua confessione peniteat et quod vterque dampnacionis effugiat sempiterne
Nescit satis et iusta Phileremum igitur ne abbates qui religione traxit nolunt aliquid
premia requirant nec ponitus uel capellanie quelibet monachorum aut clericorum cum de-
licione vendant, nec abbas aut regimine peccatorum committit. Peccatorum commissione nullum pro-
rogatur. Unde quisquis hoc decreto acceptare presumpsit tam ille qui dedit quam qui
recepit uel consentit potestatem ad symonie se non dubitet heresim. Pro sepultura et crismate
et olei perceptione nulla cuiusque pactio precii accipiatur, nec subauditur obtentu
consuetudinis reatus suus quisque tegat, quia diuturnitas non minuit peccata sed auget.
Item causa xiii q. ii. pro sepultura nichil omnino est exigendum. Item queritur an pro sepul-
tura mortuorum aliquid sit exigendum. de hiis ita scribit gregorius in Registro Janu-
ario Episcopo Sardinie. Questa est nobis uerenda clarissima femina quod abbas solidos
pro sepultura filii sui velit exigere. Hoc autem iniquum et nos postquam
ad auctoritatem adeptus honorem in accessum de ecclesia in ea omnino nouimus et prauam
de nimio consuetudine velanam vsurpare permissum incorrectum. Dum abiecto Abra-
ham a filiis ebron hoc et a filio seor sepulcrum precio ad humandum corpus coniugis postu-
laret precium accipere humanus renuit ne comodum videret de cadauere consecutus. Si
ergo tante consideracionis vir paganus fuit quanto magis nos qui sacerdotes dicimur
hoc facere non debemus. Unde hoc ~~amicos~~ ~~et talionem~~ auaricie vicium ne talio
de ime tepetur presumet. Audiens. Sed si quis aliquem in ecclesia sua sepelliri con-
cedit si quod parentes eius proximi uel heredes spontanea voluntate quid offerre volunt
accipere non vetamus petere uero aut aliquid exigere omnino prohibemus. Ne quod valde in-
religiosum est aut venalis quod absit dicatur ecclesia aut vos de humanis videamini
mortibus gratulari si ex eorum cadaueribus studeatis querere quolibet compendium.
Item Jeronimus super Genesim ceterum pro conuictus et efron ut sepulturam vendidit et
accepit argentum. Sicut tegente Abraham etiam licet que opus, pro ablata dei nomine et Effron appellatus Effron significate sepultura non

188

In nomine domini amen. Sub anno a nativitate eiusdem millesimo quadringentesimo [illegible]
indictione quartadecima pontificatus Sanctissimi in Christo patris et domini nostri domini Martini divina pro-
videntia pape quinti anno quinto die Martis vicesimaquarta mensis Januarii hora tertiarum vel quasi in
ecclesia Cathedrali Wladislaviensi in mei notarii publici ~~infrascripti~~ subscriptorum testium infrascriptorum pre-
sentia personaliter constitutus venerabilis vir dominus Stanislaus de Comorowsky Custos Opoliensis et Canonicus
Wladislaviensis ecclesiarum quandam appellationem ~~infrascriptam~~ in scriptis que fuit sub tenore infrascripto
animo et intentione interponendi insinuandi et notificandi interposuit insinuavit et notifica-
vit ipsamque voce intelligibili de verbo ad verbum legit. Cuius tenor sequitur et est talis. Ego Stanislaus
de Camorowsky Custos Opoliensis et Canonicus Wladislaviensis coram vobis honorabilibus et discretis vi-
ris et te notario publico tanquam persona autentica et fidedignis hic presentibus et assistentibus animo
et intentione appellandi appello quoniam atque dico licet Canonicatum et prebendam predictas
ecclesie Wladislaviensis vacantes per mortem olim Nicolai Welenczky ultimi et immediati eorundem
Canonicatus et prebende possessoris et rectoris vigore facultatis mihi indulte per olim Balthe-
sarem de Cossa tunc Johannem vicesimumtertium in sua obedientia nuncupatum Romanum pontificem
ipso quondam reverendo domino domino Johanni Dei gratia episcopo Wladislaviensi date et concesse ex certis do-
nationibus novationum et provisionum virtute dicti episcopi ad easdem Canonicatum et prebendam in persona mea
facte canonice et legitime assecutus fuissem ipsorumque Canonicatus et prebende possessionem [illegible]
et pacificam recepissem et apprehendissem seu [illegible] realem actualem et corporalem
apprehendissem recepissem et nactus fuissem recepi et eam assecutus apprehendi canonice [illegible]
[illegible] et vel ultra pacifice [illegible] et estimatione fructus [illegible]
de dictis Canonicatu et prebenda [illegible] et de eisdem disponendo. Nichilominus
tamen quidam Petrus [illegible] de Lancicia falso asserens quod vigore [illegible] dicte prebende [illegible] ut dicitur
apostolice eorundem Canonicatus et prebende possessionem actualem et realem apprehendisse recepisse ac
prius tempore me [illegible] / Et ipse pretendens se [illegible] de possessione eorundem Canonicatus et
prebende me spoliatum [illegible] apostolice super dicto spolio et possessione [illegible] ut dicitur
[illegible] commissi [illegible] Auditoris [illegible] apostolici [illegible] nullo [illegible]
ut dicitur ~~et fuit~~ [illegible] eorundem Canonicatus et prebende ac [illegible]
de eisdem spoliatum fuisse ostenderet pretendebat [illegible]
causam citato seu vocato ac aliis talibus que licet [illegible] a falso [illegible]
[illegible] quod me super dictis prebende spoliacione et possessione [illegible]
[illegible] quorundam [illegible] mihi die vicesima
[illegible] mensis Januarii facta [illegible] notitiam [illegible] importasse, et quam [illegible]
et fama [illegible] de dicta causa [illegible] in Curia Romana super dictis Canonicatu et prebenda [illegible]
[illegible] informationibus et monitionibus [illegible] mandato
[illegible] in Romana Curia [illegible] ad [illegible]
suspensionis [illegible]
[illegible] et misissem. Nichilominus [illegible]
et [illegible] a dicta prebenda [illegible] debita [illegible] appella-
~~[illegible]~~ [illegible] dicta prebenda [illegible] iniuriam [illegible]
[illegible] appellatione [illegible]
premissis [illegible] imposterum plus [illegible]
[illegible] videlicet vicesimaquarta die [illegible] premissis ad [illegible]
[illegible] a predicta [illegible] Nicolao [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] apostolicos [illegible]
[illegible] posse vel valere ~~[illegible]~~ [illegible] notario publico [illegible]

michi dare peto, subiciens me et omnes michi adherentes tuitioni protectioni sedis apostolice eundem. Et primo adpeto de ... [illegible] ... vel luz de predicta et predicto Petro ut dicitur lata est a pallatio audito. Nec alia michi dari constitit nisi primus ... appellatione est deductum. Salvo iure addendi ... corrigendi aliud per aliud ... [illegible] ... et aliis iure beneficiis michi ... de quibus omnibus et singulis prefatus venerabilis vir dominus Stanislaus ... Notarium publicum subscriptum petiit sibi unum vel plura publicum vel publica instrumentum ... Acta sunt hec ... presentibus ... venerabilibus dominis Sandomirie ... Cruswiciensis ... magistro Laurentio de Borze... et Petro ... Cantore Wladislaviensis testibus circa premissa.

Et ego Johannes Andree de Stawi clericus Gneznensis diocesis publicus imperiali auctoritate Notarius ... predicte appellationis ... interpositionem ... et intimationi aliisque omnibus et singulis premissis ... ut premittitur ... vidi et audivi. Et ideo ... aliis ... negotiis ... fideliter ... publicum ... confeci ... et in hanc publicam formam redegi ... consuetis ... rogatus et requisitus ... insinuatio et adhesio ... Capituli

Insinuatio ... Sub Anno a Nativitate domini Millesimo Quadringentesimo ... Indictione ... Pontificatus Sanctissimi in Christo patris et domini nostri domini ... divina providentia pape quinti Anno quinto die ... mensis februarii hora ... in choro ecclesie Wladislaviensis cathedralis in sacristia ... venerabilis dominus Petrus ... Cantor Wladislaviensis ... Reverendi in Christo patris domini Johannis dei gratia Episcopi Wladislaviensis in spiritualibus et officialis generalis ... venerabilibus dominis Johanne Archidiacono ... magistro Laurentio Jacobi de Borzeinsky ... Sandomiriensis Johanne ... Petro ... Johanne de ... Stanislao ... de ... Prelatis et Canonicis ... Capitulariter congregatis ... Notarius publicus ... subscripti et testium infrascriptorum ad hoc vocatorum ... constitutus ... venerabilis vir dominus Stanislaus de ... Custos ... et Canonicus Wladislaviensis ... appellationis ... Johannis Andree de Stawi clerici Gneznensis diocesis Notarii publici ... sub scripto ... et signo consignatam ... intimari et publicari ... ad notitiam ... petiit ... ad ... prelatis ... instrumenti ... venerabilibus ... prelatis et canonicis ... appellationi ... adhesionem ... venerabiles ... domini prelati et Capitulum predicti ... appellationi ... deliberatione ... consultatio ... Capitulari ... libere ... appellationi ... ad quam ... Stanislaum de ... appellantem unanimiter ... nullo contradicente adheserunt et quilibet eorum adhesit ... Notarius et testibus ... presentibus ... dominus Stanislaus ... premittitur nobis ...

et tenere, nec [illegible] abrenunciavit [illegible] apostolica auctoritate ad quam et ipsum appellare
appellavit, quod solemniter ad [illegible] dicte [illegible] protestacionem, super quibus
insinuacionem, intimacionem, litterarum publicacionem et ad [illegible] per fratrem dominum Stanisla-
vum ut plenius [illegible] publicacione [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] dominis Bugaro vicecustodi et Laurencio [illegible] Petro [illegible] et Johanne Rod-
de Ranizuze clerico Gneznensis diocesis testibus ad premissa vocatis specialiter rogatis.

Et ego Stanislaus Nicolai de Lancicia clericus Gneznensis diocesis publicus imperiali auctoritate notarius quia predictis insinuacioni intimacioni litterarum publicacioni et ad [illegible] aliisque omnibus et singulis premissis dum sic ut premittitur agerentur et fierent una cum prenominatis testibus presens interfui eaque omnia et singula sic fieri vidi et audivi [illegible] presens publicum instrumentum manu mea propria scriptum [illegible] confeci subscripsi et publicavi signoque et nomine meis solitis et consuetis consignavi rogatus et requisitus in fidem et testimonium omnium et singulorum premissorum.

375.
189

Wladislaus dei gracia rex Polonie etc.

Venerabiles devoti nobis dilecti [illegible] per nos datum [illegible] quem [illegible] dominus [illegible] alias [illegible] Wladislaviensis [illegible] [illegible] [illegible] attentius rogamus [illegible] [illegible] capitulariter [illegible] venerabiles [illegible] [illegible] devotio nostra dilecta [illegible] dignum [illegible] [illegible] [illegible] eligere potestis et pastorem [illegible] clericum et nobis [illegible] [illegible] [illegible] penitencia aliquali [illegible] [illegible] [illegible] atque grata et illam [illegible] datum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dominica [illegible] anno domini millesimo quadringentesimo [illegible]

Venerabilibus [illegible] prelatis et capitulo ecclesie [illegible] devotis nostris [illegible] nobis dilectis. Wladislaus dei gracia rex Polonie etc.

189

Forma pro audienda confessione contra fratres Ecclesie kathedralis.

Johannes dei gratia et apostolice sedis providencia episcopus a. b. et cetera. Salutem in omnium salvatore. Cum idem salvator noster deus homo factus, a patre descendens, oves perditas sanguinis effuso proprio redemit et sibi commissas universas iunctas custodiri fecit, ac demum beato principi apostolorum pasce oves meas. Renera [illegible] fide meas in populo dilecti, nominamus de vobis ut salvacionis militibus, quia a beato Petro apostolorum principe dictum esse presumimus. Notario namque est nobis tam [illegible] pernicitatis hinc religionem minime vidistis [illegible]. Ne ab illa unde ipse cecinisse debat, delebat operarios in vinea laborantes sathanam in eorum medium ecclesiam katholicam repentem abducet et antique captivitatis nexibus implicaret. Ideoque fortis fore et esse admonendum, et quia alium hunc modum comperierimus insultus in veritate contra tamen, proposita libere eo alias quod debite confessionis contricionis et penitentie salutis pro antiquis operibus et peccatis veteribus remedio credimus succurrendum, ideo vos dominos curatos hic expressos presentibus requirimus et hortamur in domino Nicholaum vobis et cuilibet vestrum in virtute sancte obediencie et sub excommunicationis pena quia in vos et vestrum quolibet ferimus nisi mandatis nostris huiusmodi cum effectu parueritis, districte precipiendo mandamus, quatenus omni mora postposita de sedula obviatis hominis utriusque sexus parrochianis vobis commissis confessiones et benigne audiatis ac requisiti penitencias salutares iniungatis. Littera subsit substancie nulla opera ... etiam in casibus sedi apostolice reservatis et nobis a iure reservatis, preter incendiarios, homicidas voluntarios, usurarios manifestos, sacrilegos et iniectores manuum in clericos ordinatos absolvatis, et penitenciam iuxta qualitatem excessuum eorum quod meruerint pro modo culpe salutarem iniungere valeatis et possitis, vobis nostram eandem facultatem presentibus usque ad festum Penthecostes proximum affuturum duntaxat valituris. Et ne de premissis vestrum quisquam ignoranciam valeat pretendere, presentes nostras litteras hostio ecclesie predicte Wladislaviensis publice affigi fecimus. Datum et cetera die Veneris proxima mensis Marcii Anno domini millesimo cccc^o xxx sexto.

quas olim Kanie in albo ... conscripserat affigi fecimus.

Forma citacionis electorum futuri Pontificis

N. decanus et capitulum ecclesie Wladislaviensis venerabilibus viris dominis fratribus nostris in Christo dilectis prepositio, decano, archidiacono, cantori ceterisque canonicis et prelatis corporis eiusdem ecclesie Wladislaviensis, salutem in domino. Cum valente divina clemencia reverendus in Christo pater dominus magister Johannes dominus Olitzky electus Wladislaviensis sit ... propria per ... arbitrio sunt dominus vero ultima mensis Julii migrasset ad Christum, tradita ... ipsius corpore venerabiliter ... sepulture, matura deliberatione et diligenti tractatu cum fratribus nostris presentibus capitulariter congregatis diligenter prefiximus certum diem videlicet xxi mensis Augusti ad eundem tractatum de et super electione futuri pontificis ... quare vos dominos prelatos et canonicos predictos tenore presencium requirimus et monemus hortamurque vos et quemlibet vestrum salubriter in domino et ceteros ad eundem prefatum terminum habitarum, ad quem tractatum de electione huiusmodi, nec propter mala tempora que evenire formidantur ... et venire personaliter studeatis nolentesque arcentis Wladislaviensis ... cuilibet vestrum in virtute sancte obediencie sub et districte precipiendo mandamus ut dictam electionem et celebracionem electionis ut premittitur in ... presentibus nostris litteris ... domini nostri prelati et canonici Wladislaviensis ... alias ... ad electionem futuri Pontificis ... prelatis et canonicis ... dictam ... Wladislaviensis prima die mensis Augusti Anno domini lxxx iii^o nostro sub sigillo.

Instrumentum decreti electionis

[illegible] Sanctissimo ac beatissimo in Christo patri domino Urbano divina
providencia sacrosancte Romane ac universalis ecclesie summo pontifici N. decanus et
capitulum ecclesie Wladislaviensis sui humiles filii et devoti cum omni reverencia devotissima pedum oscula
beatorum. Ne pro diuturna ecclesiarum vacacione, ut nonnumquam [illegible] que in [illegible] sunt pectorum, circa
curam noscuntur ecclesie vacantes pastorum solacio destitute gravia in spiritualibus et temporalibus
dispendia paciantur, et propter hoc condiciones canonum deliberacione provida consuevit
et ultra tres menses vacare non debeant ecclesie kathedrales. Defuncto igitur anno domini millesimo
ccc. lxxxiii ultima die mensis Julii bone memorie Zbiluto episcopo Wladislaviensi quondam et ipsius corpore ecclesiastice
sepulture tradito, Nos ipsius ecclesie viduitatem suam et incommoda dirivata de-
plorantes sub prima decani et capituli die xvi mensis Augusti [illegible] legitimacione dicto
[illegible] concorditer assignata ad electionem futuri pontificis deliberanda. Citatis [illegible]
alicuius [illegible] [illegible] ad capitulum Wladislaviense omnibus qui debuerunt voluerunt
et potuerunt commode interesse et deliberacione inter nos prehabita, per quam formam elegimus in electionis
negocio procedendum, tandem placuit nobis omnibus et singulis provinciam [illegible] ecclesie
providendi [illegible] convenimus nullo penitus discordante Theodricum [illegible] [illegible]
et Johannem de Czarnkow archidiaconum [illegible] ecclesie Wladislaviensis capitulum plenam generalem et
liberam potestatem [illegible] [illegible] [illegible] tamen de [illegible] [illegible] eligendi
episcopum de se vel aliis prout eis expediens videbitur ac ipsi ecclesie providendi, statuentes quod per
quam de [illegible] concorditer [illegible] eligendi unus ipsorum de aliis [illegible] [illegible] [illegible]
vice sua ipsorum ac tocius capituli [illegible] illum eligat [illegible] [illegible] ipsi ecclesie
de eadem. Compromissarii autem ipsi potestate prout [illegible] tradita [illegible] et [illegible]
[illegible] procedentes, tandem post tractatum [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] retulerunt, unanimiter in dominum Theodricum prepositum ipsius ecclesie con-
venerunt, virum utique providum et discretum [illegible] [illegible] [illegible] vita et moribus
commendandum in sacerdocio et etate legitima constitutum ac de legittimo matrimonio procreatum
in spiritualibus et temporalibus plurimum circumspectum. Et tunc idem [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] eligere [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
in vacacionem ecclesie Wladislaviensis placuit nobis omnibus et singulis [illegible] [illegible] [illegible]
providendi [illegible] plenam potestatem ac liberam [illegible] eligendi et ipsi
ecclesie providendi. Nos post diversos tractatus [illegible] [illegible] simul et [illegible]
[illegible] suffragantes in dominum Theodricum prepositum Wladislaviensem concorditer [illegible]
vota nostra [illegible] providum et discretum vita et moribus merito commendandum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
tocius capituli Wladislaviensis prepositum dominum prepositum eligo in episcopum et pastorem ecclesie
Wladislaviensis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] omnes [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] electum [illegible] ac [illegible] electionem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ecclesie Wladislaviensis [illegible] publicavit [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] electionem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vota nostra [illegible] electioni [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] 378

Sanctitati Vestre devote quod [illegible] voto unanimi supplicamus quatenus electionem eandem per Capitulum Cracoviensis ecclesie celebratam dignemini confirmare ac eidem electo [illegible] vestre munus consecrationis favorabiliter impertiri ut deo auctore [illegible] dicte ecclesie velud pastor ydoneus preesse valeat utiliter et prodesse. Nos quoque eius [illegible] subditi [illegible] regimine possimus [illegible] deo salubriter militare [illegible] ut [illegible] [illegible] unde [illegible] [illegible] ad petitionem [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] Capitulum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] publicum [illegible] et sigillis [illegible] Capituli [illegible] [illegible] sigillari [illegible]

[illegible] in Capella Castri [illegible] Wladislaviensis diocesis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] indictione [illegible] pontificatus [illegible] anno [illegible]

Et ego N. decanus [illegible] Wladislaviensis [illegible] [illegible] electioni [illegible] [illegible] [illegible] electi consensi [illegible] [illegible] [illegible] manu subscripsi cum sigilli mei appensione.

Et ego N. scolasticus etc. Et ego N. archidiaconus etc. [illegible] [illegible]

Et ego P. [illegible] [illegible] [illegible] clericus [illegible] diocesis publicus [illegible] notarius [illegible] [illegible] [illegible] Capitulum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] electionis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aliisque omnibus et singulis [illegible] [illegible] agerentur [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] decani [illegible] Wladislaviensis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] publicum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] Capitulum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] electi [illegible] instrumentum procuratorium ad presentandum decretum electi

In nomine domini amen. Sub anno Nativitatis eiusdem [illegible] [illegible] [illegible] indictione [illegible] die [illegible] mensis Augusti pontificatus sanctissimi in Christo patris et domini nostri domini Urbani divina providentia pape [illegible] anno [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Wladislaviensis diocesis [illegible] notarii publici infrascripti testiumque infrascriptorum presentia constituti personaliter [illegible] [illegible] dominus N. decanus N. scolasticus [illegible] cantor N. custos [illegible] Canonici ecclesie Wladislaviensis capitulariter congregati fecerunt constituerunt et ordinaverunt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Canonicum [illegible] diocesis [illegible] [illegible] [illegible] procuratorem [illegible] [illegible] instructorem electionis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ecclesie [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ac instructorem electionis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad presentandum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sanctissimi in Christo patris et domini nostri domini Urbani [illegible] providentia pape [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] electionis et [illegible] [illegible] [illegible] supplicandum et obtinendum munus consecrationis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et singula agendi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] negotium electionis [illegible] [illegible] [illegible] quomodolibet [illegible]

Et ego P. etc. clericus [illegible] diocesis etc. dicti procuratoris constitutioni aliisque omnibus et singulis etc.

Pmo putata copulsoria vni de iudicib; in ipa co'ia qteneb iudex ille deputet 8' norf. ad scribend exemplanda etc et cos. vnu nuciu ad citand citandos vl saltem citato fiet ad valua qui amb norf et nuciu fecit nomali iudicl. desideli te scriben et faciedo illa que fuint eis madata penes iudice et copulsorem etc

Postea fact. pdicti ad instam pt. impetrat compa'ia citet' illi q tenet aliquas scripturas faciem ad cam tonenta ... ampa'ia et adexhibend illas. coram iudice coth certf. die et loco Et silr citet' pt ad eade hor. ad vidend illas exhiberi etc intellige in loco vicinj vbi iudex moratr si tenens in loco vicinj sup quo lis vertit etc necnō ipas cognoscend et recognoscend a fide dignus etc gualia dent pmi etc

Si pducet' iura et scriptura scimmi-tenib; die et hor ad venientib. Si pducet' ipa ad ipsa pt ad recognoscend meta etc et pt ad ipsa qpeat qpellat' ipa ad ipsa pt ad recogscend. Et in casu quo neget extunc tenent' vl negand dictas ss scripturas Et ipis recognit tunc dicens iudex duo testes qui recognoscet illas et ipis recognit ... sepultu et modt illas tu sibi debile ad ubiu ...

Subseqnt cu fuint scripte transumpte tunc cite' pt ad ipsa ad instam impetrant. deam ...id ut ch. die et hor. et loco qpeat cor. cod iudice ad vidend fieri collacom et auscultacom debit transumpt cu origina-lib; et postmod interponi decretum eius indicat etc

Exnotunc adveniete die pt adusa citata nec coparuit aust' oms qtumacia Et si qparuit fiet plena collacio et auscultacio ad originalib; tali q transumpta qcordet cu originalib; etc

Et pdicti sit facte idem deb iudex interponat decretum suu et madet eisd transumptib; ad hibe fidem plena sicut origi-nalib; et postmod sigil tunc bona transumi et putans sui loca libus et postmod sigil tunc bene transumi et ...

Vnica pmissa dent tunc expsse pennib nors scba subscribit sigil. sigil. iudicl. etc

in monicione [illegible] Cum appellacionis remedium sit ad relevandum [illegible] oppressorum innocenciam et ad [illegible] indebite oppressorum [illegible] salubriter sit institutum unde ego procurator et nomine procuratorio honorabilis viri domini Stanislai Custodis [illegible] et Canonici Wladislaviensis [illegible] ab [illegible] appellacione [illegible] appellando provocavit et [illegible] contra predictam [illegible] quibusdam petri [illegible] et [illegible] domini Sta[nislai] [illegible] causarum apostolice [illegible] omnibus et singulis [illegible] monicionibus [illegible] [illegible] ad sedem apostolicam [illegible] appellacionis [illegible] domini Sta[nislai] [illegible] restitucionis in integrum [illegible] domini Sta[nislai] et petri [illegible] apostolico [illegible] [illegible] inhibicione [illegible] et ad alios [illegible] domini Sta[nislai] [illegible] honorabilis vir dominus Johannes [illegible] Wlad[islaviensis] [illegible] petri [illegible] Petrum et Jacobum [illegible] domini Stanislai [illegible] dicti Capituli et [illegible] monuit et monere [illegible] [illegible] domini Johannis [illegible] domini Stanislai [illegible] omnibus et singulis [illegible] monicionibus [illegible] ad sedem apostolicam [illegible] appello et apostolos [illegible] instanter [illegible] Notarius publicus [illegible] appellacionis [illegible] appellacionis [illegible] publicabo [illegible] et notificabo [illegible] appellacione [illegible] [illegible] salvo [illegible]

Appellando provocavit [illegible] et nomine [illegible] honorabilis viri domini Sta[nislai] de Comorniky Can[onici] Wladislaviensis et [illegible] lite pendente [illegible] apostolico [illegible] domino Petro Nardi palacii causarum auditore [illegible] domini [illegible] et [illegible] de [illegible] Capituli [illegible] Wlad[islaviensis] ac [illegible] et [illegible] alteri [illegible] dominus Auditor [illegible] commissionis [illegible] [illegible] domino Petro [illegible] omnibus et singulis [illegible] executoribus [illegible] palacii apostolici [illegible] [illegible] inhibuit [illegible] [illegible] Et [illegible] inhibicionem [illegible] [illegible] domino [illegible] palacii [illegible] apostolici auditoris [illegible] et [illegible] domini P[etri] Nardi [illegible] attemptat et innovat attemptat et innovat [illegible] Wlad[islaviensis] denuo monuit et requisivit [illegible] Capituli et [illegible] [illegible] Capituli [illegible] [illegible] domini P[etri] Nardi [illegible] revocata [illegible] et annullata [illegible] omnibus et singulis [illegible] monicionibus [illegible] et attemptatis [illegible] ad sedem Apostolicam [illegible] et appellat et apostolos petit [illegible] se et omnes sibi adherere [illegible] Sede Apostolice [illegible]

Coram vobis venerabili viro domino [illegible] ecclesie Poznaniensis iudice ac commissario eiusdem domini Andree
dei gratia episcopi Poznaniensis iudicis cause et partibus infrascriptis a Sede Apostolica delegati specialiter subdelegato
Sindicus et procurator sindicatus et procuratorio nomine venerabilium virorum dominorum decani et capituli ecclesie Wladislaviensis contra
et adversus venerabilem virum dominum Petrum Boleste prepositum ecclesie collegiate Lanciciensis Gneznensis diocesis dicit
et proponit cum querela. Et licet prepositura ecclesie sancti Michaelis in Castro Cracoviensi fuisset et esset dicto capitulo
et mense capitulari Wladislaviensi canonice incorporata unita et annexa, dictique decanus et capitulum corporalem possessionem
dicte prepositure tunc quomodo vacantis dictorum incorporationis unionis et annexionis vigore assecuti fuissent
canonice illamque per nonnulla tempora tenuissent et possedissent prout et nunc tenent et possident pacifice et quiete
salvis vexationibus et molestationibus infrascriptis, tamen prefatus Petrus Boleste falso asserens dictam pre-
posituram [illegible] per bone memorie Balthasar episcopum Tusculanum tunc Johannis pape XXIII in [illegible]
[illegible] dominum Johannem Archiepiscopum Leopoliensem tunc Electum Halliciensem ordinarium sedis apostolice [illegible]
dictam preposituram una cum ecclesia Halliciensi obtinere [illegible] pro eius ecclesie Halliciensi cui tunc pre-
erat [illegible] absolutus ipsum ad ecclesiam Leopoliensem tunc vacantem translatum [illegible] eundem
ecclesie Leopoliensis in archiepiscopum et pastorem per huiusmodi translationem vacare sibi per falsi suggestionem
et veri suppressionem de eadem prepositura [illegible] dominum [illegible] dominum Marti[ni] pape quinti in [illegible]
ferri et de eadem providere ac certos executores videlicet [illegible] episcopum [illegible]
[illegible] cum aliis duobus [illegible] prout [illegible] ipsum dominum Petrum in corporalem possessionem
dicte prepositure iuriumque et pertinentiarum eiusdem inducerent sibi de fructibus redditibus iuribus et obventionibus
universis illius integre [illegible] facerent ut dicitur obtineri [illegible] contradictores quoslibet et
rebelles per censuram ecclesiasticam compescendo. Cuius provisionis vigore prefatus [illegible] episcopus
[illegible] ut prefertur falsis suggestionibus huiusmodi inductus contra eosdem dominos decanum et capitulum
nonnullos processus diversas suas et censuras et penas in se continentes ut dicitur promulgavit
quorum vigore eosdem dominos decanum et capitulum dictus dominus Petrus Boleste moneri procuravit ut possessionem
ipsius prepositure sibi liberam et expeditam infra certorum dierum terminum in eisdem processibus expressum dimit-
terent. Alioquin ipsos dominos decanum et singulas personas eorundem capitulo communis et in capitulum [illegible]
[illegible] ipsorum interdicti sententias extitit communiti. Pro quibus monitionibus et censuris
tamquam iniustis et de facto presumptis extitit prefatos dominos decanum et capitulum ad Sedem Sedem
Apostolicam [illegible] appellatum. Quare petit sindicus et procurator predictus sindicatus et procuratorio
nomine quo supra per vos et vestram sententiam diffinitivam pronunciari decerni et declarari prefatas incorporationem
annexionem et unionem et alia proinde secuta fore et esse [illegible] et legittima [illegible] debuisse et debere
sortiri effectum. Molestationes ac perturbationes et inquietationes predictas et quascumque monitiones et [illegible]
prefatum dominum Petrum Bolesten prepositum prestitas seu prestita fuisse et esse temerarias et de facto presumptas
temerarias seu presumptas et contra deum ac iusticiam ipsis dominis decano et capitulo quominus possessione
dicte prepositure ac fructuum ipsius pacifice et quiete gaudere possent irrogatas prefatos quoque decanum et
capitulum ut dispossessione dicte prepositure et fructuum ipsius dicto Petro [illegible] monitos fuisse ab
capitulum ut [illegible] ac sedem Apostolicam bene iuste et licite appellatum
[illegible] monitionibus [illegible] et [illegible] ad Sedem Apostolicam bene iuste et licite appellatum
fuisse et esse. Et hec prefatos dominos decanum et capitulum [illegible] dicti Petri [illegible] et iniustam
fuisse et esse. Et [illegible] prefatum Petrum Boleste in expensis litis [illegible] domino
iudici absolvendos fore et absolvi debere [illegible] monitionum perturbationum molestationum et impedimentorum [illegible]
decano et capitulo [illegible] premissorum monitionum perturbationum molestationum et impedimentorum [illegible]
fore et [illegible] debere vestra iusta sententia mediante.
Premissa sindicus et procurator sindicatus et procuratorio nominibus quibus supra dat facit producit et
exhibet etc. salvo iure addendi minuendi corrigendi et alium seu alios prelibellum seu libellos denovo
dandi et aliis iuris beneficiis sibi salvis.

Nota

Circa receptionem appellationis interponitur tunc pro formandi [illegible] titulus per addendum [illegible] ad arbitrium
[illegible] interest ut [illegible] actor appellans et actor [illegible] nichil dicatur [illegible] et
[illegible] actor appellans [illegible] ad alium [illegible] competit [illegible] quod apparet
[illegible] appellationis [illegible] et titulus [illegible] addendum [illegible] ad [illegible] ad impugnandum et iustificandum ad [illegible]
actor et actor [illegible] dicatur quod [illegible] et titulus ad impugnandum et iustificandum ad [illegible]
[illegible] actor et actor [illegible] nec impugnatur aut iustificatur [illegible]
iustificat appellans [illegible] et impugnat [illegible] per [illegible]
male processum et bene appellatum

Presens Johannes dei gracia episcopus Wladislaviensis Copia instructionis infrascripte de mandato [illegible]
[illegible] et domini domini N. legati eadem [illegible] [illegible] [illegible] confirmatam [illegible]
manu propria ipsius sigillatam dimittamus [illegible]

Instruccio data per reverendissimum in Christo patrem et dominum dominum Brandam tituli sancti Clementis presbiterum
Cardinalem Placentinum vulgariter nuncupatum de latere apostolice legatum, predicatoribus
verbi dei contra Wiklefistas in regno Bohemie existentes

Primo quod predicatores verbi dei contra Wiklefistas et Hussitas aliosque hereticos existentes pro fidelibus
audiendi ad predicacionem ipsam confluentibus penitentibus et confessis quando vero contritis volentibus
centum dies indulgenciarum de iniunctis eis penitenciis auctoritate apostolica atque ipsius legati relaxent.

Item omnibus et singulis Christi fidelibus ipsam crucem pro predictis hereticis expugnandis devote suscipere volentibus
signum salutifere crucis [illegible] [illegible] affigant salutaribus [illegible] exhortacionibus
et monitis premissis ut [illegible] tamquam gloriosum signum suscipiant illud [illegible]
cum [illegible] contra hereticos [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] ipsam
fidelibus ac [illegible] [illegible] [illegible]

Mandetur ac signum crucis huiusmodi affigendi, quatenus affixa corpori [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] valeat et quod sive signo crucis
de serico vel panno rubeo signum ipsum suscipere volentibus [illegible] affigatur
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]

Item omnibus et singulis qui exercitui fidelium contra ipsos hereticos [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] qui [illegible] per [illegible] vel [illegible] si
ipse [illegible] [illegible] ab hac vita decesserit plenam remissionem peccatorum
[illegible] de quibus confessi et contriti fuerint eadem auctoritate valeat [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

Item illis qui contra ipsos hereticos [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vel
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ipsi [illegible]
[illegible] vel [illegible] vel alterius vel aliorum [illegible] [illegible] et [illegible] qui [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] vel [illegible] [illegible] plenam [illegible] valeat et [illegible]
dicta auctoritate [illegible] [illegible]

Item omnibus et singulis qui [illegible] [illegible] negocii et [illegible] [illegible] et auxilium [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] possibilitatem [illegible] et quociens [illegible] fecerint totiens [illegible] et [illegible]
singulis sexaginta dies indulgenciarum eadem auctoritate relaxent

Item illis qui contra ipsos hereticos dicto exercitui [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] omnibus et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et aliis devotis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] durante [illegible] dicti negocii
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] supplicent quod altissimus [illegible] fidelibus [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] victoria et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
sexaginta [illegible] dies indulgenciarum de iniunctis eis penitenciis dicta auctoritate relaxent

Et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] indulgencias
Item [illegible] [illegible] et eadem auctoritate [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] indulgencias
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quinquaginta [illegible] totiens [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ad [illegible] [illegible]. Et nichilominus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
alia opera [illegible] [illegible] [illegible] confesso [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] indulgencias [illegible]

Item [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] omnibus et singulis [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Cathedralis Collegiatis et [illegible] ecclesiis atque [illegible] qualibet
[illegible] [illegible] [illegible] missa [illegible] negocii fidei [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
missa [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] psalmi [illegible] cum letania [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vita vel [illegible]
[illegible]

in collectis competentibus. Quibus autem et singulis qui premissa aut fecerint et toto vel infra
octo dies devote [illegible] persolverint concedimus totiens quotiens decem dies de indulgentiis de iniunctis eis penitentiis
dicta auctoritate relaxamus
Item completis septem psalmis et letania supradictis concludatur fiat cum hiis collectis [illegible] videlicet
Ineffabilem misericordiam tuam domine clementer ostende.

Oratio. Adesto quesumus domine supplicationibus nostris et viam famulorum tuorum dirige in viam salutis eterne.
[illegible] Omnipotens et misericors deus qui [illegible] et cunctis laborantibus. Mansue-
tudine tua supplices exoramus ut nostre digneris precibus [illegible] famulos tuos
[illegible] et cunctis laborantibus consolationibus attollas quatenus et [illegible]
[illegible] et eterna remedia comprehendant [illegible].
Item ad collectis completis dicatur cum devotione [illegible] benedictionis [illegible]
cum [illegible] Salvos fac servos tuos [illegible] cum collecta [illegible] quesumus domine preces nostras placatus
admitte et [illegible] servolis [illegible]
Item [illegible] missa [illegible] et [illegible] cantata vel [illegible] post [illegible] [illegible]
[illegible] videlicet [illegible] libera nos a malo [illegible] [illegible]
cum [illegible] et collectis competentibus ad [illegible] [illegible] [illegible]
et collectis [illegible] missa [illegible] qua [illegible] celebraverint [illegible] [illegible] legatus
[illegible] dies [illegible] dicta auctoritate [illegible]
Item [illegible] et [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] qui [illegible] [illegible] sancti petri et pauli apostolorum [illegible]
[illegible] [illegible] familiaribus et [illegible]
[illegible] debeat
Item [illegible] potuit audire confessionem [illegible] confitentem [illegible]
et confessionibus [illegible] auditis [illegible] et [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] salutarem [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible]
vel [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] qui [illegible] vel [illegible] facto
Item [illegible] emiserint [illegible] vota [illegible] et [illegible]
vel [illegible] vota [illegible] et [illegible] commutando
[illegible] [illegible] debeat [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible] confessorum [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] alio vel aliis [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible] Et nichilominus [illegible] vota [illegible]
[illegible] vota [illegible] et [illegible]
[illegible] confessorem [illegible]
Item [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] vel [illegible] [illegible] vel [illegible]
ad [illegible] et [illegible] ad [illegible] vota commutatum debeat

Absolutio

[illegible]
Modus autem absolvendi dictis confitentibus erit iste. Dominus noster Jhesus Christus per suam piissimam [illegible]
[illegible] absolvat et ego auctoritate ipsius domini nostri [illegible] et beatorum petri et pauli
apostolorum et [illegible] [illegible] [illegible] martini [illegible] et [illegible] legati
[illegible] absolvo te ab omnibus et singulis [illegible] et [illegible]
et [illegible] atque [illegible] et legatis et [illegible] in nomine patris et filii et spiritus sancti amen
Item eadem auctoritate absolvo te ab omnibus et singulis [illegible] ad [illegible] vel [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]
et [illegible] in nomine patris et filii et spiritus sancti amen.

Absolutio [illegible]

Item [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible] et [illegible] et orthodoxe et
catholice fidei [illegible] et salute [illegible]
et devote [illegible] [illegible]
[illegible] vel [illegible] ad [illegible] vel [illegible]

seu ut eis [illegible] interesses cum ductoribus [illegible] [illegible] super [illegible]
et [illegible] constitutis [illegible] auctoritate predicta plenam tuorum
peccatorum [illegible] contritis et ore confessis [illegible] veniam et indulgentiam [illegible]
[illegible] salutis eterne polliceor augmentum In nomine patris et filii et spiritus sancti amen

Pro illis autem qui non vadunt contra [illegible] [illegible] sua facultate secundum conscientiam sic [illegible] contra
vel [illegible] vel alterius seu alios mittunt unum vel plures bellatorem vel bellatores sic dicatur.
Deus tibi qui [illegible] et aliorum [illegible] ad [illegible]
[illegible] orthodoxe et catholice fidei defensionem ac ad fidelium pacem
et salutem contra vadentibus bellatorem vel bellatores tuis expensis vel tuis et aliorum [illegible]
iuxta conscientiam facultatem destinasti auctoritate predicta plenam tuorum peccatorum [illegible]
contritis et ore confessis [illegible] veniam et indulgentiam impertior ac vitam [illegible] salutis eterne
polliceor augmentum In nomine patris et filii et spiritus sancti amen.

Pro illis autem [illegible] aliquid [illegible] secundum [illegible] tua facultate
iuxta conscientiam sic dicatur. Deus tibi [illegible] Et
deinde [illegible] tuis facultatibus iuxta conscientiam tuarum
facultatum [illegible] et [illegible] veniam et veniam
[illegible] auctoritate predicta [illegible] affectum
[illegible] In nomine patris et filii et spiritus sancti amen.

Deus [illegible] vel alium seu alios [illegible] seu [illegible] ad [illegible]
deputatam seu deputatos unum vel plures [illegible]
[illegible] placuit imponat [illegible]
[illegible] Deinde
[illegible] dicat [illegible]
Et [illegible]
[illegible] et filius [illegible]
[illegible]
[illegible] Et dicitur [illegible]

[illegible] et [illegible] laboravimus et [illegible]
[illegible] ad te [illegible] et qui [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible]

[illegible] ad [illegible] salutem [illegible]
[illegible] qui [illegible]
[illegible] et [illegible]
et [illegible] ac [illegible] et [illegible] fidei [illegible] et [illegible]
et [illegible] victoriosam [illegible] tua [illegible]
[illegible]

[illegible] fidelis [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]

[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]

[illegible] et [illegible] a
[illegible] et [illegible]
[illegible] ad [illegible] q. [illegible] ad [illegible] q. [illegible]
[illegible] q. [illegible] q. [illegible] quo [illegible]

[illegible]

dispensare per collationem [illegible]

[illegible] salutem etc. Committimus vobis et mandamus quatenus Jo[hannem] [illegible] [illegible] dicti [illegible] [illegible] ad aliud [illegible] [illegible] [illegible] tempore septuagesime [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] mandatis dispensamus. Datum Wlad. [illegible] die [illegible] anno domini m° cccc xxxvi° etc. 385.

Processus contra [illegible] et tabernarios

[illegible] salutem [illegible] Wlad. et [illegible] salutem [illegible] incumbente nobis [illegible] officio [illegible] apostolici [illegible] [illegible] et [illegible] nobis [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible] statuta provincialia et synodalia [illegible] edita et approbata [illegible] statuta [illegible] et [illegible] et [illegible] [illegible] clericis [illegible] tabernas [illegible] tabernarios [illegible] et aliis [illegible] et [illegible] [illegible] palam vel [illegible] [illegible] ad nostram pervenit noticiam [illegible] Wlad. [illegible] [illegible] Wlad. [illegible] et [illegible] statuta [illegible] tabernas et alia loca [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] patiant [illegible] et alios [illegible] [illegible] [illegible] clericali [illegible] et [illegible] Wlad. [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible] et vita et statu [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vita [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] officio [illegible] et [illegible] [illegible] ab [illegible] [illegible] [illegible] mandato [illegible] [illegible] Wlad. [illegible] [illegible] mandamus quatenus [illegible] Wlad. [illegible] et [illegible] et clericos [illegible] Wlad. [illegible] [illegible] [illegible] palam vel occulte [illegible] [illegible] et [illegible] ad [illegible] [illegible] et [illegible] ad tabernas [illegible] [illegible] [illegible] tapillet [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] valeant [illegible] [illegible] Datum Wlad. die [illegible] [illegible] [illegible] anno domini m° cccc xxxvi° [illegible] sub sigillo.

[illegible] celebrandum [illegible] in domo etc.

Datum etc. Strenuo militi etc. ac [illegible] Salutem [illegible] Supplicavit nobis [illegible] favorabiliter [illegible] et [illegible] ac [illegible] Wladislai [illegible] et [illegible] aqua [illegible] et [illegible] et [illegible] et vnum annum [illegible] datum etc.

Receptatoria

Datum etc. [illegible] ad [illegible] supplicationem [illegible] Wladislai [illegible] officio [illegible] libere [illegible] [illegible] testimonio [illegible] absencie [illegible] facta [illegible] admittere [illegible] officium [illegible] admissa [illegible] admittimus [illegible] litteris [illegible] sub nostro sigillo [illegible] datum. Datum etc.

absolucio ex decreto

Datum [illegible] et [illegible] et [illegible] et [illegible] ad [illegible] et [illegible] ad vos vel [illegible] officio [illegible] libere [illegible] datum [illegible] sigillo [illegible] etc.

Item licitat [illegible]
Item licitat [illegible] [illegible]
Item [illegible] [illegible] [illegible]
Item [illegible] [illegible] [illegible] salutis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Item [illegible] [illegible] prelati et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Item [illegible] Cardinalis Constanciensis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Item credit quod Concilium Constanciense representavit [illegible] [illegible]
Item credit quod Cardinalis Constanciensis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Item confessio [illegible] sacerdoti [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] salutis
Item sacerdos [illegible] ordinatus [illegible] [illegible] [illegible] absolvere a peccatis
Item [illegible] sacerdos et [illegible] [illegible] [illegible] absolvere a peccatis
Item [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Item sacerdos [illegible] [illegible] [illegible] absolvere [illegible] [illegible]
Item licitat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Item licitat [illegible] [illegible] [illegible] prelato [illegible] [illegible]
Item [illegible] ~~ligat~~ [illegible] ligat [illegible] [illegible] [illegible]
Item prelatus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
Item religiosus [illegible] [illegible] [illegible]
Item religiosus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Item [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible]
Item [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] absolvendi [illegible] [illegible] [illegible]
Item [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
tam [illegible] quam laycis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Item [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
Item [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad aliquam [illegible] [illegible]
Item [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Item [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Item [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
Item [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible]
Item [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Item [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

388

Item licet sacerdos non possit alias habere diem tenetur in salute proximi — quod petierit

Item infantuli statim post baptismum communicandi sunt sacramento altaris sub utraque specie quod si ita alias

Item verba patris pronunciata et sic antiqua verba que ad pronunciationem non sunt apta

illa obmissa dicunt alia dicere

Item nulla festa sunt celebranda preter diem dominicam

Item nullum est purgatorium et quod homo moriens statim evolat ad celum vel in celum

vel ad infernum descendit et non datur remedium animarum purgatorium

Item plures laicales sunt suscipiendi sacramento altaris sub utraque specie ad altare et

presbiteri responderunt

Item animam sacerdotis non ... ad porrigendum sacramentum quam ... sacerdotis

laici &c.

Dixit eciam se vidisse aliquos Wiklefistas cum imaginem ... collo ligata

... clamantes magnis vocibus ecce ... dicentes quod purgat

... &c.

Littera regia contra hereticos ad dominum papam

Reverendissime in Christo pater. Summe nobis displicet crimen in continuum Wiklefistarum et Hussonum hereticorum in regno Bohemie invalescens, quos sancta Constanciensis synodus condempnavit, et summi pontifices processibus rogaverunt contra ipsos, quibus relictis habitu dedicato religionis suscepto arma tenent contra Christi, et in contrarium eorum qui suis falsis dogmatibus fidem catholicam nituntur corrodere anhelare. Tamen Regnicole et subditi Regni nostri quod dolenter referimus contra ipsos se insurgere recusant, sollariis cura et tenedijs ipsis prout debitus omnino resistatis, de quo miramur et in maiore admiracione ducimur quod multi conversantibus cum ipsis sine pura sciencia et voluntate, quibus nunc perdampnis pernissime est, vel aliquibus periculis contra honore et salute ipsorum in enormem animi et Regni infamiam et scandalum plurimorum ad dampnatos hereticos predictos se transtulerunt, ipsosque tuiti sunt et defensabant, quorum fautores receptatores et defensores pari pena qua et ipsi existunt condempnati, prout hec latius colligitur. Requirimus igitur vestram paternitatem et hortamur processibus et processagio datis contra ipsos hec latius collige in diocesi vestra ubique per clerum universum, tenendis prout ex suscepti pastoralis officij cura tenemini, in diocesi vestra ubique per clerum universum publicari faciatis, admonendo eos qui prius in subsidium dictorum hereticorum ambulaverunt ut propria et salute animarum suarum contra illos procedant. Et eos qui se contra hereticorum ambulaverunt ut fama et salute animarum ipsorum contra illos procedant, et eos qui se contra erunt illorum transituros confessiones audientes, absolvendi et cruce signatos in plena remissione peccatorum ut saltim exhortacionibus huiusmodi moti in destructionem dictorum hereticorum se reddant promptiores. Et in casu quo auctoritatem audiendi confessiones, penitenciam iniungendi, absolvendi et cruce signandi hactenus non habetis vobis transmissam, contra ipsa ad Reverendissimum patrem dominum Brandam Cardinalem Placentinum in Nuremberga constitutum, quatenus transmittatis processagium nichilominus et crucem datam contra hereticos predictos publicari faciens. Sed quia recolimus Reverendum patrem dominum Nicolaum olim Archiepiscopum Gneznensem nobis scripsisse, qualiter premissa exercendi in sua provincia sibi et suis suffraganeis per dominum Brandam Cardinalem predictum concessa fuisset plena potestas et informaciones super eo sibi transmisse, ideo scitote apud quem et ubi littere et informaciones huiusmodi remanserint, diligenciam tamen in eo facientes ut per eam apud nos valeatis commendari. Datum in Halicz in vigilia Corporis Christi, Anno etc. vicesimo tercio

et Sandz decani Crusphwiciensis [illegible]

In nomine domini Amen. Cunctis presens hoc instrumentum publicum inspecturis pateat evidenter quod cum providus Senior
vir dominus Petrus Wolesle prepositus Lancic. et sedis Apostolice prothonotarius ex una et honorabilis vir
dominus Sandivogius decanus Crusphwiciensis in nos Vincencium decanum et Petrum de Wolfram licenciatum
[illegible] Scolasticum Gneznensem in Regno Polonie ac provincia Gneznensi et fructuum camere
Apostolice Collectorem generalem tamquam in arbitros Arbitratores et Amicabiles compositores pro
et super Cantoria et plebania Wladislaviensi et nos [illegible] parte ex altera compromisissent et [illegible]
[illegible] super ipsa Cantoria et plebania [illegible] valorem concordia [illegible]
[illegible] nos omnimoda et plena potestate et auctoritate sub modo et forma et limitacione
[illegible] compromisso et [illegible] appellato et recepto ac in forma Arbi-
tratoria [illegible] et redacto inter vos dominos [illegible] contractus
[illegible] sive Arbitramenti [illegible] et clausulas in eodem compromisso et con-
in ea forma qua fuit factum et receptum prout [illegible] puncta et clausulas in eodem compromisso et con-
[illegible] declaravimus et diffinivimus super dictis Cantoria et plebania Wladislaviensi [illegible]
[illegible] debite submittens se nostram pronunciacionem et laudum firmiter tenere et observare
[illegible] partes in compromisso concordit [illegible] parti tenere [illegible]
[illegible] et condempnacionem ac omnia alia et singula facere que in dicto compromisso
[illegible] et condempnacionem [illegible] Barbare in omnibus et singulis punctis clausulis
[illegible] sponte [illegible] sancte Barbare [illegible] et contractus [illegible] in forma dicti littere
[illegible] tractatum contractum et compromissum factum et contractum [illegible] plene contineri [illegible]
et compromissi [illegible] et qualibet [illegible] compromissi [illegible] domini Sandivogius decani Crusphwiciensis
sancte Barbare et [illegible] predictis ad nomen [illegible] domini Sandivogius decani Crusphwiciensis
[illegible] et honorabilis vir dominus Petrus Pauli Cantor Crusphwiciensis [illegible] et nomine [illegible] ac ipsius
[illegible] Gneznensis [illegible] propria voluntate electo [illegible] dicti domini
domini Petri nomine [illegible] satisfieri [illegible] ac ea
Petrus Pauli nomine [illegible] et [illegible] in tractatu et compromisso [illegible] tractat
[illegible] domini Sandivogius decani [illegible] principaliter memoratus dominus Sandivogius predicti [illegible]
ordinata atque [illegible] et principaliter [illegible] Nicolai plebani in Dobrow de ecclesia parrochiali [illegible] atque
acceptacionem et [illegible] Nicolai [illegible] dominum Nicolaum personaliter
[illegible] et [illegible] dominus Nicolaus dictam ecclesiam in Dobrow [illegible] Apostolica
[illegible] fuisset et esset [illegible] vigore [illegible] predicte commisisset
acceptasset et [illegible] ad que omnia [illegible] contractum et comp
et tenere pacifice et quiete [illegible] dominus Sandivogius volens satisfacere [illegible]
[illegible] sponte [illegible] predictis ac omnia facere [illegible] forma contractus et [illegible] in dicto compromisso
contractum et compromisso predicto ac omnia [illegible] publicum acceptacionem et [illegible] dicti domini
et tractatum [illegible] et [illegible] Wilhelmi [illegible]
Nicolai [illegible] ecclesia in Dobrow [illegible] Auctoritate [illegible] legalitate in
de [illegible] clerici Wladislaviensis diocesis publici Auctoritate Imperiali [illegible]
[illegible] domino Petro et nobis facta plena [illegible] in [illegible] quandam [illegible]
[illegible] domini Nicolai [illegible] nobis [illegible]
in forma [illegible] dicti domini Nicolai [illegible] Ego Sandivogius [illegible]
[illegible] tractatus et compromissi [illegible] in hunc modum Ego Sandivogius [illegible] ad [illegible]
[illegible] predicti [illegible] acceptacionem prefati plebani de Dobrow ecclesie [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] predictis Cantoria et plebania Wladislaviensi michi
[illegible] et [illegible] ad [illegible] de dictis Cantoria et plebania Wladislaviensi michi
[illegible] alteri [illegible] michi Sandivogio de aliquo [illegible]
Sandivogio [illegible] Auctoritate ordinaria [illegible] ad collacionem
[illegible] ecclesiarum in diocesi Wladislaviensi [illegible] per mortem [illegible] ad collacionem
[illegible] Auctoritate ita me deus adiuvet et [illegible] Et [illegible] predictis [illegible]
ordinarie [illegible] promisimus [illegible] Nicolai [illegible] prefati domini
[illegible] domini Nicolai [illegible] atque [illegible] plebanum
Sandivogium decani Crusphwiciensis [illegible] coram nobis [illegible] plebanum
dominum Sandivogium [illegible] vota et oblacionem prefati Senioris [illegible] domini Petri [illegible] et
sedis Apostolice prothonotarii dicti tractatum et compromisso [illegible] omnia et singula [illegible] puncta et
Capitula in ambobus et [illegible] satisfactum totaliter et complete [illegible] et voluntate
legalibus prefati domini prothonotarii ac [illegible] ordinaciones [illegible]
et [illegible] Arbitralem seu Arbitratoriam [illegible] [illegible] nomine
invocato [illegible] que sequitur in hunc modum [illegible] nomine [illegible]

Cum nos Vincencius decanus et Petrus licet immeriti Scolasticus Gneznensis etc. tamquam in arbitros arbi-
tratores per partes [illegible] per dominum Petrum de Bolesz prepositum Lanciciensem ac Sedis Apostolice prothonotarium parte una
et Vaslaum [illegible] dominum Sandivogium decanum Crusviciensem parte ex altera actorem, ac Capituli et [illegible] de Capitulo
et plebanum Wladislaviensem [illegible] bone memorie domini Swanthoslai de Solanca pre [illegible]
submodo et forma infrascriptis, coram Laurencio de Plomcowo et Johanne Johannis de Orlow [illegible]
publico et testibus fuit et est realiter compromissum, Ita videlicet quod prefatus dominus Sandivogius decanus
390 ad finem et effectum declarationis et placiti [illegible] ordinarie [illegible] Episcopi Wladislaviensis [illegible]
tunc [illegible] dominus Sandivogio decano [illegible] Capituli et plebani, parte fuit et est [illegible] per que ut
prefata acceptacionis et provisionis in festo sancte Barbare [illegible] ipso die data presencium [illegible] et plane
[illegible] quod dominus Nicolaus plebanus modernus in Sobkow Wladislaviensis diocesis vigore gratie expectative
Sanctissimi domini nostri Martini pape quinti, eandem Ecclesiam in Sobkow tamquam in vacantem Apostolicam
[illegible] acceptavit [illegible] de eadem Ecclesia fuisse et esse litteras [illegible] presentes etc. [illegible]
dominus Nicolaus plebanus predictus [illegible] coram nobis constitutus [illegible]
in Sobkow vigore gratie expectative [illegible] acceptasse, ac eandem [illegible] pacifice possedisse [illegible] Ecclesiam
dominus Sandivogius in [illegible] declaracionem [illegible] debet [illegible]
[illegible] forma [illegible] in eodem compromisso expressa sit quod [illegible] per [illegible] acceptacionem [illegible]
[illegible] in Sobkow infra [illegible] et [illegible] usque ad [illegible] provisionis, de dicti Capituli et
plebani Wladislaviensis [illegible] questio agitur, [illegible] domino Sandivogio decano [illegible] ordinarii [illegible]
[illegible] alteri [illegible] domino Sandivogio de aliquo Ecclesiastico beneficio [illegible]
per mortem vel per simplicem resignacionem et spectans ad collacionem ordinarii [illegible] ordinarii [illegible]
Nos igitur Vincencius decanus et Petrus Scolasticus Gneznensis Arbitri et Arbitratores [illegible]
[illegible] vigore et facultate eiusdem compromissi [illegible] Capituli et plebani
in [illegible] litigandum litibus huiusmodi [illegible] laboribus et alia [illegible] incommoda [illegible] et ipsa
quantum in nobis est penitus amputare [illegible] plene et sane [illegible] tam acceptacionis
ex provisione et gratia expectativa predicta domini Nicolai [illegible] plebani Sobkoviensis per que clare constitit
et constat eundem dominum Nicolaum plebanum [illegible] Ecclesiam acceptasse, [illegible] eundem dominum
Nicolaum plebanum [illegible] habuisse et [illegible] pacifice possedisse [illegible]
[illegible] coram nobis constitutus [illegible] et [illegible] habuimus [illegible]
et [illegible] recepto corporali ad sancta Dei ewangelia [illegible] domino Sandivogio in forma [illegible]
[illegible] et documentis [illegible] conventio ac compromissum [illegible]
fuit et est taliter coram nobis ipso die date presencium factum et [illegible] constitit et constat [illegible]
Capituli et plebani Wladislaviensis [illegible] ordinarii [illegible] in vicem [illegible] et non in vicem [illegible] Apostolice
gratie [illegible] et consequenter provisionem ordinariam [illegible]
[illegible] Capituli et plebani in [illegible] et alia [illegible] efficaciam
[illegible] dominum Sandivogium fuisse et esse legittimam [illegible] atque instantiam [illegible]
[illegible] efficaciam dictorum Capituli et plebani [illegible] prefati domini Petri [illegible] Lanciciensis
[illegible] et [illegible] prefati domini Petri prothonotarii ad alia beneficia
acceptanda salvam ac illibatam fore et esse. Et ita nos Arbitri et Arbitratores et [illegible]
[illegible] declaramus, et per nos [illegible] dicti [illegible]
[illegible] dominum Sandivogium tamquam verum et legitimum possessorem [illegible] Capituli et plebani
nec [illegible] domini Petri [illegible] aliquem alium suo nomine [illegible] Capitulo et
plebano [illegible] amplius et ultra [illegible] seu molestari debere ac [illegible] in lite
[illegible] et alias [illegible] et [illegible] debere, nec unquam [illegible]
[illegible] amplius [illegible] beneficium [illegible] in lite
[illegible] et [illegible] impedire [illegible]
flor. ad quam [illegible] declaracionem et [illegible] parte [illegible]
[illegible] compromisso [illegible] est [illegible] quod [illegible] diffinitiva in
[illegible] Capituli et plebani [illegible] domino Sandivogio [illegible] non [illegible] lata, quod [illegible] dominus
Petrus prothonotarius [illegible] efficaciam [illegible] nec impediat [illegible]
[illegible] diffinitiva [illegible] domini Sandivogio [illegible] domini Petri prothonotarii nec
[illegible] appellare [illegible] nos Arbitri et Arbitratores [illegible]

omnium et singulorum super premissis forte in dubium vertentium declarationem et interpretationem nobis reservamus. Pronunciata est et lata per nos dicta declaratio et sententia arbitralis per me Petrum de Wolfram [illegible] in decretis [illegible] de voluntate et mandato prenominati domini [illegible] Kamienici in hac parte Collegii Cracoviensis ipso die sancte Barbare virginis Anno domini Millesimo Quadringentesimo vicesimo quarto presentibus prefati domini Sandiuogii decani Cruschwiciensis procuratoris et [illegible] domini Petri Pauli de Piersthyn [illegible] Cayci Cruschwiciensis procuratoris prenominati domini Petri [illegible] petentibus ad audiendum et emologandum predictam nostram pronunciationem declarationem seu arbitralem sententiam specialiter constitutis ac tendit sententiam et declarationem et emologandum etc. Post cuius quidem sententie [illegible] per nos prolationem [illegible] domini Sandiuogius [illegible] suo et Petrus Pauli procurator dicti domini Petri [illegible] nomine dicti domini sententiam emologaverunt ratificaverunt et approbaverunt prout et quemadmodum prefatos dominos [illegible] nostram sententiam emologata et approbata una cum pace per nos imposita [illegible] principales tunc fuit emologata et approbata sub stipulatione legali de observandis premissis per dictos duos [illegible] et [illegible] compromisse et domini [illegible] duos Sandiuogium et Petrum Pauli in manibus nostris et [illegible] infrascriptorum facta et recepta. In quorum omnium fidem et testimonium premissorum presentes nostras pronunciationem et sententiam arbitralem [illegible] per [illegible] viros Michaelem Conradi [illegible] et Stanislaum Nicolai de [illegible] notarios publicos et [illegible] cause [illegible] de Olupcza [illegible] et nostri sigilli appensione mandavimus communiri. Actum et datum Cracovie in domo [illegible] domini Petri licentiati in decretis supradicti. Sub Anno domini Millesimo Quadringentesimo vicesimo [illegible] Indictione quartadecima Pontificatus Sanctissimi in christo patris et domini nostri domini Martini divina providentia pape quinti Anno quarto die quarta mensis decembris hora [illegible] tertiarum vel quasi presentibus discretis viris dominis Nicolao dicto [illegible] vicario perpetuo in ecclesia Cracoviensi Boguslao de [illegible] presbitero [illegible] Petro [illegible] de [illegible] presbitero [illegible] diocesis clerico testibus ad premissa vocatis specialiter et rogatis etc.

Michael Conradi [illegible] de [illegible] Olupcza

Et ego ~~Stanislaus Nicolai de [illegible]~~ clericus Cracoviensis diocesis Imperiali auctoritate publicus notarius [illegible] predictorum [illegible] pronunciationi [illegible] prestationi omnibusque aliis et singulis dum sic ut premittitur coram prefatis dominis Arbitris etc. agerentur et fierent una cum subscripto [illegible] Stanislao notario publico et aliis testibus suprascriptis presens [illegible] eaque omnia et singula sic fieri vidi et audivi [illegible] aliis arduis occupato negotiis [illegible] fideliter ingrossatum presentem sententiam in hanc publicam formam redegi de mandato speciali dictorum dominorum Arbitrorum [illegible] signo et nomine meis solitis et consuetis una consignavi in fidem et testimonium omnium premissorum rogatus et requisitus etc.

Et ego Stanislaus Nicolai de [illegible] clericus Cracoviensis diocesis Imperiali auctoritate publicus notarius [illegible] predictorum [illegible] [illegible] prestationi omnibusque aliis et singulis dum sic ut premittitur coram prefatis dominis Arbitris etc. agerentur et fierent una cum subscripto [illegible] Stanislao notario publico et aliis testibus suprascriptis presens [illegible] eaque omnia et singula sic fieri vidi et audivi [illegible] aliis arduis occupato negotiis [illegible] fideliter ingrossatum presentem sententiam in hanc publicam formam redegi de mandato speciali dictorum dominorum Arbitrorum [illegible] signo et nomine meis solitis et consuetis una consignavi in fidem et testimonium omnium premissorum rogatus et requisitus etc.

[illegible] Johannis de [illegible]

Die [illegible] mensis februarii [illegible] et [illegible] villa [illegible] [illegible] domini Stanislai [illegible] Johannis de [illegible] dicti Johannis de [illegible] [illegible] Johannis de [illegible] [illegible] vitam et [illegible] [illegible] pendente [illegible] presentibus discretis viris [illegible] Petro [illegible] layco testibus [illegible] [illegible]

[illegible] et dicti domini [illegible] apostolice [illegible] archiepiscopi [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] specialiter [illegible] et [illegible] generaliter [illegible]
et [illegible] domini. [illegible] archiepiscopi [illegible] et [illegible]
[illegible] ad quem [illegible] ad [illegible] dicte [illegible] capituli [illegible] collecta [illegible]
per quos alia [illegible] et [illegible] et [illegible] quam [illegible]
[illegible] et [illegible] tangit [illegible] per [illegible] potius [illegible]
[illegible] et [illegible] dignitate. [illegible]
[illegible] apostolicis [illegible] apud [illegible]
[illegible] domino et [illegible] apostolica [illegible]
[illegible] et [illegible] eiusdem [illegible]
[illegible] bulla [illegible] capitulo [illegible]
[illegible] et [illegible] capitulo [illegible]
[illegible] et [illegible] Nos [illegible]
[illegible] apostolica [illegible] Nos [illegible]
[illegible] Nos [illegible]
[illegible] Martinus [illegible]

[illegible] litteras apostolicas [illegible] Nos et [illegible] et
[illegible] apostolica [illegible]
[illegible] et [illegible] diligenter [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible] ad [illegible]
[illegible] apostolica [illegible]
[illegible] capituli [illegible] et [illegible]
[illegible] capitula [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] archiepiscopi [illegible] et [illegible]
[illegible] ad [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] apostolica [illegible]
[illegible] archiepiscopo et episcopo [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] et ad [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
et [illegible] et [illegible]
et [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] capitula [illegible]
[illegible] capituli [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] Martinus [illegible]

[illegible] ad [illegible] ad [illegible]
[illegible]

[illegible] bulle [illegible]

Ordo quem tenet observandi in processu

Primo post presentationem commissionis datur pars addicta que citatur ad sex dies
Item ad dandum et recipiendum libellum ad viij dies
Item ad iurandum et deliberandum contra libellum ad viij dies, 3 contra presentantes
Item ad respondendum libello vel ad litem contestandum et iurandum de calumpnia ad xx dies
Item ad ponendum et articulandum contra libellum ad xx dies, 3 contra presentantes ad xx dies
Item ad dicendum contra posiciones et articulos ad viij dies
Item ad producendum omnia ad viij dies
Item ad dicendum contra producta ad viij dies
Item ad concludendum ad viij dies et dicendum contra conclusionem ad viij dies
Item ad videndum reportari processum et articulos ad sex dies
Item ad videndum ipsum quem ipse observavit videre ad secundam diem vel ad statim
Item ad audiendum voluntatem domini super admissione et receptione articulorum
Item ea appellacione pro gravamine vel contumacia ad secundam diem vel ad statim
secundum arbitrium auditoris
Item ad videndum iurare testes ad sex dies vel ad statim
Item ad dandum interrogatoria ad tradendum et cetera et pro tota die, 3 post
Item ad dandum interrogatoria ad tradendum pro tota die et cetera an tradatur vel
testes secundum numerum afferentur ad tradendum pro tota et cetera
alias et usque ad quem ipse dederit vel habebit opportunum super apparendum et
Item ad recognoscendum notarios, signa et sigilla ad secundam diem
vel ad statim
Item ad concludendum ad viij dies et si dicto termino non fuerit conclusum
ad sex dies vel ad statim secundum placitum auditoris
Item ad videndum copiam ad sex dies vel ad statim
Item ad videndum terminum ad eum concludendum, ut ad publicandum attestata
ad secundam diem vel ad statim et ad dicendum contra ad viij dies vel ad
ad xx si contra dicta attestata fuerit

Cum vero super ea dicuntur ad partes secundum iste terminus
semper servatur

Primo ad comparendum de locis et partibus ad sex dies vel ad statim
Item ad dandum interrogatoria ad sex dies ad tradendum et cetera pro tota die
Item ad videndum includi articulos ad secundam diem vel ad statim

Ordo terminorum in secunda instantia

Primo post presentationem commissionis datur pars que citatur ad dicendum contra commissionem ad sex dies
Secundus terminus ad dandum et recipiendum libellum ad sex dies
Tercius terminus ad dicendum contra libellum et deliberandum 3 contra presentantes
Quartus terminus ad videndum libellum et litem contestandum ad sex dies vel statim; et si dicto termino
ad videndum libellum et litem contestandum non fuerit contestatum vel pro adversa ad videndum libellum et litem contestandum alias
lite non fuit contestata
termino ad secundam diem
Quintus terminus ad ponendum et articulandum contra libellum ad sex dies 3 contra presentantes ad xx dies
Sextus terminus ad videndum reportari et ad dicendum contra titulos et cetera ad sex dies
Septimus ad concludendum
Octavus ad dicendum contra conclusionem. Octavus terminus ad producendum omnia ad sex dies
Nonus terminus ad dicendum contra producta ad sex dies. Decimus terminus ad concludendum ad
sex dies et cetera ad statim. Undecimus terminus ultimus et cetera ad audiendum
sententiam ad sex dies vel ad statim ad arbitrium domini auditoris de cuius aliis
terminis communiter observatur sicut in prima instantia et dictum est

198

19

Sequitur [illegible] in tota instancia.

Primo citatus ad comparendum [illegible] ad [illegible] dies

Secundo ad libellandum cum terminis ad [illegible] dies

Tercio ad jurandum de calumpnia [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] libellum [illegible] ad [illegible] dies

Quarto ad ponendum ad articulandum ad x. dies

Quinto ad dandum [illegible] articulos ad [illegible] dies

Sexto ad [illegible] ad [illegible] dies. Et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Septimo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Octavo [illegible] ad [illegible] [illegible] ad [illegible] dies

Nono [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] dies

Decimo ad [illegible] ad [illegible] dies [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible] dies [illegible] ad [illegible] Et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] instancia. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Sequitur [illegible] [illegible] audienciam [illegible]

Item [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] audienciam [illegible] [illegible] forma [illegible]
[illegible] [illegible] instancia [illegible] [illegible] [illegible] audienciam [illegible] [illegible] ad [illegible]
dies [illegible] ad ponendum [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] instancia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible] instancia.

Item [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] instancia ad [illegible] dies [illegible] ad
[illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] audienciam

Item [illegible] [illegible] [illegible] audienciam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] audienciam
[illegible] ad [illegible] dies [illegible] ad [illegible]

Qualiter [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

Item [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible]
et [illegible] libellum ad [illegible] dies Et [illegible] forma [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] audienciam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] instancia

Circa [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] publica [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] sigill. [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Adveniente tuo quadrant [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] citati [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] terra [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et sigilla [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible] et [illegible] citati
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Adveniente tuo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] citatum [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
signa et sigilla / et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] signa et sigilla [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] fiat alia citatio [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] et alia [illegible]
[illegible] et dictum [illegible] ad [illegible] [illegible]
Adveniente tuo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
de [illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Anno domini [illegible] [illegible] xxvij.

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Universis et singulis [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Petri [illegible]
et [illegible] [illegible] salutem in domino et [illegible] in domino caritate [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] et aliis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] laborabat [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible]
et [illegible] [illegible] Et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] et [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ad [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] Datum in [illegible] die [illegible] [illegible] anno domini m°
ccccxvij° [illegible] [illegible] sigillo.

ordinand. ad presentacionem

Reverendis in Christo patribus dominis Archiepiscopis Episcopis et eorum Suffraganeis Catholicis
Sandivogius decanus Crusswiciensis et Cantor necnon Administrator in Spiritualibus et
temporalibus Ecclesie Wladislaviensis debitam reverenciam et honorem Reverendi patres presbiter dictus dand
perstatissimi Cum Johannes Troyam de Jumulada Clericus Wladislaviensis diocesis presencium
ostensor spretis tamquam variis vanitatibus incomodis domino deo in statu sacerdocii desiderat
militare cum laudabili et iusto proposito ac voto pius benigniter annuentes eundem Johannem vestris
paternitatibus duximus transmittendum et eum presentibus transmittimus Rogantes ac affectu quo possumus
Johannem habetis apud vos sinceriter recommissum velitis ad ordines maiores super titulo presentacionis
suscipere et pasture promovere de cuius vita et honestate ac bona condicione et conversacione quatenus
quantum vocavit eius testimonium laudabile percepimus promittimus Cum eidem de victu ac
eum eidem amictu et beneficio Ecclesiastico providere domino et tempore oportuno
gloriose providebimus ad effectum In cuius rei fidem et testimonium presentes nostras litteras presentacionis fieri et
Sigilli nostri appensione mandavimus communiri Datum Wladislavie die [illegible] vicesima prima
mensis Marcii Anno domini Millesimo Quadringentesimo vicesimo octavo

Ego O[illegible] de [illegible] omnibus et singulis [illegible] confessus et [illegible]
et de [illegible] [illegible] presentatum [illegible] et [illegible] ad cautelam
[illegible] Wladislaviensis et pastorum [illegible] iste qui [illegible]
[illegible] [illegible]

Ego [illegible] omnibus et singulis [illegible] et manu propria
[illegible] [illegible] per alios

Ego N. [illegible] omnibus et singulis [illegible] et manu propria
[illegible]

[illegible] litteras dicimus

Sandivogius decanus Crusswiciensis et Cantor necnon Administrator in Spiritualibus
et temporalibus ecclesie Wladislaviensis. Cum quondam tempore bone memorie Reverendi patris Johannis
Episcopi Wladislaviensis dum ageret in humanis ecclesia ipsa Wladislaviensis suis stipendiis ac
divinis officiis ad laudem dei fuerit et virtutum incrementis adornata. Cumque nunc vero
humeros licet in meritis regiminis et suis manebit pastore viduata. Nichilominus
tamen iuxta modulum et consilia seniorum de statu ipsius provide quantum
ab alto concessum fuerit cupientes attendentesque in clero disciplinam et signanter negligencias
circa administracionem officiorum divinorum desiderantes quod horarum Canonicarum psallenciam et earum
in heresiam abusivam atque seculi spectacula dissolucionesque in choro vanitatesque
et irreverencias in processionibus et alia scandala in personis ecclesiasticis timore dei
reverenciaque sanctorum eius et honoris postpositis plerumque committi et completi fecerunt Nos igitur
pro tolerancia et incuria reformacionis premissorum eadem probare cunctamur ubique
debilius scandalorum [illegible] propterea [illegible] mox [illegible] qualis sacerdos
Vos omnes et singulas personas ecclesiasticas circa ecclesiam Wladislaviensem residentes requirimus
in domino et hortamur quatenus abiectis insolenciis desistere studeatis et cessare. Vobisque
vicariis divinis et eorum substitutis eciam ad premissa requisitis et hortatis insuper
precipimus et mandamus quatenus omnes et singuli Matutinas eterneque horas Canonicas et
missarum cantibus non duos tres vel quatuor quos inepta vos induxit consuetudo
sed secundum veram dispositionem et chororum divisionem mediante integritate earundem horarum
et ceteris cantuum melodiis sub pena duorum grossorum irremissibiliter sine fallo
solvendorum decano data personaliter interesse debeatis nisi legittimum impedimentum
vobis aliquod contigerit quod unusquisque vicedecano exponat et ipsius licenciam

super eo apprehendat. Circa vicedecanum ad exponendum nobis singuli negligencias
sub onere sue consciencie referendarium deputamus. Datum Wladislavie die septima
mensis May Anno domini Millesimo quadringentesimo vicesimooctavo Sigillo nostro
presentibus subimpresso etc.

Processus contra raptores bonorum qui violaverunt ... in statutum ...

Sandivogius decanus Crusswicien[sis] Canonicus ac Administrator Wladislavien[sis]
ecclesiarum, Omnibus et singulis Honorabilibus et discretis viris dominis Rectoribus ecclesiarum
parochialium per et infra civitatem et diocesim Wladislavien[sem] constitutis et
eorum vicariis ceterisque aliis presbiteris curatis et non curatis qui presentibus
fuerint requisiti. Salutem in domino et in exequendis debitam obedienciam.
Noveritis quod cum secundum Statuta provincialia apostolica auctoritate firmata sancitum
ordinatum et dispositum existat, quod quecumque persona spiritualis vel secularis
cuiuscumque status dignitatis vel condicionis existat possessiones et bona ac
alias res mobiles et immobiles ad ecclesias personasque ecclesiasticas spectantes
et pertinentes rapuerit invaserit occupaverit aut illicite detinuerit vel rapi
invadi occupari detineri mandaverit seu ratum habuerit aut raptorem invasorem
occupatorem detentorem illicitum eorum vel rapta invasa occupata ~~nec non de iniuriis~~
~~et dampnis datis~~ et detenta confovuerit seu in defensionem susceperit aut in
bonis eiusdem notorium dampnum seu offensam manifestam intulerit nisi infra
trium dierum spacium a tempore rapine occupacionis invasionis perpetrate et commisse
omnia et singula rapta invasa et occupata nec non de iniuriis et dampnis
datis et offensa manifesta condignam emendam et satisfactionem impenderit
cum eorum complicibus excommunicacionis sentenciam debeat incurrere ipso facto. Et
nichilominus in illa seu illis parochia seu parochiis de qua seu de quibus rap-
tores occupatores invasores dampnum dantes seu manifestam offensam irrogan-
tes fuerint, aut in quibus larem seu habitacionem habuerint seu habere consueverint
et ad quam seu ad quas res et bona predicta sic rapta invasa ~~invasores rap~~
et occupata ad conservacionem ipsorum deducta fuerint quousque ad restitucionem et
satisfactionem plenariam atque alia eciam loca quecumque ad que prefati invasores raptores
occupatores detentores innovatores dampnum dantes aut offensam manifestam
inferentes cum eorum complicibus pervenerint seu eorum alter pervenerit, et
quamdiu in eisdem locis moram traxerint ipso facto ecclesiastico subiacere
debeant interdicto. Nuper tamen sicut certi facti evidencia comperimus
omnes et singuli kmethones et incole villarum Pylchutkowo et Byslino
sub parochia ecclesie Bistry consistentes dei timore postposito quibusdam nonnullis
complicibus sibi adherentibus manu armata et facto contra deum et iusticiam
Borram ecclesie Wladislaviensis violenter invadentes ~ magna multa robora
in ea sederunt steterunt et in Brest tamquam ad fautores suos deduxerunt

Expt quod tam ipos invasores occupatores detentores cum ipsorum complicibus ac in opido Brest ad quod dicta roboria in Wladislaviensi ecclesie roboria violenter scissa deducta existunt / non est dubium virtute dictorum Statutorum provincialium sentenciam excommunicacionis incurrisse ipso facto / Sed adhuc cum eisdem raptoribus invasoribus occupatoribus violentis et fautoribus ac eorum in hac parte complicibus Nos mitius agere volentes vobis universis dominis supra nominatis mandamus sub pena prestiti de obediencia iuramenti / quatenus prefatos occupatores invasores et eorum complices quorum nomina hic volumus habere pro expressis prefaciatis accedentes si comode poteritis alias in vestris ecclesiis pronunciantes publice moneatis / quos et nos et eorum quemlibet vestro edicto primo secundo et peremptorie pro suppliciendanti monemus presentes ut infra tres dies a die vestre monicionis nobis vero de vasis raptis et dampni per ipsos illati et facti emendam et satisfaccionem debitam faciant et impendant cum effectu / Alioquin dicta monicione elapsa premissa per ipos exponentes in prescriptis loca vero villas Civitates Castra et opida adque devenerint et opidum Brest adquod dicta roboria rapta scissa sunt deducta Ecclesiastico interdicto subicimus in hiis scriptis / Quod interdictum tam facientes quam consencientes et fautores latum et promulgatum per vos et vestrum quemlibet volumus firmiter observari tamdiu donec aliud a nobis habueritis in mandatis / Datum Wladislavie vicesima die mensis Maij Anno domini Quadringentesimo vicesimooctavo / nostro sub sigillo consueto fideliter et ad maiorem roboris firmitatem ... ... sigillis et subscriptam

Jandiwogius decanus Cruschwiciensis et Canonicus Reverendi in Christo patris et domini domini Johannis dei gracia Episcopi Wladislaviensis vicarius in spiritualibus generalis et Officialis honorabilibus universis et singulis prelatis et canonicis Wladislaviensis Salutem in et perfectam in Christo amore caritatem Quia decanus presenti festum sollempnis pasche quo die ipsa ecclesia gemebundis et suspiriosis cantica modulis ...

Man^to de publicando [illegible]

201

Martinus episcopus servus servorum dei dilectis filiis Abbati monasterii [illegible] et [illegible]
Custodi ecclesie [illegible] diocesis salutem et apostolicam benedictionem. Justis petentium desideriis libenter
annuimus eaque favoribus prosequimur opportunis. Sane dudum felicis recordationis Bonifacius papa VIIII
predecessor noster per suas constitutiones quarum incipit prima Attendentes [illegible] statuit ut nulla provincia civitas
castrum villa locus territorium vel districtus auctoritate ordinaria vel delegata ecclesiastico supponantur
interdicto pro pecuniario debito vel pro recuperatione monete vel pecunie quantitate cuiuscumque occasione
vel causa vel cuiusvis contractus et decrevit irritum et inane si per quoscumque contra ipsas attemptatum
vel tale interdictum [illegible] fieret facta vel fieret de apostolice
[illegible] vel contingeret attemptari nisi [illegible] apostolice litteris apparente [illegible] [illegible]
[illegible] litteris [illegible] [illegible] plenam [illegible] et [illegible]
[illegible] tenorem de verbo ad verbum [illegible] [illegible] attendentes quod ut [illegible]
Bonifacius [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] culpa [illegible] interdicti [illegible] causa [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] Ut nulla provincia civitas castrum villa locus territorium
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
vel districtus auctoritate ordinaria vel delegata [illegible] vel [illegible]
debito vel pro recuperatione monete vel pecunie quantitate [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] statutis vel statuendis
[illegible] aut [illegible] [illegible] debito [illegible]
ordinatis vel ordinandis [illegible] [illegible] [illegible] irritum decrevit
[illegible] vel [illegible] [illegible] Nos igitur [illegible] [illegible] attemptari
et inane si per quoscumque [illegible] attemptatum [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Non obstantibus [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vel
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Nisi tal
[illegible] [illegible] [illegible] vel [illegible] de apostolice [illegible]
[illegible] [illegible] facta vel [illegible] litteris apparente Nulli
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] apostolorum eius se noverit incursurum
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] anno octavo [illegible]

Datum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible]
dilectis filiis [illegible] [illegible] delegati [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] castra [illegible] villas et alia loca [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
vel [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Nos [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] apostolica scripta [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] vel [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
castra [illegible] villas et alia loca [illegible] vel [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] faciatis Contradictores [illegible]
[illegible] [illegible] publicatas et [illegible] faciatis [illegible] [illegible] [illegible]
appellatione postposita compescendo. Non obstante si aliquibus [illegible] vel [illegible]

202

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] apostolicas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et qualibet alia [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] valeant [illegible] [illegible] Kal. Januarii Pontificatus nostri
[illegible] [illegible] Datum [illegible] apostolica [illegible]

Translacio festi Marie
propter tempus aliud locum

Sandiwogius decanus Cruschwicensis et canonicus Necnon Reverendi in Christo patris et
domini domini Johannis dei gracia Episcopi Wladislaviensis vicarius In spiritualibus generalis et Officialis
eiusdem vniuersis et singulis prelatis et canonicis Necnon vicariis Ecclesie kathedralis
Wladislaviensis Salutem et perfectam in Christo amore caritatem Quia deamo presenti festum
annunciacionis Beate marie colendissime semper virginis feria Septa proxima ante
festum sollennius pasche quo die ipsa ecclesia gemebundis et suspiriosis cantuum
modulis plerumque occupatur debeat provenire et ab hoc ipsa ecclesia huiusmodi
festiuitatem Iudice suo cum celebritate et sollennitate debita nequeat quoquomodo celebrare
Et cantibus propriis venerari et amplecti Quare dictum festum annunciacionis
Beate marie semper virginis cum tota eius celebritate et sollennitate ad diem
Sabbatum alias vigiliam Ramispalmarum antetulimus et transposuimus Ac ante//
posuimus per presentes ex nostra vniuersitatem et cultum. vram tenere presentium requi//
rimus Iniungimus et hortamur quatinus celebritatem et cultum dicte festiuitatis
Cum toto diuino officio et horis Canonicis die predicta in ecclesia Wladislaviensi prefata
peragere curabitis vos quoque domini vicarii vestros prochianos et subditos ad
Similia vota consolandis inuitetis Datum Wladislauie die secunda mensis Marcii
Anno domini Millesimo Quadringentesimo vicesimo Nono Nostro Sigillo presentibus
subimpresso

Citacio cum Inhibicione vigore appellacionis
ad sedem Metropolitanam facte

Albertus decanus etc. discretis viris ebdomadariis chori kathedralis Wlad
et Rectori parochialis in Woyborz nec non dicti ecclesiarum aut eorum vices
gerentibus cunctisque presbiteris et clericis curatis et non curatis per et
infra ciuitates et dioceses Gneznensem et Wratislaviensem et Wlad presidentibus ac eorum
diocesis vbilibet constitutis presentibus requirendis salutem in domino. Hodie pro
parte Alberti canonici Wlad procuratoris et procuratorio nomine discreti
petri Naszangnei de B. clerici nec dicti presentata nobis et per nos re
cepta Instrumento appellacionis de manu Stanislai pauli de Pabyanonge
clerici nec dicti publica Imperiali auctoritate notarii interposite ad nos et
sedem nostram Gneznensem Metropolitanam a quibusdam processibus exigentibus
Reverendi in Christo patris nec domini Johannis Episcopi Wlad latis contra prefatum
petrum de B. et de negacione iusticie ac aliis grauaminibus in dicta [illegible]
appellacione expressatis nobis cum instancia supplicarunt quatinus sibi vestras
citacionis litteras contra prefatum Reverendum in Christo patrem nec dominum Jo. Episcopum
Wlad principale concessas dare et decernere et in ea huiusmodi more
solito Inhibere dignaremur Nos vero supplicacioni huiusmodi prefati
Alberti procuratoris quo supra nomine iusta attenta presertim iusticia petentibus
assensus non est denegandus Vobis omnibus suprascriptis et vnicuilibet

quod vel dimisim in virtute sancte obediencie et sub excommunicacionis pena quam in
vos et vestrum quemlibet trina tamen canonica monicione premissa ferimus
in hiis scriptis nisi feceritis que mandamus districte precipiendo mandamus quatenus
prefati Petri de B. clerici aut procuratoris sui fueritis requisiti seu alter vestrum fuerit
requisitus personaliter accedentes si commode poterit accedi vel alias in ipsa ecclesia
[illegible] Wlad. et in [illegible] [illegible] alta et intelligibili voce
ita quod ad noticiam ipsius valeat pervenire publice moneatis vos [illegible]
[illegible] et peremptorie citetis prefatum venerabilem in Christo fratrem nostrum dominum Jo.
episcopum Wlad. quem presentibus nos citamus et [illegible] [illegible] dominum Benedictum
de Wadla [illegible] et officialem nostrum [illegible] xx dierum a die execucionis
presencium continue computandos, si ipsa dies xx [illegible] fuerit et dictum dominum
Benedictum ad jura reddendum pro tribunali sedere contingit alias die [illegible]
[illegible] [illegible] immediate sequentem [illegible] in domo sue habitacionis
hora [illegible] et sui consistorii legittime compareat ad dicendum et opponendum
si quid dicere aut opponere voluerit contra appellacionem [illegible] et [illegible]
in eandem verbo vel in scriptis [illegible] ad procedendum et per nos procedi
videndum ad omnes et singulos et [illegible] actus et terminos judiciales gradatim
et successive et usque ad cognicionem [illegible] appellacionis [illegible] [illegible] Petro
de B. clerico ad [illegible] [illegible] judicialiter [illegible] certificantes eundem quod
sive in [illegible] huiusmodi [illegible] comparuerit sive non ad omnia et singula et [illegible]
que juris fuerint [illegible] dicti P. clerici [illegible] dominus procedetur et
ipsius contumacia non obstante. Et nichilominus citacione huiusmodi legittime
facta [illegible] [illegible] mandati [illegible] [illegible] inhibeatis prefato venerabili in
Christo fratri nostro domino episcopo Wlad. [illegible] [illegible] in spiritualibus vicario
et officiali generali quibus et nos inhibemus per presentes [illegible] [illegible] huiusmodi
pendente indecisa in causa et causis [illegible] per se vel alium seu alios
publice vel occulte directe vel indirecte quovis quesito colore aliquid
attemptare vel innovare presumat quoque [illegible] pendencia [illegible] pendere
et jurisdiccionibus [illegible] contemptum [illegible] totum id quicquid attemptum
fuit in [illegible] revocare et in statum pristinum reducere curabit [illegible]
medians. Diem vero execucionis vestre et quicquid in premissis feceritis per [illegible]
patentes litteras aut instrumentum publicum [illegible] seu designacionem [illegible]
[illegible] seu [illegible] remissis presentibus eidem domino Benedicto [illegible] et
[illegible] seu [illegible] [illegible]. In quorum omnium fidem et testimonium premissorum
officii nostri [illegible] [illegible] [illegible] fieri et per notarium
[illegible] [illegible] citacionem et inhibicionem [illegible] [illegible] et sigilli appensione [illegible]
[illegible] [illegible] scribi et publicari mandamus [illegible] [illegible]
203 [illegible] [illegible] et datum in [illegible] in [illegible] nostra [illegible] [illegible]
domini [illegible] anno [illegible] indiccione [illegible] [illegible] in Christo [illegible]
et domini nostri domini [illegible] divina providencia pape v anno [illegible] die [illegible] mensis
Octobris hora [illegible] vel [illegible] presentibus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

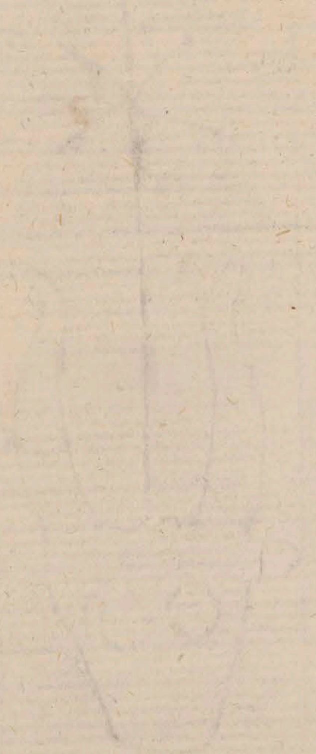

Christi nomine invocato ad honorem ipsius et reverendissimi patris sui Bon[ifacii] [illegible] q[ui] [illegible]
p[ro]ptatem [illegible] fecit ad [illegible] [illegible] Qui ad [illegible] scolari
et [illegible] studentium [illegible] summam brevissimam [illegible]

[illegible]

Matrimonium defunctum [illegible]

non vult servare quod fecit / de despon. impub. de illis. xij. cum promisit contrahere ut infra certum
tempus nec stetit per eum quominus infra id tempus contraheret / j. e. sicut / xiij. cum supervenit
cognatio spiritualis vel legalis puta adoptio sive hostilitas qui hoc non tenentur dignitatem spi. xv° quod ff.
et est arg. de eo qui cognovit consanguineam vx. s. vero i. et c. exlibris. Et summa intellige de sponsalibus
que tenent de jure / sed per hos modos sicut dissolvi. Sunt tamen casus in quibus non tenet
ipso iure sponsalia vel matrimonium de quibus infra in dictum. / dicto decima parte. Rubrica
de desponsalibus de 2ª parte scilicet de matrimoniis videndum. Videamus igitur primo quid sit matrimonium
2° unde dicatur 3° a quo quando ubi vel quibus verbis fuit institutum 4° quare institutionis tempus
5° quo contrahatur 6° que et quot sunt impedimenta matrimonii 7° qui admittunt ad matrimonium
contrahendum 8° quot et que sunt eius bona. Matrimonium sic describitur. Matrimonium est maris
et femine coniunctio individuam vite consuetudinem continens xxvij q. 2. § i. Simple
[illegible] inter coniuges ff. de ritu nupt. l. i. Dicitur autem matrimonium quasi matris munium id est
officium vel affectus vel affectus. [illegible] quia plura onera matrimonii subit mulier. Nam ante
onerosa in partu dolorosa et in lactando laboriosa de qua infra c. ij / Constitutum autem fuit a ipso [illegible]
dno in paradiso ante peccatum. Et per illa verba ore prophetico dicta hoc nunc os ex ossibus meis et
caro de carne mea propter hoc derelinquet homo patrem et matrem et adherebit uxori sue de qua [illegible]
debitum [illegible] gaudeamus. Alij dicunt quod [illegible] de frigidis c. ult. quod per illa verba crescite
et multiplicamini et replete terram. Sed primum verius est quia illa verba dixit Deus Noe et filijs suis
[illegible] uxoris et dicto [illegible] xxx q. i. [illegible] Causa institutionis matrimonij
fuit ante peccatum susceptio sobolis post peccatum vitatio fornicationis xxxij q. ij § [illegible] ita / de [illegible]
Contrahitur matrimonium per [illegible] puberes contrahendorum xxvij q. ij sufficiat / non per [illegible] impuberes
hic honeste faciat filius voluntate patris sequendo de despon. impub. c. i. § e. [illegible] c. [illegible]
vj Nec per consensum duorum [illegible] contrahunt [illegible] suis de quibus [illegible] c. i. Nos
[illegible] impendunt [illegible] debitum obsequium ut ibidem / [illegible] videtur quod vir [illegible] uxorem
[illegible] ipso [illegible] [illegible] recusatam [illegible] [illegible] j. e. non est
[illegible]. Et si desit consensus ex altera parte non est matrimonium j. e. [illegible]. Nec solempnitates matrimonij
[illegible] j. e. [illegible] c. i. [illegible] sunt [illegible] quo ad [illegible] j. e. [illegible]. Et [illegible] qui [illegible]
[illegible] [illegible] j. e. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] / [illegible] ad quem [illegible]
j. e. [illegible] Sed si [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] j. e. [illegible]. [illegible] puberes / puberes autem intellige [illegible] corporis et [illegible]
[illegible] de despon. impub. [illegible] impuberes. hic [illegible] [illegible] j. de despon. de impub.
de illis. Nec est honestum impuberes coniungi nisi forte pro bono pacis c. [illegible] c. ij. [illegible]
[illegible]. Nec est [illegible] [illegible] ut non desit probatio. Nam qui dicit matrimonium fuisse contractum
inter [illegible] non clandestine ut non desit probatio. Nam qui dicit matrimonium fuisse contractum
[illegible] probare [illegible] si alter id negat / si uterque id confitetur sufficit / Si alia causa non impedit j. de
clandestina c. i. 2. ij. [illegible] banna [illegible] ut qui sciunt impedimentum infra certum tempus
opponant. Et nunc [illegible] appareat impedimentum soboles inde [illegible] legitima est j. q.
filij sint legitimi c. i. [illegible] c. [illegible] 2. c. [illegible]. Et si [illegible] [illegible] matrimonio [illegible]
[illegible] non audiuntur nisi [illegible] [illegible] j. qui [illegible] c. ult. Si autem
clandestine [illegible] et postea appareat impedimentum soboles illegitima est c. [illegible] / [illegible] matrimonium [illegible]
[illegible] postea fuit publicatum quod filij nati post legitimi sunt. hic appareat impedimentum c. [illegible]
[illegible] est illegitima proles si ambo parentes scientes impedimentum publice contrahunt [illegible] si alter [illegible]
c. [illegible]. Et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nec [illegible] / Et ut [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] summa [illegible] de clandestina despon. c. ult.
Contrahitur enim [illegible] [illegible] [illegible] puta [illegible] [illegible] j. c. si inter despon. [illegible] c. i.
[illegible] est si dicit [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] uxorem. Et ergo [illegible]
[illegible] impedimenta matrimonij quod [illegible] xij habes [illegible] versibus denotata. Error

Error condicio votum cognacio crimen / Cultus disparitas vis ordo ligamen honestas
Si sis affinis forte coire nequibis / Hec socianda vetant conubia iuncta retractant / Desingulis autem hiis per ordinem
aliud videamus et primo de errore / Sciendum quod error persone patet per exemplum, iam non cogitaui
Error quid est matrimonium dirimere. Error non est cum aliquis pro alio putatur. xxix q. ii. merito. Et
error est contrarius consensui ff. de iur. om. iu. si per errorem. Cum quod contrahatur matrimonium solo consensu
ut dictum est supra et ubi est error non est consensus quod nec matrimonium / Sciendum tamen quod quadruplex
Error est error. Scilicet persone et iste est dirimere scilicet si credam contrahere cum B. et contraham
cum C. Condicionis. Et ille est dirimere matrimonium contra si sit deterior ut si liber contrahat
cum serva quam credebat liberam nisi forte postquam id sciuit verbo vel facto consensit in matrimonio / et matrimonio
debitum cum peteret licitum tamen utrique contrahere hec extra de coniu. ser. c. ii et iii. Libera autem
dicimus que ex libera matre nata est / de nat. ex libero ventre c. uno et defendit. debent per omnes
libertates ut i. de iusti. et iure. cum possit iudicari quod filius sequatur partem et cetera de coniu. ser. c. iii. Fortune
et qualitates et isti errores non dirimunt. Et si credebam contrahere cum diuite vel cum virgine
contraham tamen cum paupere vel corrupta xxix q. i. § i. et § ut ibi Jo. Antiqui maxime
auctoritate quod dixit de errore condicionis notauit quod per eque debent condicio sed magis placet
hos omnes errores concludi sub hoc verbo error. Illud autem expone ut statim patebit ut
Si licita condicio apposita fuit in matrimonio contractu nisi fuerit non licet matrimonium nisi ubi
fuit recessum vel per subsequentem puram consensum de puro vel per carnalem copulam.
de condi. appo. de illis et c. super eo et c. per tuas. Impossibilis autem vel illicita condicio si non
est contra naturam matrimonii habetur pro non adiecta c. et c. i. et ii. ut ibi. Sequitur votum. Votum
si est solempne dirimit matrimonium. simplex autem impedit sed non dirimit. qui cle. vel vo. c. ii
et si. Dicitur autem solempne et efficax quo ad dirimendum matrimonium quod fit vel per susceptionem
sacri ordinis vel professionem expressam vel tacitam factam alicui de religionibus approbatis
de uo. c. i. li. vi. Cognacio triplex carnalis legalis et spiritualis. Primo i. de spirituali tamen
de cognacione spirituali attinencia per vnius de
sacramentis ... xxx q. iii. c. i. et ii. Est autem cognacio spiritualis ex sacri fontis
... Et scias quod si compater contrahit cum commatre dirimitur.
matrimonium ... est ... compatrinitatis
matrimonii de cognacione spirituali Martinus ... et c. ... Et hoc est verum cum compatrinitas
precessit matrimonium ut ibi. Si autem esset secuta sive scienter sive ignoranter matrimonium non separatur
et c. Si vir ... imponitur tamen pena ... c. et c. contractis. Et scias quod si alter
coniugum ... leuauit puerum de sacro fonte ambo sunt compatres parentibus infantis.
c. et c. Martinus. Si autem filius alicuius tuus leuatur de sacro fonte ... quod alter cuius non
erat filius fit compater ... contraxi cum uxore vel
... matrimonium ... quia uxor predicta non efficitur tibi commater ... per vnionem
carnis sequentem non sufficit ... xxx q. iii. per obitum / et ibi ... de hoc
... de confirmacione. Et quod dixi de compatrinitate quod dirimit matrimonium intelligas de illa
que contrahitur per baptismum vel per confirmacionem in fronte. Compatrinitas autem per alia sacra
puta per cathecismum impedit / sed non dirimit c. et c. contracto / et c. ... c. i. ii. et iii. li. vi. Et
sicut compatres contrahere non possunt sic nec filii ... compatrum si post utrumque vel alter eorum
deuentum est ad compatrinitatem. Et sacientes contrahere debent ... et c. ... Et
si contraxerint ... dirimitur matrimonium ... c. i. et c. super eo et qui si ... leg. c. i. Si ... parentes
eorum ad compatrinitatem est deuentum tamen non dirimitur nisi ... esset ... c. et
super eo. Et scias sicut compatres contrahitur inter leuantem et leuatum et eius parentes similiter
baptizantem et baptizatum / et eius parentes c. et c. i. li. vi. Vide xxx q. ... cognacio

prem levati et uxore levantis patris compatrem.

spiritualis impedit et dirimit matrimonium scilicet inter baptizatum et levantem. 2o inter baptizatum et filios levantis. 3o inter baptizati et coniugem levantis patris compatrem levantis et parentes levati. Item inter baptizatum et baptizantem. baptizati et filios baptizantis. baptizati et coniugem baptizantis patris compatrem baptizati et coniugem baptizantis patris compatrem baptizantem et parentes baptizati. Item inter confirmatum et levantem. confirmati et filios levantis. confirmati et coniugem levantis patris compatrem levantem et parentes confirmati. patrem confirmati et uxorem levantis cum qua [illegible]. Item inter confirmatum et confirmantem. confirmati et filios confirmantis. confirmati et coniugem confirmantis patris compatrem patrem confirmati et coniugem confirmantis patris compatrem confirmantem et parentes confirmati. Et parentes supradictos intelligas. patrem et matrem [illegible] extra [illegible] et c. vel. et c. [illegible].

Et scias quod licet unus solus debeat levare in baptismo et in confirmatione. Si tamen plures levant tamen omnes contrahunt cognationem quos adeunt et c. [illegible] libro 6. Cognatio legalis est proximitas per adoptionem proveniens quae tres prohibitiones facit unam spiritualem et duas perpetuas. Spiritualis est quae [illegible] fratris carnalis non contrahit cum filia adoptiva durante adoptione. Et ideo finita per emancipationem [illegible] contrahere [illegible] c. [illegible]. Alia est perpetua scilicet inter adoptantem et adoptatam [illegible] soluta adoptione ff. de ritu nuptiarum adoptivi et c. l. [illegible]. 3a et est perpetua scilicet inter adoptantem et ~~adoptatam~~ uxorem adoptati et inter adoptatum et uxorem adoptantis de ritu nuptiarum adoptivus [illegible]. Cognatio carnalis in quarto gradu consanguinitatis vel affinitatis vel citra dirimit matrimonium [illegible] et affinitatis non dicitur [illegible] vel ultra licite contrahitur. Sufficit autem quod unus [illegible] excedat quartum gradum licet alius sit in quarto vel citra et c. [illegible] quod dilectus [illegible] deponit [illegible] si tamen dispensaret pone [illegible] quod possent contrahere in quarto [illegible] quod [illegible] utrumque [illegible] esse quod tamen dispensatio [illegible] de [illegible] et [illegible] gradu [illegible] c. 1. [illegible] et [illegible] ubi consuetudo [illegible] et c. quod [illegible]. Et quod dicitur dispensari intelligas per papam quod inferior non posset et c. [illegible]. Et si obtineat dispensationem in matrimonio [illegible] falsa non valet [illegible] postea [illegible] tolletur ut [illegible] si [illegible] infideles [illegible] lege sua contrahunt in gradu prohibito per canones per baptismum non separantur et c. de infidelibus et de divortiis [illegible] et filii eorum [illegible] legitimi et c. [illegible]. Crimine incestus impedit matrimonium [illegible] non dirimit de eo qui [illegible] [illegible] se [illegible] et machinatum in mortem coniugis non precedere [illegible] de divortiis c. 1. [illegible] que [illegible] xxx [illegible] q. [illegible] et c. [illegible] et de [illegible] c. [illegible]. Homicidium autem consimile non impedit matrimonium de divortiis c. 1. Crimine autem [illegible] dirimit [illegible] [illegible] cum quis adulteratur et dat fidem adultere vivente prima 2o cum de facto contrahit vivente prima cum adultera 3o cum alter eorum machinatus est in mortem defuncti [illegible] [illegible] xxxi q. 1 [illegible] de eo qui duxit in matrimonium quam polluit per adulterium [illegible]. Et hoc est intelligas si prima separata est ab eo quo ab [illegible] et c. ex [illegible] contrahit de facto cum adultera ignorante [illegible] mortua [illegible] compellitur adherere [illegible] si vult in [illegible] sibi de delicto prima [illegible] de eo qui duxit in matrimonium c. 1. et c. veniens et [illegible] quod [illegible] sufficit [illegible] cum effectu et sine adulterio quod [illegible] de [illegible] de eo qui duxit [illegible]. Cultus disparitas ut cum christianus contrahat cum gentili iudea vel pagana xxviii q. 1. [illegible] et [illegible]. [illegible] disparitas [illegible] matrimonium dirimere [illegible] scilicet cum alter ~~[illegible]~~ [illegible] conditionem ad [illegible] nolente sibi cohabitare vel non sine contumelia creatoris vel ut eum pertrahat ad mortale peccatum potest transire [illegible] illa contrahere [illegible] non [illegible] si [illegible] per [illegible] non contrahat [illegible] in infidelitate remansit convertatur compellitur [illegible] illam recipere de divortiis quanto et c. [illegible]. [illegible] si [illegible] fidelibus [illegible] adhesit [illegible] matrimonium [illegible] fidelium est verum et ratum [illegible] autem verum sed non ratum ut [illegible] et c. quanto de divortiis [illegible] inter [illegible] non [illegible] [illegible] ut [illegible] qui [illegible] remansit infidelis contrahere non potest [illegible] [illegible] [illegible] ut matrimonium separatur [illegible] est quod [illegible] redeat ille ad [illegible] uxorem suam

207

nisi absque spe pendeant esse separati quo ad thorum et illa velit religionem ingredi de conjugati c. vel de divor. de illa et c. si isti. Et scias quod paganus qui secundum legem suam cum pluribus uxoribus contrahit cum ipsis conversus ad fidem primam solam debet retinere si dato ipsa de fine contraxit cum secunda quia solam primam repudiatam habebit et si repudiata illa contraxit cum alio non poterit vir ille fornicacionem obicere. Decimo si alius fuit fornicatus cum ea tamen

Vis et metus / Secunda — Decimus. Vis et metus sive ubi est dirimere matrimonium cum non contrahit matrimonium ut dixi supra solo consensu et ubi est metus ibi non est consensus et c. cum locum. quod non matrimonium. Quid est metus instantis mentis trepidacio. Quid est metus infirmo qui consentire non potest dum furore laborat et ita non potest contrahere et c. dilectus

ut sicut est quod penitus non inveniunt in sponsalibus quod debent esse libere et c. gemma. unde est quod secure et honeste manere sed decimum impedimentum matrimonium contrahendum ut impedientem. Decimo cum locum

vis et metus qui cadere in virum constantem sive virum et c. cum timore et coactionis in metu si non talis fuit violentia vel metus qui possit cadere in constantem virum sive fuit maior sive minor ille cui illata est non est matrimonium de spon. impub. de illis et c. et c. cum locus et c. veniens et si culpa sua in eundem timorem illum ut ibi et hoc verum est nisi postea consenserit tacite vel expresse et c.

ad id quod et impalle. decet de illis et ut si consenserit etiam semel tamen in carnale copula qui matrimonium tamen patet prius si autem talis fuit vis vel metus qui non debet cadere in constantem virum tunc matrimonium et c. consultacionibus et predicti hoc de eo quod dixit si fuit solus conatus sive copula et c. vel. Ordo

in matrimonio et c. et c. qui decimo si fuit solus conatus sive copula et c. vel. Ordo et matrimonio et c. qui clericus non et c. et numerum non ut ibi et de. sacer impedit et dirimit matrimonium et c. qui clericus non c. et numerum non ut ibi et de.

xxxii. d. statim ligamen si ut alligatus est uxori contrahendo cum secunda non tamen matrimonium de hoc est verum sive prima fuit sponsalia de futuro sive interveniat iuramentum sive non. Et hoc est verum sive prima fuerint sponsalia de presenti ceteris secuta carnali copula de spon. dum proponitur et impediunt sequentia sponsalia de presenti et c. matrimonium contractum etc. Nec vero iniusta contra consuetudo c. et in c. ult. sicut nec in matrimonio in primo prohibito contrahere. Et ei qui sic contrahit cum aliqua de sponsalia prima de presenti depositi et affi non. Et ei qui sic contrahit cum aliqua de sponsa prima de presenti

videntur prima imponatur de spon. du. c. ii. Sive fuerit de futuro sponsalia sive non postea carnali copula quia sic transeunt in matrimonium et c. qui decimo autem si fuit solus conatus sive carnali copula et c. c. ult. ligamen aut sponsaliorum de futuro non dirimit sequens matrimonium ut supra satis dixi. Istud autem ligamen statim mortuo relig. conjugium sublatum est ut si mulier statim mortuo viro suo alii nubat non incurrit legalem infamiam de secundis nup. c. ul. Si vir est absens non sed mulier contrahere nisi sit certificata fuit de morte sponsi sui vi. et c. presentia de sec. nup. c. ii. Et si contrahere reddat et non exigat debitum. Si postea constiterit de vita primi mariti statim recedit a secundo rediens ad primum ut ibi xxxiiii. q. ii. cum per bellicam. Secundas autem nuptias vel ultiores contrahere peccatum non est. Nam dicitur in vii. vers. non damnant xxxi. q. i. quod si dormierit sed benedicende non sunt quia cum semel benedicte non sunt benedictio iterari de sec. nup. c. i. et ii. Et qui benedixit ab officio et beneficio est suspensus ut ibi

Honestas — honestas publice honestatis iustitia dirimit matrimonium et c. sponsa de spon. impub. litteris et c. contraxisset et c. duo. primum quod si sunt hic resolute. Ista autem honestas est quod sponsam defuncto aliquis de consanguinitate sponsi non accipiat in uxorem et contrahunt ut ibi et insurgit

publica honestas ex sponsalibus que sunt nulla ~~racione consensus puta inter minores et~~ septennio puta contractus inter consanguineos et c. ad audientiam. Et hoc est verum dummodo sponsalia non sint nulla racione consensus puta inter minores septennio et sint pura et certa et c. vero li. vi. et dirimit hec honestas matrimonium sequens non autem precedens ut in cum hodie.

209 remota est illa publica honestas que habebatur olim quod soboles concepta ex priori nuptias non copularet cognacioni prioris viri ut in de consang. et affi non. Et si ideo affinis. Affinitas est quedam proximitas personarum ex carnis copula proveniens hodie prohibicione

impium genere tantum. Vn. in sedem materia que olim non contrahebant hodie non licite contrahit
de consang. et affi. Non debent. Extendit autem hec dimensio prohibicio premiter non interpolatus quartum
gradum et non ultra ut ibi dispensante. Vn. extra de divor. c. ul. In primo gradu affinitatis
ut dicunt comisi qui secundum legem veterem contraxerunt cum relicta fratris ut fratri sobolem suscita
rent non separentur. Ulterius autem sit non contrahebant. Et est sciendum quod consanguinei viri non
sunt affines uxoris consanguineis nec e contrario. Unde pater meus et alii consanguinei
mei contrahunt cum consanguineis uxoris mee de consang. et affi. quod super hiis. Abstinere igitur
de consanguineis uxoris ut supra dicto c. ti. c. Et intelligas quod affinitas que precedit matrimonium
si autem sequitur non rumpit matrimonium vel sponsalia depena de eo qui cognovit consanguineam uxoris
sue. c. c. et c. discrecionem et c. tue et c. ult. Judicia vn. debent gingeres [illegible] ad hunc materiam si potest
de incestuosus non exiget sed reddet debitum. c. c. transmissa et c. tue. Et contrahit. cessa affinitas
per incestuosum coitum ut in c. discrecioni. nec separatur matrimonium ad dicitur vnus qui dicit affinitatem
precessisse matrimonium c. c. de illo nec ad confessionem illorum quinque eciam cum rumore. movere ex eo
super eo. in iudicio vn. anime movetur ut abilla penitencia uxore abstineat et c. ver. y. impedi
vn. matrimonium contrahendum. c. ti. preterea y. monendus non prohibendus. y. c. ti. Cum inter. Sponsalia
vn. de futuro bn. rumpit superveniens affinitas ut supra dixi. Vel si coire nequibis. Serie. Debes
quod frigiditas perpetua vel siccitas viro vel arta impotens mulieri preveniens matrimonium illud dirimit sicut probatur
tam presertim de frigid. et male. c. i. y. et in. Potest in tales insimul remanere non ut vir et uxor
sed ut frater et soror c. ti. c. consultacionem et c. laudabilem. Et si aliquando vero signa frigiditatis
non appareant consistent simul per triennium. Et tunc demum si tn. vn. manum propinquorum iura
verint se simul operam dare non posse coire separantur. Debent et qui non erat frigidus licite contrahere
deus si qui dicebatur frigidus cum alia contraxerit restaurabuntur priora connubia c. ti. Laudabilem.
Idem est in maleficiatis quo ad constitucionem et periurium. c. ti. c. ult. Sed in hoc differunt quia
eo modo soluto matrimonio matrimonium uterque contrahit si vult quia potest esse perpetuum maleficium in una et non
in alia xxxiii q. i. si per sortiarias. Et nota quod si per arctacionem mulieris separatur matrimonium et postea
alteri viro reddatur et appareat eam esse deceptam restaurabitur matrimonium
c. ti. fraternitatis. Infra vi. igitur xii casibus vel unus xvii. secundum ea quod super dixi impedit et dirimit
matrimonium. Sunt vn. quedam que impediunt et non dirimunt sicut tenus forma. Decimo habes
xxxii q. iiii non oportet et de sponsis c. permulti et de matrimonio contra inter. conditiones. Extra [illegible] post
impedit vn. primo illud sequitur propter fornicacionem tam spiritualem quam carnalem. bn. separatur matrimonium
quo ad thorum remanet vn. coniuges separati de divor. c. y. propter aliud autem
omnino nec vir uxorem nec uxor virum potest dimittere ut ibi patet. Et nota quod adulterium notorium
obstat petita restitucionem et si uterque adulteravit fit recompensacio c. ti. significasti. Et si post
separacionem propter adulterium alterius factam alter fornicatur. c. ti. ex litteris. Cum de superindictis
impedimentis matrimonii impedit legittimi debent esse accusatores et testes. Vn. repellitur qui propter turpe
questum matrimonium accusat. Dum matrimonium accusare potest. significavit. Et in matrimoniali causa
tantum contumacie procedit. licet non contestata ad recepcionem testium et diffinitivam sentenciam qui [illegible] post
c. i. ipsi filii sunt legittimi propter [illegible] Absens autem pluries matrimonium accusare non potest vel contra
ipsum testificari quam matrimonium [illegible] potest c. y. Et ad probandum consanguinitatem et affinitatem admittantur
parentes et consanguinei potius quam alii quia melius presumuntur scire suam genealogiam c. c. iii. Et
et non apparentibus accusatoribus sed fama deferente impediti non potest quando inquiri et si impedimentum
[illegible] repit [illegible] matrimonium separare. De divor. porro ab per iudicio [illegible] vn. quamvis non potest dimittere.
conjugem eciam si [illegible] sit notoria et si dimiserit statim fit restitucio ut ibi. Bona matrimonii
sunt tria fides sacramentum et proles. Fides quod nullum adulterium ut supra dixi. Sacramentum quod nullum
divorcium. Proles que procreantur. xl. non dz. xxxii q. ii. Omne [illegible] de condi. appo. c. ult.
Si queritur in primum bonum si fiat divorcium vel separacio propter adulterium uxoris perdit ipsa dotem
nisi fuit reconciliata viro si per adulterium vel perdit quoque donacionem propter nupcias vel [illegible]
uxoris de te. [illegible] vi et vix plerique sed propter aliud impedimentum puta consanguinitas vel affinitas si ignoranter
contraxerunt recuperat mulier dotem et ceteram bonam suam et vir donacionem propter nupcias.

(brakuje niemal cała ostatnia karta z kopii Lipskiej. Tharnova 22.IV.58. (Hekel.)

Hic dns Rex reprobat sensꝰ
illorum qui antiquitus absqꝫ
firmitudine libri Juris tenere
erroneeqꝫ inefficaciter et inco
stanter iudicarunt causam vel cas
quilibet secundum caput suum non
unanimiter et uniformiter
sed diversis racionibus: animis
et sensibus / In nonnullorum
animarum eorum detrimentum cum
ante scriptura dicat Recte iudi
cate filii hominum / Et Nolite iudi
care ut non iudicemini / Domi
nus ergo Rex felicis memorie pre
dicto tales Judices non pre
videntes futura in omnia tamquam
cecus in foveam incaute inci
dant. Et si cecus cecum ducit
In foveam ductor etc. Et ne causa
pamplius tales Judices in
sidiando pauperi . rapiendo
et attrahendo eum essent
in manicis ferreis / ut faciat
iudicium efficax et conceptum
tamquam bonus et fidelis pas
tor gregi suo bene effective
et constanter divina adhoc sibi
influente inspirante et infla
te gracia / et ob iusticiam vita
tem et profectum omnium Polo
nie Regnicolarum hunc librum
Juris salubrem fecit . edidit .
statuit disposuit . ordinavit
et conscripsit: [illegible] duratur
Hic dominus Rex reprobat
sensus illorum qui antiquitus

non debet reprehensibi
le nec mirum iudicari
si secundum temporum varie
tatem consuetudines et facta
humana varientur / cum
cuilibet virorum non sufficiat
fortitudine pollere vel
armorum pulcritudine ornatu
si moribus et factis non
fuit decoratus / Et ob hoc
Nos Kazimirus dei gracia
Rex polonie unacum Baro
nibus nostris motu et volun
tate dei considerantes quod
iuxta temporum antiquita
tem in terris dominio nostro
subiectis plerumque cause
in iudiciis non uniformiter
sed secundum animorum diversitate
quibus super uno et eodem
facto varie et difformiter
deciduntur et diffiniuntur
equa varietate questiones
sive cause plerumque mult
iplices pendentes remanent
quodammodo immortales
Quapropter ad laudem dei
omnipotentis et beate marie
virginis totiusque curie
celestis / et ad profectum
comodum et utilitatem nostrorum
subditorum . decrevimus pre
dictorum Judiciorum seu causarum
decidere et tollere varie
tatem / volentes et statu
entes pro modernis tempori
bus presentis iuxta infra
scripta diminutaque statu
ta . omnes et singuli Judices
terrarum nostrarum debeant et teneantur
iudicare et eadem statuta

210

distincte et firmiter obseruare

De obseruatione temporum et hereditate obligata

1.2. Cum omnes constitutiones et statuta legem imponant rebus et negotiis presentibus et futuris, volumus ut omnes iure constitutiones edite nunc in colloquio generali in Wyslicza non respiciant preterita, sed tantum presentia et futura. Unde si quis citat ad iudicium aliquem pro hereditate in pecunia obligata et tempus ad iudicium euocat, extunc si reus in termino non comparebit, actor lucrabitur predictam hereditatem pecunia reo in obligamine exsoluta.

De granicebus fluuio mediante capitulum

3 Crebra altercatione inter nostros subditos super limitibus et hereditatibus earum distinguendis graues questiones suscitantur, ex quibus expense amplius augentur et labori in nimio medio supponuntur discordabiles, aliqui fluminum ut plurimum inter hereditates profluunt et habentur. Unde siquae uille aut hereditates inuicem conueniunt aliquo flumine uel riuulo mediante, ita quod quilibet hereditas suam ripam teneat illius fluminis ad partem pro tersam, quod si idem fluminis alueus primeuus alueo deserto meatum suum deflexum suum per alia loca non inferens hereditatis, sed preteriens principaliter tamen primus alueus ubi ante fuit decursus aque pro uero limitibus est reputandus. Et eidem in lateribus de utraque uilla homines inhabitantes gaudebunt, faciant licite suas piscatorias, de eius autem dominio si fluxus fluminis a proprio meatu per reparationem hereditatis retrahatur, tamen etiam decursus fluminis pro limitibus non est habendus.

De unitate nobilium expedicionali sub vexillis et constantia ac obedientia debita c

4 ... ub militali quondam ... ex nostris Nobilibus tum castris contra hostes fuerunt positi abiecto omni rubore in nimia strenuitate committentes sub nullis vexillis de suo exercitu se locare consueuerunt, ad hunc finem ante munitiones pugnaculorum aut primus exercitus custodia euitant ad defensionem quam ceteri eorum fratres sub suo vexillo locati secundum ordinem intus ipsis positum facere consueuerunt. Et quia turpis est pars que suo non congruit uniuerso, statuimus ut quilibet miles aut simplex sub electo vexillo electo in sua statutione conquiescat, ut ingruente necessitate belli et dimicationis cum hostibus sciat capere locum eiusdem proprii vexilli defensione

Aliter volumus quod si tales
amplius in nostro exercitu fue
rint inuenti per subcamera
rium sub quo degunt captum de
beant nobis presentari. Equi
vero eorum eidem subcame
rario pro ipsa culpa applicentur

De condemnatis et fu gitiuis capitulum

ma victus victori tene
5. tur satisfacere de dampnatione
et culpa et de iudicio prius
non recedere nisi satisfecerit
in quo est condempnatus. Qui
dam inopia vel rebellione
ducti recedunt de iudicio con
dempnati pro debito seu culpa
nullam satisfactionem aduersarijs
impendentes. Propter quod volumus
vt tales inobedientes de ma
licia ipsorum comodum non repor
tent. Postquam victi fuerint
in iudicio ad manus suorum
aduersariorum ligati tradantur
et si in captiuitate manentes
effugerint de potestate ipsorum
sint liberi et soluti ipso facto
et de omni debito vel culpa
tenentur satisfacere. Et si ita
effugerint sint liberi preter
debitum furti quod semper
dampnati tamen soluere tenebuntur

De impignoratione et indebita rapina capitulum

6. t in rapinis aut impig
neratoribus maxime pau
perum aliquis modus
211 obseruetur. Consueuerunt aua
ri iudices et eorum officiales
vt postquam pro penis in iudi
cijs lapsis aliquos pauperes aut
nobiles impignorerant statim
spolia diuidunt nullam quantitatem
cum pro impignorato facientes
ad succidendam itaque hanc
consuetudinem perniciosam et
eam obseruare nolentes et pro
hibentes statuimus vt si quis
iudex palatinus castellanus
aut ipsorum officiales aut male
ficiorum iudex qui dicitur opra
wa aut alius quicumque pro
penis iudicialibus per eos
latis aut alijs excessibus
aliquem ingenuum videlicet
vel pauperem nobilem vel sim
plicem impignorauerit vel im
pignorare presumpserit pignora
in equis aut pecoribus aut
in alijs substancijs sit recepta
non distrahendo nec diuidendo
si sint in estiuo tempore dua
bus septimanis integris vi
delicet in yemali tempore octo
autem diebus illibata debent per
seruari. Sine recipiendum obseruari sine
impignorati fuerint vel inde
bita rapina in eos fuit commissa
et si potuit per illum vel
illos quorum sunt pignora
pro commissis penis non fuit
illis qui impignorauerunt
satisffactum vel suam innocenciam
non ostenderint licitum sit
impignoratibus illa distrahere
et diuidere pro libera ipsorum
voluntate. Quod si tales iudices
aut alij superius nominati eorum
auaricie non parentes infra
predicta tempora diuiserint

vel dissipaverint aut etiam alie
naverint, vim amal de predictis
dampnum passis iuxta valorem
amalis predictum quod suo sacra
mento probavit cum pena pan
nadzesta tenebuntur restituere
Hoc statutum salubre propter
morem predatorum rapinam
enormem quam sepius committunt
ad ipsos et ad iudices et vices
eorum gerentes extendimus
sive erogamus

De proprio sigillo pa terno capitulum

7 Cum filii cum patribus
iurisdictione una persona
censentur, decrevimus statuimus
quod viventibus patribus filii
dumptaxat sigillis patrio
utantur et alium portare
vel habere non presumant etc.

De iure scoltetorum expe ditionali capitulum

8 Cum omnibus pateat quod
omnes tangit inter
plures diversimode facilius de
portatur, cum propter statui
mus quod indifferenter omnes
scolteti tam spirituales quam
seculares personarum iuxta ipsorum
facultates ad expeditionem qua
libet ire tenebantur

De iure clericorum exped itionali capitulum

9 Cum nullus iure suo de
beat defraudari quia
plerique clerici nostri regni bona
patrimonialia tenentes de
eisdem bonis sub umbra cleri
cali debita nobis servicia in facienda
expeditione subtrahere consue
verunt, decrevimus statuimus quod
quidem clerici nostri regni cuiuscumque
status existant predicta pa
trimonialia bona tenentes no
biscum personaliter teneantur
ire ad quaslibet expediciones
iuxta bonorum predictorum facultates
vel eadem bona personis sed
ibus suis laicis tenebantur di
mittere et venditare eisdem
Quod si neutrum facere noluerint
nunc predicta quelibet bona
predictorum clericorum decrevimus
nostro regno perpetuis temporibus appli
canda

De speciali loco iudicii mulierum a viris capitulum 10

Et dominarum habitacio a cti
bus virorum propter fragili
tatem sexus omnino sit distincta
et ne in causas vocate ponant se
in turbis masculorum, exponimus
nostra auctoritate de plenitudine ut si domina
sive virgo citatus aut citata
venerit ad terminum sibi prefixum
iudex presidens iudicio suum
officialem cum eius adversario
ad hoc specialiter illius mittere tene
atur coram actum seu defen
sum sue cause advocato vel
suo procuratori cui placebit
integrum delegabit

De prolocutore habendo 11

Cum cuilibet sua defensio
non est deneganda, decrevimus
statuimus quod in iudiciis nostri
regni quilibet homo cuiuslibet
sit status et condicionis potest

et debet habere suum advocatum
procuratorem seu prolocutorem

De certo loco iudicii et quo cognoscant et referant causas coram domino rege

12 Iura ex multiplicitate
iudicum prout experientia
nos edocuit et hec in
causis quamvis super eodem
facto varie et diversimode ple-
rumque sententia proferebantur et ideo
volentes certum statuere
iudicium et obviare predicte
varietati Statuimus quod unum
in Cracovia et alter San-
domirie tres iudices iudicia ha-
beantur Itaque cum nos con-
tingit aliquam terrarum earundem
limites subintrare volumus
quod iudex et subiudex terre in-
fra cuius limites morabimur
in curia nostra de causis iudica-
re et cognoscere teneantur
declarantes eciam eiusdem iudicium
quod deinceps in quibuslibet cau-
sis etiam hereditariis iudices ul-
tra tres septimanas non pot-
erint valeant assignare Sed
cum questio fuit hereditaria
iudex vel subiudex eandem
questionem nobis teneantur
referre cuius cognitionem in nostra
et nostrorum baronum presentia vo-
lumus et decernimus pertractari
nisi aliquo impedimento essemus
prepediti Et tunc cum sex
vel ad minus quatuor baronibus
per nos iudici vel sub-
iudici adiungendis iudex vel
subiudex coram predictis ba-
ronibus de eadem causa sive
questione hereditaria cognoscendi
et diffiniendi habeant facultatem

De certo modo iudicum

13 Item ut pallatini in certo
modo suorum iudicia sint con-
tenti Statuimus quod sicut
temporibus antiquioribus palla-
tini Sandomirienses uno Item
pallatinus Cracoviensis etiam
uno suis iudicibus sit con-
tentus declarantes quod quilibet
castellanorum iudices eciam
sue castellanie iudicandi et
cognoscendi habeat facultatem

De debito tempore iudicii

14 Prava consuetudine con-
stat et notatum esse ob-
servatum quod sine tempore
et sine hora diffinita et
distinctione non aliter ve-
niebant ad causas tractan-
das quam post prandium repleti
et inebriati propter quod iudi-
cium postponitur debilior
faciliter opprimitur et adver-
sitatem [illegible] vel potius mul-
[illegible] respectus habetur Itaque
ut certis temporibus sive ho-
ris et debita animi dispositi-
one iudicia pertractentur
Statuimus quod iudices dein-
ceps diebus iudicii a ma-
ne usque ad horam nonam
sive ad meridiem in quibus-
libet causis debeant presidere
et causas tractare Et si
primo die iudicii ad horam
meridiei omnes litigantes in
causis et litibus suorum non
poterunt expediri vel nisi
absque aliorum cause prolonga-
tione diebus proxime sequen-
tibus presidendo [illegible]
ad horam nonam predictam

omnes et singuli litigantes
debito modo secundum ordinem
inscriptionum eorum expediantur
15. et ut facilius et sine strepitu
causarum expeditio habeatur statuimus quod ad locum audientie in quo iudices presidebunt non secundum
dignitatem personarum nec secundum maioritatem vel minoritatem
causarum sed secundum ordinem
litigantium. tantummodo actores
et reus vocati accedentes
per iudices audiantur
et expediantur. Ordinem
autem vocandi ipsos litigantes
ad presentiam iudicum
taliter duximus describendum quod notarius seu scriptor causarum sub pena privationis sui officii non aliter
quam secundum ordinem citationum
litigantium per nuntialem
curtadorum factam prius qui ad
eam provocavit eorum nomina
et expediantur et sic deinceps usque ad extremos procedatur et si altera pars
partium negligens fuerit sive quovis
casu impedita et tribus vicibus evocata se presentare
non potuerit non adversa
pars propterea audienda remaneatur et alii litigantes
secundo loco inscripti nominentur
et ad audientiam evocentur
et michilominus pars que fuit
absens et tribus vicibus
evocata si circa extremam
horam meridiei iudice surgere volente secundo non
tribus vicibus evocata non
curaverit parere contumax
condemnetur. Exigimus autem
eo tempore quo iudices presidere ad locum in quo presidebunt preterquam ad petendum
citationem de speciali iudicum ipsorum
licentia et mandato quicumque presumptuose et temerarie intrare presumpserit absque aliqua remissione pena que dicitur
pangnadietza per iudices puniatur

De citatione per nuntiales exercenda et de modo citationis 17.

Quia ex modo citationis nonnulla gravamina et oppressiones (14)
nes per nostros iudices et
officiales provenire consueverant et ideo eisdem gravaminibus et oppressionibus volentes obviare statuimus
per nuntiales sive officiales
nostros sive quoslibet iudices
deputandos in hunc modum
formandam vel faciendam fore
citationem quod ipse nuntialis seu
officialis cum suo solito baculo
ad villam accedere debet et si
dominus ville prius quolibet ex
casu fuerit citandus obmissis
eiusdem ville villanis in pace
et tranquilitate ad portam
curie eiusdem domini ville suo
baculo tangendo et clamando eundem citare tenetur exponendo michilominus de cuius mandato iudicis et ad instantiam
cuius et propter quam causam fecerit
eandem citationem. Si autem eiusdem
ville villani et dominus ville
fuerint insimul culpabiles
volumus ut eodem tangendo

vocatam quamlibet villam seu
b. metham. et clamando faciat
similiter citacionem cum villam
si non fuerint culpabiles in
delicto suo domini. volumus et
precise prohibemus quod per
eandem citacionem quamlibet
non gravetur nec fatigetur
cum plerumque in odium et contemp-
tum domini ville et cetera
consueverint villanos indebi-
te fatigare. Alias si contra hoc
statutum villanos ipsos contigerit
citari vel fatigari decernimus
quod pretendens eandem citacionem
pena que vocatur pamgna
dzeszga puniatur et eodem
volumus fieri citacionem predictam
ubi sine delicto domini ville
fuerint contrarii vel diversi
culpabiles et delinquentes. Ita
quod ad peccatores tangendo quem-
libet eorum citare teneatur
cessante qualibet oppressione
supra scripta

18 (15) ## De citatione :: inopinate arestatorum in curia vel in iudicio regali

Tertia cum in deliberatione
consistat mater virtutum
ipsa discretio. Contigit
plerumque quod aliqui familiares
vel alii quamlibet in curia
nostra constituti vel in iudicio
arestati seu invecti inopinate
ad nostram presenciam vel iudicium
seu audienciam evocantur que-
stiones de quibus minime cogi-
taverunt moveat eisdem
Ideoque utraque parte providere
volentes debito modo citati cum
bona deliberatione et discre-
cione propositis respondeant
et actores suis questionibus
seu causis non frustrentur
Statuimus quod cum aliquis in
nostra curia vel in iudicio fuerit
invectus. ad nostram vel iudicis
presenciam fuerit premisso modo evo-
catus. detur sive reo citatis
questionem seu causam citato
debito modo proponere
vel in scriptis tradere tenetur
ad respondendum eidem questioni
ut alias premissum est. Dico
fuit hereditaria vel pro a-
gra perimente sine. scilicet
vel in rebus. alias unius tamen vel
trium septimanarum per indu-
ciam assignetur. Alias si pro
eadem debito vel iniuria vbba
li in crastinum huiusmodi tamen proroget

De neguiaa misterialium 16 19

Cebib querela sepius per re-
cepimus quod misteriales
per terram gyrantes pauperes
milites et villas religiosorum
fatigandi / vexandi advene
medes modos exquisitos
consueverunt Itaque si aliqui
ville pauperes milites aut
villani religiosorum eos pro
beneplacito ipsorum officialium
per quibuslibet expensis non
pertractent nec paverint
Eidem misteriales ipsos pau-
peres milites sive villanos
religiosorum sine culpa et
sine causa et libere iudicis precep-
to citant / citacionem citacionis
et vexacionis faciendo huiusmodi
pro libito sue voluntatis

assignantes et statuentes eisdem
esse sic ydem campes aplutes
seu villani non valentes alr
redimere vexatorum sepissime
de cta summa pecunie componunt
eisdem. Unde nos huiusmodi ve
xationem obviare volentes sta
tuimus quod deinceps tales in
stiales sub pena amissionis
sue instialitatis et spoliacionis
omnium suorum bonorum absque speciali
mandato iudicis plus aliquam
citacionem non presumant facere
als commissam et specialem et sin
alem adiunctam non multa po
terunt ... De strepitu in iudicio causato

20 Plerumque fit quod aliqui propter
causas consanguineorum
vel familiarium suorum ad
iudicia venientes per strepitum
et inoportunitatem eorum audaciam
tandem sive victoriam et tam
consueverunt reportare. Unde
super hoc providere volentes
statuimus quod deinceps quisquam
ingenuus status vel condicionis
exstat propter causam consang
uinei vel cuiuslibet familiaris
aut fautoris ad iudicium nisi
vocatus venire non presumat
qui si facere presumpserit pena
que vocatur pangnadze
sza nre ... applicanda
puniatur. De excusantibus se per alios Capitulum

22 Possibilitas racionis hoc dic
tat quod iudices provinciales
sub iudicibus habeant certos
instiales seu officiales.
Unde propterea statuimus quod nullus
iudex provincialis per aliquam
personam quam per suum officialem
seu instialem faciat expediat
suas citaciones excepto hoc si
quod aliquod crimen in iudicio
vel in curia iudicis retentur
et de novo committatur tunc
pro huiusmodi criminibus seu crimine
per quemlibet familiarem liceat
fieri citaciones. De indebita vexacione citatoria 23

Ceterum quia presidentes quique
provinciales vel nota 19
rii eorum familiares aliquos
maliciose laboribus et expen
sis gravare volentes vel pro
vexacione redimenda aliquid
in pecunia aut aliis rebus
extorquere ab eisdem cupien
tes ... nullum habeant
causam vel ... ad usus eorum
faciunt et procurant indebitas
citaciones. Ideo statuimus
quod si aliquis citaverit vel cita
ri procuraverit aliquem sine
legitimo actore volgariter
dicto przesprzoda taliter
ipse citans vel procurans
citacionem penam que vocatur
pangnadzesza solvere teneatur
prohibentes castellanos et
quoslibet iudices seu sub
iudices quod deinceps sine
certo actore et causa expressa
non darent aliquas citaciones.
De publica proclamacione pro hereditate in loco eminenciori racione absentacionis Capitulum 24

Item cum aliquis pro here
ditate citatur et comparens

in iudicio complemento malitiose
apparuit / quia ipse vel pre in par
tibus remotis est constitutus
et sit coheres eiusdem hereditatis
communis nichil iuri habeat ad
eandem / ideo dicit se non re
spondere pro hereditate. Quapropter
statuimus, quod heres ipse vel pe-
quolibet in iudicio nominatus
de mandato iudicis in aliquo
loco eminenti vel ecclesia paro
chiali de qua parochia est
hereditas qua de qua eadem quaestio
movetur per ministralem pub
lice tribus vicibus proclaman
do ad prosecutionem seu defensionem
cause ad certum locum et terminum
debet citari quo non compa
rente / ipsius contumacia
seu absentia non obstante
ad decisionem seu diffinitionem cau
se huius procedatur. De co
tumacia et impignera
tione et rebellione pi
gneratorum capitulum

Experientia nos edocuit
quod eo quia non contu
maces pro contumacibus
vel ipsi contumaces / modum
excedendo pro contumacia
puniuntur et gravantur vide
licet in eo quod aliqua villa
pignerabatur ubi duo boves
fuerunt recipiendi / triginta vel
plures recipiebantur et ultra
ad locum debitum repellebantur
per modum rapine in tantum
tam pauperum destructionem
debant et fiebant. Ideo
statuimus quod pro prima contumacia
preconizata ministralis cum duobus
familiaribus iudicis ad villam acce
dens sicut alias consuetum est / ca
pitulis ville tum culpabilibus fuit
in duobus bobus dumtaxat
pignerantur. Si tum kmethones
extiterint culpabiles et citati
contumaces quolibet eorum tum
in uno bove impignoretur.
Et idem decrevimus
pro secunda contumacia faciendum
et observandum. Si aut tres fue
rint dicti unius ville contumaces
/ decrevimus quod con
tumax tam penam incidatur
esse citatus perdat et ab-
cadat causam in totum
declarantes quod dicti boves pigne
rati per ipsos iudices in ista
te duabus septimanis in
reme data diebus absque aliqua
contradictione seu destructione
ab ipsis vendi debent et decer
nentes quod dicti boves pigne
rati sine pena cuiuslibet
contumacie tantummodo nobis
et iudici applicentur. Decre
vimus et statuimus quod predicto
ministrali deputato per iudi
cem ad eandem impignoracionem
cum familia permittatur pig
norari iuxta premissam limi
tationem vel si ipsa pignora
habita per eosdem dominum aut
villanos in villa vel ante
villam seu in via recipiant
violenter / dolum et rebel
lionem eorum puniendo volumus
quod penam que nominatur
pangnadecza / eadem rebel
les nobis et iudici solue
re teneatur eadem pignera

Variatur plura dubia circa materiam etiam interdicti porrigendis per declarationem quorundam ingualem solutionem exposcunt dominorum meorum solatium fratrum et sociorum caritatis postulatio quibus astringor vinculo ... v. ea que de ecclesiastico interdicto vos frequenter dissertum scripto notatorem desideretis adimplere curavi correctione ecclesie semper salva xix di. c. i. in principio. Tractaturus igitur de ecclesiastico interdicto Primo videndum quid nomen. Secundo de speciebus. Tertio a quo valeat promulgari. Quarto qualiter et ex qua causa proferatur. Quinto quando quem. Sexto de ipsius effectu. Septimo qualiter tollatur. Et in hiis membris inserta dubia occurrentia prout illis videntur posse adaptari. Ad primum dico quod licet aliter accipiatur nomen interdicti ut de interdictis interdictis sive actionibus que pro illis exeunt est primo vide ff. e. et instit. de interdictis et de causa possessionis postulatis de rest. spol. c. cum quis cum silibus multis. Tamen hoc nomen interdicti prohibitionem significat. Et ideo significat quod personalia interdictum et prohibitio unde ff. de interdictis et relegatis l. relegatorum. Interdictum ecclesiasticum. Quod intelligo divina officia et sacramenta large sumpto vocabulo de spon. Non est nobis. Est autem interdictum ecclesiasticum censura ecclesiastice correctione a divinis officiis et ecclesiasticis sacramentis active et passive. In hac diffinitione suspensio posito loco generis quia per interdictum ecclesiasticum inducitur suspensio divinorum vel sacramentorum. Et in hoc [illegible] in alie suspensionis nunc prohibitiones alias species censure includentes xxx ii. di. nullus de elect. quia ut de off. dign. quod ad hanc clerici vel mo. c. i. li. vi cum silibus multis. Et in descriptione censure ecclesiastice quod appellatio censure ecclesiastice continet excommunicationem suspensionem et interdictum de v. sig. c. quaerenti. Ex quo sequitur quod hec tria sunt diverse species et ita suspensio sumitur generaliter ut genus et sic predicatur de omnibus predictis nisi ut species subdita quae continetur et sic differt ab aliis duabus speciebus

ut in decr. quaerenti. Cum autem predicta tria sint diversa probatur de elec. c. cum inter suspensionem de appell. pastoralis in prin. de religiosis domibus c. cum dilecta de excess. prelatorum c. i. cum silibus multis. Licet autem predicti incident in multas dignitates et concurrentias in hec tria divisione possint curiosius indagatores non tamen obmitto quod notat Hostiensis de sen. ex. c. cum medicinalis li. vi. Primo predicta tria conveniunt primo quia omnia tria comprehendunt sub nomine censure ecclesiastice de v. sig. quaerenti. Secundo quia appellatio precedens defendit appellantem ab omnibus hiis de appell. ad hoc quod et presentia i. (?) et c. dilectis. Et cum appellatio non defendit de app. pastoralis. Tertio quia omnibus predictis prohibet declaratio dominorum xi q. iii. Si quis episcopus i. concilio de cleri. ex. c. ii. et iii. cum silibus multis. Quarto quia in omnibus preter de iure monitio et fieri ferenda [illegible] de appell. reprehensibilis de sen. ex. Sacro. cassatur cum medicinalis li. vi. Quinto quia in hiis precedere debet iuramentum cum absolvitur de sen. ex. venerabili. Sexto quia homines sive de fieri per superiorem suo officio ordinario cum ab excommunicato. Septimo quia hiis similis dignitatibus non potest quis eligere nec eligi nec testificari de consuetudine dilectus de clerico excommunicato ministrante de testibus veniens in fine de excep. apostolice. Octavo quia superior non potest de ipsis absque dispensatione predictis non notat de appell. Romana et penultima de sen. ex. Romana in prin. li. vi. Nono quia recepti in speciales filios sedis apostolice ab inferioribus nulla censura firmari possunt ligari de v. sig. c. i. li. vi. Differunt autem hec tria secundum Hostiensem principaliter quia nulla suspensio nec interdictum potest principaliter nisi specialiter esset principaliter interdicti ff de penis l. moris de penis episcoporum li. vi cum silibus. Et cum ~~excommunicato~~ excommunicatus non xi q. iii. cum excommunicatus de sen. ex. et c. nuper cum silibus multis. Item singulari persone suspendit non autem interdicat nisi ipse de religiosis domibus cum dilectus de cle. ex. postulatus in fine loco ibi

N. quod sic vocatur interdictum

Interdictum ecclesiasticum quid sit

Nota quod ipse dicit et appellatio censure etc.

215

In quibus different

Prope interdicat de sponsalibus
no c nobis sz tn hec fit in pe-
na psoz delinquentium de postula-
c i de int mai de electo vel
(sic)tibus Ista tn dca in no placet
qz interdict ceterae singularis psona de
offic deleg et lxis ce pnt int-
dctm distingwit a suspensione
vt pz de penit cu capella et c ti
t. i. li. vi. Ceteri dicunt qz esset
excoiacos late no pt suspendi
sz esset aliter tn pz de hoc dicaz
in vltio mebro Et ad pdictas
dcas addit dns et pz me' cetaz
qz ep̄i . . . . . . aliqua suspensio
vel interdicti sniaz prolatam ab hoie
vel a iure insi specifice exprimat
de sen ex qz periculosu li vi quia
privilegia no hnt quantu ad excoicacoz
facit ad hoc decret Nulli de sen ex
Et contraz addit dcaz qz interdictu gnale
loci no pt ad cautela relaxari de
sen ex pntis li vi Sz ab excoicatione
et suspesioe bn pt si absolucio ad
cautelaz Vt ceteri dai alia dca qz
interdictu gnale in loco proferri no
pt sn spali dca pze pro pecuniario
debito nt . . . a inexnagati be-
nifacij octaviu pronide attendens
Sz excoicaco nl suspensio bn d' appll
ptea in pe Sequit inde est pione
admini officijs et ecclsis sacrament
ps infra satis declabit dicte i a ce-
lebracon dinoz et collacon sac'a-
mētoz de sen ex alma c i li
vi passim . . . v abaudictõe
et preptoe pdicto de sen ex si
sma li vi v Scdm mebrum
de spebz interdicti

E scdo mebro dicit q
sub interdicti ecclesia duplex
pt scum vno vel pan-
cis Alio vel extrinsecu modi i pla-
com puan Scdm pm mod
dce sunt ssz ipine pinl . . . cum
privilegiat in psona sint lem

De sen ex si sma li vi cu similibz
Cu in psonaz privilegiat quas sub
noie itz vel scolaribz qe prin
hnt itz noie de appllacoe ptea i ps
de privileg Cu et plantae de appll
bona c penult li vi et inclementis
de sepult Eos qui Ordinis privilegiat
interdcm sub noie appllacos vel vniv-
ersitatis vt in dca decret si sma s
vltimo de i iuriis et dampnis et
si pygnoracoes li vi Cca qz dubitat
quida an interdco Oni vniversitate
et appllacos de vniversitate intelli-
gat nominatim interdicti ita q heant
totu intra laquea de nominati interdicat
et videt dice innoc de pben in
lateriensi q sit dicit enim nominate
interdic de quibz ctic q sunt interdcti
Sz d' pdcos eniuz c stu ut in pall.
decr Si sma li vi Sz dicit q
hec no videt dca int nominati et
no nominatim interdictos dummo sint
de pplo interdcto q tn videt absurdu
dice maxie in penalibz vt in cam
clement de sepul Eos qui cum
pene ppt ipaz odiu sunt restringende
de regul iur odia et c in prima
cu georg li vi Et io dixerit quida
q dmi intellext de hiis qz culpa
dolo vel fraude lata c sma interdi
De hiis qui in hoc pbuint gsiliu
et fauoz Argm de sen ex c . . .
si ill li vi licet egtatez heat ex
dctm cu qz pena interdci puniunt qui
no peccaverunt de spon no c nob cu
sibz Et qz pene censure favora-
biles sint dice dinus no gdempnat
et io late inpstat de sen et si
que et c ti si pritag li vi maxie
in dubio de clico ex Illud puto
ego dctm innocci Et vm post
~~denuncia~~ snie denunciacoz publice
factaz quatu ad oms quos contingit
c ee de pplo interdco ut intrane-
tibz ~~elig~~ constacijs manifestis
intelligat nominatim interdicti ut
sic hnt indubitabiles certitudine
heant vocez itz noie de testibz

licet ex gratia concessa et aff tua nos ff si et petita le. ecclesia Et quod legit ut notat de sen. ex. constitutionem li. vi licet gesses etc. Et ut videtur dicere Jo an in dicto c. ~~constitutione~~ constitutionem de sen. ex. li. vi. Pronunciat interdictum in locum duplex unum generale secundum quod civitas vel regnum provincia civitas castrum vel villa supponitur ecclesiastico ~~interdicto~~ interdicto de quo sic. tex. in prohibemus de censibus cum materia de privilegiis petiisti de electione ubi per dictum c. civitas et de penis felicis c. ultimo li. vi et in clementinis de penis si quis suadente civitas Sed

(Duobus modis fertur interdictum in locum)

q. x. 23 — quero si in loco interdicto est una ecclesia sola vel nulla nisi dicetur generale interdictum dicitur quod sic per tex. ext. ecclesiam potest celebrari sollempniter licet id non debeat fieri sine causa de con. di. i concedimus et c. venientes et duobus sequentibus c. ergo (?) per ecclesiam nisi vel dato casu quod in loco nulla sit ecclesia non dicitur ita licet aut unus sit locus puta civitas vel castrum etc. tunc includit plura loca parochialia et singularia in quibus celebrari potest et ideo in dictis casibus censetur interdictum generale. Aliud

y. — pronunciatur interdictum speciale in locum puta in aliqua ecclesiam et hoc etiam dupliciter interdictum a jure propter iniuriosum homicidium in ea perpetratum vel iniuriosam sanguinis in ea effusionem vel si per effusionem humani seminis sit polluta tunc enim specialiter est interdicta ita quod ante reconsiliationem non debent in ea divina officia celebrari. Ex. de consecratione ecclesie vel al. proposuisti et c. ultimo et c. ti. ex. i. li. vi. Si vero quis fiat celebrans licet peccet non est irregularis de sen. ex. is qui li. vi. Si ecclesia propter discordiam patronorum episcopus claudit hostia ecclesie et tollit inde reliquias et precipit ut nullus in ea sacris misteriis celebret donec ad concordiam ve-

q. x. — deant de jure patronatus c. i. 2 ii. Sed an celebrans contra tale preceptum in ecclesia illa sit irregularis dicit hostiensis [illegible]

ex dicit Jnnocentius de excessibus prelatorum tanta et Guillelmus in speculo de officio delegati § iuxta preposito (?) Verum illud gravius et dicunt quod non quia hec non est expressum in jure et hoc bene probat in predicta decretali Is qui. Dicunt in predicti quod si presens sua dixit interdico talem ecclesiam tunc qui celebrat in ea irregularitatem incurrit quod dictum doctores predicti videntur referre ad eam predictam decretalium. Hec est quod propter discordiam patronorum episcopus interdicet ecclesiam per verbum interdico vel interdicam [illegible] ipsi pronunciant quod interdictum est non interdicit et plus importat quam verba preceptiva sonat. Sunt et alii casus in quibus

Casus quibus celebrari in ecclesia non licet — de jure in ecclesia celebrari non debet puta

i. — si ecclesia fuerit simpliciter consecrata i. q. iiii ecclesia ecclesiam si principalis precesserit

y. — non quod dominus eius fuit consecrata de con. di. i. Si quis basilicam et c. Si ecclesia

iij. — constructa est sine licentia episcopi diocesani de con. di. i. precepta xvi q. v. laicos

iiij. — et c. Si sine reliquiis et in loco et in magistratu (?) fuit dedicata de con. di. i. placuit. Sed numquid in hiis quinque casibus eodem

q. x. 8. 9 / 2 (?) — dicit id quod dixi in precedentibus dicitur quod sic verum quod licet in dictis casibus in tali ecclesia de jure non debeat celebrari tamen celebrans non sit irregularis quod non est expressum in jure videlicet in dicta decretali Is qui predictus. Unde tunc quod si propter aliquam causam de predictis episcopus specialiter ecclesiam interdixit quod postea celebrans in ea irregularis sit per id quod supra dixi Jnnocentius et Guillelmus facit de privilegiis et quod ibi ~~notavi~~ notavi in glo. in Sed hic quero

q. ii — Si quis in ecclesia cessat a divinis puta propter decretalem de officio ordinarii irrefragabili § ceterum et c. ti. Si canonici et c. quamvis li. vi de qua tempore sunt quorum intelligit de appellationibus dictum aliquis in ea celebrat an sit irregularis Jnnocentius et hostiensis in dicto § ceterum et in dicta decretali Si canonici dicunt quod non ratio quia talis cessatio non sit proprie sententia interdicti sed est quedam suspensio organorum

(An ob cessatione a divinis sit aliquis irregularis)

facit ad hc v° decreti alt. §s qui
li. vi Idem notat dns et pr meus
in ƒdca decr. So. canonica Sz Innoc
adhuc ali. vr notae gnd de
sson. no e nob vbi dicit qz qui ce-
lebrat in ecca in qua p organa sus-
pensa ad ips e irregularis dt dicit
diacos aut in decr. §s qui velt
concordare ƒdcaz glo. dnic z si dca
e cessaco aut legati legati epi vel
legati tnc sciunt celebrans tali cessa-
cion dnante e irregulare. et intellig
glo. Innoc in dca. No e nob z
e indca anteit alsius et tnc sceus
est Et dicit sic z intellige qd ipse
Innoc notaint in c irrefragabili
et c dilectis et induxit eas ƒdcaz
vez qz i iure no inveniat expssu
Vt in. ecc. §s qui palleis Sz d
et pr meus dicit qz h vo conveniat
eq vtriqz membro io parvi fuit ad
distinctoz Vult ad concordiaz ƒdcaz
glosaz Innoc melius sibi videtur
dicend qz prime glo. intelligat de
cessacoe que spalit fit indca ecle-
sia de qua loquitur cap. Inra Sz
glo. sa Innoc. i decr. No e nob
dat intelligi d gnali cessacoe i loco
de qua loq decr. No e nob que si
indca e ab eo qui pt h cstitui
interdcti et h pbat cap. decr.
Nos e nob qe pmittit solu illa
sacramenta qe eos ofre licet tempore
interdicti placet eis ad hc que pbat
clemt. Ex frequntibus de sen. ex q
equparat gnales cessacoes indcas q
pt gnalibus interdictis Spales vo ces-
sacos ecclias no vn si interdictu vel
talis cessacio indca gnalit in loco
formet p matrem ecliaz ipius l. ti hc
videntes et scientes eas no fuantes
tales cessacoz et interdctu ipso facto
sunt excoicati p eand clement. Ex
frequentibus Sz vbi spalit in ecclia
matre vel cathedrali esset dca ces-
sacio Religiosi no cessantes no

incurrent dictaz penā et ibi notat
Redeundo ad propositum quero pncipit
spalit et simplicit in aliqua ecclia
ex causa vt sepe fit p executores grās
si eis no paret ad hc de privilegio
cu et placate qz si templarii licet
decr. ut privilegia e ti videat illud
interptari de ecclia sita in loco interdcto
ad id de sen. ex. si civitas pro visio
et c. is cui li. vi Sz quero si interdi- q° 12
cunt omes ecclie civitatis vel pvincie
ut fit interdu pt decimas no solutas
vel similes causas an tale interdctum sit gnale
vel spale et no ipe gnale Solucio
tale interdctum e spale et no ipe gnale
sz cu vna ecclia e spalit interdicta
ita eis cu interdicunt omes ecclie talis
loci qz talis vniversitas defendit distri-
buit d singularites Vn dco interdico
omes tales pvincie pinde e ac si diceret
interdico hanc et illaz que sunt in tali
pvincia Reg. ad hc xix d c. i de pe
d iiij ad hc instat de minor et obso-
leti ff de v. sig l. pinceps d pcurat
h ad agend de pben. cu invis li. vi
cu similibus hc eciam videt pbare decr.
cu i pprius de v. sig distinguendo
gnale interdctum a spali Per hoc
solvit qd cu in ecclia interdcta spalit q° 13
possint celebrari dina fris fratz pnato
decr. alma e adicimus de sen ex li.
vi de gra qe minus caute videt
fuisse locutus Hosti in decr. que sunt
de his qe fiunt a maiori pte ca c.
Dilectis e go qz no qz decr. alma
loq cu locus fuit interdctus et tale vo-
cat interdctum gnale indca secu in
pbis de pe et re qz iure et ideo
cu phibuico dmoz que videt nidum
p interdctum sit ƒlata p decr. et pn-
decr. pnata alma nu fu interdctum
e gnale rimanz simpliciter phibico
i interdco singul. i vel spali de
translacon c. i cu similibus Sz nunq
in ecclia spalit interdcta pt quis
baptizari vel fronte crismari liq co-
mbiti in decr. pun videat Innoc q° 14

excessus d religiosi

q̃ nõ credo tñ q̃ sic q̃ ~~aquire~~ a q̃uis
interdicto p̃dcã sunt excepta de spon-
sio c̃ nob. de sen. ex cõsa c̃ ca quo li.
vi. vij in p̃hibitiõn nõ includunt et
h̃ h̃c cõcedet ad id q̃d dixi sup̃ p̃xĩa
q̃e q̃ ibi g̃nalis p̃hibito p̃ea
sto tam limitat. Sic ego nego sup̃-
se p̃hibicõz õ dãt talibus g̃nalem
fateor tñ q̃ nisi icomoditas aliqd
suadeat honestius alib. p̃dca expedi-
rent ne aq̃ua nota possit ascri faci-
enti de Remissa vel rñ p̃dcz p̃ro
q° 15 q̃m de nom. elc̃e lm. c. ij. Sed
q̃uero an sp̃ale interdictum possit relaxari — *an interdictum possit relaxari ad cautelam*
ad cautelaz si dicat p̃mittu ordo
notat de sen. ex p̃nti li. vj q̃ nõ
et dicat q̃ si bñ attendat̃ interdictum illud
decret. q̃e declat p̃ relaxatõ ad cautelaz
locum nõ hẽz i interdicto g̃nali ciuitatis
vel castri loci sine bre p̃dcz c̃ dicas
i interdicto sp̃ali eccl̃ie q̃n eadẽ sit rõ i vtroq̃
q̃o vl̃ ius ff. ad. l. ~~aquiliaz~~ aq̃uilam
l. illud et de inst̃acõe c. ij cũ similibus
Sz vo m̃o i decr. p̃nti p̃all tenet
g̃r dicens q̃ si p̃latus z canonica eccl̃ie
sp̃alit̃ interdicte petat relaxatõz ad cau-
telã sit potest q̃z p̃t eoꝝ culpaz ille
interdictum p̃ferri debuit nõ a sic i interdicto
g̃nali in quo p̃nunt q̃m nõ peccauer-
unt de offic. deleg. c. ij et i decret.
nõ c̃ nob. cum similibus Regula ergo q̃ sz
q̃ sua cessre q̃ c̃ nulla p̃t tolli ad
cautelaz de sen. ex p̃ tuas et c. vene-
rabili ~~cu~~ et c. cũ sol̃z li. vi sup̃ada
c. ñ in cãn in q° r̃p̃it. viciata de
spon. cũ apd de iust̃a. c. ij cũ similibus
d. et p̃t m̃eq̃ dt q̃ hec sibi videt.
verius aut̃ h̃ aut videt̃ q° dubia
p̃t difficultate rõs diũsitatis q̃r
g̃nale interdictum nõ p̃t relaxari ad cau-
telaz Sz sp̃ale sit bñ et rõs q̃ras
in p° cãn ibi ponunt p̃dci doctores
forte nõ inferunt diũsitatez in ij°
plus tñ m̃ placet opio doctoꝝ iam
dictoꝝ p̃t rõz iij° m°. que infert
similitudinez in execucõe i interdicto
p̃sone et sp̃ale eccl̃ie. q̃ntũ ergo ad

relaxatõz eoꝝ ad cautela p̃dcz im̃o sic
in p̃dcis casibus lõue de iust̃a. c. ij
sz in decr. p̃nti dicat g̃nalit̃ secus ergo
in sp̃ali interdicto xxv di. q̃ualis de p̃- — q° 16
sumptõnibus Nõne ff de iudic. l. cũ p̃tor
Itẽ q̃uero an c̃ouagãt Bonifacij p̃nde — *ad interdictum generale non pertinet*
attendentes que p̃hibz fieri interdictum
in locũ p̃ recusato debito locũ ex
hẽat in sp̃ali interdicto eccl̃ie Et p̃ nõ q̃
nõ nec q̃d de nouo p̃hibet̃ i vno tam̃
nõ hẽat locum in alia ff soluto matrimonio
l. si vo ij de vite de Rpt. inceptis
de sen. ex. si sũa. j et ij° Rñso li. vj°
Itẽ p̃dcãz cã dubito an interdictum p̃mulga-
tur in g̃nez p̃lim. ciues i eõ̃ ag̃ vl
vniũsitate id est sb p̃dcãs appellacõibus — q° 17
vel alijs sp̃ar debeat dici g̃nale vel
sp̃ale. Et an sit tal locus p̃dce c̃xua-
gãt. Ad p̃mũ dico q̃ e g̃nale ar̃m — q° 18
de sen. ex alma ij illis li. vj Et q̃ua
interdicto loco p̃t declutt p̃tẽ ut tamen sin-
gulares p̃sone loci intelliũ g̃ia interdicte
de sen. ex si sũa li. vj et ibi nõ gl°
nõ c̃ q̃z et tal dr g̃nale interdictum ut
in decr. cũ in p̃ibus Eoꝝ mo sed dz
dici g̃nale p̃mo fortius q̃z dicto cano-
ne dr g̃nale interdictum q̃z vniũsitatez
c̃prehendit siue c̃plectit. h̃ q̃z p̃t vim
q̃ous tale et illud magis xix c. j et in
clemen. de v sig. si dum i principio
Nec obstat q̃ hic singulares p̃sone
intelligat interdicte q̃z ~~tale~~ istud nõ obstat
g̃nalitati p̃ id q̃d dixi sup̃ vo. sn. Sz
q̃uero ad p̃m dico q̃ in p̃dco cãu hñ
sz locum p̃dca c̃xuagãt saltez de mente
Et si vã videant de sire ij. q. i. in atm
de v sig. intelligen ~~et fe~~ et c. p̃pla
ff de pet. hedtat l. sz veniunt
c. aptada cũ similibus

Ise de sp̃ebus interdicti vel pauci
Restat vide vel nõ i placõe
sp̃uan Vbi sciens q̃ interdicti
iur̃e ut locum sub appellacõe regim p̃ncipe
ciuitatis castri vel ville de v. sig. lcũ
in p̃ibus vel tñc de p̃estola. c. j. de
offic. deleg. sane i ij de rut̃ii
ex r̃spto vel loci cõgruẽ dñaturo
de cens. ~~p̃p~~ p̃ p̃ de p̃nit. eoꝝ de
sen. ex p̃na li. vj quibus casibus ip̃is

loca suburbia et edificia intelliguntur inter-
dicta de sen. ex. civitas li. vi. quod
appellatione urbis vel civitatis includat
suburbia et continentia edificia ut
quod no. no. ff. de v. sig. l. ij. Ita
p° 19 quod queo si suburbia et habitantes
in eis non sunt de universitate loci interdicti
sine universitatis ipsius. Jam ipso interdicto
loci in eis valeat celebrari vel non
Rndeo quod non quod vero pote dicta si civi-
tas sine vilipendat summa interdicta
ad hoc de privileg. ut privilegia et illud
Et in clemen. de sen. ex. Cum ex eo
et facit ff. de v. sig. l. collegarum §. quo
cum similibus Sed quod interdictum promulgatum
in locum includit suburbia et conti-
tia edificia cum in nullo stricta dicto loco
vel universitati ipsius quod puto si pro-
ferens interdictum habeat iurisdictionem spiritualem
non solum in locum que interdixit sed cum
ipsius suburbia et edificia con-
tinentia tunc enim dato quod non caveret i-
mente de suburbiis et edificiis continentibus
cum ius sit hominis summa interpretat de
arbitrio. cum olim de v. sig. in his
his ff. de appell. ab executore §. i. Sed
proferens non habens iurisdictionem spiritualem in
suburbiis vel continentibus licet illa habeat
in locum que interdixit non videtur
tunc locum dicta Si civitas ix. q. iij
Cum de offic. legat. Novit de offic.
§ ij. li. vi. ff. offi. pr. l. in extra ff. de
iurisdictione omnium iudi. l. final. cum similibus
Et licet ita videat de iure stricto in
podeata vero dicta si civitas possit
dici quod cum hoc casu suburbia et con-
tinentia edificia adherentia loco interdicto
intelligatur interdicta non absurde
A iure simile de sen. ex. Item quorum de
tempore Cum hoc v. pro confirmatione
et per hoc videtur admirari praxia in
p° 20 contrarium allegat
Ad quod que dicat continentia
edificia dicit ibi glo. ce.
hoc indicis arbitrio relinquitur
Nec textus decretal. si civitas iij. in
principio dicit contigua sunt in principio ij.
Et forte dici possit quod suburbia et

continentia edificia essent sinonima
cum adiaceant civitati vel alii loco quod
lex 2m ff. de v. sig. et lex alpheny
et lex edificia et lex que in continentibus
et l. collegarum §. primo ff. de v. sig.
exprimunt continentia edificia et non subur-
bia sub qua tamen appellatione suburbia inclu-
duntur Cum decre. si civitas vero ea pone-
nt divisa iuxta conductos et vel ibi positas
ut suburbia intelligatur burgi extra et
iuxta civitatem de quibus domus sunt contigue
sed continentia edificia intelliguntur domus ultra
burgos separate et non contigue vel suburbia
dicuntur quod que est circum iter extra civitatem Sed
edificia continentia que sunt iuxta civitatem et
locum interdictum inter suburbia licet ante
iuxta civitatem vel locum interdictum non sit p° 21
aliquod edificium puto michi lomino loca
adherentia loco interdicto intelligi pro hoc
interdicta ut in eis non valeat celebrari
sine violatione interdicti quod est contra decre.
Si civitas sed debet intelligi secundum rationem
quod nota vij. q. i. scias de verb. sig. intelli-
gentia de causa cum dicta Sed certe
queo utrum ad quid locum dicunt suburbia
et edificia continentia Solutio si enim con-
suetudine vel statuto sine usu velgari
hoc apparet standum est ille interpretatio i. de
consuetudine de sepon. cum liceat i primo cum
similibus Sed si non appareat de usu arbitrio
boni viri vel iudicis hoc relinquitur xiij q. ij §
cum de offic. deleg. de causis de causa.
simp. et ff. de iur. deli. l. e. iij. cum similibus
Sed unquam adherentia vel contigua suburbiis p° 23
intelliguntur interdicti dicat quod non alias sequeretur
quod adherentia adherentibus esset interdicta et
una civitate interdicta totus mundus esset interdictum
quod est absurdum dicere Ad hoc de testibus licet
inter et facit ad hoc decre. Si civitas
que vult interdictum loca per circuitum limitata
tamen teneret cum d. et pr. inter de postul. c. i
et dat simile de eo quod excommunicato non transit
ad tertiam personam xi. q. iij Quoniam Sedes
ad inferiorem et dico quod tamen interdictum proferret
in ecclesiam et post capelle eiusdem ecclesie conti-
gue et cimiterium ipsius ecclesie contiguum
intelliguntur interdicta sed secus est si potest non
sit contigua ecclesie interdicte ut in pa. ff. decre.
Si civitas ij. responso Cum ecclesia

polluta seu violata intelli. polluti[o]
cimiterii eccl. contigui illo a. ex. Naz pol-
luto cimit. no[n] e[st] p[ro]pt[er] hoc polluta eccia
et contigua Nec vno cimit. polluto seu
violato e[st] p[ro]pt[er] hoc pollutu[m] alt[er] etiaz
sibi coherens p[er] p[ar]te[m] intermedio[m] tu[n]c habet[ur]
plene de conser. eccie vel altaris c. i. li. vi
q° 24 Ex quib[us] sequit[ur] q[uod] ~~indca~~ int[er]dicta eccia
vel cimit. alia eccia no[n] ex[is]tens ca-
pella cohere[n]s in eccie int[er]dicte vel aliud
cimit[eriu]m coherens int[er]dicto cimit. p[er] p[ar]te[m] so[lum]
intermedio no[n] intellig[untu]r interdicta
q° 25 It[em] int[er]dicto loco sub appellac[i]o[n]e civitat[is]
no[n] s[olum] int[er]dci cives ipius civitat[is] [et]
i[n] int[er]dicto cuiusvis loci puta castri ville
vel h[uius]mo[d]i q[uod] e[st] v[er]u[m] tu[nc] int[er]dicat[ur] locus
p[ro]p[ter] delictu[m] dni vel ei[us] rectoris ...
Sec[us] a. s. p[ro]p[ter] delictu[m] cimiti vel p[o]p[u]li
vel vniv[er]sit[atis] ipius loci tu[n]c hent[ur] et
p[ro]bat[ur] de sen. ex. c. si s[ente]ntia ij° [et] s. c. vi
q° 26 Sz an in p[ro]p[ri]o casu p[er]sone culpabiles
sint int[er]d[i]c[t]e dc. q[uod] sic. ut i[n] p[ri]ncipi[o] ... c.
si s[ente]ntia tu[n]c dr. qui culpabiles ~~sunt~~ no[n]
fuerint. fac[it] ad hoc c. ii. alma. [et] illu[d]
de p[ri]vilegi[is] nonnulli et c. ii. lig. i[n] fi. li. vi
q° 27 Itez Scias q[uod] q[uan]do int[er]dicat[ur] cleru[s] a[li]c[uius]
et p[ro]pt[er] p[ri]ncipi illius loci no[n] intelli. int[er]-
dicti q[uod] tu[n]c s[unt] diversa i[n] pall. decr[etum] si s[ente]ntia
i. s. de p[ri]vil. ex p[ar]te intelligo a. appellac[io]ne
cleri no[n] solu[m] p[ro]motos ad ordines sz
religiosos et religiosas c[on]versos et c[on]versas
qui sunt ita ad eccliaz translati q[uod] de
ip[s]o s[e]c[und]o dicta no[n] p[er]tin[e]t xij. q. i. Duo s[unt]
xxi. q. ij Si quis vel translati de p[ri]vileg[iis]
ut p[ri]vilegia de sen. ex. h[oc] dubiu[m] cu[m]
similibus
q° 28 Quid si int[er]dicat[ur] t[er]ra alicu[ius]
d[omi]ni de qua t[er]ra dz. intell[igi] [vel]
illa solu[m] de ea t[er]ra que
e[st] sua quo ad dominiu[m] ~~iurisdictionale~~
iurisdictionale d[e] postul. c. i. Et vi° c[on]sc[ri]ptis
de offic. deleg. sane in ij de iure
iurand. ex sc[ri]pto de spon. illo e[nim] nob[is]
forcius si t[er]ra esse[t] illius dni simpl[ici]t[er] et
absolute p[ro]p[ri]a ff de relig. l. ij. i[n] locu[m]
etia[m] intelli. c[on]tra d[e] t[er]ra qua[m] ab alio tenet
in p[ro]p[ri]u[m] feodu[m] vel i[n] emphiteosi[m] q[uia] i[n] h[i]s
casib[us] ad ip[s]u[m] spectat vtile dominiu[m]

vt de emphiteoti[co] ~~...~~ s[ecundu]m [et] ff. si ag. ven-
dic. emphi. p[er] te. l. i. [et] vetito et li. si de
vasallo i[n] li. feudor[um] et allegat[ur] c. si ca-
vet ibidem vel saltez no[n] p[otes]t negari
q[uod] vasallus h[abe]t vsufructu[m] q[uia] h[oc] tam[en] tra[n]sit
ad heredes vt i[n] li. feodor[um] quib[us] caus[is]
feodu[m] amittit[ur] c[on]tra p[ro]p[ri]u[m] q[uod] e[st] s[ecundu]m
vt s[ecundu]m dicta leg. p[ro]p[ri]etas spectat ad
d[omi]n[u]m vt in li. feodor[um] de inven. rei [et] s.
rei aut. vbi dicit[ur] q[uod] vasall[us] tanq[uam] dns
p[otes]t q[ui] vendicare Quid si p[er]tinet ad q[ue]
d[omi]n[u]m rom. dotis vxoris [et] de q[uo] s[e]c[un]d[u]m intell[igi] q° 29
int[er]dicta q[uia] in lit[er]is c[on]stante matrimonio est
dns dotis ff de rei ven. dote a[u]tem
cu[m] similib[us] Sz an t[er]ra ill. d[om]i[n]o i[m]p[i]-
gnorata intelligit[ur] int[er]dicta Soluc[io] c[on]-
s[ule]nt[ur] dixi int[er]dicto d[omi]n[o] quaz ille tenet
et p[ossi]d[e]t sibi impignorata intelli. int[er]dicta
Creditor eni[m] h[abe]t possessio[n]e[m] pignoris ff qui
satis dare cog[untur] l. Si cred[itor] [et] Creditor et fac[it] q° 30
ad hoc de re iudi. Cu[m] d[ilectus] a[d] inplacac[i]o[n]e[m]
fuit dci int[er]dicto t[er]ra[m] tua[m] vel suam
et tue q[uia] dca v[er]ba no[n]i[n]t d[omi]n[iu]m ff. de
rei vendi. l. i[n] rem [et] in loco igit[ur] no[n]
includit[ur] t[er]ra q[uia] c[on]t[ra] e[st] in textu c. i. de po-
sit. vbi dt. q[uod] t[er]ra adherentiu[m] sit int[er]dicta
i[m]pignorata ita no[n]i[n]t d[omi]n[u]s et p[ro]p[ter] me[um]
post venientes d[e] c[on]suet[udine] c. i. [et] ~~quod d~~
Sz quid d[e] illa t[er]ra in qua h[abe]t vsufru-
ctu[m] ip[s]e dc. q[uod] p[ro] illa includit[ur] cu[m] i[n] mult[is]
casib[us] vsufructu[m] p[otes]t p[ro] d[omi]n[o] ff. de q° 31
vsufruct. l. iiij Quid si int[er]dicit[ur] spe[cia]l[ite]r
illa t[er]ra in qua q[ui]s h[abe]t vsufructu[m] dc.
dns et p[ro] me q[uod] tu[n]c ce[nsetur] int[er]dicit[ur] illa
in qua h[abe]t p[ro]p[ri]etatez licz alius h[abe]at vsu-
fructu[m] d[omi]n[u]m ad hoc instit[uta] d[e] hered. insti.
s. i. ij et iij ff. d[e] verb. sign. l. ij. c. i. et ff
qui satis dare cogunt[ur] l. p[ro] i. [et] Sz ibi dr
in fine poss[ess]ionu[m] iudici[o] q[uod] q[uod] liceat h[oc]
videat[ur] p[ro]babile c[on]tra tu[n]c p[otes]t sustineri
ne accessoriu[m] videat[ur] t[ra]he[re] ad se
p[ri]ncipale q[uod] e[st] c[ontra] id q[uod] no[tatu]r de c[on]secr. eccie q° 32
vel altaris c. vno li. vi. Et facit ad
hoc c. [et] s[imi]l[ite]r etiam instit[uta] de hered. institu-
pall. Sz u[bi] s[i] ij e[s]t cuius t[er]ra int[er]dicit[ur]
h[abe]t v[er]o in d[omi]nis p[ro]p[ri]u[m] Soluc[io] s[i] h[abe]t
i[n] d[omi]n[i]s loc[is] p[ro] p[ar]te et p[ro] diviso vel p[ro]
indiviso si p[ro] diviso tu[n]c ob ille p[ar]tes
strictez int[er]dicta Si p[ro] indiviso secus et q° 33

Ne inocens puniat ff de an et
cr. le. qntg fec de pbendis et vltio
in fine li. vi xij q. i c vltio ff de
sito mpgard l illud Jdeas videt
tale in·dcm pivlegium suspicio qt
id. q het de pbend duc li vi et
i clemet decens cu ei q et facas
no. de sepultur sacr Ad dices si
q° 32 hz cmg tra inrdicat pgea novaz
traz acqrit Gnluo illa nova tra
n nclndit qi lt a no ssptant
sntia de Rpts g. vlt et i cle ti
t. lvat cu sitibg Od st ff. de ind
l. no pt et ff. de damp i fec l
dapni g Gi st. rc Qd si qnis
q° 37 vendt traz intdtaz nl pdt eam
dc q hoc no tollit intdcm cu ong
vel transeat cu ipa re. de electone
pastoz l et. c. cu no sit d pignore
ex lrit cu sitibg milt nc em iste
e modg tollendi intdcm q dz re-
laxai p iudicez Vt infra dicaz qm
h iudex cessante fraude et ca intdci
se facilez exhibeat ad rlaxand
et alt. d. et pr meg deci pdcaz
sacr de sepulturis

credendo ad ppositu qnis
intdicit pinc ppls vniu
sitas sub ipoz appllone et
tuc singule psone qnis ppli vl
vniusitas intell vl intdcte Vnde
in nullo loco pnt audie d ina
vl pape sacta ecca sita pt sac ta
pmissa q attrat audito dinoz
et p apto sac toz p intdcm sunt
phibita acta a sunt ipe supportors
nc vniusitat Sz no vt vniusi
tati sz vt singul pdca intellign
phibita sm q het ex pdca decr.
q° 36 Gi sma Sz cu hc plna ocurit
dubia vnu est An intdas ecle
dcmg spal eccle ac sb noie collegij
ts intelligat eccia intdca de q no
vt p de pivlegis p empcoz i si li.
q° 31 vi Sz quero an intdcto ppls
vl vniusitate vl qnte cuiusq
loci intell p hc illa loca intdcta
d. r. p meg in deci Gi sma dcit
q no q aliud e intdcm loci et

aliud vniusit vl collegij vt vide
exprssu de resin c. i. li. vi potit
go pm eiq celebri in illo loco alta
voce vt pnis q hc no e phibitu
de sspon cu apud et fac dni siup
pria q lz a dcm d et p mei pre
dat de iure scripto cu vi pstac ora
siez pics audivet eiz voces cele
brantu p iure ab intdcis qm ex ind
p ianuas aptas vide possent corp
x et p hc vilipedet censura ecclia
g id qd het de pivl vt pivlegia de
sen ex. Gi tintas li. vi et c li. de
q° 28 cst c ij Consulet c go clit vt
tli intdto dm ante abstineat a pub-
lica celebratione Sz inup si aliqus
d vniusit intdca transfert se ad aliu
locu pmo dimisso cesset ne ap eiq
intdcm Solutio de spalit intdco no
e q q ille vmanet sp intdcg donec
absolvat sic d excoicato dr iiij q. v.
Qnisque de sen ex. cu desiderii fac
d regul iur c. i. Gi at no e spalit
intdcns lz sit d ppls intdcto aut
fuit i culpa pt qua lata fuit sma
intdci et tnc q intell spalr intdcg
qnocuqz se transfeat vmanet intdcns
arg de pivlegis c nonnll et e ti
lig in si li. vi. et sen ex alma q
illis. li. eod Gi vo no fuit culpabil
et ex toto desnt ee de ppls intdcto
credo cessare intdcm qua eni q in
eo tnc cessat ca efficiens et osinans
ideo cessare dz effectus lxi d Neophitu
de Remitea post translacoz cu sitibg
Sz si clicg se transfeat ex voluntate
ad aliu locu domicilij cessat intdcm
qntu ad eu q libtas sibi data a lege
de translacoe domicilij ff ad munap.
l. ho vtqz et l. incolis No tollit
p hmoi intdcm ff de adopt. si
h arrogator de rescit vir subdulu
li vi. cu similibg Nec illg pt
dici pncnus vl destinatus excepto
ppo no culpabil sz solu dicebat
intdcus q de vniusitate intdca
erat no obstat ff de m nap. l incola
et de foro cpe. Respnsio p hoc ex

videt ad ea que premisi de spalit' int
dco et gra que sup dixi circa principium
huius sedi membri. Et si exxne d' ipso
q° 39 no intdco, sicut e pq interdcm de ipso intdco
credo q extuc ligatus sicut et alij cu eius
sicut sit membrum illius corporis et vniuersitatis
no dz amodo alio m e cessei q corpus
corpus xij di. c. i de pscripti cum no liceat et
facit ad hoc d statu regularium cedentes
q° 40 Sz q si exne de ipso intdco banniat
idest pscribat vel relegat Soluto quam
ad sempr et no ad tpus banitum seu pscriptum
cessat interdictum q no cesset amplius de
vniuersitate illa pdit enim ciuitatem sive
vniuersitatem ut sic loquor Sz relegatus rema-
net intdcus q adhuc cesset ciuis vel
d corpore vniuersitatis pbat pdca ff de
interdictis et releg vel relegati et l. ex
hinc ff de penis l Relegati quodam quo
remanet d eo no ciuis q vel quondam d
illius vnius vniuersitatis vel ipsi lug
sit relegatus l. ad tps rescripti intdcum
seq eius ss cessante dco nomine ciuis
vel vniuersitatis simul cessat intdcum
circa eum ad hoc facit xxiiij di. c. cor eius i si
q enim sub noie apptto ad hoc xxiiij
q. i c vno l. diffi de rpessi
groso li vi de offi de legat quum
abbas cum similibus Et si dicat q ppm
hoc bannitus et sempr pscriptus seu extrinsecus
seq pnunt ex dolo cu ex eius culpa
fuit bannitus Audeo no e verum q roe
culpe consequat relaxatio intdci sz
bannum qz e ca ipsi qual pdit locum
qe i dco loci e causa qre e immunis
ab intdco quo legat sine culpa sua
ut sup dctum e i preceden qone Iemo
q° 41 An sit clis qui e d ipso intdicto
seu vniuersitate ingrediat monastm
valeat ordinari Soluto pq ofessioz
potest i dubitat ordinari planum est
enim q tl tollit desijt ee de ipso int-
dcto ut bn pbat pea qe supdixi
Sz an ofessioz tutum e ofilium q
no ordinet q i dubio tenens est
tunc de ffo iuniens cu filibus
et q possi psumi id fm ce nj
frandez si ille an pfessioz rdiet
ad seclm qd facere pt de Regularibus

ad aptitaz et c cosulti et qd vltimi pti
pt tamen dz d fruns no ordi c. i. Cum
cu ordinatus fuit an pfessioz pro tu illu
tene ar. decr Religiosos d serex.
li. vi xij q. i duo sunt Sz dubitat q° 42
de absentibus tpe intdci i vniuersitate
vel ipsum loci Et dubitat d pntibus q° 43
et no ofencientibus sz q dicentibus aliorum
culpe ipse qua fertur snia intdci an
legent Ista dua plene ofeq dns
et fr meus i decr Cu snia ratanis q
qmuis religiosi tene it absentes vel
pntes et odicentes no ligari tuc quo
ad ecclam Se absentibus pbat q
illa no ligat pbabiliter ignorates
ff de decr. ab or. faci l. si de gstic
y i. R. n. li. vi q nuit accusa proff.
c. vltio Item pntes i pnudicium
absentium no pnt facere statutum d gstit
omis nec absens et ignorans ex ma-
lefitio obligat ff de act. et oblig ex
maleficiis c. i xv. q. i agnos cum
filiibus multis Et forte dicunt tales
religiosi d odicentibus q plus e expsse
odire quam nimie ofentie de simoi
sic tunc vn odicens eximit a pena
y. q. vij qst de elce ynals li. vi
de reb eccle no ali c ij. c li. ymo
bona odito met pnum d his que
fiunt a maiori pte c i. qo no pena d
dona ut virset vxo. z si nec de si-
deiuss. pueit cu filibus multis Sz
ut dt d cr. p. meus isti religiosi no
pondent q pena intdci pmuntur
illi q tis no peccauit d ffou no e
nob cu cencorentis et p hoc cessat omibus roe
pdcte vn q absentes et odicentes
ligari pnt quo ad ecclam qo a pte
pbat de cessat Cu snia Nos ubi zz q
pt delicto dni ipsius et vniuersitatem
interdicta et facit q insa dicaz i vltio
menbro fatet in illos infontes quo
ad d in de sen ex a nob d ij de re
ind c i li. vi et h opio in placet q° 44
Quid si clis absens e d alia ciui-
tate vel ipso lug quod se receptus fuit in
ocimez vel populacoz ipsi intdci ut sepe
fatiunt veneci et satte merss ubi fuit
ut habitant Adhuc credo q clis itelli-
gat intdcus d ipso intdco p roz pdcaz
et q qui quodcu senat de sentenciis hmi

219

qm sentit l. vi. ca. concordans mlt. Sed
q° 27 quid de abitantibus in civitate non
civibus ut sunt de cetero illius civitatis
planum est. q clerici non includunt in interdicto
illius universitatis nec ipsi ut in decr. si
sententia, de verbo. ubi dicit singulis ex eo personis
etc. Sed ista non sunt ex eo, sed ex ipso loco
ubi habitent, si tamen locus esset interdictus in eo
non possent audire divina sed esset ne possent
penitus exerceri. Sed ex loco locum clerici sunt
omnino liberi ab interdicto ad ista facit ff.
ad municipalem l. municipes 2 l. i. ingravibus
cum similibus. Sed nunquid cives habita-
q° 26 tes contineas extra civitatem et suburbia
et edificia continentia intelligantur interdicta
ipso civitatis interdicto. Rndeo ex quo
cives vel de universitate interdicta cen-
sentur interdicta ubicumque habitent per ea que
scripsi supra plene hic. Sed quod extra etc.
q° 2. Sed quid dices de nobilibus puta
marchionibus comitibus vel huiusmodi ha-
bitantibus in decreto civitatis cuius prelatus
vel universitas est interdictus vel interdicta.
Solutio si sunt de dicto populo vel de dicta
universitate quod patet quia subeunt onera sicut
alii de dicta civitate vel universitate
tunc ligantur sed verum ff. de interdictis et
relegatis l. relegatorum ff. solet et c.
de incolis l. c. rex ubi sunt etiam ab
extra cum similibus. Et puto si clerici per
privilegium essent exempti a muneribus
sive oneribus quia licet fecerint quod sint de
ipsa universitate tamen salvius privilegio
ligantur penitus absoluti aliud de ipsa
universitate de privilegiis cum capella et c.
a c. i. l. vi. Sed pono quod clerici sunt
q° 28 sine iure vel ex speciali vel privilegio
imperiali ita quod dicte universitati tamquam
de ipsius corpore in nullo participant. Solutio
dico quod tunc ut penitus exerceri sunt
censendi tamquam interdictum latum in dictam uni-
versitatem non ligat eos ad hoc decr.
si sententia de verbo. q. a. contra. Sed
q° 29 numquid interdicta universitate loci intel-
liguntur interdicti habitantes in suburbiis
vel continentibus edificiis qui tamen non
sunt de corpore universitatis illius sed sunt
universitatis alterius. Solutio sicut dicit
de loco interdicto et suburbiis eius.
Solutio non quod et si interdicta civitate

extendatur ad urbem ut in decr. non exten-
ditur ad aliam universitatem. Ut probat decr.
si sententia sit nec interdictum singulis persone
non complectitur aliam personam xxiiii. q. iii.
si hec universitas a te tamquam persona reputa-
tata ff. de fideiussoribus l. mortuo in dubio
tamen si non apparent constantes in suburbiis
sint iure vel de alia [struck through] universitate
presumuntur eos de universitate civitatis
tamen adherentes dicimus ff. de v. s. in Alphenus
2. l. quod in continentibus cum similibus
Utrumque quia enim personam interdictam ec-
clesiastico
tenentur singulorum personarum et
licet quod sunt actus hominum tot modo
rev. illorum interdicti [struck through] possunt xi. q.
iii. sed evidenter xviii. q. iiii. quorum et
similibus Nichilominus tamen hic
presumptio de interdicto singulis persone quantum
ad divina officia et ecclesiastica sacramenta
dicti sciens quod quamvis sint persone interdicte
semper a divinis et in iuribus supra allegatis
in primo membro sunt interdicte ab ecclesie
actu, ecclesie divina officia que tamen
intelliguntur interdicti 2 ove alii actus qui sunt
in illo includuntur et quod sine illo ex-
erceri non potest de appellatione Sollicitudinem
tamen interdictus ab officio sacerdotali non
dicitur exercere officia que de se pertinent ad sacer-
dotem sed si solum altari ministret sed
ei interdictum de corpore propter pontificalia
sed interdictum a sacerdotali non potest exercere
pontificalia quia pontificale sine sac-
erdotali exerceri non potest de excessibus prelatorum
ex litteris. In sine Et quod interdictus ne
promoveatur ad inferiorem ordinem non potest
promoveri ad superiorem vel interdictus
vel suspensus ab executione inferioris ordinis
non potest excedere officium superioris quia
sine executione illius inferioris exerceri non
potest Sed si sine illo exerceri potest
Sic est interdictus a maiori non intelli-
gitur a minori qui non includitur in
illo maiori hic probatur x. c. v. d. Illud
lxx. iii. d. gestat ff. de pena qui
indignus ff. de interdictis et relegatis vel
relegatorum c. pro alieno de sen. ex-
com. illorum 2 [illegible] c. g. et cum l. vi.
Sed si quis tamen interdicta sunt pontificalia q° 7°
tamen celebrat nunquid est irregularis

Solucio si celebrat in inferiori sine pontifi-
calibus non est irregularis, et in dictis a supriori
ordine non est exemptus ab inferiori ordine
tum inferiorem celebrari possit sine illo superiori
unde exemptus exercere sacerdotalia non est exemptus
a dyaconalibus et de aliis l. di. placuit de
corpore viciatis signifiicat de clerico egrotante
c. ij cum scilicet ibi hoc idem tenet secundum quosdam quod
si cum pontificalibus celebrat irregularis tenet
Innocentius de sen. ex. cum medicinalis li. vi
2 forte non maledictum est quia hec inrecave
et pene non sunt amplianda de re. iu.
l. pene ad hec de sen. ex. de po. Ru. li.
vi quia pontificales non sunt de sua or-
dinis nec officium tamen sine eis quorum officium
fieri possit istud dominum similibus, fore lo
de leges iux. de sen. ex. si quis
episcopus et hec opinio placuit Johanni mo-
naci i. c. cum medicinalis et esse fore proba-
biliorem quibus inhabilis dr. cum hujus
ordinem et carens executione ordinis im-
stet se divinis ut ibi. sa. at ordines
sunt deputati tamen ad consecrationem sacri corporis
christi cuius prerogative consecrandi hanc sacerdos
duntaxat suscipiat hec sacramentum a
sacerdote consecratum beum dispensat subdia-
conus ad id solum ministrat vasa sa-
cramenta et ideo patet quod sacerdos est maior
aliis cum consecratione superaddita facta
ecclesie sacerdotem magis in hoc quod sacerdo-
tum aliis dare potest ex quibus sequitur quod sacer-
dos non differt ab episcopo si sic maius
et minus et per hoc ipse concludit quod
licet suspensus a divinis sit irregularis sit
irregularis non tamen suspensus a pontifica-
libus quia tale non est suspensus a divinis
sed ab addimento ad divina quia potest
ordinare vel consecrare aliquos non est
propter hoc irregularis secundum eum hostiensis
contra est quod eo quod episcopatus est ordo per se
de quo plene scripsi de purgatione cano-
nica ubi declaravi quod in consecratione epi-
scopali imprimitur caracter quo ad po-
testatem corporis christi mistici ex quo quod
est ordo per se distinctus ab aliis
inferioribus contra a. est quod inhabilis
agat ut prius officium divinorum
consequentis ordinis ut celebretur
irregularis xi q. iij si quis episcopus in con-
cilio de sen. ex. cum li. vi. per quod conclu-
do quod si episcopus suspensus aut interdictus a
pontificalibus si exerceret officium sacerdotis
et cum pontificalibus non est irregularis
quod puto Innocentium intellexisse Sed si exerceret
aliquid quod spectet per se ad officium episcopi videlicet
consecrationes episcopales sine tamen missa ut
consecrare vel ordinare que fieri debent
cum missa ut plene non de re. ieiune
quod fiet sine missa ut solum fieri consuevit
in forte puto est irregularis et salva
pace domini Johannis non est interdictum sus-
pendit episcopum a collatione sacramentorum
sic a celebratione divinorum quia in collatione
sine exercere talium episcopus utitur ordinibus
et benedictionibus scilicet non episcopales consecrationes
competentibus ad hec sacris est dico quod talia
non sunt de missa nec de septem horis
canonicis Tamen per predicta videtur esse soluta q° 71
questio Innocentius cum interdicto est collatio sacra-
mentorum illa conferendo sit irregularis
De quo tamen quidam dicunt secundum Innocentium
quod non sit irregularis quia tunc collatio
saltem alicuius sacramenti ut baptismi
fit per laicum de con. di. iiij constat de
summa trinitate c. i. §. sacramentum
quod non competit specialiter alicui ordini et
sepe etiam sine sollempnitate divini officii
conferuntur et hiis rationibus considerantibus excom-
municatus inmo excommunicatus celebrans
non est irregularis de cle. excommunicato c.
ultimo in principio licet in opinione non placeret
Sed si cum interdicto est collatio sacramentorum
confert sacramentum quod sibi soli competit ratione
ordinis irregularis per ea que proxime
supra dixi de interdicto a pontificalibus
Unde sacerdotem cum interdicta sunt sacerdo-
talia conficere corpus christi etiam sine missa
puto irregularem ad hec de cle. ex. c.
i. et ij Sed videtur si ei cum soli ex
officio competit interdicitur collatio sacramenti
puta cum interdicitur episcopo collatio ordinum
de tempore ordinandi vel non est ex c. sequenti
et quia aliquem ordinem confert vel cum interdi-
cta est ei ordinum collatio
generaliter de tempore ordinandi hoc 2 tunc
aliquem ex illis confert cum sollempnitate

debito irregularis e(st) plus h(abe)t illa
ro q(uod) tu(n)c ex(er)c(et) plenius sp(iritu)ales q(uod)
ad sp(iritu)alem q(uam) i(n) materiales, quo ad o(mn)ia
xxiii q. x. Si vo(bi)s lig(ari) d(e) pe(n)i(tentia) d(istinctio) i c. Ch(ristus) et
ieiu(n)i(um) in p(ri)ncipio d(e) p(ri)vileg(iis) c. c(um) et ta(m) in
simil(ibus). Tractat a(utem) Innoc(entius) de eo
q(ui) e(st) i(n) exco(mmunicati)o(n)e (et) p(ar)ticipavit sacramentorum
q° 72 an p(ro)p(ter) hoc sit irregularis et d(icit)
q(uod) no(n) q(ui)a (et) laici p(ar)ticipat sacrament(is)
vn(de) h(ic) no(n) e(st) ordi(n)is vn(de) facit ad
hoc de cle(rico) ex(communicato) c. si
cele(brans) ad p(ro)positu(m) ob(iecti) s(ed)
q(uod) ei qui celebrat sacrame(n)t(um)
p(ro)p(ter) iuribus ex(er)c(e)at et i(n)t(er)dict(os)
(et) illos admittit ad ecclesiastica(m)
sepultura(m) i(n)t(er)dicit(ur) a iure i(n)gressus
ecc(lesi)e donec satisfecit ad arbitri(um)
eius cuius se(n)te(n)tia(m) contempsit d(e) p(ri)vileg(iis)
epo(rum) c. vi. Item ab homine
i(n)t(er)dicat(ur) a divinis i(n)gressus ecc(lesi)e
q° 73 xi q. iii. ille d(e) offic(io) d(e)leg(ati) c.
sane in p(rin)c(ipio) e. ti. e. vi li. vi. cu(m) si(mi)li(bus)
post q(uod) i(n)t(er)dic(tu)m e(st) (ve)l ho(mi)n(em) i(n) ecc(lesi)a
ingrederet(ur) se divinis agens i(n) no(n) off(ici)o
s(ed) p(ro)p(ter) irregularitate(m) e(st) s(e)n(tentia) ex(communicatio)nis eo(dem)
li. vi. Dixi a(utem) i(n) ecc(lesi)a q(ui)a si extra
ecc(lesi)am s(e)d domi(ni)o (ve)l ...torio
(ve)l in duo p(ri)vata i(n)gressus se divinis
no(n) e(st) irregularis ut i(n) no(n) glo. in
q(ui)a do(mus) li(mi)tata s(e)d s(e)c(un)d(u)m li(mi)tatio(n)em
d(ebe)t i(n)telligi xl. iii. di. sic rector d(e)
...atis c. si ff. d(e) ... abbate
cu(m) si(mi)li(bus). S(ed) q(ui)d si q(ui)s cu(m) i(n)t(er)dict(us)
q° 74 e(st) i(n)gressus ecc(lesi)e celebrat i(n) orator(i)o
q(uod) o(mn)i no(n) d(ebe)t p(er) sine licentia dio(ce)
cesani de p(ri)vileg(iis) ... in
i(n) eo celebrant de c(onsecratione) d. i. clericos et c.
si q(ui)s ex. Solutio si (e)st e(st) ora-
toriu(m) ita q(uod) ... ecc(lesi)a (ve)l de cens(ibus)
c. ultimo d(e) p(ri)vileg(iis) ... i(n)t(er)
no(n) e(st) irregularis q(ui)a no(n) s(ub)iacet p(ro)-
hibitio(n)i que e(st) q(uod) i(n) ecc(lesi)a ill(a) no(n)
celebret nec obstat q(uod) i(n) eo no(n) p(otes)t
celebrari s(in)e licentia diocesani q(ui)a
nec (et) i(n) alio loco ex(tra) ecc(lesi)am (ve)l
i(n) p(ar)vis i(n)virib(us) de c(onsecratione) d. i. missar(um)
et c. hic (er)go et c. null(us). Q(ui)d si
q° 77 ille celebrat i(n) ecc(lesi)a no(n) co(n)secrata
q(uod) ipse d(icit) ... de reli. do. c. i.

dicit q(uod) e(st) irregularis ad h(oc) de co(n)secr(atione)
ecc(lesi)e (ve)l altaris c. ultimo et de immu(nitate)
ecc(lesi)e c. p(ri)vil(egium) satis enim e(st) q(uod) auctor(itat)e
p(on)tific(is) sit c(on)secrata de c(onsecratione) d. i. Nemo
S(ed) q(ui)d dices pone q(uod) p(res)b(ite)ro cele- q° 75
brante missa(m) i(n) ecc(lesi)a s(ub)diaco(nus) cu(m)
i(n)t(er)dict(us) e(st) i(n)gressus ecc(lesi)e dicit ep(isto)la(m)
illius misse ex(tra) ecc(lesi)am (ve)l diacon(us)
et cu(m) i(n)t(er)dict(us) e(st) i(n)gressus ecc(lesi)e illi(us)
misse ev(angeliu)m dicit ex(tra). Queso (er)go p(ri)mo
d(e) duob(us) s(cilicet) de d(ic)to s(ub)diacono (ve)l dia-
cono p(ri)mo d(e) p(res)b(ite)ro missa(m) celebrante
an sint irregulares. Solutio i(n) p(ri)mo
casu tale(m) s(ub)diaconu(m) (ve)l diaconu(m)
fore excusatu(m) q(ui)a vi(de)t(u)r e(ss)e officiu(m) vn(de)
q. i. Nichil q(uod) cu(m) p(ri)ncipalis i(n) ecc(lesi)a
celebrat vn(de) coop(er)ant(ur) actui p(ro)hibito
in loco in quo exercet(ur). Scio (er)go q(uod)
tales sint irregulares ut in decr(etis) ... in
ad h(oc) l. d. Si quis i(n)t(er)dict(us) xxiii q.
ult(ima) c. ultimo d(e) homicidiis sicut
dignu(m) et clement(inis) d(e) penis si quis
suadente i(n) p(ri)ncipio cu(m) si(mi)li(bus) d(e)
q(ui)a actui p(ri)ncipali misse accedit
l(ege) c(um) ep(isto)le et ev(angeliu)m ad h(oc). De s(e)c(un)do
si cu(m) de c(on)secr(atione) ecc(lesi)e (ve)l altaris
c. uno de s(e)n(tentia) ex(communicationis) Si. ci(vi)tas li. vi
cu(m) si(mi)li(bus) i(n)tell(ige) In p(ri)mo casu dico q(uod)
si p(res)b(ite)r celebrans i(n) ecc(lesi)a admisit
scienter dict(um) s(ub)diaconu(m) seu diaconu(m)
ut p(er)mittit(ur) ex(tra) ecc(lesi)am e(st) irregularis
q(ui)a p(ro)p(ter) c(ri)mi(n)e et c(ri)minoso de
s(e)n(tentia) ex(communicationis) nup(er) et c. Si co(n)cubine.
S(ed) involuto mantello pone q(uod)
s(ub)diaconu(m) cu(m) i(n)t(er)dict(us) e(st) i(n)gressus ecc(lesi)e q° 71
dicit ep(isto)la(m) i(n) ecc(lesi)a i(n) missa q(ua)m 78
sacerdos celebrat ex(tra) ecc(lesi)am. Queso
e(st) d(e) duob(us) ist(is) an sint irregulares.
Solutio s(ub)diaconu(m) puto irregula-
rem q(ui)a et si p(er)misstacione(m) videat(ur)
id fecisse ex(tra) ecc(lesi)am cu(m) e(st) i(n) ecc(lesi)a
ve(re) d(e) f(a)c(t)o h(oc) fecit et sic i(n) loco
p(ro)hibito egit in officio suo ut p(ri)us
Sacerdos se(quitu)r q(uod) e(st) irregularis p(er) decr(eta) ...
cu(m) li. vi. vn(de) fac(it) ad h(oc) ff. de
actionib(us) et oblig(ationibus) l. ... posse d(e) foro
co(m)pe(tenti) d(e)le(gato). Officiu(m) a(utem) celebra- q° 79
te(m) ex(tra) ecc(lesi)am no(n) audeo dic(er)e h(oc)
ta(m)en irregularis h(abe)t a(liqu)alit(er) videat(ur)
p(ro)p(ter) p(re)d(i)c(t)o s(ub)diacono i(n) culpa

Et quia tpe cessatio9 iuglantiate i cast qr no e dignu qr pricipale tha ad accessoriu ul magis dignu d asecta ecclie ul altare c. vno li. vi et fac e qr i hoc dubio hoc no e expssu imo i iure tn ad dca uerba contradicat Sz quint an ps tpe interdicti e i ipso ecclie possit nocte intrare ecclam dicit qr no tn celebrat diuina qr no dz audire diuina i ecclia v. q. y. pmi sic ut celebrac ut i decr. hs tn et facit de pen. z. ve qr inre Sz ut alio tpe licite intrat ecclam ca ordinacio xxi. di. cleros i fine de pe. di. i. Cum sancta xxx. ny. q. ny. vir ut ppa Sz alias puta pfac sinib hoc pt intrare ecclam sm Jnnoc. qui dicit hoc not de sen. ex sacro et arch. de offic d leg. c. y. li. vi Ego dico no hoc capio voz dnistratis que pt licite intrare p ecclam pfice sinib et no i ea orare Nam is tm interdictis e ingressus ecclie sm pnaz sentencias vobis nulla ex ta pt ingredi hoc e qr i ecclia ul i cpmie cimiterio no pt sepelliri ut in decr. hs qui in pfactu eade decr illo pto et p c. pmi videntur tale interdictum restringere ad celebraco et audito diuinoz Ex qbz infero qr tpe qno in ecclia no celebrat diuina officia pt i ecclia orare z facit qr no i. q. i. Cum sudet ofi. et hec placet Sunt tn qui dicunt qr ps tm e interdictum ecclie ingressus hic no possit ecclia celebrare pt in hoc in ea audire diuina nisi ab auditu diuinoz specialit sit phibitus et sic intelligunt pall. c. pmi Sz pmi dicit. d. et pat mez consequia qr ponit decr. hs tn no infert quam qr no placet hoc

q° 60

De illo q e d loco interdicto ul ecclia d pto et no dedit talz interdicto in no e dubiu qr pt ingredi ecclam et ibi stare et orare tpe quo diuina i ea no celebrat hoc de sen. ex c. ult. § illus li. vi

q° 61

221

e uno membro s. a quo ecclia ud interdictum ualeat pmulgari et qr interdictum fert a iure et interdictum fert ab hoie et tnc quqz ab ordinario quqz a legato ul subdelegato a iure aut quqz fert specialit in psonaz vt in tpe hoc sup pximo membro allegatis Qnqz fert in ecclam cius si sunt cantuz dixi sup pximo membro vsu alio no interdictum t. Qnqz fert interdictum generale a iure i vniuersitatez ul col legiu sicut in hiis iuribus de cens hoc li. vi et c. i. clement. d. iur c. i. li. vi de iniur. et damp. dato. Et si pignatorios li. vi interdictum ut a iure pfert generale interdictum i locu d clerici ubi pntiam li. vi de penis felicis li. vi et c. i. clement. Et quis suadente ubi interdicit ciuitas que clerici pfic iniuriose ul temere percussit ul cepit ul banniuit ul hoc si mandauerit ul consiliu i hiis dederit ul fauorez ul hoc facientez defensauit ut dixi. Eo qr interdictum fert ab hoie z tnc quqz p legatum ul subdelegatum d offic de legatis sane y et c. xlviii. qd est planu si in litteris d legati e clausula consueta contradictores p censura ecclesiastica compescendo de v. sig. Queritur Jdez si sup ut data e fine dca clausula tnc cum maxie ubi hoc expssu e a iure potest hanc penaz ponere d offic. d legis Deinde cauis in pt. et c. ii. c. i. li. vi Qnqz fert p ordinariu cpm clerum et consistentem ut sigiorez ut t. defendere ordinacz infrastructem hutez d conve nie tn ul voi de clerici pmissaz de p uilegis tn et platis c. exercitato z c. ii. q. y. li. vi de offic ordi. tn ab ecclam ubi no qui z qr inferiores ab epis habent infrastructem ordinaciaz

q° 62

Sz hoc hmoi interdictum no pt pferri p inferiorez tal platam ut puta per abbatissaz ul apistz qr tale interdictum pmulgare tpe ptinet ad clauium ptatez de excess pla. tanta qr ptas nullo cadit in inferiorez de pe. et remiss. nona qr et multitudo qnd de maro et obe. dicto Debet tn hoc p platu tn cum et consilio sui capli d hiis que fi. a mai. pte

q° 63

c. a gnesimt de excess. pla. c. i. q
hi ibi intelligit Innoc. de suspe-
sione ppetua clicoz ul ppetuo interdicto
et maxie qn procedit ex offi° forte q
absentez ul cis putez qz hic mandi
mandatate procedt ē. Sz ubi i indicio
quibz gtinuax ē solus epus ul quilz
alius iudex pt facere pdca. et all
Innoc. de offic. leg. de legis ex litte
que c. i. loq° in delegis ul sb delegatis
Dicit h° Innoc. qz ad ipos modicu
quilz platus suspende pt. Sz host.
dicit qz decr. i. de excess. pla. que
vult qz i talibz hnd sit gsilm capli
intelligitur qn agit d'correcte ca
noicoz ul subdtoz iurisdicon capli ordi
irrefragabili. s excessio d'foro gpe cu
gtingat ul qn platus et caplm h ut
dca gnia et quoz instituit et dstitu
uit de repts edca de offic archiad
h. s. vltio de his que fia ma
p ca. iusat ul qn dicit cunalit
adiscat xv q. vij epus nullus Alio
em sm eu de iure et gnali gsuene
solus epi pastor sma teneda est
et timeda xj q. iij c. i. xvj. q. ij vis
d'offic. ordi. cu ab excat 2 c. ad
rpmediu de sen ex c. i. li vi
Ego aut puto epm ul platu
hntez caplm ne posse interdicere sm
gsuetu capli de iure gm ut patz. c.
i. de excess. pla. et c. nullus epus
xv. q. vij. Sz fateor gsuetudmez
ee i grvnd de solo epo q valet cs
qntu ad aliu platu iferiorez ul
solu caplm de gsue uo ē li. vi
vbi ct dicit dns et pr meus pz
Innoc. et alios de gsue cu ulti
vos que dcr. 2 hc pbat et de
elcoe dndu ym et appll. dilcas
p hc vndet ad dcr. quesi. ut d'
his q fi a ma p c. cu simi ibz
Sz qrecat qn sede vacate i
hac pte caplm succedat dicit qz
sic cu hc sit iurisdictoie i qua
gnalit succedt caplm sede vacate
de maior. et obedi hnz qz cu et
c. cu olim de benef. ad olendez
in pricipio et d'supplenda negl. plat.

q. 68

c. pnlts et li. vi et de tempor. ordi
cu nllg e li. cu sitibz Sz quid q. 67
d'simplici canonico Soluto sz pbe-
da sua hz ecclias illi annexa ut
in decr. extirpande c. qm vero
de pben. In qua d'gsuetudie psonalez
iurisdictoz exrcet illaz pt interdice
de pben. sup eo li. vi. Et Si tal
canoicus de gsuetudie hz iurisdictoz
intr. terr. pbende sue et i psonas
hitantes in illo tnc em pt interdi-
te psonas et vias sm Innoc. in
decr. quesiuit et ē ro qz gsuetudo
dat iurisdictioz. ff. de emancipatoe l.
l. et vlt. ix q. iij gquesti d'indic.
Nouit cu similibz ut puate psoe
d'foro gpe. cu gtingat host. cu
videt tene in dcr. Quesiuit qz
gsuetudo no pt dae puate psone
ptatez interdicedi ppt pculm ani-
neus et qz hac pena vnus
pvnit pro alio et hc in plag
suo nomie sz si hc facit nomie
pbende tenē qz dixi post Innoc.
Et dixi ordinariu delegatu seu
sbdelegatu posse interdice intelligas
saluo illo qz p p̄ennario delto
nullus iudex pt gnale interdim p
mulgare sn licentia sed apltce
sz si q fit ē irritu ut in extuagat.
bonifacij vm pride attendentes
de quo supra dixi

A qbz interd. gtit et ex
qua ca pfat interdm
Sbit d'dat cu ab homie
pfert pt gtumaciu notoria et
monicio et forma que tradit de
sen. ex. c. i. li vi etc intellt de
appll. rpulsit et de cognita. cli. sed
et qz dixi sup i pe mebro i qta
gncnienta Sz si fert de iure
fatur no ē ntia monicio v. q.
iij. i loco etc intell no per
Innoc. et alios d'appll. ad hoc
qm et de excess. pla. c. i. Sz a
iure pferti ppt excessu sine de-
lictu sine monitoe sue sit
spale interdtu singlis psone ut
in dca decr. rphensibil ul ecce
vt i caibz qs dixi sup mebro prox i pnia.

vita gentis medien. s[ed] q[uod] quis i[n]t[er]dictum
pmulgat non insto q[ua]m ex colli-
gere potes ex dictis sup[ra] i[n] membro
so et qui in sequentibus subinittitur Ex
quibus patet q[uod] indistincte ligatur q[ui]cumque posset
hanc s[ente]ntia[m] clerici laici religiosi et seculares
mares et femine plati q[ua]mcumque vel p[ri]uati
rectores nobiles vel plebei cuiuscumque
sint etatis s[ed] no[n] in m[odum] s[ed]c[un]d[u]m q[uod] sint
capaces penarum hic qui hac pena
cplectuntur illa et in penis generaliter pro-
contractis attendede xxiii q viii occidit
de pe di v c i de sepult[ur]is c ultio de
f[or]o sen ex Gl s[ente]ntia li vi in silibus
fo 65 Sic hic dubium an i[n]t[er]dictum
latum p[er] inferiores ordinarius i locum
ligatur ipsum p[rese]ntem vel ipsius superiore
hic possit i[n]tr[ar]e i volue[n]t i valida
sicut ea que disputatur an s[ente]ntia cuius
ligat presentem vel ipsius superiorem q[uod]
disputauit plene d[icitu]r et pr[e]t[er] meus quam
conrad ponit i novella s[u]p[er] i[n]t[er] ligat
de vsus in li xvi et pseq[uitu]r ea de
captoribus c i Ideo hic ibi dicta dicta
bimus esse ce[n]sendo superiores vel presentem
violantes s[ente]ntiam i[n]t[er]dicti fore irregu-
lares quia habet irregularitate[m] ligent
a canone de sen ex is qui li vi cum
se sunt de q[ue]st[i]o[n]e c i et ultio ad p[ro]p[osi]ta
tu[m] faciunt plene nota p[er] innoc et
alios de sen ex in p[rin]c[ipi]o et c ci statim
fo 61 li vi Cetera si presentes s[ente]ntiam no[n] seruat
i[n]t[er]dictum forte no[n] male dicet p[er]se-
verare no[n] seruare alii no[n] tenent seruare
certo dicit loquitur in verbis p[ro]pe i dez
ad omnes prelatos et omnes fauore[m] latum
e illud no[n] seruat q[uod] tu no[n] e ad tam
aliud excedens tum videat p[er] modum pri-
legium lig[atur] corp[us] iur[is] clausa emanasse
vt colliges sup[ra] e ibi no[tat] p[er] innoc
et host[iensis] 2[o] aut iur[is] priuilegia tam[en]
s[e]c[un]d[u]m nos no[n] credat patet de priuileg[iis] s[ed] tam[en]
e sunt corpe iur[is] clausa vt ibi not[at]
host[iensis] Ex quibus sequ[itu]r q[uod] presentes p[er] ea
celebrat[ur] e irregulares et p[re]sentes alii
no[n] excusat licet n[on] mala s[ed] p[ro]vocat
tenent frequenter a s[ub]ditis i exemplum

222

21

de vo magne sicut hic cum s[ub]diti no[n]
excusatur a pena iur[is] xvi q i in cano-
nicis de tempor ordi dilecto d[e] excess[ibus]
pla[torum] c[um] ita Si q[ui]d sit presens non
seruando i[n]t[er]dictum loci p[er] hoc intendit i[n]t[er]- fo 68
dictum relaxare p[ro]uto q[uod] s[ed] presens hoc
dixit i[n] ut s[ub]diti nec ipse presens
essent irregulares sublato n[on] principali
cessat o[mn]ia accessoria c delegatorum
dubium ut lite no[n] contest[ata] c ai edit
i ms de fide instrume[n]torum de relaxe cum
sibi vel relaxare i[n]t[er]dicti loci no[n] licet
itaz ferat ut dicta inf[ra] i ultio me-
bro ideo satis sufficit q[uod] presens dixit q[uod]
intendebat relaxare i[n]t[er]dictum sed q[uod]
no[n] d[icitu]r et pr[e]t[er] meus i clement[ina] de decre
c i in glo sic suspensi S[ub]diti cum
hec ignorantes et credentes se violare
i[n]t[er]dictum sicut contemptus q[uod] inte gerunt
i[n]t[er]dictum peccaverunt xxxiii q ii hones
et septi c in s[e]c[un]do Sz i di presens
hoc no[n] dixit licet gereret i mente i[n]t[er]-
dictum relaxare s[ed] p[ro]testatem ipsum et alios
no[n] seruantes irregulares q[uod] s[ed] valuit
lata fuit s[ente]ntia i[n]t[er]dicti ita et verbo
debuit fieri relaxatio de verb[orum] sig[nificatione] iur[is]
c i Et hec vera p[ro]pter q[ui]a i p[ro] qui no[n]
seruaret legibus ff de legibus l p[ri]nceps
vel si i[n] mente gerit quis i[n]t[er]dictum
relaxare lig[atur] vo no[n] exprimat postea
celebrantes ibi no[n] essent irregulares
si hi hec ignorauerint et celebrauerint
credentes i[n]t[er]dictum durare peccauerunt
z hec cum vt sup[ra] dixi

De sexto membro p[ri]ncipali
s[ed] q[ui]s sit effectus i[n]t[er]dicti
ecclesiastici dic q[uod] quamvis iura videt[ur]
dicere q[uod] p[ro]hibito celebratione diuinorum
officiorum nec aliud exprimunt de in[ter]-
dictis ex septo Alia a iura i[n]t[er]-
p[ro]hibitione diuinorum officiorum i[n]cludi
celebrationem sacramentorum que no[n] sunt
p[er]missa de spon No e nob[is] 2 ita
q[uod] pot intelligi dicit ex septo Alia
vo iura inuenit officium i[n]t[er]dicti esse
p[ro]hibitu[m] diuinorum officiorum et ecclesia-
stice sepulture de priuileg[iis] cum et
pla[tonis] ff q[uod] si 2 c vt priuilegia

de sen. ex. de tru li. vi. Alqua excipit
de sacramentis aliqua de sen. ex. Respõ. aliqua
sit de diuinis officiis et sacramentis et
ecclesiastica sepultura de pen. et remiss. Que-
rite Quero solum de sepultura de
sepulturis eorum qui in clementina sed forte
ideo quia alia non respiciunt istum titulum Et
decretalis alma c. i de sen. ex. li. vi. clare
dicit quod in locis suppositis ecclesiastico inter-
dicto nulla certis casibus et sacramentis ex-
ceptis diuina celebrentur officia vel ministre-
tur ecclesiastica sacramenta decretalis autem si
sententia dicit quod persone ecclesiastice supposite
interdicto non debent alicubi diuina audire
vel ecclesiastica sacramenta recipere Ex quibus
sequitur quod dixi est effectus interdicti in eccle-
siastici primus prohibitio diuinorum officiorum
exceptis quibusdam casibus alius est prohibitio
ministrationis sacramentorum exceptis quibusdam
sacramentis ipse interdicti premissis prohibitionibus
prohibitionibus et maxime in prohibitione
sacramentorum large sumpta includitur
prohibitio sepulture ecclesiastice predictorum
declaratio patebit ex sequentibus Primo
ergo videndum est de effectu prohibitionis
diuinorum officiorum Ubi sciendum quod persone
interdicte prohibentur celebratione diuinorum et
hec ipse respiciat clericos quibus id appa-
ret de cle. ex. cle. c. 2 c. sequitur Et
auditio diuinorum eis prohibetur eadem de sen.
ex. Si sententia li. vi quod ipse respiciat ali-
as personas laicos In locis autem suppositis
ecclesiastico interdicto non debent diuina offi-
cia celebrari ut in decretali ex parte et
pluribus aliis iuribus supra allegatis
Et tamen intelligitur cum moderatione
decretalis alma et adiciunt de sen. ex. li.
vi usque ad finem capituli eiusdem
Sed sit queritur an predictis effectibus cum
sua moderatione locum habeat in interdicto
persone seu uniuersitatis ne in ipso
loco sententia interdicti dicendum quod non
sed solum locum habet interdicto locali generali
ut in decretali alma per principium ibi
in ... seu locis et ad hoc ... debet sed
adiciunt itaque ad principium legis
ubi aliud non apparet dicunt sequentia
ff. de min. et fac. ... ...
... ad id ... apparet ne debitis

de c. i et c. ... ... et c. ... li.
vi ... ... in illa
... interdicto ... seu uniuersitate intel-
ligatur interdicto loco in quo est ille ...
de quo omnino videatur quod dixi supra ...
... v. Sed queritur an interdictum et
... xxxviii ... aut predicta moderatio q. 10
decretalis alme locum habeat in ecclesia ...
interdicta dicitur quod non ut supra dixi in ...
... ... hec soluitur q. 2 et
xiii q. ibi vide Sed queritur an laici q. 11
... sint non interdicti possint admitti
cum celebratur ... premissa ...
ut in ... cle. adiciunt dicunt ...
doctores quod non quia interdictum ... loci
excludit omnes siue sit de loco interdicto
siue extranei saluo quod infra dicam
Ne in eo loco possint audire diuina
nisi sint priuilegiati ut videtur ... q. 12
de priuileg. li. vi

In dubium autem reuocatur
an idem sit in clericis extraneis
... ... in ecclesia
sita in loco interdicto possint ad-
mitti ad celebrandum vel ad concele-
brandum In hoc forte dubium videtur
tenere ... quod non ... ... sic hec
in c. adiciunt supra ... celebrent
... ... clericis siue monachis ...
... et ... hec ... ...
... non admittuntur extranei ut est
li. de priuileg. ... ... 2 c. ...
ubi priuilegium conceditur ... aliis
intelligitur denegatum addit ibi
... et ... ... quod dicebat ...
in decretali quod in ... de pen. et remiss.
... ... de clerico ... ...
... non potuerunt ... ipse interdicti
clerici aliunde venientes possint
admitti ad celebrandum diuina in ec-
clesiis ... priuilegiatis de cele-
brando ... interdicti ... decretali ...
... solum in sepultura eos ... priuile-
... ... laicos Sed ... dicit
... ...
... ... in alia celebrare
vel ... non ... ...
... ...

q. 69

non tamen posset. In hoc enim dubio quod semper
pulsavit aures meas non puto
interdictum huius effectum complecti ut cleri-
ci alibi beneficiati non possint cele-
brare vel concelebrare in aliorum ecclesiis
servata forma c. adicimus sine viola-
tione interdicti quod tamen non est multum dubium
in diebus quatuor festivitatibus tamen illis
clericis quantum ad celebrationem divinorum et
aliis quantum ad perceptionem divinorum ita quod
hiis interdictis quorum culpa latum est interdictum
altari non appropinquet ad formam statuti
conducatur ut c. festivitatibus vero sicut
interdicti admittuntur ad perceptionem divinorum
ut c. [illegible] in deo c. multo fortius clerici
extranei ad celebrandum vel concelebrandum ad-
mittebantur. Et puto in aliis diebus
[illegible] ut interdicti admissum clericorum extraneorum
servata moderatione c. adicimus non
violet interdictum ita quod nec clerici tal-
iter ut communiter interdicti hoc cesset irregu-
laritatem et est ultra vero [illegible] quod hoc
non est expressum in iure interdicto [illegible]
l. vi. quod in ista pena maxime [illegible]
[illegible] in qua sepius interdictum est in-
[illegible] [illegible] [illegible] pe-
nis et c. odia l. vi. faciunt ad hoc
quod c. adicimus salva sua moderatione
equitate advocata conducat celebrantes
ad statum [illegible] si prius non erat prohibi-
tum admissio ad celebrandum vel conce-
lebrandum immo erat permissa est quantum
ad clericos aliarum diocesium et non beneficia-
torum saltem in [illegible] suorum diocesanorum
[illegible] de [illegible] de [illegible] c. i. et c.
[illegible] et quantum ad illos de quorum
ordinibus non dubitatur talis admissio
indistincte tollerit [illegible]
generaliter [illegible] intelligitur admitti
[illegible] c. [illegible] salva mode-
ratione permissa [illegible] optime
[illegible] ad violationem interdicti nil
facit [illegible] [illegible] vel [illegible]
[illegible] absolute interdictum
[illegible] celebrare in loco interdicto
sive habeant alibi beneficium
sive non ergo [illegible] permissio tamen

moderatione predicta intelligitur simplex quo ad
omnes clericos nec [illegible] [illegible] [illegible] dimisit
inter [illegible] quantum ad hoc etiam [illegible]
in loco interdicto ita [illegible] non beneficia-
tos admitti sic alibi beneficiatum [illegible] quod
dixi [illegible] de [illegible] et de [illegible] pri-
vilegiis li. vi. ubi prohibet [illegible] interdicti
celebratio divinorum exceptis casibus expressis
in iure vel [illegible] a iure concedimus
[illegible] c. adicimus [illegible] concedit [illegible] clericis
servata illa moderatione. Ad [illegible] interdicto
[illegible] ultimo de [illegible] l. vi. [illegible] al-
legat [illegible] ibi [illegible] episcopi absentes
a suis ecclesiis et diocesibus [illegible] non
[illegible] [illegible] ad [illegible] aliorum
[illegible] celebrandi indulgere ergo [illegible]
[illegible] altari viatico ubique valeat
celebrare et facere celebrari absque [illegible]
[illegible] interdicti et salva moderatione
c. adicimus [illegible] apparet quod non dat
[illegible] privilegium de celebrando in ecclesiis
aliorum [illegible] interdicti sed de celebrando ubi-
cumque [illegible] etiam in altari viatico [illegible]
[illegible] interdicti in ecclesia aliena [illegible]
[illegible] admitti potest ad celebrandum cum mo-
deratione predicta [illegible] addendum licet
de privilegiis l. vi. videtur posse dici quod [illegible]
[illegible] de privilegio [illegible] odiosum
[illegible] c. adicimus [illegible] de permissione [illegible]
[illegible] et [illegible] ad hoc [illegible]
quod [illegible] loquitur de privilegio co-
cesso [illegible] c. adicimus tunc enim satis erat
quod privilegium [illegible] concedebat [illegible] quod
[illegible] de [illegible] c. in [illegible]
vel dicit quod [illegible] de [illegible]
[illegible] ad [illegible] interdicti [illegible]
[illegible] sunt extranei et non de loco interdicto
ut [illegible] quod [illegible] sunt [illegible]
[illegible] quod [illegible] de clericis extraneis celebra-
tibus vel concelebrantibus [illegible] sunt [illegible]
[illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] facere videtur quod habet [illegible]
de [illegible] i. 2. [illegible] ad quod
respondeo quod ibi salvo videtur [illegible]
privilegiis [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] sine [illegible] excludat ad eorum
[illegible] et [illegible] intelligat quod
ibi [illegible] id [illegible] [illegible] que distin-
guit inter clericos extraneos alibi beneficia-
tos vel non beneficiatos [illegible] quod [illegible]
[illegible] [illegible] consule quod tales

cum ei clericum admitterit ex quatuor dies
predictos detinuerit Romanus pontifex quod
sibi videbit

q. 13 Sed quid si rector ecclesie habeat pro-
fitentem parochiam laicandum
superveniente interdicto poterit per-
tinere ad sibi serviendum in divinis vel si
ille serviens absentaret se loco illius
alium subrogare Sed cum predictam opinionem
ingratam nemini [illegible] forte poterit
sustinere si potest clericum alium non hospitalem
vel aliam solus celebrat Amplius videtur
quod laicus non interdictus quem preposuit habebat
vel si etiam de loco interdicto poterit pertinere
ut eo recedente alium est laicus non
interdictum cessante fraude et fictione
qualibet de re. sequitur li. vi. c. ultimo
loco illius subrogare tales non dico
familiares domestici qui in hoc gau-
dent privilegio concesso ab homine ut in
decretali licet c. i li. vi et secundum quosdam iuris
permissionem c. ad cum hec vero non talis
serviens vel surrogatus etiam de illis
quorum culpa dolo vel fraude sententia la-
ta fuit quod forte ad perpetrandum delictum
propter quod interdictum extitit promulgatum prebu-
erit consilium auxilium vel favorem
ut in decretali licet in fine Sed quid
q. 14 si laicus primo serviens erat de ipso
interdicto hic non audivi dici quod rector
possit eum retinere ad sibi serviendum in
divinis ubi salvus dicit quatuor extremi-
tatibus interdicti excludat ita tamen cele-
brat privata moderatione c. ad cum
Et quod serviens et familiaris ex quo
possit poterit puris laicus de ipso interdicto
eximitur a sententia et permissione c. ad cum
ipse respicit clericos quorum est celebrare
non laicos ut est probat finis decretalis
Alma Nec obstat decretalis licet c. i quod
intelligitur de familiaribus non interdictis ne
contradicat c. ad cum et decretalis nonnulli de privilegiis
Sed quod in ecclesia conventuali debent
omnes de conventu [illegible] prout primus hostiensis
decretalis quod non nullus de privilegiis et dicit
et pro meo in decretali licet et Io. an.
dicit quod poterat celebrare cum familiaribus
Sed arch. dicit in decretali licet quod non audet
hoc tenere cum privilegium conceptum hoc
non habeat ergo solus celebret vel

abstineat Primus plane sum ea que supra
dixi fateor tamen quod in privilegio concessum
de celebrando tempore interdicti non intelligitur fa-
miliares conventus Sed in predicto casu
ille solus adhibere poterit familia-
rem iuxta permissionem c. ad cum et
propter defectum aliorum quod necessitate cogente
Sed cum ipse interdicti divinorum celebrationem q. 15
permittit ianuis clausis submissa voce
non pulsatis campanis excommunicatis et interdictis
exclusis queritur an propter quod aliquis illorum quatuor
predictos non servatur violet interdictum. dicit
per meos pro host. videretur permittimus
de sen. ex. dicit ipse sic et allegat de pen.
et re. quod iure idem repetit in c. ad cum
distinguendo plene hos articulos qui
sunt de precipuis in hac materia pro exclu-
dendo tamen in non dubium eorum qui dixerit
quod celebrans in loco interdicto non est irregu-
laris nisi propter hoc fuit excommunicatus vel suspensus
et intelligunt de postula c. i et de
excessibus prelatorum c. fi. Sed hoc non est veri-
tatem etiam quod hodie fiet celebrans
in loco interdicto non sit privilegiatus
vel non in casu a iure permisso irregu-
laris est Nec per alium quam per Romanum pon-
tificem potest absolvi a tali irregularitate
ut expresse est de sen. ex. is qui in
prima li. vi et propter hoc est inhabilis
active et passive ut dicitur in fine Idem
in suspenso vel interdicto admittit cele-
brare de sen. ex. cum medicinalis et de
re iud. Cum eterni li. vi Vnde talis non
potest ministrare in susceptis ordinibus nec
ad superiores accedere de cle. ex. celebrante
de excessibus prelatorum c. ult. et quod dicitur c.
de celebrante in loco interdicto qui agit
in officio suo. i. in ordine quem habet
sed prius in. 4 in. Ubi queritur clericus et
c. sequenti de sen. ex. c. i et c. is qui
in prima li. vi. Et predicta solum quod queritur q. 16
si quis celebrans divina in loco interdicto
agens in ordine quem habet sed prius alta
voce et ianuis clausis non pulsatis
excommunicatis et interdictis exclusis est
irregularis ita quod pro illud quod agit
in officio suo alta voce incurrit hanc
penam Idem si pulsat campanas q. 17
celebret licet submissa voce et in nullo
alio violando interdictum Idem si cele- q. 18
braret ianuis apertis tamen admittit

excōicatos uel interdictos lz in alio nō inuolet interdictum et quodlibet istorum per se prohibet in c. adiciens sup pn̄ fiebat olim i eandem de ꝓuinciis et fac ad hoc decretum que incipit Sed per probatur sic quia eum lex dispo ꝑpet ctūd et deīmia per spiritualem et illud tamen finalem casus considerat habito illo fine impleta e lex ad hoc c. v. q. v. Nō omne xxiiij q iij. Certe de electione l. pro et ij. pro lib vi. Sz in loco interdicto prohibet celebrato diuinorum ad hunc fine ne ibi audiri possit diuina maxime per interdictos uel excōicatos ut in c. adiciens et fac de ꝓuin. ut priuilegia in pro quilibet aut predictorum per se dat causam auditum ex quo celebrat in loco isto ad quod etiam facit regula iuris ffd e quod pro quilibet in lege et ff. et ad idem inde de sen. ex. ex frequentibus ubi patet quod uiolat interdictum qui celebrat. et tamen ianuis perforatis uel fenestris factis ita quod extra existentes possint audire celebrantes in ecclesia et tempus videtur quod nullo forcius uiolare videntur qui in absque predictorum casum incidunt et licet hoc videatur dura ex tamen sufficit ista scripta ex. xix. d. in memoriam vi. q. in scripto c. cum similibus per quod prudet ad decretum hoc quoniam i pro quod nō dicit intellegi de admittentibus excōicatos sicut hic interdictos sicut alio ut nō obstet c. adiciens de ꝓuinciis aut episcoporum de ꝓuin. li. vi quia in duobus ultimis casibus [illegible] ponunt penam interdicti quo ad ingressum ecclesie dicit pro alias penas a iure statutas etc nō facit quod. Sz si romanus pontifex declarauit quod in primo casu irregularitas solum contrahetur et in aliis tribus nō sed pena alia infligeret uel mandaret infligi hoc esset expnū.

Ed quid de clerico qui scit interdictum loci quod tamen nō est publicum per denunciatorem an illud si nō seruat sit irregularis. Nota quod dicit in decretum hoc quoniam quod sic quod si scit ut li. vi de regulis iuris eum quod scit c. le et scienti nō fit iniuria sed ignorantia de clerico ex. apostolice ad idem de sen. quoniam nō ab homine. etiam tamen desideras. pro in si. et quod celebrare dependet a suo agentis ergo e in culpa tamen agit vel illicita ex prohibicione superiorum et loci inhabilitate de consen. di. i. sic alias et hoc nisi nō esset ipsius penitus ignoratum vi. q. [illegible] ij. Si tamen de ꝓuin. episcoporum ibi aut ex rationibus de sen. ex. c. i. quia lz in sinodo interdicto quod seruat mat ecclesia loci religiosi se debeant conformare nō tamen sequitur quod illa mater nō seruat quod nō e ei denunciatum. Alij quod scierit nō debeat conformare ut ibi nō quod sum hoc in insfert etiam si esset publicatum et mater ecclesia nō seruaret quod e absurdum de tamen d. 2. primus quod expediet per constitucionem prouideri clericos nō teneri ad obseruandum interdictum prelatorum amore nisi postquam fuerit ipsorum declaratione prenunciato per id quod habet de cens. quod li. vi et i. c. e. tamen puni ut supra tangitur. Sz generaliter queritur numquid qui celebrat in loco interdicto uel a e interdictus a diuinis ubicumque celebrat sit irregularis. Solutio si e clericus interdictus ubicumque celebrat uel nō interdictus qui celebrat in loco interdicto agens in officio suo sic prius e irregularis ut xi. q. iij. Si quis episcopus in concilio de clerico ex. clerici et c. sequenti de re iudi. eum de sen. ex. tamen medicinalis li. vi. Si sum pro de excess. prelatorum c. ulti. de sen. ex. is qui in pro et c. is cui i pro li. vi. Dicit aut agere in officio sic prius dicendo sollenniter horas diuinas uel nocturnas uel missam uel aliud officium quod competit racioni ordinis quod hoc ita dicit intelligi predicta in ea et fac ad hoc xi. q. iij. Episcopus presbyter et ita nōt. Innoc. et alij post eum de excess. prela. c. si. Sz quod si clericus religiosus ad illud ordinem ordinatur dicit quod ex quo ordinem clericalem nō habet nō includitur in regula predicta deinde ergo si si pro in archiepiscopo monasterio ad primam concedam de cle. ex. postulastis c. ultimo hoc placet quod nō e expressum in iure ut in decretum is qui et c. cum episcopus pall. quae loquuntur de clericis solum

q.ª 8
q.ª 81
q.ª 14
224

fo 82 Sz qd d' monial de q̄ et sorore
q̄ sexu nō ē capax ordinis sine cara-
cteris clericalis Un̄ in ea nō cadit
irregularitas p̄ motiō ordinis ip̄edi-
ens ad xxxiij q v. h licet imago
et c. mulierez de pe. 2 re. Norma
pbat' h vo de bigamis debitud/
fo 83 Sz posset dubitari an ille religiosus
illud hūs ordinez vl monialis
violās interdm sit inelegibilis activ̄e
et passive. Credo q̄ sic tn̄ et si non
hēat ordinez clericalez vōn tn̄ ipōz
status hūt officiū celebrando diva
sm̄ cōdicōz ipōz xij. q. 1 duo et in
p'dca decr' postulasti Ex quo sequit'
q̄ ex tali violacōe illaz penaz ōnīat
tm̄ sūt capaces ad hc de biga.
debitud irregularib' ea que in si de
elecc̄i, cōmissa c. sugeri' et q̄d
i ne. i ult. glo. 2. c. i depntatiby
h. Sz tn̄ eas li. vj. Sz qd si est
fo 84 pura laicus vir vl mulier de ptē
vl nō interdcq in loco interdco coad-
iuvat p̄sbrīn celebratez missam
vl audiendo vl alio' immiscet se
divinis Soluto forams dīstis est
dicendū q̄ nō includit' in dca p'da
q̄ d' religiosi p̄dcis q̄ nec ordinez
hūt nec officiū ppt' que dca p̄cessit
lege nt p̄ius pena ergo irregularitat'
ipōs nō cōplectit'. Nec ē expressiū inve
q̄ sacr' ē ut in decr' De qui Nec obstat
eadē decr' h̄ij h̄ q̄ ibi loquit' de ce-
lebrāte illo tn̄ cōpetit rōn ordinis
et officij celebrāe diva Arch c ff
de im̄ pa. li adige. h. cōmis iij
di. eit de biga. debitud de privileg
ex ore et e. ti. si. pp̄a hāuj 2. fac.
q̄ ista decr' vbi dubitat doctu
Sz oppōn' q̄ pr̄i laici et religiosi
nō ordinati cōtz n. p̄nt ordinari
ut in homicid' bigamis illegitio
et hūc jlli aūt dūt irregu-
lares qui p̄p̄e ordinati nō p̄nt 17
Rndeo q̄ hic loquit' d' solā irregu-
laritate q̄ p̄cedit ex celebracōn
divinoz de qua tn̄ loq̄ p'dca decr'
De qui Dico ergo q̄ ubi i iure
nō ē expressa illa nō ē cōdim q̄
quis in illaz incidt. Per hc tn̄ n' fo 85
p' id q̄d dixi de nō ordinato punitr̄
in solleni appatu i distrucōe sup
dca q̄ cōtrane hūit tractatū p't auctori
fateor tn̄ q̄ dictus pur. laicus peccat
ppt' q̄d p' penaz arbitriā p' ecclasticū
iudice puniri potit d' officio Legis
de caus. y. p' Vij sacr' decliq ex c.
y et q̄d nō. Immo d' excessu platoz
c. ult. et cle. de sen. ex. cōmis Om
aut tlc pctm vl simile sine dispe-
sacōe impediat aliquez ordinari dc
ut nō' de tempor. ordi. c ult. vbi
nō' q̄ p' peccatu prīuaz potest epūs nō
ordinariꝫ tn̄ talibꝫ dispesare. ij si sit
publicum. h si sit occultum tn̄ post
factā pn̄iaz tn̄ sn̄ dispesacōe po-
terit pmoveri licet aliqui sit cōtra
ut id nō' sm̄ Vu. q̄ tn̄ i occult'
requir' dispesacō epī et illud cōs tn̄
sm̄ eū. Per p'dca solut' q̄ de
laicis societates vl fraternitates hūtibꝫ fo 86
et publice cantibꝫ letanias sine
vocatōe et laudes dei et beate vir-
ginis q̄ in casu sit in loco
interdco sic fit Bononie q̄
cōdm q̄ tales nō sūt irregulares
tn̄ ordinez vl officiū nō hēant
Nec credo eos peccare q̄ sūt pluri-
talia pmudon̄ hc vm̄ ē q̄ non
peccant nisi esset d' iclusi i extra-
vagan dm̄ Johis pp̄e xxij. q incipit
sca Roma q̄ disputae nō spectat
ad hūc tractatū q̄ Sz quid de fo 87
advocatis iudicibꝫ et aliis cl'icis
publica officia exercentibꝫ et ab al' vl
officijs interdictis qui ea nichilominus
exequit' Dicat q̄ ex hc nō sunt
irregulares q̄ nō sūt annexa ordini
clericali i m̄ p̄us all. Sz tn̄ sup
d'x q̄ clerici adinvic interdicti vbiꝫ
celebrans n̄ clerici tn̄ nō interdictus
celebrans in loco interdco d' officio
in ordine suo sed sensus inveniet
q̄ va. tcōt' p' Immo et alios in
decr' ylla de excessu pla. et est
intelligenda cū salua moderacōe
c. adiciunt sat. Dicō d' psalmista fo 88

f° 91

f° 87

sic interdicto celebrante vel non interdicto
celebrante in loco interdicto sic ornata mo-
deratione praedicta secundum theologos plane
quantum tenet quod non incidunt in dicta
poena. Sed quantum nos canonistas quantum
teneo contrarium de quo non dicta poena et
generaliter cum contingat teneo quod talem
irregularitatem cum talis ordini competat ta-
tae si in choro psalmisando lectionem
et versiculum legendo xxi de clericis in
princ. psalmisando xxii di. psalmista
ad hoc de hon. sic indigni in fi. di-
citur sic quod et plures minores in decretalibus
tanta potestate quod tamen fuit dignum lo-
quitur de horada propter honorem timens
iudices dicere minores quod si conveniendo est
in ea talia quod absque distinctione ordinis
quisque legat psalmos ut portet ce-
reos vel faciat quicquam aliud pertinens
ad officium quod tunc non erit irregularis
quantum illud officium facit. Sed ista
distinctio non tollit quin de iure talia
competant ratione alicuius ordinis. Vide Arc.

86

et d. per mes et alios in decretalibus in medi-
tinal dicunt irregularitatem quod in quocumque
officio cantando et maxime horis talibus
inefficacit sunt irregulares exempli
gratia talem psalmistam solemniter
psalmisando lectiones vel responsoria cantando
est irregularis. Per praedicta supprimitur
et quaeritur de talibus constitutis in mino-
ribus ordinibus tunc de quibus dicunt fere

f° 89

omnes doctores quod si agunt in officio suo
sicut per se praesertim offerendo in missa calicem
vel urceolum vel aliud quod ad officium
suum spectat sine dubio peragendum

81

vel vesperas sunt irregulares et licet
possit arguendo pro et contra hic plene dis-
putetur de clerico excommunicato. c. ii. cum sina-
liter dicit quod quamvis contrarium teneatur tenendum
est quod talis sunt irregulares quia clerici
et iura generaliter loquuntur de clericis xv
di. c. i et sunt certa officia ipsis ordini-
bus deputata ut xxiii di. acolitus

225

et c. sequentibus in clericis ... in praedicta
ua ut de re iudicata cum et se ex cum
medicinal. lxvi. et quod si ille est

f° 90

sacerdos et celebrat in aliquo inferiori
ordine quod talis est irregularis licet

f° 88

etiam proprio sed ad superiores ordines
pertinent minores vel inferiores ordines
lxxxiii di. gesta et c. horatius. Quod
si talis sacerdos excommunicatus solum a
sacerdotibus vel a celebratione missarum
et celebret in inferiori ordine dicit quod
non est irregularis ad hoc l. di. qui in sub-
diaconatu de corporibus vitiatis significasti
quod quod est hic fuit ad dixi supra quae me-
bro tertii quaeritur propter esse verbis se-
quentibus ubi dixi de episcopo cum interdicta
sunt pontificalia et in inferiori ordine
celebrat cum pontificalibus vel sine. Et
de eo cui interdicta est sacramentorum collatio
et de sacerdote interdicto qui confecit sine
missa quae conveniunt cum huic membro ada-
ptat. Sed quid de episcopo non interdicto exce-
te pontificalia vel conficiente sacramenta
sine missa in tali loco interdicto credo

f° 93

ipsum irregularem propter rationes praedictas et praeca
quae ibi dixi plene vide. Sed si hoc
tunc et in versu propter praedictas rationes percu-
quae ibi dixi et propter dictas rationes puto
irregularem sacerdotem etiam non interdictum vel
suspensum conficientem in loco interdicto
publice corpus Christi sine missa. Sed
quid si clericus interdictus vel non interdictus
in loco interdicto interfuit divinis officiis si
non est principaliter celebrans dic primo quod
non est irregularis quantum officio interfuit
et cantat si sic non celebrat licet forte
non est hic iure expressum quantum eum legere
in psalmum vel dicere epistolam et sic et
novum et vetus testamentum dicere in loco
interdicto non est prohibitum cum etiam ibi praedicari
possit de sen. ex. Responsum. Sed ut dicit
Host. contradicere videtur de clerico ex. c. illud ubi
dicitur quod irregularis est qui se celebrationi ingerit
divinorum quibus vis utitur et decretales cum etiam
versu sequentibus et decretalis cum in primo. Sed
decretales cum medicinal. de divina officia
excelsa saluando in divinis minores possunt
dicere quod ex quo ibi principaliter non
exercet officium alicuius ordinis licet sint
non est irregularis. Unde est tamen quod quia
minor et cantat competit ei quod
dicitur est de praedicta. Sed contra in decretalis
illud dicit etiam de excommunicato quod potest dicere
officium cum aliis cantando quod probat ca-
non. Si quis episcopus sit. Vetus
etiam de audiente dicit in decretalibus illud
quod vult pena c. Si quis episcopus

dampnatus quia lex in c. illud distinctum dicit eum quos divina ~~Beatus~~ ~~indignatores~~ et celebrat vel se
celebrare ingerit dominus Beatus in
dea/latores et ita dicit textus irregularis
[illegible] eo per exemplum vel si symoniacus
per abbatem posse dispensari. Abbas autem
dicit quod magister suus dicebat et videtur
sibi placere intelligentes dominus irregu-
lares non esse quia interdictum nil addit
ad celebrationem sed nec communio ad ex-
cacionem de sen. ex. in c. et dicit quod
decretum illud est vel de contumacia, archi-
diaconus autem placet quod de host. et speculator
scilicet quod si talis se ingerit audiendo
ex quadam simplici devocione non conte-
nendo non est irregularis et sic predictum
dominus Innocentius. Sed si hoc fecit contemnendo
et faciendo celebrare divina sine au-
ctoritate peccando tunc irregularitatem
incurrit extra de cler. excom. ministrante et de cleri-
co excommunicato c. i. Sed quid dicis de di-
centibus horas canonicas in itinere
consocio ~~[illegible]~~ quod hoc faciat per c. adiciendum
in principio. Sed si non sint duo vel plu-
res sic dicentes non video quod hoc
facere possint sine violatione interdicti
ex quo ab aliis audiri possunt extra
eadem de pen. et remiss. quod in te.
Sed si esset unus solus posset ita
premisse dicere quod id cessat. Quid
de officiis vel ministris puta archidiaco-
natu sacrista vel magistro scolarium
interdictis vel non interdictis in loco interdicto
exercet officium suum dicit Innocentius forte dicendum
forte quod idem est dicendum quod de ordinibus.
Sed hostiensis dicit et placet mihi quod talis
non est irregularis quia hoc non competit
rone alicuius ordinis ut idem rota
allegat de hostiensis secundum. adde hic tamen
intelligunt hostiensis et d. et pr. meus
quod talis secundum Innocentium sunt peccat
et puniendus est sicut laicus excommunicatus
contempnens de tem. ex c. i. secundum ergo
a non sic habeo in meo Innocentio
sed dixi. Quid si talis clericus inter-
dictus vel non interdictus in loco interdicto
excommunicatus, quidem vel absolvit excom-
municatum. Solutio secundum Innocentium
non est irregularis quia talia non sunt or-
dinis sed iurisdictionis ut ii nemo hostiensis
alias de electione ipsum missa de maior.
et obe. cum inferior et de exactione non
est domini quare ipse est dicendum absolvere
de pe. de. i. ubi ad idem de maior. et ob.
c. de. li. vi. dicit tamen Innocentius quod ab-
solucio sollempnia exhibere sicut dicere orationes
cum stola et psalmos penitenciales est
ordinis et officii clericorum c. xi. q. iii. cum
aliquis et c. debent et de sen. ex. a
nobis in ii. i. f. Sed quid si interdictus presbiter
vel curatus in loco
interdicto puniendi eum semper imponere
possit admitti puto quod sacerdos ipsam cum
oracionibus et psalmis et solempnitatibus in-
duere ad mittere non possit sine pena ir-
regularitatis cum illud sit officium divinum
ordini competens clericali et sic ut
supra dixi. Sed sine officio sed solum
confessione ut ~~[illegible]~~ est intellectus est
potest eadem ultra gradus agens
v. d. Sed interdictus de purga. presbiter
et hic puto sine sit de loco interdicto
sine de universitate interdicta quia
non vivens cum laicis esset interdicto
ad id quod habet de sen. ex. ~~[illegible]~~
divina c. ult. et li. vi. quo intelligendum
de interdicto si esset locatus et specialiter
[illegible]. Ut per quod dixi
secundum confessione solum questio an laici
[illegible] lectiones vel laudes de quibus
dixi supra hic medio usque presbiter
solum quod de laicis possit sacerdos
in minori facere generales confessiones in
interdicto et dicere est quod sic ubi dicit
est quod presbiter per eum generalis dicat de
per propriis sacramentis. Solvit quod presbiter
quod in laica de persona interdicto
vel de loco interdicto possunt in
die Parasceve crucem et de
[illegible] cum nullum divinum celebret. Nec
illud committat in prohibicione interdicti
[illegible] officium quod ea die sit pre-
[illegible] si non presbiter non sed alia officia
cum moderatione et adiciens quod id facere
competat ratione ordinis si non fallor
[illegible] clericus consacrens esset irregularis
per totam predicta. Ut quid de interdicto
benedicente aquam vel non interdicto
sacerdote in loco interdicto dic secundum
Innocentium talem irregularem quia sit cum
sollempnitate quod competit ordini clericali
de cons. di. iii. aquam hoc [illegible]

simpl[ex] vin[um] e[st] de [e]cclia[?] inedo[?] Sed
q[ue]ritur ad no[n] in[ter]dum h[ec] fuerit in
loco inte[r]dicto h[ec] nichil[?] s[ed] h[ec] faceret
no[n] seruata mod[er]ac[i]o[n]e sic alia officia
~~p[osse]nt celebr[ari] ita~~ et aq[u]a b[e]n[e]dicta sed
cu[m] illa moderac[i]o[n]e sic alia officia
possu[n]t celebr[ari] ita et aq[u]a b[e]n[e]dicta

q. 203 Sed an cu[m] t[ame]n aq[u]a que ia[m]
e[st] b[e]n[e]d[i]cta poteru[n]t asp[er]gi layci et sic
credo q[uod] no[n] cu[m] p[ro]hibito b[e]n[e]dic[ti]o[n]e
sit p[ro]hibita h[ec] tam[en] ad h[un]c fine[m] ne
l[ai]ci asp[er]gant ad h[oc] de[?] g[?]sti[?] Nam
[?]p[er]cepit[?] d[e] regul[a] iur[is] ad q[uo]d p[ro]hi-
bet[ur] li. vi. Sed an cl[er]ic[us] h[ec] facie[n]s
sit irregularis puto q[uod] no[n] q[uia] no[n] viol[at]
interdictu[m] in celebrac[i]o[n]e diuinor[um] ne colla-
t[i]o[n]e cu[m] cl[er]ic[us] a[utem] no[n] sit ip[s]e sacramentu[m]
nec h[oc] e[st] iure cautu[m] ut i[n] decr[etum] h[oc]
q[uo]n[iam] ip[s]e petru[s] cu[m] ex[?] cl[er]ic[is] p[er]ma ar-
bitria imponendo xiiij q. iiij et 2 eius
vltra adam de offic[io] deleg[ati] de
q. 204 censib[us] / 2 q[ui]d de funeribus offi[ci]um
p[ro] baptismo i[n] sabbato sancto vel p[ro] con-
fectione c[ri]smat[is] / in die cene vel pro
anniuersario defuncti de q[ui]b[us] p[re]d[ic]ta s[unt] non
p[ossu]nt aliquo mo[do] celeb[rari] interdic[tis] sine
pena irregularitatis ut e[st] s[upr]a no[n]
interdict[is] in loco interdicto no[n] seruata
moderac[i]o[n]e p[re]d[ic]ta q[uia] p[re]dict[a] s[e]c[un]d[u]m offi-
cium ordini deputata v[ide] i[n] c[apitulo] h[uius]
locum p[re]d[ic]ta et d[e] offic[io] q[uod] sit pro
confect[i]o[n]e c[ri]smat[is] h[oc] tenuit host[iensis] se
corrigens in decr[etum] p[er]mittimus de sen[tentia] ex[communicationis]
et idem Io[hannes] monach[us] arch[idiaconus] 2 d[istinctio] et p[ri]-
q. 207 mo et in li. vi. Idem per o[mn]ia
dicas de b[e]n[e]dic[ti]o[n]e calicis et pa[ra]mentor[um]
vel corporal[ium] vel candelas in
festo purificac[i]o[n]is vel olivar[um] i[n] festo
palmar[um] q[ue] ta[m]e[n] b[e]n[e]dic[tio] ab ep[iscop]o vel
sacerdote s[ed] debeat de con[secratione] di[stinctio] 1 vesti-
menta 2 c[apitulo] consulto sunt de sacra
b[e]n[e]dic[ti]o[n]e e[t] veni ad si[c] et de consecr[atione]
ecclie vel altaris aqua et e[st] a[d] eum
q. 206 ordini deputata [e]st. Idem est dicend[um]
de consecrac[i]o[n]e eccl[es]iar[um] vel altariu[m]
226 immagi[num] vel viatico[rum] ead[em] r[ati]o[n]e
q. 201 Dubitat[ur] et[iam] vtr[um] s[u]p[er]iores possu[n]t
in loco interdicto b[e]n[e]dic[ere] p[ro]p[ter] q[uo]d s[u]p[ra]
notaru[n]t in c[apitulo] de p[ri]uil[egiis] archiep[iscop]o
s[u]p[er]i[us] e[st] ad illa absti[n]e[re] maxi[m]e

s[i] locu[s] e[st] int[er]d[ictus] p[ro]p[te]r delictu[m] p[re]l[ati]
q[uia] tu[n]c p[ro]p[te]r c[on]tu[m]e[lia]m sunt interdicti non s[unt]
capaces illi[us] gr[aci]e si tam[en] c[on]-
fiat no[n] e[st] ip[s]e h[ec] faciens irregularis
alleg[atur] de sen[tentia] ex[communicationis] is q[ui] in ea[m] sequit[ur] li.
vi h[oc] puto ver[um] de simplic[i] b[e]n[e]dic[ti]o[n]e
q[uam] solent facere Sed b[e]n[e]dic[ti]o[n]e[m] solle-
nem do q[ui]a q[uo]d intell[igi]t p[re]d[ic]ta cleme[n]t[ina]
archiep[iscop]o ut i[n] not[is] d[e] 2 p[ri]mu[m] me[m]b[rum] d[e] v[?] c[on]-
no[n] puto posse s[ed] p[er] ip[su]m superiore[m]
publice in loco interdicto s[ed] cu[m] di[ci]t[ur] s[o]l[e]t
n[on] d[icitu]r b[e]n[e]dic[ti]o s[i] c[u]m singularitate capita
v[er]o ad b[e]n[e]dic[ti]o[n]e[m] q[ui]a illud fac[er]e c[om]petit
ep[iscop]o v[ide] ordinis xxvi di[stinctio] vi ministr[are]
et fac[ere] q[ui]d dixi de b[e]n[e]dic[ti]o[n]e a[utem] s[u]p[r]a
vel v[?] p[ar]te 2 q[ue]st[ione] no[n] x c[apitulo] v[?] d[e] ea[dem]
et de con[secratione] di[stinctio] 1 cu[m] ad celebrandas Sed
q. 208 nu[nquid] ip[s]e interdicta s[e]c[un]d[u]m officiu[m] c[on]men-
dac[i]o[n]is defu[n]ctorum iux[ta] more[m] Credo sal-
vo q[uo]d inf[ra] de c[on]fessione v[er]bali et
p[er]miss[a] de ei[us] offic[io] q[uod] sit q[uia] i[d] offi-
ciu[m] est q[ua]si annexu[m] ad absolu[ti]o[n]em que
fit i[n] p[ri]ma v[ersione] s[ed] sicut inde p[er] p[ri]ma
ut inf[ra] d[ic]tu[m] sic / 2 h[oc] officiu[m] est
s[upr]a de sep[u]l[tu]ra c[on]gruat[?] de dona[tionibus] inter
viru[m] et uxore[m] de p[ro]uidencia s[ed] de vedi[?]
q. 209 religios[is] / Sed q[ui]d d[e] b[e]n[e]dicente
mensa[m] vel legente in mensa residentib[us]
de p[ri]mo in decr[etum] stantia q[uod] q[ui]c[un]q[ue]
dicit et v[ide] placet host[iensis] 2 d[istinctio] et p[ri]-
mo 2 v[ersu] 2 Io[hannes] monac[hus] c[apitulo] [com]me-
dentur[?] q[uod] liceat s[ed] p[er] tal[em] b[e]n[e]dic[ti]o[n]e[m] nl[?]
loco cu[m] no[n] sint a[liqu]o ordini depu[tata]
2 al[ias] xl iiij d[e] c[apitulo] ul[timo] Sed cu[m]
q. 210 interdict[is] 2 in loco interdicto possit p[re]di-
car[e] ver[bum] dei ut j decr[etum] p[er]p[etu]o An et[iam]
possint p[re]d[ic]ta cu[m] pulsac[i]o[n]e campane So-
lu[ti]o dicit q[uod] sic cu[m] inservit[ur] et
p[re]ambulu[m] ad h[ec] p[er]miss[a] ut h[oc] g[e]n[er]al[iter]
c[on]cedendo ad h[oc] de offic[io] deleg[ati] s[upr]a
q. 211 2o p[ro]u[i]dencia in fi[ne] 2o sufficere[t]
intelligatur ex cl[er]icis p[er]missio s[e]c[un]d[u]m
mod[um] c[on]ve[nien]t[e]m 2 fac[iendo] q[uod] dicta[m] infra
ea[n]d[em] in ecclia[?] v[i]si Sed cu[m] post Sed
q[ue]ritur p[er]missa vel hec[?] cauerit dicend[um]
poterit ip[s]e interdict[us] pulsac[i]o[n]e campane
que sint in eccl[es]ia s[ed] ar[?] et forte
p[ro]b[abi]l[ite]r ab ea dicit q[uod] no[n] alias fiet
eam[?] legi iuxta nota[ta] xiiij q. iiij
plerisq[ue] de p[ri]uil[egiis] q[ues]tio et q[uia] p[re]d[ic]ta

f° 112 debet propalari id ut ad q fit. i. q. i.
buido xc ti liqueat. Sed an poterit
tpe interdicti pulsari campane p horis
notificandis, puta tpe et nomine (?)
non credo illicitum licet hac de causa
sonare campanas. Sed cleri tu credo h...
licet lz eis de festo no celebret diuina
tn ex quo dco tpe solet diuina celebr.
uidelic pstmiret (?) q prellebrante di-
uinorum sonaretur sit. n. psumit q si
dz xxviii di. de sitacionibus de cler. co-
niugat. diuis falliciis. et ex hoc
possit scandalum induci quod in dubiis e
vitandum. i. q. vii et si illa xxiii q. i.
pulsat tu scilz et p hoc sepe
vidi ego in clericos et maxie religiosos
qui in eorum festiuitatibus sonat et
sonari faciunt campanas dictis horis
lz de festo no celebrent fateor tn
possit p hoc tn no incurre irregulari-
tatem ut dixi supra v. Sed q siliciz
in loco. Sed an pro ostensione
reliquiarum sctorum uel aduentu alicuius plati
uel sctilicet licea clerici sonare cam-
panas credo q sic saltem n e hoc qd
no phibet de re pmissa ad eosdem
f° 114 de sponsa apud. Sed an liceat
tpe interdicti sonare paruas campanas p
diuinis officiis celebrandis ut faciunt
sepe religiosi mendicantes. Solutio
tu de iure talis campanella audi-
at extraneis et interdictis sat pcul id de-
testor omnino cu phibitio pulsandi
campanas minores campanellas includat. ad hoc de appll. c. de appellatio-
nibus de poen. inaio tu scilz et
in hoc consideat sonus campane non
quantitas campane et hoc fatis de
pen. et remiss. q iure iusti enez ca-
panas pulsare, consoluit ergo c.
admoneat p celebret sine signo
aliter tpe consueto vel canere t fi di-
ci faciens p ea que dixi s. p vsu
Sed an tpe interdicti consilio vi-
deat sententie contemptor sufficiat
eis q alio signo puta parvuli
tabule uel simili conueniri possit
ad diuina celebranda. Sepe fuit
consilium an tpe interdicti possint pulsari
campane ecclesiarum pro aue maria
ut solet fieri de consuetudine laudabili
de sero et in aliquibus locis de mane
dicit q sic quia illa salutatio virginis gloriose
non e officium alicuius ordinis deputatum immo
maxime ppter laicos e introductum illud
quod alio cessa... puta ... Sed an f° 116
icum alma. c. ultio renocenti
quia premlegi autea super audiendi
diuinis officiis concesso ecclesiis monasteriis
ordinibus seu psonis ecclesiasticis regu-
laribus uel secularibus quero an privi-
legia alicui concessa super audiendo ma-
xie laicis puta fratibus penitentie de
tercio ordine sci francisci similitat fr...
sint ... sunt renocata. Et vi-
r q no quia illa renocatio respicit ce-
lebrantes. Ergo remanet priuilegium au-
diendi cum hec sint diuersa et diuersorum
diuersa e ro et no deffa. sed in ve...
no bz locu in alio xxvii q. i. hy-
pocras et de regl. Inscriptio cu
concordantiis simuli. li. vi. Conf. lz
celebrari possit si sine aliquo au-
ditore no tu eis Ergo phibicio de
celebrando includit audientes ppter
connexa. i. q. i. fin. xxiii de consti-
tutiuo de sen. ex. cu alia et e...
s. li. vi. de cler. ex ...
e. li. vi. si aliqd phibitum au-
diendi extraneum interdicti ut e dim
Ergo phibitio celebrandi includit
audientes q excepto e de iure regle
ut supra dixi ad id cle. de sen. ex.
cu ex eo quia no dz intelligi tn
de fratibus minoribus admittentibus illos
de dco fratrum ordine nisi quitra ad
penam excommunicacionis p illa constitucionem
no et inflicta. In hoc articulo jo-
an. in nouella in decr. alma in
ultima sua glo. dicit p pdicta alle-
gata hunc inde quod uidelicet esset
declaro lz phibitio celebrandi inclu-
dat audientes in no fratris capio q
renocatio priuilegii celebrandi includit
renocationem priuilegii audiendi, pone
enim q de celebrando tpe interdicti no
habeant priuilegium audiendi tunc
plain e q hoc casu no e fratrum renoca-
tio priuilegii q no est xxxv. q. v.

tu tenetur. ego remanet simul audiendi
q' p' generalem inhibitionem non est sublatum
dies p' decretalem alma renovatio ipse ge
forte decretalem predictam tu exeo eximunt
de vestre privilegio p' q' ut inferius
predicta generalia et dinisa ad idem
de privileg' li. vi. lxvi. Quamvis
a iure ybet (?) p' non dext tu gma
prohibitio de celebrando ipse interdicti est
invitata p' decretalem alma. Item privile
gi digniores est celebratio quam audire.
Ideo sicut celebrationem ut patet principales
et dignidem ne minus dignum nisi quo
dato cessorum trahit ad se magis
dignum nisi quod est principalis. Item ne ecce
sura ecclesiastica vilescat et moneris
interdicti contemnetur ut in predicta cle. nec
ex eo plus placet q' de iure decretalis
alma simul renovatio est privilegia
de audiendo divinis non est admittendus
p' ad exaggerationem prohibitionis de
non celebrando ipse interdicti emanat
cle. de sen. ex. Gravis ad nos p'
sacerdotes excommunicat dum ipsi tales (?) pro co
gnitione aliquos in loco interdicto celebre
divina nisi qui p' compulsationem campana
rum nisi p' sermones faciunt dicto ipse
ad divina audienda populum evocando
et eos excommunicant et eos excommunicat
interdicta que p' eos sunt celebrat mis
sas in eodem notatum ut exeat de
ecclesia ut proprie primum de qua sina
ex absolvi non potest ab aliquo
fo 117 nisi a papa. Sed nunquid platea cimiterium
habet divinum spirituale in loco liceret
p' illam cle. Jo. an. in glo. in dicit
q' 2 alii nec clerici sed mo. c. vito
li. vi. licet p' i q' nunc m' videt
q' illa platea forum liceret dictam
constitutionem decretalis qst. vi. q. vi. p'
t de ecclesiis et clericis li. psr.

Ista primo de casibus interdicti
cessant s' prohibitionis divinorum
officiorum simul videlicet et de q' casibus
interdicta cessant sed prohibitionis sac
ramentorum sub quo ut supra dext
videlicet prohibitio cessat sepulture

Sequitur et sequitur q' p' interdictum ecle
siasticam prohibet sacra generaliter ut
dext spectat circa principium huius materie
quedam tamen specialiter permittit primum
baptismum parvulorum de sen. in i. est de sen.
ex. quoniam li. vi. Sed quero an ba
ptismus dicat dici ipse catechizari
cum debito officio dicit q' sic cum per
misso baptismo intelligitur omnia precessa
p' que pervenit ad illud et sine quibus
non dicitur baptismus si sit ~~expedetur~~
expedi. de offic. deleg. pervenit
c. ult. parvulis et adultis et compositis
et in decretalis cum. Sed an in ecclesia sinem
interdicta possit quis baptizari vel
fronte confirmari dixi supra sed melius
est et ipse interdicti permittit confirmatio
sine confirmatione sacramentum ut in decretalis
responso in fi. et preciter ipsius confirmat ut
ideo q' confirmant in die cene domini quo
conficitur confirmatione et utendum in baptismo
et confirmatione ut in decretalis responso. in fi. et
ea cum li. vi. Sed an autem ipse interdicti pos
sit fieri officium p' predictas permissas dicit
ut supra dixi v. De penitentiis et. C.
Sed an personis specialiter interdicti ista p'
mittantur dicit ut supra melius p' vos
ergo p'ser ad fi. et v. sequentibus. Item
dico ipse permittitur eucharistia. q. quia in
dicit viaticum vel cum dat decedentibus
de pe. et re. q' nunc de sen. ex. per
missis. Nec v. dicitur dari penitenti de
negari v. d. penitentes. Sed hic
queres Sed an salus danatur ad mortem fo 118
ipse interdicti possit dari hic viaticum
dico q' sic ad hoc cle. de pe. et re. cum
sit et ibi ~~sit~~ nec in glo. imo plane
est. et q' illa esset sed in mortis
articulo quo an apponi potest inter le
viaticum de pe. et re. q' nunc.
Sed queres an laicus vel clericus non
interdictus possit dari eucharistia in fo 119
loco interdicto positus in mortis articulo.
Solutio de plane missa celebrante
non est quod tamen non possit ymo dicit cele
brari sinata sacra et adiungit q' quo
n' potest ymo dicit firme corpus Christi
de hoc de cum parata et confirmat

227

et c. relatum. Sed de predictis laicis receptis
de iure sunt, tamen viderim generaliter
religiosos suis in scribis et fratribus
sive monialibus quarumcumque gerit
modo tempore indiunt concedere sacramentum
eukaristie, sed quod iure faciunt ipsi
discernat quoniam quicumque videt de iure super
in ecclesiis non prius forum clericorum tamen
quod non invenit expresse permissum sed tamen
ipse prohibitum in q. v consuluisti
xiii q. ii hec sunt de insula c. ii. et c.
expressum in cle. de v. sig. exivi. §
porro. Cum ergo predicti prohibeantur
ministrare etiam sacramentorum clericis cunctis
et sacramentis exceptis, ut est expressum
in decretali Alma c. i et specialiter sit per-
missum corpus Christi inquantum violatum
et non aliter salvo quod dixi decretalis e-
buit et c. dum clericis sequitur per alias
obsequiis pro clericis ministrare non dz sicut
sed dicit in c. de extrema unctione. Sed
fo 120 cum portatur corpus Christi ad infirmum mox
portabant cum pulsatione campanelle
et lumine precedente et aliis consuetis
credo quod sic quia non aliquis permittitur
liceo illud permissum fore sicut quod
non disponunt illud sed et usus
observavit ad hec inquit di. et est autem xii
di. illa lxxvi di. venia de consti.
ex litteris de reptis c. i de v. sig. ex parte
cum similibus nulla disponunt ergo hec
prius s. de lumine de celebratione missarum
sive de pulsatione vel campanelle
fo 121 signa consuetudo. Sed an viaticum
tunc dabitur infirmo in presentia personarum
astantium et venientium ad communionem
ubi est infirmus presto quod sic ut permissum
in quantum sicut consuetorum status presentium tamen sit
xii di. consuetudo de privilegiis porro cum
similibus. Sed infirmum conditio requirit
astantes ut cum portatur ad infirmum
ut videlicet se dz inclinare de cle-
mensia. Sane ergo multo fortius asta-
tes cum infirmus ipsum ex reverentia
ipse conspicere et adorare dz nec
et iure expressum quod verum sit
sacramenti sit presentia tempore necessitati
nisi divina celebrant officia actualiter
etc. sicut intelligi quod le. i de. de
sen. ex. cum similibus. Sed quomodo an fo 122
mulieribus pregnantibus et partui appro-
pinquantibus possit tunc dari eukaristia
dicendum quod an mulier quod inde male posse
eas dum decedentes licet partui appropin-
quent. Sed respondit quod licet dz esse decedentes
cum deo credit eukaristia ut in c.
per iure et c. permultis quoniam quod in
aliud pericula iminet et abstinendum
eas vero id per omnia presto de infir-
mitatibus maris vel bellum captivitate vel
obsessis et facit quod non de officio or-
dinarii pastoralis in § i glo. quo-
tam. Permittit etiam tempore interdicti penitentia fo 123
olim morientibus ut de spon. duo-
rum nos de pe. et re. quod multe hodie
vel sanus non sunt excommunicati qui pro fo 124
in mortis articulo ad penitentiam admitti
non dz. In decretali Alma c. sane vel
nisi ipsi eorum culpam vel scandalum
lata sunt sententia interdicti vel ad presen-
tium delictum cuius occasione inter- fo 125
dictum latum fuit prebuit auxilium
consilium vel favorem. Hiis enim casibus
non est eis penitentia impendenda nisi satis-
facerint si possent vel de satisfactione
ydonea prestiterint cautionem vel si non
possent satisfacere vel saltem cautionem
prestare iuraverint quod cum potuerint
satisfaciant et quod ad satisfactionem hanc
per eos fiendam reparandam dz et post inter-
prestandam dabit auxilium et consilium
et nisi posse ad hec fideliter labo-
rabit. Tunc non in de casibus penitentia
concedenda eis ut in decretali Alma c.
illis. Posset dubitari si contingeret fo 126
casum accidere ponendo solempnem penitentiam
an tunc sollempnitatem omnino debeat
observari. Solucio tamen non sollem-
pnitates istas licet tamen regulariter
solempnis decantacio divini officii
professio atque solempnis benedictio an-
dive dominorum preceptum corporis et
alia que non possunt fieri in loco interdicto

cum non interdictis non credo ipsas
sollemnitates tunc observandas de quibus
habetur l. di. in capite xxxiiii. quia laicos
fo 121 vel quantumcumque abundantes penitentibus vel non
penitentibus liceat clericis mortuaria vel
funeralia recipere et pro eis orare. Se-
cundo dicit Innocentius de excessu prelatorum c.
ultimo quod a talibus post primam partem licet
mortuaria recipere et pro eis orare, xiii q.
ii. Romani. Sed circa primam partem suscepto
pro eis non est orandum. Vel mortuaria ca-
pienda lxxxxiiii. di. c. ultimo. Ho. autem facit
hic verbum de ultimis in morte et de his
que daret pro funere in cimiterio sepulture
interdicto relaxato. De funeralibus autem
que daret pro funere in cimiterio se-
pulto de facto ipse interdicto non licet clericis
recipere quia tunc participaret delicto sim-
iliter. Quid de aliis oblationibus puto
fo 128 quod abundantibus penitentibus vel non peni-
tentibus recipere possunt et in loco interdicto
pro eo quod plene notatur xc. di. oblationes.
Sed nunquid interdicti gaudent indulgen-
tiis et remissionibus concessis pro fabrica et ytalia
fo 129 tamen interdicta vel hospitalibus culpa latidem
interdictum in locis non sunt vere penite-
tes et confessi. Ante relaxationem huius interdicti
indulgentiis et remissionibus gaudere non possunt
ut in cle. de reli. et vene. sanc. si-
dignum c. ultimo. Sed interdicti extra
sunt de prelatis interdicto non in culpabiles
fuerint et eo pretextu quod sententia lata fuerit
possit ut et gaudere indulgentiis
et remissionibus sed ante penitentiam probantur
patet c. xiii. ad sancte de pen. et re.
ituolt et ci. l. i. supra li. vi. Item de eo
ipse puniunt excommunicationem quia pretextu corporis
quocumque fu. pelegrini confessi viri vel
mulieres. De fe. feriis capellanorum
et si existentes esset interdicti sum Inno.
de sponsa. li. c. not. ita et pro fidelibus
ilici. xxvi di. de unde de presbitero
non baptizato c. ultimo Inno. quod pro
excommunicatis etiam ff. de eo qui dixit
et mar. quod pol. pro adulterium signi-
ficasti. Sed an sollemnis in precipuis
228
fo 130 vide de ipse sed possit dicere quod non

sed hostis et hoc allegat c. capellanis quod
id est officium clericale ordinum deputatum
de sen. exc. in c. i. et ii. vi. li. Sed quid
dicis de sacramento ordinis. Ho. dicit interdicti fo 131
pro possunt ordinari sine sunt laici sive clerici
id enim est preter sacramenta que non pre-
cepta sunt ... nisi in casibus premissis
ad hoc de cleri. ex. iiii. c. si illegitimi in loco
interdicto possunt conferri ordines aliquibus clericis
vel laicis quia ibi prohibentur ecclesiastica sacra
sacramenta ministrari exceptis quibusdam casibus
de quibus iste non ut in decretali Ne cui vobis
et in decretali Alma c. i. Sed autem loca ipsa fo 132
solum est interdicta tunc persone non sunt interdicte
clerici de sen. exc. Si sententia i. et vi. tunc
clerici illius loci ut dixi supra possunt extra
illum locum interdictum ad superiores ordines
promoveri quia intelligas durante interdicto
ab eo qui ipsos de iure valeat ordi-
nare vel de illius licentia ab alio ut de
tempore ordi. c. ultimo li. vi. Sed vel fo 133
locum ipsum est interdictum licet in eo loco ut
dixi nullus valeat ordinari laicus tamen
quibus non fuerunt delicto pretextu quod sententia la-
ta fuit extra locum interdictum et per episcopum
dicti loci vel per alium de illius licentia
possunt ordinari hec vera nisi pretextu delicti
universitatis fuisset in locum lata sententia
interdicti. Tunc non ullus de universitate
possit ordinari cum eo casu omnes de ipsa
universitate intelligantur interdicti ut probatur
de sen. exc. c. i. li. vi. sed alias sunt alii
culpabiles sine late in locum intelligitur
interdicti ut in pastoralis c. ultimo eodem et de
privilegiis licet in sede li. vi. De extrema
unctione que est unum de septem sacramentis
teneas quod morientibus est prohibita ipse fo 135
interdicti ut est expressum de pe. et re. quod
unde. Sed dubitat quidam an clericis
vel religiosis maioribus vel feminis non
interdictis sed de loco interdicto extra
sinagogum interdictum possit conferri extrema Extrema unctio
unctio. Io. an. vetustis est iusta
cultura in decretali quod unde de quo non
pro illa in decretali de pro multi hodie
quale adimunt sicut quod dixi supra de
corpore Christi. Ego sicut supra dixe-
runt pro in ... festivitatibus possit
celebrari ut patet ut in decretali Alma c. fo 137
in festivitatibus. Quero an in ipsis
festivitatibus possit licite concedi corpus
Christi vel extrema unctio. Archi. in decretali

alma tenet q corpus xpi. tradi non
possit dictis diebus q e adiciens tn se
quentibus nil innuitur de prohibicione sa
cramentorum s3 solum diuinorum officiorum s3 corpus
x nisi i qua vocatiuum dicit e prohibitum
ipse interdicti de sen. ex. Responso ergo tn no
sit expresse permissum remanet prohibicio ut
in cle. de v. sig. exiui e iurio cu
cordi. supra att. et pro hoc facit ad tancredi
qui dicit fideles debere recipe corpus
x in hiis p mis festiuitatibus supradictis
de con. di. i. Et si non frequentius 2 c. secu
lares 2 c. Omnis homo nil salterum in pascha
de pe. 2 re. di. utriusque Illa enim iura
loquuntur interdicto 2 alia prohibicione cessa
tibus idem tenet Jo. An. qui videtur ad
litteram que prohibet dare tum interdicto
asperius re altari qui innuat q alii ap
erte possint dari. n q illud in imme
diate littera s3 q prius obprobrium culpe ma
neat interdicto non ruptorum tamen e q
prima deci. non distinguunt clericos a
laicis nec interdictas personas a non inter
dictas vniversaliter quod dixi supra de cele
bracionibus. Sed queritur an laici sepul
tiorum vident q omnes indifferenter
sunt percipere corporis xpi 2 i
dictis festiuitatibus q̃ r rigorosus
idem sin dicitur opinio contra diree de
extrauagante viuente de qua est querat
s3 q illa dicit intelligunt interdicti
et prima est in predictis quatuor festiuita
tibus sic et dixi de aliis diebus supra
sic de illa litteram. Sed queritur An
in dictis quatuor festiuitatibus possit
dici missa alia q de festo puto q
sic q generalis e permissio honestius
tn et interius quantum ad principalem
missam que in ecclesia celebratur de
ipso festo dicatur q ad e inductum propter
illorum sollempnitatem 2 honorem ad
hoc de consec. di. i 2 hoc de cele. mis
sarum c. ii. Item queritur an dictis
festiuitatibus possit aqua sollempniter
benedici et aspersio fieri panis et similiter
benedici et laici et interdictis ministrari
credo q sic. Illa enim de se non pro
hibentur ipso interdicto sed q diuino officio
deputata dicuntur. Et q ipsorum benedictio
e diuino officio deputata q diuino
officio equalitur in dictis festiuitatibus

quatuor permittitur. Et p hoc facit ad ea
que supra dixi vsu. Item queritur de interdicto
vniuersalis specialibus. Sed hoc certum in
dubium dubio an in predictis quatuor festi fo 139
uitatibus possint in loco interdicto solle
mpniter mortui sepeliri. De interdicto spali
et notatum in non e dubium q omnes An ipse
ipse carere debent ecclesiastica sepultura interdicto
de priuilegiis excepcionum li. vi. Nisi penitue- possunt
rint ut i decretales. Ob eam ii. § de sen. sepelliri
ex. li. vi. Idem in hiis propter quorum culpam mortui
uel scandalum lata sunt sententia interdicti uel
qui ad perpetrandum delictum cuius occasione
sunt lata interdictum prebuerunt consilium
auxilium uel fauorem ut in c. ill. 2 et
facit ad hoc c. in festiuitatibus. i. fi.
in aliis ergo siue sint de persona interdicta
siue de loco interdicto siue non procedat
que. d. 2 p. mea in cle. de sepultura
Idem Jo. an. idem 2 Ar. i c. alma. qui
dicit q non putat dictis diebus posse
mortuos sepeliri licet multi sunt
contrarium opinati 2 att. de cast. priuilegium
sic et plantare c. q si ad c. de festi-
uitatibus tradit q loquitur de audiendis
diuinis officiis et non de sacramentis. Item
q cessat ad de hac reconciliacione
expressa hoc e dicte q illa uero non pre
locum habere in mortuis ea de ipsis non
possit esse spes reconciliacionis s3 opinio
reddimat q hoc tamen videtur esse specialis
prohibicio sepulture ergo non videtur sublata
p generalem permissionem diuinorum ad hoc
ff de leg. i. si quis in principio 2 de
reg. iur. nonnulli de aqu. nihil uel
nuna ad litteram 2 c. sequitur de penis
qui ad agendam li. vi. cum similibus. Sed
ii p v. temerarium est contra opinionem
d. 2 p mea sed ne videmur contra
omnes contrarium dicere et tamen exceptis
predictis casibus mea pusilla intelle
ctus indicat i dictis festiuitatibus non ob
stante interdicto posse publice et solle
mpniter mortuos sepelliri ubi aliud
non obstat Moueor ad hoc dicendum
q non e verum q generale interdictum
prohibeat ecclesiasticam sepulturam s3
prohibicio sepulture ecclesiastice acce
dit hoc tamen uel prohibicio diuinorum
uel prohibicio ministracionis sacramentorum

fo 130

fo 131

fo 134

in decr. glma c. i. 2 dixi supra i prin
hīg inebri Ex hiis sic arguo ꝙ dicis
duꝫ diebꝫ phibei ecclastica sepul-
turaꝫ et diuinū officiū pūd nō pt
celebrari et hoc ē sicy ut dꝫ ī festi-
uitatibꝫ ꝙ et tuc sacmēta nō pnt
ministrari et tn̄ sca ꝙ his diebus
potit licite pnbre et sollemnit cele-
bri officiū sup sciuy corpore mor-
tui pꝫea i hūmato remanēte uł
eo sepulto ex ecclīaꝫ 2 cimiteriū
ꝙ ē absurdū decrip le pꝫea ea roe
qua tuc pt pnbre et sollemnit qdꝫ
diuinū officiū celebri ea roe et se-
pultura ecclastica ministrari de excep-
tīo uit, Jtꝫ sepultura ecclastica i
hac ūi accipit p officio sepulture
uł saltē accedꝫ ims dispon ad
diuinū officiū qꝫ duꝫ diebꝫ est
pmissū ergo et ipa sepulta duꝫ
diebꝫ intelli pmissa ꝯ offic deleꝫ
pꝫea ꝯ regul iuris accessoriū li
vi. cū conceꝫ pꝫea uerba pmitē-
tes admittunt tū ad preprꝫ diuor-
ut i ff. Jn festiuitatibꝫ corū
iuxtas moriuꝫ pūd debet ecclīa
sepultos de sepultus ex pte in ꝓ-
ꝑ pꝫa rndet ad ea qe idixi ad
coadunacoꝫ oppos hic ꝙ ut dixi
ꝑ interdictū ecclāmd pūt ꝑse ecle-
sepultura nō phibet ꝫ pnt accedt
phibita diuoꝫ uł ministratos sac
imet 2 large sumpto verbo sacme-
ti qꝫ ē bꝫ nonꝫ p ea qe dicaꝫ
in v. dubitat doctores ad ꝗ ꝙ
si templarꝫ ꝙ ꝑm induxit ꝯ 2
prinꝫ uero p locqꝫ ꝯ pnilegꝫ
celebrandi cōcesso ab hoie Romello
limitat Sꝫ qꝫ qrit de iure ꝑ-
missione punctā i sanoꝫ celebra-
tū 2 celebrandū pꝫcipꝫcum dnū
nō limita de regul iur ꝙ ob
graꝫ li. vi ad id qꝫ desit ra-
tiōe reconciliacō facili ē rnsio
qꝫ ecꝫ si ꝯ mortuus nō sit spes
reconciliacō seu de rincebꝫ hec videtibꝫ
dꝫ scle xiii q. ii. cū ꝯma Jtꝫ principal
vō ē rncī ad ꝗ sollemnitatꝫ ut i
qne nō ꝯficit in hoc casu ce. i. ꝯ Sꝫ
qmo rapit dies in ꝑdꝫ qmo festi-
uitatibꝫ Solucō ꝯ principio nō est
dubiū s. ꝙ incipit i uesꝑis vigilie
l. xxx di. ꝙ die de fer c. ii. fac ꝙ
de reliqꝫ 2 ve. scōꝫ si diuinū cū finꝫ
Sꝫ de fine cū hꝫ in vesꝑis, i sꝫ
exclusiō cōpletorio qn cōpletoriū clu-
dat sicut oppos ꝯrꝫ tꝫ ꝙ cōcludat 2
cōpletoriū ꝙ oē hore canonice
dici dꝫ ꝙ matutinales usqꝫ ad horā
nonā exclusiue aut vesꝑtine usqꝫ
ad noctē ut ꝑ xi. q. iii. Si quis
epus i galio 2 noꝫ xxxii di. c si
ad hoc de fer c. hoc ipm i de ꝙ
~~quod~~ ꝙ sollemnia festa debent tardiꝫ
tari. induxit eꝫ ꝙ i bnsicꝫ larga
ē ministratio faciēda de ꝑbē ꝯmis
Sꝫ vo. cū i glo. aꝫ penitꝫ tenuit
ꝑe ꝙ ꝑo vesꝑas die festi catai nō
pt cōpletoriū 2 ꝯlq ut i patt. c. ii
de fer Jn nouella vō ibi addit ꝙ in
festi tenendꝫ ē cū glo. sua 2 abstinendꝫ
ꝯ cōpletorio pꝫ festi prīū ē tenē ꝯnd
arch. et stōt ꝙ dicto ꝙ festū deūꝫ patt
glose catanꝫ sollemnit cōpletoriū
eꝫ ꝯgnlaꝫ ꝙ sꝫ ꝑ ꝑꝯꝫ oppos
sollemnis doctores solutio id ē pt nō
i cōceptio ꝙ annū legatū de lite potꝫ
tn̄ eo dispēsac nō placeat dicā vō cū
ꝙ sollemnitas celebrateꝫ ꝯ. in diei
nāl incipit i vesꝑis vigilie et stat 2
i vesꝑis festi ut patt. c. ii. de fer ꝯ
fines at fm sncta maꝫ dꝫ intelligi
ff de statu hoim l. i. xxxiii di.
vno de cōstitut ex litteꝫ cū similibꝫ
mls ē xii aut ꝑo sine cōfessione
vbi di. dicit i festiuitatibꝫ ꝙ Et
pꝫea cū stōt ꝑstatꝫ diebꝫ ꝙ ubi
de die nāli cū mane de q ē ꝑmo
dꝫ intelligi ff de vbo obl. l. ex ea
pte et fac ad hoc ꝯplurꝫ i pncia
Est at vide de effectu eccle-
siastice sepulture qe ꝯcludit
sꝫ pdcꝫ diuinꝫ ꝑcationibꝫ ut dixi ceta

229

Vnapmi hnnj melri vbi pmitto
q mth sut casg qmbg mtdicit ecle-
siastica sepultura de qmbg plene per
glo et alios d sepulturis expte Sz hec
spar psequor de ecclastica sepultura
que phibet mtdictus admius d pmit-
ut pmlegia c. sane 2 et c. epoy
li. vi de sen ex 96 tm li. vi Item
mtdicit ecclesiastica sepultura i loco
simposito ecclesiastico mtdcto de quo
loqmt iii mra de pmil tu et pla-
tae c. q si 2 c. ut pmlegia de pe
2 re q nite 2 cle de sepul eos qui
q em i di ipe mtdci expo ut 2 pbt
decr q nite Exqmbg ff q i ecclia
et eig cimiterio mtdicit sepeli no h
corpa dsfuctoz ut c. qsi 2 c ut p-
mlegia Jt Nec ipse satz in loco
mtdco n sint clici qui sharmt mt-
doy qui sine copmz pulsacone cessa-
tibg dibg sollempnitatibg publicis intel-
lige pnt cu silencio sepeli ut decr
q iure 2 i cle eos qui fuerit qsi-
cmbg ipsnt pena excoicatis a qua
no sit absolui insi pnt ad arbi-
trm decr et qz p pmissa fuit
iniuria illata satisfacc exhibut
cpetenl opetentz Cu hec q p
hec can tam appellatur cimiteri per
epm bndcu de cose di i Nemo
nec suffciat q locu ille sit ad se-
pulturam dpetenty ut dixi i ste li
bnecto ecclesie epi fuit ad sepulturaz de-
finctoz et hec oz fr qutd d pomd
excoicatos qe e magis et ipomt
p pdcaz cle i rstincgda de elecc
statuto li. vi. Nuprope sepellit eos
ext ecclesiaz et cimiterm violat mt-
dcm de q no si illud fiat sine
dmo officio sine defctis fuit mtdctum
sine l. c. c in quo sepellit non
violat mtdcm ymo ecclia et cimi-
terio phibet secz q ex illa p mittit
sepultura xxv di qualis de pscrip-
tione cu silicbg Nec n quoz ciqz
dsfuctoz corpa dz ima re ihcmata
ta ad hec xxiii q v placuit 2 q
viii sengz Si aut cu officio
dmo sepelliat 2 desfuctis ut locu

in quo officium celebrat e mtdctis
vbicuqz celebrat clici officio celebra-
tes violant mtdcm et simt irregu-
lares p ea que supra dixi 2 fac de rap-
supra eo et si secg diret qutd ad hunc
effcm vilesceret 2 qtenet cesura
ecclesiastica h cd qs h et d pmileg
ut pmlegia de sen ex c. cimiterio
li. vi Modicuo cum curaverit laici
de cimiterio ecclie pro sepultura si ali-
bi cu sollempnitatibg qsvete posset
sepeli desfuctis Jt quod qn laici
no mtdci possunt in cimiterio sito in
loco mtdco sepeli cu silencio cessa-
tibg sollempnitatibg dc q no qma ex
h id qce clici mdecr q nite 2 qbgdaz
p pmlegiud ut mdecr ut pmlegia
qo ayt mtdci denegatu de pmileg
sane d restu inf q atm 2 c in
argumentu li. vi Sz q d pmil
ctiat sy decr alma sup audicon
dmior 2 preptoy sacrmetoz ut
sup alto pdcoz in mqi dz ipe
mtdci admitti ad ecclaz sepulturaz
pncto q sic qys e pmlegiatg sup
vtqz ut sup preptoe sacrmetorum
in po 2 viii casibg bz videat spalr
phibicio de sepl cum in pall c. epoz
cu simlibg q h hc no mcludat sub
phibicoe pdcoz illud b pcedt ista
qcedo phibicoz et ad va 2 stricte
simiedo sacrmeta p vn sacrmentis
Sz pnt sacrmetis sunt quartz re
sar ut bndcio sic appellac sacrmentoz
qtinet ecclesiastica sepultura de
fmo No 2 c cu in ecclie 2 c ad apl-
taz in qmbg sacz expsm ~~supandi~~
~~toz~~ e Sz si pmlegiud est qcessu
sup audicoe dmioz no sita men-
coe d preptoe sacrmetoz satz vi-
dem in plag q bz no poss dm
mortuid audie possz tam mste
intsptac p illud pml fore qcessa
ecclesiasticaz sepulturaz p illam
ratz Cm qtarius vrmo r xxiii
q ii sane ip de sepul ex pte i fi-
et qz cu qce i qcessu ecclie p
qnt sepultura Jtm de sen ex
96 cu in fi li. vi Concessa audicoe
dmioz videat qcessa ecclesiastica

sepultura ad hoc xxiij q. v. placuit
Sed intelligo sepulturam premissam
de privilegiatis cessantibus sollempnitatibus
ut de clericis dixi in decretali inter ultimas
aliud privilegium habeat ergo via privile-
gii videatur et tenor obstruet de privi(legiis)
porro 2 c. recepimus. Sed quid an defun-
q. 127 cti tempore interdicti sepulti relaxato
interdicto possint in cimiterio sepeliri dicit
Innocentius et Hostiensis de excessibus prelatorum tanta
quod si in eis tempore mortis apparuerint
signa penitentie allegans Innocentius decretum de
sen. ex. cum illorum Hostiensis ti. a nobis.
Sed si interdictus vel non interdictus fuerit
sepultus in cimiterio tempore interdicti nunquam rela-
xato interdicto ibi remanebit. Dicunt
quidam doctores quod si fuerint penitentes
non exhumabuntur quia res devenit ad
statum in quo sic potuit de consensu congrega-
torum placuit et quod non de sen. ex. a nobis
in ij c. glo. pulsis. An autem pro clericis
q. 126 sepultis tempore interdicti liceat liceat cle-
ricis recipere mortuaria sive funeraria
Et ut dixi supra cum titulum de sacramento
penitentie v. Nunc quero an ab interdictis
dubitant doctores an omnes quorum corpora
pertinentes in cimiteriata defuncti nominatim
vel alterius sepulti tempore interdicti in casu
non expresso in iure sint excommunicati per predictam
cle(mentinam) eos puta aperientes sepulchra fab-
ricantes vel fodientes terram ponentes de-
functos in sepulchro vel fovea vel
portantes cruces cereos vel portantes
funus vel associantes honoris vel amici-
tie vel alia divina officia facientes
vel non exhibentes tunc possunt [illegible]
predicto dubio videtur quod cum si divino officio
sit sepultus quod omnes predicti erunt excommuni-
cati sententia ligantur quia hec tantum omnes
sunt participes criminis sive cooperato-
res quod hoc de sen. ex. nuper 2 c. et
contra xi q. iij. quoniam Sed vero
sine officio clericorum sepultus est in loco
cimiteriato licet sit [illegible] dicere predictos
omnes esse ligatos excommunicatos
sententia de qua in predicta cle(mentina) [illegible]
et hec dicta ex iiij Illud tamen

licet excipiamus credo istos non ligari dicta
pena sed quia videntur contempnere generalem
prohibicionem potuerunt arbitraria pena pu-
niri 2 per iudicem ecclesiasticum in q. ij
c. ad ea de officio de leg. d. c. [illegible]
dicitur monet me finis dicte cle(mentine) illa
cum premissa exceptione privilegio [illegible]
pro quia videtur immo privilegia que
clericis vel ecclesiasticis personis solet concedi
et non laicis ut ergo via non videatur impu-
tari me apposita ff de leg. l. si quando
de maior. 2 obedientia cum similibus oportet quod
intelligatur de hiis quibus talia privile-
gia solent concedi ut sic dictum intelligen-
dum quod clausula adiecta pertinet ad ada-
ptationem i q. ij sacerdos de peni. ex ore 2 c.
si [illegible] li. vj sed privilegia exceptionis
solent concedi clericis et ecclesiasticis personis
de illis ergo debet intelligi principaliter
dictum capitulum licet ii [illegible] exemit laicos
a iurisdictione suorum iudicum spiritualium
de quibus filii sint l. cum ij de
privilegiis c. vij 2 c. legit 2 non per
Innocentium 2 alios de for. comp. li. ex insinua-
tione vel sepeliatur vel sepultura eccle-
siastica tempore pertinet clericis ad quos
id pertinet xvi q. j placuit j q. ij
c. hiis ita hoc sicut de usuris quia
[illegible]bus ubi pena suspensionis ab officio
quia imposita sepelientibus manifestos
usurarios non potest competere nisi clericis
ratione ordinis clericis intelligi et non de
laicis illa pena iuris non habet locum
in casibus ubi non supra quia fundatur
in habilitate ad illud suscipiendum vij bus
pro de electione si compromissum restringit
2 quia non vult glo. de bigamis
debitum 2 finis quod supra dixi v. Sed
quod dubitatur ex quibus clericus [illegible]
per dispositionem dicte clementine qua sepelien-
tes in cimiterio [illegible] pena excommunica-
tionis adiecta clausula que pertinet
adaptatur clericis et ecclesiasticis personis
quorum officium pertinet ecclesiastice tra-
dere sepulture per divinorum celebrationem
debet intelligi de eis et non de aliis.
Sed si omnino velles indagare post
predictam interpretationem ubi sepeliuntur ex quo

230

aliud no possit gaudeat et qui tendentes
tumulo et ad id cooperantes sunt appa
rientes sepulturam foveam facientes Item
illud in mandat per decretales de sen
ex. cum contor et qui possunt prohibere
prohibere et non prohibent ide de Jo an
ib. super verbo sepellire in s. et tamen
ligat dicta pena non autem portantes
cruces vel cereos vel assonantes vel alia
similes ad hoc de honestate sive dignitate
et cum similibus
D septimum et ultimum vide
batur sed quis tollat ecclesia
sticum interdictum Ad hoc
dixit host. de appell. ad hoc quoniam
Dico quod speciale interdictum persone pro
pter contumaciam promulgatum tolli
debet prestita cautione de parendo iuri vel
sic ex parte et si aliam cautionem prestare
non potest iuret quod parebit mandatis ecclesie
de sen ex venerabilibus tollitur si pro
dubia offensa vel culpa latum fuit Sed
si pro manifesta offensa vel culpa sin
gularis persona fuit interdicta petenti
absolutionem vel relaxationem precedere debet
satisfactio ut in spali c. ex parte Si
autem satisfacere non potest prestet ydoneam
cautionem vel maiorem si illam prestare
non potest et de epis et cle. cum ex ea ge
nerali de sen ex c. ult. ff. illi
et li vi sed per omnia intelligas
si interdictum sunt promulgatum vel etiam
specialem quod si potuit per culpam persone
vel personarum ecclesie ecclesie ut dixi supra
in mediis vel Sed quero cum speciale
Sed interdictum generale si loci vel uni
versitatis sine civitatis sine
ita forte tollit et relaxat In hoc
in vero etiam forum in iure consci
entia dicit iure canet quod tale interdictum
vel episcopo quod in eam c. vij li. vi
vel relaxari de sen ex. pnt. c. li. Illi
qui fuerint culpabiles ante tamen
relaxationem vel indicationem debent exigi
satisfactio vel cautio iuxta ordinem
superiorem ar. pall. c. ult. et Sed
salva spicies cum si aliqui satisfacere
nolunt debeat quis ad eos interdictum

f. 128

relaxari Solutio modo sic si a persona
fuit interdicta sicut dixi de excommunicato ab
solutionem petente et mandatis ecclesie se
offerente de offic. del. cum contingat
de quo plene et specialiter dixi supra de excom
municato ad hoc Si autem locus sit et
ideo prius vel plures seu universitas
fuit interdicta non est et ideo non requirit
autem satisfactio pro illis vel illorum
quorum culpa interdictum principaliter fuit
latum Absimus in esse quod ab illo re
quiret satisfactio quia in nulla fuit
culpa de constit. c. ij cum contor hoc
concludo quod si est generale interdictum speciali
vel universitatis de iure seu regularis
persona non debet absolvi vel etiam ipsam re
laxari interdictum ipse et contra aliquos
in positores hereticae pravitatis quae
habent quandam privilegium innocentiis
quarti qui recessit hoc facere cum
fuit decretalis Alma mater quod facit
de quo privilegio dixi supra cum
etiam de re signatus sco obmisso
quod disputaverunt antiqui et moderni
an interdictum possit ad tempus suspendi
per aliquem quem ipse et si potest ex
suspendi interim appellat ut
appello suspendat effectum interdicti
pro futuro tempore dixi plene non de
appell. ad hoc cum et ibi dixi et c. di
lectus Nunc dic quod interdictum persone
suspendi non potest sicut nec excommunicato
ut hic de sen ex cum desi. dile
Sed relaxari potest et ad cautelam
sicut a quo decretali pnt. de sen ex
li. vi in glo. pnt. Sed interdictum
loci bene suspenditur cum de spon
sis et vir. de pnt. ut privilegia
ideo bene illud relaxari potest ad cau
telam de sen ex. pnt. li. vi et
ideo dubitatur et quia locus interdictum
qui non deliquit nec delinquere
potuit sic sit vere relaxatum vel
sic et interdicto loco. i. celebrato
in loco vel persone potest ab hac
sua excipere quos vult et subire

f. 129

spiost vult Sz si persona est interdicta habet
~~ip~~ ipsius propriam culpam et io illud
suspendi non potest Sz si penitet et satis
facit relaxanda est sententia alias non dicitur
sancta tantae lxxiiij d. si ~~quis~~ que-
sunt 2 c. iniuste 2c omnibus 2 secundum
Jnno. et host. / ~~videat aliter sentire~~
~~Dico tu~~ / in decr. / ut priuil. / Ad
illam que lex host. videat aliter
sentire / Dico tu si medio tempore suspe-
sionis interdicta l. a appellacionis appello te
non suspendit effectum sententie pro tempore
futuro tempore Et est ro quia suspensio respi-
unt actus manentes habetur xv q. vi c.
pastoris 2 ult. / de offic. deleg. / prodeat
cum similibus Et pro tempore futuro propter
appellationem non est necessarium interdictum ut in predi-
cta glo. satis no. quia sententia ligans
remanet saltem habetur non suspendit
per appellationem sequentem ut in decr. / prodeat
ad hoc quod Sz ad deo / dilecte est ti-
mendum videtur fiere Sed quod dixi
sunde quod ubi lata fuit sententia sub condicione
vel appellatione interposita cum condicione est
to habet impedire immo suspendere
effectum sententie interdicta est valde timenda
et servanda cum sit nervus sententie
censura ecclesie propter quod observandum me
cum intellectu concessa ipsi cuius est apre-
tium est honor et gloria per infinita secula
seculorum

Hic finitur tractatus domini Johannis
Calderini excellentissimi doctoris
decretorum de sententia interdicti con-
tinens CL questiones

---

opp. sim. so an
Cum licet quis dispensare
In a[illegible] sentia [illegible] est [illegible]
[illegible] non potest [illegible]
[illegible] ... [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] fundatum [illegible]
[illegible] non dicitur omitti [illegible] vi
[illegible] de [illegible] p[illegible]
bone de regul. [illegible]
[illegible]
illud [illegible]
est in apt [illegible] est [illegible]
debeat esse [illegible]
de iud. [illegible] Sed [illegible]
[illegible] accipere [illegible]
[illegible] aliis [illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible]
admittet [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] ergo [illegible]
[illegible]
[illegible]
dispensatio est [illegible]
[illegible] ad singula [illegible]
[illegible]
[illegible] dispensat singulis
singularis et laborem et [illegible]
[illegible] et tale dispensationem
[illegible] legem [illegible]
[illegible] ex [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] ille [illegible] lege [illegible]
et tolle et [illegible]
[illegible]
[illegible] auctoritate
[illegible] est dispensatio et hec
dispensatio dicitur habere [illegible]
[illegible] et [illegible] et
[illegible] dispensatio [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] voluntate [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible] dispensatione [illegible]

5456

de quo in ca. de luce xiij dist.
quando scandalum est dispensatur
et providendo quod ecclesiastica dis-
ciplina [illegible] semper scandalum est
hic ipsa dispensatio quod non licet
[illegible] ad bonum quod [illegible]
[illegible] in concedendo [illegible]
[illegible] quod [illegible] quod ad [illegible]
non est [illegible] et in quo [illegible] dis-
pensatio est ad hoc xj [illegible]
[illegible] quod [illegible] et xxiiij [illegible]
[illegible] de [illegible] de [illegible] glo. [illegible]
in qua [illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] et hoc de [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible]
non est [illegible] quo ad [illegible]
[illegible] est [illegible] et
hoc et [illegible] ad [illegible]
[illegible] aliquis dispensat [illegible]
[illegible] in [illegible] et
[illegible] ipse [illegible] de
[illegible] ad [illegible]
ad [illegible] dispen-
[illegible] [illegible] di-
[illegible] dist. [illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible] sub
[illegible] ut [illegible] quod dis-
pensat [illegible] potest [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] ut habet [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible]
quod non est [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] bo-
[illegible] ut [illegible] et [illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] ad [illegible] quod non
[illegible] dispensat [illegible]
[illegible] quod [illegible] dispen-
[illegible] non [illegible] dispensatio
[illegible] et de hoc [illegible]
[illegible] de [illegible] de hoc
[illegible] xj di. [illegible]
[illegible] [illegible]

BIBLIOTH: UNIV. JAGELLONICAE

5

3